

โครงการออกแบบตกแต่งภายใน
อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา
INTERIOR DESIGN PROJECT FOR THE NATIONAL
MUSEUM CHACHOENGSAO

นางสาวอัชชาพร ธีรศักดิ์
รหัสประจำตัว 38030339

A023115

91

เลขหมู่ ๒ ๕ ๑๘ ค ๒๕๔๐
เลขทะเบียน ๐๒๓๑๑๕๕
วัน เดือน ปี ๒๕๔๑-๕๔

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา ๒๕๔๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมะชิ่งเทรา

ชื่อนักศึกษา

นางสาวอัชชาพร ธีราศักดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สัญญาชัย สุพิพัฒน์มงคล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้วจึง
อนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสหกรรมบัณฑิตประจำปีการศึกษา
2540

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตโรจน์

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง	โครงการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา INTERIOR DESIGN PROJECT FOR THE NATIONAL MUSEUM CHACHOENGSAO
ชื่อ	นางสาวอัชชาพร ธีรศักดิ์
สาขา	สถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชา วิศวกรรมสถาปัตยกรรม
คณะ	วิศวกรรมอุตสาหการ
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สัญญาชัย สุพิพัฒน์มงคล

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา เพื่อศึกษาหาแนวทางในการจัดวางผัง และการจัดนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา ให้สอดคล้องกับอาคารซึ่งเป็นอาคารโบราณสถานเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในอดีตของชาติไทยในยุคสมัยหนึ่ง ให้เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมาชาติพันธุ์ของมนุษย์ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบันประวัติศาสตร์รวมทั้งแหล่งโบราณคดีที่สำคัญทั้งในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดใกล้เคียง

ฉะเชิงเทราเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางศาสนาและความศรัทธา อันเกิดมาจากพุทธานุภาพอันศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อดำ ในอดีตพื้นที่บริเวณจังหวัด ฉะเชิงเทรา มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ควบคู่กับความเจริญของเมืองโบราณในเขตจังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี และนครนายก การย้ายเมือง การขยายตัวของชุมชนชาวฉะเชิงเทราเป็นไปโดยสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิประเทศและเหตุผลทางการเมือง การปกครอง พัฒนาการของเมืองโบราณที่มีคูน้ำคันดินในอำเภอพนมสารคามและสนามชัยเขต ต่อเนื่องถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีที่ปากน้ำเจ้าโล้นในเขตอำเภอบางคล้า

เมื่อศึกษาถึงความสำคัญของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทราแล้ว สามารถที่จะศึกษาถึงองค์ประกอบสำคัญของโครงการ เพื่อที่จะจัดเรื่องราวในการจัดแสดงได้ถูกต้องเหมาะสมตามลักษณะและรูปแบบที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึภาคภูมิใจในอดีตของฉะเชิงเทรา ณ สถานที่แห่งนี้ และรักษามรดกของมีค่าให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไปตามวัตถุประสงค์ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้สามารถทำการออกแบบตกแต่งภายในได้ถูกต้อง สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมของผู้ให้บริการ ผู้รับบริการและวัตถุประสงค์แสดง จึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ส่วนใหญ่นี้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์และแนวนโยบายของโครงการ
2. ลักษณะของการบริหารและอัตรากำลัง หน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ พฤติกรรมและการเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
3. การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม ปัญหาสถานที่ตั้งสภาพแวดล้อมโครงการ
4. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาและค่าเกี่ยวกับจังหวัดละโว้ในด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรรมชาติวิทยา และชาติพันธุ์มนุษย์ โดยละเอียดเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบตกแต่งภายใน
5. ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์
6. รวบรวมข้อมูล และปัญหาต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา
7. วิเคราะห์ปัญหาด้วยการเปรียบเทียบกับรูปแบบปัญหาที่คล้ายคลึงกันแล้วนำเอาหลักการและทฤษฎีมาวิเคราะห์เพื่อหาหนทางในการแก้ปัญหา
8. ศึกษาเพิ่มเติมจากกรณีศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน
9. ศึกษางานระบบเทคนิคต่าง ๆ ที่มีผลต่อการออกแบบ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าโครงการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติละโว้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะและสถานที่ตั้งของโครงการ อยู่ในเขตอำเภอเมือง ใกล้กับสถานที่สำคัญของทางราชการ ทางเข้าสู่โครงการมีความสะดวกสบาย
2. ลักษณะการจัดแสดงและการลำดับเรื่องราว จะเรียงลำดับตามยุคสมัยของประวัติศาสตร์ชาติไทย ตั้งแต่ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ถึงสมัยยุคปัจจุบัน และเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดละโว้และจังหวัดใกล้เคียง
3. ลักษณะของพฤติกรรมของผู้ชมเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดเส้นทางสัญจรและการตั้งวัตถุประสงค์แสดง
4. แนวความคิดที่ใช้ในอาคาร เป็นการสร้างบรรยากาศโดยรวมให้มีความกลมกลืนกัน และเน้นความสำคัญที่วัตถุประสงค์แสดง

ข้อเสนอแนะ

ตามหลักการจัดพิพิธภัณฑ์ที่ดีจะต้องทราบถึงจำนวนและลักษณะของวัตถุที่จะนำมาจัดแสดงทั้งหมด และจำแนกให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อทำการออกแบบอาคารให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์โครงการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา เป็นรายงานการค้นคว้าการออกแบบเสนอต่อ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขา สถาปัตยกรรมภายใน สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือ การอนุเคราะห์ข้อมูล คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำโครงการนี้จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณดังรายการนามต่อไปนี้

อาจารย์ ศัญชัย สุพิพัฒน์มงคล อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 4 ปราจีนบุรี

สถาปนิกกองสถาปัตยกรรมกรมศิลปากร

หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี

หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี

พ่อแม่และครอบครัวที่เป็นกำลังใจและกำลังทุนช่วยเหลือสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์

นางสาวพิมลรัตน์ ชาระสีบ และครอบครัว ที่เป็นกำลังใจ กำลังทุนเอื้อเฟื้อสถานที่และ

อำนวยความสะดวกในการทำปริญญานิพนธ์

สุทธิมล แสงสถับ, อรนุช ขวาลสันตติ, นพรัตน์ ภัทรวัฒนกรรมจร, จีรพร บัณฑกรวิพากษ์ , ที่ช่วยให้แบบลุล่วงไปด้วยดี กมล แซ่ว่อง , มินา แผลงศรี, ที่เป็นกำลังใจให้ รวมทั้งเพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ไม่ได้กล่าวถึงอีกหลายท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือในส่วนต่าง ๆ ในการจัดทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

นางสาวอัชชาพร ธีราศักดิ์

ผู้จัดทำปริญญานิพนธ์

คำนำ

สภาวัฒนธรรมมณฑลปราจีนบุรี หรือศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทราหลังเก่า เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติและจังหวัดฉะเชิงเทรา กรมศิลปากรได้ทำการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2520 และถูกเพลิงไหม้เสียหายเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527

ทางกรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ให้มีสภาพสมบูรณ์เหมือนเดิม และจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา เพื่อการศึกษาและเป็นสถานที่ให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ชาวฉะเชิงเทราเพื่อการศึกษาและประชาชนทั่วไป

“ฉะเชิงเทรา” หรือ “แปดริ้ว” ตามชื่อเรียกขาน เป็นเมืองสวยงามริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง มีความร่มเย็นและเป็นสุขภายใต้บารมีของหลวงพ่อโสธร อันเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง และเป็นที่ยึดเกาะของชาวไทยมาแต่โบราณ

ในประวัติศาสตร์ ฉะเชิงเทราแห่งนี้เป็นที่รกรากถิ่นฐานของชนหลายเชื้อชาติ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมและประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน และด้วยความสมบูรณ์ของผืนดินจึงเป็นดินแดนที่อุดมด้วยป่าไม้มากค่า เป็นที่พักพิงของสัตว์ป่าหายาก และเป็นป่าที่บอบบางที่สุดท้ายที่สมบูรณ์ที่สุดของภาคตะวันออก

ทว่าในขณะที่เดียวกัน เมืองเก่าแห่งนี้พร้อมที่จะก้าวไปสู่อนาคตและบทบาทอันสำคัญยิ่ง ความร่วมแรงร่วมใจของชาวแปดริ้วได้สร้างความเจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม และเป็นแรงผลักดันให้ฉะเชิงเทราเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนาไปสู่เมืองบริวารของกรุงเทพฯ และเป็นศูนย์ราชการแห่งใหม่เคียงคู่ไปกับเมืองหลวงของประเทศ

ดังนั้นโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทราจึงเกิดขึ้นมาโดยความร่วมมือของท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์อาคารศาลาหลังเก่าและเป็นการเก็บรวบรวมหลักฐานทางด้านวิชาประวัติศาสตร์โบราณคดี และชาติพันธุ์วิทยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถานที่รองรับสำหรับการศึกษา ค้นคว้าและการให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน

ผู้เขียนหวังว่าปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์และเป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้าข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจได้ไม่มากนักน้อย ถ้ามีข้อความใดที่ขาดตกบกพร่องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวอัชชาพร ธีรศักดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง.
สารบัญ	จ.
สารบัญตารางประกอบ	
สารบัญภาพประกอบ	
สารบัญแผนภูมิประกอบ	
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์	2
1.3 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์	2
1.4 ที่มาของปัญหา	3
1.5 แนวทางการแก้ปัญหา	3
1.6 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล	3
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.8 ขอบเขตของโครงการ	4
1.9 ขอบเขตของการออกแบบ	5
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการทำวิทยานิพนธ์	5
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน	
2.1.1 ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน	6
2.1.2 ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์สถาน	6
2.1.3 ประเภทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน	7
2.1.4 ฐานะและบทบาทของพิพิธภัณฑ์สถาน	9
2.1.5 เทคนิคการพิพิธภัณฑ์	10
2.1.6 ชนิดของการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์	19
2.1.7 วัตถุประสงค์การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์	19
2.1.8 เทคนิคการจัดแสดง	20
2.1.9 หลักการจัดแสดง	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.1.10 รูปแบบการจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถาน	21
2.1.11 ลักษณะการจัดแสดง	21
2.1.12 บรรยากาศของห้องแสดง	27
2.1.13 กระบวนการดำเนินการจัดแสดง	27
2.1.14 การออกแบบผู้จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์	31
2.1.15 แทนโซว์	35
2.1.16 ตู้แสดงกับการสะท้อนของผิวกระจก	36
2.1.17 การออกแบบห้องที่ใช้ในการจัดแสดง	37
2.1.18 รูปแบบการจัดแสดงเพื่อให้ความรู้หรือบอกรายละเอียดของวัตถุ	44
2.1.19 การออกแบบเพื่อสภาพแวดล้อมภายในพิพิธภัณฑ์	46
2.1.20 การจัดคลังในพิพิธภัณฑ์	47
2.2 ข้อมูลพื้นฐานของการออกแบบ	
2.2.1 การจัดสำนักงาน	47
2.2.2 การจัดห้องสมุด	62
2.2.3 โถงทางเข้า	69
2.3 ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบ	
2.3.1 ระบบแสงสว่าง	71
2.3.2 ระบบเสียงและการควบคุม	75
2.3.3 ระบบปรับอากาศ	76
2.3.4 ระบบรักษาความปลอดภัย	78
2.3.5 สีที่ใช้ในการตกแต่งภายในอาคารพิพิธภัณฑ์	85
2.3.6 วัสดุตกแต่ง	89
2.4 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ	
2.4.1 กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี	94
2.4.2 กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี	101
2.4.3 กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี	117
2.4.4 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	122
2.4.5 พิพิธภัณฑ์คอเซ	128
2.4.6 THE IMPERIAL WAR MUSEUM STAGE 1	134
2.4.7 EMORY UNIVERSITY MUSEUM OF ART AND ARCHAGOLOGY	136

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4.8 RENOVATIONS TO THE WEST WING OF ST'LOUIS ART MUSEUM	137
2.4.9 KIMBELL ART MUSEUM	138
2.4.10 THE MENIL COLLECTION MUSEUM	146
2.4.11 THE BOURDELLE MUSEUM	148
2.4.12 THYSSEN-BORNEMISZA COLLECTION	149
2.4.13 THE SAINSBURY WING OF THE NATIONAL GALLERY	154
2.4.14 THE SACKLER GALLERIES AT THE ROYAL ACADEMY OF ART	152
2.4.15 GLORE GALLERY AT THE TATE GALLERY	153

บทที่ 3 การศึกษารายละเอียดของโครงการ

3.1 การศึกษาสภาพแวดล้อมของโครงการ	
3.1.1 สถานที่ตั้งของโครงการ	154
3.1.2 สภาพแวดล้อมของโครงการ	156
3.1.3 การคมนาคม	156
3.1.4 ลักษณะภูมิประเทศ	156
3.2 การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม	
3.3 การศึกษาการดำเนินงานของโครงการ	
3.3.1 หน่วยงานการบริหารของโครงการ, หน้าที่ความรับผิดชอบและอัตรากำลัง	162
3.4 องค์ประกอบของโครงการ	167
3.5 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ	
3.5.1 ประเภทผู้ใช้โครงการ	169
3.5.2 พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ	170

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโครงการ	
4.1.1 วิเคราะห์สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ	174
4.1.2 วิเคราะห์อิทธิพลสภาพภูมิอากาศ	183

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม	185
4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ	186
4.3.1 วิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ	186
4.3.2 วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ	187
4.4 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ	199
4.5 สรุปวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ	222
4.5.1 รูปแบบการคำนวณหาพื้นที่ใช้สอย	222
4.5.2 การวิเคราะห์การจัดมสของโครงการ	233
4.5.3 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้งาน	306
4.6 การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการ	
4.6.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการแบ่งพื้นที่แบบต่าง ๆ ที่จะใช้ในโครงการ	316
4.6.2 สรุปการแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการ	322
บทที่ 5 สรุปแนวทางการออกแบบ	
5.1 สรุปเพื่อหาแนวความคิดในการออกแบบ	323
5.2 แนวความคิดในการออกแบบโดยรวมของโครงการ	338
5.3 สรุปแนวทางการออกแบบในส่วนต่าง ๆ	
5.3.1 ส่วนโถงบริการสาธารณะ	346
5.3.2 ส่วนจัดนิทรรศการ	355
5.3.3 ส่วนห้องสมุด	376
5.3.4 ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ	384

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

ประวัติผู้แต่ง

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานะและข้อแตกต่างระหว่างพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ	10
2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และสถานที่ที่ต้องการ	11
3	แสดงประเภทของวัสดุและคุณลักษณะ	22
4	แสดงการพิจารณาการจัดกลุ่มห้องแสดงแบบต่าง ๆ	40
5	แสดงตำแหน่งของทางเข้าออกในห้องจัดแสดง	41
6	สรุปการเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสีย ของการจัดสำนักงานแบบแยกส่วนเฉพาะ	49
7	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของสำนักงานแบบเปิดตลอดกับแกลนด์สเคป	50
8	สรุปการเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสีย ของการจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด	51
9	แสดงตำแหน่งครุภัณฑ์ในห้องสมุด	67
10	แสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของแสดงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์เพื่อนำไปพิจารณาในการจัดนิทรรศการ	74
11	แสดงการเปรียบเทียบการใช้แสดงแบบทางตรงและทางอ้อม	74
12	แสดงวิธีการป้องกันเสียงจากภายใน	75
13	แสดงการเปรียบเทียบแอร์สปลิทกับซิลเลอร์	77
14	แสดงอิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึกของมนุษย์	86
15	แสดงคุณลักษณะของวัสดุปูพื้นทั่วไป	90
16	แสดงคุณลักษณะของวัสดุที่ใช้ทำผนังและกำแพง	91
17	แสดงคุณลักษณะของวัสดุกรุตกแต่งผนังและเพดาน	92
18	แสดงตำแหน่งการทำงาน อัตรากำลังและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภายในพิพิธภัณฑ์	164
19	แสดงประเภทผู้ใช้โครงการตามวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ	170
20	แสดงพฤติกรรมผู้เข้ามาใช้บริการภายในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา	173
21	แสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ	187
22	แสดงปริมาณของผู้เข้ามาใช้บริการเริ่มจากเวลาทำการถึงเวลาปิดทำการ	189
23	แสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดง และความต้องการใช้พื้นที่	238
24	แสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนโถงบริการสาธารณะ	306
25	แสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ	307
26	แสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนห้องสมุด	308
27	แสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนจัดแสดง	309
28	แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ตามสัดส่วนในองค์ประกอบของโครงการ	310
29	แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ในส่วนโถงสาธารณะ	310

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
30 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ	311
31 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนห้องสมุด	311
32 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ในองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดง	312
33 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1	313
34 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 2	313
35 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 3	314
36 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 4	314
37 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 5	315
38 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 6	315
39 แสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 7	316
40 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการแบ่งพื้นที่แบบต่าง ๆ ภายในโครงการ	321

สารบัญญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงแบบแปลนของพิพิธภัณฑสถานขนาดเล็กแบบที่ 1	14
2	แสดงแบบแปลนขนาดเล็กของพิพิธภัณฑสถานแบบที่ 2	15
3	แสดงแบบแปลนขนาดเล็กของพิพิธภัณฑสถานแบบที่ 3	16
4	แสดงการจัดผังในห้องจัดแสดงแบบต่าง ๆ	29
5	แสดงผังพื้นห้องแสดงแบบต่าง ๆ	30
6	แสดงลักษณะกระจกเปิดปิดหน้าต่างแบบต่าง ๆ	32
7	แสดงแสงไฟกับตู้จัดแสดง	33
8	แสดงลักษณะของตู้จัดแสดงแบบต่าง ๆ	35
9	แสดงการมองเห็นแทนโซวน์ในลักษณะต่าง ๆ	36
10	แสดงการแก้ปัญหาของแสงกับการสะท้อนของผิวกระจก	36
11	แสดงการแสดงต่อเนื่องด้านเดียว	37
12	แสดงการแสดงที่ชมได้ 2 ด้าน	37
13	แสดงการแสดงต่อเนื่องชมได้ทั้ง 2 ด้าน	38
14	แสดงการแสดงที่ชมได้ 2 ด้าน	38
15	แสดงพื้นที่ที่จัดแสดงและบริเวณทางสัญจร	38
16	แสดงการกำหนดแนวทางในการชมสิ่งแสดงตามหลักจิตวิทยาของมนุษย์	42
17	แสดงการจัดทางเดินภายในพิพิธภัณฑที่ตี	43
18	แสดงรูปแบบในการจัดแสดงเพื่อบอกรายละเอียดของวัตถุแบบต่าง ๆ	45
19	แสดงความสัมพันธ์ของมุมมองที่สะดวกสบายที่สุด ระยะการมองเห็นและขนาดของวัตถุ	46
20	แสดงลักษณะของเก้าอี้แบบหมุนได้	54
21	แสดงลักษณะของเก้าอี้แบบหมุนไม่ได้	54
22	แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนนั่งพักคอย	56
23	แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนโต๊ะทำงานหัวหน้า	58
24	แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนโต๊ะทำงานพนักงานทั่วไป	59
25	แสดงการใช้งานในส่วนพื้นที่ทำงาน	60
26	แสดงทางสัญจรภายในพื้นที่ทำงาน	60
27	แสดงการใช้พื้นที่ในส่วนเก็บเอกสาร	61
28	แสดงการใช้งานภายในห้องสมุด	68
29	แสดงความต้องการใช้พื้นที่ของคน/หน่วย	69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
30 แสดงความต้องการใช้พื้นที่ในสวนทางสัญจรของคน/หน่วย	70
31 แสดงการให้แสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์แบบต่าง ๆ	72
32 แสดงลักษณะสปริงเกอร์แบบต่าง ๆ	84
33 แสดงบรรยากาศภายนอกของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี	94
34 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงศิลปโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์	95
35 แสดงบรรยากาศห้องจัดแสดงขั้วถ่างจัดแสดงศิลปวัตถุแบบทวารวดี และแบบเขมร	96
36 แสดงชิ้นส่วนสำริดประดับคานามราชรถจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์	98
37 แสดง “มนุษย์กบ” ในตู้กระจกที่จัดแสดงภาพจำลองการทำงานโบราณคดีใต้น้ำ	98
38 แสดงพระพุทธรูปปางนาคปรก ศิลปะแบบเขมร	99
39 แสดงรูปพระนารายณ์สวมแว่นทองทรงกระบอกร พบในเมืองโบราณศรีมโหสถ	100
40 แสดงบรรยากาศภายนอกของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี	101
41 แสดงผังการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี	102
42 แสดงลำดับหัวข้อในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี	104
43 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 1 ธรณีวิทยา	105
44 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์	106
45 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 3 สมัยทวารวดี	107
46 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 4 สมัยลพบุรี	108
47 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 5 สมัยอยุธยา	109
48 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 6 สมัยรัตนโกสินทร์	110
49 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 7 สมัยปัจจุบัน	111
50 แสดงบรรยากาศภายในหัวข้อที่ 8 ชาติพันธุ์วิทยาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน	112
51 แสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 9 โองมังกกร	114
52 แสดงบรรยากาศภายในห้องที่ 10 กีฬา	115
53 แสดงบรรยากาศภายนอกพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	117
54 แสดงผังอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	118
55 แสดงลำดับเนื้อเรื่องในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	119
56 แสดงบรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	120
57 แสดงบรรยากาศภายนอกของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	122
58 แสดงแนวความคิดในการจัดกลุ่มของเนื้อเรื่องที่ใช้ในการจัดแสดง	125

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
59	แสดงการจัดผังของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	126
60	แสดงบรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์ดอเช	128
61	แสดงผังบริเวณของอาคารพิพิธภัณฑ์ดอเช	130
62	แสดงทัศนียภาพที่มองจากทางด้านบนภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ดอเช	131
63	แสดงให้เห็นภาพด้านตัดภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ดอเชโดยขีดโครงสร้างเดิม เป็นหลักในการออกแบบ	132
64	แสดงลักษณะภาพตัดตามลำดับการจัดแสดงในส่วนจัดแสดงงานประติมากรรม	133
65	แสดง THE IMPERIAL WAR MUSEUM STAGE I	134
66	แสดง EMORY UNIVERSITY MUSEUM OF ART AND ARCHAEOLOGY	136
67	แสดง RENOVATIONS TO THE WEST WING OF ST'LOUIS ART MUSEUM	137
68	แสดงบรรยากาศภายนอกของ KIMBELL ART MUSEUM	138
69	แสดงบรรยากาศโดยรวมภายใน KIMBELL ART MUSEUM	142
70	แสดงการจัดแสดงภายใน KIMBELL ART MUSEUM	144
71	แสดง THE MENIL COLLECTION MUSEUM	146
72	แสดง THE BOURDELLE MUSEUM	148
73	แสดง THYSSEN-BORNEMISZA COLLECTION	149
74	แสดง THE SAINSBURY WING OF THE NATIONAL GALLERY	151
75	แสดง THE SACKLER GALLERIS AT THE ROYAL ACADEMY OF ART	153
76	แสดง GLORE GALLERY AT THE TATE GALLERY	153
77	แสดงสถานที่ตั้งโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติระยอง	154
78	แสดงผังแสดงสถานที่ตั้งโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติระยอง	155
79	แสดงสภาพแวดล้อมของโครงการ	155
80	แสดงอาณาเขตของจังหวัดระยอง และจังหวัดใกล้เคียง	157
81	แสดงด้านหน้าของอาคารศาลากลางหลังเก่า	158
82	แสดงซุ้มประตูทางด้านหน้าของอาคารตกแต่งด้วยวงโค้ง 3 วง	159
83	แสดงให้เห็นถึงถนนด้านหน้าโครงการที่มีความแออัดมาก	159
84	แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางด้านหลังของอาคารพิพิธภัณฑ์	160
85	แสดงด้านข้างทางทิศใต้ของโครงการ	160
86	แสดงช่องระบายลมเป็นไม้ฉลุ	161
87	แสดงรายละเอียดการประดับตกแต่งอาคาร	161

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
88 แผนผังแสดงสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ	174
89 แสดงการวิเคราะห์สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ	175
90 แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อโครงการ	176
91 แสดงการวิเคราะห์แสงแดดจากทางด้านหน้าของโครงการ	177
92 แสดงการวิเคราะห์แสงแดดจากทางด้านหลังของโครงการ	177
93 แสดงการวิเคราะห์ผลกระทบของแสงแดดต่อโครงการใน 1 วัน	178
94 แสดงภาพตัดของโครงการแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างภายในและวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง	179
95 แสดงรูปตัดด้าน ก-ก แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของลมและแสงแดดที่มีผลกระทบต่อโครงการ	181
96 แสดงภาพตัดด้าน ข-ข แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของลมและแสงแดดที่มีผลกระทบต่อโครงการ	182
97 แสดงรูปตัดด้าน ค-ค แสดงการวิเคราะห์ลมที่มีผลกระทบต่อโครงการ	182
98 แสดงรูปแบบของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา	184
99 แสดงเอกลักษณ์ของรูปแบบอาคารในสมัยเรือนชอง	185
100 แสดงลำดับเนื้อเรื่องในการจัดแสดง	270
101 แสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 1	316
102 แสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 2	317
103 แสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 3	318
104 แสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 4	319
105 แสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 5	319
106 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา	322
107 แสดงทางสัญจรในพื้นที่ใช้งานภายในโครงการอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา	322
108 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	325
109 แสดงผังรวมส่วนจัดนิทรรศการ	326
110 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 1)	327
111 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 2)	328
112 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 3)	329

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
113 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 4)	330
114 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 5)	331
115 แสดงผังรวมส่วนห้องสมุด	332
116 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนห้องสมุด (ส่วนที่ 1)	333
117 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในห้องสมุด (ส่วนที่ 2)	334
118 แสดงผังรวมส่วนสำนักงานบริการและวิชาการ	335
119 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงานฯ (ส่วนที่ 1)	336
120 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงานฯ (ส่วนที่ 2)	337
121 แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงานฯ (ส่วนที่ 3)	337
122 แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา	338
123 แสดงการจัดวางผังภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา	339
124 แสดงการจัดผังฝ้าเพดานและการกำหนดตำแหน่งไฟภายในโครงการ	341
125 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน A-A	342
126 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน B-B	342
127 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน C-C	343
128 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน D-D	343
129 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน E-E	344
130 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน F-F	344
131 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน G-G	345
132 แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน H-H	345
133 แสดงรูปแบบการใช้สัญลักษณ์ในส่วนต่าง ๆ ภายในโครงการ	346
134 แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	347
135 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ว่างด้านหน้า ส่วนโถงบริการสาธารณะ	348
136 แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของการกำหนดเปิด-ปิด ประตูของอาคารที่มีผลต่อทางสัญจร	348
137 แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบส่วนโถงบริการสาธารณะ	349
138 แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังในส่วนโถงบริการสาธารณะ	350
139 แสดงการจัดวางผังภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	351
140 แสดงภาพด้านภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	352

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
141 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	353
142 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	354
143 แสดงวัสดุที่ใช้ภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ	354
144 แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดนิทรรศการ	356
145 แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบแก่นจัดนิทรรศการ	357
146 แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังตามความต้องการใช้พื้นที่ภายใน ส่วนจัดนิทรรศการ	358
147 แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผัง ทางสัญจรและรูปแบบการจัดแสดง	359
148 แสดงการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบ	361
149 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการจัดแสดง การเลือกใช้สีและวัสดุ	362
150 แสดงภาพด้านภายในส่วนจัดนิทรรศการ	365
151 แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 1 บ้านเมืองราแต่เก่าก่อน	366
152 แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จ.ฉะเชิงเทรา	367
153 แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา	369
154 แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 4 ชาติพันธุ์วิทยา	370
155 แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 5,6	372
156 แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 7 ประวัติบุคคลสำคัญ	373
157 แสดงวัสดุที่ใช้ในส่วนจัดนิทรรศการ	373
158 แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนห้องสมุด	375
159 แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในส่วนห้องสมุด	376
160 แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังภายในส่วนห้องสมุด	377
161 แสดงการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในงานออกแบบ	378
162 แสดงการจัดหาผังภายในห้องสมุด	379
163 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องสมุด (1)	381
164 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องสมุด (2)	381
165 แสดงวัสดุที่ใช้ภายในส่วนห้องสมุด	382
166 แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ	383
167 แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในส่วนสำนักงาน บริหารและวิชาการ	383

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
168 แสดงการวิเคราะห์ทางสัญจรภายในที่มีอิทธิพลต่อการจัดวางผังส่วนสำนักงาน บริหารและวิชาการ	384
169 แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังในรูปแบบต่าง ๆ ภายในส่วนสำนักงานบริหาร และวิชาการ	385
170 แสดงการวิเคราะห์การเลือกรูปแบบครุภัณฑ์และสีที่ใช้ภายในสำนักงานบริหาร และวิชาการ	385
171 แสดงการจัดวางผังภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ	386
172 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานส่วนที่ 1	388
173 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานส่วนที่ 2	388
174 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานส่วนที่ 2	389
175 แสดงวัสดุที่ใช้ภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ	389

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนภายในพิพิธภัณฑ์	13
2 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักในการจัดนิทรรศการ	17
3 แสดงการจำแนกส่วนการจัดแสดง	18
4 แสดงกระบวนการดำเนินงานการจัดแสดง	27
5 แผนภูมิแสดงองค์ประกอบที่เกิดอัครักดิ์	81
6 แสดงการแบ่งหน่วยราชการของกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ	164
7 แสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ทั่วไป	190
8 แสดงพฤติกรรมการทำงานของหัวหน้าพิพิธภัณฑ์	192
9 แสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่งานธุรการ	193
10 แสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่งานทะเบียน	194
11 แสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่งานวิชาการ	195
12 แสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษาและประชาสัมพันธ์	196
13 แสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	197
14 แสดงพฤติกรรมการทำงานของยามรักษาความปลอดภัย	197
15 แสดงพฤติกรรมของผู้มาศึกษาค้นคว้า	198
16 แสดงพฤติกรรมของผู้มาติดต่อ	198
17 แสดงพฤติกรรมของวัสดุเข้าคลัง	199
18 แสดงพฤติกรรมของการนำวัตถุออกนอกคลัง	199

บทที่ 1

บทนำ

ศาลาัฐบาลมณฑลพราจีนบุรี หรือศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทราหลังเก่า เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติและของจังหวัดฉะเชิงเทรา กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2520 และถูกเพลิงไหม้เสียหายเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527

ขณะนี้กรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ ให้มีสภาพสมบูรณ์เหมือนเดิม โดยใช้งบประมาณไปแล้วประมาณ 18 ล้านบาท และมีโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา เพื่อการศึกษาและเป็นที่ยุ้ให้ความรู้ในด้านต่างๆ แก่ชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา และประชาชนทั่วไป

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

กรมศิลปากรได้รับมติคณะรัฐมนตรีที่ น.ร. 0206/4305 ลงวันที่ 4 เมษายน 2537 อนุมัติให้หลักการให้ดำเนินการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำทุกจังหวัด โดยให้ปรับปรุงพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเดิม 16 แห่งเป็นโครงการนำร่อง และจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติขึ้นในจังหวัดที่ยังไม่มีเป็นลำดับต่อไป

สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 4 ปราจีนบุรี ซึ่งมีพื้นที่ในความรับผิดชอบรวม 8 จังหวัดภาคตะวันออก ประกอบด้วยจังหวัดปราจีนบุรี สระบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด โดยส่วนหนึ่งของงานโครงการที่รับผิดชอบได้แก่การพิจารณาจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง อันเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่กล่าวข้างต้น ได้พิจารณาถึงความพร้อมของการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยปรับใช้อาคารศาลากลางหลังเก่า ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดสรรงบประมาณ ทำการบูรณะ จากสภาพเดิมที่ถูกไฟไหม้กลับมามีความสวยงาม เหมาะสมต่อการจัดทำเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

ฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดในภาคตะวันออกที่ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง วิถีชีวิตปัจจุบัน ของชาวเมืองฉะเชิงเทรา เป็นการผสมผสานของชีวิตแบบเก่า ในสังคมเกษตรกรรมที่มีชีวิตเรียบง่าย ทำงานอยู่ในผืนดินของตนเอง เวลาทั้งหมดอยู่กับงาน ในสวนในไร่ และในทุ่งนา กับวิถีชีวิตแบบใหม่ที่เข้ามาด้วยความเจริญ ของชุมชน

อุตสาหกรรมการขายที่ดิน เปลี่ยนวิถีชีวิตจากสังคมเกษตรกรรมเข้ามาอยู่ในวงจรชีวิต
แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีช่วงเวลาทำงานผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไป ตามการ
กำหนดของนายจ้างและนายทุนอุตสาหกรรมการขายตัวของความเจริญที่เข้ามากับ
เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เริ่มมีบทบาทต่อประชาชนชาวฉะเชิงเทราในทุกเพศทุกวัย

1.2 เหตุผลในการเสนอปฏิญยานิพนธ์

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการออกแบบพิพิธภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ และนำความรู้ที่
ได้ศึกษามาใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ฉะเชิงเทรา

2. เนื่องจากตัวอาคาร ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทราหลังเก่าเป็นสถานที่สำคัญทาง
ประวัติศาสตร์ของชาติ และของจังหวัดฉะเชิงเทรา ทางกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้น
ทะเบียนเป็นโบราณสถานเป็นการส่งเสริมคุณค่าของอาคารซึ่งเป็น โบราณสถานให้เกิด
ประโยชน์ต่อเนื่องจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน

3. เนื่องจากตัวอาคารเป็นอาคาร โบราณสถานที่ยังไม่มีใครออกแบบ เพื่อนำมา
เป็นพิพิธภัณฑ์

4. โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรายังไม่ได้มีการออกแบบ
สถาปัตยกรรมภายใน

5. ภายในภาคตะวันออก ยังไม่มีการจัดทำพิพิธภัณฑ์ โครงการเป็นโครงการจริง
สามารถหาข้อมูลมาใช้ในการศึกษาและออกแบบ ได้จริง

1.3 วัตถุประสงค์ของปฏิญยานิพนธ์

1. ศึกษา ค้นคว้าประวัติความเป็นมาของจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดใกล้เคียง
ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ที่ตรงกับความจริงมากที่สุดและนำข้อมูลที่ได้มา
ประยุกต์ใช้ให้เป็นแนวทางในการออกแบบ

2. การนำเอาความรู้ทางด้านการออกแบบตกแต่งภายในมาใช้ออกแบบปรับปรุง
อาคาร ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทราหลังเก่า ให้เป็นสถานที่เก็บรักษา จัดแสดงมรดก
ทางวัฒนธรรมและเป็นศูนย์ข้อมูลด้านวรรณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรรมชาติวิทยา
และชาติพันธุ์วิทยาของจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้เกิดผลทางด้านประโยชน์ใช้สอยความ
สะดวกสบาย และความสวยงาม

3. เพื่อศึกษาการออกแบบพิพิธภัณฑ์ที่ใช้อาคารหลังเก่ามาปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์

1.4 ที่มาของปัญหา

1. ภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังไม่มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์
2. ตัวอาคารเดิมมิได้ออกแบบมาเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์
3. ตัวอาคารเป็นอาคารเก่าที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5
4. ความต้องการพื้นที่ใช้สอยและการจัดแสดงให้เกิดประโยชน์ สนองต่อผู้ใช้บริการและครอบคลุมเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดระยองที่เราได้ครบตามความต้องการของโครงการ

1.5 แนวทางการแก้ปัญหา

1. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดระยองและจังหวัดใกล้เคียงเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบในการทำปริญญาโท
2. ศึกษาหลักในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การแก้ปัญหา
3. ศึกษาตัวอาคาร ศาลากลางจังหวัดระยองหลังเก่าและอาคารที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อออกแบบตกแต่งภายในให้สอดคล้องกับลักษณะทางสถาปัตยกรรมได้อย่างเหมาะสม
4. จัดสรรพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสมกับการใช้งาน
5. ศึกษาแนวทางการออกแบบในลักษณะต่าง ๆ แล้วนำมาประกอบการพิจารณาเพื่อออกแบบให้บรรลุถึงเป้าหมายของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติระยอง
6. ใช้หลักในการออกแบบตกแต่งภายในมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโครงการ

1.6 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติระยอง
2. ศึกษาเนื้อเรื่องที่จะนำมาจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์
3. ศึกษาวัตถุประสงค์ของโครงการ
4. ศึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ

5. ศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้และผู้ให้บริการ
6. ศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยและอัตราค่าสิ่ง
7. ศึกษาโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบรวมทั้งการแก้ปัญหา
8. ศึกษาจากระบบเทคนิคต่าง ๆ เช่น ระบบปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า ระบบแสงสี เสียงและเทคนิคพิเศษอื่น ๆ
9. ศึกษาการนำวัสดุที่มีความเหมาะสมมาใช้ในการทำงาน
10. ศึกษาการนำเฟอร์นิเจอร์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการออกแบบมาใช้งานจริง

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร
2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับจังหวัดฉะเชิงเทราในด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรรมชาติวิทยา และชาติพันธุ์วิทยาโดยละเอียด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบตกแต่งภายใน
3. ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์
4. รวบรวมข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา
5. วิเคราะห์ปัญหาด้วยการเปรียบเทียบกับรูปแบบปัญหาที่คล้ายคลึงกันแล้วนำเอาหลักการและทฤษฎีมาวิเคราะห์เพื่อหาหนทางในการแก้ปัญหา
6. ศึกษาเพิ่มเติมจากกรณีศึกษา ที่มีลักษณะของ โครงการที่คล้ายคลึงกัน
7. นำผลสรุปที่ได้มาเป็นแนวทางการออกแบบตกแต่งภายใน
8. นำเสนอด้วยชาร์ทประกอบการทำหุ่นจำลอง

1.8 ขอบเขตของโครงการ

อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทราประกอบด้วย

1. ส่วนของโถงทางเข้า
2. สำนักงานบริการ
3. ห้องจัดแสดง
4. ห้องสมุด
5. ห้องน้ำ

รวมพื้นที่ภายในโครงการทั้งหมด 1,387 ตารางเมตร

1.9 ขอบเขตของการออกแบบ

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย

1. ส่วนของโถงทางเข้า
2. สำนักงานบริการ
3. ห้องจัดแสดง
4. ห้องสมุด

รวมพื้นที่ภายในโครงการที่ทำการออกแบบทั้งสิ้นประมาณ 1,380 ตารางเมตร

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำปฏิญญาพันธ

1. เรียนรู้ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล และระบบการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน
2. ฝึกฝนการทำการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลพื้นฐานของโครงการ
3. สามารถนำเอาหลักวิชาการ มาแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างบรรลุจุดมุ่งหมาย
4. สามารถรู้ถึงประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรรมชาติวิทยา และชาติพันธุ์วิทยาของจังหวัดฉะเชิงเทราและครอบคลุมไปถึงภูมิภาคตะวันออกของประเทศไทย
5. สามารถศึกษาและออกแบบเพื่อตอบสนองประโยชน์ใช้สอยให้กับผู้ให้และผู้ให้บริการได้รับความสะดวกสบายในการเข้าไปใช้งานได้
6. ช่วยเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาหรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับโครงการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์ได้
7. ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเกี่ยวกับหลักการในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์แก่ผู้ที่สนใจทั่วไปได้
8. ปฏิญญาพันธฉบับนี้จะเป็นส่วนสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน

2.1.1 ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน

พิพิธภัณฑ์สถาน คือ สถานที่สะสมหรือรวบรวมวัตถุทางธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ สิ่งแปลกประหลาดและศิลปวัตถุหรือสงวนรักษาวัตถุที่มีความสำคัญ

(WEBSTER'S DICTIONARY OF SYNONYMS)

ศาสตราจารย์ฟอร์ดแห่งมหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ ได้ให้ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถานว่า “เป็นสถาบันซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะเก็บรักษาวัตถุที่แสดงถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และจะใช้วัตถุเหล่านี้เพื่อให้ความรู้และการศึกษาของมนุษย์ดีขึ้น

ในนานาประเทศได้พัฒนากิจการ ไปกว้างขวางมากจนมีความสำคัญเป็นศูนย์กลาง (COMMUNITY CENTER) และศูนย์การศึกษา (EDUCATION CENTER) ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน (MUSEUM) ในปัจจุบันสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ หรือ ICOM (INTERNATIONAL COUCIL OF MUSEUMS) คือ สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมสงวนรักษาและจัดแสดงวัตถุอันมีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าและความเพลิดเพลิน โดยได้รวมความหมายถึงศิลปอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ สวนสัตว์ สวนพฤกษชาติ วนอุทยานสถานที่เลี้ยงสัตว์และสถานที่อื่น ๆ ที่จัดแสดงสิ่งมีชีวิต (นิคม มุสิกคามะ : 2521)

พิพิธภัณฑ์สถานในปัจจุบันได้พัฒนาอย่างกว้างขวางมีหน้าที่ต่อสังคมในการสงวนรักษาหลักฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

2.1.2 ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์สถาน

1. ประวัติและความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถาน (นิคม มุสิกคามะ : 2521)

เกิดขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 19 เรียกว่า ห้องรวบรวมวัตถุหรือพิพิธภัณฑ์สถานส่วนบุคคล เพื่อโต้แย้งทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับอารยธรรม กลายมาเป็นรวบรวมวัตถุเพื่อการค้นคว้าของมนุษย์ โดยมีการรวบรวมวัตถุแห่งแรกคือประเทศอิตาลีโดยขุนนาง

พ่อค้า และบรรดาเจ้านายเชื้อพระวงศ์ในราชสำนักต่าง ๆ วัตถุส่วนใหญ่ที่รวบรวมใน
ระยะแรกได้แก่ งานด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ในระยะต่อมายังแพร่หลายไปทางด้าน
ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ แผนที่ และตำรับตำราต่าง ๆ

หลังการปฏิวัติขึ้นในประเทศฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. 2332 ฐานะของพิพิธภัณฑ
สถานจึงกลายมาเป็นของประชาชน (PUBLIC MUSEUM) และได้รับการยกย่องว่าเป็น
สถาบันทางการค้นคว้า (ENCYCLOPEDIA MUSEUM) ได้แพร่หลายไปตามภาคพื้น
ต่าง ๆ พิพิธภัณฑสถานประจำจังหวัด (PROVINCIAL MUSEUM) พิพิธภัณฑสถาน
ประจำเมือง (CITY MUSEUM) และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (NATIONAL
MUSEUM) จึงได้เกิดขึ้น

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 พิพิธภัณฑสถานมีฐานะเป็นสถาบันเพื่อการศึกษาจนถึง
ปัจจุบัน

2. ความเป็นมาของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในประเทศไทย (พิพิธภัณฑ
สถานแห่งชาติในประเทศไทย : กรมศิลปากร)

เริ่มในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีการรวบรวม
ศิลปโบราณวัตถุ นับตั้งแต่พระพุทธรูป เทวรูป ศิลางารีก ฯลฯ โปรดฯ ให้จัดแสดงภายใน
พระที่นั่งประพาสพิพิธภัณฑฯ ในพระบรมมหาราชวัง (ปัจจุบันเป็นสถานที่ตั้งพระที่นั่ง
ศิวาลัยมหาปราสาท) เป็นพิพิธภัณฑสถานส่วนพระองค์

ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดฯ ให้
สร้าง “หอคอยตลอดเดียว” และทรงโปรดฯ ให้ย้ายศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ จากพระที่นั่ง
ประพาสพิพิธภัณฑฯ มาจัดแสดง (ปัจจุบันคือศาลาสหทัยสมาคม) และเปิดให้ประชาชนได้
ชมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2417

ปัจจุบันกรมศิลปากรจึงถือวันที่ 19 กันยายน 2417 เป็นวันกำเนิดพิพิธ
ภัณฑสถานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย งานด้านพิพิธภัณฑสถานจึงตกเป็นหน้าที่
ของกองโบราณคดี กรมศิลปากร

2.1.3 ประเภทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถาน

ประเภทของพิพิธภัณฑสถาน (นิคม มุติกะคามะ : 2521)

1. พิพิธภัณฑสถานทางศิลปะ (MUSEUM OF ARTS)
2. พิพิธภัณฑสถานศิลปะร่วมสมัย (GALLERY OF
CONTEMPOARY ARTS)

3. พิพิธภัณฑ์สถานทางธรรมชาติวิทยา (NATURAL HISTORY MUSEUM)
4. พิพิธภัณฑ์สถานทางวิทยาศาสตร์และเครื่องจักรกล (MUSEUM OF SCIENCE AND TECHNOLOGY)
5. พิพิธภัณฑ์สถานทางมานุษยวิทยาและชาติพันธุ์วิทยา (MUSEUM OF ANTHROPOLOGY AND ETHNOLOGY)
6. พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี (MUSEUM OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY)
7. พิพิธภัณฑ์สถานประจำท้องถิ่น (REGIONAL MUSEUM)
8. พิพิธภัณฑ์สถานแบบพิเศษ (SPECIALIZED MUSEUM)
9. พิพิธภัณฑ์สถานของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา (UNIVERSITY MUSEUM)

โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกรุงเทพฯ จัดอยู่ในประเภท พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี (MUSEUM OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY) แสดงเรื่องราวตามความเป็นมาของมนุษย์ในอดีต สร้างความเข้าใจระหว่างสังคมมนุษย์ทั้งในท้องถิ่นนั้น ๆ ไปจนถึงระดับชาตินำไปสู่ความภาคภูมิใจในความเป็นมาของชาติ

ก. พิพิธภัณฑ์สถานทางโบราณคดี ศึกษาค้นคว้าและวิจัยความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของมนุษย์ โดยได้แบ่งกำหนดเวลาทางโบราณคดีออกเป็น 3 สมัยคือ

1. สมัยก่อนประวัติศาสตร์ (PREHISTORY)
2. สมัยหัวเลี้ยวประวัติศาสตร์ (PRO HISTORY)
3. สมัยประวัติศาสตร์สมัยใหม่ (PRESENT HISTORY)

ข. พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์ (HISTORICAL MUSEUM) วัตถุที่นำมาจัดแสดงอาจพิมพ์ ถ่ายรูป วาดภาพ ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์

ค. พิพิธภัณฑ์สถานประจำโบราณสถาน (SITE MUSEUM) ส่วนใหญ่มักสร้างขึ้นตามสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือในอาคารประวัติศาสตร์ พื้นฐานสำคัญในการยืนอยู่ของพิพิธภัณฑ์สถานชนิดนี้ อยู่ที่ความสนับสนุนของประชาชน ทั้งชาวพื้นเมืองและนักท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์สถานที่ตั้งอยู่ในโบราณสถานมีอยู่ 2 แบบคือ

1. แสดงในอาคารทางประวัติศาสตร์

2. แสดงในอาคารสมัยใหม่

พิพิธภัณฑ์สถานประจำโบราณสถานนี้ ส่วนใหญ่มักจะไม่น่าสนใจต่อประชาชนในท้องถิ่น แต่ให้ประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษาเป็นอย่างมาก โบราณสถานต่างๆ ตามความหมายของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM) ถือเป็นพิพิธภัณฑ์สถานประจำท้องถิ่นด้วย

หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน (นิคม มุสิกะคามะ 2521 : 2)

1. การรวบรวมวัตถุ(COLLECTION)

2. การวิเคราะห์และจำแนกประเภทของวัตถุ(IDENTIFYING)

3. การทำบันทึกเป็นหลักฐาน(RECORDING)

4. การสงวนรักษา(PRESERVATION)

5. การจัดแสดง(EXHIBITION)

6. การศึกษา(EDUCATION)

2.1.4. ฐานะและบทบาทของพิพิธภัณฑ์สถาน

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คือพิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินการโดยรัฐบาลกลางซึ่งมีฐานะและความรับผิดชอบเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่รัฐกำหนดขึ้น ภัณฑารักษ์ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติยังต้องทำหน้าที่เป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติโบราณสถานตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เช่น การตรวจสอบร้านค้าโบราณวัตถุและการจัดทำใบอนุญาตให้นำเข้าออก และต้องทำหน้าที่ควบคุมพิพิธภัณฑ์ขนาดย่อม

2. พิพิธภัณฑ์สถานทั่วไป คือพิพิธภัณฑ์ซึ่งหน่วยราชการต่างๆ จัดขึ้น โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นหน่วยราชการตามระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยงานที่กำหนดไว้

3. พิพิธภัณฑ์สถานประจำแหล่งโบราณสถาน(SITE MUSEUM) ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมหลักฐานจากมรดกศิลปโบราณวัตถุที่ได้จากแหล่งประวัติศาสตร์นั้นๆ โดยเฉพาะ

ตารางที่ 1

แสดงสถานะและข้อแตกต่างระหว่างพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ

สถานะและข้อแตกต่างระหว่างพิพิธภัณฑ์สถานต่าง ๆ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	พิพิธภัณฑ์สถานทั่วไป	พิพิธภัณฑ์สถานประจำแหล่ง
1. การรวบรวมวัตถุ 2. การจำแนก 3. การจัดทำบัญชี 4. การจัดแสดง 5. การสงวนรักษา 6. การบริการทางการศึกษา 7. เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโบราณสถานและโบราณวัตถุศิลปวัตถุและการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ 8. กองทุนสนับสนุนการค้นคว้าและพัฒนากิจการพิพิธภัณฑ์ในสังกัด	1. การรวบรวมวัตถุ 2. การจำแนก 3. การจัดทำบัญชี 4. การจัดแสดง 5. การสงวนรักษา 6. การบริการทางการศึกษา	1. การจำแนก 2. การจัดทำบัญชี 3. การจัดแสดง 4. การบริการทางการศึกษา (เปิดใจชม)

2.1.5 เทคนิคการพิพิธภัณฑ์ (นิคม มุสิกคามะ : 2521)

1. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานและองค์ประกอบของอาคาร

อาคารพิพิธภัณฑ์สถานในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. อาคารทางประวัติศาสตร์หรือโบราณสถาน
2. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานที่ย่อสร้างใหม่

อาคารทางประวัติศาสตร์หรือโบราณสถานที่นำมาใช้เป็นอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์สถานจะต้องปรับปรุงแก้ไขในบางส่วนของอาคาร ให้สัมพันธ์กับประ

โยชน์ใช้สอย เช่น การตกแต่งภายใน การปรับระบบการสัญจร ระบบแสงสว่าง ตลอดจนประตูหน้าต่าง จะต้องสอดคล้องกับรูปแบบของอาคารโบราณสถาน ส่งเสริมบรรยากาศและคุณค่าของอาคารโบราณสถานได้

ข้อดีที่ได้จากการใช้อาคารทางประวัติศาสตร์ เป็นการประหยัดรายจ่ายในการก่อสร้าง สงวนรักษาโบราณสถานที่มีความสำคัญไว้ไม่ให้ถูกทำลาย มีเสน่ห์ดึงดูดความสนใจของประชาชนมากกว่าอาคารที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ และยังคงไว้ซึ่งบรรยากาศของอดีตที่ไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ ส่วนข้อเสียก็คือ เป็นอาคารที่ไม่ได้สร้างขึ้นใหม่เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์จึงเกิดความยุ่งยากในการดำเนินงาน โครงสร้างของอาคารมีรากฐานรองรับน้ำหนักจำกัด หากการรองรับน้ำหนักของอาคารมีมาก อาจทำให้เกิดการเสียหายได้ อีกทั้งการติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับพิพิธภัณฑ์สถานในปัจจุบันทำได้ยาก

2. วัตถุประสงค์ หน้าที่และสถานที่

วัตถุประสงค์ขั้นมูลฐานของพิพิธภัณฑ์สถานคือ “การรวบรวมข้อมูล การ สงวนรักษา การศึกษาค้นคว้า และการจัดแสดงวัตถุที่มีคุณค่าต่อชุมชน กับการให้บริการทางการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ประชาชน และส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความกระตือรือร้นไปในทางสร้างสรรค์”

การเก็บรวบรวมวัตถุรวมทั้งกรรมวิธีในการ สงวนรักษาวัตถุได้ดี ต้องแยกหน่วยงานเป็นสัดส่วน ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และสถานที่ที่จำเป็นต้องใช้แสดงเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และสถานที่ที่ต้องการ

หน้าที่ตามหน่วยงาน (FUNCTION)	สถานที่ที่ต้องการ (SPACE)
<p>1. หน้าที่ของภัณฑกรักษ์</p> <p>ก. ทำการรวบรวมวัตถุ การ สงวนรักษา การจำแนกวัตถุ การค้นคว้าทางเอกสาร ในการวิเคราะห์ การตีความหมายและการซ่อมแซม</p>	<p>ก. ห้องทำงาน</p> <p>ห้องปฏิบัติการ</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

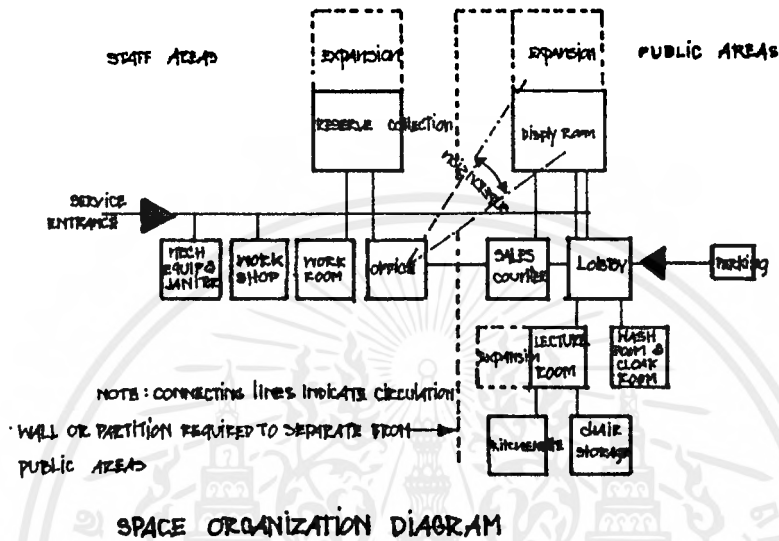
ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และสถานที่ที่ต้องการ

หน้าที่ตามหน่วยงาน (FUNCTION)	สถานที่ที่ต้องการ (SPACE)
<p>2. หน้าที่ด้านการจัดแสดง</p> <p>การจัดแสดงที่ทำเป็นเรื่อง และสามารถเปลี่ยนแปลงวัตถุ หลักฐานที่เลือกสรรแล้วไว้เล่าเรื่อง</p>	<p>ห้องจัดแสดง</p>
<p>3. หน้าที่ด้านการเตรียมการจัดแสดง</p> <p>การเตรียมวัตถุออกแสดง</p>	<p>ห้องปฏิบัติการช่างเทคนิค</p>
<p>4. หน้าที่ด้านการศึกษาและหน้าที่ต่อประชาชน</p> <p>ก. การบรรยาย ทัศนศึกษาสำหรับเด็กนักเรียน การสังสรรค์ของสมาคม การจัดฉายภาพยนตร์และหน้าที่ทางสังคม</p> <p>ข. การต้อนรับ การติดต่อสอบถาม การขายของ การตรวจดูแลห้องแสดง</p> <p>ค. ความจำเป็นของประชาชน</p> <p>5. ปฏิบัติการด้านอื่น ๆ</p> <p>ก. ด้านเทคนิคกลไก</p> <p>ข. อุปกรณ์การรักษาความสะอาด</p>	<p>ก. ห้องบรรยาย ห้องเก็บเก้าอี้และอุปกรณ์</p> <p>ข. สถานที่พักและต้อนรับผู้ติดต่อสอบถามจำหน่ายของที่ระลึก</p> <p>ค. ห้องรับฝากของ ห้องน้ำ ห้องส้วมห้องเตรียมอาหาร</p> <p>ก. การคิดเครื่องระบบปรับอากาศ ทำความเย็นและการปรับอุณหภูมิ</p> <p>ข. การเก็บครุภัณฑ์ทำความสะอาด</p>

3. การจัดแบบแปลนของอาคารสถานที่
โดยศึกษาลักษณะงานภายในและกิจกรรมที่จะเสนอต่อมวลชนที่มีความ
สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

แผนภูมิที่ 1

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนภายในพิพิธภัณฑ์

* อ้างอิงจากหนังสือเทคนิคการพิพิธภัณฑ์, นิคม นุสสิตามะ: 2521

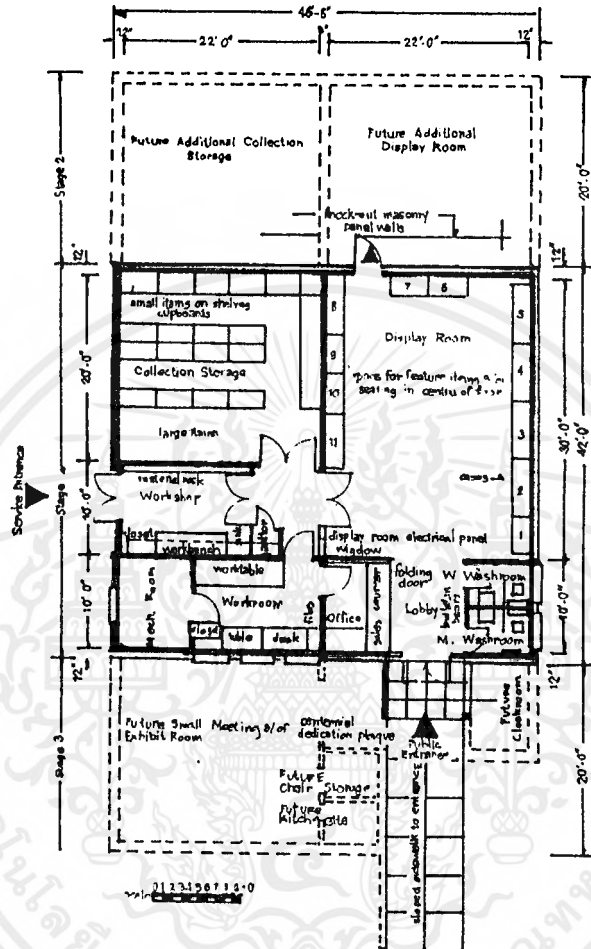
แบบแปลนชั้นมูลฐานของพิพิธภัณฑ์สถานขนาดเล็ก

แบบแปลนชั้นมูลฐานแบบที่ 1

แบบแปลนแสดงเนื้อที่ขนาดเล็กที่ต้องการทำพิพิธภัณฑ์สถานขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ มีเนื้อที่ในการจัดแสดงเพียง 40% ของเนื้อที่อาคาร การขยายคลังเก็บของในอนาคตสามารถจัดทำได้ ในเมื่อวัตถุมีจำนวนมากขึ้น ในขณะที่ห้องจัดแสดงที่มีอยู่แล้วก็สามารถขยายเพิ่มเติมขนาดได้ตามความต้องการ การเพิ่มห้องบรรยายออกไปนอกสถานที่ที่หัดและต้อนรับผู้เข้าชมย่อมทำได้ เพื่อให้งานด้านการศึกษสามารถพัฒนาขึ้นได้ ควรสังเกตด้วยว่าการสร้างเพิ่มเติมสามารถทำได้โดยไม่เกิดความยุ่งยากซับซ้อนแก่โครงสร้างหลังคาของแปลนเดิม ผู้จัดแสดงจำนวนหนึ่งที่แสดงไว้จะมีขนาดกว้างขวางพอสมควรแก่การจัดแสดงวัตถุที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างแน่นอน

ภาพที่ 1

ภาพแสดงแบบแปลนของพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็แบบที่ 1

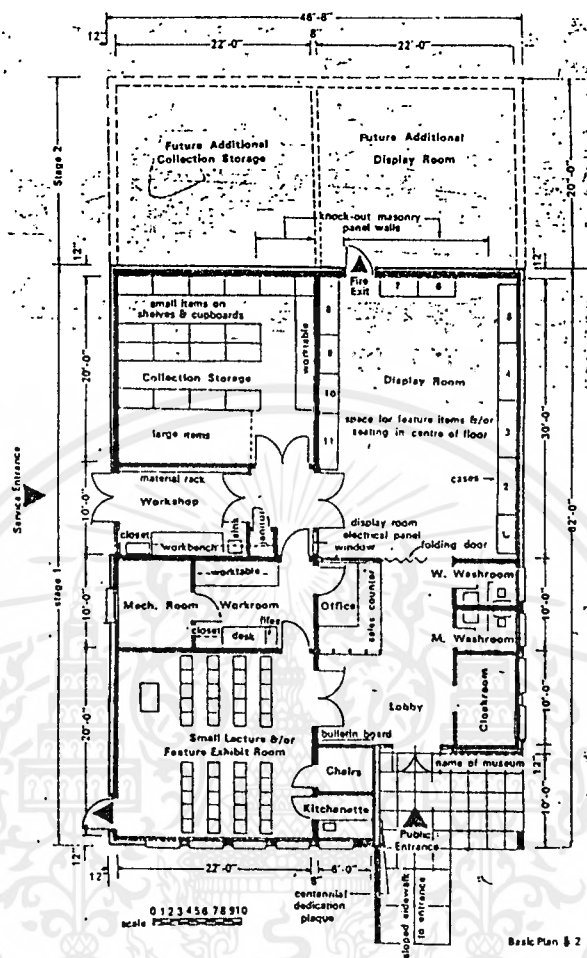
* อ้างอิงจากหนังสือเทคนิคการพิพิธภัณฑ์ , นิคม มุสิกคามะ: 2521

แบบแปลนชั้นมูลฐานแบบที่ 2

คล้ายกับแบบที่ 1 แต่มีห้องบรรยายและสถานที่ที่จำเป็นสำหรับประชาชนเพิ่มขึ้นมา การขยายเนื้อที่สำหรับเก็บวัตถุและการจัดแสดงมีขึ้นได้ในอนาคต ใช้เนื้อที่จัดแสดง 25% ของเนื้อที่ทั้งหมด

หอสมุด
คณะกรรมการที่ดูแลหอสมุด สจ.ด.

ภาพแสดงแบบแปลนขนาดเล็กของพิพิธภัณฑ์สถานแบบที่ 2

* อ้างอิงจากหนังสือเทคนิคการพิพิธภัณฑ์ , นิคม มุสิกามะ : 2521

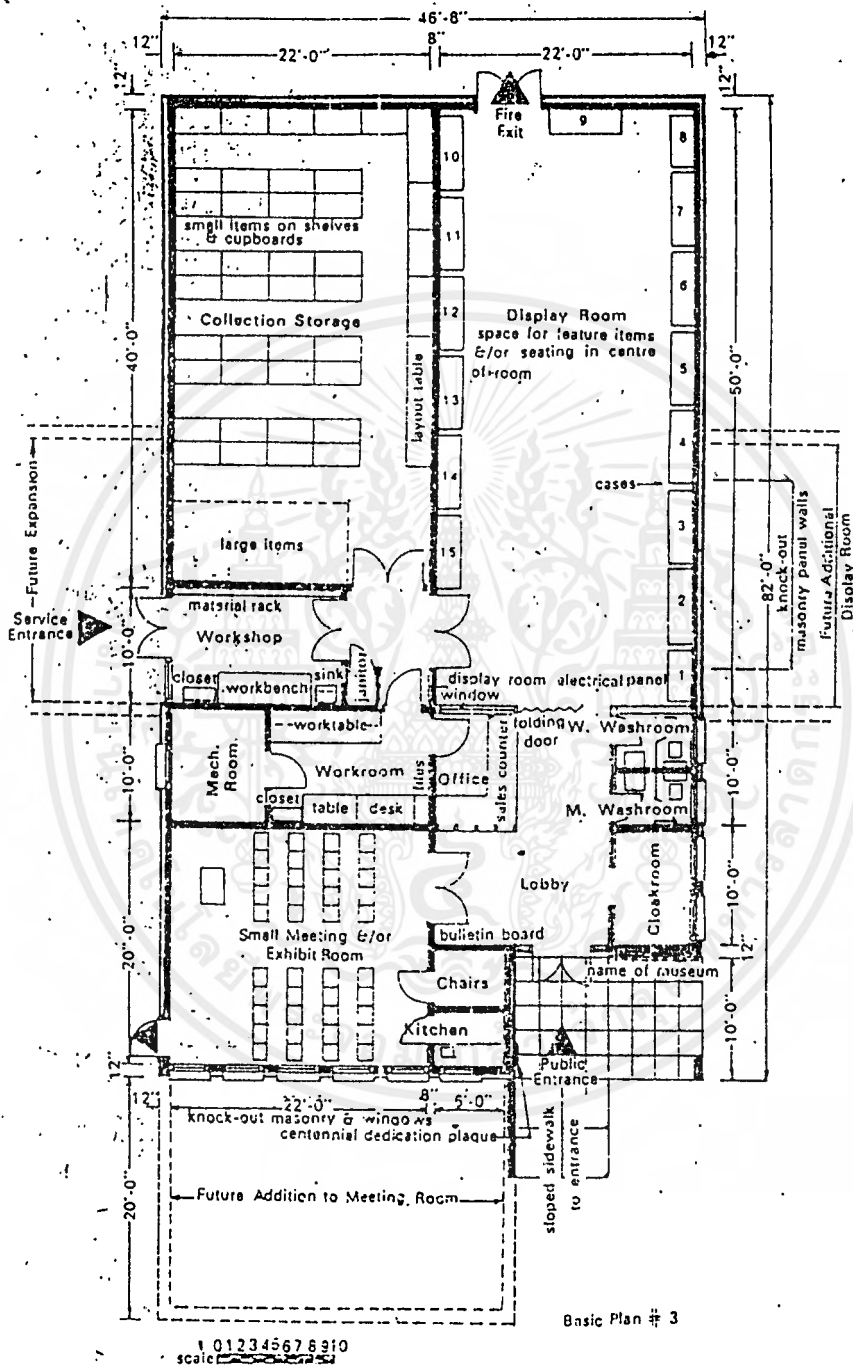
แบบแปลนชั้นมูลฐานแบบที่ 3

เป็นการขยายแบบแปลนที่ 1 และที่ 2 ด้วยทุนรอนที่มีไว้สำหรับการขยายงานด้านการจัดแสดง การรวบรวมวัตถุและงานด้านการบริการทางการศึกษาในอนาคต ตู้จำนวนหนึ่งที่แสดงไว้กว้างขวางพอสมควรแก่การแสดงวัตถุแบบเป็นเรื่องและเปลี่ยนแปลงได้ ในขณะที่กลางห้องมีขนาดใหญ่ แผนรูปภาพและวัตถุชิ้นพิเศษ ห้องจัดแสดงใช้เนื้อที่ 33 % ของเนื้อที่ทั้งหมด

023115

ภาพที่ 3

ภาพแสดงแบบแปลนขนาดเล็กลงของพิพิธภัณฑ์สถานแบบที่ 3

* อ้างอิงจากหนังสือเทคนิคการพิพิธภัณฑ์ , นิคม มุสิกามะ: 2521

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถาน

4.1 องค์ประกอบหลักของการจัดนิทรรศการ

ส่วนประกอบที่ทำให้บริการขึ้น ซึ่งการจัดแสดงที่สมบูรณ์ก็จะต้องมีองค์ประกอบหลักอย่างใด 3 อย่าง คือ รูปวัตถุ, ผู้เข้าชม, ผู้แนะนำ

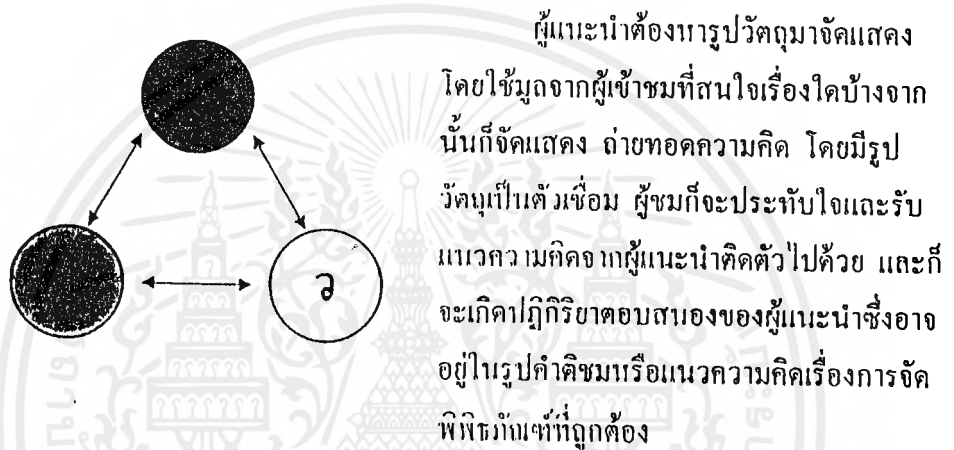
● ผู้แนะนำ คือ ผู้ให้บริการ

○ วัตถุ คือ วัตถุที่จัดแสดง

● ผู้ชม คือ ผู้ใช้บริการ

การจัดนิทรรศการต้องจัดให้องค์ประกอบทั้ง 3 สัมพันธ์กันดังนี้
แผนภูมิที่ 2

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักในการจัดนิทรรศการ

แนวความคิดในการจัดนิทรรศการที่ถูกต้อง

ระดับที่ 1 มีองค์ประกอบหลักทั้ง 3 ครอบคลุม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันจึงไม่มีการบริการนิทรรศการ

ระดับที่ 2 งานบริการนิทรรศการเริ่มต้นขึ้น เมื่อมีผู้แนะนำ นำรูปวัตถุไปสู่ผู้ชม โดยการจัดแสดง

ระดับที่ 3 ผู้แนะนำ ต้องส่งเสริมให้ผู้ชมได้เข้าใจและรับความรู้จากวัตถุนั้น ๆ
ง่าย

ระดับที่ 4 ผู้ชมคอยสนองการรับรู้และถ่ายทอดแนวความคิดนั้นผ่านทางวัตถุ กลับไปยังผู้แนะนำที่จะเป็นการบริการที่สมบูรณ์แบบที่สุด เพราะผู้แนะนำจะได้รับข้อมูลในการจัดแสดงต่อไป และผู้ชมก็จะได้รับความรู้

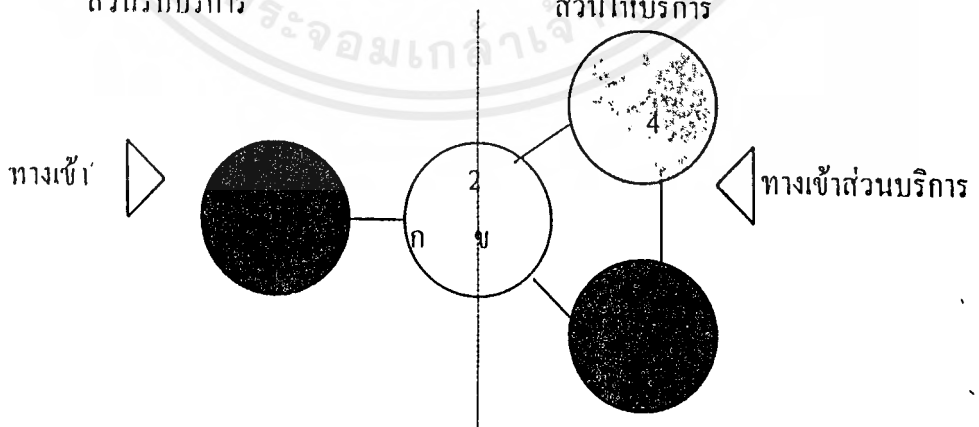
4.2 การจำแนกส่วนการนิทรรศการ

เมื่อทราบถึงองค์ประกอบหลักเราก็สามารถแบ่งส่วน การจัดนิทรรศการ ออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ ตามลักษณะความจำเป็นในการใช้งานตามหลักสูตรการจัด นิทรรศการดังนี้

1. ส่วนจัดแสดง คือ ส่วนที่จัดตั้งรูปวัตถุทั้งในรูปแบบนิทรรศการประจำและ นิทรรศการถาวร
2. ส่วนเก็บรูปวัตถุ คือ ส่วนที่เป็นพิพิธภัณฑ์เก็บวัตถุที่เหลืออยู่ใน ระยะเวลาการศึกษา
3. ส่วนบริหารงาน คือ ส่วนสำนักงานทั้งงานธุรการ , วิชาการ
4. ส่วนปฏิบัติงานช่าง คือ ส่วนซ่อมสงวนหรือเทคนิค

ส่วนรับบริการ

ส่วนให้บริการ

สัญลักษณ์และความหมาย

- ส่วนแสดงนิทรรศการ
- ส่วนบริหารงาน
- ก) ติดต่อกับผู้ชม
- ข) ไม่ติดต่อกับผู้ชม
- ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์
- ④ ส่วนปฏิบัติงานช่าง

2.1.6 ชนิดของการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ (นิคม มุสิกคามะ : 2521)

มีแบบอย่างที่เป็นหลักการสำคัญอยู่ 3 ประเภทคือ

ประเภทที่ 1 การจัดแสดงถาวร (PERMANENT EXHIBITION) ไม่มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลง จะต้องมีการพิจารณาวัตถุที่นำมาจัดแสดงอย่างรอบคอบว่า จะจัดเรื่องอะไร ด้วยวัตถุประสงค์อะไรเช่นใด ควรลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันอย่างไร

ประเภทที่ 2 การจัดแสดงเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน (EDUCATION EXHIBITION) มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่หรือกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศทางสร้างสรรค์ความรู้ เป็นเทคนิคทางการจัดแสดงที่ทำให้เกิดความใหม่อยู่เสมอ มีจุดมุ่งหมายในเรื่องวัตถุและการศึกษาค้นคว้ามากกว่าในด้านความงามและความเพลิดเพลิน เปิดโอกาสให้ผู้ค้นคว้าได้ใช้วิจารณ์ญาณของตนเอง

ประเภทที่ 3 การจัดแสดงชั่วคราว (TEMPORARY EXHIBITION) ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อนำเสนอข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ของประชาชนให้ทันยุคทันสมัย

2.1.7 วัตถุประสงค์การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ (พิพิธภัณฑ์วิทยา : 2530)

1. เพื่อให้ผู้ชมได้รู้ว่า แต่ละพิพิธภัณฑ์มีวัตถุประสงค์จัดแสดงที่มีคุณค่าอะไรบ้าง
2. เพื่อจำแนกวัตถุสิ่งของให้เป็นหมวดหมู่ จัดให้เป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา การตรวจสอบ การซ่อมอนุรักษ์ การทำความสะอาด
3. เพื่อการหมุนเวียนวัตถุสิ่งของ เกิดผลดีต่อผู้ชม
4. เพื่อพัฒนารูปแบบและเทคนิคด้านต่าง ๆ ให้ทันสมัยทันเหตุการณ์และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2.1.8 เทคนิคการจัดแสดง (พิพิธภัณฑศึกษา : 2530)

มีจุดมุ่งหมายหลักคือ

1. การทำให้เกิดความสวยงาม
2. การทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ
3. การทำตามสภาพธรรมชาติ เป็นการแสดงที่เน้นเหมือนของจริง
4. การทำตามสภาพจริง โดยวิธีจัดแสดงให้คงสภาพเดิมเพื่อให้เกิดความสมจริง โดยรวมถึงการจัดแสดงพิพิธภัณฑากลางแจ้ง
5. การใช้เครื่องโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อให้มีการจัดแสดงที่หลากหลายทำให้น่าสนใจตื่นเต้น

พิพิธภัณฑสถานได้จำแนกการจัดนิทรรศการออกตามกลุ่มประชาชนออกเป็น 3 กลุ่มโดยอาศัยความรู้และระดับปัญญาของผู้ชม คือ (DAUGLAS A ALLAN, "THE MUSEUM AND ITS FUNCTION" THE ORGANIZATION OF MUSEUM PRACTICE ADVICE (PARIS : 1967) PP. 26-27)

กลุ่มที่ 1 สำหรับเด็กอายุประมาณ 12 ปีเป็นอย่างมาก เน้นให้เห็นลักษณะห้องแสดงตามความนึกคิดของเด็ก โลกของความคิดค้นมหัศจรรย์ โดยคำนึงถึงจิตวิทยาทางการศึกษาของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ

กลุ่มที่ 2 สำหรับผู้ชมหนุ่มสาว ซึ่งไม่มีความรู้เป็นพิเศษเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ ต้องใช้อุปกรณ์ประกอบเรื่อง การจัดแสดงต้องเชื่อมโยงข้อเท็จจริง เพื่อโน้มน้าวให้เขาเห็นคุณค่า ต้องใช้สีเพื่อดึงดูดความสนใจและวิธีการจัดเป็นศิลปะ และบางครั้งต้องใช้เสียงช่วย คำบรรยายบนแผ่นป้ายต้องมีข้อความที่น่าสนใจ วัตถุต้องถูกต้องตามความเป็นจริงและสัมพันธ์กับตู้ครุภัณฑ์ต่าง ๆ

กลุ่มที่ 3 สำหรับผู้เข้าชมที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ทั้งมีความรู้เฉพาะวิชาเป็นพิเศษ ผู้ชมประเภทนี้สนใจเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาของวัตถุอย่างละเอียดลออ ต้องการดูวัตถุมาก ๆ เพื่อประกอบการศึกษาของพวกเขา ผู้ชมประเภทนี้ไม่ต้องการจัดแสดงแบบศิลปะเพราะต้องการดูวัตถุและเรื่องราวมากกว่าผลการตีความและคำบรรยายในห้องแสดง และพร้อมที่จะทักท้วงเจ้าหน้าที่ให้คล้อยตามความคิดเห็นของเขา การจัดควรเน้นหนักในเรื่องระเบียบและการเปรียบเทียบวัตถุเป็นหลักสำคัญ

2.1.9 หลักการจัดแสดง (พิพิธภัณฑศึกษา : ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ : 2530 : 88)

หลักการจัดแสดงที่สำคัญมี 4 ประการ

1. เน้นที่วัตถุ (OBJECTS)
2. เน้นที่เรื่อง (SUBJECTS) เนื้อเรื่องจะต้องมีความสัมพันธ์กัน
3. เน้นที่เทคนิค (TECHNIQUE)

4. เน้นที่ความปลอดภัย (SAFETY)

2.1.10 รูปแบบการจัดนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์สถาน (TECHNICAL PRESENTATION) (นิคม มุสิกคามะ : 2521)

จำแนกเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

1. การจัดแสดงวัตถุตามแบบธรรมชาติ.(NATURAL PRESENTATION)

แสดงให้เห็นถึงความงามและความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ นำเสนอโดยการทำเป็นห้องไดโอรามาเหมือนกับธรรมชาติที่แท้จริง บางแห่งอัดเสียงและกลิ่นของป่าไม้ประกอบ ทำให้ห้องแสดงมีชีวิตชีวมากขึ้น บางแห่งมีการปรับอุณหภูมิแวดล้อมประกอบ

2. การจัดตั้งตามอิริยาบถของสัตว์ (HABITAT GROUP) เป็นการจัดแสดงตามแบบธรรมชาติ แต่มีการจัดรวมกันเป็นกลุ่ม การจัดแสดงแบบนี้ต้องระมัดระวังเกี่ยวกับอิริยาบถของสัตว์ และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ผู้เข้าชมได้เห็นชีวิตจริง ๆ ของสัตว์เลี้ยงแต่ละชนิด

3. การจัดแสดงตามสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา (ECOLOGICAL PRESENTATION) เป็นการแสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมของวัตถุเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา มีทะเล ป่าเขาถ่านนาไพร ทำให้ผู้เข้าชมมีความรู้ลึกเข้าใจเรื่องราวและสภาพแวดล้อมของกลุ่มชนต่าง ๆ ได้มากกว่าการนำวัตถุโดดเดี่ยวมาจัดแสดงในตู้

4. การจัดแสดงตามความเป็นจริง (REALISTIC PRESENTATION) ได้แก่ การเคลื่อนย้ายวัตถุจริง ๆ มาจัดแสดง เช่น การย้ายหลุมขุดค้นทางโบราณคดีมาจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

2.1.11 ลักษณะการจัดแสดง

จำแนกตามลักษณะ รูปทรง และวิธีการจัดแสดง

1. ประเภท MODEL หรือ REAL THING เป็นวัตถุลอยตัวลักษณะ 3 มิติ การจัดแสดงอาจจัดแสดงวัตถุแบบเดี่ยวหรือนำวัตถุขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่มาประกอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ วัตถุที่มีขนาดเล็กต้องมีฐานตั้งหรือที่รองรับ เช่น วัตถุจริง, หุ่นจำลองจากของจริงแล้วแต่มาตราส่วน, ของล้อแบบ MOCK UP REPLICA ทำเลียนแบบของจริง, ของตัวอย่าง (SPECIMENTS, COLLECTION, SAMPLE) 2. ประเภทแผ่น 2 มิติ (BOARD OF PANEL) มีทั้งจัดแสดงแบบลอยตัวหรือติดผนังแยกตามลักษณะได้ 2 ชนิดคือ

2.1 BOARDS ธรรมดาใช้แสดงภาพ 2 มิติทั่วไป

2.2 ELECTRONIC BOARDS คือ BOARD ที่ใช้อุปกรณ์เข้าช่วยในการจัดแสดง เช่น ไฟกระพริบ เครื่องบันทึกเสียง หรือกดปุ่ม

3. อันตราทัศน์ (DIORAMA) เป็นการนำ BOARDS ซึ่งจัดเป็นฉากและวัตถุประเภท OBJECT MODEL มาประกอบเพื่อใช้ให้เห็นบรรยากาศที่ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด วัสดุ DIORAMA มีความลึกอย่างต่ำ 60 เซนติเมตร และมีขนาดใหญ่ อาจจัดเป็น DIORAMA ที่ผู้ชมสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงได้

4. ประเภท EQUIPMENT เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าหรืออิเล็กทรอนิกส์
ประเภทวัตถุและวัสดุแสดงนิทรรศการ (EXHIBITION MATERIALS) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทวัสดุ (EXHIBITION MATERIALS)

2. ประเภทอุปกรณ์ (EXHIBITION EQUIPMENT)

1. ประเภทวัสดุ (EXHIBITION MATERIALS)

ตารางที่ 3

ตารางแสดงประเภทของวัสดุและคุณลักษณะ

ประเภท	คุณลักษณะ
กระดานนิเทศ (BULLETIN BOARD)	เป็นแผ่นป้ายใช้สำหรับจัดแสดงหรือเรื่องราวเสนอแนะ จุดประสงค์ทำให้กลุ่มคนดูผู้ฟังดูและฟังได้โดยไม่จำกัดชั้นของผู้เรียนหรือผู้ชม
กระดานผ้าสำลี (FELT BOARD)	แผ่นป้ายที่หุ้มด้วยผ้าสำลีหรือสักหลาด ใช้ความฝืดของการเสียดสีที่ผิวป้ายสำหรับติดชิ้นส่วน
กราฟ (GRAPHS)	ทำวัสดุที่สร้างขึ้นเพื่อใช้แทนตัวเลขโดยปกติใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณที่เปลี่ยนไปตามลำดับเวลา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตารางแสดงประเภทของวัสดุและคุณลักษณะ

ประเภท	คุณลักษณะ
แผนที่และลูกโลก (MAPS AND GLOBES)	แผนที่สร้างขึ้นจากรากฐานทางคณิตศาสตร์ , สัญลักษณ์และข้อมูลต่าง ๆ แผนที่เปรียบเสมือนรูปภาพของโลกที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ของเมืองซึ่งยุ่งยากกว่ารูปภาพ
แผนภาพและแผนภูมิ (DIAGRAMS AND CHARTS)	เป็นการแสดงความหมายด้วยลายเส้นและภาพรวมกันอย่างมีระเบียบและมีเหตุผล ให้แสดงการเปรียบเทียบ แสดงปริมาณ แสดงการพัฒนาการ ขบวนการจัดการแสดงโครงสร้างขององค์กรหรือแผนงานต่าง ๆ
ของจริง (OBJECTS)	วัสดุที่เป็นจริงที่สมบูรณ์ตามธรรมชาติ
ของจำลอง (MODEL)	เป็นการจำลองของจริง อาจใหญ่หรือเล็กกว่าแล้วแต่มาตราส่วน
ของตัวอย่าง (SPECIMENTS , SAMPLE , COLLECTION)	คล้ายวัตถุของจริง แต่ต่างกันที่ว่าของตัวอย่างนั้นเป็นทำนองตัวแทนของสิ่งของกลุ่มหนึ่งของตัวอย่าง อาจจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของของจริงก็ได้
ของล่อแบบ (REPLICA)	การทำเลียนแบบจากของจริงมองได้ทั้ง 3 ด้าน
ไดโอรามา (DIORAMA)หรือ อันตราทัศน์	ภาพสมมติของภูมิหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยของจริงที่ย่อขนาดเล็กที่จัดฉากที่ทำให้เห็นลึกลงอย่างความเป็นจริงตามธรรมชาติ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตารางแสดงประเภทของวัสดุและคุณลักษณะ

ประเภท	คุณลักษณะ
เทปเสียง (TAPES)	แถบกระดาษหรือพลาสติกที่มีขนาดกว้าง 1/4 นิ้ว ด้านหนึ่งฉาบด้วยเหล็กออกไซด์สีน้ำตาลบันทึกเสียงได้ด้านเดียว
แผ่นเสียง (PHONGSPH RECORDS)	ทำจากแผ่นครั่ง แผ่นเสียงสามารถเล่นได้ 4 ระบบความเร็ว เลือกใช้ได้ตามความต้องการ
ภาพยนตร์ (MOTION PICTURE)	มีทั้งสีและขาวดำ หลายชนิด ชนิดที่ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา คือ ภาพยนตร์เสียง 16 มม.
ฟิล์มสตริป (FILMSTRIP)	คืออนุกรมของภาพชนิดหนึ่งโปร่งแสงชุดหนึ่งที่มีเรื่องราวติดต่อกัน ปกติม้วนหนึ่งมีภาพรวม 30 - 60 ภาพ ขาวตั้งแต่ 2 - 5 ฟุต ม้วนเป็นม้วนเล็ก ๆ สะดวกในการเก็บไว้ในกล่อง
โปสเตอร์ (POSTER) หรือภาพโฆษณา	ทำขึ้นด้วยแผ่นกระดาษ มีภาพประกอบกับคำเขียนง่าย ๆ
ภาพเขียน (DRAWING AND SKETCHS)	ภาพวาดหรือร่างบนกระดาษ
ภาพถ่าย (PHOTOGRAPHS)	ภาพที่ได้จากฟิล์มที่ถ่ายจากกล้องถ่ายรูป
ภาพโปร่งใส (TRANAPARENCIES)	ภาพที่แสงสว่างผ่านทะลุได้ หรือวัสดุโปร่งใสอื่น ๆ เช่น แผ่นพลาสติกอะซิเตท เซโรโฟน
รูปตัดมา (CUT OUTS)	ภาพถ่าย ภาพเขียน ภาพวาดที่ตัดมาจากวารสารต่าง ๆ เตรียมไว้ใช้ประกอบการแสดง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตารางแสดงประเภทของวัสดุและคุณลักษณะ

ประเภท	คุณลักษณะ
สมุดภาพ (PICTORIAL BOOK, SCEAP BOOK) สไลด์ (SLIDE)	สมุดรวมภาพเขียน ภาพวาด ภาพ ถ่ายต่าง ๆ แผ่นภาพโปร่งแสงที่มีภาพบันทึกอยู่ บนฟิล์มหรือกระจกทั่วไป ใช้ขนาด 2"x 2" ทำได้โดยฟิล์มขนาด 35 มม.

2. ประเภทอุปกรณ์ (EXHIBITION EQUIPMENTS)

2.1 เครื่องฉายภาพนิ่ง หมายถึง เครื่องฉายภาพได้ทีละภาพ ติดต่อกันไปจะเป็นการฉายภาพเพียงอย่างเดียวหรือเป็นชุดก็ได้ แต่มีหลักการอยู่ว่าการฉายนั้นจะต้องเลื่อนทีละภาพ เครื่องฉายภาพนิ่งได้แก่

ก. เครื่องฉายภาพสไลด์และฟิล์มสตริป เป็นเครื่องฉายภาพนิ่งโปร่งแสงในระบบฉายตรง แบ่งตามลักษณะการใช้ได้ดังนี้

1. เครื่องมือฉายชนิดใส่สไลด์ทีละแผ่น หรือทีละภาพ โดยใช้มือบังคับเพื่อเปลี่ยนสไลด์ บางเครื่องใช้ร่วมกับฟิล์มสตริป เพียงแค่เปลี่ยนกลไกใส่ฟิล์มเท่านั้น เหมาะกับการฉายให้ดูเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ใช้ดูทีละภาพ ทางด้านหน้าที่จอสำหรับดูภาพขยายภาพให้ใหญ่ได้ถึง 3 เท่า โดยใช้แสงจากหลอดไฟเล็กส่องลงไปกระทบกระจกสะท้อนแสงให้ภาพปรากฏบนจอเช่นนี้ ใช้ถ่านไฟฉายขนาด 1.5 โวลต์เพียง 2 ก้อน มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา สะดวกในการนำพาติดตัวไปไหนมาไหน

2. เครื่องฉายแบบเปลี่ยนทีละภาพใช้กับสไลด์ 3 1/4" x 4" มีทั้งแบบธรรมดา และแบบอัตโนมัติ ใช้ฉายสไลด์ในโรงมหรสพหรือหอประชุมขนาดใหญ่

3. เครื่องฉายแบบเปลี่ยนทีละภาพใช้กับสไลด์ 2" x 2" เครื่องฉายไลด์ชนิดนี้มีกลุ่มใส่สไลด์ครั้งละภาพและหลาย ๆ ภาพ การเปลี่ยนไลด์อาจทำได้โดยการกดปุ่มเปลี่ยนภาพหรือใช้สายตาจากเครื่องและมีปุ่มบังคับให้เดินหน้าหรือถอยหลัง หรือบางเครื่องเปลี่ยนภาพเองอัตโนมัติ

กล่องใส่สไลด์ที่ใช้กับเครื่องฉายสไลด์มีอยู่ 2 แบบคือ

1. แบบสี่เหลี่ยม (MOGAZINE) มีขนาดกว้างกว่าสไลด์เล็กน้อย ส่วนความยาวของกล่องส่วนมากสามารถบรรจุได้ 36 ภาพถึง 50 ภาพ

2. แบบภาคกลม (ROTARY OR TRAY) สามารถบรรจุสไลด์ได้ถึง 120 ภาพ

- ข้อดีของสไลด์ ง่ายต่อการที่จะทำขึ้นใหม่และทันสมัยเสมอ

- ข้อเสียของสไลด์ ภาพอาจจะกระจัดกระจายกันอยู่ ทำให้การเรียงลำดับสับสน

2. เครื่องฉายฟิล์มสตริป เป็นเครื่องฉายระบบฉายตรง กลักใส่ฟิล์มเป็นแผ่นกระจกติดกับแผ่นฟิล์มเพื่อป้องกันฝุ่น ระบบการเปลี่ยนภาพของฟิล์มสตริปมีอยู่ 2 แบบคือ

1. แบบมีแกน (SCROLL)

2. แบบหนามเตย (SPROCKET)

- ข้อดีของฟิล์มสตริป การเรียงลำดับภาพและเนื้อเรื่องฟิล์มสตริปได้ทำไว้อย่างดีแล้วภาพจะไม่สับสน

- ข้อเสียของฟิล์มสตริป การเรียงลำดับภาพไว้คายตัวจะเปลี่ยนลำดับภาพก่อนหลังไม่ได้ แต่จะเลือกฉาย

2.2 เครื่องฉายภาพเคลื่อนไหว เป็นเครื่องฉายภาพนิ่งหลาย ๆ ภาพติดต่อกันในอัตราความเร็วที่จะทำให้ปรากฏว่าภาพนั้น ๆ เคลื่อนไหวได้

ก. เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นภาพฉายโปรังแสง ในระบบฉายตรง แบ่งออกเป็น

1. เครื่องฉายภาพยนตร์ขนาด 8 มม.

2. เครื่องฉายภาพยนตร์ขนาด 16 มม.

3. เครื่องฉายภาพยนตร์ขนาด 35 มม.

4. เครื่องฉายภาพยนตร์ขนาด 70 มม.

ข. โทรทัศน์ มีทั้งการใช้ในการถ่ายทอดสดหรือการบันทึกเทป

ค. VIDEO WALL

2.3 สื่อสมัยใหม่ประเภท LASER สามารถสื่อได้ทั้งในรูปแบบของ MASSAGE ในรูปของเรื่องราวจาก ANIMATION GRAPHIC โดยให้มีลักษณะมีความลึก คมชัดให้ภาพที่สดใส

นอกจากการนำเสนอวิดีโอแล้ว ยังสามารถนำเสนอโดยใช้แผ่นสไลด์ที่เป็นเรื่องราวเรียกว่า SLIDE MULTIVISION ซึ่งจะนำเสนอเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเสียงและคำบรรยาย ซึ่งจะใช้เครื่องฉายสไลด์จำนวน 2 เครื่องเป็นอย่างต่ำ โดยมีสัญญาณเสียงเป็นตัวควบคุมเครื่องฉายอีกทีหนึ่ง

2.1.12 บรรยากาศของห้องแสดง (GALLERY'S ATMOSPHERE) (นิคม มุสิกคามะ : 2521)

จะต้องเป็นไปและสัมพันธ์กับความนิยมชมชอบของประชาชนในห้องถื่นห้องแสดงจะต้องมีคุณสมบัติ

1. ให้ความสนใจในความงาม (AESTHETICS)
2. ใ้ใจให้เพลิดเพลิน (ROMANTIC)
3. ใ้ใจให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากค้นคว้า (INTELLECTUAL)

2.1.13 กระบวนการดำเนินงานการจัดแสดง (DIAGRAM FOR THE MAKING OF AN EXHIBITION)

จากแผนภูมิสามารถจำแนกขั้นตอนของการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 การขออนุมัติในหลักการ (OBJECTIVE APPROVAL BY MUSEUM'S DIRECTOR)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. หัวข้อนิทรรศการ (EXHIBITION TITLE) ควรจะแบ่งให้แน่ชัดว่าจะจัดเรื่องอะไร

2. วัตถุประสงค์ (OBJECTIVE) ชี้ให้เห็นว่าหัวข้อเรื่องต่าง ๆ มีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร

3. ขอบเขตของนิทรรศการ (SCOPE OF EXHIBITION AND DEFINITION OF CONCEPT) ควรกำหนดหลักการให้เด่นชัดว่ามีเนื้อหาสาระอย่างไร ประกอบด้วยวัตถุจัดแสดงจำนวนเท่าไร ขนาดไหน และชี้แจงรายละเอียดไว้ด้วยว่านิทรรศการดังกล่าวนี้จะใช้วัตถุโสตทัศนศึกษาและการบริการทางการศึกษาประกอบอย่างไร

4. สมมติฐาน (HYPOTHESIS) การประเมินผลล่วงหน้า

ขั้นที่ 2 การจัดแนวนิทรรศการ (MANUSCRIPT AND EDITING) การเรียบเรียงเอกสารและการจัดแสดง

1. ศึกษาขนาดและจำนวนวัตถุที่จัดแสดง

2. การเขียนเรื่องและคำบรรยาย (CAPTION)

1. ชื่อนิทรรศการ (TITLE) ข้อความจะต้องสั้น กระชับ สะดวกแก่การจัดจำ

2. หัวข้อย่อย (SUBTITLE) เป็นการขยายเรื่องราวของหัวข้อนิทรรศการ ควรกระชับและสะดวกในการทำความเข้าใจ

3. คำบรรยายเรื่อง (SUBTEXT) คือคำบรรยายสรุป ข้อความควรเป็นภาษาง่าย ๆ เป็นที่เข้าใจของประชาชนทั่วไป

4. ป้ายเฉพาะวัตถุ (INDIVIDUAL LABEL) คือป้ายคำอธิบายที่บอกให้ทราบว่า วัตถุที่แสดงแต่ละชิ้นนั้นเป็นอะไร

ขั้นที่ 3 การออกแบบห้องแสดง (GRAPHIC & DESIGN) มีหลักสำคัญที่จะต้องพิจารณาคือ

1. ศึกษาแนวเรื่อง (SCRIPT) ทั้งวัตถุประสงค์และการดำเนินเรื่อง

2. ศึกษาสภาพการณ์ของสังคมแวดล้อม (UNDERSTANDING OF AUDIENCE) มีความเข้าใจจิตวิทยาของผู้ชม เพื่อเป็นแนวทางในการวางรูปแบบห้อง

3. องค์ประกอบของห้องและตู้แสดง (COMPOSITION AND GRAPHIC) นอกจากการจัดทำผังและองค์ประกอบการเขียนเรื่องและคำบรรยายแล้ว ยังมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบห้องแสดงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นคือ

แสงสว่าง (LIGHTING) จำนวนไฟฟ้าและแสงสว่างควรวัดใช้ชนิดไหน
จำนวนเท่าไรและอย่างไร

ภาพประกอบ (ILLUSTRATION) สำหรับประกอบเรื่องราวในการจัด
แสดง

หุ่นและการทำไดโอรามา (MODEL & DIORAMA MAKING) เพื่อ
ความเพลิดเพลินและสะดวกในการชม

อุปกรณ์กลไก (PLANT)

โสตทัศนอุปกรณ์ (AUDIO VISUAL)

การอนุรักษ์ (RESTORATION)

ขั้นที่ 4 การก่อสร้างและติดตั้งวัตถุ (PRODUCTION AND INSTALLATION)

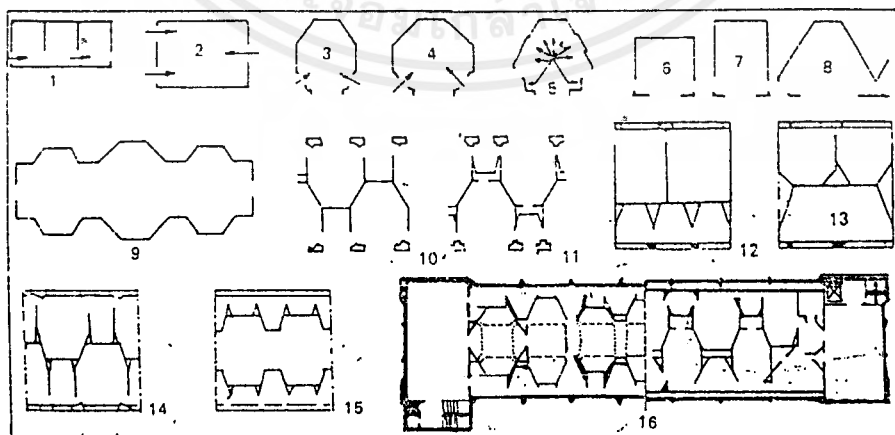
การออกแบบห้องแสดง (DESIGNING THE HALL EXHIBITION) (นิคม
มุสิกาคามะ : 2521)

สิ่งที่จะช่วยให้ห้องแสดงเปลี่ยนรูปร่างได้อย่างดีที่สุดคือ แสง อาจทำด้วยไม้
อัดหรือวัสดุที่มีน้ำหนักเบาสามารถเคลื่อนย้ายได้ ในการจัดแสดงเรื่องราว ควรจัดเรื่อง
ราวเดียวกันไว้ในแฉกเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ประชาชนเกิดความสับสนในการชม ทั้งนี้
จะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญต่าง ๆ คือ

1. การจัดตู้หรือแฉกในห้องแสดง ไม่ควรปล่อยให้ห้องโล่งจนมองดูเกิด
ความอ้างว้าง แต่การวางแฉกมากน้อยเพียงไรต้องพิจารณาในหัวข้อย่อยในเรื่องใหญ่ว่ามี
มากน้อยเพียงใด และมีวัตถุอะไรบ้างที่ควรแยกออกจัดแสดงเพื่อเพิ่มความสว่าง

ภาพที่ 4

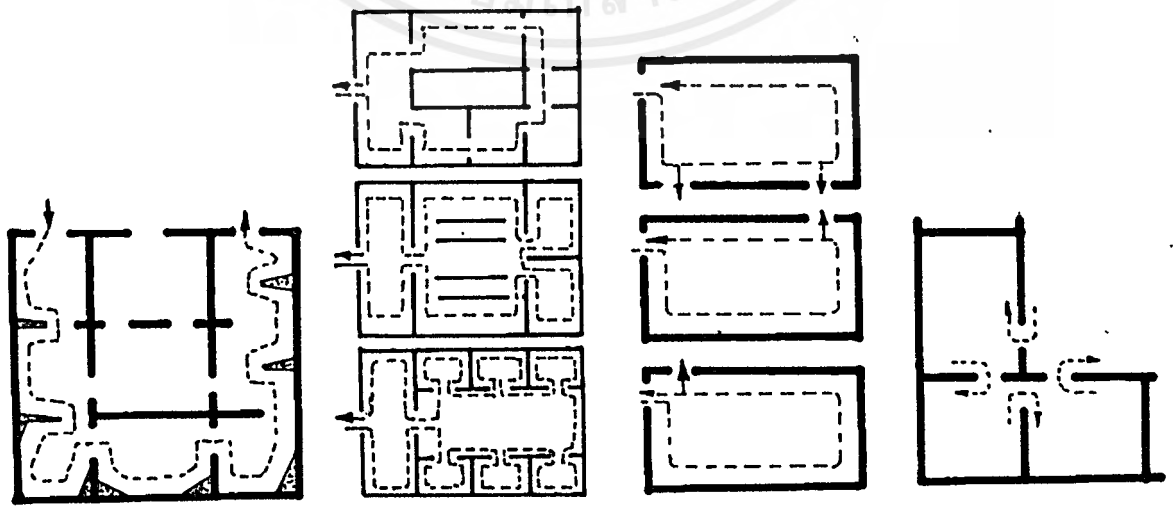
ภาพแสดงการจัดผังในห้องจัดแสดงแบบต่าง ๆ

การวางผังที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปหลาย ๆ ห้อง เหมาะสำหรับการจัดทำตู้ติดผนังหรือแขวนภาพเขียน เพราะห้องแสดงบึงคับผู้ชมให้เรียงลำดับไปตั้งแต่ทางเข้า ส่วนรูปที่ 2 - 8 เป็นประตูเข้าออกคู่โดยการวางผังเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อหลบผนังรูปสี่เหลี่ยมจั่ว เป็นการเปลี่ยนสายตาและความจำเจของประชาชน สำหรับผังรูปห้องแสดงที่ 8 - 15 มีการหยักเอียงองค์ประกอบของห้องแสดงแบบต่าง ๆ ซึ่งเน้นในเรื่องราวการเคลื่อนไหวของผู้ชม ให้เห็นเรื่องราวเป็นตอน สำหรับภาพสุดท้ายคือผังหมายเลข 16 ด้านซ้ายเป็นผังพื้นชั้นล่าง ส่วนด้านบนเป็นผังพื้นชั้น 2 ของพิพิธภัณฑสถาน มหาวิทยาลัยปรีณสตัน ทำการจัดวางผังห้องแสดงภายในเป็นการประยุกต์ห้องหมายเลข 9 - 15 มาจัดทำ

2. การวางแผนในการจัดแสดงต้องคำนึงถึงการลำดับเรื่องราวเรื่องที่จัดแสดง
3. ขนาดของแผนผังตลอดจนลีขื่นอยู่กับความเหมาะสมของห้อง
4. เนื้อที่ระหว่างแผนผังไม่ควรน้อยจนทำให้ผู้ชมเกิดความอึดอัด
5. ผังของห้องแสดง แม้จะมีการหยักเอียงเพื่อเร้าความสนใจของผู้ชม แต่ต้องไม่หยักเอียงมากเกินไป จนทำให้เกิดความรู้สึกว่าหลงทางและขาดความตั้งใจในการดูวัตถุ
6. ควรจะให้แผนผังแต่ละตอนมีความสัมพันธ์กัน โดยที่ผู้ชมมีอิสระที่จะเคลื่อนไหวหรือเลือกชมตามความสนใจ ระหว่างแผนผังแต่ละแผนผังควรมีเนื้อที่มากพอที่จะหมุนตัวได้สะดวก โดยไม่ทำให้รู้สึกว่ามีกรบีบบังคับ

ภาพที่ 5
แสดงผังพื้นห้องแสดงแบบต่าง ๆ

ผังพื้นที่ห้องแสดงแบบ A เป็นการออกแบบห้องแสดงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งมีขนาดกว้างพอสมควร ห้องแสดงนี้มีประตูทางเข้า 2 ประตู แทนที่จะอาศัยผนังห้องทั้งสี่ด้านเป็นที่จัด ซึ่งแสดงวัตถุได้จำนวนน้อยชิ้น สะดวกในการดูแลด้านความปลอดภัย โดยสามารถขอยห้องใหญ่ออกเป็นห้องเล็ก ๆ หลายห้อง โดยใช้แผงหรือตู้เข้ามาแทน ทำให้มีเนื้อที่สำหรับจัดแสดงมากขึ้นหลายเท่าและดึงดูดผู้ชมให้เดินชมวัตถุและเรื่องราวได้ตามลำดับเหตุการณ์ วัตถุที่เป็นตำริคอาจไว้กลางห้อง เพื่อป้องกันความชื้นจากผนังได้ด้วย

ผังพื้นที่ห้องแสดงแบบ B แสดงให้เห็นการแบ่งขอยห้องแสดงภายในหลาย ๆ ห้องที่ติดต่อกันมีประตูเข้าออกเพียงประตูเดียว แต่อาศัยการออกแบบภายในสามารถดึงดูดผู้ชมเข้าไปดูทิศทางที่ต้องการได้

ผังพื้นที่ห้องแสดงแบบ C และ D แสดงให้เห็นการแบ่งขอยผังห้องด้วยประตูทางเข้าแบบต่าง ๆ หลักสำคัญคืออย่าปล่อยให้ห้องแสดงโล่งโดยผู้ชมมองเห็นทะลุห้องแสดงจากการโผล่เข้าไปที่ทางเข้าเท่านั้น เพราะไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมทั้งยังเป็นภาระเร่งรีบให้ขอยากเดินดูวัตถุอย่างรวดเร็ว

2.1.14 การออกแบบผู้จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

หลักในการออกแบบผู้จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานขนาดเล็

1. การเคลื่อนย้าย

ควรเป็นผู้จัดแสดงที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เพราะจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงห้องแสดงได้อยู่เสมอ ถ้าใช้แท่นฐานสูงจากพื้น 6 นิ้ว ก็ควรติดลูกล้อไว้ข้างใต้ เพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายและการเจาะติดลูกล้อแบบกลมก็จะทำให้เคลื่อนย้ายไปในทิศทางใด ๆ ได้สะดวกกว่าลูกล้อแบบธรรมดาอื่น ๆ

2. การออกแบบในลักษณะตั้งเป็นมุมฉาก

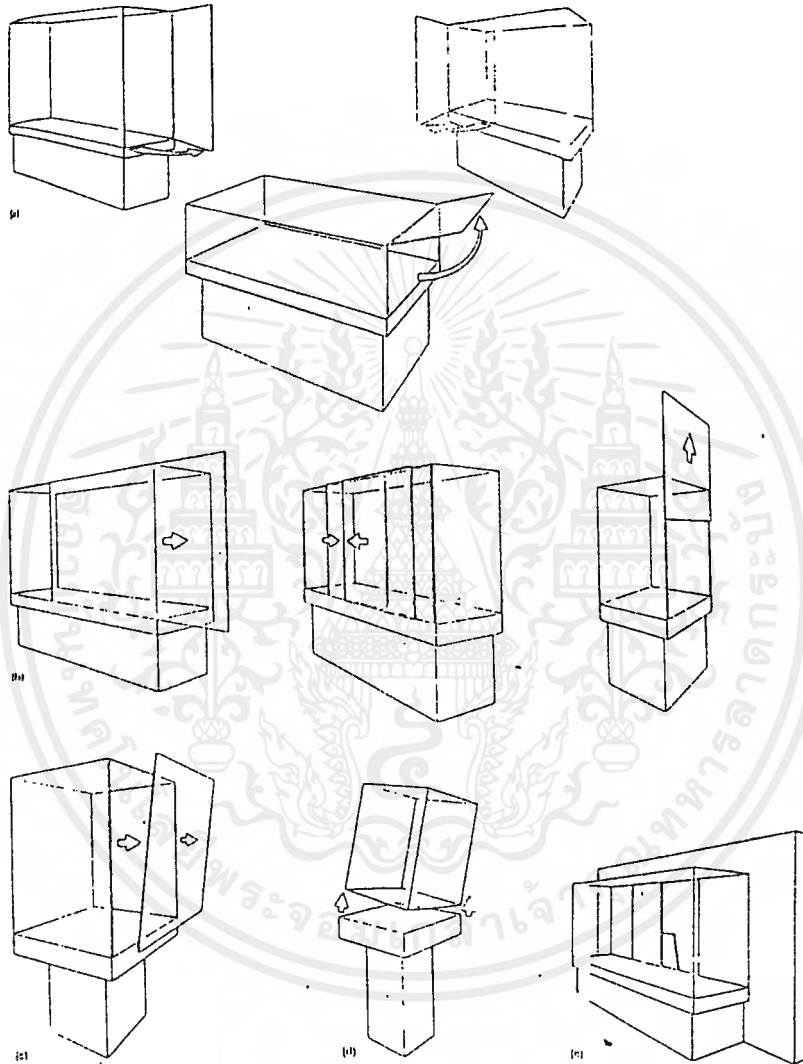
ผู้ลักษณะตั้งเป็นมุมฉากใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด เพราะสามารถจัดวางตู้จัดผนังได้ ส่วนด้านข้างและด้านหลังอาจเป็นแผ่นมีเรียบแข็งสามารถแขวนวัตถุได้หรือวางไว้กับพื้นตู้ แผงไม้ที่ติดวางไว้ในตู้ใช้เป็นที่ทำชั้นวางวัตถุ เป็นที่ติดวัตถุ และป้ายคำบรรยายได้โดยไม่ทำให้ตู้เสียหายโดยทั่วไปแล้วถ้าผู้มีลักษณะรูปโค้งควรจัดไว้กลางห้อง

3. กระจกเปิดปิดหน้าต่าง

เมื่อใช้ตู้มีลักษณะตั้งเป็นมุมฉาก กระจกตู้ด้านหน้าควรเปิดปิดได้ จะ
 ดัดบานพับหรือใช้บานพับเลื่อนไปมาก็ได้ (การดัดบานพับกระจกจะมีปัญหาในด้าน
 ความคงทน) เมื่อติดตั้งวัตถุที่จัดแสดงก็ทำได้จากทางด้านหน้าตู้

ภาพที่ 6

แสดงลักษณะกระจกเปิดปิดหน้าตู้แบบต่าง ๆ

* อ้างอิงจากหนังสือเทคนิคการพิพิธภัณฑ์ , นิคม มุสิกามะ: 2521

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การรักษาความมั่นคงและความปลอดภัย

ผู้จัดแสดงควรติดก๊วยแจที่มีคุณภาพดีเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการ ถักถอบขโมยวัตถุ การใช้กระจกใบลิกลาสหรือพลาสติกกลาส (กระจกที่ทำใ้แข็งแรง ตามกรรมวิธีทางเคมี)

5. ขนาดของตู้ที่เหมาะสม

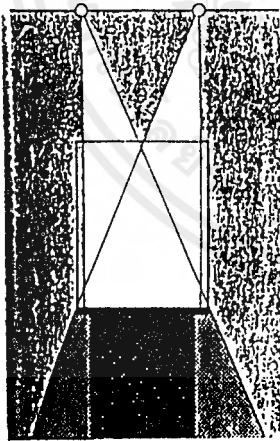
ขนาดของตู้แตกต่างกันไปตามขนาดของวัตถุที่จัดแสดง ความยาวของ ตู้โดยทั่วไปจะเป็นขนาด 4 หรือ 6 หรือ 8 ฟุต ภายในด้านหน้าของตู้ติดไฟฟ้า ตู้ควรมี ความลึกด้านในอย่างน้อย 2 ฟุต และ 2 ฟุต 6 นิ้ว ฐานล่างของตู้ควรสูงประมาณ 2 ฟุต เพื่อให้เด็กเล็กได้เห็นภายในตู้

6. แสงสว่าง

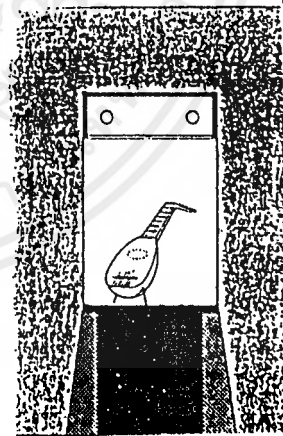
ควรติดตั้งแสงไฟฟ้าในด้านบนของตู้ และวางแผ่นกระจกกรองแสง ภายในตู้ ไม่ให้รับกวนสายตาผู้ชม ด้านบนของตู้ทำเป็นฝาเปิดปิดได้ในเวลาเปลี่ยน หลอดไฟในตู้จัดแสดง อาจต้องใช้ไฟ 2 ส่วนคือ ส่วนสปอร์ตไลท์และส่วนไฟนีออน ที่ เจ็ดไปอาจติดอยู่ด้านบนหรือด้านข้างของตู้

ภาพที่ 7

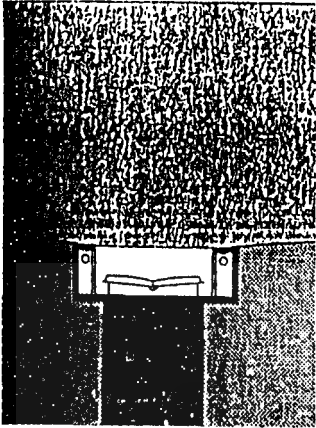
แสดงแสงไฟกับตู้จัดแสดง

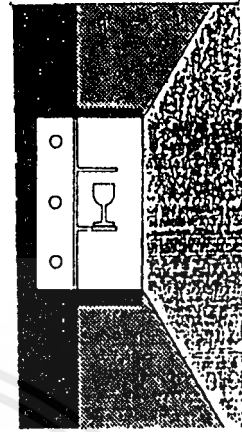
แสงจากภายนอกติดตั้งในระยะไกล

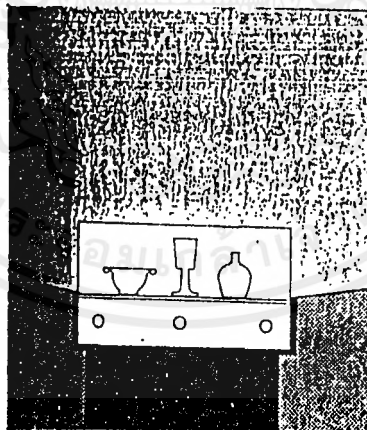
แสงติดตั้งจากด้านบน

แสงติดตั้งจากด้านข้าง

แสงติดตั้งจากด้านล่าง

แสงติดตั้งไว้ด้านใต้

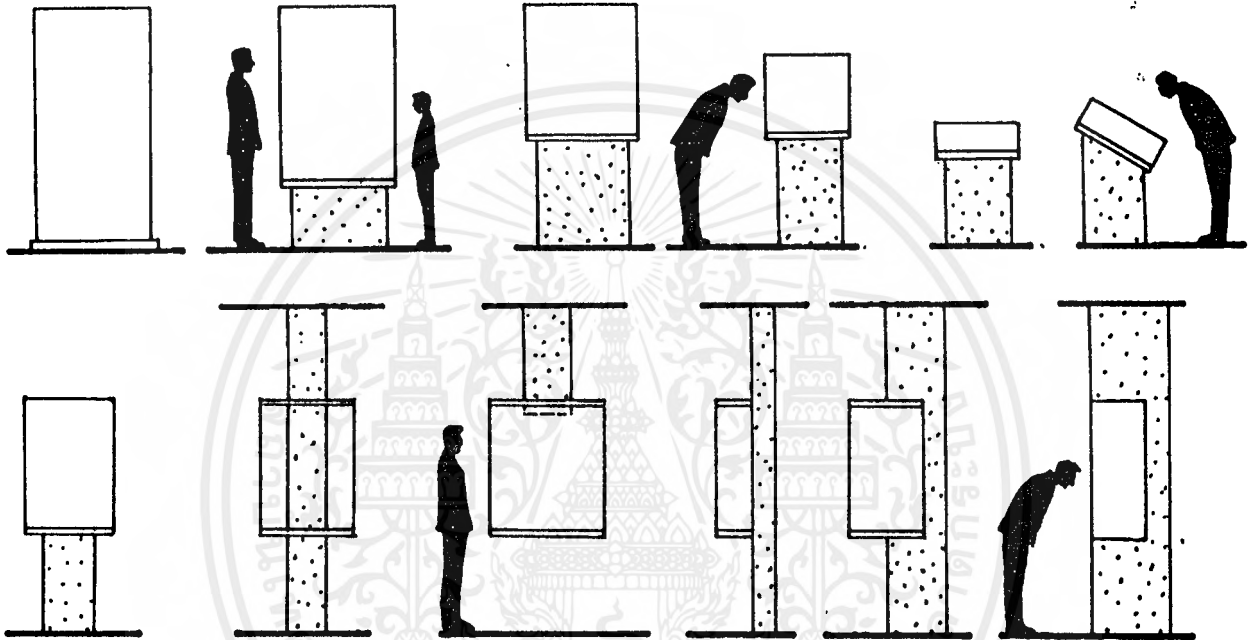
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การป้องกันฝุ่นละออง

ถ้าวัตถุที่จัดแสดงมีรายละเอียดมาก และทำความสะอาดได้ยากควรจัดแสดง ภายในตู้ที่สามารถป้องกันฝุ่นละอองได้ดี คือ ตู้ที่ปิดเปิดมิดชิด

ภาพที่ 8

แสดงลักษณะของตู้จัดแสดงแบบต่าง ๆ

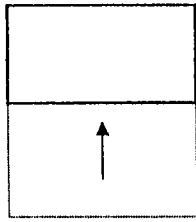

2.1.15 แท่นโชว์ (STAND)

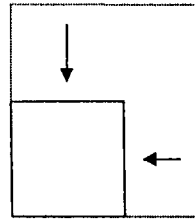
แท่นโชว์ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการ สามารถมองดูได้ตั้งแต่ด้านเดียวจนถึงมองดูได้ทั้ง 4 ด้าน แต่ขนาดของแท่นโชว์จะเป็นอย่างไรนั้นต้องดูถึงความเหมาะสมเพียงพองของเนื้อที่และความสะดวกเป็นสำคัญ

ภาพที่ 9

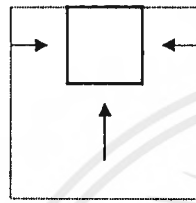
ภาพแสดงการมองเห็นแทนโซ่วในลักษณะต่าง ๆ

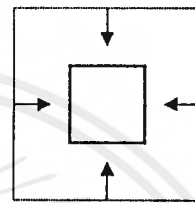
มองได้ด้านเดียว

มองได้สองด้าน

มองได้สามด้าน

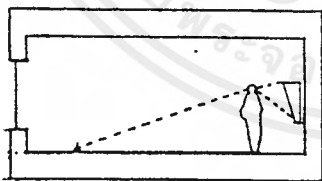
มองได้รอบด้าน

2.1.16 ตู้แสดงกับการสะท้อนของผิวกระจก

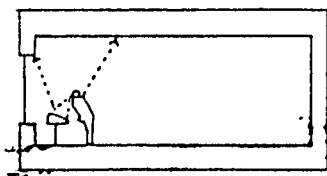
จะเกิดการสะท้อนแสงมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตั้งของตู้แสดงกับการสะท้อนแสงจากต้นกำเนิดแสง

ภาพที่ 10

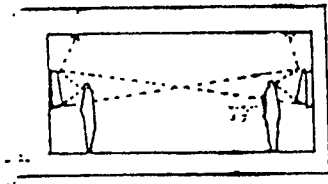
ภาพแสดงการแก้ปัญหาของแสงกับการสะท้อนของผิวกระจก

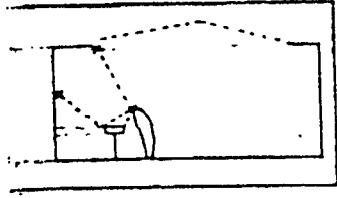
เมื่อตั้งตู้กระจกตรงข้ามหน้าต่าง ให้เอียงผิวกระจกทำมุมแหลมกับพื้นห้อง

เมื่อตู้อยู่เบื้องหน้า หน้าต่างให้เอียงกระจกออกจากหน้าต่างเข้าหาผู้ดู

ตู้ที่หันหน้าเข้าหากันให้เฉียงกระจก
ทำมุมซึ่งกันและกันอย่าวางขนานกัน

เมื่อแสงเข้าทางด้านบนและอยู่เบื้อง
หลังผู้ดูไม่ต้องเอียงกระจก

2.1.17 การออกแบบห้องที่ใช้ในการจัดแสดง

1. ทางสัญจร

การจัดทางสัญจรภายในพิพิธภัณฑ์ แบ่งจากการติดต่อสัญจรภายในได้

3 กรณีคือ

1. ทางสัญจรทั่วไป (PUBLIC CIRCULATION)

2. ทางสัญจรส่วนบริการ (SERVICE CIRCULATION)

3. ทางสัญจรของเจ้าหน้าที่ (STAFF CIRCULATION)

หลักที่ต้องคำนึงถึงในการจัดเส้นทางสัญจรคือผู้ชม จะต้องไม่ทำให้ผู้ชมเกิดความ
สับสนและสามารถชมงานได้ทั่วถึง และดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี

หลักการกำหนดเส้นทางสัญจรของผู้ชมภายในพิพิธภัณฑ์

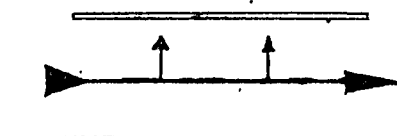
1. เส้นทางที่กำหนดแน่นอน โดยมีทางเข้าออกแยกกัน

1.1 การแสดงต่อเนื่องด้านเดียว

1.2 การแสดงที่ชมได้ 2 ด้าน

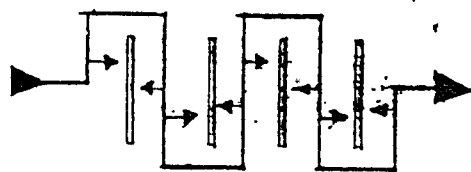
ภาพที่ 11

ภาพแสดงการแสดงต่อเนื่องด้านเดียว

ภาพที่ 12

ภาพแสดงการแสดงที่ชมได้ 2 ด้าน

2. เส้นทางที่ถูกกำหนดแน่นอนมีทางเข้าออกชัดเจน

2.1 การแสดงที่ต่อเนื่องชมได้ทั้ง 2 ด้าน

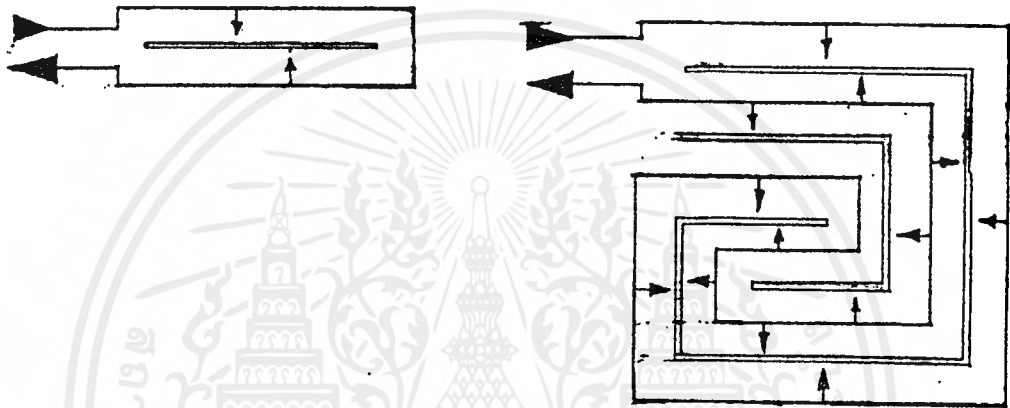
2.2 การแสดงที่ชมได้ทั้ง 2 ด้าน

ภาพที่ 13

ภาพแสดงการแสดงต่อเนื่องชมได้ทั้ง 2 ด้าน

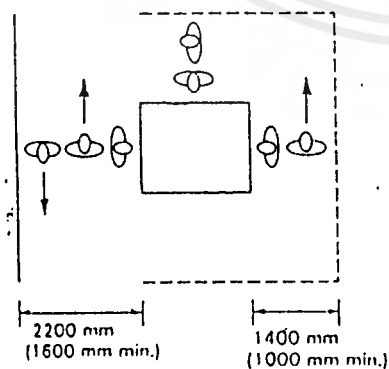
ภาพที่ 14

ภาพแสดงการแสดงที่ชมได้ 2 ด้าน

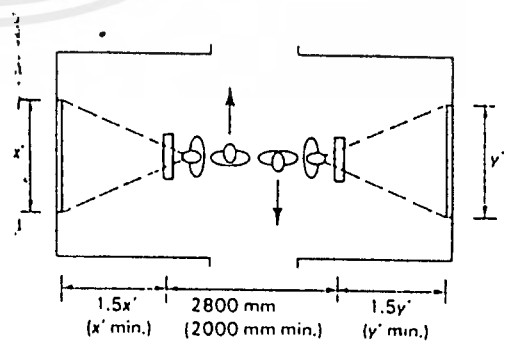

ภาพที่ 15

ภาพแสดงพื้นที่ที่จัดแสดงและบริเวณทางสัญจร

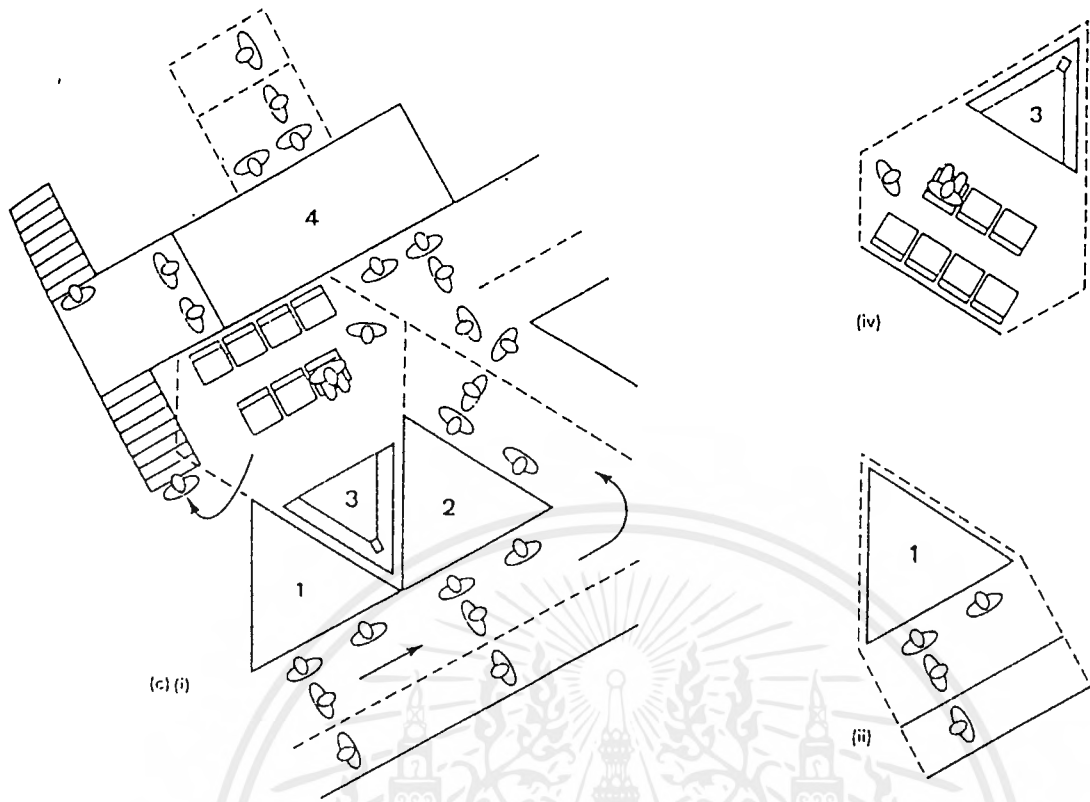

ของที่แสดงมีขนาดใหญ่ สามมิติ

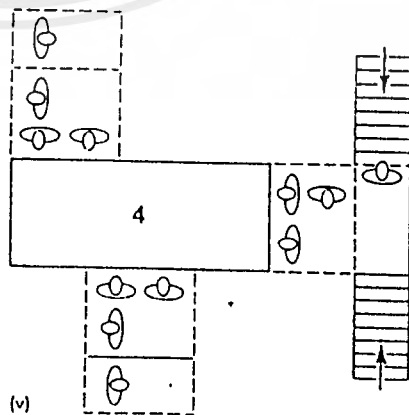
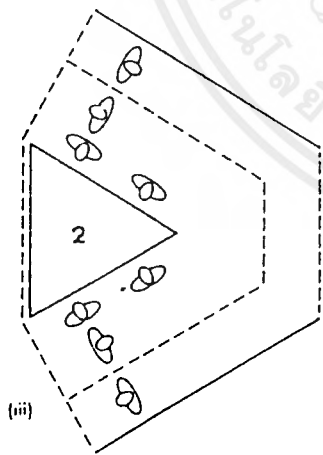
การจัดแสดงสำหรับวัตถุที่มีขนาดใหญ่
แวนที่ฝ้าผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดพื้นที่ที่จัดแสดงจากพื้นที่ส่วนใหญ่

2.3 การประมาณพื้นที่
ส่วนใหญ่สำหรับ
ของที่จัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4

แสดงการพิจารณาการจัดกลุ่มห้องแสดงแบบต่าง ๆ

รูปแบบ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 1. FORM TO ROOM ARRANGEMENT ชมโดย ไม่ย้อนกลับทางเดิม ประหยัดเนื้อที่แต่ไม่อาจเลือก ชมส่วนใดส่วนหนึ่งได้ ถ้าเป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดใหญ่ เมื่อเปิดห้องใดห้องหนึ่งจะกระทบกระเทือน อีกห้องหนึ่ง 2. CORRIDOR TO ROOM ARRANGEMENT เป็น เดินยาวและมีทางแยกเข้าสู่ส่วนแสดง เลือกชมได้ ตามสบาย แต่การแสดงขาดความต่อเนื่อง 3. CENTRAL ARRANGEMENT มี CORT ตรงกลาง เป็นตัวแยกไปยังส่วนต่าง ๆ สามารถเปิดชมได้ หมดทุกส่วน 4. HAVE TO ROOM ARRANGEMENT เป็นการ จัดกลุ่มห้องแสดงที่มีโถงเป็นศูนย์กลาง และสามารถ ชมส่วนแสดงต่าง ๆ ได้ทุกห้อง

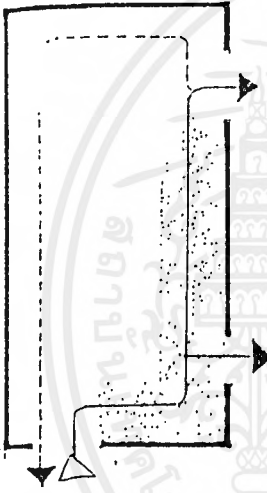
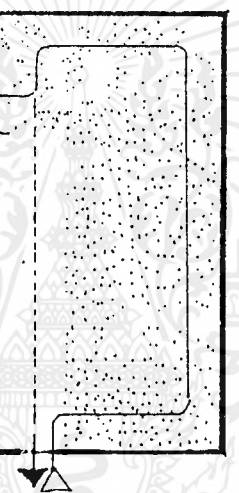
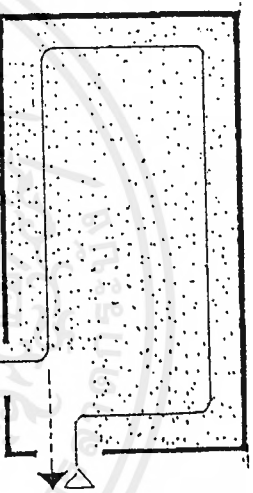
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการกำหนดเส้นทางเข้าออก

1. ควรมีประตู 2 ประตูเป็นทางเข้าออก
2. ประตูไม่ควรอยู่บนแกนกลางของห้อง
3. ประตูไม่ควรอยู่ในที่ที่ผู้ชมจะออกจากการชมการแสดงได้หมด

ตารางที่ 5

ตารางภาพแสดงตำแหน่งของทางเข้าออกในห้องจัดแสดง

		
ก.	ข.	ค.
<p>ทางออกชัดเจนเกินไปทำให้ส่วนที่เหลือของห้องกลายเป็นส่วนไม่สำคัญ</p>	<p>ทางออกอยู่ห่างจากทางเข้าทำให้ผู้ชมดูเกือบทั่วห้อง 3/4 ของห้อง</p>	<p>ทางออกที่ดี ทำให้ผู้ชมดูได้เกือบทั้งห้อง</p>

2. พฤติกรรมกับทางสัญจร

พฤติกรรมของผู้เข้าชม (VISTOR BEHAVIOR) โดยแบ่งผู้ชมออกเป็น

2 กลุ่มคือ

1. ผู้ชมส่วนใหญ่ต้องการการจัดแสดงที่เป็นระเบียบเพื่อไม่ให้เกิดความ

สับสน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้ชมส่วนน้อย ต้องการจัดแสดงให้เกิดความดึงดูดความสนใจได้
ทางสัญจรที่สมบูรณ์นั้นจะต้องคำนึงถึง

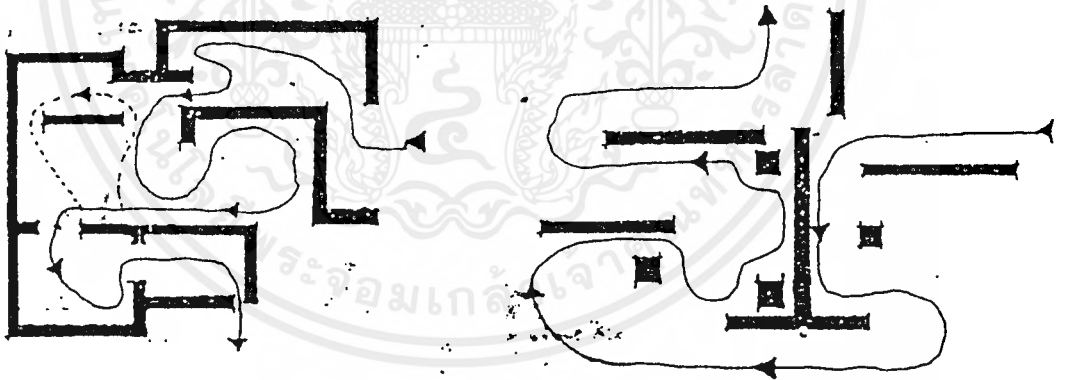
1. เส้นทางที่ผู้ชมเคยชิน
2. ไม่ควรมีประตูมากกว่า 2 ประตูและไม่ควรให้ประตูทางออกอยู่ใน

☛ แขนงห้อง

3. มีการจัดเครื่องดึงดูดผู้ชม ตลอดเส้นทางที่จัดแสดง
4. เรื่องที่ให้รายละเอียดสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ควรอยู่ทาง
ซ้ายของห้อง
5. ต้องศึกษาประเภทของผู้ชมส่วนใหญ่ ส่วนน้อยอย่างละเอียด
6. ควรมีการจัดที่สำหรับพักผ่อน พักเหนื่อย พักสายตา คลายเครียด
เช่นที่นั่งพัก เป็นต้น

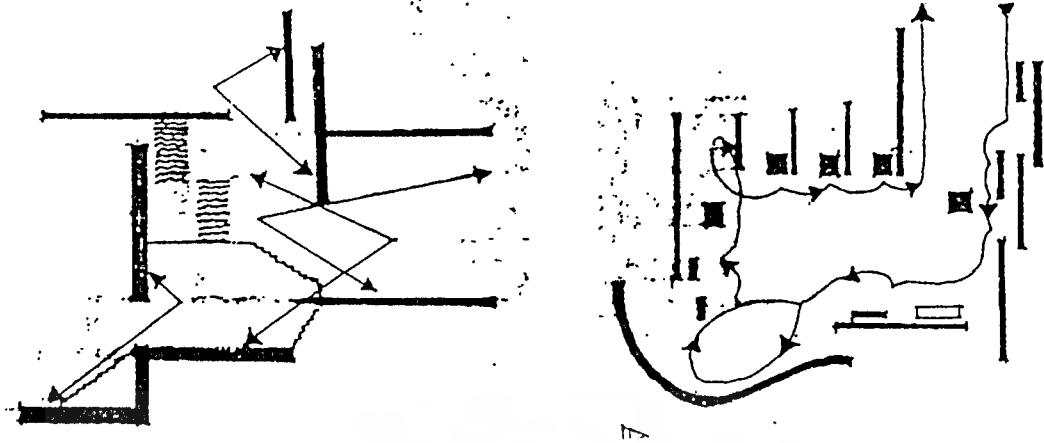
ภาพที่ 16

ภาพแสดงการกำหนดแนวทางในการชมสิ่งแสดงตามหลักจิตวิทยาของมนุษย์

จัดภายในห้องเล็กโดยกำหนดทางเข้า
ออกสู่ห้องแสดงอื่น ๆ ให้ผู้ชมได้คิด
ตาม

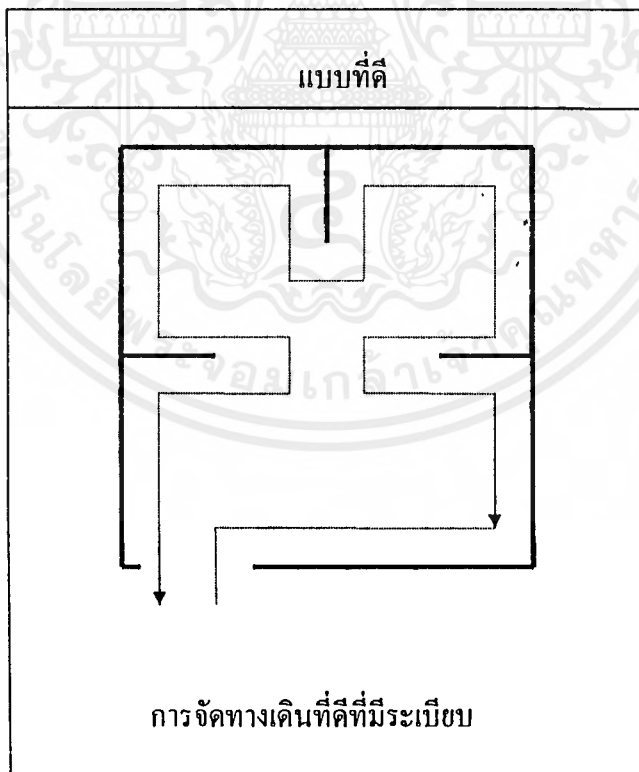
พื้นที่แสดงกว้าง ๆ กั้นด้วยแผงส่วน
ซึ่งเป็นสิ่งแนะนำในการเดิน ผู้ชม
จะรู้สึกอิสระในการชมมากขึ้น

เป็นการชี้แนวทางโดยการจัดเนื้อที่ว่าง ชักนำผู้ชม โดยการนำสิ่งที่น่าสนใจ
 ให้ผู้ชมรู้สึกและติดตามด้วยความสนใจ เป็นระยะตามกำหนดจนถึงส่วนสำคัญ
 (CLIMAX)

ภาพที่ 17

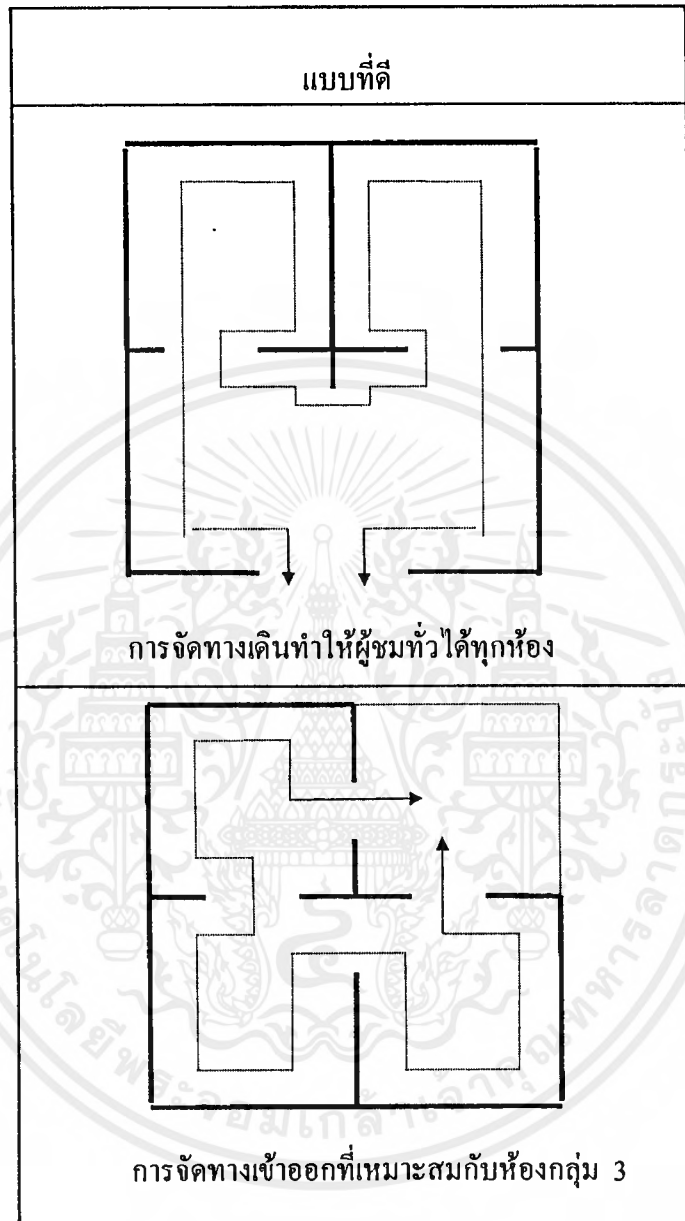
ภาพแสดงการจัดทางเดินภายในพิพิธภัณฑ์ที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 17 (ต่อ)

ภาพแสดงการจัดทางเดินภายในพิพิธภัณฑ์ที่ดี

2.1.18 รูปแบบการจัดแสดงเพื่อให้ความรู้หรือบอกรายละเอียดของวัตถุ

รูปแบบในการจัดแสดงเพื่อให้ความรู้หรือรายละเอียดของวัตถุที่จัดแสดงมีหลายวิธีดังนี้

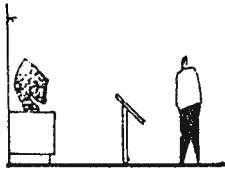
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 18

แสดงรูปแบบในการจัดแสดงเพื่อบอกรายละเอียดของวัตถุแบบต่าง ๆ

รูปแบบ

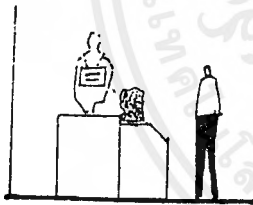
รายละเอียด

1. การวางวัตถุขนานไปกับข้อมูลของวัตถุ
มีผลคือ ในบางครั้งผู้ชมอาจไม่เดินผ่าน
ช่องกลางที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ผู้ชมมี
ความเข้าใจน้อยกว่าที่ควร

2. การวางวัตถุเป็นกลุ่ม และวางข้อมูลของ
วัตถุไว้เป็นช่อง ๆ จะนำให้คนดูสับสนไม่
ทราบว่าคุณอธิบายอันไหนเป็นของวัตถุใด

3. การวางข้อมูลอธิบาย ติดกับวัตถุใดแต่ละ
ชนิด ทำให้ง่ายแก่ความเข้าใจ และง่ายต่อ
การเคลื่อนย้าย

4. การจัดส่วนพิเศษสำหรับให้ข้อมูลรายละเอียด แก่ผู้ที่สนใจอย่างจริงจัง ซึ่งจะ
ได้ประโยชน์มาก แต่ก็สร้างความน่าเบื่อสำหรับผู้ที่ไม่สนใจมากนัก

2.1.20 การจัดคลังในพิพิธภัณฑ์

เนื่องจากการเก็บวัตถุหรือจัดใ้อยู่อย่างปลอดภัยและไม่เกิดความเสียหายแก่วัตถุ การจัดเก็บวัตถุในคลังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของพิพิธภัณฑ์ เช่น วัตถุประเภทเสื้อผ้า เครื่องจักรกล เครื่องจักรสาน

เรื่องสถานที่ตั้งของคลัง ส่วนใหญ่จะไว้ชั้นล่างเพื่ออำนวยความสะดวกแก่มีปัญหาเรื่องความชื้น บางแห่งจะมีคลังอยู่ตามแผนกต่าง ๆ ของภัณฑารักษ์และแผนกทะเบียนเพื่อสะดวกในการประสานงาน การจัดคลังสำหรับพิพิธภัณฑ์สถานขนาดเล็กจะใช้ระบบคลังกลาง ส่วนพิพิธภัณฑ์สถานขนาดใหญ่จะใช้ระบบแยกไปตามสาขาวิชา สำหรับรักษาคันคว้าได้ด้วย

จุดประสงค์การจัดคลังพิพิธภัณฑ์

1. เพื่อเก็บรักษาวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ที่เหลือจากการจัดแสดง
2. เนื่องจากได้รับวัตถุสิ่งของใหม่ ๆ เพิ่มเติมเข้ามาเป็นสมบัติของพิพิธภัณฑ์อยู่เสมอ ถ้าไม่จัดแสดงก็ต้องเก็บเข้าคลัง
3. เพื่อใช้เป็นที่เก็บสำรอง สำหรับสับเปลี่ยนหมุนเวียนศิลปะวัตถุที่จะนำออกแสดงทั้งแบบถาวร กึ่งถาวร และแบบชั่วคราว
4. เพื่อใช้เป็นที่เก็บรักษาวัตถุสิ่งของสำหรับให้ยืมเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอน วัตถุที่ใช้กับงานนิทรรศการเคลื่อนที่และอื่น ๆ
5. เพื่อต้องการจัดวัตถุสิ่งของในคลังให้เป็นระบบที่ถูกต้องตามหลักวิชา

2.2 ข้อมูลพื้นฐานของการออกแบบ สำหรับองค์ประกอบใน โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา

2.2.1 การจัดสำนักงาน (GRANE - DIXON , OFFICE SPACE)

องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดสำนักงานประกอบด้วย

1. การจัดพื้นที่ใช้สอย
2. การจัดระบบดำเนินงานภายในด้านการติดต่อสื่อสาร
3. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและความปลอดภัยในสำนักงาน

1. การจัดพื้นที่ใช้สอย

เป็นการจัด SPACE ส่วนทำงานทั่วไปในอาคาร แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- ก. การจัดวางผังแบบ SINGLE ZONE LAY - OUT
- ข. การจัดวางผังแบบ DOUBLE ZONE LAY - OUT
- ค. การจัดวางผังแบบ TRIPLE ZONE LAY - OUT

สำหรับงานที่ต่างกันย่อมมีการจัดพื้นที่ใช้สอยในลักษณะที่ต่างกัน ก่อนที่จะทำการจัดผังสำนักงานและการจัดแบ่งพื้นที่ควรต้องได้มีการศึกษา การใช้พื้นที่ของสำนักงานให้ถี่ถ้วนเพื่อตอบสนองประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

สิ่งที่ต้องพิจารณาในการจัดสำนักงาน

1. ลักษณะและขนาดของอาคาร
2. การจัดองค์การ และการบริหารในหน่วยงานนั้น
3. จำนวนพนักงานในปัจจุบันและคาดไว้ในอนาคต
4. ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน
5. ลักษณะการใช้เนื้อที่สำหรับพื้นที่ทำงานในอาคาร
6. ระบบการติดต่อสื่อสารภายใน
7. ความต้องการทางด้านกายภาพ

ส่วนการจัดประเภทของสำนักงาน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การจัดสำนักงานแบบแยกห้องโดยเฉพาะ
2. การจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด

1. การจัดสำนักงานแบบแยกห้องโดยเฉพาะ (THE INDIVIDUAL ROOM SYSTEM)

มีหลักเกณฑ์ว่าในการติดต่อสื่อสาร เข้าถึงห้องต่าง ๆ จะถูกกำหนดโดยการใช้ทางเดินร่วมเป็นทางเชื่อมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ลักษณะเช่นนี้จะมีข้อดีอยู่ที่การทำงานมีความเป็นส่วนตัวสูงมาก และทำงานได้อย่างสบาย แต่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างสูง ทั้งยังสิ้นเปลืองเนื้อที่โดยใช่เหตุ เรื่องความปลอดภัยจะต้องมีการระมัดระวังในการป้องกันเป็นอย่างมาก เพราะการแยกเป็นสัดส่วน จะทำให้ยากแก่การทราบสาเหตุโดยฉับพลัน การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเรียงเป็นแถว หรือการจัดแบบเรขาคณิต เนื่องจากต้องเน้นถึงความเป็นระเบียบ

นอกจากนี้การจัดแบบแยกเป็นห้องโดยเฉพาะ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ

1. จัดเป็นห้องเดี่ยวเฉพาะบุคคล
2. จัดเป็นห้องสำหรับทำงานเป็นกลุ่ม

1. จัดเป็นห้องเดี่ยวเฉพาะบุคคล

ถือเป็นรูปแบบที่เป็นหลักการจัดสำนักงานประเภทนี้ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ โถงทางเดินร่วมภายในและห้องทำงานเล็ก ๆ หลายห้อง เหมาะสมสำหรับสำนักงานที่ต้องการความเป็นส่วนตัว แต่ไม่เหมาะกับการทำงานที่เป็นทีม เพราะต้องแยกกัน ทำให้การติดต่อประสานงานไม่สะดวกและล่าช้า

2. จัดเป็นห้องสำหรับทำงานเป็นกลุ่ม

ประกอบด้วยการทำงานเป็นทีมประมาณ 10 - 15 คน ที่ต้องการติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิด แต่จะต้องกำหนดขนาดของห้องให้แน่นอน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับจำนวนพนักงาน ความสามารถในการทำงานร่วมกัน และการควบคุมดูแล

ตารางที่ 6

ตารางสรุปการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการจัดสำนักงานแบบแยกส่วนเฉพาะ

ข้อดี	ข้อเสีย
<ol style="list-style-type: none"> 1. การทำงานจะมีลักษณะเป็นส่วนตัว 2. เน้นถึงความเป็นระเบียบและตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน 3. ผู้ทำงานมีสมาธิในการทำงาน 4. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง 5. ควบคุมสภาพแวดล้อมภายในได้ง่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างที่สูง 2. เปลี่ยนแปลงได้ยาก 3. ขาดความเป็นกันเอง 4. การป้องกันการเกิดอัคคีภัยทำได้ยาก 5. จำเป็นต้องใช้โถงทางเดินกลางเป็นตัวกำหนดเส้นทางติดต่อ

2. การจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด (THE OPEN LAY - OUY)

การจัดผังแบบเปิดเป็นการจัดภายในสำนักงานแบบไม่ต้องมีทางเดินเชื่อมภายในที่กว้างขวาง ระบบไฟฟ้าที่ใช้ต้องมากพอ และระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี

มีเนื้อที่กว้างขวางเพียงพอ ไม่นิยมจัดเป็นห้องเล็ก ๆ จะมีเพียงห้องผู้จัดการหรือผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น การจัดผังสามารถเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายได้ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเสียง

การจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด สามารถแบ่งตามลักษณะการจัดออกเป็น 2 แบบคือ

2.1 การจัดแบบเปิดโล่งตลอด (OPEN LAY - OUT)

2.2 การจัดแบบแลนด์สเคป (LANDSCAPE OFFICE)

2.1 การจัดแบบเปิดโล่งตลอด (OPEN LAY - OUT) เพื่อต้องการให้ได้พื้นที่ใช้สอยอย่างเต็มที่ และเน้นในเรื่องการติดต่อภายในหน่วยงาน เกิดความสะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น มีการจัดวางผังแบบเรขาคณิตเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ทำให้เกิดความสับสนขึ้นได้ เนื่องจากไม่มีผนังกั้นระหว่างส่วนทำงานอาจมีเพียงตู้เอกสารเท่านั้น และทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้ง่ายโดยเฉพาะในสำนักงานที่มีพนักงานจำนวนมากที่ต้องการทำงานในพื้นที่เดียวกัน

2.2 การจัดแบบแลนด์สเคป (LANDSCAPE OFFICE) เน้นในการติดต่อประสานงานระหว่างพนักงานทั้งโดยตรงหรือโทรศัพท์ ลักษณะการจัดโต๊ะงานเป็นแบบกลุ่ม โดยเลือกให้ผู้มาติดต่อมากที่สุดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน การจัดโต๊ะไม่เป็นระเบียบ และใช้ผนังเตี้ยที่สามารถเปลี่ยนแปลงโยกย้ายได้ง่าย เป็นตัวแบ่งส่วนเพื่อความสับสน

การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประโยชน์ใช้สอย

ตารางที่ 7

ตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของสำนักงานแบบเปิดตลอดกับแลนด์สเคป

สำนักงานแบบเปิดตลอด	สำนักงานแบบแลนด์สเคป
1. เน้นเรื่องการใช้พื้นที่ และการติดต่อภายใน ทั้งทางตรงและทางโทรศัพท์	1. เน้นเรื่องการติดต่อระหว่างพนักงาน โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานเรื่องเดียวกัน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตารางแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของสำนักงานแบบเปิดตลอดกับแลนด์สเคป

สำนักงานแบบเปิดตลอด	สำนักงานแบบแลนด์สเคป
<p>2. เหมาะสมกับหน่วยงานที่มีพนักงานเป็นจำนวนมาก และต้องการติดต่อควบคุมอย่างทั่วถึงโดยสะดวกและรวดเร็ว</p> <p>3. เนื่องจากมีพนักงานจำนวนมากจึงอาจจะทำให้สับสนเพราะไม่มีฉากกั้น</p> <p>4. การทำงานที่มีพนักงานจำนวนมาก บางครั้งไม่เหมาะกับการทำงานที่ต้องการปรึกษาหารือกันเป็นส่วนตัว</p> <p>5. การจัดผังเฟอร์นิเจอร์ทั่วไป จะเป็นแบบเรขาคณิตเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ก็มีจำนวนมากไป จะทำให้เกิดความจำเจน่าเบื่อ</p> <p>6. ส่วนงานสำหรับผู้บริหาร จะแยกออกไปต่างหาก โดยจัดเป็นห้องน้ำหรือพื้นที่โดยเฉพาะ</p>	<p>2. เน้นในเรื่องของการยืดหยุ่นของการทำงานอยู่ตลอดเวลา</p> <p>3. สามารถทำให้เห็นถึงลักษณะกลุ่มทำงานได้ด้วยแสงกันแดด</p> <p>4. ผู้ที่มาติดต่อจะได้รับความสะดวก เนื่องจากคำนึงถึงการติดต่อภายในและภายนอกเป็นสำคัญ</p> <p>5. การจัดผังเฟอร์นิเจอร์ ไม่เป็นแบบเรขาคณิต ทางเดินไม่ตรงตลอดการจัดภายในกลุ่ม จะเป็นไปทิศทางเดียวกัน</p> <p>6. สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เพราะคำนึงถึงความต้องการทางด้านจิตใจและกายภาพ</p>

สรุปการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด

ตารางที่ 8

ตารางสรุปการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด

ข้อดี	ข้อเสีย
1. ประหยัด ง่ายต่อการโยกย้ายเปลี่ยนแปลง	1. ขาดความเป็นส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตารางสรุปการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการจัดสำนักงานแบบเปิดโล่งตลอด

ข้อดี	ข้อเสีย
<p>2. การติดต่อประสานงานทั้งภายในและนอก คลาดภายนอกเป็นไปด้วยความรวดเร็วและ มีความคล่องตัว</p> <p>3. มีความเป็นกันเอง ในกลุ่มทำงาน</p>	<p>2. มีปัญหาเกี่ยวกับการควบคุม สภาพแวดล้อมภายใน เช่น เสียงรบกวน</p>

2. การจัดระบบการดำเนินงานภายในด้านการติดต่อสื่อสารกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสำนักงาน

1. งานพิมพ์ดีด ซึ่งปัจจุบันมักจะผนวกงานพิมพ์ต่าง ๆ เข้ากับคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกและทันสมัย ลักษณะการนั่งก็ มักจะจัดให้เตี้ยกว่าโต๊ะทำงานธรรมดา เก้าอี้ก็ไม่ควรมีพนักเพื่อความสะดวกในการพิมพ์

2. งานเลขานุการ ลักษณะงานมักมีการลุกนั่ง เคลื่อนไหวตลอดเวลา ดังนั้นเก้าอี้ควรเป็นชนิดที่มีน้ำหนักเบา สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกรวดเร็ว การจัดเก็บของควรเป็นระเบียบ และควรมีที่นั่ง กรณีที่มีแขกมากกว่า 1 คน

3. งานเสมียน การเก็บเอกสารและการจัด SPACE เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นในการติดต่อ ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะงานนั้น ๆ

4. การจัดการ การทำงานเกี่ยวกับการติดต่อ รับแขกและงานเอกสาร ดังนั้นควรมีเก้าอี้สำหรับแขกและโต๊ะสำหรับประชุมย่อยได้

5. งานบริหาร การทำงานเกี่ยวกับการต้อนรับแขก ส่งงานโดยผ่านเลขาคควรจะจัดให้มีห้องพิเศษ และส่วนรับรองแขกเป็นพิเศษ

6. งานการประชุม ต้องอำนวยความสะดวก ในการจัดพื้นที่ในลักษณะต่าง ๆ ให้สามารถให้มองเห็นได้ดี และมีสื่ออุปกรณ์ที่พร้อม

7. งานประชาสัมพันธ์ เป็นส่วนแรกของการพบเห็น และควรจะเป็นที่ประทับใจผู้ที่เข้ามา ดังนั้นเฟอร์นิเจอร์ในส่วนนี้จึงมีความสำคัญมาก

8. งานการเก็บเอกสาร ควรจะมีระบบการจัดเก็บและควรเผื่อไว้สำหรับ การขยายตัวของงานได้อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและความปลอดภัยภายในสำนักงาน
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่

1. การใช้แสงสว่างภายใน
2. การควบคุมเสียงภายใน
3. การควบคุมอุณหภูมิหรือระบบปรับอากาศ
4. พื้นที่ภายในสำนักงาน
5. การใช้สีในสำนักงาน

ประเภทของเฟอร์นิเจอร์

เฟอร์นิเจอร์ที่สำคัญและจำเป็นในอาคารสำนักงาน ได้แก่

1. เก้าอี้ (CHAIR)
 2. โต๊ะ (TABLE)
 - โต๊ะทำงาน (DESK)
 - โต๊ะประชุม (CONFERENCE TABLE)
 3. ตู้เก็บเอกสาร (FILE)

1. เก้าอี้ (CHAIR) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1.1 เก้าอี้แบบหมุนได้ (SWIVEL CHAIR) ลักษณะของเก้าอี้จะมีล้อที่ขา สามารถหมุนได้หรือเคลื่อนที่ได้สะดวกมีแกนปรับระดับความสูงต่ำของเบาะที่นั่งได้ตามความเหมาะสม ลักษณะของเก้าอี้ประเภทนี้เหมาะสำหรับส่วนที่ต้องการความคล่องตัว แบ่งออกเป็น

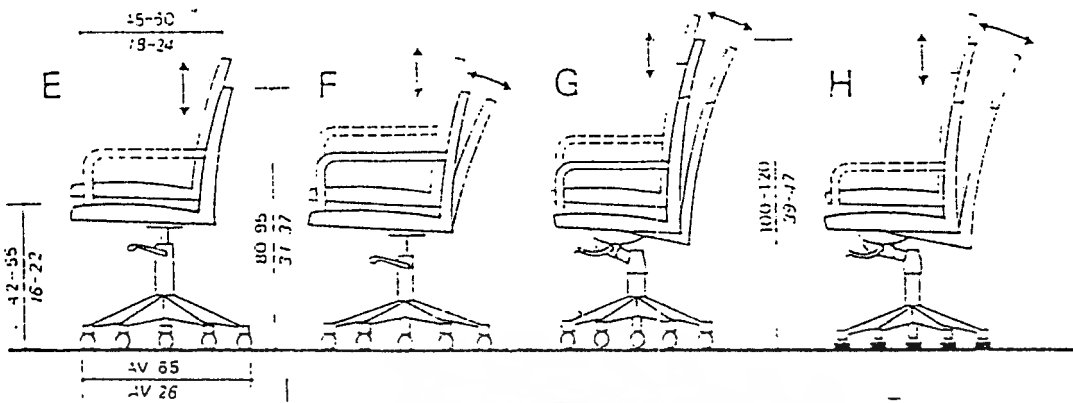
ก. เก้าอี้สำหรับพนักงานทั่วไป เลขานุการ (SECRETARIAL CHAIR) เป็นเก้าอี้ที่ไม่มีเท้าแขน เนื่องจากความสะดวกในการทำงาน เพราะบางครั้งจะต้องพิมพ์ดีด

ข. เก้าอี้สำหรับพนักงานระดับกลาง (SWIVEL ARMCHAIR) เป็นเก้าอี้ที่มีเท้าแขนเพื่อความสะดวกสบายในการทำงาน

ค. เก้าอี้สำหรับผู้บริหารชั้นสูง (HIGH BACK RIVAL) เป็นเก้าอี้หมุนได้ที่มีเท้าแขนและพนักพิงหลังสูงระดับศีรษะเพื่อเป็นการเน้นถึงฐานะและตำแหน่งของผู้นั่งมีความสบายในการนั่งสูง

ภาพที่ 20

ภาพแสดงลักษณะของเก้าอี้แบบหมุนได้

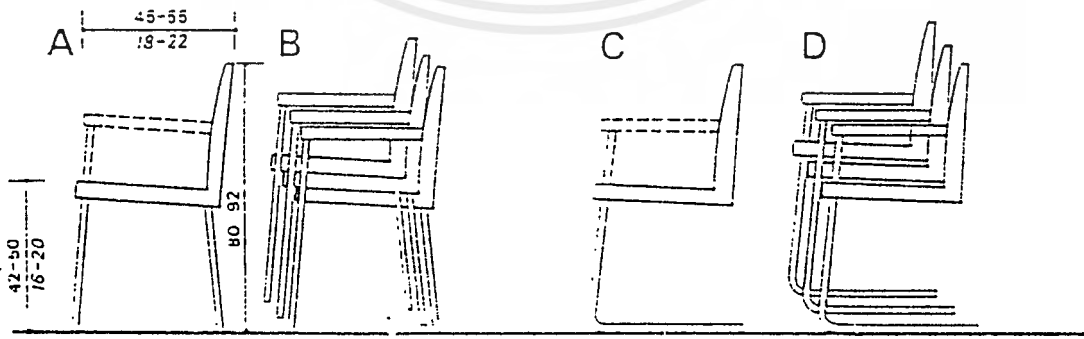

1.2 เก้าอี้แบบหมุนไม่ได้ (RIGID CHAIR) เป็นเก้าอี้นั่งทำงานแบบปกปิดรวมทั้งเก้าอี้สนามและโซฟาในส่วนพักผ่อนอิริยาบถหรือรับแขก แบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

- ก. เก้าอี้ไม้และเก้าอี้โครงเหล็ก (RIGID FRAME) เหมาะกับการทำงานที่ไม่ต้องการการหมุนเวียนหรือเคลื่อนตัว
- ข. เก้าอี้สนามเป็นเก้าอี้นั่งคนเดียว มักจะจัดไว้สำหรับนั่งพักผ่อนหรือรับแขก และในห้องระดับผู้บริหาร
- ค. โซฟา (SOFA) มีคุณสมบัติและการใช้งานในลักษณะเดียวกันกับเก้าอี้สนาม นั่งได้ 2-4 คน

ภาพที่ 21

ภาพแสดงลักษณะของเก้าอี้แบบหมุนไม่ได้

2. โต๊ะ (DESK & TABLE) แบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

2.1 โต๊ะทำงาน (DESK) คุณสมบัติของโต๊ะทำงานที่ดีได้แก่

- ผู้ทำงานสามารถทำงานได้จากทุกด้านของโต๊ะ
- พื้นผิวของโต๊ะเรียบสะอาดต่อการเขียนและการทำความสะอาด
- พื้นโต๊ะถายไม้ควรอยู่ในแนวนอน
- มุมและขอบควรระมัดระวังและเรียบเพื่อความปลอดภัย
- พื้นโต๊ะจะต้องทนความร้อน กันการขีดข่วนและรอยเปื้อนได้ดี
- พื้นโต๊ะจะต้องไม่สะท้อนแสง

2.2 โต๊ะพิมพ์ดีด (TYPING TABLE) คุณสมบัติของโต๊ะพิมพ์ดีดที่ดี

ได้แก่

- ควรมีลิ้นชักในตัวเพื่อเก็บอุปกรณ์พิมพ์ดีดต่างๆเช่น กระดาษ
- ขนาดใหญ่พอที่จะวางเครื่องพิมพ์ดีดและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- มีที่เก็บอุปกรณ์การพิมพ์ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด น้ำยาลบหมึก

ประเภทของโต๊ะพิมพ์ดีดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- ก. แบบธรรมดา คือ เป็นโต๊ะพิมพ์ดีดที่ไม่มีลิ้นชัก หรือตู้เก็บเอกสารหรือเก็บอุปกรณ์ เป็นโต๊ะโปร่ง
- ข. แบบมีตู้หรือลิ้นชักในตัว คือ มีลิ้นชักและตู้เก็บอุปกรณ์ติดอยู่กับโต๊ะให้ความสะดวกสบายในการหยิบใช้

2.3 โต๊ะประชุม (CONFERENCE TABLE) ลักษณะของโต๊ะประชุม

แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

- ก. โต๊ะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
- ข. โต๊ะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
- ค. โต๊ะรูปแบบแปลนเรือ
- ง. โต๊ะรูปหกเหลี่ยม แปดเหลี่ยมหรือโต๊ะกลม

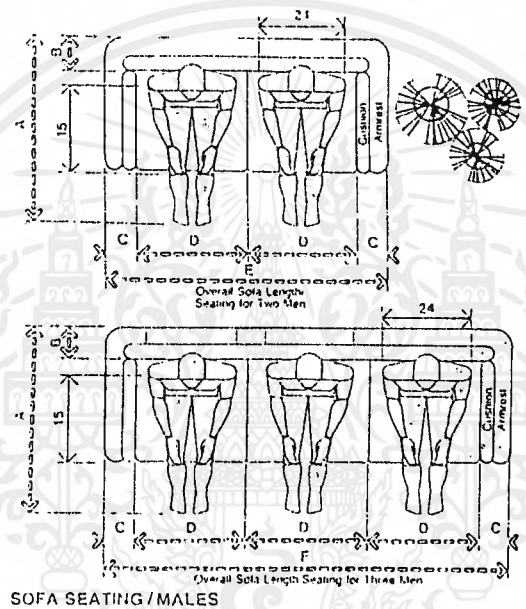
3. ตู้เก็บเอกสาร เป็นที่เก็บข้อมูลเอกสาร แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ตู้เก็บเอกสารแบบชั้นหรือแบบลิ้นชัก (FILE CABINET) ตัวตู้เป็นเหล็กหรือลิ้นชักตามความต้องการ แต่ละชั้นสามารถปรับระดับได้ตามความต้องการ
2. ตู้เก็บเอกสารแบบหมุน (CIRCULAR STORES) ลักษณะเป็นจอกกลมชิดกับแกนกลางที่หมุนได้ มีชั้นประมาณ 5 ชั้น
3. ตู้เก็บเอกสารแบบเครื่องจักร

การใช้พื้นที่ในส่วนของ OFFICE

ภาพที่ 22

ภาพแสดงการใช้พื้นที่ในส่วนนั่งพักคอย

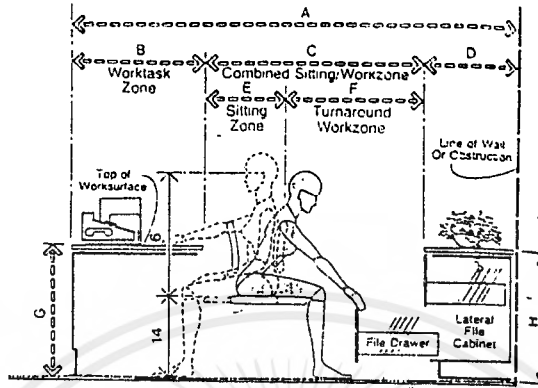

in	cm
A 42 - 48	106.7 - 121.9
B 6 - 9	15.2 - 22.9
C 3 - 6	7.6 - 15.2
D 28	71.1
E 62 - 68	157.5 - 172.7
F 90 - 96	228.6 - 243.8
G 40 - 46	101.6 - 116.8
H 26	66.0
I 58 - 64	147.3 - 162.6
J 84 - 90	213.4 - 228.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

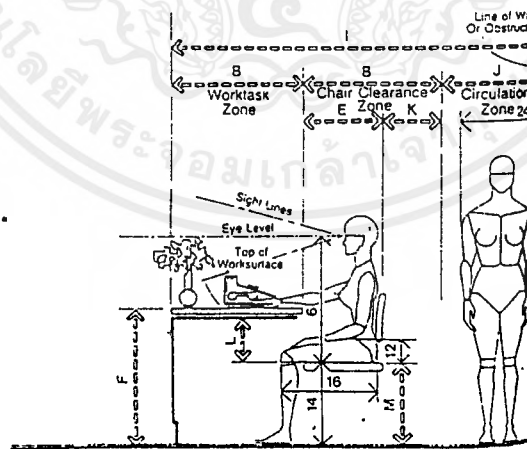
ภาพที่ 25

ภาพแสดงการใช้งานในส่วนพื้นที่ทำงาน

ภาพที่ 26

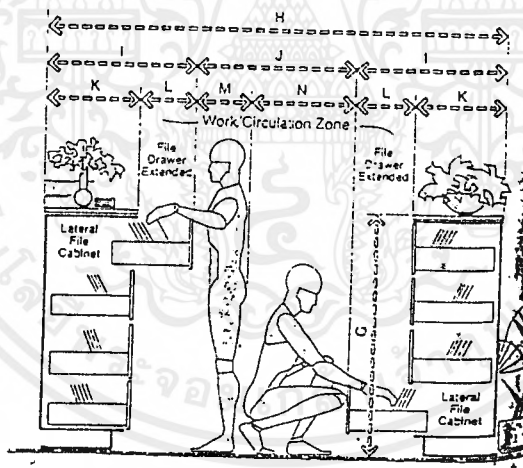
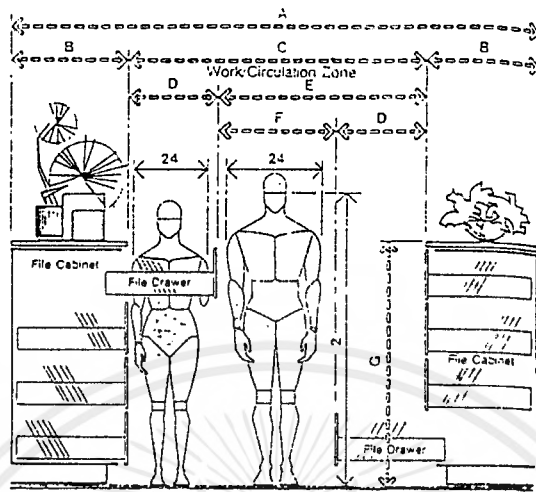
ภาพแสดงทางสัญจรภายในพื้นที่ทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 27

ภาพแสดงการใช้พื้นที่ในส่วนเก็บเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 การจัดห้องสมุด

ห้องสมุดโดยทั่ว ๆ ไปแบ่งตามวัตถุประสงค์การให้บริการและประเภทของผู้ใช้อยู่ 4 ประเภทคือ

1. ห้องสมุดเฉพาะ (SPECIAL LIBRARY) ห้องสมุดที่ตั้งอยู่ตามหน่วยราชการ องค์กร โรงงาน สมาคม เป็นต้น ให้บริการแก่ผู้ชมเฉพาะกลุ่ม และส่งเสริมกิจกรรมของหน่วยงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. ห้องสมุดประชาชน (PUBLIC LIBRARY) ห้องสมุดที่ตั้งอยู่ในชุมชนบริการแก่บุคคลทั่วไป

3. ห้องสมุดโรงเรียน (SCHOOL SPECIAC LIBRARY) ห้องสมุดที่ตั้งอยู่ตามหน่วยราชการ องค์กร โรงงาน สมาคม เป็นต้น ให้บริการแก่ผู้ชมเฉพาะกลุ่ม และส่งเสริมกิจกรรมของหน่วยงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (LIBRALY) ห้องสมุดของสถาบันการศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา

4. ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (COLLAGE AND UNIVERSITY LIBRALY) ห้องสมุดประจำสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ห้องสมุดภายในโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา จัดเป็นห้องสมุดเฉพาะภายใต้การดูแลของหน่วยงานราชการ กรมศิลปากร ซึ่งจะมีเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่ตรงตามความต้องการ และมีหน้าที่เป็นศูนย์ทางการศึกษาเกี่ยวกับจังหวัดฉะเชิงเทรา

องค์ประกอบของห้องสมุด

1. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ สรรพความรู้ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้ในรูปต่าง ๆ

- หนังสือ หนังสือเป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกมาในรูปเล่ม ซึ่งมาเรื่องเดียวกันหรือหลายเรื่องก็ได้ โดยจัดแบ่งได้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกแก่ผู้ใช้

- จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์เล่มเล็ก ๆ มีความยาวไม่เกิน 60 หน้า เป็นเรื่องเดียวโดยตลอดหรือหลายเรื่องก็ได้ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ ซึ่งที่เป็นประโยชน์ บางเล่มเขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ ห้องสมุด เก็บ

ไว้แยกจากหนังสือ โดยเก็บใส่แฟ้มไว้ในตู้ต่างหาก

โดยเก็บไว้จัดตามอักษรของหัวเรื่องอีกทีหนึ่ง ดังนั้น

จึงควรสอบถามจากแบบสอบถามละเอียดจากเจ้าหน้าที่

เวลาจะใช้จุลสารต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ภาพถ่าย เป็นสิ่งพิมพ์ที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสารอีกหนึ่ง เป็นข่าวสารหรือบทความสำคัญที่จะมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ตัดเก็บไว้ให้การศึกษา ค้นคว้า มักจะเป็นข่าวสารหรือเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องการศึกษา มักเก็บได้ต่างหากและจัดระบบให้ง่ายต่อการค้นคว้า
- วารสาร ได้แก่ สิ่งพิมพ์ที่ออกตามกำหนดเวลา เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน
- หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นรายวันเสนอข่าวสารที่น่าสนใจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2. โสตทัศนวัสดุ หมายถึง วัสดุที่ให้ความรู้ ความคิดต่าง ๆ ผ่านทางหูทางตา รูปภาพ แผนที่ ภาพนิ่ง ภาพเขียน ภาพยนตร์ ไมโครฟิล์ม แผ่นเสียง และเทปเสียง ถูกโลก หุ่นจำลองและตัวอย่าง

ลักษณะและขนาดของครุภัณฑ์

ชั้นหนังสือและขนาดของครุภัณฑ์

ลักษณะของชั้นหนังสือ ควรเป็นแบบเรียบ ๆ แต่ละชั้นควรให้เลื่อนขึ้น - ลงได้ ตอนล่างให้โปร่งเพื่อป้องกันปลวก และทำความสะอาดง่าย แต่มีความสวยงามน้อยกว่าเก่า ส่วนล่างที่บดบังออกเป็น 2 ประเภทคือ

ก. ชั้นส่วนหนังสือทั่ว ๆ ไปเป็นชั้นเปิด

ข. ชั้นสำหรับหนังสือมีค่าและทำแยก ควรเป็นตู้มีฝาปิดก่อนที่จะทราบถึงขนาดของชั้นนั้นสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องเข้าใจก็คือ ประเภทหนังสือดังต่อไปนี้

1. หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะมีขนาดกว้างประมาณ 39 เซนติเมตร และยาวประมาณ 58 เซนติเมตรเมื่ออยู่ในสภาพที่เป็นฉบับเห็นหน้าเดียว หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะเย็บเป็นเล่มเมื่อมีจำนวนครบ 1 เดือนซึ่งหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เย็บเป็นเล่มนี้จะมีความหนาประมาณ 1.50"- 2.00" ซึ่งต้องใช้ชั้นวางขนาดสูงประมาณ 6" และชั้นวางชั้นหนึ่งๆจะวางหนังสือเย็บเล่มได้ไม่เกิน 24 เล่มแต่ธรรมดาแล้วการจัดหนังสือเย็บเล่มที่นี้มักจะวางชั้นละหนึ่งเล่มเพราะหนังสือเย็บเล่มมีน้ำหนักมาก และยากต่อการหยิบและค้นหาของผู้ที่ต้องการค้นคว้า

สิ่งพิมพ์สิ่งนี้มีหลายชนิด และหลายขนาดคล้ายหนังสือทั่วไป เช่น เอกสารหนังสือสิ่งพิมพ์ต่างๆ เหล่านี้จะไม่มีกำหนดเวลาออกที่แน่นอน การจัดหาสิ่งพิมพ์ใหม่นั้นจะใช้วิธีการจัดวางเหมือนหนังสือและวารสารทั่วไป

2. ขนาดและเนื้อที่ของหนังสือทั่วไป

หนังสือโดยทั่วไปจะมีขนาด 8"- 10" ความหนา มีตั้งแต่ 2-8 เซนติเมตร คู่มือมาตรฐานที่มีความยาว 3 ฟุต มีชั้นแบ่ง 6 ชั้น

- หนังสืออ้างอิง 6-7 เล่ม ต่อความยาว 1 ฟุต/ตู้ สามารถวางได้ 108-126 เล่ม

- หนังสือทั่วไป 7-8 เล่ม ต่อความยาว 1 ฟุต/ตู้ สามารถวางได้ 72-90 เล่ม

- วารสารเขียนเล่ม 5 เล่ม ต่อความยาว 1 ฟุต/ตู้ สามารถวางได้ 90 เล่ม ที่วางวารสารมีความยาวประมาณ 0.90 เมตร จะวางหนังสือได้ 3 เล่ม พร้อมทั้งมีที่เก็บวารสารชั้นที่วางจะเอนลาดเพื่อเป็นการโชว์หน้าปกวารสารนั้น

ขนาดของชั้นหนังสือทั่วไป เพื่อความสะดวกของผู้ใช้ห้องสมุดและความเหมาะสมกับสัดส่วนของผู้ใช้

ชั้นโลหะ สำหรับห้องสมุดผู้ใหญ่สูง 84 นิ้ว

ชั้นไม้ สำหรับห้องสมุดผู้ใหญ่สูง 72 นิ้ว

สูง 4 นิ้ว สำหรับหนังสือทั่วไป

ถ้าเป็นชั้นที่วางหนังสือได้ 2 ด้าน ตัก 16-24 นิ้ว ชั้นที่วางกลางห้อง หรือชั้นเดี่ยวใกล้หน้าต่างสูง 36-42 นิ้ว หรือเท่ากับความสูงจากพื้นถึงหน้าต่าง ชั้นแต่ละชั้นทำเป็นช่วงละไม่เกิน 1 เมตร วางเรียงติดไปกับฝาห้องหรือยาวช่วงละ 3 ฟุต

ชั้นหนังสือจะต้องมีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของมนุษย์ดังนี้

1. ระยะต่ำสุดและต้องคุกเข่า	0.30 เมตร
2. ระยะต่ำสุดที่ไม่ต้องคุกเข่า	0.60 เมตร
3. ระยะที่เหมาะสมที่สุดในการหยิบหนังสือ	1.05 เมตร
4. ระยะที่จะถือหนังสือได้ดีที่สุด	1.35 เมตร
5. ระยะที่ไม่ต้องเหยียดแขน	1.65 เมตร
6. ระยะสูงสุดสำหรับชั้นทั่วไป	1.08 เมตร

7. ระยะสูงสุดที่สตรีเอื้อมถึง	1.875 เมตร
ก. ระยะสูงสุดของการมอง	0.75 เมตร
ข. ระยะมองขนาดพอดี	0.55 เมตร
ค. ระยะมองขนาดต่ำสุด	0.375 เมตร

โต๊ะทำงาน

โต๊ะทำงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดโดยทั่วไปจะมีมาตรฐานไว้ใช้ในหน้าที่ต่างกัน ขนาดขึ้นอยู่กับห้องและหน้าที่จำเป็นของผู้ใช้ โดยทั่วไปสูงประมาณ 65 เซนติเมตร

เก้าอี้สำหรับห้องสมุด

1. เก้าอี้สำหรับกรนั่งเขียนหนังสือ เป็นเก้าอี้ขนาดเล็กที่นั่งสบายซึ่งเหมาะสำหรับนั่งเขียนหนังสือในระยะเวลาต่างๆ ควรออกแบบให้มีที่นั่งและมีพนักพิงหลัง

2. เก้าอี้สำหรับนั่งพิมพ์ดีด จะต้องออกแบบให้มีทั้งสองข้างมีความคล่องตัว ส่วนมากจะเป็นเก้าอี้ที่ปรับความสูงได้ตั้งแต่ 49-55 เซนติเมตร และสามารถหมุนได้รอบตัวเพื่อความสะดวกในการทำงาน

3. เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือ มักจะมีขนาดสูงมาตรฐาน 45 เซนติเมตร

4. เก้าอี้สำหรับการอ่านหนังสือแบบนั่งสบาย

โต๊ะอ่านหนังสือ

เป็นครุภัณฑ์ที่จำเป็นและมีความสำคัญยิ่ง เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับความสบาย ดังนั้นควรคำนึงถึง

1. สักส่วน ให้มีความสูงพอดีกับที่อ่านได้อย่างสบาย
2. ต้องมีเนื้อที่ สำหรับวางหนังสือได้หลายแบบ โดยเฉพาะโต๊ะเตี้ยสำหรับคนใช้หนังสือเพื่อการค้นคว้า
3. ผิวโต๊ะ ควรทำความสะอาดได้ง่าย ไม่ใช่วัสดุที่สะท้อนแสงเป็นเงาแวบจะทำให้ผู้อ่านหนังสือไม่สบายตา

การออกแบบโต๊ะอ่านหนังสือแบบต่างๆ ขึ้นอยู่กับประเภทของห้องสมุดและลักษณะการใช้สอยขนาดของโต๊ะอ่านหนังสือ กว้าง 26" ยาวขึ้นอยู่กับเนื้อที่ของห้องสูง 29-30" สูง 25-26"

โต๊ะแบบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดกว้าง 36 “ ขาว 60-90”

โต๊ะสี่เหลี่ยมผืนผ้านั่งได้ 4 คนมีขนาดกว้าง 36” ขาว 42”

โต๊ะกลมใช้เส้นผ่านศูนย์กลาง 36”-42” หรือ 43”

ระยะห่างระหว่างโต๊ะตัวหนึ่งกับอีกตัวหนึ่งควรเป็น 5” ระยะห่างระหว่างเก้าอี้ 2”-6”

ที่วางวารสาร

ที่วางวารสารมีหลายแบบทั้งแบบติดฝาผนัง แบบลอย หรือแบบที่วางได้ทั้งสองด้าน มีที่เก็บวารสารฉบับล่วงเวลาอยู่ข้างล่าง ชั้นวารสารมีทั้งเป็นแบบไม้ทั้งหมด ไม้กับโลหะ โลหะทั้งหมด พลาสติก และกระจกแล้วแต่ความเหมาะสม บางชนิดก็ทำเป็นแผงแขวนไว้บนบอร์ด

ขนาดของที่วางวารสาร โดยทั่วไปสูงประมาณ 41 1/2” กว้าง 36 นิ้ว ถ้าต้องการให้กว้างขึ้นอีกก็มาต่อกันเป็นช่วงๆ แบบชั้นหนังสือ หรือทำติดผนังแล้ววางแบ่งเป็นช่วงๆละ 36 นิ้ว หรือมากกว่านั้น แล้วแต่ความยาวของผนัง ความลึกประมาณ 12-16 นิ้ว แล้วแต่ชนิดของที่วางวารสารส่วนแบบลอยตัวที่วางที่ใดก็ได้ นั้น สูง 29” กว้าง 36 3/8” ลึก 26”

ที่วางหนังสือพิมพ์

ที่วางหนังสือพิมพ์มีหลายแบบ บางอย่างใช้แขวนห้อยลงมาวางเรียงกัน บางอย่างเป็นไม้หนีบหนังสือพิมพ์เสียบไว้กับเสา มีทั้งไม้และโลหะ ส่วนใหญ่จะตั้งไว้ในบริเวณใกล้เคียงกันที่วางวารสาร ขนาดไม้หนีบหนังสือพิมพ์ประมาณ 35” มีด้ามยาว 6” ตรงปลายรัดด้วยห่วงยางที่วางสูงประมาณ 29” นิ้ว กว้าง 3 2/8” ลึก 26” ถ้าเป็นที่วางแบบตั้งหรือยึดฝาผนังสูง (รวมขา) 41 1/2” กว้าง 36 2/8” ลึก 16 1/6”

ตู้บัตรรายการ

เป็นตู้ซึ่งประกอบด้วยลิ้นชักมาตรฐานสำหรับใส่บัตรรายการหนังสือ มีขนาด 3”x 5” ลิ้นชักวางซ้อนกันเป็นชั้นตู้ บัตรรายการมีหลายขนาด แล้วแต่จำนวนลิ้นชัก ตู้ลิ้นชักเรียงกันเป็นแถวกว้าง 33” ถึง 39” ความสูงแล้วแต่ลิ้นชักที่เพิ่มขึ้น

ตู้มีเพียง 5 - 6 แถวซ้อนกัน (25 - 30 ลิ้นชัก) สูง 24” - 30” มีหลายแถวขาสูง 10” จำนวนลิ้นชักมากเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนหนังสือในหี

สมุด หลังถือเล่มหนึ่งต้องการบัตรอย่างน้อย 5 ใบ

ลิ้นชักมาตรฐานยาว 14 3/4 นิ้ว ตู้บัตรรายการได้ราว 1,000 - 1,200 บัตร ลิ้นชักมีก้านเหล็กยาวสำหรับร้อยบัตรไม่ให้หลุดจากที่ตู้บัตรรายการจะต้องกำหนดไว้

เมื่อขยายในเวลา 20 ปีข้างหน้า ตู้ลิ้นชักใส่บัตรรายการที่มี 30 ลิ้นชักจะเป็นตู้ที่เหมาะสมสำหรับห้องสมุดขนาดเด็ก

ตู้สำหรับโสตทัศนวัสดุ

โสตทัศนวัสดุแต่ละชนิดต้องการที่เก็บที่แตกต่างกันออกไป เช่นที่วางฟิล์มสกริปจะเป็นลิ้นชักกันเป็นช่องว่าง ๆ เฉพาะอัน ขนาดลิ้นชักหน้าประมาณ 3" ที่เก็บแผ่นเสียงจะต้องกันเป็นช่องเล็ก ๆ สูง ๆ เพื่อสอดแผ่นเสียงได้ ตู้โสตทัศนวัสดุควรเป็นตู้โลหะดีกว่าไม้และมีขนาดมาตรฐาน

ตู้เก็บของ

เป็นตู้ที่ใช้เก็บของใช้หลายอย่าง จำเป็นต้องมีที่เก็บที่เป็นสัดส่วน บ้างก็ทำเป็นตู้ติดผนัง ฝาปิดมิดชิด มีทั้งตู้โลหะใกล้เคียงกับชั้นวางหนังสือหรือเล็กกว่ายาวไม่เกิน 1 เมตร สูงประมาณ 1.80 เมตร ส่วนมากเป็นโลหะเพราะแข็งแรงกว่าและปลวกไม่กินได้ง่าย ภายในมีชั้นสำหรับวางของ

การจัดวางครุภัณฑ์ภายในห้องสมุด

1. ให้ความสะดวกแก่การควบคุม
2. ให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือเดินไปยังชั้นวางหนังสือต่าง ๆ เส้นทางเดินระหว่างโต๊ะเก้าอี้ ชั้นหนังสือให้เพียงพอ
3. จัดที่นั่งอ่านหนังสือให้เพียงพอ มีระเบียบ

ตำแหน่งครุภัณฑ์ในห้องสมุด

ตารางที่ 9

ตารางแสดงตำแหน่งครุภัณฑ์ในห้องสมุด

ครุภัณฑ์	ตำแหน่ง
- ชั้นวางหนังสือ	วางเรียงกันไปตามฝาผนังห้องเพื่อมิให้กินเนื้อที่สำหรับอ่านหนังสือ
- ชั้นวางวารสารและหนังสือพิมพ์	ควรอยู่ใกล้ทางเข้าหรือมองเห็นได้ง่าย และไม่ไกลจากการควบคุมมากนัก
- โต๊ะรับจ่ายหนังสือ	มักจะอยู่ใกล้จากทางเข้า - ออก เพื่อความสะดวกในการยืมและส่งคืนหนังสือ

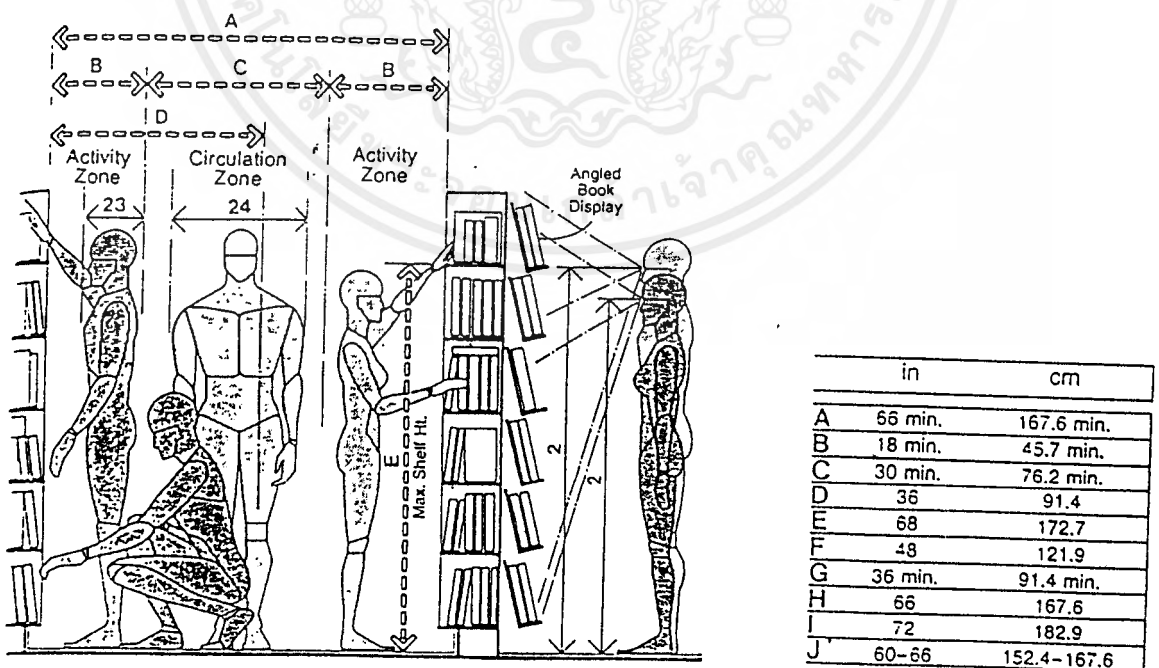
ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตารางแสดงตำแหน่งครุภัณฑ์ในห้องสมุด

ครุภัณฑ์	ตำแหน่ง
- ตู้บัตรรายการ	ควรอยู่ในที่ที่เห็นได้ง่ายจากทางเข้าออก อยู่ตรงกลางระหว่างหนังสือทั่วไป กับหนังสืออ้างอิง หรือให้ใกล้กับเจ้าหน้าที่ที่บริการตอบคำถาม และโต๊ะรับจ่ายเพื่อผู้ใช้ได้ค้นหาหนังสือของห้องสมุดได้โดยสะดวก
- ชั้นหนังสืออ้างอิง	ควรอยู่ใกล้กับบรรณารักษ์
- ป้ายพรรณสารหรือคู่มือพรรณสาร	ควรอยู่ตรงข้างทางเข้าออก
- โต๊ะในห้องอ่านหนังสือ	จะต้องจัดไม่แน่นเกินไป ไม่เกะกะ

ภาพที่ 28

ภาพแสดงการใช้งานภายในห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 โถงทางเข้า

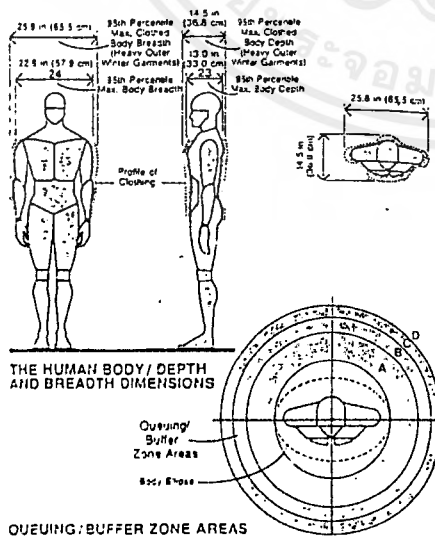
ส่วนโถงทางเข้าจะต้องมีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดความสนใจเพราะจะเป็นความประทับใจครั้งแรกที่เข้ามา

รายละเอียดขององค์ประกอบย่อย

1. ที่ติดต่อ - สอบถามควรอยู่ใกล้ประตูทางเข้า ทำหน้าที่ต้อนรับและติดต่อกับผู้เข้าชม และเป็นส่วนที่จะควบคุมแผนผังการจัดแสดงที่ติดไว้ในส่วนห้องโถง
2. ที่ฝากของ เป็นที่ฝากของผู้เข้าชมติดตัวมาก เช่น กระเป๋า ร่มหรืออื่น ๆ อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของที่ติดต่อสอบถาม
3. ที่ขายของที่ระลึก ของที่จำหน่ายจะเกี่ยวกับเรื่องราวที่จัดแสดง เช่น หนังสือ รูปภาพ หุ่นจำลอง
4. โถงโทรศัพท์สาธารณะ จัดไว้ในส่วนมุมใดมุมหนึ่งของห้องโถง จะเป็นตู้หรือเคาน์เตอร์แล้วแต่ความเหมาะสม
5. ที่พักคอย บริเวณที่พักคอยมีบรรยากาศที่ปลอดโปร่งสบายใจ เนื่องจากเวลาผู้ชมมาเป็นหมู่คณะจะเกิดความวุ่นวายมากผู้ชมบางส่วนจะต้องการที่นั่งพัก
6. ห้องน้ำ - ห้องส้วม ควรอยู่ในส่วนโถงทางเข้าด้วย ควรอยู่ในบริเวณที่สังเกตเห็นได้ง่ายและไม่ประเจิดประเจ้อ อาจจะใช้ป้ายบอกทาง

ภาพที่ 29

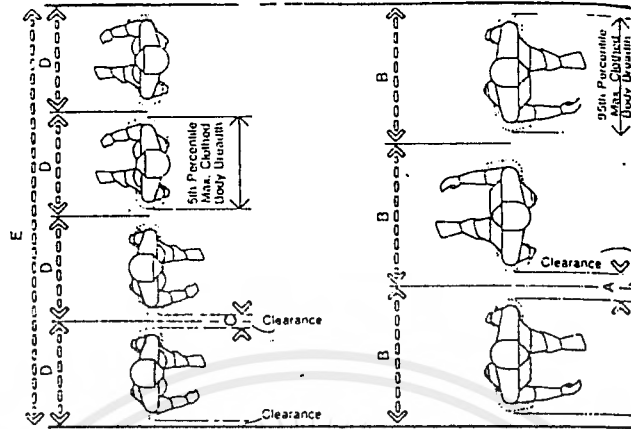
ภาพแสดงความต้องการใช้พื้นที่ของคน / หน่วย

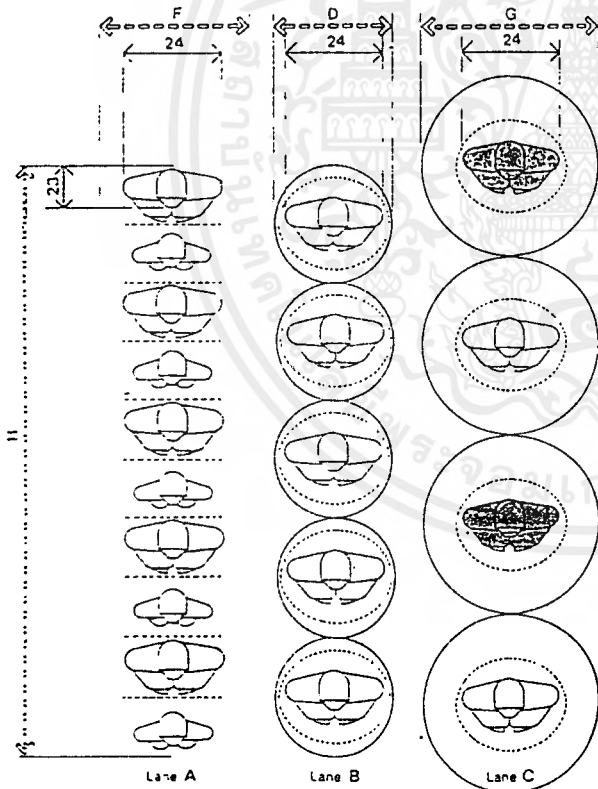
- A. TOUCH ZONE ใช้พื้นที่ทั้งหมด 0.28 เมตร
- B. NO - TOUCH ZONE ใช้พื้นที่ทั้งหมด 0.65 เมตร
- C. PERSONAL ZONE ใช้พื้นที่ทั้งหมด 0.95 เมตร
- D. CIRCULATION ZONE ใช้พื้นที่ทั้งหมด 1.40 เมตร

ภาพที่ 30

ภาพแสดงความต้องการใช้พื้นที่ในส่วนทางสัญจรของคน / หน่วย

ACCOMMODATION OF SMALL AND LARGE USERS ABREAST IN A 96-IN (243.8-CM) CORRIDOR OR PASSAGE WIDTH

QUEUE LINES. COMPARATIVE DENSITIES

	in	cm
A.	4.5	11.4
B.	32	81.3
C.	1.6	4.1
D.	24	61.0
E.	96	243.8
F.	30	76.2
G.	36	91.4
H.	120	304.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบ

2.3.1 ระบบแสงสว่าง

แสงสว่างที่ใช้ภายในพิพิธภัณฑ์สถานช่วยให้ผู้ชมเห็นวัตถุที่จัดแสดงได้เหมือนจริงมากที่สุด แสงสว่างจากธรรมชาติจึงเป็นแสงที่เหมาะสมที่สุด เกี่ยวกับสิ่งแสดงในอาคารพิพิธภัณฑ์สถาน แต่ยากต่อการควบคุม ในบางส่วนจึงใช้แสงวิทยาศาสตร์ตามความเหมาะสม

แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์

หลักสำคัญในการให้แสง

1. แสงธรรมชาติ มีปริมาณของแสงที่นุ่มนวลและเปลี่ยนแปลงสีของวัตถุ วิธีการนำเอาแสงธรรมชาติมาใช้ได้ดังนี้คือ

- ก. การให้แสงสว่างจากด้านบน
- ข. การให้แสงสว่างจากด้านข้าง
- ค. การให้แสงสว่างจากหน้าต่างค่อนข้างสูง เป็นการให้แสงที่เหมาะสมที่สุด แสงที่ตกลงมาจะทำมุม 45 องศา

ง. การให้แสงสว่างทางอ้อม

2. แสงวิทยาศาสตร์หรือแสงประดิษฐ์ มีความสิ้นเปลืองมากและทำให้เกิดความเสียหายกับวัตถุแสดงได้ แต่สามารถควบคุมปริมาณแสงได้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

ก. แสงไฟฟ้าแบบธรรมดา มีความร้อนและกำลังส่องสว่างของสีแดง

ข. แสงไฟฟลูออเรสเซนต์ ไม่เหมาะกับงานที่เกี่ยวข้องกับงานปั้นแต่เหมาะ

สำหรับงานที่เป็นภาพเขียนเพราะเป็นแสงสว่างที่ไม่มีเงา

ระบบการให้แสงสว่างแบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ

1. DIRECTIONAL LIGHTING ดวงไฟส่องทาง

2. SEME DIRECTIONAL LIGHTING ดวงไฟส่องทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ให้แสงสว่างทางตรงมากกว่า

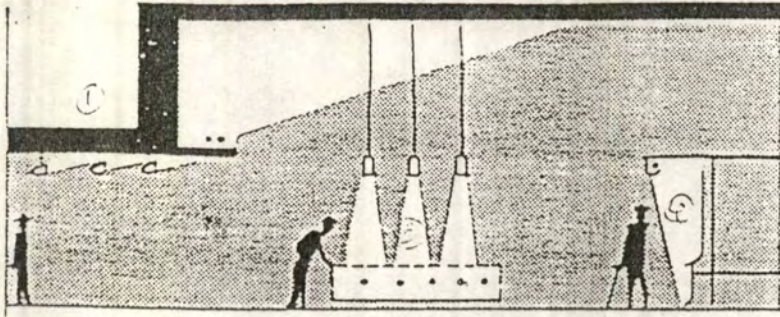
3. GENERAL DEFFUSE ดวงไฟชนิดส่องรอบตัว

4. SEME INDIRECTIONAL LIGHTING ดวงไฟส่องทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ให้ทางอ้อมมากกว่า

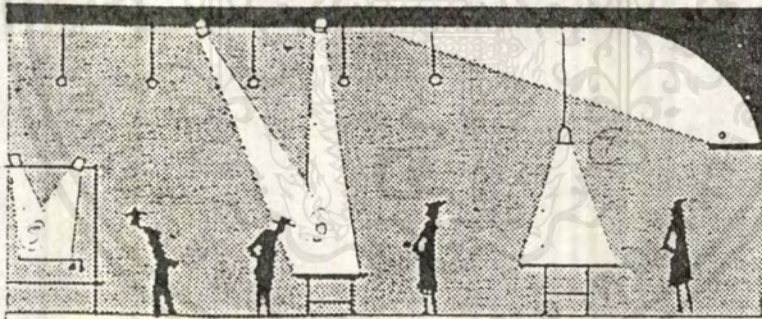
5. INDIRECTIONAL LIGHTING ดวงไฟส่องทางอ้อม

ภาพที่ 31

ภาพแสดงการให้แสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์แบบต่าง ๆ

1. การให้แสงสว่างพุ่งไปยังเพดานห้อง โดยใช้ไฟหลายดวง ทำให้เกิดแสงสว่างทั่วห้อง
2. ให้แสงสว่างทั่วไปทั้งห้อง โดยการส่องไปยังเพดาน
3. ถึงภายในตู้จะมีไฟอยู่แล้ว การใช้ไฟช่วยส่องลงมาก็ทำให้วัตถุเห็นได้ชัดเจนขึ้นอีก
4. การใช้ไฟส่องตรงมายังที่แสดงงาน

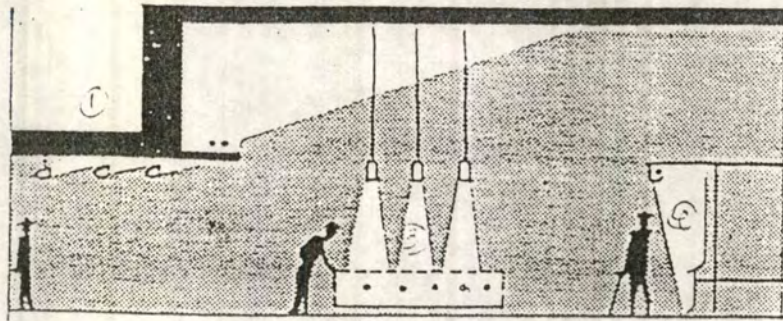

5. การให้แสงสว่างไปยังวัตถุแสดง เมื่อมี 2 ระดับ
6. ไฟสปอร์ตไลท์ส่องไปยังวัตถุบนโต๊ะ
7. เมื่อใช้ไฟส่องตรงมายังวัตถุ ก็ให้ใช้ไฟให้แสงสว่างแก่ห้อง โดยส่องตรงไปยังเพดานเพื่อสะท้อนความสว่างไปทั่ว

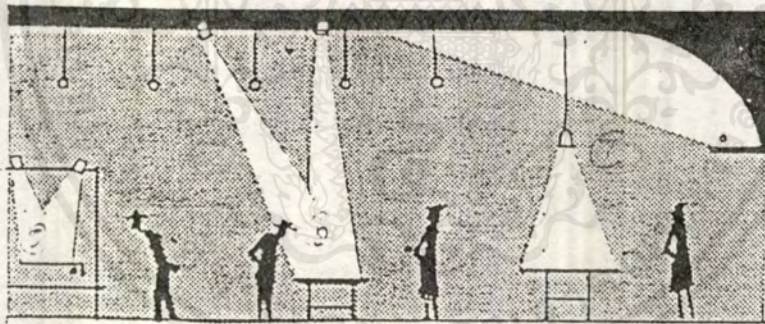
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 31

ภาพแสดงการให้แสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์แบบต่าง ๆ

1. การให้แสงสว่างพุ่งไปยังเพดานห้อง โดยใช้ไฟหลายดวง ทำให้เกิดแสงสว่างทั่วห้อง
2. ให้แสงสว่างทั่วไปทั้งห้อง โดยการส่องไปยังเพดาน
3. ถึงภายในตู้จะมีไฟอยู่แล้ว การใช้ไฟช่วยส่องลงมาทำให้วัตถุเห็นได้ชัดเจนขึ้นอีก
4. การใช้ไฟส่องตรงมายังที่แสดงงาน

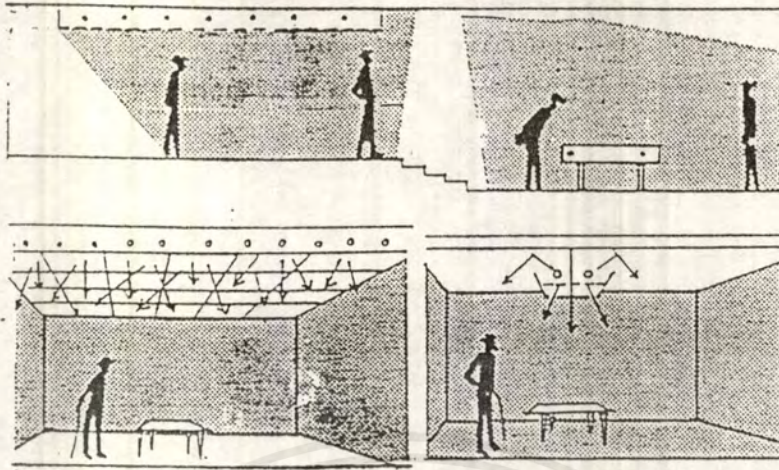

5. การให้แสงสว่างไปยังวัตถุแสดง เมื่อมี 2 ระดับ
6. ไฟสปอร์ตไลท์ส่องไปยังวัตถุบนโต๊ะ
7. เมื่อใช้ไฟส่องตรงมายังวัตถุ ก็ให้ใช้ไฟให้ความสว่างแก่ห้อง โดยส่องตรงไปยังเพดานเพื่อสะท้อนความสว่างไปทั่ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 31 (ต่อ)

ภาพแสดงการใช้แสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์แบบต่าง ๆ

8. แสงไฟซึ่งมีหลายแบบเลือกใช้ตามความเหมาะสม เช่น บริเวณทางเดิน ใช้ไฟซ่อนในกระจกฝ้า
9. แสงไฟที่สามารถจัดให้ตกตามตำแหน่งที่ต้องการ
10. การใช้ไฟเพดานช่วยกำจัดแสงเงาที่ไม่ต้องการ และการใช้ไฟเน้นงานแสดงในบางจุดเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อของผู้ชม

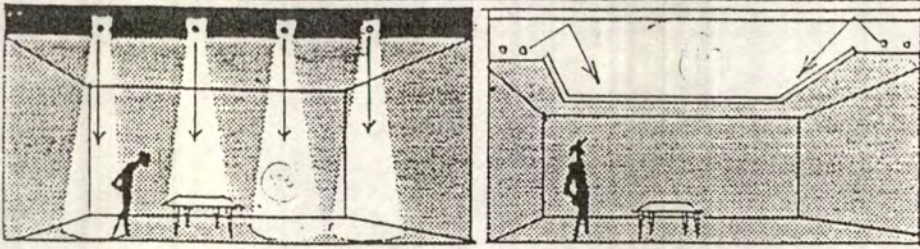

11. ไฟนีออนที่มีกระจกฝ้า ทำให้แสงสว่างกระจายไปทั่วห้องเท่า ๆ กัน
12. ไฟที่ใช้อย่างถูกต้องทำให้แสงสว่างของห้องเพียงพอและส่องเห็นวัตถุได้ชัดเจน
13. การใช้ไฟตรงและไฟช่วยเพื่อให้เกิดความสว่างเท่ากับทั้งสองด้าน
14. การใช้ไฟส่องโดยตรงและไฟส่องช่วยทำให้สว่างทั่วถึง
15. ไฟจากภายในตู้และจากเพดานให้สว่างยิ่งขึ้น
16. ภายในตู้แสดงควรซ่อนไฟไว้ไม่ให้เห็นหลอด
17. การใช้ไฟเพดานใช้กระจกฝ้าช่วยทำให้สายตาปรับได้ดีขึ้นเมื่อเดินเข้ามาจากภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 31 (ต่อ)

ภาพแสดงการให้แสงสว่างภายในพิพิธภัณฑ์แบบต่าง ๆ

18. สปอร์ตไลท์ที่ส่องลงมายังวัตถุ ทำให้แสงสว่างของห้องเพียงพอชัดเจน

19. การใช้ไฟส่องไปยังเพดาน เพื่อให้เกิดแสงสะท้อนกลับมาเป็นแสงที่นุ่ม

ตารางที่ 10

ตารางแสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของแสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์เพื่อนำไป
พิจารณาในการจัดนิทรรศการ

แสงธรรมชาติ	แสงประดิษฐ์
1. เป็นแสงที่กระจายไม่ทำให้เสียสายตา	1. แสงไปกระตุ้นเรตินาทำให้ขนัย ตาเหนื่อยง่าย
2. เป็นแสงที่ทำให้เห็นถึงสี รูปทรงและ วัตถุที่แสดงได้ถูกต้องตามธรรมชาติ	2. ให้สีที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง
3. ควบคุมยากเปลี่ยนไปตามฤดูกาล วัน เวลา	3. ควบคุมได้ตามต้องการ

ตารางที่ 11

แสดงการเปรียบเทียบการใช้แสงแบบทางตรงและทางอ้อม

การใช้แสงแบบทางตรง	การใช้แสงแบบทางอ้อม
1. เหมาะกับการเน้นส่วนที่ต้องการรูปทรง ของวัตถุ 3 มิติ แต่ต้องใช้แสงที่แรงเกิน ก็ทำให้สายตาผู้ชมเหนื่อยง่ายและการใช้ แสงอย่างนี้ยิ่งยัดเยียดกดทำให้น่าเบื่อ	1. เน้นการติดตั้งเพื่อต้องการการกระ จายแสงออกไปเพื่อให้เกิดความ กลมกลืน 2. ในบางโอกาสมีการติดตั้งเพื่อเน้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถใน การตัดแปลงนำมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตวิทยาของแสงในการจัดพิพิธภัณฑ์

- แสงสีขาว ให้ความรู้สีที่กระฉับกระฉ่าง ให้ความรู้สีที่สะอาด บริสุทธิ์และให้ความรู้สีที่เบาและเย็น
- แสงสีเหลือง ใช้กับสิ่งที่ต้องการเน้นความสนใจ ให้อุณหภูมิปานกลาง
- แสงสีแดง เป็นแสงที่ทำให้เกิดความกระตุนและแสดงออก

2.3.2 ระบบเสียงและการควบคุม

ปัญหาหนึ่งในการชมพิพิธภัณฑ์คือเสียง (SOUND) เพราะในการเดินชมต้องใช้สมาธิในการดูและอ่านรายละเอียดเพื่อให้เกิดความรู้และเข้าใจในเนื้อหาของการจัดแสดงได้ การควบคุมเสียงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นสามารถแยกออกเป็น

1. การควบคุมเสียงภายใน
 2. การควบคุมเสียงภายนอก
1. การควบคุมเสียงภายใน โดยการเลือกใช้วัสดุที่สามารถดูดซับเสียงได้ดี

ตารางที่ 12

ตารางแสดงวิธีการป้องกันเสียงจากภายใน

รายการ	วิธีป้องกัน
1. เพดาน	1. การติดตั้ง VERTICAL BAFFLE ใต้เพดานหรือเหนือเพดาน
2. พื้น	2. ออกแบบเพดานลักษณะ CONFER
3. ผนัง	3. ติดตั้งระบบธรรมดา FLAT CELLING และใช้วัสดุดูดซับเสียง
4. หน้าต่าง	2. การใช้พรม
	3. ใช้วัสดุดูดซับเสียง
	4. การติดม่าน

นอกจากนี้การป้องกันเสียงสะท้อน สามารถทำได้หลายวิธีคือ

1. หลีกเลี่ยงการออกแบบผนังที่ขนานกัน
2. จัดหาวัสดุซับเสียงมาใช้งาน
3. จัดทำให้ผนังคู่ขนานนั้นมีการเจาะทะลุหรือเปลี่ยนลักษณะผิวของผนังให้มีความลึกต่างกัน

2. การควบคุมเสียงจากภายนอก

คือการปิดกั้นเสียงจากภายนอก หรือเกิดการหยุดเสียงจากภายนอก การจำกัดที่ต้นกำเนิดของเสียงรบกวน โดยการกำหนดพื้นที่ควบคุมเสียงรบกวน เป็นต้น

2.3.3 ระบบปรับอากาศ

การใช้ระบบปรับอากาศในอาคารต่าง ๆ ปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอาคารซึ่งต้องการการควบคุมอุณหภูมิให้คงที่สม่ำเสมอ สามารถสนองต่อประโยชน์กับผู้ใช้อาคารเพียงพอตามความต้องการ หลักการทำความเย็น ประกอบด้วย วงจรน้ำยา 2 ส่วน ส่วนหนึ่งจะมีความดันสูง อีกส่วนหนึ่งจะมีความดันต่ำ ส่วนระบายนความร้อนจะอยู่ในส่วนที่มีความดันสูงและส่วนที่ทำความเย็นจะอยู่ในส่วนที่มีความดันต่ำ เมื่อผ่านลิ้นลดความดันแล้วจะแปรสภาพเป็นละอองน้ำยาที่มีความดันต่ำ และจะกลายเป็นไอไปพร้อมกับดูดความร้อนเข้ามา ระบบของเครื่องปรับอากาศแบ่งออกเป็น 4 ระบบคือ

1. แอร์หน้าต่าง (WATER COOLED DIRECT EVAPANSION SYSTEM) เป็นเครื่องที่ทำมาสำเร็จรูปติดตั้งรวดเร็ว เหมาะกับเนื้อที่ขนาดเล็ก ๆ มีเสียงดัง อายุการใช้งานประมาณ 5 ปีเป็นอย่างมาก

2. แอร์สปลิต (AIR COOLED SPLID SYSTEM) แยกออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่เป็น FAN COIL อยู่ภายในอาคาร ส่วน COMPRESSOR อยู่ภายนอกอาคาร มีขนาดตั้งแต่ 10 - 40 ตัน ไม่มีเสียงรบกวน มีหลายลักษณะคือ แบบแขวนเพดาน , แบบติดผนัง , แบบตั้งพื้น , แบบฝังในเพดาน

3. แบบซิลเลอร์ ระบายนความร้อนด้วยอากาศ (AIR COOLED CHILLDE WATER SYSTEM)

4. แบบซิลเลอร์ ระบายนความร้อนด้วยน้ำ (WATER COOLED CHILLDE WATER SYSTEM)

ตารางที่ 13

ตารางแสดงการเปรียบเทียบแอร์สปลิทกับซีลเลอร์

แอร์สปลิท	แอร์ซีลเลอร์
1. เหมาะสำหรับใช้งานในพื้นที่จำกัดและอาคารขนาดเล็ก 2. ติดตั้งง่าย 3. ราคาถูกกว่าแอร์ซีลเลอร์ 4. ความยาวของท่อน้ำยาจำกัด	1. เหมาะสำหรับใช้งานพื้นที่กว้างๆ และอาคารขนาดใหญ่ 2. ติดตั้งลำบาก 3. ราคาแพงกว่าแอร์สปลิท 4. ไม่จำกัดความยาวของท่อน้ำยา

หลักการพิจารณาใช้ท่อลมในอาคารลักษณะต่าง ๆ

1. ใช้การปรับอากาศพร้อมกันทั้งหมด

การปรับอากาศใช้ท่อลม เป็นการปรับอากาศสำหรับห้องขนาดกลางจนถึงห้องขนาดใหญ่ บางทีก็มีการแบ่งออกเป็นห้องย่อย ๆ ในกรณีเช่นนี้ห้องย่อย ๆ เหล่านี้ควรมีความต้องการใช้การปรับอากาศพร้อม เพราะถึงแม้บางขณะในบางห้องอาจไม่มีความต้องการใช้แต่ท่อลมยังคงทำหน้าที่ส่งให้ห้องนั้นอยู่ยั้งยั้ง และเครื่องปรับอากาศชุดใดชุดหนึ่งยังคงจ่ายไปตามบริเวณที่คิดว่าจะใช้การปรับอากาศในเวลาเดียวกัน

2. ต้องการให้มีประสิทธิภาพ

สำหรับเครื่องใช้ประกอบท่อลม การติดตั้งอาจทำเพียงชุดเดียว ค่าของค่าแรงจึงมักถูกกว่าการที่เอาเครื่องส่งลมเย็นไปตั้งไว้ที่มุมใดมุมหนึ่ง โดยการปิดกั้นห้องเสียก่อนแล้วจึงต่อท่อลมผ่านไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยการที่ซ่อนท่อไว้ด้านในหรือเดินท่อลมไว้แล้วตีกล่องไม้อัดปิด แต่เมื่อเทียบราคาแล้วก็จะถูกกว่าอยู่นั่นเอง ช้ำยังดูเรียบร้อยและสวยงามกว่าอีกด้วย

3. ต้องการกระจายลมทั่ว

ท่อลมเป็นตัวช่วยให้ลมไปยังที่ต่าง ๆ ได้ทั่วถึง หัวจ่ายแต่ละหัวนั้นสามารถเป่าลมไปตามแนวราบได้ไม่ต่ำกว่า 2 - 3 เมตร

4. ต้องการควบคุมสภาพอากาศ

ห้องบางประเภทจำเป็นต้องใช้ท่อลมควบคุมให้อุณหภูมิและความชื้นคงที่ จึงต้องใช้ท่อสำหรับควบคุมให้อุณหภูมิของอากาศสม่ำเสมอทั่วบริเวณ

การถ่ายเทอากาศโดยใช้ท่อ

ตามธรรมชาติของอากาศแล้ว อากาศเย็นจะตกลงสู่พื้นที่ต่ำและอากาศร้อนจะลอยตัวสูงขึ้น ดังนั้นการหมุนเวียนของอากาศภายในจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของหัวจ่ายแอร์ และท่อดูดอากาศกลับซึ่งจะมีผลทำให้อากาศภายในห้องเคลื่อนไหลตลอดเวลา

การเคลื่อนไหวของอากาศภายในห้องขึ้นอยู่กับ

1. แรงที่เกิดจากใบพัด
2. คุณลักษณะตามธรรมชาติของอุณหภูมิ

ชนิดของหัวจ่ายที่ใช้ในปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

1. ชนิดตีคพดาน (AIR DIFFUSE) มีทั้งแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสและแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า และในบางแห่งเจาะฝาเป็นรูใช้แทนหัวจ่าย
2. ชนิดติดข้างฝา (AIR REGISTER) มักจะปรับลมเฉียงทำมุมได้ 0 - 22 องศา หรือ 45 องศา และมีใบปรับลมทั้งแนวอนและแนวตั้ง เพื่อปรับให้ลมพุ่งไปยังตำแหน่งที่ต้องการได้ ในกรณีที่ต้องการเดินท่อลอยแล้วตีกล่องไม้ทับ หัวจ่ายจะต้องติดอยู่ข้างกล่อง หรือเดินท่อแบบฝาผนังแล้วเจาะช่องให้หัวจ่ายเป่าลมเข้ามาในห้อง ลักษณะของลมที่จะออกมาเป็นในแนวราบ โดยเนื้อที่ความกว้างภายในห้องไม่ควรเกิน 10 เมตร

2.3.4 ระบบรักษาความปลอดภัย

เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในพิพิธภัณฑสถาน ซึ่งจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้

1. ความเสียหายเกิดขึ้นเพราะการทำลายของคน
2. การเกิดอัคคีภัยทั้งธรรมชาติและอุบัติเหตุ

การคุ้มครองความปลอดภัยภายในพิพิธภัณฑสถานจึงต้องคำนึงถึง

1. การป้องกันอันตรายจากผู้ชม

ผู้ชมมักจะสัมผัสวัตถุที่แสดงซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายได้ง่าย ฉะนั้นในการจัดแสดงจะต้องหาทางป้องกัน เช่น ทำยกพื้นไม้ไม่ให้ผู้เข้าชมเอื้อมถึง ใช้เชือกกันและต้องมีพนักงานเฝ้าห้องที่เข้มงวด

2. การคุ้มครองป้องกันจากโจรผู้ร้าย

2.1 เทคนิคทางกลศาสตร์

1. สร้างรั้วล้อมที่มั่นคงแข็งแรง

2. ใช้กุญแจใส่ประตูห้องและตู้แสดง
3. ตู้กระจกที่มีความมั่นคงแข็งแรงและสามารถป้องกันกระสุน

ปืนได้

4. ใช้พลาสติกหนาหรือ FLEXOGLASS
5. สร้างห้องนิรภัยหรือตู้นิรภัยป้องกันผู้ร้ายและอัครีภัย
6. ใช้ประตูเหล็กสำหรับห้องสำคัญ และทำประตูปิดเปิด

อัตโนมัติซึ่งอาจจะควบคุมด้วยระบบไฟฟ้า

2.2 เทคนิคทางไฟฟ้า

1. เทคนิคทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

- เครื่องจับเสียง (SOUND DETECTOR) ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์

ตรอนจับเสียง ถ้าผู้ร้ายลักลอบเข้าไปในพิพิธภัณฑ์ และใช้เครื่องจัดแ่งทำให้เกิดเสียงแล้ว เครื่องจับเสียงจะรายงานไปยังสัญญาณแจ้งเหตุ ทำให้กริ่งดังขึ้น

- เครื่องเปลี่ยนแปลงความจุไฟฟ้า (CAPACITANCE VARIRATION DEVICES) เนื่องจากคนเป็นตัวนำไฟฟ้า ถ้ามีคนเข้าไปในเขตเครื่องนี้ถูกพาหระจุไฟฟ้าจากตัวคนรบกวนทำให้ความจุไฟฟ้าของเครื่องเปลี่ยนแปลง เครื่องจับก็จะส่งสัญญาณทำให้กริ่งดัง

- รั้วไฟฟ้า (ELECTRIC FECING) เคนสายไฟฟ้าหรือลวดต่อเนื่องกันไประหว่างตู้ต่าง ๆ ถ้าวงจรไฟฟ้าขาดจะทำให้กริ่งดัง

- เครื่องดักด้วยคลื่นเสียงแรงสูง (ULTRASONIC DETEC - TORS) ใช้ตั้งคลื่นเสียงเมื่อมีความเคลื่อนไหวผ่านคลื่นเสียงจะทำให้คลื่นเสียงถูกตัดขาดจะส่งสัญญาณกริ่งขึ้น แต่มีข้อเสียคือเมื่อเกิดสิ่งที่ทำให้กริ่งดังแล้วจะต้องตั้งเครื่องใหม่ นอกจากนี้ยังใช้บอกส่งสัญญาณไฟไหม้ด้วยเอเกิดความร้อนขึ้นในที่ซึ่งตั้งเครื่องไว้จะมีผลทำให้กริ่งดัง

2. เทคนิคทางกลศาสตร์และอิเล็กทรอนิกส์

- เครื่องดักการกระทบกระเทือน ใช้ป้องกันวัตถุ ตู้แสดง ตู้เซฟ ประตู และหน้าต่าง หากมีการกระทบกระเทือนแล้วจะเกิดสัญญาณเสียงขึ้น

- เครื่องดักด้วยลวด ใช้ลวดติดกับวัตถุหรือสิ่งที่ต้องการคุ้มกันแล้วต่อไปยังสัญญาณเสียง เมื่อลวดถูกดึงหรือขาดก็จะเกิดเสียงขึ้น วิธีนี้ใช้ภายในอาคาร - รั้ว

- พรหมลวดไฟฟ้า ใช้ลวดซ่อนอยู่ใต้พรหมและเดินไฟฟ้า ถ้ามีคนเหยียบบนพรหมวงจรไฟฟ้า แรงกดจะทำให้เกิดสัญญาณเสียง

- วงจรสัมผัส ใช้โลหะเป็นแผ่นหรือปุ่มซึ่งสัมผัสกันอยู่ แล้วเดินกระแสไฟฟ้า ถ้าปุ่มหรือแผ่นโลหะแยกออกจากกัน จะทำให้จุดทั้งสองไม่สัมผัสกัน ถ้าถูกกระทบกระเทือนทำให้เกิดสัมผัสวงจรไฟฟ้าจะปิดเกิดเสียงขึ้น

- เครื่องตัดความร้อน ใช้ติดตั้งในส่วนที่เป็นโลหะ เช่นห้องนิรภัยเพื่อป้องกันการใช้เครื่องมือเจาะเหล็กด้วยตะเกียงฟูล มีเครื่องวัดอุณหภูมิ ถ้าความร้อนขึ้นถึงขีดอุณหภูมิที่ตั้งไว้จะเกิดสัญญาณเสียงขึ้น

- การควบคุมประตูทางเข้า ใช้กลวิธีทางกลศาสตร์และอิเล็กทรอนิกส์ ใช้แม่เหล็กไฟฟ้าเครื่องควบคุมไฟฟ้า เครื่องคัทจัมป์ไฟฟ้า นำมาใช้ควบคุมประตูซึ่งเป็นเครื่องอัตโนมัติ เมื่อเกิดสัญญาณเสียงขึ้นประตูจะเปิดโดยอัตโนมัติ

3. เครื่องเรดาร์ เป็นระบบ ELECTRO MAGNETIC เคลื่อนที่ผ่านเข้ามาใกล้แรงของคลื่นแม่เหล็ก คลื่นที่สะท้อนกลับจะถูกส่งเข้าเครื่องรับเกิดเป็นสัญญาณเสียงขึ้นมา

4. เทคนิคทางทัศน

- เครื่องกันด้วยแสง (VISIBLE LIGHT BARRIERS) ใช้ลำแสงพุ่งตรงไปยัง PHOTO ELECTRIC CELL ถ้าสิ่งใดผ่านจะทำให้แสงถูกรบกวน เกิดสัญญาณเสียงขึ้นอาจใช้ในที่หนึ่งใด เช่น ทางเดินหรือทางเข้า แต่ควรเป็นภายในอาคาร

- เครื่องกันด้วยแสง (INFRA - RED BARRIERS) วิธีนี้ดีกว่าแบบที่ 1 โดยลำแสงอินฟราเรดซึ่งมองไม่เห็น เหมาะที่จะใช้กับทางเดินทางเข้าไม่เหมาะกับนอกอาคาร เพราะสัตว์และแมลงในเวลาากลางคืนอาจทำให้เกิดสัญญาณได้

- เครื่องโทรทัศน์ (VISIBLE LIGHT TELEVISION) ใช้กล้องโทรทัศน์จับสิ่งที่ต้องการผู้ครอบครอง กล้องโทรทัศน์มีหลายแบบ ทั้งใช้ในอาคารและนอกอาคาร หนา หนา ความร้อน - ความเย็นได้ โดยมากใช้กับทางเข้า แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยดูอยู่ที่จอโทรทัศน์

- ใช้แสงควบคุม (INFORMAL LIGHTING & SPOTLIGHTS) ใช้แสงธรรมดาหรือสปอร์ตไลท์ส่องไปยังที่ต้องการคุ้มครองร่วมกับเครื่องมือที่ทำให้เกิดเสียง

- เครื่องถ่ายภาพ (PHOTOGRAPHY) ใช้กล้องถ่ายรูปอัตโนมัติ

2.3 เทคนิคทางเคมี

1. ใช้แสงหรือควันเป็นสัญญาณ

2. ใช้แรงระเบิดติดตั้งเครื่องดับโดยส่วนผสมของสารเคมีให้เกิดเสียงระเบิด

3. ลีซ้อม ใช้สารเคมีที่เป็นลีซ้อม

2.4 เจ้าหน้าที่รักษาการณ์

3. การป้องกันอันตรายจากอัคคีภัยภายในพิพิธภัณฑ์สถาน

1. วางระเบียบข้อบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
2. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้าโดยตรง
3. มีห้องเก็บเชื้อเพลิงและสารเคมีที่ปลอดภัย
4. อาคารต้องเป็นอาคารที่ออกแบบโดยเตรียมการป้องกันอัคคีภัย โดยการทำห้องประตูเหล็กที่ที่จะปิดกั้นไฟไหม้ลุกลามไปยังห้องอื่น ๆ
5. ติดตั้งสัญญาณแจ้งเหตุไฟไหม้ในห้องจัดแสดงและห้องอื่น ๆ
6. จัดเตรียมตัวสูบและสายสูบสำหรับฉีดน้ำเมื่อเกิดเพลิงไหม้
7. เตรียมสารเคมีสำหรับดับไฟ
8. เตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่และมีการซ้อมดับเพลิงเป็นครั้งคราว
9. มีสัญญาณแจ้งไฟไหม้ไปยังสถานีดับเพลิง
10. ติดเครื่องดับความร้อนแลเครื่องดับไฟสารเคมี

ระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคาร (เกชา ธีระโกเมน : อาษา 2540)

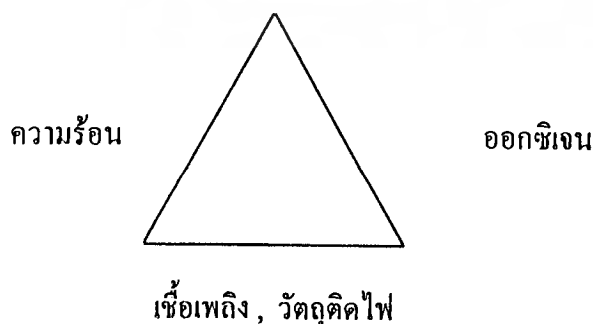
ธรรมชาติของการเกิดอัคคีภัย

การเกิดอัคคีภัยเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 3 อย่างคือ

- เชื้อเพลิง วัตถุติดไฟ
- ออกซิเจน
- ความร้อน

แผนภูมิที่ 5

แผนภูมิแสดงองค์ประกอบการเกิดอัคคีภัย

หากมีทั้ง 3 อย่างครบในสภาวะที่เหมาะสมเมื่อไหร่ก็จะเกิดไฟขึ้น หรือถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ไฟก็จะดับ หลักการดับเพลิงก็อาศัยการกำจัดองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งนี้ เช่น การใช้น้ำกับเพลิงได้ ก็เนื่องจากน้ำจะลดความร้อนได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันเมื่อเกิดไอน้ำขึ้นจะทำให้ปริมาณสัดส่วนของออกซิเจนในอากาศลดลง การใช้สารเคมีในการดับเพลิงคือ การปกคลุมเชื้อเพลิงหรือวัสดุติดไฟไม่ให้สัมผัสกับออกซิเจน หรือป้องกันไม่ให้เกิดการสันดาป จึงจะสามารถดับเพลิงได้

การเกิดอัคคีภัยในระยะแรก จะเริ่มจากไฟขนาดเล็ก และเกิดควันหลังจากนั้นหากปล่อยทิ้งไว้ ในระยะเวลาไม่นานเพลิงก็จะสามารถขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นหากจะดับเพลิงเมื่อเริ่มจะทำได้ไม่ยาก แต่ถ้าหากปล่อยให้เพลิงขยายตัวภายเวลาไม่กี่นาทีก็อาจจะดับได้ยาก

อันตรายจากการเกิดอัคคีภัยที่มากที่สุดคือ ควันไฟ เพราะจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ส่วนใหญ่พบว่า คนจะตายเนื่องจากสำลัก หรือสูดดมก๊าซพิษมากกว่าที่ถูกไฟคลอก ทั้งนี้เนื่องจากควันไฟสามารถเกิดขึ้นได้ในปริมาณมากอย่างรวดเร็ว และสามารถจะจัดกระจายไปตามช่องบันได ปล่องระบายอากาศ เป็นต้น ในเวลาที่ไม่กี่นาทีหลังจากการเริ่มอัคคีภัย นอกจากนี้วัสดุประกอบอาคาร เช่น พรม โฟม ฝ้ามา่น เฟอร์นิเจอร์ พลาสติก ล้วนแล้วแต่เป็นวัสดุที่ก่อให้เกิดก๊าซพิษเมื่อถูกไฟเผาทั้งสิ้น ควันไฟจะมีปริมาณมาก เนื่องจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ และเกิดก๊าซที่มีอันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคาร์บอนมอนอกไซด์ เมื่อเกิดควันไฟจะทำให้วิสัยทัศน์ลดลง ทำให้เกิดอุบัติเหตุ หายทางออกไม่ได้ และเกิดการชุลมุน การป้องกันอัคคีภัยจึงต้องพิจารณาระบบควบคุมควันไฟด้วย

โครงสร้างของระบบสัญญาณเตือนภัย

ส่วนประกอบที่สำคัญของระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัยมี 5 ส่วนใหญ่ ๆ ซึ่งทำงานเชื่อมโยงกันดังนี้

1. ชุดจ่ายไฟ (POWER SUPPLY UNIT)

เป็นอุปกรณ์แปลงกำลังไฟฟ้าจากแหล่งจ่ายไฟหลัก มาเป็นกำลังไฟกระแสตรง แรงดันต่ำมากให้กับระบบ และมีแบตเตอรี่สำรองกำลังไฟฟ้าให้กับระบบ ฯ ในกรณีที่แหล่งจ่ายไฟหลักเกิดขัดข้อง การสับถ่วงการใช้ไฟจากแหล่งจ่ายไฟหลัก และแบตเตอรี่สำรองจะเป็นแบบอัตโนมัติ

2. แผงควบคุม (CONTROL PANAL)

เป็นส่วนควบคุมตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์และส่วนต่าง ๆ ของระบบทั้งหมดจะประกอบด้วย วงจรตรวจคุม (SUPERVISED) วงจรทดสอบการ

ทำงาน วงจรป้องกันระบบ วงจรสัญญาณแจ้งการทำงานในภาวะปกติ และภาวะขัดข้องต่าง ๆ ของระบบ ฯ

3. อุปกรณ์เริ่มสัญญาณ (INITIATING DEVICES)

เป็นอุปกรณ์ต้นกำเนิดของสัญญาณเตือนอัคคีภัยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด

3.1 อุปกรณ์เริ่มสัญญาณจากบุคคล (MANUAL STATION) เป็นอุปกรณ์ที่จะกระตุ้นระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัยได้ก็ต่อเมื่อ ถูกใช้งานโดยบุคคล ซึ่งการทำงานอาจจะเป็นแบบ SINGLE ACTION หรือ DUAL ACTION

3.2 อุปกรณ์เริ่มสัญญาณโดยอัตโนมัติ เป็นอุปกรณ์ที่ตรวจจับสภาวะตามระยะต่าง ๆ ของการเกิดเพลิงไหม้ ซึ่งได้แก่ อุปกรณ์ตรวจจับควัน (SMOKE DETECTOR) อุปกรณ์ตรวจจับความร้อน (HEAT DETECTOR) อุปกรณ์ตรวจจับเปลวไฟ (FLAME DETECTOR)

4. อุปกรณ์แจ้งสัญญาณ (SIGNALLING DEVICES)

เป็นอุปกรณ์แจ้งสัญญาณให้ผู้อยู่อาศัยผู้รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่ทราบว่ามีเพลิงไหม้เกิดขึ้นด้วยสัญญาณเสียงหรือสัญญาณแจ้ง (AUDIBLE & VISUAL SIGNALLING DEVICES) ได้แก่ กระดิ่ง หูด ไซเรน ไฟสัญญาณ จอภาพ เครื่องพิมพ์ เป็นต้น เสียงสัญญาณแจ้งเหตุอาจจะเป็นรหัส (CODE) แจ้งตำแหน่งเกิดเหตุ หรือเป็นเสียงสัญญาณธรรมดาก็ได้

5. อุปกรณ์ประกอบ (AUXILIARY DEVICES)

เป็นอุปกรณ์ที่ทำงานเชื่อมโยงกับระบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมป้องกันและดับเพลิง โดยจะถ่ายทอดสัญญาณและกระตุ้นการทำงานของระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย (อาษา 9 ISSN : 0857 - 3050)

1. ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัยภายใน (LOCAL FIRE ALARM SYSTEM) เป็นระบบที่มีการส่งสัญญาณไปยังส่วนต่าง ๆ ภายในอาคาร โดยทั่วไปจะไม่ใช้ระบบนี้กับอาคารที่มีเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ประจำตลอด 24 ชั่วโมง

2. ระบบพ่วงสัญญาณเตือนอัคคีภัย (AUXILIARY FIRE ALARM SYSTEM) คล้ายกับระบบในข้อ 1 แต่การแจ้งสัญญาณจะถ่ายทอดไปยังสถานีดังเพลิงที่ใกล้ที่สุด

3. ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัยแบบสถานีทางไกล (REMOTE STATION FIRE ALARM SYSTEM) เป็นระบบที่ต่อโดยตรงระหว่างอุปกรณ์เริ่มสัญญาณหรือผู้ควบคุม

4. ระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัยส่วนบุคคล (PROPRIETARY FIRE ALARM SYSTEM) เป็นระบบภายในที่มีศูนย์ควบคุมการปฏิบัติงานและการดูแลรักษาของตนเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ควบคุม

5. ระบบศูนย์เตือนอัคคีภัย (CENTRAL STAT FIRE ALARM SYSTEM) เป็นระบบเดียวหรือหลายระบบรวมกัน โดยสัญญาณจะถูกส่งเข้ามายังศูนย์ และบันทึกเอาไว้ตลอดจนการดูแลรักษาและควบคุมจากศูนย์

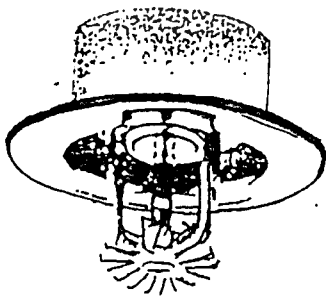
ระบบสปริงเกอร์

ระบบฉีดน้ำอัตโนมัติ (AUTOMATIC WATER SPRINKLER) หรือระบบสปริงเกอร์โดยทั่วไปที่ส่งน้ำระบบนี้จะเป็นท่อกระจายทั่วไปในพื้นที่ของอาคาร โดยต่อกับระบบที่ส่งน้ำดับเพลิงนั่นเอง แต่ติดตั้งหัวฉีดตามระยะมาตรฐาน (ให้ครอบคลุมพื้นที่ 130 ตารางฟุต / หัวสำหรับพื้นที่อันตรายปานกลางและ 160 ตารางฟุต - หัวสำหรับพื้นที่อันตรายน้อย)

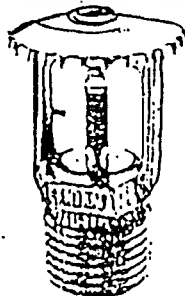
การทำงานของหัวฉีดน้ำนี้เป็นแบบอัตโนมัติ เมื่อถูกไฟเผาที่อุณหภูมิที่กำหนดไว้ เช่น พื้นที่ทั่วไปมักจะทำงานที่อุณหภูมิ 212 องศาฟาเรนไฮต์ ความดันน้ำที่เหมาะสมในช่วง 20 - 20 ปอนด์ / ตารางนิ้ว การฉีดน้ำจะฉีดกระจาย มีชนิดหัวที่ติดตั้ง (PENDENT TYPE) ใช้กับพื้นที่ทั่วไป และที่ใช้ติดตั้งเพดาน ชนิดหัวชี้ขึ้น (UPRIGHT TYPE) ใช้กับบริเวณที่จอดรถ ห้องเก็บของ เพราะโอกาสที่จะโดนกระแทกแล้วเกิดการเสียหายมีน้อยกว่าหากติดตั้งใช้หัวชี้ขึ้น ข้อแตกต่างระหว่างหัวทั้ง 2 ชนิดนี้คือ แผ่นบังคับทิศทางน้ำนอกจากนี้ยังมีชนิดติดผนัง (WALL TYPE) ในกรณีที่ไม่สามารถเดินท่อไปยังกลางห้องได้

ภาพที่ 32

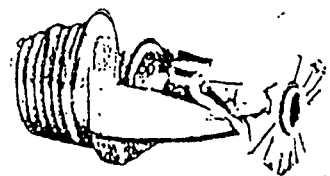
ภาพแสดงลักษณะสปริงเกอร์แบบต่าง ๆ

Pendent

Upright

Wall

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องดับเพลิงมือถือ

เครื่องดับเพลิงมือถือ (PORTABLE FIRE EXTINGUISHER) เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการดับเพลิง มีขนาดเล็ก มีประสิทธิภาพและคนทั่วไปสามารถนำไปใช้ได้ไม่ยากนัก ตำแหน่งที่ติดตั้งจะอยู่ในที่เดียวกันกับตำแหน่งสายส่งน้ำดับเพลิง และตำแหน่งเสวริมอื่น ๆ

ขนาดของเครื่องดับเพลิงมือถือที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือ ขนาด 10 กิโลกรัม การติดตั้งเครื่องดับเพลิงจะต้องติดตั้งภายนอก มองเห็นได้ชัดเจนและมีป้ายแสดงพร้อมวิธีการใช้เครื่องดับเพลิงอย่างถูกต้อง

2.3.5 สิที่ใช้ในการตกแต่งภายในอาคารพิพิธภัณฑ์

ความสำคัญของการใช้สี

สีจัดว่าเป็นสิ่งเร้าภายนอก (EXTERNAL STIMULAS) ซึ่งมีผลกระทบต่ออารมณ์ทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ทั้งในแง่ดีและแง่เสีย

ในการใช้สีทางสถาปัตยกรรมเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะต้องใช้ในเนื้อที่ที่กว้างมากจึงต้องคำนึงถึงขนาดของอาคารด้วย เป็นต้นว่าในเนื้อที่กว้าง ๆ ไม่ควรทาด้วยสีสด (FULL INTENSITY) นอกจากจะลดค่าของสีลงก็ควรจะคำนึงถึงเอกภาพของสีและควรใช้สีน้อย แต่ให้มี VALUE และ INTENSITY

ผลกระทบของสีต่อรูปแบบและความมั่นคงของวัสดุ

พื้นผิวที่ขรุขระจะมีรูเล็ก ๆ จำนวนมากมายที่พื้นผิว ซึ่งจะให้เห็นชัดยิ่งขึ้นไปเมื่อมองในองศาที่ต่างกันไป เช่น พื้นพรมที่ถูกดูไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง หรือแม้แต่ผิวไม้ที่ทาสีธรรมชาติ ดังนั้นในการตัดสินใจ เลือกสีจะต้องดูจากตัวอย่างจริงของวัสดุ รูปแบบของลวดลายที่มีความละเอียด เมื่อมองในระยะไกลจะทำให้มองเห็นสีที่รวมกันของรูปแบบเล็ก ๆ นั้นซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสีที่นำมารวมกลุ่มกัน วัสดุที่มันวาวจะทำให้สีชวนสับสน โลหะสีชาที่มันวาว เช่น เหล็ก เงินจะทำตัวเหมือนกระจกสะท้อนสีรอบข้าง แต่สีที่สะท้อนออกมาจะไม่ชัดเพี้ยนในขณะที่โลหะอำพรางทองแดง ทอง ทองเหลืองจะให้สีที่เจือเหลือง หรือน้ำตาลแดงออกมา

ผลกระทบของสีต่อ SPACE

สีร้อนส่งผลให้ดูเหมือนเคลื่อนใกล้เข้ามา ในขณะที่สีเย็นถอยห่างออกไป ผลกระทบนี้สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาสภาพภายในอาคารหรือใช้แก้สัดส่วนของห้องที่ผิดปกติ การจัดสภาพการตกแต่ง ว่าจะเป็นที่จุดใดหรือต้องการให้กลมกลืนก็ใช้

คุณสมบัติข้อนี้มาใช้ เช่น เปียโนสีค้ำมันหลังใหญ่ บนพื้นสีอ่อนทำให้ดูเด่นสะดุดตา ในขณะที่เมื่อมาตั้งบนพื้นที่มีสีมืดจะทำให้เปียโนดูเล็กลง

จิตวิทยาของสี (ศิลป์ พีระศรี : ทฤษฎีของสี)

ตารางที่ 14

ตารางแสดงอิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึกของมนุษย์

สี	คุณสมบัติ
สีแดง	จัดอยู่ในกลุ่มสีร้อน มีอำนาจดึงดูดสายตามากที่สุด ให้ความรู้สึกจริงจังตื่นเต้น เร้าใจ ร้อนแรง รุนแรง กล้าหาญ สีแดงที่ดูกระด้างแสดงความสูงส่งภูมิฐาน มั่นคงและมีอำนาจ ในทางด้านอุตสาหกรรม ใช้สีแดงแสดงความหมายเกี่ยวข้องกับ อันตราย การห้าม การระมัดระวัง
สีเหลือง	จัดอยู่ในกลุ่มสีร้อนหรือสีเย็นก็ได้ ให้ความรู้สึกสดชื่น ร่าเริง มีชีวิตชีวา สีเหลืองอ่อนจะมีลักษณะเด่นสะอาด สีเหลืองทองดูกระปรี้กระเปร่า ถ้าเติมสีแดงเข้าไปเล็กน้อยจะเป็นสีที่น่าดู และพึงพอใจ
สีส้ม	จัดอยู่ในกลุ่มสีร้อน มองเห็นได้ไกล ให้ความรู้สึกดึงดูด ระมัดระวัง
สีน้ำเงิน	จัดอยู่ในกลุ่มสีเย็น แสดงความรู้สึกสงบเยือกเย็น -ลึกลับทำให้เกิดสมาธิ แสดงความเป็นผู้ใหญ่ สง่า สีน้ำเงินเข้มทำให้เกิดความรู้สึกไม่สิ้นสุด สีน้ำเงินอ่อนทำให้ความรู้สึกว่างเปล่าหรือช่างฝัน สีน้ำเงินอมเขียวให้ความรู้สึกตื่นเต้นและเมื่อใช้ร่วมกับสีขาวจะทำให้รู้สึกสดชื่นและสะอาด
สีเขียว	จัดอยู่ในกลุ่มสีเย็น ให้ความรู้สึกสดชื่น สงบเงียบ ซื่อสัตย์ ช่วยในการพักสายตา เป็นสีที่แสดงความเป็นกลางไม่ค่อข่มมีอำนาจ ให้ความหวังกับชีวิตใหม่

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ตารางแสดงอิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึกของมนุษย์

สี	คุณสมบัติ
สีม่วง	จัดอยู่ในกลุ่มสีร้อนหรือสีเย็นก็ได้ ให้ความรู้สึกลึกลับเยือกเย็น เศร้าสร้อย สีม่วงอ่อนให้ความรู้สึกชื่นเต้น และมีอำนาจในทางลึกลับ ทำให้เกิดความรู้สึกง่วง ความฝัน ความทรงจำ
สีชมพู	จัดอยู่ในกลุ่มสีร้อน เป็นสีอ่อนหวานนุ่มนวล ให้ความรู้สึกร่าเริง บริสุทธิ์ ไร้เดียงสา เกียรติยศ เป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงและความรัก
สีฟ้า	จัดอยู่ในกลุ่มสีเย็น ให้ความรู้สึกสว่างสดใส อิศระไม่มีขอบเขต เป็นสัญลักษณ์ของท้องฟ้า อากาศ สิ้นน้ำเงินทะเล แสดงถึงความชุ่มชื้นความเย็น
สีน้ำตาล	จัดอยู่ในกลุ่มสีร้อน เป็นสีกลาง ๆ แสดงความอบอุ่น ทำให้เกิดความแห้งแล้ง เศร้าสลด
สีขาว	แสดงความบริสุทธิ์ สะอาด สงบ ว่างเปล่าไม่สิ้นสุด
สีเทา	เป็นสีกลาง ๆ แสดงความภูมิฐาน ผู้ดี เครื่องขริบ ดังเลไม่มีกำลังใจ ให้ความรู้สึกเย็น สงบ ความซัดของสีเทาสะท้อนถึงความกลัว ความเก่าแก่ และเริ่มไปสู่ความตาย ความเบื้อหน่ายและอึดอัด
สีดำ	เป็นสีที่แสดงความมืดและแน่นทึบ ให้ความรู้สึกหดหู่ ลึกลับหนักแน่น มั่นคงแข็งแรง สีดำเป็นสัญลักษณ์ของความตายและความสิ้นหวัง

สีที่ให้ความรู้สึกจากการมองเห็นแตกต่างกัน

1. ให้ความรู้สึกในเรื่องขนาด (SIZE)

- สีอ่อน (LIGHT VALUE) ทำให้ดูใหญ่ขึ้นและอยู่ใกล้
- สีเข้ม (DARK VALUE) ทำให้ดูเล็กลงและอยู่ไกล
- สีร้อน (WARM COLOUR TONE) ทำให้ดูใกล้

- สีเย็น (COOL COLOUR TONE) ทำให้ดูใกล้

2. น้ำหนัก (WEIGHT)

- สีอ่อนและสีร้อน ทำให้ดูเบาขึ้น
- สีเข้มและสีเย็น ทำให้ดูหนักขึ้น

3. ความแข็งแรง (STRENGTH)

- สีร้อนที่มีความจ้า (CHROMA) มากจะทำให้ดูแข็งแรงมาก
- สีเย็นจะทำให้ดูแข็งแรงน้อย นอกจากนี้สีที่คล้ายโลหะ จะทำให้รู้สึกแข็งแรงด้วย เช่น สีน้ำเงินเข้ม - อมเทา สีบรอนซ์ เป็นต้น

4. อุณหภูมิ (TEMPERATURE)

- สีร้อนให้ความรู้สึกสดชื่น อบอุ่น
- สีเย็นให้ความรู้สึกเย็น สงบ นอกจากนี้สีอ่อนจะดูความร่อนน้อยกว่าสีเข้ม

5. ความสะอาด (CLEANLINESS)

- สีขาวเป็นสีที่สะอาดที่สุด
- สีอ่อน เช่น สีเหลืองอ่อน สีแดงอ่อน สีฟ้าอ่อน เป็นต้น แสดงความสะอาด และถูกสุขลักษณะ

6. ความภูมิฐาน (DIGNITY)

- สีเทา เป็นสีที่ให้ความภูมิฐานสง่างามที่สุด
- สีเทาแกมเขียว และสีเทาแกมน้ำเงิน ปกติใช้เป็นสีเฟอร์นิเจอร์ภายในสำนักงานและเทคนิคการใช้สี

ความสำคัญเกี่ยวกับการออกแบบและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้สี ซึ่งแยกออกเป็นความสัมพันธ์กันได้ดังนี้

1. สีกับรูปร่าง (COLOUR & FORM)

1.1 สีบนรูปร่างที่มีพื้นผิวแบนและอ่อนกว่าสีจริง เนื่องจากด้านที่ไม่ถูกแสงและกลมกลืนกับฉากหลัง

1.2 สีบนรูปร่างที่มีผิวโค้งจะเข้กว่าสีจริง เนื่องจากมีการตัดกันของส่วนที่สะท้อนแสง (HIGHT LIGHT) กับฉากหลัง

2. สีกับผิว (COLOUR & TEXTURE)

สีบนพื้นผิวที่มีการสะท้อนแสงมาก เช่น พื้นผิวที่ขรุขระ เป็นต้นจะอ่อนกว่าสีจริง รวมทั้งสีที่เป็นมันสะท้อนแสง

3. สีกับวัสดุ (COLOUR & MATERIAL)

ใช้ในการตกแต่งผิวของวัสดุ เพื่อจะได้ให้ผู้ใช้ทราบว่าจะควรใช้ที่ไหน
เมื่อไร อย่างไร หรือแยกประเภทของวัสดุ นอกจากนี้ยังใช้ในการเลียนแบบวัสดุ

ข้อสรุปในการใช้สีตกแต่งภายใน

1. ไม่ควรใช้สีที่มีเงาสะท้อน เช่น สีน้ำมัน สีอะคริลิก เป็นต้น สีที่ควรใช้คือสี
พลาสติก

2. การโล่งจรสี ควรใช้น้ำหนักของสีที่อยู่ใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็้นโทนร้อน
หรือโทนเย็น

3. การโล่งจรสี ไม่ควรใช้สีเทา สีม่วง เพราะได้วิเคราะห์แล้วในทางจิตวิทยา
ของสีว่า ทำให้เกิดอาการซึมและง่วงนอน

4. การใช้สีตกแต่งภายในนั้น ในบริเวณกว้าง ๆ เช่น พื้น ผนัง เพดาน ควรใช้สี
ที่ให้ความรู้สึกสวยงามไม่ฉูดฉาดเกินไป เพียงแต่เน้นหรือใช้สีสดที่เร้าความรู้สึกใน
บริเวณที่กว้างไม่มากนัก เช่น ที่ฉากกั้น หน้าโต๊ะทำงาน เป็นต้น ซึ่งเมื่อดูรวม ๆ แล้ว
ทำให้บรรยากาศภายในเกิดความสด

5. ภายในห้อง ปริมาณของแสงสว่างขึ้นอยู่กับคุณภาพในการสะท้อนแสง
ของสีจากพื้นผนังและเพดานห้อง ดังนั้นในการออกแบบสีห้องต่าง ๆ ใ้มีปริมาณแสง
สว่างที่เหมาะสม ไม่รู้สึกต้องตาควรใช้อัตราการสะท้อนแสง ดังนี้

เพดาน	30 %
ผนังตอนบนถึงขอบล่างของหน้าต่าง	70 - 80 %
ผนังตอนโต๊ะขอบหน้าต่างลงมา	50 - 60 %
โต๊ะและอุปกรณ์	25 - 40 %
กระดานดำ กระดานเขียน	20 %
พื้น	20 - 30 %

2.3.6 วัสดุตกแต่ง

วัสดุปูพื้นทั่วไป

ตารางที่ 15

ตารางแสดงคุณลักษณะของวัสดุพื้นทั่วไป

วัสดุ	คุณลักษณะ
กระเบื้องดินเผา	ทนการสึกกร่อนได้ดี ทนแรงอัด น้ำมัน กรด น้ำแต่ไม่ทนด่าง ไม่เก็บเสียง ให้ความรู้สึกอบอุ่น ราคาถูก ขนาด : จัตุรัส 4" x 4" , 6" x 6" , 8" x 8" , 9" x 9" , 12" x 12" หกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม
กระเบื้องหินอ่อน	มีความทนทาน ทนต่อการขัดสี ไม่เก็บเสียง ให้ความรู้สึกเย็นสบาย หรุหรา สว่างาม ราคาแพง หาจ่ายไม่เก็บเสียงและไม่ทนกรด
แผ่นหินธรรมชาติ	มีความทนทานมาก ทนด่างแต่ไม่ทนกรด มีมีเทาอ่อน น้ำตาล ชมพู สีเนื้อ พวกหินแกรไนต์ มีผิวด้าน
กระเบื้องหินเกล็ดขัด	ทำจากเกล็ดหินอ่อนและผสมซีเมนต์ มีความทนทาน ไม่เก็บเสียง และขัดเงาได้ ไม่ทนกรดไขน้ำมัน แต่ทนด่าง การรักษาง่าย ขนาด : 6" x 6"
บล็อกประดับซีเมนต์	ความหนา 6 เซนติเมตร แข็งแกร่งรับน้ำหนักได้ดี มี 4 สี คือ สีเทา สีธรรมชาติ น้ำตาล สีน้ำตาลแดง
พรม	<ul style="list-style-type: none"> - พรมขนสัตว์ สามารถรองรับน้ำหนักได้ดี มีความยืดหยุ่นดีมาก ขนพรมตั้ง ดูความชื้นได้ดี - พรมจากฝ้าย ราคาไม่แพง ดูแลรักษาง่าย ทนต่อการซักฟอก นิยมทำพรมเช็ดเท้าหน้าห้อง - พรมจากใยสังเคราะห์ คล้ายขนสัตว์แต่ราคาถูกกว่า ดูแลง่าย ทนทาน ทนการเปื้อน เก็บเสียงได้ดี มีความหรุหรา ทำความสะอาดยาก ราคาแพง บางชนิดติดไฟได้ง่าย

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ตารางแสดงคุณลักษณะของวัสดุปูพื้นที่ทั่วไป

วัสดุ	คุณลักษณะ
กระเบื้องยาง พื้นไม้	เก็บเสียงได้พอสมควร ทำความสะอาดง่าย ราคาไม่แพง มีสีให้เลือกมาก ขนาดตั้งแต่ 6" - 48" เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 9" x 9" ทนทาน รักษาความสะอาดง่าย สวยงาม ทนทาน เสื่อมคุณภาพได้เมื่อถูกความร้อน น้ำ ลม อากาศ แสงแดด ไวไฟ

วัสดุที่ใช้ทำผนังและกำแพง

ตารางที่ 16

ตารางแสดงคุณลักษณะของวัสดุที่ใช้ผนังและกำแพง

วัสดุ	คุณลักษณะ
ผนังหรือกำแพงอิฐ ผนังหรือกำแพงหิน	ทนต่อดินฟ้าอากาศ นำความร้อนต่ำ ทนไฟ บางชนิดกันไฟได้ มีให้เลือกมากทั้งชนิด สี ผิว - หินแกรนไนท์ เป็นหินอัคนี มีเนื้อแข็ง ทนทาน ทนน้ำ สีส้มตั้งแต่ชมพูถึงน้ำตาลแก่ รับแรงกดได้ 56 กิโลกรัม / เซนติเมตร - หินปูน เป็นพวกหินชั้น เกิดจากการถอนตัวของแร่ธาตุ สามารถรับแรงกดได้ 35 กิโลกรัม / เซนติเมตร - หินอ่อน เป็นพวกหินแปร เนื่องจากแรงอัดและความร้อนผิวเรียบเป็นมัน มีสีมาก รับแรงกดได้ 95 กิโลกรัม / เซนติเมตร •

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ตารางแสดงคุณลักษณะของวัสดุที่ใช้ผนังและกำแพง

วัสดุ	คุณลักษณะ
แผ่นยิบซัมบอร์ด	- หินทรายเป็นพวกหินชั้น ทนทานสูงรับแรงกดได้ 26 กิโลกรัม / เซนติเมตร ทนความร้อน และแรงดันสูง แผลงไม่ทำอันตราย เก็บเสียงได้ดี กระทนกระแทกหักเป็นรอยได้ ขนาด 4 x 8 ฟุต มีมากมายหลายสี
ไม้้อัด	เป็นแผ่นบาง ๆ ทากาวและวางซ้อนกัน 3 ชั้นขึ้นไป น้ำหนักเบา ทำไม้แปรรูป โค้งงอได้ง่ายถ้าอยู่ในที่ชื้น คุณดี ขนาด 4 x 8 ฟุต มีความหนาตั้งแต่ 4, 6, 8, 10, 19, 20 มิลลิเมตร
เซฟวีนบอร์ด	เป็นชั้นไม้อบแห้งผสมกาวเป็นแผ่นแน่น ทนต่อสภาพอากาศ มีความอ่อนเปราะ
แอกูสติกบอร์ด	เก็บดูดเสียงได้ ป้องกันความร้อน น้ำหนักเบา มีความคงทนไม่บิดงอ ขนาด 1.60 x 0.60, 0.60 x 1.20, 0.60 x 2.40 เมตร ความหนา 10 เซนติเมตร

วัสดุกรุตกแต่งผนังและเพดาน

ตารางที่ 17

ตารางแสดงคุณลักษณะของวัสดุกรุตกแต่งผนังและเพดาน

วัสดุ	คุณลักษณะ
วอลเปเปอร์	กระดาษติดผนัง มีความสวยงาม คงทนได้ 10 ปี สะอาดตา มีหลายแบบมากมายเลือกใช้ตามความเหมาะสม ราคาแพง รักษาความสะอาดยาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตารางแสดงคุณลักษณะของวัสดุเกรดแต่งผนังและเพดาน

วัสดุ	คุณลักษณะ
<p>กระฉก</p> <p>พลาสติกลามิเนท</p> <p>สี</p>	<p>มีความโปร่งใสไม่คู่ รับแรงได้สม่ำเสมอ การนำความร้อนต่ำ ไม่ไหม้ไฟ กันน้ำ ฝนและลม สะท้อนแสง</p> <p>ทำความสะอาดง่าย แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ แบบธรรมดา และแบบเคลือบผิวด้วยโลหะหรือกึ่งโลหะ เช่น ทองแดง, เหล็กกล้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - สีน้ำมันชนิดด้าน เป็นสีทาแล้วไม่เป็นเงา เหมาะสำหรับทาเพดานและผนังภายใน - สีน้ำมันชนิดมัน เป็นสีที่ทาแล้วเป็นเงา ใช้ทาในที่ที่ถูกจับต้องบ่อย - สีน้ำพลาสติก นิยมทาอาคารที่เป็นปูน - สีพ่น ใช้พ่นติดกับวัสดุเกือบทุกชนิด มีมากมาย เลือกใช้ตามความเหมาะสม

2.4 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

2.4.1 กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี

ภาพที่ 33

ภาพแสดงบรรยากาศภายนอกของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี

สถานที่ตั้ง	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
เวลาทำகன	เปิดเวลา 9.00 - 16.00 น. วันพุธ - วันอาทิตย์ เวลาปิด วันจันทร์ วันอังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์
การบริการทางการศึกษา	นำชม บริการด้านเอกสาร ข้อมูล ร้านจำหน่าย หนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

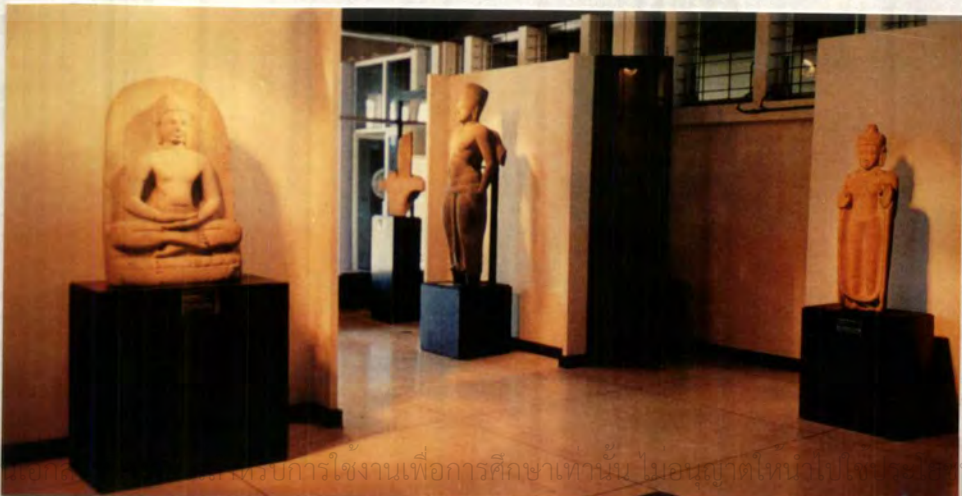
ประวัติ

กรมศิลปากรได้เริ่มงานสำรวจขุดแต่งโบราณสถานในจังหวัด
ปราจีนบุรี และจังหวัดใกล้เคียงตั้งแต่ พ.ศ. 2508 เป็นต้นมา
ได้พบศิลปโบราณวัตถุเป็นจำนวนมากซึ่งมีอายุก่อนสมัยทวาร
วดีจนถึงแบบอิทธิพลเขมร จากนั้นกรมศิลปากรจึงได้ดำริที่
จะสร้างพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัด
ปราจีนบุรี เพื่อเก็บรักษาศิลปโบราณวัตถุที่ค้นพบในภูมิภาคนี้

ในปี พ.ศ. 2521 น.อ. สมภพ ภิรมย์ ร.น. อธิบดีกรม
ศิลปากรในสมัยนั้นได้เดินทางไปราชการ ณ จังหวัดปราจีนบุรี
และได้หารือกับทางจังหวัดเรื่องการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่ง
ชาติส่วนภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดปราจีนบุรี ทางจังหวัด
ได้เสนอแนะให้ปลูกสร้างในที่ดินราชพัสดุติดกับศาลจังหวัด
ปราจีนบุรีทางทิศเหนือ ต่อมากรมศิลปากรได้รับความร่วมมือ
จากกรมอาชีวศึกษาซึ่งครอบครองที่ดินอยู่ กรุณาแบ่งที่ดินดั่ง
กล่าวไว้มีเนื้อที่ประมาณ 11 ไร่เศษ กรมศิลปากรจึงได้จัดทำ
โครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรีขึ้น โครงการ
ก่อสร้างได้ดำเนินการตามกำลังงบประมาณต่อมาเป็น 3
ระยะ รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเป็นเงิน 7,766,568 บาท สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราช
ดำเนินเปิด พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรีเมื่อวันที่ 22
เมษายน 2528

ภาพที่ 34

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงศิลปโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์
ในภาคตะวันออกเฉียงล่าง

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมศิลปากรโครงการใจงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ผ่านการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดง

การจัดแสดงชั้นบนของอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ปราจีนบุรี ได้จัดตัวอย่างประติมากรรมทุกแบบสมัยของศิลปะ
เพื่อให้ความรู้ในเรื่องราวประวัติศาสตร์ศิลปะในประเทศไทย
แต่ละยุคแต่ละสมัยและสกุลช่าง รวมทั้งการจัดแสดงเรื่องราว
โบราณคดีได้นำในอ่าวไทย และศิลปวัตถุที่พบใต้ทะเล จาก
อำเภออ่าวไทย จังหวัดชลบุรี

การจัดแสดงชั้นล่างของอาคาร เป็นการจัดแสดงศิลป
โบราณวัตถุที่พบในเขตจังหวัดปราจีนบุรีและใกล้เคียง
สมัยวัฒนธรรมที่ได้ค้นพบล้วนแต่มีคุณค่าสูง ทั้งศิลปะและ
โบราณคดี ศิลปะในสกุลช่างในดินแดนแถบนี้มีทั้งประติมา
กรรมในพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์ ศิลปะกลุ่มเทวรูป
โบราณ มีทั้งศิวลึงค์และรูปพระวิฆณุ โดยเฉพาะประติมากรรม
พระวิฆณุสวมหมวกทรงกระบอกที่พบที่ดงศรีมหาโพธิ์องค์
หนึ่งมีลักษณะพิเศษคือใส่กุณฑลและกุณฑลที่ใส่กุณฑลแบบ
เดียวกันกับที่พบทั่วไปในศิลปะทวาราวดีหรือศิลปะอิทธิพล
มอญ ลักษณะของประติมากรรมมีความสำคัญในการกำหนด
อายุ และความสัมพันธ์วัฒนธรรมและศาสนา และสกุลช่าง
สมัยโบราณ ได้เป็นอย่างดี

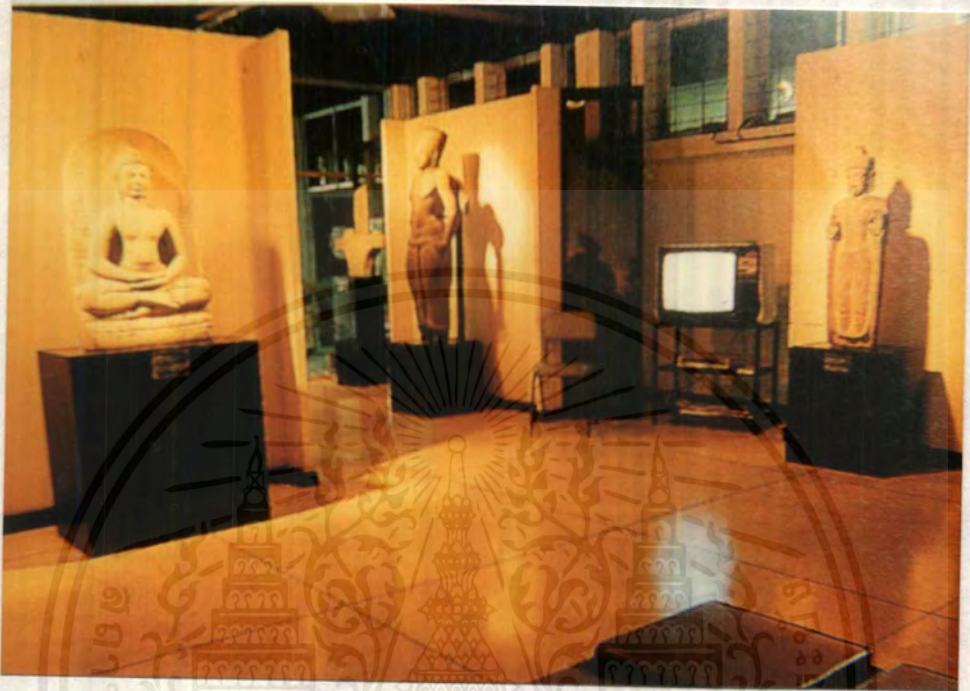
ภาพที่ 35

ภาพแสดงบรรยากาศห้องจัดแสดงชั้นล่างจัดแสดงศิลปะวัตถุแบบทวาราวดี
และแบบเขมรที่พบในเขตจังหวัดปราจีนบุรี

ภาพที่ 35 (ต่อ)

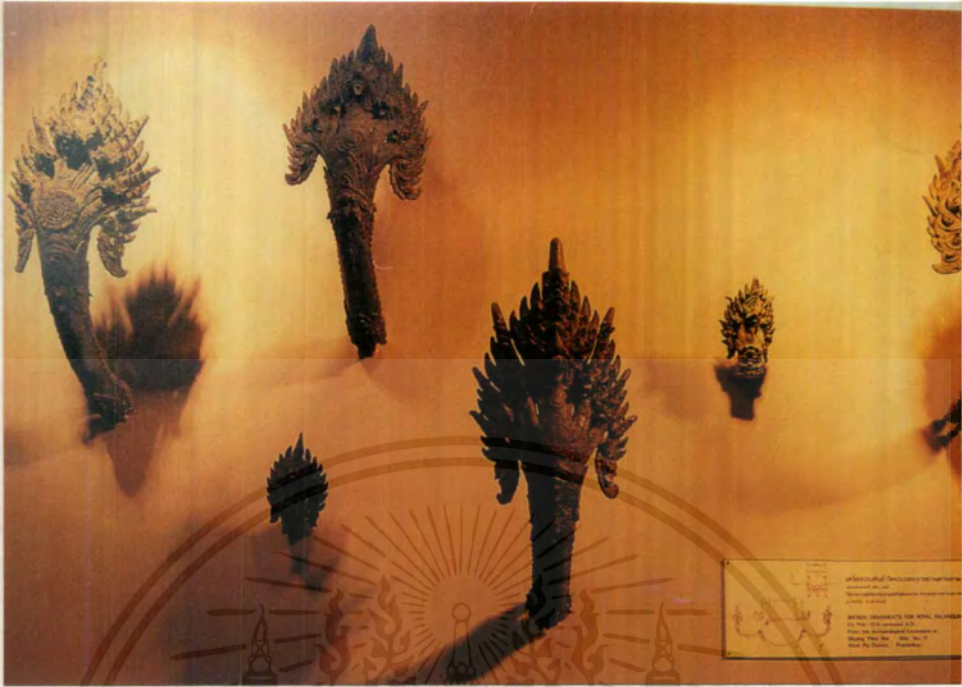
ภาพแสดงบรรยากาศโถงจัดแสดงชั้นล่างจัดแสดงศิลปะวัตถุแบบทวาราวดี
และแบบเขมรที่พบในเขตจังหวัดปราจีนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 36

ภาพแสดงชิ้นส่วนสำริดประดับคานหามราชรถจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 37

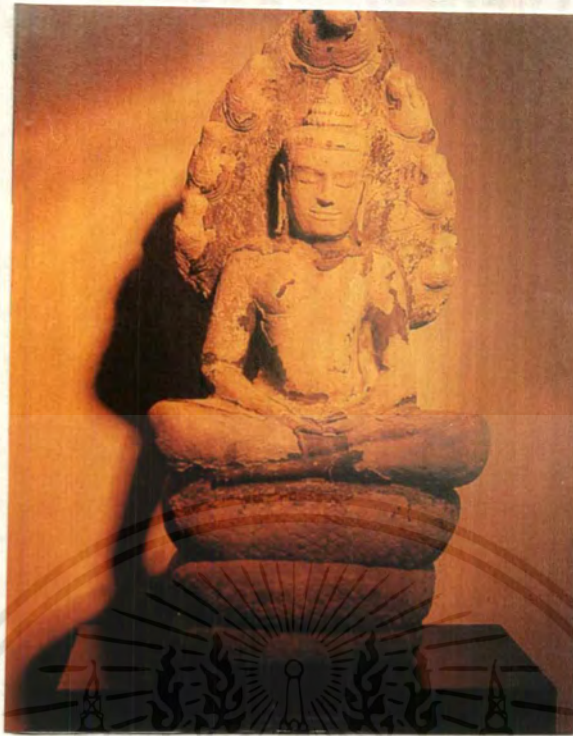
ภาพแสดง “บนุษย์กบ” ในตู้กระจกที่จัดแสดงภาพถ่ายการทำงาน โบราณคดีได้นำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 38

ภาพแสดงพระพุทธรูปปางนาคปรก ศิลปะแบบเขมร

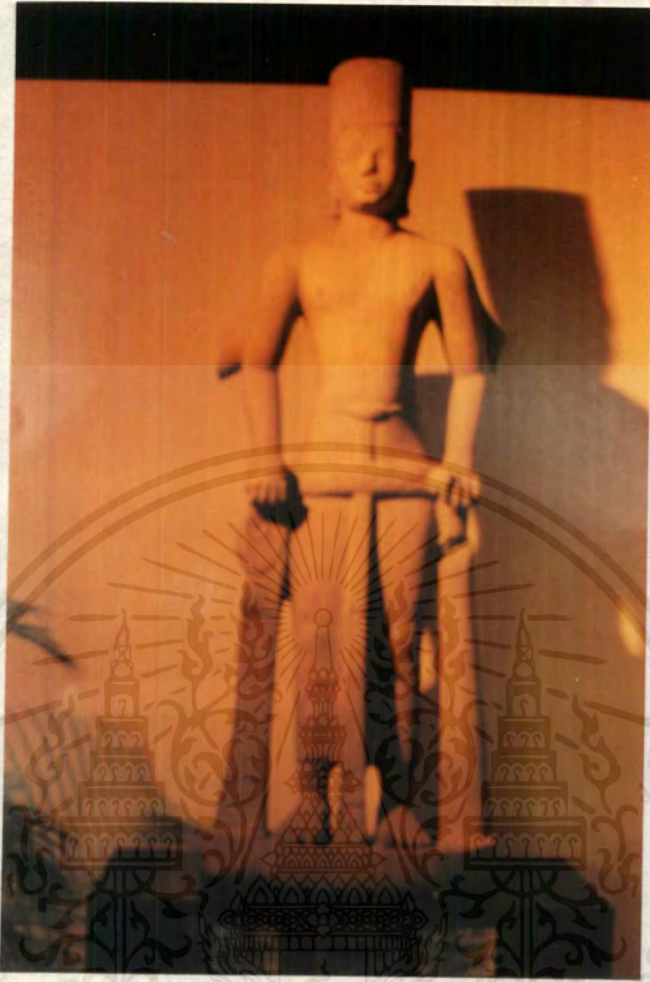

สรุปผลจากการศึกษากรณีศึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1. ชั้นล่างของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี เน้นเนื้อหาหนักไปทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ในปราจีนบุรี และชั้นบนจัดแสดงรูปแบบความเป็นมาของศิลปกรรมสมัยต่าง ๆ เป็นต้นว่า ศิลปะทวารวดี ศิลปะศรีวิชัย เป็นต้น โดยแต่ละยุคจะมีโบราณวัตถุของสมัยนั้น ๆ ประกอบอยู่ด้วย
2. ไฟที่ใช้ภายในพิพิธภัณฑสถานส่วนใหญ่ใช้ไฟสปอร์ตไลท์ติดเพดาน เน้นไปยังวัตถุที่จัดแสดง
3. การจัดแสดงวัตถุถ้าเป็นรูปประติมากรรมลอยตัว จะจัดแสดงบนแท่น โดยเขียนคำบรรยายประกอบวัตถุติดที่แท่นที่จัดแสดง ปัญหาคือ รูปประติมากรรมลอยตัวมีส่วนเงางามทั้งด้านหน้าและด้านหลัง การจัดแสดงควรจัดให้สามารถมองเห็นได้รอบด้าน มากกว่าจัดแบบมีฉากหลัง
4. การทำงานภายในสำนักงาน นอกจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว สามารถปฏิบัติงานอื่นได้ตามความเหมาะสมและความสามารถโดยรับคำสั่งจากหัวหน้าพิพิธภัณฑสถานโดยตรง

ภาพที่ 39

ภาพแสดงรูปพระนารายณ์สวมหมวกทรงกระบอกร พบในเมืองโบราณศรีมโหสถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี

ภาพที่ 40

ภาพแสดงบรรยากาศภายนอกของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี

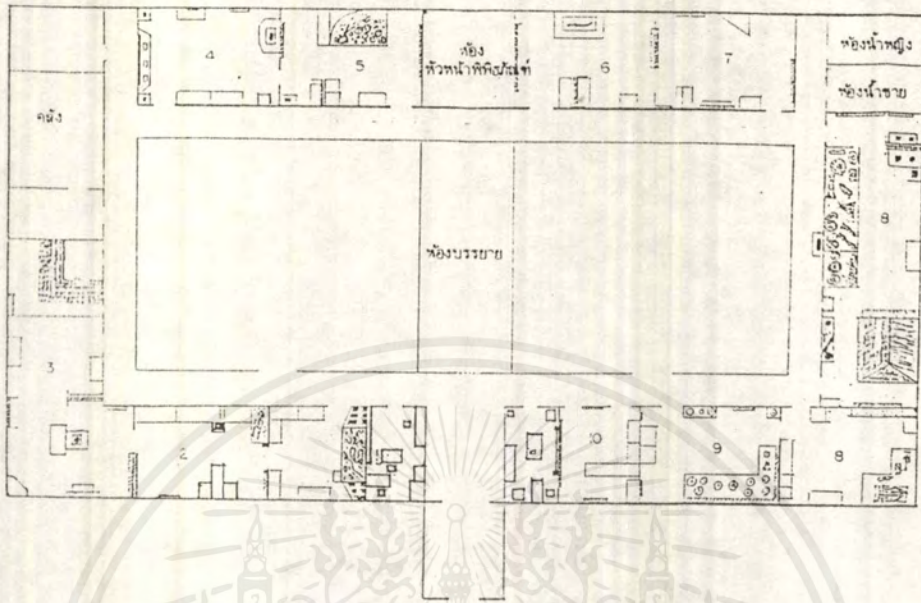

สถานที่ตั้ง	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี ถนนวรเดช ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000 โทร (032) 321-513
เวลาทำการ	เปิด 9.00 - 16.00 น. วันพุธ - วันอาทิตย์ ปิดวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์
การบริการทางการศึกษา	- นำชมพิพิธภัณฑ์ ฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง บรรยายการทางวิชาการ การจัดนิทรรศการพิเศษ - เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ - จำหน่ายหนังสือ โปสเตอร์ ของที่ระลึก
ประวัติ	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี ตั้งอยู่ริมถนนวรเดช ติดกับแม่น้ำแม่กลอง อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เป็นที่ทำการของศาลากลางจังหวัดมาแต่เดิม สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2465 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว ยกพื้นสูง กรมศิลปากรประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2520 ภายหลังกรมศิลปากรได้รับอาคารมาบูรณะ และจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในปีพ.ศ. 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 41

ภาพแสดงผังการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี

ลักษณะการจัด

เนื่องจากจังหวัดราชบุรีมีทรัพยากรทางด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยา ธรณีวิทยา ศิลปะพื้นบ้าน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และธรรมชาติอย่างพร้อมมูล การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี จึงแสดงเรื่องราวของท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยการแบ่งการจัดแสดงได้ดังนี้

1. สถาปัตยกรรมศาสตร์และธรณีวิทยาของราชบุรี แสดงแหล่งกำเนิดของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะดิน หิน แร่ รวมทั้งสภาพภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียงคือ เพชรบุรีและกาญจนบุรี
2. เมืองราชบุรีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ แสดงหลักฐานสำคัญทางโบราณคดี เช่น โครงกระดูกของมนุษย์ ขุดพบที่ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เครื่องมือหิน ภาชนะดินเผา การจำลองบ้านจากหลักฐานของหลุมเสา พบที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนองแซง ตำบลหินกอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
เป็นต้น

3. เมืองราชบุรีเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 11 - 15 แสดง
เรื่องราวและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระยะแรกที่ปรากฏขึ้น
ในราชบุรี อันได้แก่ วัฒนธรรมแบบทวารวดี โดยเฉพาะ
จากแหล่งเมืองโบราณที่บ้านคูบัว ตำบลคูบัว อำเภอเมือง
จังหวัดราชบุรี

4. เมืองราชบุรีเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 16 - 18 แสดง
หลักฐานทางโบราณคดีซึ่งได้รับอิทธิพลจากศิลปวัฒนธรรม
เขมรที่เรียกกันว่าแบบลพบุรี โบราณวัตถุชิ้นสำคัญ คือ พระ
โลศสุวรรณเปล่งรัศมีพบบริเวณเนินดินจอมปราสาท ตำบลท่าผา
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ต่อมาศิลปะแบบลพบุรีนี้ได้คลี่
กลายเป็นศิลปะแบบอู่ทองเมื่อชนชาติสยามในดินแดนไทยได้
ตั้งศูนย์รวมวัฒนธรรมของตนเองขึ้น อาทิ แคว้นสุโขทัย
แคว้นสุพรรณภูมิ แคว้นอโยธยา และแคว้นละโว้ เป็นต้น

5. ราชบุรีสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893 - พ.ศ. 2310)
จากหลักฐานชื่อเมืองในศิลาจารึกในสมัยสุโขทัย ราชบุรีเป็น
เมืองท่า เมือง หน้าด่าน และเส้นทางคารเดินทางในสมัยอยุธยา
โดยจัดแสดงหลักฐานด้านสถาปัตยกรรม ปะติมากรรม
จิตรกรรม เครื่องถ้วยจีน และเครื่องปั้นดินเผา

6. ราชบุรีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - พ.ศ.
2475) แสดงถึงความสำคัญของเมืองราชบุรีในด้านการเมือง
การปกครอง การพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ.
2310 - พ.ศ. 2325) ถึง สมัยรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ 7)

7. ราชบุรีปัจจุบัน แสดงภาพทั่วไปของจังหวัดราช
บุรีหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และสังคมที่เกิดขึ้นภาย
หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

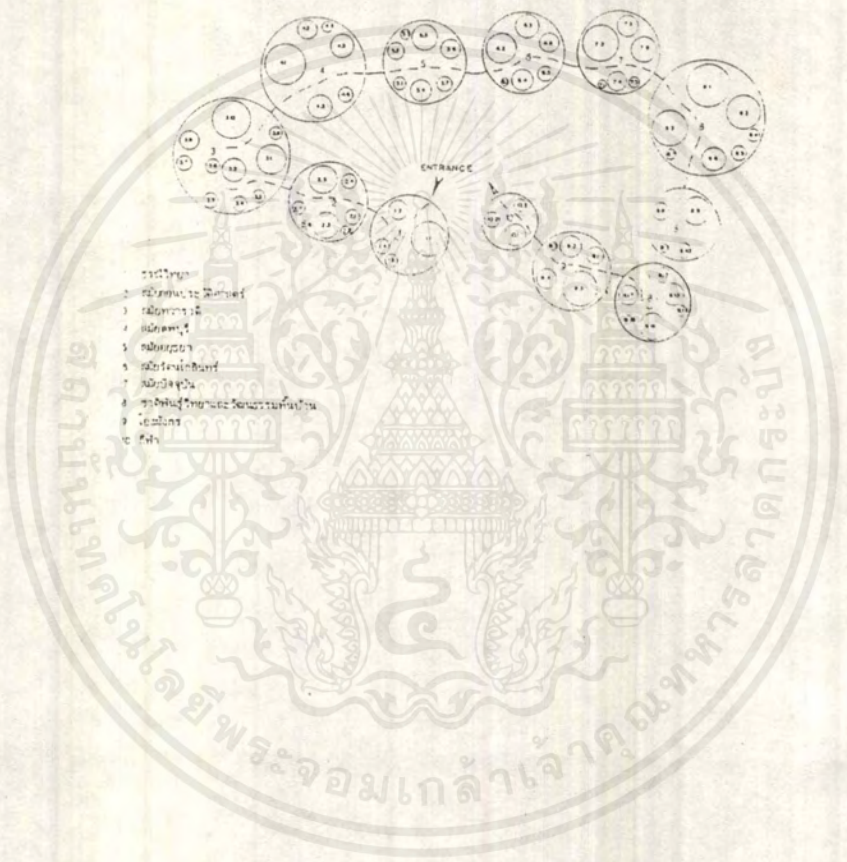
8. กลุ่มชนต่าง ๆ ในจังหวัดราชบุรี แสดงตัวอย่าง
วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของลาวโซ่ง กะเหรี่ยง และไทยวน

9. โองราชบุรี อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงและรู้จักกันมานาน จัดแสดงขั้นตอนและกรรมวิธีการผลิต

10. กีฬาที่ทำชื่อเสียง แสดงสิ่งของประเภทโล่ ด้วยรางวัลเหรียญ ชงกีฬา ตลอดจนภาพถ่ายกิจกรรมการกีฬาและนักกีฬาที่มีชื่อเสียง

ภาพที่ 42

ภาพแสดงลำดับหัวข้อในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับเรื่องราวในการจัดแสดง

ภาพที่ 43

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 1 ธรณีวิทยา

1. ธรณีวิทยา

1.1 วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตตามธรณีกาล นำเสนอด้วยแผ่นภาพประกอบคำ

บรรยาย

- ธรณีวิทยาจังหวัดราชบุรี แผ่นภาพแผ่นที่จังหวัดราชบุรีที่แสดงชนิด
หินต่าง ๆ ที่มี MODEL จำลองสภาพธรณีวิทยาของจังหวัดราชบุรี

- ธรณีวิทยาการทำเหมืองแร่ในจังหวัดราชบุรี รูปภาพประกอบคำ

บรรยาย

- วัตถุที่จัดแสดงบนแท่นหินชนิดต่าง ๆ

1.2 ควอตซ์ในชีวิตประจำวัน นำเสนอเกี่ยวกับวัสดุที่ผลิตจากควอตซ์ วัตถุจริงจัด
แสดงภายในตู้ รูปภาพประกอบคำบรรยาย

- เซรามิกรอบตัวเรา วัตถุจัดแสดงประกอบคำบรรยายภายในตู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การใช้ประโยชน์หิน ตัวอย่างหิน พร้อมคำบรรยายประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในงาน จัดแสดงในตู้

1.3 ทรัพยากรแร่ จังหวัดราชบุรี - เพชรบุรี แร่ชนิดต่าง ๆ แผนที่มณฑลราชบุรี แสดงตำแหน่งของเหมืองแร่ รูปภาพการทำเหมืองแร่ประกอบคำบรรยาย

1.4 การทำเหมืองแร่ดีบุก MODEL แสดงลักษณะการทำเหมืองแร่

2. สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ภาพที่ 44

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 2 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

2.1 รูปภาพประกอบคำบรรยายแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ที่สำคัญเกี่ยวกับมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ในจังหวัดราชบุรี

2.2 MODEL แสดงลักษณะพัฒนาการของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ภายในตู้จัดแสดง

2.3 MODEL แสดงบ้านที่สร้างตามหลักฐานการขุดค้นพบร่องรอยหลุมเสาบ้านที่หนองแซ่เสาและจากจินตนาการของนักโบราณคดี

2.4 หลักฐานการขุดค้นพบโครงกระดูกตามประเพณีการฝังศพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 วัตถุที่จัดแสดงของจริงภายในตู้ที่ขุดค้นพบตามแหล่งโบราณคดีต่าง ๆ เช่น ภาชนะดินเผา อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ เครื่องประดับ

2.6 วัตถุจัดแสดงของจริง กลองมโหรีที่จัดแสดงภายในตู้

2.7 รูปภาพลายเส้นแสดงพัฒนาการของมนุษย์จากสังคมล่าสัตว์สู่สังคมเมือง จัดแสดงบนบอร์ด

3. สมัยทวาราวดี

ภาพที่ 45

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 3 สมัยทวาราวดี

3.1 ประวัติเมืองราชบุรีในยุคสมัยต่าง ๆ ตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงปัจจุบัน นำเสนอด้วยรูปภาพแสดงแผนที่ ประกอบคำบรรยาย

3.2 เศียรพระพุทธรูป วัตถุที่จัดแสดงบนแท่น

3.3 ทวาราวดี รูปภาพแผนที่ประเทศไทย แสดงตำแหน่งที่ตั้งเมืองราชบุรี รูปภาพแสดงหลักฐานสมัยทวาราวดี จังหวัดราชบุรี ประกอบคำบรรยาย จัดแสดงบนบอร์ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.4 ศาสนาและความเชื่อ จัดแสดงวัตถุรูปพระพุทธรูป ชิ้นส่วนพระพุทธรูป บนบอร์ดจัดแสดง ประกอบกับพระพิมพ์ที่ขุดค้นพบ จัดแสดงภายในตู้
- 3.5 วัตถุจัดแสดงของจริง เทวรูป พระอิศวร สมัยทวาราวดี จัดแสดงบนแท่น
- 3.6 วัตถุจัดแสดง หลักฐานที่ขุดค้นพบในสมัยทวาราวดี จัดแสดงภายในตู้
- 3.7 ศิลปกรรมเทือกเขาสูง รูปภาพประกอบคำบรรยาย จัดแสดงบนบอร์ด
- 3.8 วัตถุจัดแสดงบรบอร์ค (มีขนาดเล็ก) ชิ้นส่วนรูปบุคคลทั้งหญิงและชาย กระเบื้องเชิงชาย บราลี จัดแสดงภายในตู้
- 3.9 ของจริง ชิ้นส่วนลายปูนปั้นแบบต่างๆ ที่ใช้ประดับตกแต่งจากโบราณสถานคูบัว
- 3.10 จำลองโบราณสถานคูบัวขนาดใหญ่ แผนที่แสดงตำแหน่ง โบราณสถานเมืองโบราณที่คูบัว รูปภาพลายเส้นแสดงรูปแบบฐานของโบราณสถานบริเวณเมืองโบราณที่คูบัว

4. สมัยลพบุรี

ภาพที่ 46

ภาพแสดงบรรยากาศในห้องจัดแสดงที่ 4 สมัยลพบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่เอกสารนี้เป็นการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 เมืองราชบุรี “ชัชวราชบุรี” แผ่นภาพแสดงภาพถ่ายทางอากาศ เมืองราชบุรี และเมืองโกสินารายณ์ ที่ได้รับอิทธิพลทางวางผังเมืองจากวัฒนธรรมเขมร ประกอบคำบรรยาย หลักฐานทางศิลปกรรมอิทธิพลเขมรภายในบริเวณวัดมหาธาตุ คือ กำแพงแก้ว นำเสนอด้วยรูปภาพ วัตถุจัดแสดง หินทรายสลักเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิประทับอยู่ภายในซุ้ม จัดแสดงบนแท่น

4.2 พระพิมพ์ที่แบบต่าง ๆ จัดแสดงภายในตู้ พระพุทธรูปยืนทรงเครื่องปางประทานธรรมประกอบคำบรรยาย จัดแสดงบนบอร์ด

4.3 ชิ้นส่วนกระเบื้องเชิงชาย บราลีดินเผา ชิ้นส่วนลายปูนปั้นประดับประดาคงค์ปรางค์ จัดแสดงภายในตู้ ประกอบคำบรรยายภายในตู้

4.4 รูปภาพปรางค์วัดมหาธาตุ ประกอบคำบรรยายบนบอร์ด

4.5 วัตถุจัดแสดงขนาดใหญ่ รูปพระอวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี หินทราย จัดแสดงบนแท่น ประกอบคำบรรยาย

4.6 วัตถุจัดแสดงภาชนะเคลือบ จัดแสดงภายในตู้

5. สมัยอยุธยา

ภาพที่ 47

ภาพแสดงบรรชากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 5 สมัยอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 เมืองราชบุรีในสมัยอยุธยา รูปภาพศิลปะจารึก ประกอบคำบรรยาย จัดแสดงบนบอร์ด จัดแสดงเศียรพระพุทธรูป ภายในตู้จัดแสดง หลักฐานใบเสมา จัดแสดงบนแท่น

5.2 ประวัติเมืองราชบุรีในสมัยอยุธยา รูปภาพประกอบคำบรรยาย จัดแสดงบนบอร์ด

5.3 วัตถุจัดแสดงภายในตู้ ชิ้นส่วนพระพุทธรูปทรงเครื่องสำริด และพระพุทธรูปทรงเครื่อง

5.4 ถ้วยชาม จัดแสดงภายในตู้

5.5 DIORAMA แสดงตำแหน่งของการขุดค้นพบถ้วยชามตามชายฝั่งแม่น้ำแม่กลอง

5.6 แผนที่แสดงเส้นทางการค้า ประกอบคำบรรยายจัดแสดงบนบอร์ด

5.7 เครื่องถ้วยชาม จัดแสดงภายในตู้

6. สมัยรัตนโกสินทร์

ภาพที่ 48

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 6 สมัยรัตนโกสินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1 เครื่องถ้วยลายครามสมัยราชวงศ์หมิง จัดแสดงภายในตู้

6.2 ราชบุรีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รูปภาพแสดงเส้นทางเดินทัพที่พม่ายกเข้ามาตีไทยในสงครามเก้าทัพ และเส้นทางการเดินทางไปตีพม่าประกอบคำบรรยายจัดแสดงบนบอร์ด

6.3 สัญลักษณ์ของตราประจำจังหวัด เป็นวัตถุจัดแสดงภายในตู้ คือ พระแสงขรรค์ชัยศรี เป็นเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์

6.4 เครื่องเคลือบขนาดเล็กแบบต่าง ๆ ภายในตู้จัดแสดง

6.5 เครื่องเคลือบขนาดเล็กแบบต่าง ๆ ภายในตู้จัดแสดง

6.6 พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนเมืองราชบุรี ประกอบคำบรรยายจัดแสดงบนบอร์ด

7. สมัยปัจจุบัน

ภาพที่ 49

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงที่ 7 สมัยปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส

ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.1 ราชบุรี แผ่นภาพโปรงแสงแสดงรูปถ่ายทางอากาศสมัยราชบุรีในปัจจุบัน แผนที่จังหวัดราชบุรี
- 7.2 รูปภาพประกอบคำบรรยาย สาธารณะสถาน ที่ตั้ง สภาพทางเศรษฐกิจ ตราประจำจังหวัด
- 7.3 รูปภาพประกอบคำบรรยาย สถานที่ที่ท่องเที่ยว จัดแสดงบนบอร์ด
- 7.4 ภาพโปรงแสงแสดงศิลปวัฒนธรรมภายในจังหวัดราชบุรีประกอบคำบรรยาย
- 7.5 วัตถุจัดแสดงภายในตู้จัดแสดง
- 7.6 รูปภาพแสดงให้เห็นถึงประชากร เชื้อชาติ กลุ่มชนต่างๆ ในจังหวัดราชบุรี ประกอบคำบรรยาย

8. ซาติพันธุ์วิทยาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ภาพที่ 50

ภาพแสดงบรรยากาศในหัวข้อที่ 8 ซาติพันธุ์วิทยาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.1 บอร์ดจัดแสดง แผนที่ประเทศไทย แสดงให้เห็นถึงประเทศไทยที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมพื้นบ้านจากประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบคำบรรยาย รูปภาพและวัฒนธรรมลาวโซ่ง ประกอบคำบรรยาย

8.2 รูปภาพประกอบคำบรรยายและวัตถุจัดแสดง เครื่องเช่นที่ใช้ในพิธี เช่นผีเหือนของลาวโซ่ง

8.3 อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิต

8.4 เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของลาวโซ่ง MODEL แสดงของใช้ในพิธีศพ
รูปภาพ แสดงการใช้เสื้อฮู้คลุมโลงศพประกอบคำบรรยาย

8.5 ของใช้ของลาวโซ่ง จัดแสดงภายในตู้

8.6 รูปภาพประกอบคำบรรยายบนบอร์ด

8.7 ของใช้ของลาวโซ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดแสดงในตู้

8.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพของพวกกะเหรี่ยง วัตถุที่จัด
แสดงภายในตู้

8.9 MODEL แสดงบ้านพักอาศัยของชาวกะเหรี่ยง

8.10 อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำสัตว์ วัตถุจริงจัดแสดงบนบอร์ด และรูปภาพ
หลวงพอกะเหรี่ยง

8.11 อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำรงชีวิต วัตถุจัดแสดงภายในตู้

8.12 เสื้อผ้าและเครื่องประดับ จัดแสดงภายในตู้ของชาวกะเหรี่ยง

8.13 ผ้าทอมือที่มีลายพระหัตถ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ 1 จัด
แสดงบนบอร์ด

8.14 ลายผ้าแบบต่าง ๆ จัดแสดงภายในตู้

8.15 อุปกรณ์ทอผ้าที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

8.16 ของใช้ของชาวกระเหรี่ยง เช่น ผ้าคลุมศีรษะ ราก ผ้าห่อคัมภีร์

8.17 เสื้อผ้า , ของใช้ , เครื่องประดับของชาวลาวโซ่ง , มอญ , กระ
เหรี่ยง

9. โองม้งกร

ภาพที่ 51

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องจัดแสดงห้องที่ 9 โองม้งกร

9.1 โองม้งกร จัดแสดงบนแท่น

9.2 บอร์ดจัดแสดง การเตรียมดินที่ใช้ในการทำโองม้งกร

9.3 ขั้นตอนการทำโองม้งกร จัดแสดงด้วยวัตถุจริงบนแท่นพร้อมรูป

ภาพและคำบรรยายบนบอร์ด

9.4 โองม้งกรแบบต่างๆ ขนาดเล็กจัดแสดงภายในตู้

9.5 เส้นทางการค้าขายโองม้งกรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. กีฬา

ภาพที่ 52

ภาพแสดงบรรยากาศภายในห้องที่ 10 กีฬา

10.1 ภาพถ่ายกีฬาชกมวย โลโก้จัดแสดงภายในตู้วอลเลย์บอล , ตระกร้อ , เทนนิส

10.2 ฟุตบอล ภาพถ่าย ด้วยรางวัล

10.3 รูปภาพการจัดกีฬาภายในจังหวัดราชบุรี

สรุปผลการศึกษาจากกรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี เป็นอาคารเก่าซึ่งแต่เดิมเป็นที่ทำการของศาลากลางจังหวัด ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว ยกพื้นสูง ผนังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในอาคารมีการจัดสวนตรงกลางทั้ง 2 ข้าง ทางเข้าทางด้านหน้า ตรงกลางอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. รูปแบบการลำดับเนื้อเรื่องในการจัดแสดง ดำเนินเรื่องราวตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงปัจจุบัน โดยเนื้อเรื่องจะเน้นในสถานที่ที่เกี่ยวกับจังหวัดราชบุรี

3. การจัดผังบังคับทางเข้าออกทางเดียวโดยมีเฉลียงทางเดินเป็นตัวเชื่อมห้องจัดแสดงต่าง ๆ

4. การชมเรื่องราวภายในพิพิธภัณฑ์เป็นแบบเดินวน โดยเริ่มจากซ้ายมือตามหลักจิตวิทยาของมนุษย์

5. แสงที่ใช้ภายในพิพิธภัณฑ์ ใช้แสงแบบธรรมชาติเพื่อให้เกิดบรรยากาศรวม ๆ ภายในห้องจัดแสดง และใช้ไฟ SPORT LIGHT รวมทั้งไฟฟลูออเรสเซนต์ที่อยู่ภายในตู้เน้นวัตถุจัดแสดง

6. วัตถุที่นำมาจัดแสดงมีทั้งวัตถุจริงและวัตถุที่จำลองตามหลักฐานจากแหล่งโบราณคดีที่ขุดค้นพบและการสันนิษฐานของนักโบราณคดี วัตถุที่มีขนาดใหญ่จัดแสดงบนแท่น โดยมีคำบรรยายลักษณะของวัตถุติดที่แท่น ถ้าเป็นวัตถุขนาดเล็ก จัดแสดงภายในตู้ โดยมีคำบรรยายคิดไว้ข้าง ๆ หรือใต้วัตถุ ถ้าเป็นรูปภาพจัดแสดงบนบอร์ดจัดแสดง

7. สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดแสดงคืออาคารที่ใช้เป็นอาคารโบราณสถาน การจัดแสดงใด ๆ ก็ตามต้องไม่ทำความเสียหายให้แก่อาคาร และไม่ทำให้ลักษณะของอาคารเปลี่ยนแปลงไป

8. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงาน นอกจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเป็นประจำอยู่แล้ว สามารถปฏิบัติงานอื่นได้ ตามความเหมาะสม และสามารถ โดยรับคำสั่งโดยตรงจากหัวหน้าพิพิธภัณฑ์

2.4.3 กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี

ภาพที่ 53

ภาพแสดงบรรยากาศภายนอกพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

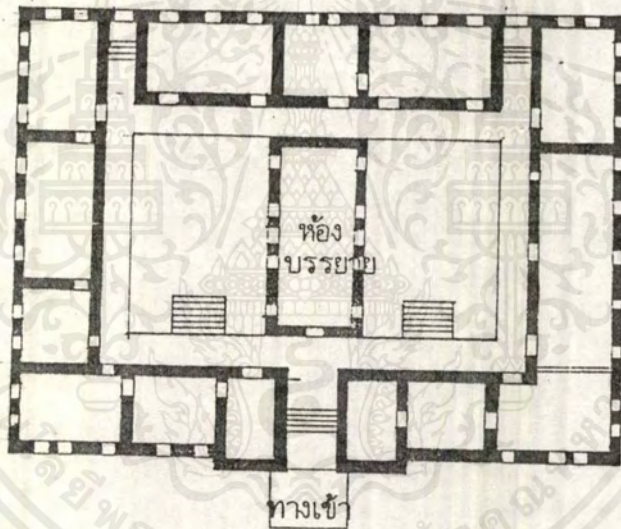
สถานที่ตั้ง	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี ถนนอุปราช ตำบล ในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทร (045) 255-071
เวลาทำการ	วันพุธ - วันอาทิตย์ เวลา 09.00 - 16.00 น. ปิดวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์
การบริการทาง การศึกษา	- นำชมพิพิธภัณฑ์สถาน ฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง บรรยาย ทางวิชาการ จัดนิทรรศการ - เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ - จำหน่ายหนังสือ โปสเตอร์ ของที่ระลึก
ประวัติ	อาคารพิพิธภัณฑ์ เดิมเป็นศาลากลางของจังหวัดสร้างเมื่อพ.ศ. 2461 สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารเป็นอาคารชั้นเดียว ยกพื้นสูง ตัวอาคารก่ออิฐฉาบปูน หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าว (กระเบื้องคอนกรีตรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน) แผนผังของอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หันหน้าไปทางทิศเหนือ ภายในอาคารประกอบด้วยห้องโถงใหญ่อยู่บริเวณกึ่งกลาง มีระเบียงทางเดินและห้องขนาดเล็กอยู่โดยรอบห้องโถง เหนือกรอบประตูและหัวเสารับชายคา บริเวณระเบียงมีการประดับไม้ฉลุลายพันธุ์พฤกษางดงามมาก

ภาพที่ 54

ภาพแสดงผังอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

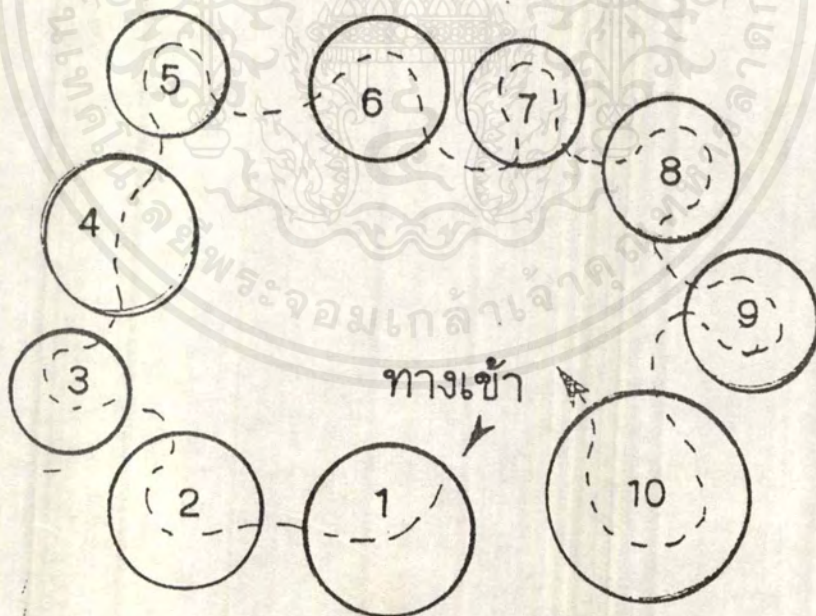
- ลักษณะการจัดแสดง มุ่งเน้นเรื่องราวด้านต่าง ๆ ของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นหลัก
สำคัญ โดยแบ่งหัวข้อเรื่องนิทรรศการตามลักษณะของการจัด
แสดงดังนี้
- ห้องจัดแสดงที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี
ห้องจัดแสดงที่ 2 ธรณีวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องจัดแสดงที่ 3 หลักฐานทางโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์
- ห้องจัดแสดงที่ 4 สมัยประวัติศาสตร์เริ่มแรก พุทธศตวรรษที่ 12 - 15 วัฒนธรรมแบบทวารวดี และเจนละ
- ห้องจัดแสดงที่ 5 สมัยประวัติศาสตร์ ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 15 - 18 อิทธิพลวัฒนธรรมเขมรสมัยเมืองพระนคร
- ห้องจัดแสดงที่ 6 ประวัติศาสตร์ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 23 - 25 วัฒนธรรมไทย - ลาว
- ห้องจัดแสดงที่ 7 ผ้าพื้นเมืองอุบลราชธานี
- ห้องจัดแสดงที่ 8 นครพื้นเมือง
- ห้องจัดแสดงที่ 9 หัตถกรรมพื้นบ้านและเครื่องใช้ในครัวเรือน
- ห้องจัดแสดงที่ 10 ของใช้เข้าเมืองอุบลราชธานีและงานประณีตศิลป์เนื่องในพุทธศาสนา

ภาพที่ 55

ภาพแสดงลำดับเนื้อเรื่องในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 56

ภาพแสดงบรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการศึกษาจากกรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ

1. อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี เป็นอาคารเก่าซึ่งแต่เดิมเป็นที่ทำการของศาลากลางจังหวัด ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ลักษณะเป็นอาคารเคี้ยวยกพื้นสูง ผังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในอาคารมีการจัดสวนตรงกลางทั้ง 2 ข้าง มีทางเข้าทางด้านหน้า ตรงกลางอาคาร
2. รูปแบบการลำดับเนื้อเรื่องในการจัดแสดง ดำเนินเรื่องราวโดยเริ่มตั้งแต่ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี ธรณีวิทยา หลักฐานทางโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงปัจจุบัน โดยเนื้อเรื่องเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดอุบลราชธานี
3. การจัดผังบังคับทิศทางเข้าออกทางเดียว โดยมีเฉลียงทางเดินเป็นตัวเชื่อมห้องจัดแสดงต่าง ๆ
4. การชมเรื่องราวภายในพิพิธภัณฑ์ เป็นแบบวน โดยเริ่มจากซ้ายมือตามหลักจิตวิทยาของมนุษย์
5. แสงที่ใช้ภายในพิพิธภัณฑ์ใช้แสงธรรมชาติ เพื่อให้เกิดบรรยากาศรวม ๆ ภายในห้องจัดแสดง และใช้ไฟ SPORT LIGHT รวมทั้งไฟฟลูออเรสเซนต์ที่อยู่ภายในตู้ เป็นตัวเน้นวัตถุที่จัดแสดง
6. วัตถุที่จัดแสดงที่มีขนาดใหญ่จัดแสดงบนแท่นโดยเขียนคำบรรยายติดไว้ที่แท่น คำเป็นวัตถุจัดแสดงขนาดเล็กหรือวัตถุที่มีค่า วัตถุที่ทำความสะอาดจะจัดแสดงภายในตู้จัดแสดงประกอบคำบรรยาย ถ้าเป็นรูปภาพจัดแสดงบนบอร์ดจัดแสดง โดยจัดให้อยู่ใน 1 เรื่อง ภายใน 1 บอร์ด เพื่อความสะดวกในการชมและเข้าใจได้ง่าย
7. สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดแสดงคืออาคารที่ใช้เป็นอาคารโบราณสถาน การจัดแสดงใด ๆ ก็ตามต้องไม่ทำความเสียหายให้แก่อาคาร และไม่ทำให้ลักษณะของอาคารเปลี่ยนแปลงไป
8. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงาน นอกจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว สามารถปฏิบัติงานอื่นได้ ตามความเหมาะสม และความสามารถ โดยรับคำสั่งโดยตรงจากหัวหน้าพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 57

ภาพแสดงบรรยากาศภายนอกของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

เจ้าของโครงการ	กระทรวงการคลัง
ที่ตั้ง	เนื้อที่ 1.8 ไร่ ติดกับวิทยาลัยครูอยุธยา ถนนโรจนะ
สถาปนิก	ดร.อภิชาติ วงศ์แก้ว THAI GROUP HIDEHARU HISANO
ออกแบบนิทรรศการ	NIKKEN SEKKEINOMURA DISPLAY CONSORTIUM
วิศวกรโครงสร้าง	บริษัทสินธุ พูนศิริวงศ์ คอนซัลแตนท์ส จำกัด
เวลาทำการ	เปิดบริการประชาชนและนักศึกษาเวลา 09.00 - 16.00 น. ไม่เว้นวันหยุดราชการ
ความเป็นมา	การจัดตั้ง ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา เป็นโครงการซึ่งคณะวิชาการญี่ปุ่นและคณะวิชาการไทย ได้ปรับขยายจากข้อเสนอเดิมของสมาคมไทย-ญี่ปุ่น และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยาที่เคยเสนจะปรับปรุงที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่น และสร้างพิพิธ
ภัณฑสถานหมู่บ้านญี่ปุ่นมาเป็นการให้เสนอให้จัดตั้งศูนย์ศึกษา
ประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งจะทำเป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑ
สถานเกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยส่วนรวม ด้วยการ
สนับสนุนของ ฯ พณ ฯ สมหมาย ชุนตระกูล นายกษมาคม
ไทยญี่ปุ่นและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในขณะนั้น
โครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา นี้ ได้รับความ
เห็นชอบจากรัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่น โดยได้รับเงินช่วย
เหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น 999 ล้านเยน (ประมาณ 170
ล้านบาท) รัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่นได้ลงนามในข้อตกลงวันที่
26 กันยายน พ.ศ. 2530 และถือเป็นโครงการเพื่อเฉลิม
พระเกียรติในพระบรมราชวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา และเพื่อเป็นที่
ระลึกในโอกาสที่มีมิตรภาพระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับราชอาณาจักร
ไทยได้สาถวรขึ้นนานครบ 100 ปี

จุดประสงค์ของ
โครงการ

1. ศูนย์ศึกษา ฯ นี้จะจัดแสดงเพื่อประชาชนไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพื่อเป็นสถานที่ศึกษาประวัติศาสตร์ของอยุธยา จากนิทรรศการและกิจกรรมอื่น ๆ
2. ศูนย์ศึกษา ฯ จะเป็นศูนย์ข่าวสารที่ได้จากการรวบรวมเอกสารและหลักฐานทางโบราณคดีในช่วงเวลาเตรียมงาน
3. ศูนย์ศึกษา ฯ จะเป็นหลักในการโปรโมทและจัดการในการศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาของสถาบันค้นคว้าวิจัยทั้งในและต่างประเทศในอนาคต

ลักษณะอาคาร

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ประกอบด้วยอาคาร 2 หลัง
อาคารหลักตั้งอยู่ใกล้กับวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ในตัว
เกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาบนที่ดิน 6 ไร่ 1 งาน 12 ตารางวา
อาคารภาคผนวกตั้งอยู่บนที่ดิน 1 ไร่ 2 งาน 17 ตารางวา ที่เคย
เป็นที่ตั้งหมู่บ้านญี่ปุ่น ตำบลเกาะเรียน อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อาคารทั้งสองหลังนี้ออกแบบตามสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ เน้นประโยชน์ใช้สอยของอาคารที่มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศของอยุธยาซึ่งเป็นบริเวณร้อนชื้น ตัวอาคารหลักเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องทำงาน เป็นห้องสมุด ห้องเตรียมการจัดแสดงและเก็บของ ชั้นบนเป็นพิพิธภัณฑ์และห้องเอนกประสงค์ เพื่อการจัดแสดงชั่วคราว หรือการบรรยายประมาณ 100 คน ส่วนอาคารผวนกนั้นจัดแสดงเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ

ภายนอกอาคารมีสระน้ำอยู่ด้านหน้าอาคาร บางส่วนของอาคารเป็นใต้ถุนโล่งกว้างซึ่งสามารถใช้เป็นที่นั่ง และจัดนิทรรศการหรือการแสดงต่าง ๆ ได้

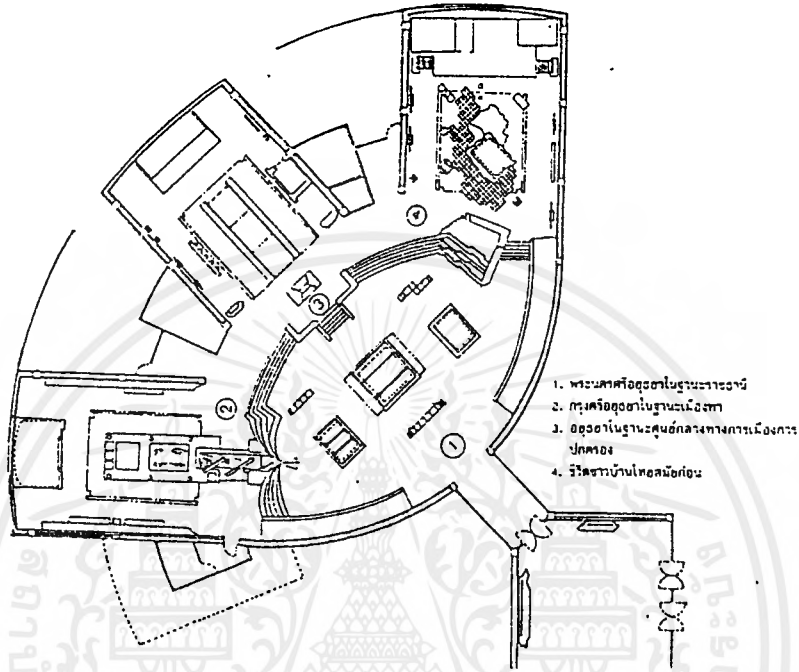
ลักษณะการจัดแสดง

สาระเนื้อหาและรูปแบบของนิทรรศการถาวรภายในศูนย์อยู่ในความควบคุมของคณะนักวิชาการฝ่ายไทย โดยได้รับคำแนะนำปรึกษาทางวิชาการและทางเทคนิคจากคณะวิชาการญี่ปุ่น เนื้อหาทั้งหมด 3 แนวเรื่องคือ

1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี จำลองโบราณสถานต่าง ๆ แสดงถึงความรุ่งโรจน์ของอยุธยาในฐานะที่เป็นเมืองหลวง มีรูปจำลองวัดไชยวัฒนาราม พระราชวังโบราณ เหนือคคล้อมช้าง
2. กรุงศรีอยุธยาในฐานะเมืองเก่า จัดจำลองเรือสำเภาไทย แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับนานาประเทศ และจำลองบริเวณป้อมเพชร ซึ่งแสดงถึงวิถีชีวิตตลาดและการค้าในเมืองอยุธยา เป็นต้น
3. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองการปกครอง แสดงอยุธยาในฐานะศูนย์กลางของเมืองสำคัญต่าง ๆ แสดงพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์และประชาชน โดยแสดงพิธีอินทราภิเษก พิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา พระราชพิธีแห่พระกฐิน อิทธิพลความเชื่อในเรื่องไตรภูมิ เป็นต้น

ภาพที่ 59

ภาพแสดงการจัดผังของศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

สรุปผลการศึกษาศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ

1. การเชื่อมโยงของเรื่องราวภายในโดยการนำเอกลักษณ์เด่นของแต่ละหัวเรื่องมาเป็นตัวเชื่อมในแต่ละส่วน ทำให้เกิดความกลมกลืนกัน
2. การนำเอาระบบคอมพิวเตอร์และระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการจัดแสดง ทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการชม เกิดความเพลิดเพลิน
3. การใช้แสงไฟในการเน้นส่วนจัดแสดงในแต่ละส่วน ทำให้เกิดมุมมองใหม่ของการชมที่ดูแปลกตา และน่าสนใจ
4. การประยุกต์ใช้วัสดุที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ด้วยการนำเสนอในรูปแบบที่แปลกใหม่ เกิดความน่าสนใจ และอยากรู้
5. ผู้จัดแสดงที่ออกแบบมาตามแนวความคิดจากเนื้อเรื่องที่นำมาจัดแสดงในแต่ละชนิดทำให้เกิดความน่าสนใจ และทำให้ดูไม่น่าเบื่อ
6. เนื่องจากการจัดผังภายในศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา เป็นผังแบบเปิดโล่ง เสียงที่เกิดขึ้นในแต่ละส่วนรบกวนทำให้ผู้เข้าชมขาดสมาธิในการชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

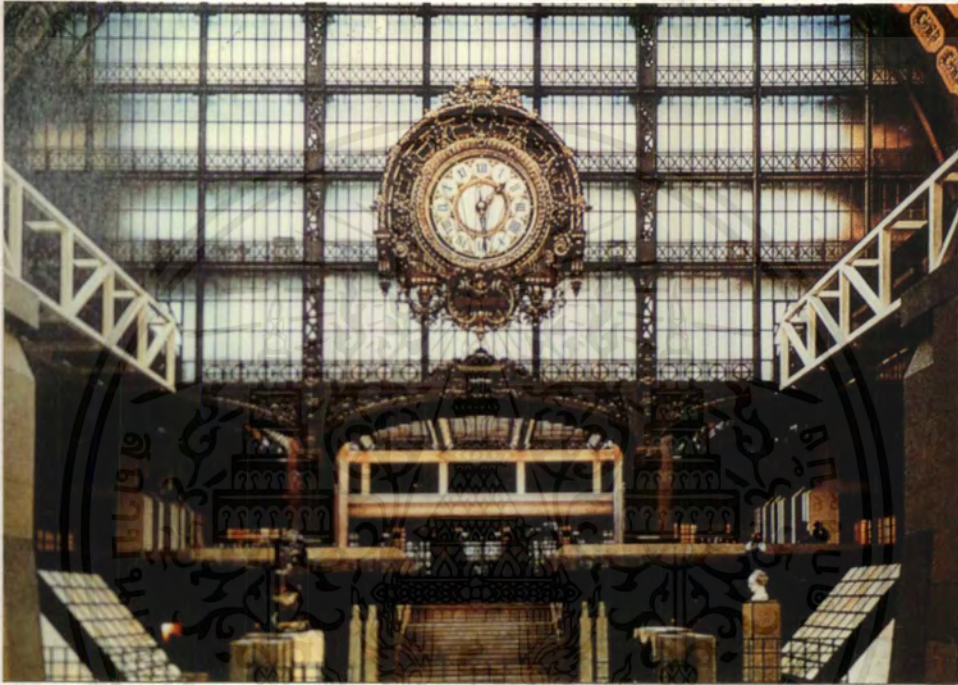
7. วัสดุบางอย่างจะมีปัญหาเรื่องเสียบงสะท้อน เช่น พื้นหิน
8. การออกแบบจัดผังมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ให้สอดคล้องตามลำดับเนื้อเรื่องและขนาดของพื้นที่ ทำให้เกิดความเหมาะสมกับการจัดแสดงและการเข้าชม

2.4.5 พิพิธภัณฑ์ออร์แซ (MUSEAM D' ORSAY) จากอาคารนับประจำเดือน
มกราคม - กุมภาพันธ์ 2539 และฉบับที่ 15 โดยปราโมทย์ ธาราศักดิ์

ภาพที่ 60

ภาพแสดงบรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์ออร์แซ

สถานที่	:	กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
เจ้าของ	:	MUSEAM DE FRANCE
เจ้าของโครงการ	:	ETABLISSEMENT PUBLIC DU MUSEE D' ORSAY
สถาปนิกสถาปนิก	:	- A.C.T. ARCHITECTURE
กรรมภายนอก	:	- JEAN - PAUL PHILIPPON - RENAUD BARDON - PIERRE COLBOC
สถาปนิกสถาปนิก	:	GAE AULENTI และผู้ร่วมงาน
กรรมภายใน	:	- ITALO ROTA - PIETRO CASTIQLIONI
วิศวกรโครงสร้าง	:	B . E . T . C . I .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิศวกรรากฐาน	:	GEOTECHNIQUE APPLIQUEE
วิศวกรระบบเสียง	:	R.. LAMORAL
วิศวกรระบบไฟฟ้า	:	B. QUINDOLLET
ประกวดแบบ	:	ปี ค. ศ. 1979
งานเสร็จเปิดใช้งาน	:	ปี ค. ศ. 1986
ระยะเวลาในการก่อสร้าง	:	7 ปี
ประเภท	:	พิพิธภัณฑ์ศิลปวัตถุและภาพวาด
เป้าหมาย	:	แสดงศิลปวัตถุและภาพวาดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
ความเป็นมา	:	ในปี ค.ศ. 1970 ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารงานพิพิธภัณฑ์ที่มีความวิตกกังวลในเรื่องการเก็บรักษา รวบรวมภาพจิตรกรรมและงานประติมากรรมที่ไม่เพียงประจวบเหมาะ กับสถานีรถไฟ D' ORSAY และกิจการโรงแรม ORSAY เสื่อมความนิยมลง ในปี ค.ศ. 1961 การรถไฟแห่งชาติของฝรั่งเศสได้ตัดสินใจที่จะขายอาคารสถานี ORSAY มีการเสนอโครงการมาก รัฐมนตรีได้ประกาศให้อาคารทั้งหมดรวมทั้งสถานี และการโรงแรมเป็นอาคารทางประวัติศาสตร์ ในวันที่ 14 มีนาคม ค.ศ. 1978 และทำการปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์
โครงการงานสถาปัตยกรรม	:	พิพิธภัณฑ์ โฉงทางเดินดัดแปลงมาจากพื้นที่ชั้นล่างของโรงแรมและชานชาลารถไฟ พื้นที่ใช้แสดงงานเล่นระดับสูงต่ำสามระดับจากระดับต่ำสุดที่ - 3.75 เมตร ยกระดับต่อเนื่องขึ้นไปจนถึงระดับ + 0.10 เมตร จากพื้นที่ส่วนต้อนรับจนถึงบันไดใหญ่ทำลงไปยังระดับพื้นทางรถไฟ ซึ่งเปิดเป็นลานกว้าง และเป็นทางเดินติดตั้งงานประติมากรรมโดยรอบทั้งสองของห้องโถงล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

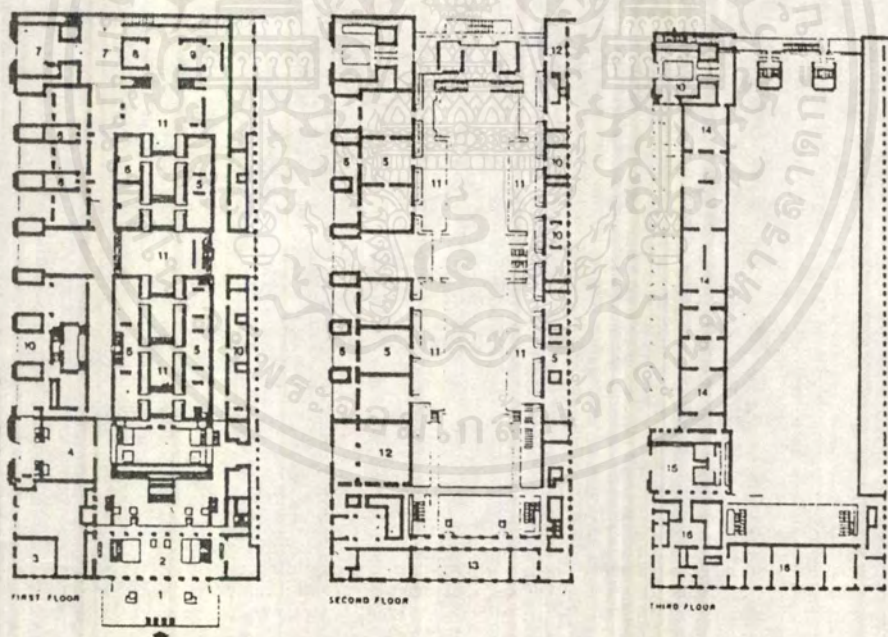
โครงการ : - ห้องโถงใหญ่ทางทิศตะวันออกทั้ง 5 ชั้น
 สถาปัตยกรรม ได้รับการปรับปรุงให้เป็นพื้นที่สำหรับงานสถาปัตยกรรมและผังเมือง

ปริมาณพื้นที่ทั้งหมดจำแนกตามประโยชน์ใช้สอยได้ดังนี้

- ส่วนต้อนรับประชาชนทั่วไป	2,450 ตารางเมตร
- ส่วนต้อนรับเยาวชน	575 ตารางเมตร
- พื้นที่แสดงงานแบบถาวร	15,995 ตารางเมตร
- พื้นที่แสดงงานแบบชั่วคราว	1,200 ตารางเมตร
- ห้องใช้ประชุมหรือบรรยาย 380 คน	570 ตารางเมตร
- ภัตตาคารและร้านกาแฟ	1,200 ตารางเมตร

ภาพที่ 61

ภาพแสดงผังบริเวณของอาคารพิพิธภัณฑ์กอเซ

1. ENTRANCE	9. THONET EXHIBITION
2. ADMISSION	10. TEMPORARY EXHIBITION
3. GIFT SHOP	11. SCULPTURE
4. BOOKSTORE	12. DECORATIVE ART / FURNITURE
5. PAINTING	13. RESTAURANT
6. PHOTOGRAPHY / GRAPHIC ART	14. IMPRESSIONIST COLLECTION
7. ARCHITECTURE	15. CAFE
8. GUIMARD EXHIBITION	16. POST - IMPRESSIONIST COLLECTION

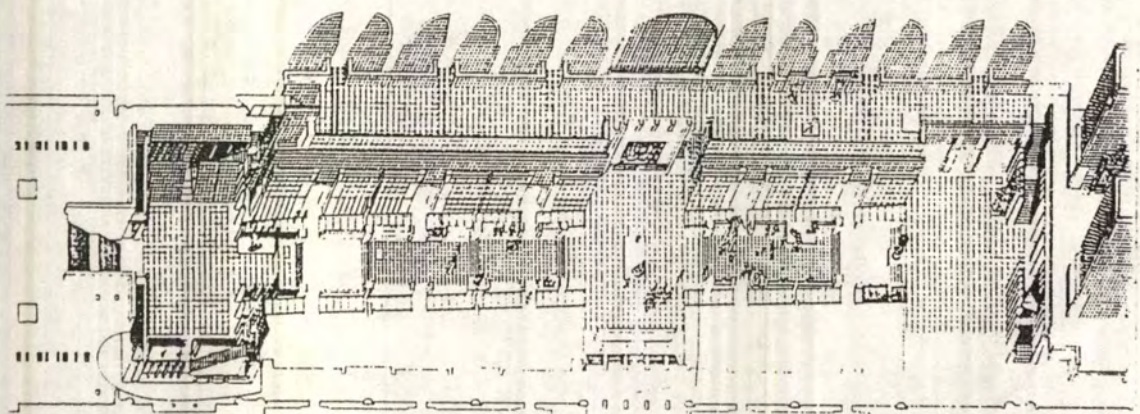
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการจัดแสดง : เรียงตามลำดับห้องจัดแสดง

1. โถงกลางแสดงงานภาพจิตรกรรม
2. บริเวณจุดกลางของห้องโถงแสดงงานของ
CARPEUX และ SALLE COURAET และ
แสดงงานศิลปตกแต่งในยุคจักรวรรดิที่ 2
3. ห้องแสดง SALLE DE L' OPERA
4. ห้องแสดง GALERIE DES HAUTEURS
5. ห้องแสดงภาพวาดแบบอิมเพรสชัน
6. ห้องแสดงงานโพสท์ อิมเพรสชันนิสซึม
7. THE TERRACES AND , THE SALONS
OVALES มี 6 ห้อง 3 ห้องแรกแสดงงาน
ประเภท NATURALISTIC (เหมือนธรรมชาติ)
SYMBOLIC (สัญลักษณ์ที่ให้ความหมาย) และ
AVADEMIC (เกี่ยวกับปรัชญาทางความคิด) ส่วน
อีก 3 ห้อง แสดงงาน ART NOUVEAU (ศิลปะ
สมัยใหม่)
8. หอคอยให้แสดงงานของ HECTOR QUIMARD
และ THONET
9. ห้องแสดงงาน SALLE RUE DE LILLE

ภาพที่ 62

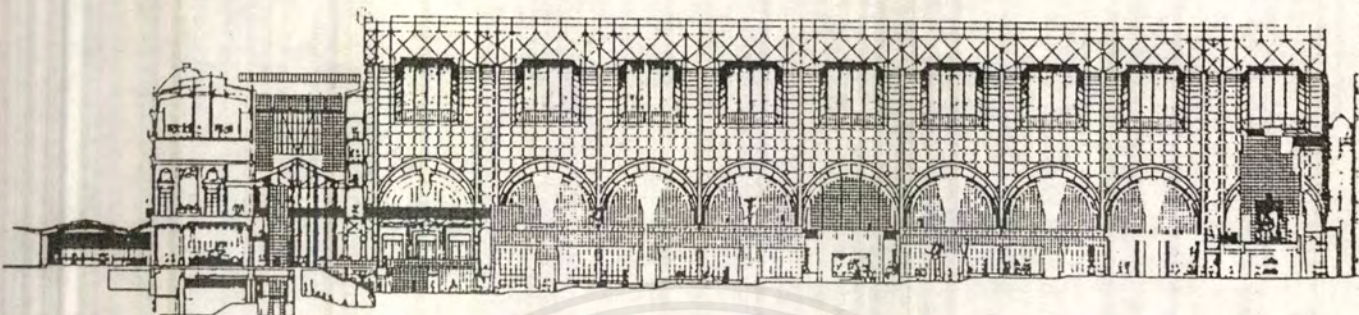
ภาพแสดงทัศนียภาพที่มองจากทางด้านบนภายในอาคารพิพิธภัณฑ์คอกเซ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 63

ภาพแสดงให้เห็นภาพด้านตัดภายในอาคารพิพิธภัณฑ์คอเซย์ค โครงสร้างเดิมเป็นหลัก

การจัดระบบการตกแต่งภายใน

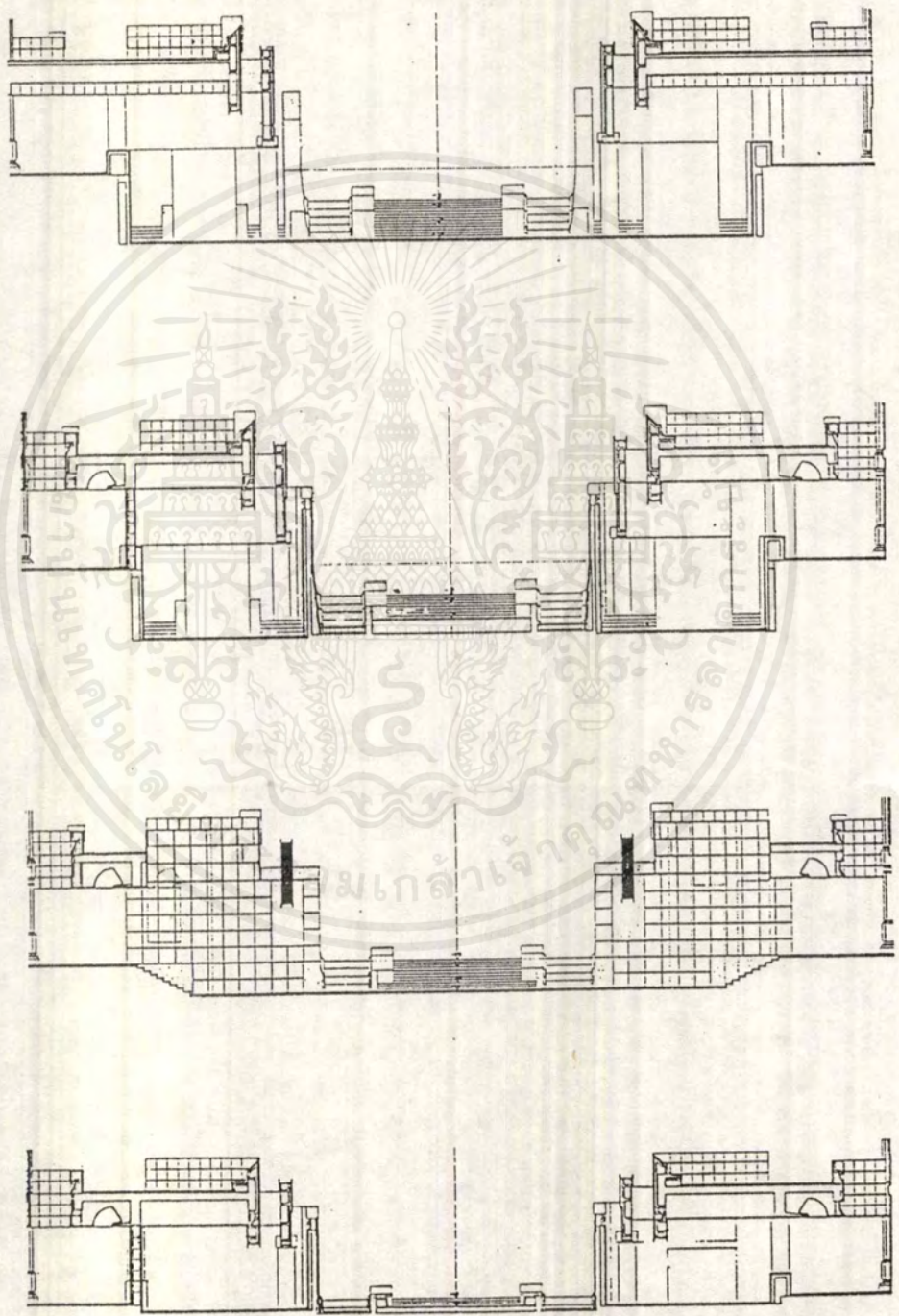
ใช้วิธีจัดองค์ประกอบให้กระทบกัน (CLASHES) หรือเกิดความรู้สึกปะทะกันขององค์ประกอบ การจัดวางให้เกิดความขัดแย้งความรู้สึกตรงกันข้าม (SYSTEMATIC OPPOSITION) และจะไม่ออกแบบคล้อยตามหรือสมดุลงกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมของลาลูซ์ (NATURALISTIC OR STYLISTIC CONTINOITY) เพื่อที่ว่า อาคารส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้นใหม่ภายในอาคารเก่าจะเกิดลักษณะของขบวนการขึ้นส่วนที่แยกจากกันจากของเดิม (DISASSEMBLING) และลักษณะการเป็นชิ้นย่อยเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่แยกกระจายจากของเดิม (FRAGMENTATION) สิ่งดังกล่าวนี้จะเป็นตัวประกอบของการสร้างภาษาสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะพิเศษอีกรูปแบบหนึ่ง

รูปทรงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในอาคารจะมาจากการเชื่อมรูปทรงเข้าด้วยกัน วัสดุจะมีความหลากหลายและแตกต่างกัน แต่ก็ยังจะควบคุมอยู่ในกรอบได้ จะไม่นำเอาวิธีการผลิตโดยใช้แรงงานฝีมือ มาทำส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านั้น

แสงที่ใช้ภายในโดยวิธีการผสมผสานแสงสว่างธรรมชาติและแสงจากดวงโคม ได้แก่ ใช้แสงสว่างจากธรรมชาติเพื่อสร้างบรรยากาศรวม ๆ ภายในและใช้แสงจากดวงโคม แบบการใช้แสงทางอ้อม (INDIRECTLIGHT) เพื่อเน้นวัตถุจัดแสดงให้เกิดความขัดแย้งยิ่งขึ้น

ภาพที่ 64

ภาพแสดงลักษณะภาพตัดตามลำดับการจัดแสดงในส่วนจัดแสดง
งานประติมากรรมภายในพิพิธภัณฑ์อชเช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.6 THE IMPERIAL WAR MUSEUM STAGE 1

ภาพที่ 65

ภาพแสดง THE IMPERIAL WAR MUSEUM STAGE 1

- สถานที่ : LAMBETH , LONDON SE 1
- เนื้อที่ในการออกแบบ : 8,000 ตารางเมตร
- ออกแบบอาคาร : JAMES LEWIS ปี 1815
- ออกแบบปรับปรุงโดย : ARUP ในปี 1983 เสร็จสมบูรณ์ปี 1985
- ความเป็นมา : เป็นโรงพยาบาล BETHLEM
- วัสดุ : โครห์ลาคเหล็กพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปกระเบื้องดินเผา
- ลักษณะเด่น : ความเหมาะสมในการปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์ เพราะตัวโครงสร้างที่มีขนาดใหญ่ โดยทำการสร้างหลังเหล็กเพื่อรองรับขนาดและน้ำหนักที่มากของวัตถุจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเด่น : การนำเสนอโดยใช้วัตถุจัดแสดงของจริง และจัด
 แสดงตามความเป็นจริง ทำให้เกิดความน่าสนใจและตื่นเต้น
 การออกแบบโดยพยายามใช้แสงธรรมชาติเพื่อเสริม
 สร้างบรรยากาศภายในให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.7 EMORY UNIVERSITY MUSEUM OF ART AND ARCHAEOLOGY

ภาพที่ 66

ภาพแสดง EMORY UNIVERSITY MUSEUM OF ART AND
ARCHAEOLOGY

- สถานที่ตั้ง : ATLANTA GEORGIA
- สถาปิตยกรรมภายใน : MICHAEL GRAVES
- ลักษณะอาคาร : เป็นอาคารเก่าที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นสถานที่ประวัติศาสตร์
- การจัดแสดง : เป็นสถานที่แสดงงานศิลปะเกี่ยวกับการสะสมทางโบราณคดี
- ลักษณะเด่น : การออกแบบภายในโดยยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของอาคารและผังด้วยการตัดทอนรายละเอียด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.8 RENOVATIONS TO THE WEST WING OF ST LOUIS ART MUSEUM

ภาพที่ 67

ภาพแสดง RENOVATIONS TO THE WEST WING OF ST LOUIS
ART MUSEUM

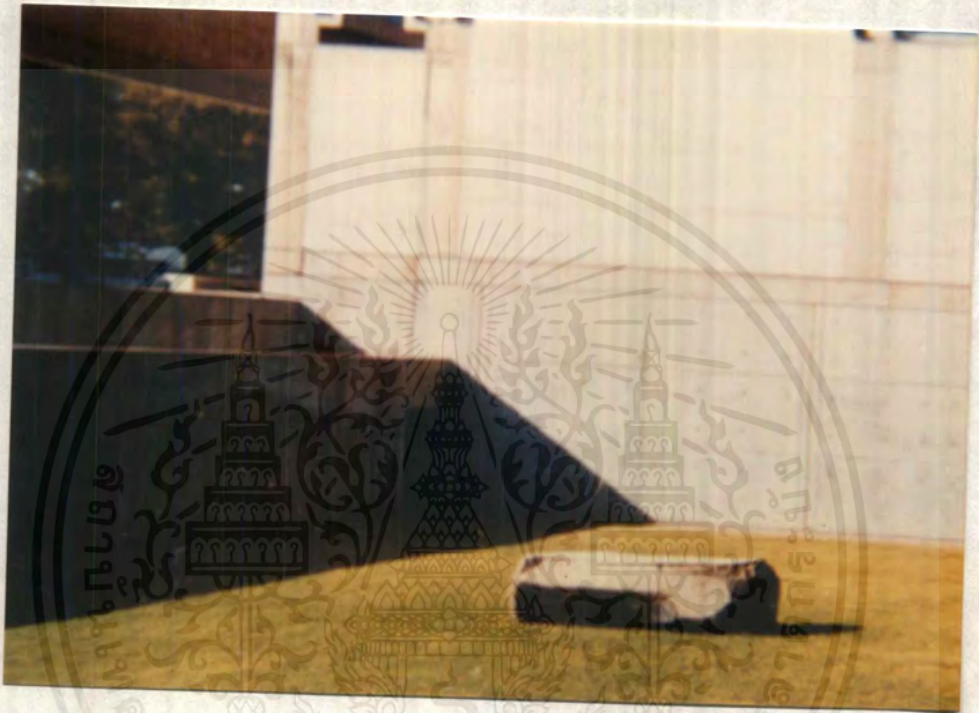
- สถานที่ : MISSOURI
สถาปนิก : CASS GILBERT
สถาปัตยกรรมภายใน : CHARLES MOORE , RUBLE , YU DELU
ลักษณะเด่น : การออกแบบภายในให้สอดคล้องกับตัวอาคารที่อยู่ใน
ยุคสมัย NEO RENAISSANCE โดยใช้รูปแบบที่
หรูหราด้วยเครื่องไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.9 KIMBELL ART MUSEUM (THE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART LOS ANGELES)

ภาพที่ 68

ภาพแสดงบรรยากาศภายนอกของ KIMBELL ART MUSEUM

- สถานที่ : รัฐ TEXAS สหรัฐอเมริกา
- สถาปนิก : ออกแบบโดยหลุยส์ คาน (LOUIS KAHN) KIMBELL ART MUSEUM ในมหาวิทยาลัย FORTH WORTH
- สถาปัตยกรรม : KIMBELL ART MUSEUM เป็นโครงการใหม่ที่ได้รับการพัฒนาโดยครอบครัว KAY KIMBELL ซึ่งทำเป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนตัว โดยก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1936 สถานที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ KIMBELL ได้รับเลือกโดยคณะกรรมการผู้ดูแลทรัพย์สินและพัฒนาดูแลเมืองในเดือนพฤศจิกายนปี ค.ศ. 1964 โดยได้รับพื้นที่ 9.5 เอเคอร์ บนพื้นที่ที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมขนานกัน 2 ด้าน โดยถูกแบ่งครึ่งด้วยถนนต้นไม้ ตัวพิพิธภัณฑ์อยู่ในส่วนสาธารณะที่ประกอบไปด้วยพิพิธภัณฑ์ 3 แห่งคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. AMON CARTER MUSEUM(จัดแสดงพวกศิลปะตะวันตก)
2. MODERN ART MUSEUM OF FORT WORTH (จัดแสดงเป็น ART CENTER)
3. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และประวัติศาสตร์ (เป็นพิพิธภัณฑ์สำหรับเด็ก)

นอกจากนี้ผังยังประกอบไปด้วยสนามกีฬาของเมืองหอประชุม (โรงละคร) และอาคารจัดแสดงนิทรรศการ พื้นที่ทางด้านทิศตะวันออกจะมีแม่น้ำ TRINITY และสวนสาธารณะที่ขนานไปกับแม่น้ำระยะประมาณ 7 ไมล์ AMON CENTER MUSEUM ออกแบบโดยฟิลิปป์ จอห์นสัน ปี 1959 บริเวณที่ราบสูงทางทิศตะวันตก การออกแบบเน้นตั้งแต่ทางเข้า , เกลียง , มุ่งตรงไปจบลงที่ตึกสูงที่อยู่ใจกลางซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการผู้ดูแลทรัพย์สินของเมืองที่ไม่ให้พิพิธภัณฑ์ของเขาที่เป็นตึกสูงเกิน 10 ฟุต เพราะจะมีผลต่อมุมมองของเมือง

“KHAN” ได้กำหนดที่จะให้ตึกที่จะทำการออกแบบให้มีความเป็น FRIENDLY HOME (ให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม) ด้วยรูปแบบที่หลากหลายที่ผู้มาเยือนจะได้สัมผัส ได้รับประสบการณ์ที่ต่างกัน

“KHAN” ได้ทำการเสนอการออกแบบด้วยการใช้ผนังเบาที่เคลื่อนที่ได้และปรับเปลี่ยนได้ ตลอดจนเน้นถึงความต้องการใช้แสงธรรมชาติ ซึ่งงานศิลปะต่าง ๆ ก็ต้องการใช้เป็นส่วนใหญ่ว่าจะใช้ไฟจากหลอดประดิษฐ์เพียงไฟที่ช่วยหนุน (เน้นด้วยการเรืองแสงหรือกระจายแสง) “KHAN” เริ่มวางแผนสำหรับการออกแบบพิพิธภัณฑ์ไว้ครั้งแรกเมื่อระหว่างปี 1966 - 1967 ช่วงฤดูหนาวและลงตัวเมื่อ ค.ศ. 1967 เดือนพฤษภาคม พร้อมกับการศึกษา MODEL และเสร็จสิ้นในช่วงมีนาคม - พฤษภาคม 1967 ด้วยการเสนอแบบขนาดใหญ่ เป็นที่ 450 ตารางฟุตประกอบด้วยสระน้ำและล้อมรอบด้วยระเบียงและอาคารโคจรรอบใช้ SKYLIGHT แบบโค้งประกอบด้วยสนามหญ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดต่าง ๆ มีถนน อาคารชั้นเดียวขนานคู่ไปกับสนามหญ้า มีหลังคาแบบโค้ง 14 ช่วง ที่มีความสูงถึง 30 ฟุต และข้างใต้หลังคาเป็น SKY LIGHT และงานประติมากรรมแบบ 3 มิติ

แสงที่ได้ทำการเสนอแบบต่อ BROWN และคณะกรรมการ ได้เสนอแนะว่าขนาดของอาคารที่ใหญ่ต้องใช้เนื้อที่มาก เปลืองค่าใช้จ่ายมาก เขาต้องการขนาดของสถานที่ที่พอเหมาะกับจำนวนเฉลี่ยของผู้เข้าชม ลดขนาดของสนามหญ้าให้เล็กลงและย้ายส่วน SERVICE AREA ให้ลงไปอยู่ที่ชั้นใต้ดินได้ ส่วน PUBLIC GALLERY และลดความกว้างของทางสัญจรในแกนกลางให้น้อยลง

ต้นเดือนกรกฎาคม 1967 "KHAN" ได้ให้ลูกน้องทำงาน SKETCH CONCEPT ต่าง ๆ และทำงานเสนอแบบครั้งที่ 2 ช่วงปลายเดือนกันยายนด้วยการ PRESENT งานด้วย SITE PLAN PERSPECTIVE รูปด้านและ INTERIOR SECTION และทำ MODEL โดยมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามความต้องการต่าง ๆ ของคณะกรรมการ

การแก้ไข FORM ของอาคารให้เป็น FORM สี่เหลี่ยมในรูปที่คืนสามเหลี่ยมด้วยสวนประติมากรรม ตัดผ่านแนวเหนือใต้ มีการสร้างทางเชื่อมระหว่างกลุ่มอาคาร 2 หลังทางด้านทิศตะวันตก มีอาคารทำเป็นหอประชุมทางด้านทิศเหนือและ GALLERY ศิลปะร่วมสมัยทางด้านทิศใต้ อาคารใหญ่ทางด้านตะวันออกเป็นการจัดแสดงถาวร และมีการจัดสวนภายในไว้ด้วยเพื่อให้ได้แสงธรรมชาติ มีการเจาะเป็นช่องทะลุถึงกันในแต่ละชั้น และ BROWN ได้เสนอให้ร้านหนังสือควรอยู่ในศูนย์กลางระหว่างการเชื่อมต่อของอาคารหลัก 2 อาคาร

โค้งหลังคาที่มีความสูง 30 ฟุตในครั้งแรกได้ถูกคัดแปลงเปลี่ยนเป็นหลังคาแบบเมอริเตอร์เรเนียน ลดระดับความสูงลง การติดตั้งตัวสะท้อนแสงได้ใช้

ขวลง เหมาะกับความสูงของโครงหลังคา และศึกษาผลของ
การสะท้อนแสงจากโถงของหลังคา

ในช่วงเวลาการแก้ PLAN (เสนอแบบ) ครั้งที่ 3 ได้มีการทำ
MODEL และพิจารณาการเสริมโครงอาคารให้แข็งแรงมากขึ้น
ย้าย LOBBY ไปทางทิศตะวันตก ร้านขายหนังสือและ
GALLERY ของเด็กบนระดับระเบียงและชั้นบนเป็นที่ทำงาน
ของบรรณารักษ์ ทางด้านทิศเหนือจัดแสดงถาวร และทางทิศ
ใต้จัดแสดงศิลปะร่วมสมัยและโถงต้อนรับ ห้องอาคาร , ครัว
ทางด้านชั้นใต้ดิน ตำแหน่งปีกทางด้านเหนือของอาคาร เป็น
ส่วนสำนักงาน , ร้านค้า , ห้องเก็บของ , ห้องถ่าย STUDIO ,
ห้องสมุดและห้องงานเทคนิค

มีการปรับแบบช่วง 1968 - 1969 เช่น ลดพื้นที่ของส่วน 1
สวนให้เล็กลง หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล "KHAN" ตัด
สินใจที่จะใช้ตัวสะท้อนแสงเป็นอลูมิเนียมแทนกระจกซึ่งเป็น
วัสดุที่ใช้ในการผลิตคอมไฟ และได้ออกแบบตัวสะท้อนแสง
ออกมามากล้ายรูปปีกนก ที่สามารถกระจายแสงภายใต้โถงหลัง
คา และแสงที่สาดลงมาที่ผนังได้ เริ่มการก่อสร้างในปี 1969
เดือนกรกฎาคม และให้เสร็จสิ้นเมื่อปี 1972 กำหนดให้หลัง
คา (ทรงโค้ง) สูง 20 ฟุต ยาว 100 ฟุต กว้าง 23 ฟุต ใช้
SKYLIGHTประกอบด้วย

ภาพที่ 69

ภาพแสดงบรรยากาศโดยรวมภายใน KIMBELL ART MUSEUM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 69 (ต่อ)

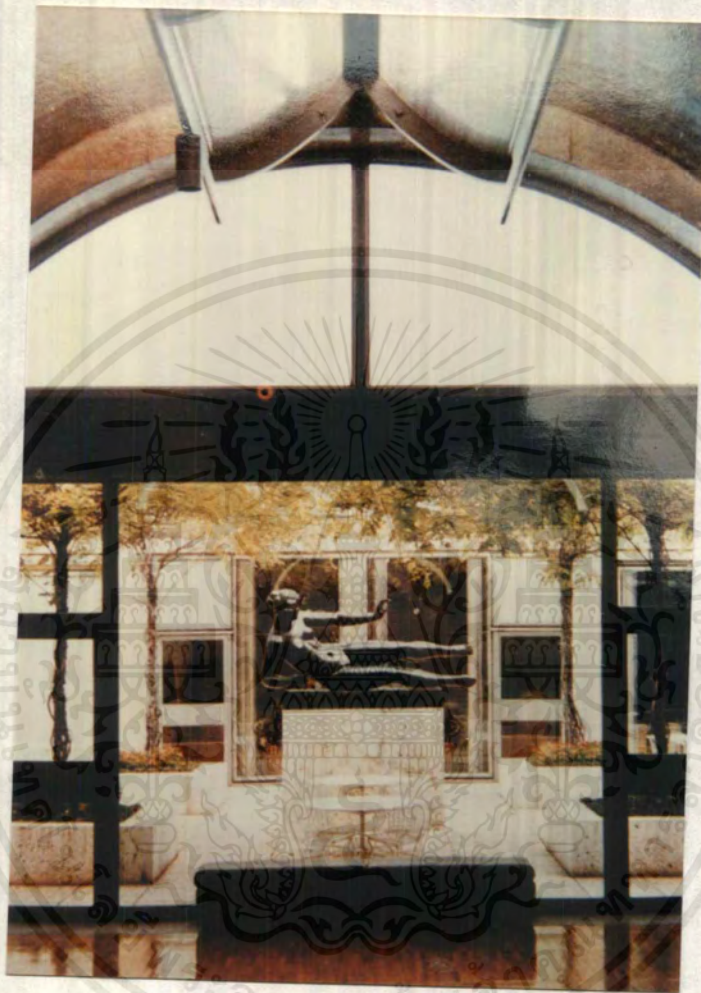
ภาพแสดงบรรยากาศโดยรวมภายใน KIMBELL ART MUSEUM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 70

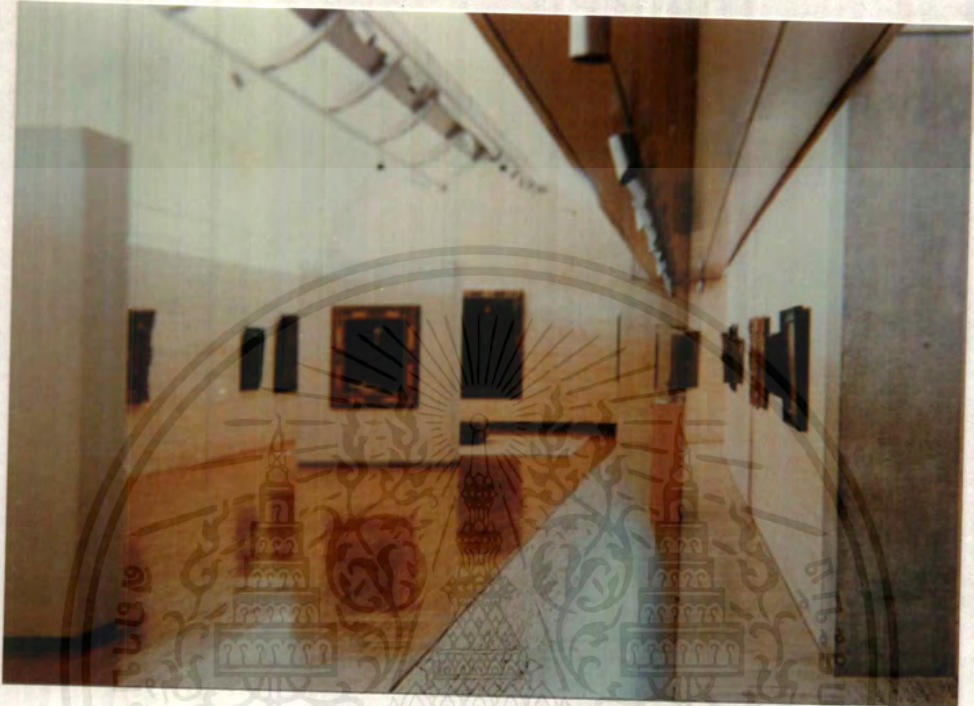
ภาพแสดงการจัดแสดงภายใน KIMBELL ART MUSEUM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 70 (ต่อ)

ภาพแสดงการจัดแสดงภายใน KIMBELL ART MUSEUM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.10 THE MENIL COLLECTION MUSEUM (1981 - 1986)

ภาพที่ 71

ภาพแสดง THE MENIL COLLECTION MUSEUM

- สถานที่ : HOUSTON , USA .
- สถาปนิก : RENZO PIANO & FITZGERALD
- เจ้าของโครงการ : THE MENJI FOUADATION
- ลักษณะเด่น : กงามกลมกลืนของพื้นผิวและผนังโดยการเปิด SPACE ทางเดินโล่ง และการใช้แสงธรรมชาติและเงา กระทบของแสง คือ ควบคุมทั้งแสงธรรมชาติที่เข้ามาภายในให้เป็นแบบ INDIRECTLIGHT (แสงทางอ้อม) และในกรณีที่แสงธรรมชาติไม่พอก็ใช้แสงประดิษฐ์เข้าช่วยเสริมบรรยากาศภายใน โครงการแบบเป็นราวโดยสะดวก ซึ่งสามารถติดตั้งแสงประดิษฐ์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเด่น : การติดตั้งระบบแอร์ไว้ที่พื้น โดยเสริมโครงรางเหล็กบนคอนกรีตเพื่อปรับอากาศภายในให้มีอุณหภูมิคงที่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.11 THE BOURDELLE MUSEUM

ภาพที่ 72

ภาพแสดง THE BOURDELLE MUSEUM

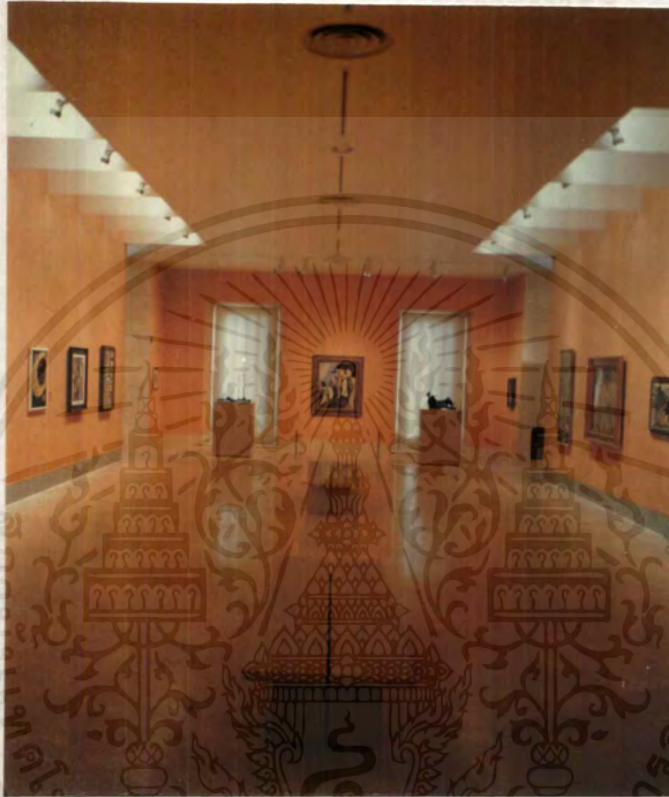
สถานที่ตั้ง	:	PARIS
สถาปิตยกรรมภายใน	:	CHRUSTIAN DE PORTZAMPARC
การจัดแสดง	:	ประติมากรรมพลาสติก
ลักษณะเด่น	:	การลำดับเหตุการณ์โดยสื่อออกมาด้วยงานศิลปะ การใช้แสงเป็นการเน้นให้เกิดความน่าสนใจ น่าติดตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.12 THYSSEN - BORNEMISZA COLLECTION , VILLAHERM
 PLACE ปรับปรุงมาจากบ้านขุนนาง ออกแบบโดย ANTONIO
 LOPEZ AQUIDO

ภาพที่ 73

ภาพแสดง THYSSEN - BORNEMISZA COLLECTION ,
 VILLAHERMOSA PALACE

สถานที่	:	MADRID , SPAIN
สถาปนิก	:	JOSE RAFARL MONEO
มัณฑนากร	:	JOSE RAFAEL MONEO
เจ้าของโครงการ	:	THYSSEN - BGRNEMISZA FOUNDATION
พื้นที่ทั้งหมด	:	18,000 ตารางเมตร
รูปแบบอาคาร	:	NEO CLASSICAL
ลักษณะเด่น	:	การจัดทางสัญจรให้สามารถเดินผ่านได้ถึงกันตลอด ให้อิสระในการชมแบบแสงธรรมชาติ ผสมกับการจัด แสงแบบประดิษฐ์ โดยใช้ระบบ COMPUTERควบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเด่น : คู่มือใช้หลอด FLUORESENT และแสงหลอด
HALOGEN ที่มีกำลังไฟน้อยแต่ให้แสงที่อบอุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.13 THE SAINSBURY WING OF THE NATIONAL GALLERY

ภาพที่ 74

ภาพแสดง THE SAINSBURY WING OF THE NATIONAL GALLERY

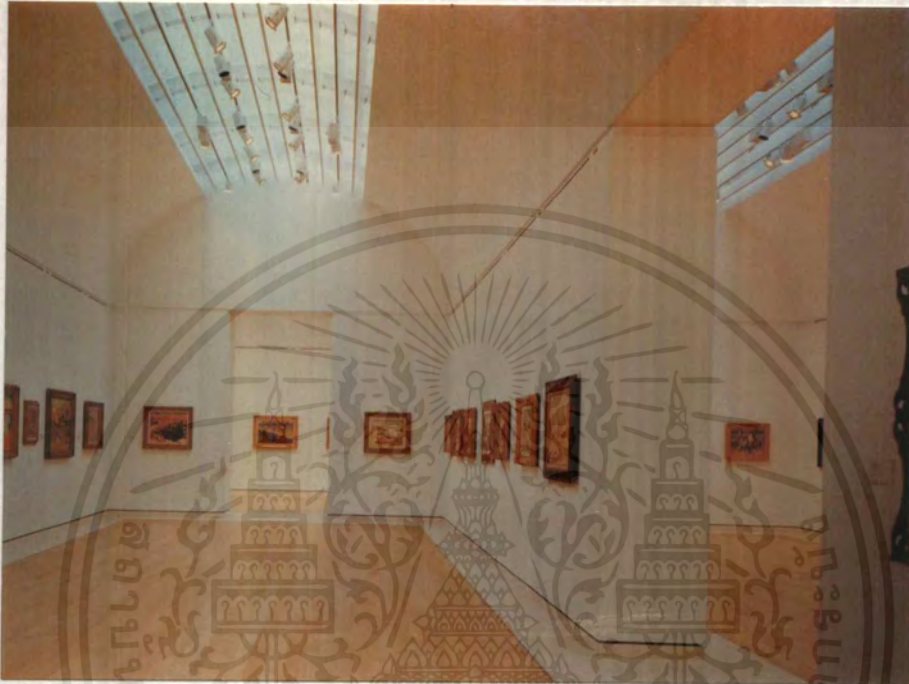
สถานที่	:	LONDON
ลักษณะอาคาร	:	เป็นอาคารแสดงงานศิลปะที่ดัดแปลงมาจากอาคารเก่า
สถาปัตยกรรมภายใน	:	ROBERT VENTURI & DENISE SCOTT BROWN
การจัดแสดง	:	จัดแสดงรูปภาพ
ลักษณะเด่น	:	ความหลากหลายของการใช้เทคนิคตกแต่งภายใน การลดส่วนเกินของเสาหินที่ติดกับผนังทำให้ดูหนักขึ้น ด้วยรูปแบบที่ถูกถ่ายทอดตามสมัยปัจจุบัน คือ การใช้กระจกและฉากผนังที่เป็นอลูมิเนียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.14 THE SACKLER GALLERIES AT THE ROYAL ACADEMY OF ART

ภาพที่ 75

ภาพแสดง THE SACKLER GALLERIES AT THE ROYAL ACADEMY OF ART

- สถานที่ตั้ง : LONDON
- ลักษณะอาคาร : เป็นศูนย์แสดงงานศิลปะ รูปภาพที่คัดแปลงมาจากอาคารเก่า สร้างขึ้นในปี 1660
- สถาปนิกผู้ออกแบบ : SAMUEL WARE
- สถาปัตยกรรมภายใน : NORMAN FOSTER
- ลักษณะเด่น : การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในการจัดแสดงงานศิลปะและการออกแบบของห้องแต่ละห้อง ถังงานมากที่สุดมีการจัดแสงไฟประดิษฐ์เพื่อเป็นตัวเน้นให้งานศิลปะให้ดูเด่นขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.15 GLORE GALLERY AT THE TATE GALLERY

ภาพที่ 76

ภาพแสดง GLORE GALLERY AT THE TATE GALLERY

- สถานที่ตั้ง : LONDON
- สถาปัตยกรรมภายใน : JAMES STLRING AND MICHAEL WILFORD
- ลักษณะอาคาร : เป็นอาคารที่ออกแบบเป็นรูปตัว L
- ลักษณะเด่น : การจัดสภาพแวดล้อมจากภายนอกอาคารควรให้สัมพันธ์กับอาคารที่อยู่ใกล้เคียงได้อย่างเหมาะสม การใช้สีของวัสดุที่เป็นตัวช่วยสร้างบรรยากาศภายในแสงที่ใช้เป็นแบบการใช้แสงทางอ้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษารายละเอียดของโครงการ

3.1 การศึกษาสภาพแวดล้อมของโครงการ

3.1.1 สถานที่ตั้งของโครงการ

ภาพที่ 77

ภาพแสดงสถานที่ตั้งโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา

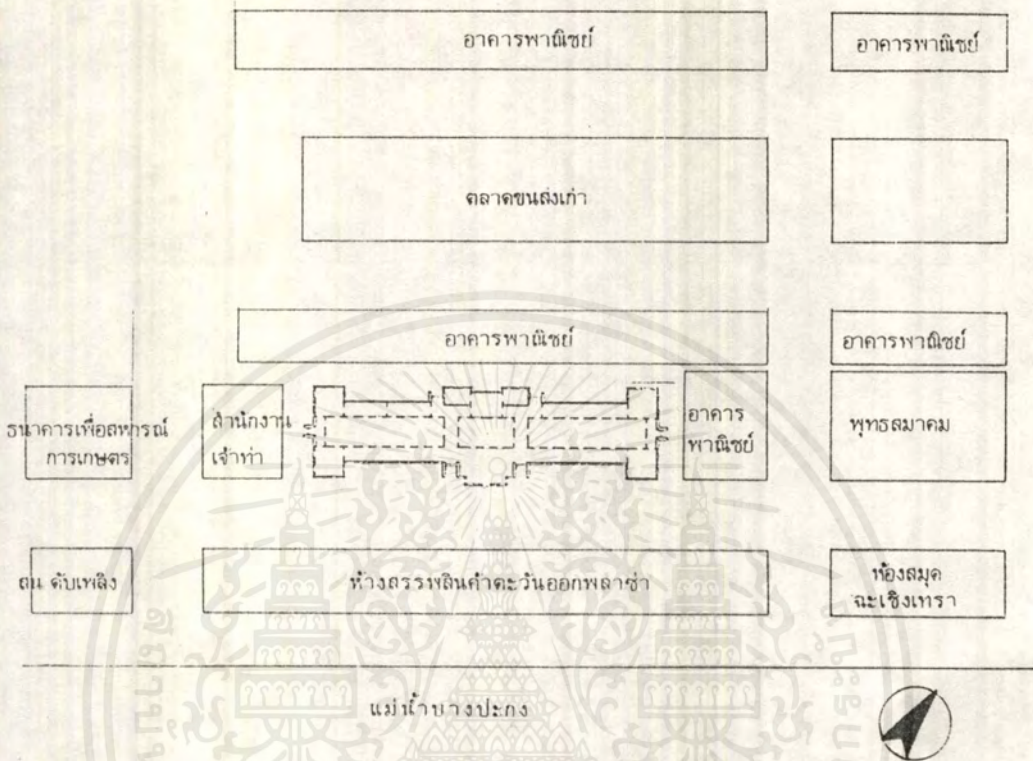
โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง ฉะเชิงเทรา ถนนจุมพล เทศบาลเมือง อำเภอเมือง ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับอาคารพาณิชย์ ตลาดชนสง่า
ทิศใต้	ติดกับห้างสรรพสินค้าตะวันออกพลาซ่า แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันออก	ติดกับพุทธสมาคม ห้างสมุดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก	สำนักงานกรมเจ้าท่า ธนาคารเพื่อสหกรณ์การเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 78

แผนผังแสดงสถานที่ตั้งโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 79

ภาพแสดงสภาพแวดล้อมของโครงการ

เอกสารนี้เป็น

งานการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 สภาพแวดล้อมของโครงการ

โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง มีร้านค้าและบ้านเรือนประชาชนตั้งเรียงรายอยู่โดยรอบ มีถนนล้อมรอบโครงการทั้ง 4 ด้าน ทางด้านหน้าของโครงการติดกับอาคารพาณิชย์ 4 ชั้น ทางด้านข้างของอาคารติดกับสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 6 และอาคารพาณิชย์ 4 ชั้น ทางด้านหลังของโครงการติดกับอาคารพาณิชย์ 3 ชั้น

3.1.3 การคมนาคม

การเดินทางเข้าสู่ตัวโครงการได้ 2 ทางคือ

- ทางบก เดินทางโดยรถยนต์ไปตามถนนทางหลวงหมายเลข 304 ไปทางสะพานข้ามแม่น้ำบางปะกงแล้วเข้าสู่ถนนชุมพล เดินทางโดยรถไฟลงที่สถานีรถไฟฉะเชิงเทราและต่อรถเข้าสู่ตัวโครงการ 1 กิโลเมตร
- ทางน้ำ เดินทางโดยเรืออาคารศาลากลางหันหน้าสู่ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง

3.1.4 ลักษณะภูมิประเทศ

โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง ลักษณะภูมิประเทศในจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

ลักษณะแรก เป็นที่ราบและที่ลุ่ม ส่วนใหญ่อยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัด ซึ่งก็คือบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำบางปะกงในเขตอำเภอเมือง อำเภอบางโพธิ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางคล้า กิ่งอำเภอราชสาส์น กิ่งอำเภอแปลงยาว และบางส่วนของอำเภอนวมสารคาม บริเวณนี้นับเป็นพื้นที่การเกษตรกรรมนาน และในรัศมีห่างจากปากน้ำบางปะกงประมาณ 60 กิโลเมตร มีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่มากที่สุด

ลักษณะที่สอง เป็นพื้นที่ดอนลูกคลื่นลอนลาด ที่ดินในบริเวณนี้ส่วนมากใช้ประโยชน์ในการทำไร่มีสำปะหลัง ไร่อ้อยและเลี้ยงสัตว์

ลักษณะที่สาม เป็นพื้นที่ลูกคลื่นหรือเนินลูกฟูสูง ๆ ต่ำ ๆ และเป็นภูเขา พื้นที่แถบนี้ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า แต่บางส่วนก็ถูกบุกรุกเข้าไปทำไร่อ้อย และไร่มันสำปะหลัง รวมทั้งข้าวโพด

จังหวัดฉะเชิงเทรามีแม่น้ำบางปะกงเป็นแม่น้ำสายสำคัญ มีต้นกำเนิดในอำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี จากนั้นไหลผ่านพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดปราจีนบุรี

แล้วข้ามเขตจังหวัดฉะเชิงเทราด้านอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ผ่านอำเภอบางคล้า อำเภอเมือง
อำเภอบ้านโพธิ์ และไหลผ่านลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบางปะกง

ลมฟ้าอากาศ

จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเมืองที่ใกล้ทะเล มีส่วนที่ติดกับชายฝั่งยาวถึง 12
กิโลเมตรที่อำเภอบางปะกง จึงได้รับผลจากลมบกและลมทะเล และประกอบกับอยู่ใน
เขตลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ด้วยแล้วเช่นนี้ จึงมีฝน
ตกปริมาณพอเพียงตามฤดูกาล ความชื้นใกล้เคียงกับเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลตะวันออก
อากาศค่อนข้างร้อนไม่หนาวจัด มีความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่าง 12.3 องศา
เซลเซียสถึง 35 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ย 1,372.8 มิลลิเมตรต่อปี

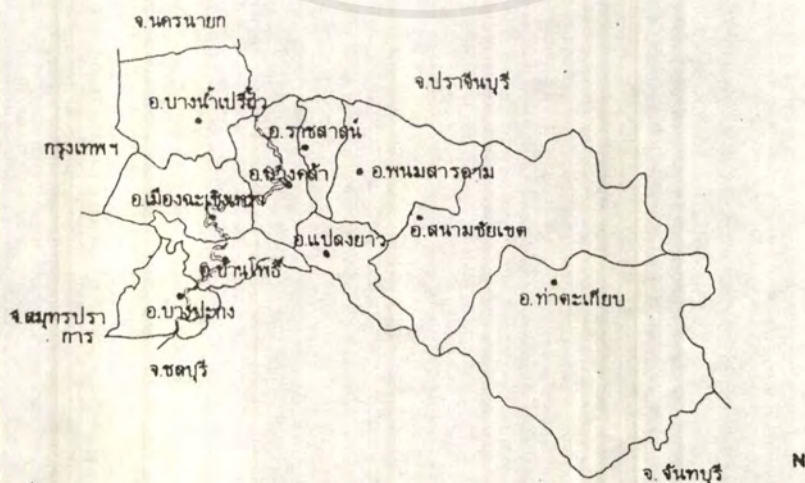
จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทยประมาณเส้น
รุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตภาค
กลางตะวันออก หรืออยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายฝั่งทะเลตะวันออก (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี
ระยอง) จังหวัดฉะเชิงเทรา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ถึง 7 จังหวัดคือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครนายกและจังหวัดปราจีนบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดชลบุรีและจังหวัดจันทบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับกรุงเทพฯ จังหวัดสมุทรปราการและจังหวัด
ปทุมธานี

ภาพที่ 80

ภาพแสดงอาณาเขตของจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดฉะเชิงเทรา CHACHOENGSAO

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม

อาคารศาลากลางหลังเก่าของจังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบผสมระหว่างสถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมตะวันตก สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นอาคารก่อด้วยอิฐชั้นเดียว ผังอาคารเป็นแบบอาคารที่ซีกปีกออกทั้ง 2 ข้าง มีทางเข้าทั้ง 4 ด้าน โดยทางค้ำหน้าจะทำเป็นซุ้มประตูยื่นออกมา หน้าจั่วเป็นรูปครุฑตราแผ่นดิน ได้รู้ปรุฑเป็นปูนปั้นข้อความว่า “ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา พุทธศักราช 2499” ทางเข้าด้านหน้าเป็นประตูเข้าวงโค้ง 3 วง ด้านล่างเป็นระเบียงตามเสาดัดผังจะทำเป็นลายคล้ายเอาหินขนาดใหญ่มาเรียงก่อเป็นเสา ช่องระบายลมเป็นไม้ฉลุลาย หลังคาเป็นโครง TRUSS ลักษณะอาคารเป็นอาคารที่มีระเบียงโปร่งทางด้านหน้า ส่วนด้านหลังด้านข้างทั้งสองจะปิดทึบ

ภาพที่ 81

ภาพแสดงด้านหน้าของอาคารศาลากลางหลังเก่าเป็นอาคารก่ออิฐชั้นเดียว
ผนังอาคารซีกปีกออกทั้ง 2 ข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 82

ภาพแสดงซุ้มประตูทางด้านหน้าของอาคารตกแต่งด้วยวงโค้ง 3 วง

ภาพที่ 83

ภาพแสดงให้เห็นถึงถนนด้านหน้าของโครงการที่มีความแออัดมาก
ทำให้อาคารโบราณสถานขาดความสง่างาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 84

ภาพแสดงให้เห็นถึงลักษณะทางด้านหลังของอาคารพิพิธภัณฑ์
ที่อยู่ติดกับอาคารพาณิชย์มาก

ภาพที่ 85

ภาพแสดงด้านข้างทางทิศใต้ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีให้นำไปใช้

ภาพที่ 86

ภาพแสดงช่องระบายลมเป็นไม้กลุ

ภาพที่ 87

ภาพแสดงรายละเอียดการประดับตกแต่งอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 การศึกษาการดำเนินงานของโครงการ

3.3.1 หน่วยงานการบริหารของโครงการ , หน้าที่ความรับผิดชอบ

และอัตรากำลัง

ในการบริหารงานพิพิธภัณฑ์ จำเป็นต้องมีสายงานควบคุมกิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถาน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีงานรับผิดชอบมากมายสามารถจำแนกได้ดังนี้

งานธุรการ	- สารบรรณ , การเงิน , การบัญชี , พัสดุ , ยานพาหนะ , ควบคุมธุรกิจศิลปโบราณวัตถุอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของงานโดยเฉพาะ
งานวิชาการ	- ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ วิจัยเรื่องราวทางวิชาการ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปไทย ประณีตศิลป์ ประวัติศาสตร์ศิลปะและอารยธรรมในประเทศไทยและใกล้เคียง มนุษยวิทยาและชาติพันธุ์วิทยาในเขตความรับผิดชอบ
	- เผยแพร่ผลงานงานวิจัยทางวิชาการ โดยการจัดนิทรรศการ จัดพิมพ์เอกสาร บรรยายสัมมนา อภิปราย
	- ดำเนินการตรวจพิสูจน์เพื่อกำหนดอายุ ประเมินค่าศิลปโบราณวัตถุ
	- ควบคุมและกำหนดมาตรการในการทำการค้าศิลปโบราณวัตถุ และนำออกนอกราชอาณาจักรในเขตความรับผิดชอบ
	- วางแผนดำเนินงานด้านวิชาการ พิพิธภัณฑ์วิทยาและเทคนิคพิพิธภัณฑ์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาในการจัดนิทรรศการและการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ในเขตความรับผิดชอบ
งานทะเบียน	- ศึกษาค้นคว้า กำหนดแบบแผนในการจัดทำทะเบียนศิลปโบราณวัตถุ
	- จัดทำทะเบียนบัญชี บัตรประจำวัตถุ
	- จัดระบบการเก็บรักษา เพื่อการศึกษาค้นคว้าควบคุมบำรุงรักษา
	- จัดทำศูนย์ข้อมูล เพื่อให้บริการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปโบราณวัตถุ
	- ซ่อมสงวนรักษาศิลปโบราณวัตถุเบื้องต้น
งานจัดนิทรรศการและเผยแพร่	- ประสานงานและดำเนินการจัดนิทรรศการ และจัดนิทรรศการศึกษาคูการและเผยแพร่ ทุกรูปแบบ
	- จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ทางวิชาการ
	- ออกแบบครุภัณฑ์ ตกแต่งอาคารและงานนิเทศศิลป์
งานรักษา	- กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในพิพิธภัณฑ์
ความปลอดภัย	- ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำห้อง

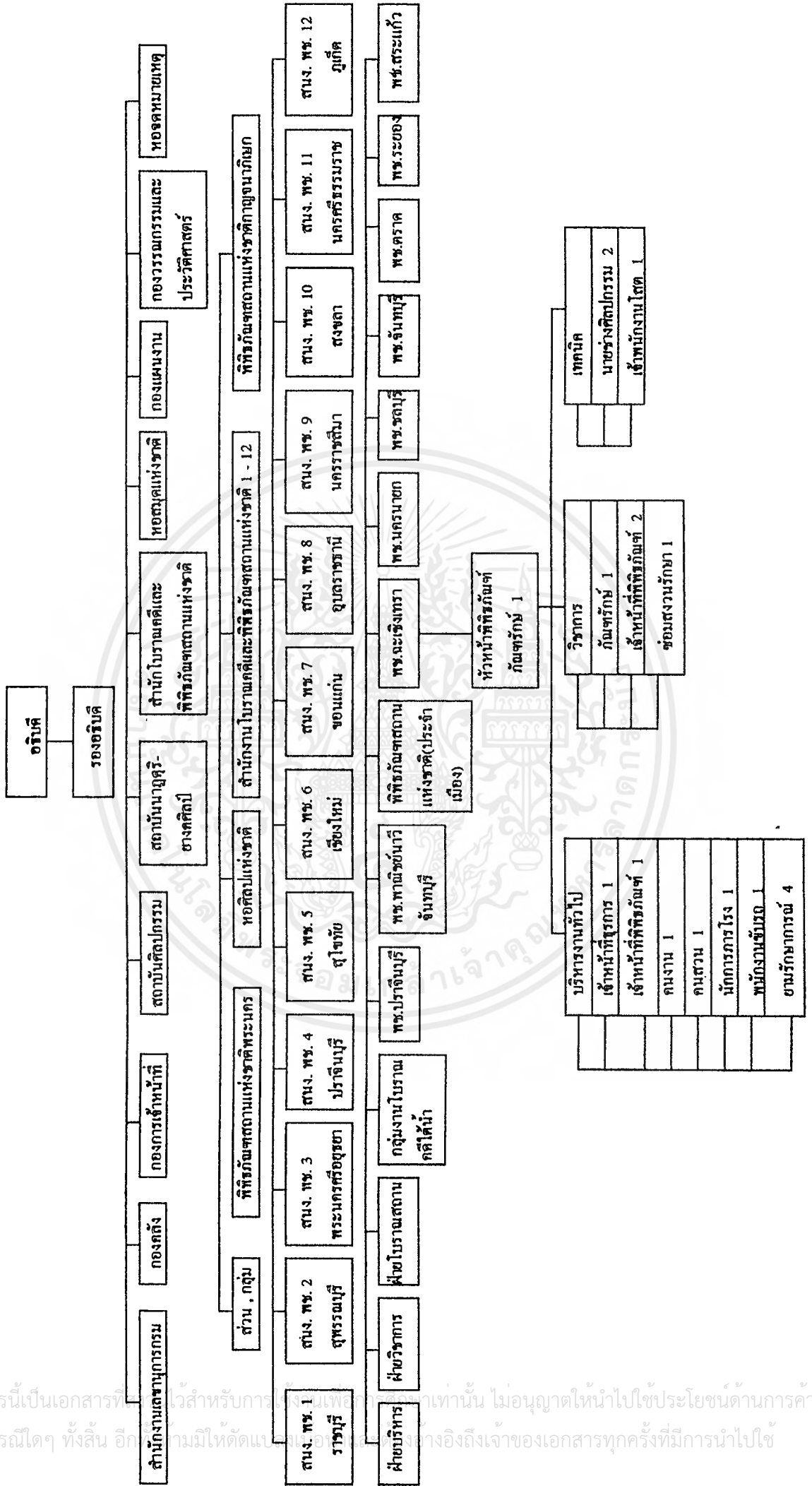
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เจ้าหน้าที่สายตรวจและเจ้าหน้าที่ตรวจ
- ตรวจสอบควบคุมระบบสัญญาณป้องกันภัย รวมทั้งการซ่อมบำรุงรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 6 แผนภูมิแสดงการแบ่งหน่วยราชการของกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

* สนง. พท. = สำนักงานพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พท. = พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ตารางที่ 18

ตารางแสดงตำแหน่งการทำงาน อัตรากำลังและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำแหน่ง	กำลัง	หน้าที่
1. ส่วนบริหารงานทั่วไป		
- หัวหน้า	1	รับผิดชอบควบคุมโครงการทั้งหมด วางแผนพัฒนาโครงการ จัดหาวิธีการ หางบประมาณ ควบคุมการดำเนินงาน ภายในพิพิธภัณฑ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	1	รับส่งเรื่องราวและเอกสารจากฝ่าย ต่าง ๆ ตลอดจนจัดเก็บเอกสารคำ เนินการขออนุมัติ เบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัด งบประมาณ ทำสถิติภายในพิพิธภัณฑ์ พิมพ์เอกสารต่าง ๆ ภายในฝ่าย ตลอดจน ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ
ส่วนงานทะเบียนและคลัง	1	ตรวจสอบการนำวัตถุเข้า - ออก ภายในพิพิธภัณฑ์ ลงทะเบียน ตีบัตร ทะเบียนทุกชิ้น ตรวจสอบสภาพวัตถุ บันทึกเป็นหลักฐาน บรรจุ - แกะหีบ ห่อวัตถุที่นำเข้า - ออกพิพิธภัณฑ์
คนงาน	1	จำหน่ายบัตรผ่านประตู, จำหน่ายของ ที่ระลึกและรับฝากของ
คนสวน	1	ดูแลต้นไม้และสถานที่ทั้งภายในและ ภายนอกโครงการ
นักการภารโรง	1	รักษาความสะอาด ดูแลส่วนจัดแสดง และทั่วไปของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตารางแสดงตำแหน่งการทำงาน อัตรากำลังและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำแหน่ง	กำลัง	หน้าที่
พนักงานขับรถ ยามรักษาการณ์	1 4	ขับรถส่งของภายในพิพิธภัณฑ์ ดูแลควบคุมความปลอดภัยของวัตถุ ที่จัดแสดงตลอดจนดูแลรักษาอุปกรณ์ ดับเพลิง สัญญาณเตือนภัยให้อยู่ใน สภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา ดูแล รักษาความปลอดภัยทั้งภายในและ นอกอาคาร
รวม	11 คน	
2. ส่วนวิชาการ ภัณฑารักษ์ นักวิชาการ	1	ทำหน้าที่รับผิดชอบในการศึกษาค้น คว้าข้อมูลทางวิชาการ ด้านศิลปะ โบราณคดี ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขนบประเพณี รวมทั้งภาษาซึ่งเกี่ยว ข้องกับวัตถุ วิจัยขบออกอายุสมัยและ เรื่องราวของวัตถุ จำแนกแยกประเภท และให้บริการแก่ประชาชนที่นำวัตถุ มาสอบถามให้วินิจฉัย ดำเนินการเสาะ แสวงหารวบรวมสมบัติวัฒนธรรมทั้ง โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและวัตถุทาง วัฒนธรรม จารึกประเพณีเข้าเก็บ รักษาและค้นคว้า วิจัยในพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตารางแสดงตำแหน่งการทำงาน อัตรากำลังและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำแหน่ง	กำลัง	หน้าที่
- เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ (เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย)	1	ดูแลควบคุมความปลอดภัยของวัตถุ ที่จัดแสดงตลอดจนรักษา ความ ภัยทั้งภายในและภายนอกอาคาร รักคิดชอบการพิมพ์หนังสือทางวิชา การ แนะนำเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ไปยัง สถาบันต่าง ๆ ดำเนินการจัดบริการ ให้การศึกษาและกิจกรรม กำหนด การจัดการนำชม จัดทำคู่มือนำชม ทำหน้าที่ซ่อมสวณรักษาวัตถุเบื้องต้น
- เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ (การศึกษาและประชาสัมพันธ์)	1	
- เจ้าหน้าที่ซ่อมสวณรักษา	1	
รวม	4 คน	
3. ส่วนเทคนิค - นายช่างศิลปกรรม	2	วางแผนออกแบบการจัดนิทรรศการ ร่วมกับงานวิชาการ ออกแบบครุ ภัณฑ์ ตกแต่งส่วนจัดแสดงและส่วน ต่าง ๆ เขียนแผนผังจัดแสดงราย ละเอียดที่เกี่ยวกับการจัดแสดงต่าง ๆ เขียนป้ายประกอบคำบรรยาย การจัด แสดงภายในพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ตารางแสดงตำแหน่งการทำงาน อัตรากำลังและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำแหน่ง	กำลัง	หน้าที่
- เจ้าหน้าที่พนักงานโสตฯ	1	ควบคุมระบบแสงเสียงภายในพิพิธภัณฑฯ ดูแลอุปกรณ์เกี่ยวกับงานด้านโสตทัศนอุปกรณ์
รวม	3 คน	

สรุป อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

1. ส่วนบริหารงานทั่วไป	11	คน
2. ส่วนวิชาการ	4	คน
3. ส่วนเทคนิค	3	คน
รวมอัตรากำลังทั้งหมด	18	คน

3.4 องค์ประกอบของโครงการ

โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความต้องการเบื้องต้นของโครงการซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบหลักของโครงการ

เป็นองค์ประกอบที่เกิดจากความต้องการเบื้องต้นของโครงการให้เป็นไปได้ตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ เช่น

- การจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จะเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะอนุรักษ์อาคารศาลากลางหลังเก่า ซึ่งเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในอดีตของชาติไทยในยุคสมัยหนึ่งเพื่อให้เยาวชนจะได้มาศึกษา และร่วมภาคภูมิใจในอดีตของจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ สถานที่แห่งนี้

- เพื่อให้เป็นสถานที่เก็บรักษาสำหรับการศึกษา ค้นคว้าและให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน

- เพื่อให้เป็นสถานที่เก็บรักษา จัดแสดงมรดกทางวัฒนธรรม และเป็น ศูนย์ข้อมูลด้านวรรณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรรมชาติและวิทยา และชาติพันธุ์วิทยา ของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยความร่วมมือของท้องถิ่น

2. องค์ประกอบเสริมของโครงการ

เป็นองค์ประกอบเพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนมาตรฐานให้โครงการพิพิธภัณฑ์ สถานแห่งชาติ ประจำเมืองฉะเชิงเทราสมบูรณ์ขึ้น

จากการพิจารณาถึงขอบเขตของโครงการและโครงสร้างขององค์การที่จำเป็น นำมากำหนดองค์ประกอบได้ดังนี้

1. ส่วนบริการสาธารณะ
2. ส่วนบริการด้านการศึกษาและประชาสัมพันธ์
3. ส่วนบริหาร
4. ส่วนจัดแสดงและนิทรรศการ
5. ส่วนงานทะเบียนและคลัง
6. ส่วนงานเทคนิค

องค์ประกอบทั้ง 6 ส่วนนี้สามารถนำมากำหนดองค์ประกอบย่อยภายในโครงการ โดยใช้หลัก 3 ประการคือ

1. กำหนดจากองค์ประกอบหลัก
2. กำหนดจากความต้องการพื้นฐาน
3. จากนโยบายและการบริหาร

รายละเอียดขององค์ประกอบของโครงการ

1. ส่วนบริการสาธารณะ เป็นส่วนที่จัดให้ความสะดวก ในการเข้าใช้โครงการ ของประชาชนผู้ใช้ทั่วไป

- โถงทางเข้า เป็นส่วนแรกสำหรับการติดต่อและรับข่าวสารข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์และเป็นส่วนควบคุมทางการสัญจรของผู้ใช้โครงการก่อนที่จะเข้าสู่บริการอื่น ๆ ควรจะเป็นที่ที่เห็นได้ง่ายและเด่นชัดเมื่อมองจากภายนอก เป็นส่วนที่ใกล้ชิดกับทางเข้าและส่วนจอดรถสาธารณะ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ใช้นอกจากนี้ยังสามารถจัดเชื้อโถงทางสัญจรไปสู่ส่วนบริการอื่น ๆ ได้ง่าย

- ส่วนที่จอดรถ เป็นส่วนที่ควรอยู่ใกล้กับประตูทางเข้ามากที่สุด เพื่ออำนวยความสะดวกทางให้ที่น้อยที่สุด เพื่อไม่ให้มีการสัญจรของรถยนต์ไปปะปนกับการสัญจรของผู้ใช้บริการ และจะต้องอยู่ใกล้กับโถงทางเข้าเพื่อสามารถขนถ่ายผู้ใช้บริการที่จอดรถ

เข้าสู่บริการของโครงการได้สะดวก และส่วนที่จอตกรถก็ควรอยู่ในบริเวณที่ไม่รบกวนกับส่วนอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด นิทรรศการ เพื่อต้องการความเงียบสงบ

2. ส่วนวิชาการ เป็นส่วนที่ให้บริการทางด้านความรู้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป ประกอบด้วย

- ส่วนงานเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา ควรมีทางติดต่อกับช่องทางเข้าได้โดยตรง ซึ่งประกอบไปด้วยห้องทำงานฝ่ายบริการวิชาการ ห้องสมุด เป็นส่วนดำเนินการรวบรวม และให้บริการความรู้ เน้นด้านวารสารศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

3. ส่วนบริหาร เป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินงานของโครงการ ควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนที่จอตกรถของเจ้าหน้าที่ และอยู่ใกล้ชิดกับประตูทางเข้าหรือทางเข้าเฉพาะของเจ้าหน้าที่ และควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนงานและบริการต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑน์ได้โดยง่าย เพื่อความสะดวกในการควบคุม

4. ส่วนจัดแสดง เป็นองค์ประกอบหลักในด้านบริหารของโครงการควรอยู่ในส่วนที่เข้าถึงได้สะดวก จากช่องทางเข้าต้องมีการจัดการเรื่องการจัดผู้ชมได้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนนิทรรศการเป็นส่วนแสดงที่สำคัญที่สุดของโครงการ ควรจะอยู่ในส่วนที่สงบเงียบ เพื่อเกิดสมาธิในการชม เพื่อให้เกิดอารมณ์ร่วม ส่วนนิทรรศการชั่วคราว เป็นส่วนในการดัดแปลงพื้นที่ในการจัดแสดง ซึ่งมีหลายรูปแบบในแต่ละครั้ง

5. ส่วนงานทะเบียนและคลัง เป็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ ควรอยู่ในตำแหน่งใกล้กับส่วนงานทะเบียนและคลัง และส่วนนิทรรศการ เพราะอาจจะมีการทำงานเชื่อมโยงกันตลอดเวลา และควรอยู่ในส่วนที่ติดต่อกับทางบริการเพื่อขนส่งวัสดุต่าง ๆ ในการทำงานภายในส่วนด้วย

3.5 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ

3.5.1 ประเภทผู้ใช้โครงการ

การศึกษาประเภทของผู้ใช้โครงการ เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการกำหนดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตลอดจนพื้นที่ใช้สอย จากการศึกษาข้อมูลด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการ และวิชาการ พิพิธภัณฑน์สามารถแบ่งประเภทผู้ใช้โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมืองฉะเชิงเทราได้ดังนี้

ผู้ให้บริการ ได้แก่

พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา
ในฝ่ายต่าง ๆ

ผู้รับบริการ ได้แก่

ผู้เข้ามาใช้บริการในโครงการสามารถจำแนกประเภทได้ดังนี้

1. ผู้เข้าชม
 - นักเรียน , นักศึกษา
 - ประชาชนทั่วไป
 - นักวิชาการ
 - นักท่องเที่ยว

จากประเภทของผู้เข้าชมดังกล่าว สามารถแยกลักษณะของการเข้าใช้ภายในพิพิธ
ภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา ได้ดังนี้

- มาเป็นรายบุคคล
- มาเป็นหมู่คณะ
- มาศึกษาค้นคว้า

2. วัตถุประสงค์ - ออก

3.5.2 พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

ตารางที่ 19

ตารางแสดงประเภทผู้ใช้โครงการตามวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ
1. ผู้ใช้ประจำ (ผู้ให้บริการ) เจ้าหน้าที่ บุคคลากร และพนักงานในส่วนต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑ	- เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - เพื่อให้บริการแก่ผู้เข้าชมทั่วไป ผู้มา ติดต่อและอื่น ๆ
2. ผู้ใช้ชั่วคราว (ผู้รับบริการ) ก. ผู้เข้าชม - ประชาชนทั่วไป	- เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน ไม่สนใจราย

ตารางที่ 19(ต่อ)

ตารางแสดงประเภทผู้ใช้โครงการตามวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ
<p>- นักเรียน , นักศึกษา</p> <p>- นักท่องเที่ยว</p> <p>- นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>- แยกของทางราชการ</p> <p>ข. ผู้มาติดต่อ</p> <p>- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ</p> <p>- บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน</p> <p>- นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>- บุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรมพิพิธภัณฑ์</p>	<p>ละเอียดวัตถุที่จัดแสดงมากนัก</p> <p>- ต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ มีความสนใจในความแปลกใหม่ต้องการคำบรรยายทางวิชาการ</p> <p>- เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน มีความสนใจในเรื่องราวที่จัดแสดง</p> <p>- เข้าชมเพื่อการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลและชมรายละเอียดใช้เวลานาน ไม่สนใจในเทคนิคในการจัดแสดง</p> <p>- ตรวจสอบความเรียบร้อย เชื่อมชมกิจการของพิพิธภัณฑ์</p> <p>- ติดต่องานราชการ</p> <p>- ติดต่อข้อมูลหรือเอกสารต่าง ๆ</p> <p>- เป็นวิชาการพิเศษ เข้าร่วมสัมมนา เข้าร่วมค้นคว้าและวิจัย</p> <p>- เข้ารับฟังการบรรยาย เข้ารับการอบรมพิเศษซึ่งทางพิพิธภัณฑ์จัดขึ้น ฯลฯ</p>

เวลาทำการของโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง จังหวัด ฉะเชิงเทรา เปิดให้บริการตั้งแต่วันพุธถึงวันอาทิตย์ และหยุดให้บริการในวันจันทร์และวันอังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์ เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 09.00 น. - 16.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามระเบียบของกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าหน้าที่จะต้องเข้ามาถึง
ที่ทำการและเริ่มปฏิบัติงานไม่ช้ากว่า 08.30 น. พักกลางวัน 12.00 น. - 13.00 น. และเลิก
การทำงานเวลา 16.30 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20

ตารางแสดงพฤติกรรมผู้เข้ามาใช้บริการภายในอาคารพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ ละเจียงเทร

เวลา	01.00	02.00	03.00	04.00	05.00	06.00	07.00	08.00	09.00	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00	22.00	23.00	24.00	
ผู้ให้บริการ																									
หัวหน้าพิพิธภัณฑ์																									
เจ้าหน้าที่																									
พนักงานประจำห้อง																									
รักษาความปลอดภัย																									
พนักงานทำความสะอาด																									
ประชาชนทั่วไป																									
นักเรียน - นักศึกษา																									
แขกของทางราชการ																									
ผู้มาติดต่อ																									
วัตถุประสงค์																									

ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการ

วัตถุประสงค์ - ออก

* หัวหน้าพิพิธภัณฑ์จะต้อง STAND BY ตลอด 24 ชั่วโมง

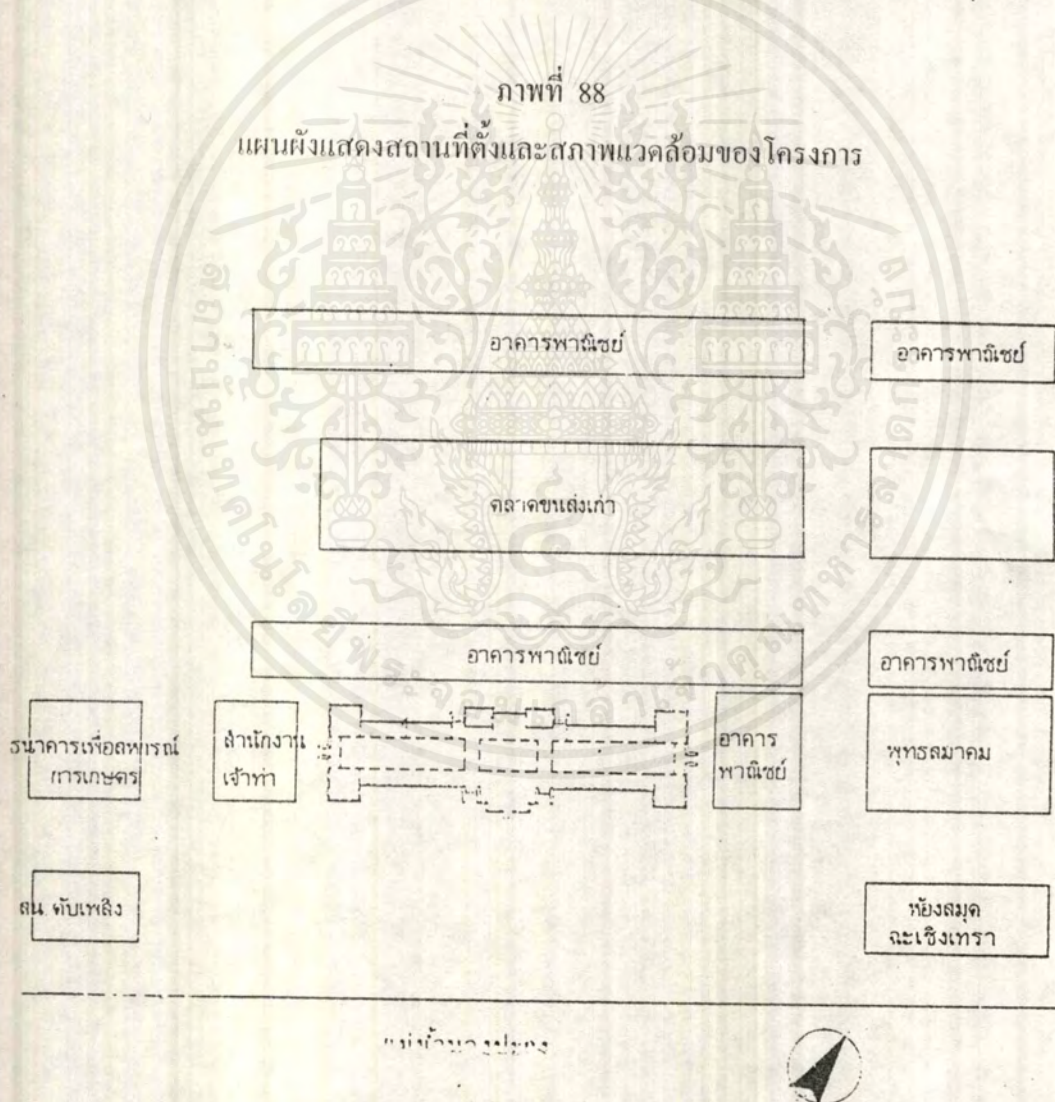
บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโครงการ (LOCATION)

4.1.1 วิเคราะห์สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ

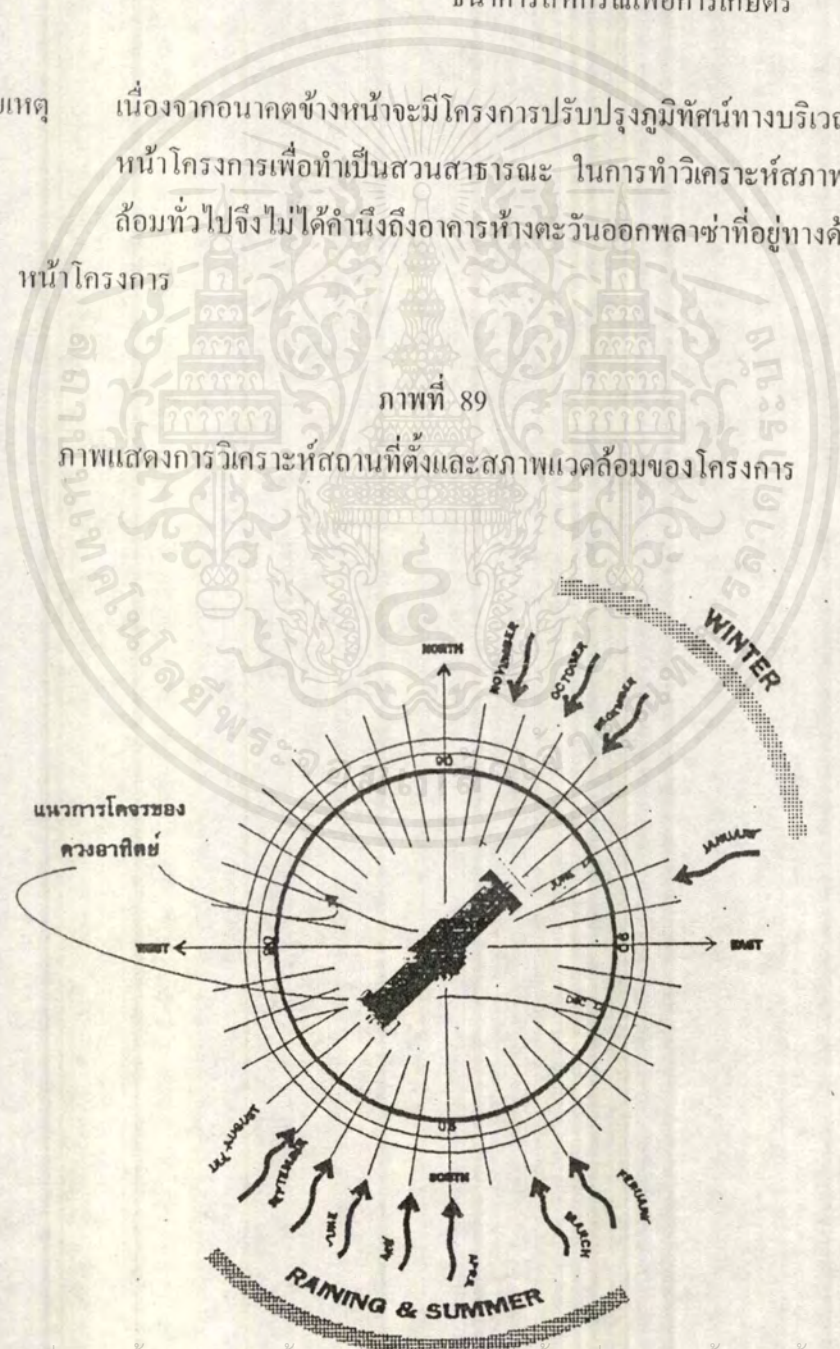
โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง อาคารหันไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	อาคารพาณิชย์และตลาดคนส่งเก่า
ทิศใต้	ติดกับ	แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	แม่น้ำบางปะกง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อาคารพาณิชย์
ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ	ติดกับ	อาคารพาณิชย์ พุทธสมาคมและห้องสมุด ละเชิงเตตรา
ทิศตะวันตกเฉียงใต้	ติดกับ	สำนักงานกรมเจ้าท่าสถานีดับเพลิงและ ธนาคารสหกรณ์เพื่อการเกษตร

หมายเหตุ เนื่องจากอนาคตข้างหน้าจะมีโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางบริเวณด้านหน้าโครงการเพื่อทำเป็นสวนสาธารณะ ในการทำวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไปจึงไม่ได้คำนึงถึงอาคารห้างตะวันออกปลาซ่าที่อยู่ทางด้าน

หน้าโครงการ

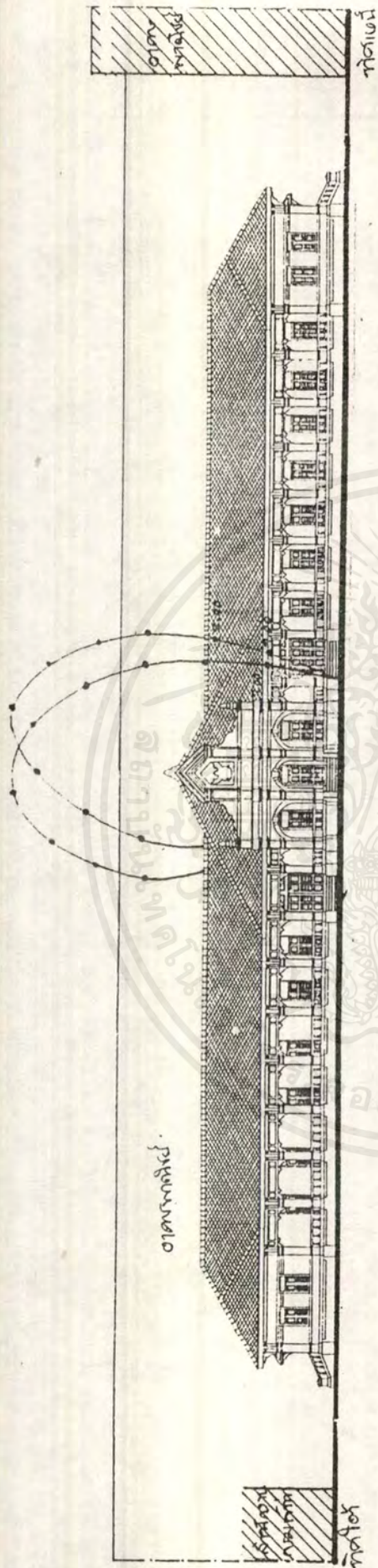
ภาพที่ 89

ภาพแสดงการวิเคราะห์สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 91

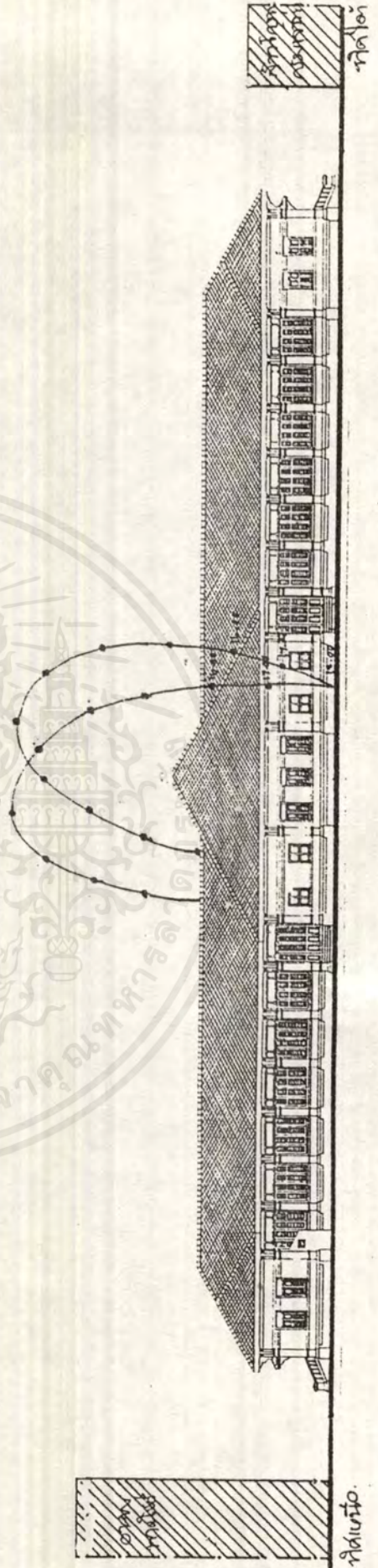
ภาพแสดงการวิเคราะห์แสงแดดจากทางด้านหน้าของโครงการ

สภาพแวดล้อมจากทางด้านหน้าของโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 92

ภาพแสดงการวิเคราะห์แสงแดดจากทางด้านหลังของโครงการ

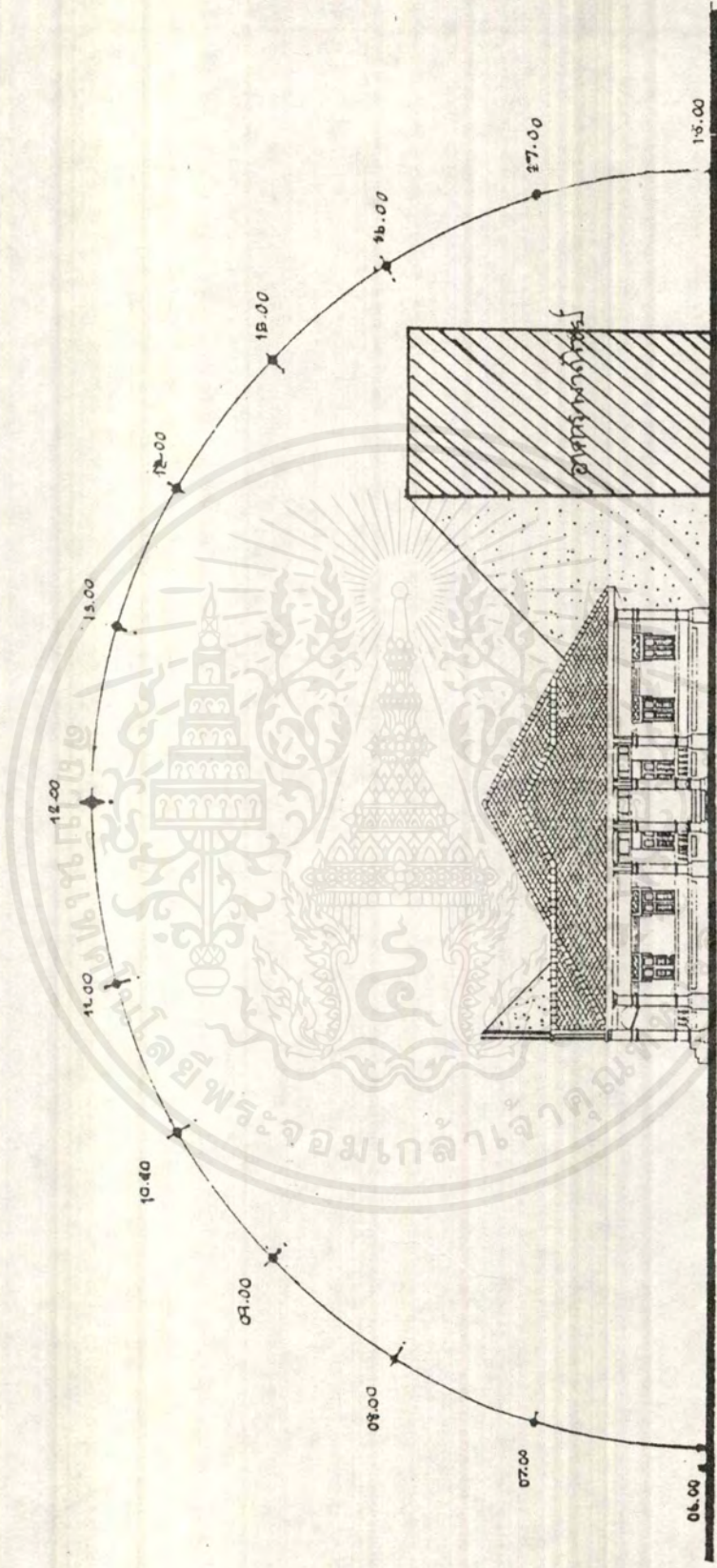

สภาพแวดล้อมจากทางด้านหลังของโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 93

ภาพแสดงการวิเคราะห์ผลกระทบของแสงแดดต่อโครงการใน 1 วัน

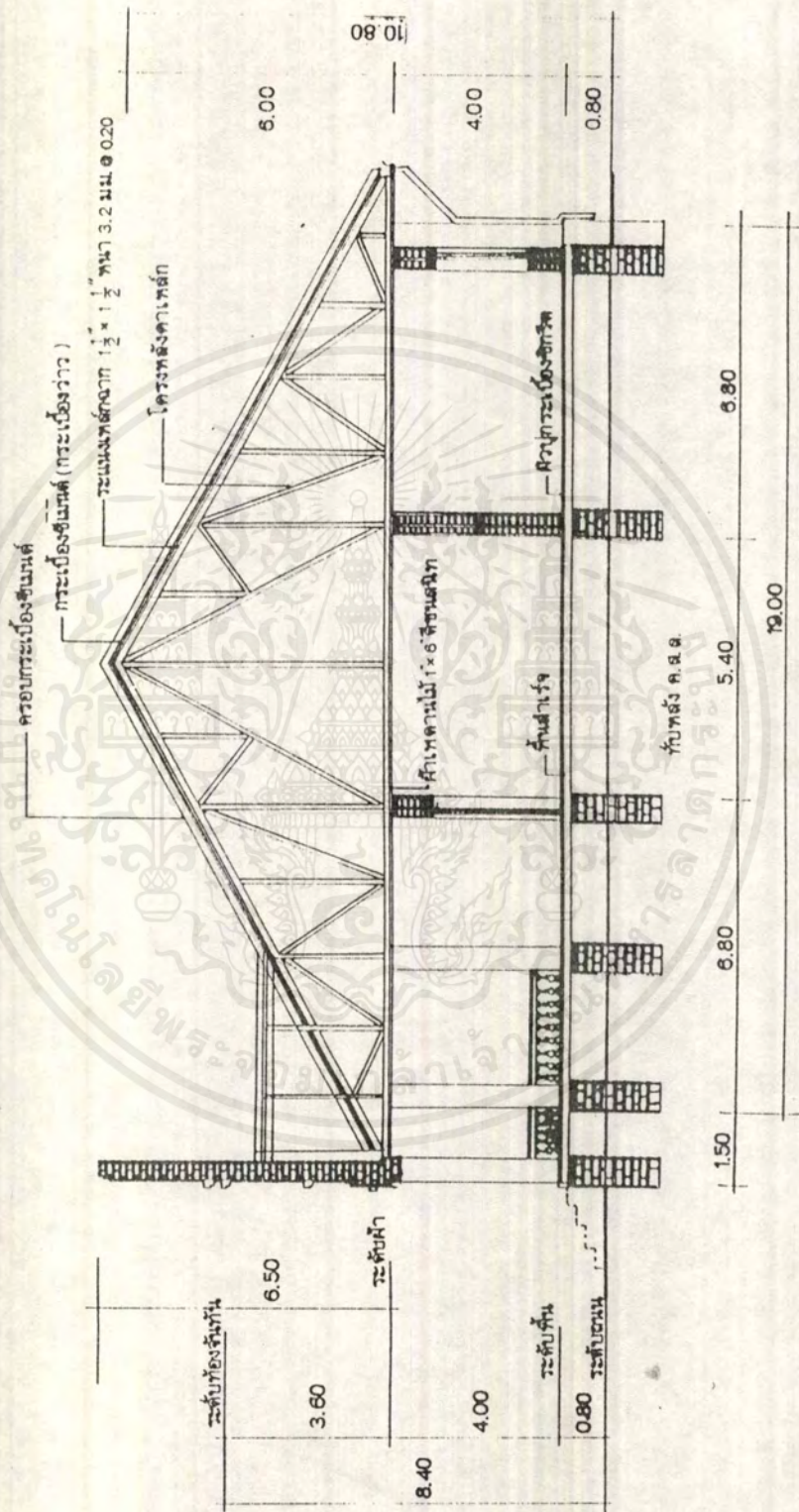

ภาพแสดงการวิเคราะห์ผลกระทบของแสงแดดต่อโครงการภายใน 1 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 94

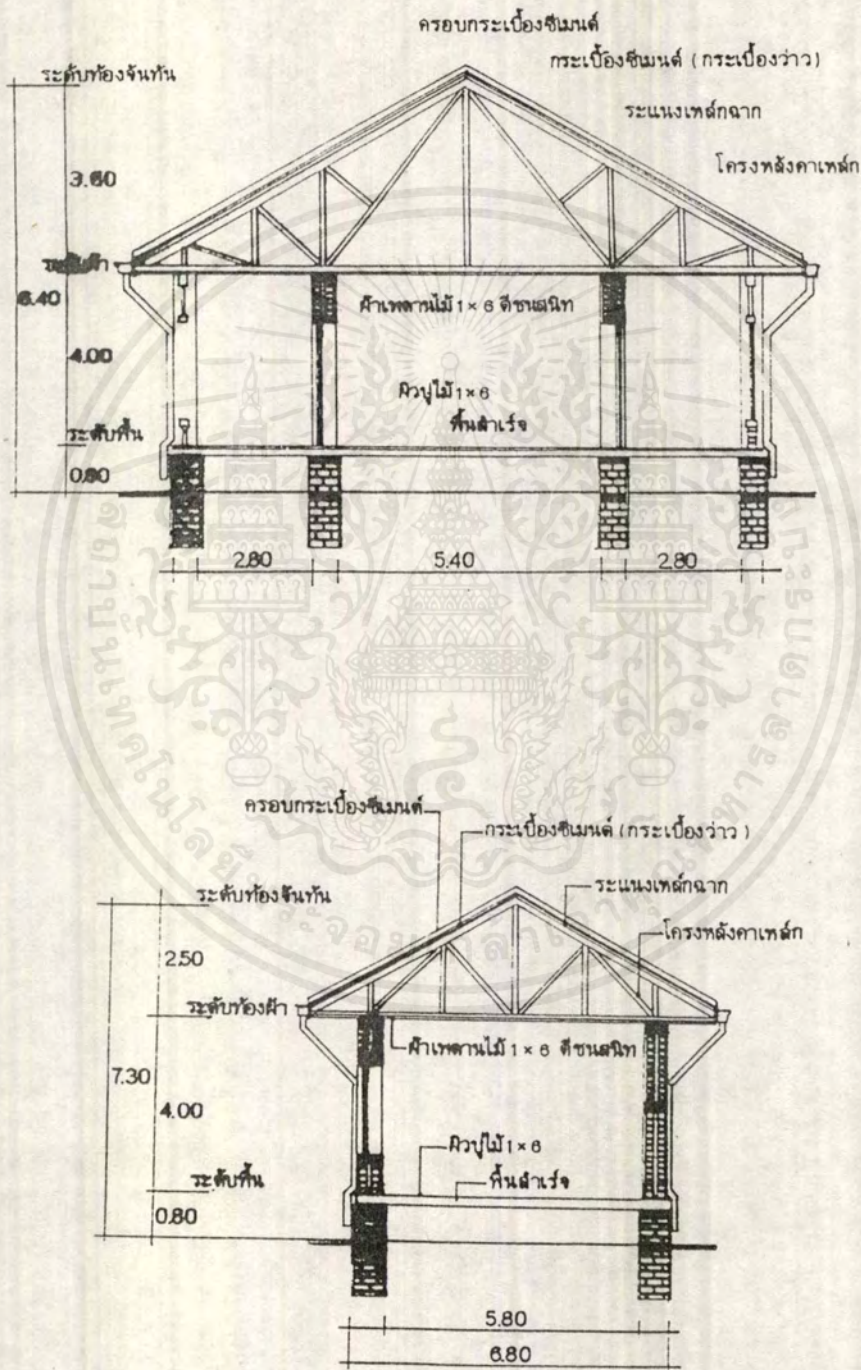
ภาพแสดงภาพตัดของ โครงสร้างแสดงให้เห็นถึง โครงสร้างภายในและวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 94 (ต่อ)

ภาพแสดงภาพตัดของโครงการแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างภายในและวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง

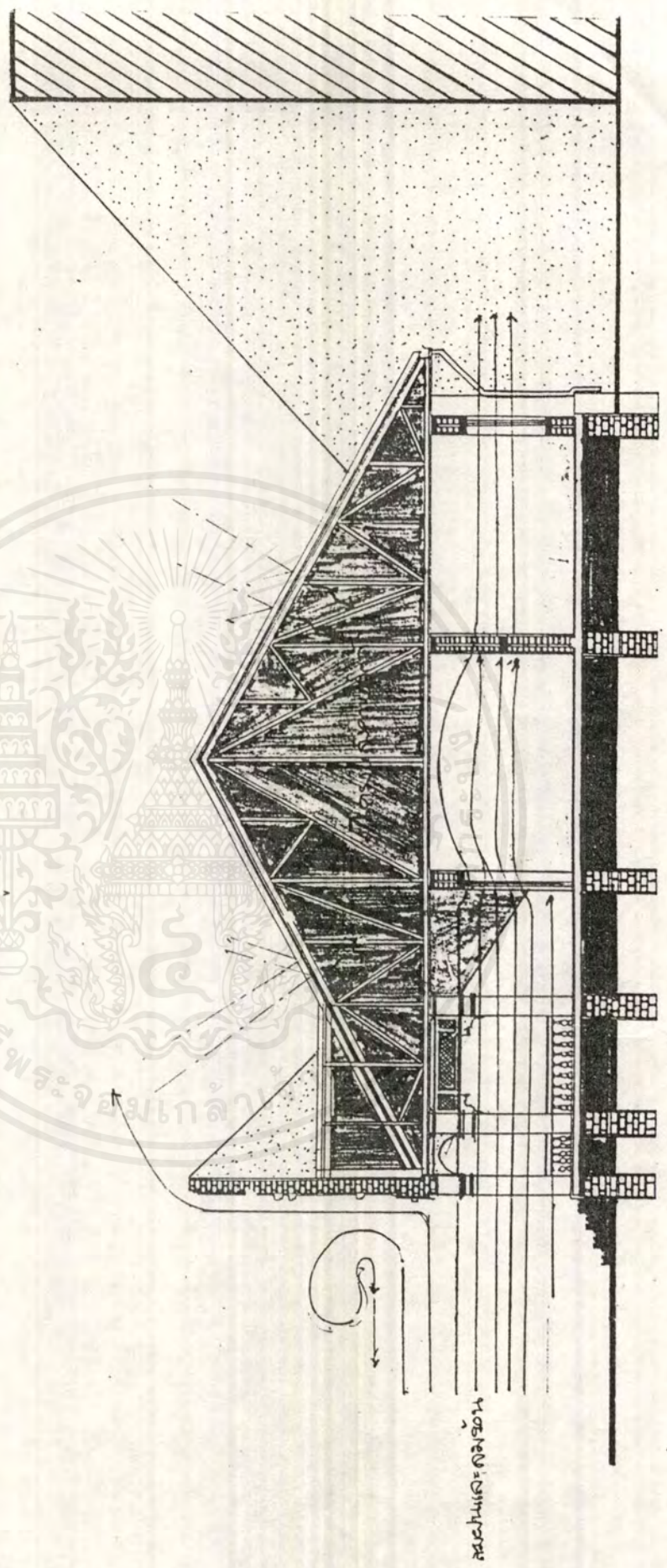

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปตัดด้าน ก - ก

แสดงให้เห็นถึงลักษณะของลมที่พัดเข้ามาปะทะกับอาคารโดยตรง ผ่านเข้ามาภายในห้องจากช่องลมทางด้านบนและทางบานประตูที่เป็นบานเกล็ดไม้ และถ่ายเทออกทางด้านหลังอาคาร จากการวิเคราะห์จะเห็นว่า การเปิดช่องลมทางเข้ากว้าง ลมเข้ามาภายในบริเวณกว้าง ทำให้อุณหภูมิภายในลดลง เพราะลมจะค่อย ๆ พัดออกไปภายนอกที่ระลอกทำให้หรือร้อนจากแสงแดดที่เข้ามากระทบหลังคาไม่สามารถเข้าถึงภายในได้

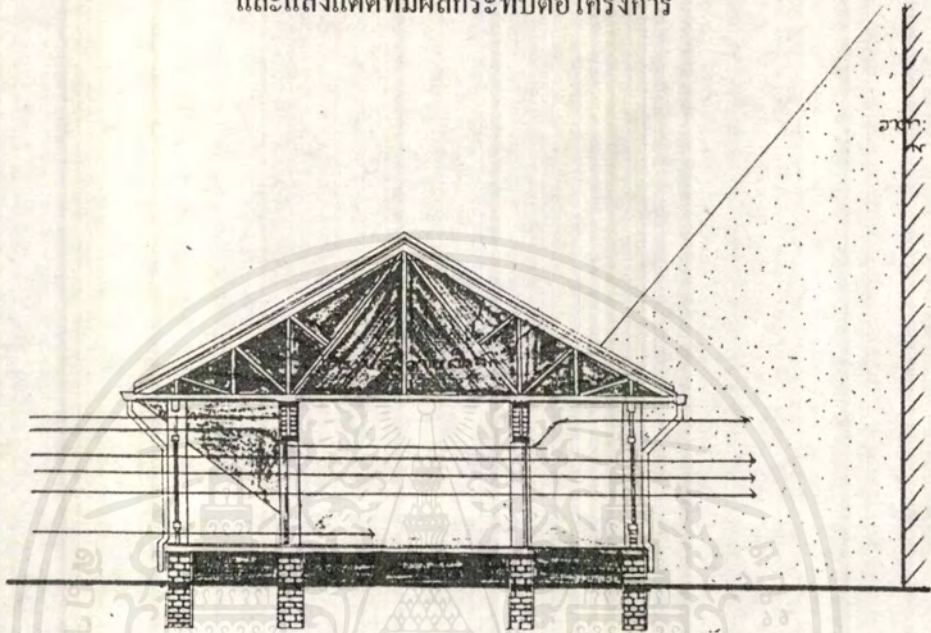
ภาพที่ 95
ภาพแสดงรูปตัดด้าน ก - ก แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของลมและแสงแดดที่มีผลกระทบต่อโครงการ

ภาพตัดด้าน ข - ข

ภาพที่ 96

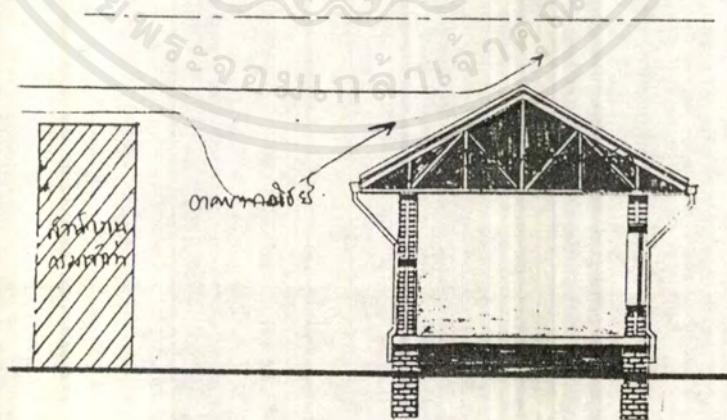
ภาพแสดงภาพตัดด้าน ข - ข แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของลม และแสงแดดที่มีผลกระทบต่อโครงการ

รูปตัดด้าน ค - ค

ภาพที่ 97

ภาพแสดงรูปตัดด้าน ค - ค แสดงการวิเคราะห์ร่มที่มีผลกระทบต่อโครงการ

แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของแสงที่เข้ามาสู่โครงการทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงตั้งแต่เวลา 15.00 น. ลงมาแสงที่เข้ามามีน้อยมาก เพราะมีอาคารพาณิชย์ทางด้าน

หลังบังไว้ก็ข้าง มีอาคารสำนักงานกรมเจ้าท่าขนานข้างตัวอาคารของโครงการ โยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะที่ตั้งของอาคาร ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง ล้อมรอบด้วยอาคารทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านข้างและด้านหลัง ซึ่งอาคารเหล่านี้อยู่ติดกับ อาคารของโครงการมากทำให้ตัวอาคารซึ่งเป็นอาคาร โบราณสถานขาดความสว่างาม

แนวทางการแก้ปัญหา

- ปลูกต้นไม้ที่มีความสูง เช่น ต้นสน เป็นต้น ซึ่งสามารถช่วยบังสายตาของ อาคารพาณิชย์ที่อยู่ด้านหลังและด้านข้างของอาคาร

4.1.2 วิเคราะห์อิทธิพลสภาพภูมิอากาศ

ฝน

โดยปกติลมฝนจะพัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ทำให้ตัวโครงการด้าน หน้าและทางด้านข้างได้รับผลกระทบมาก แต่เนื่องจากทางด้านข้างมีอาคารสำนักงาน กรมเจ้าท่าบังไว้ทำให้ช่วยบรรเทาฝนได้ แต่ทางด้านข้างของโครงการยังได้รับผลกระทบอยู่

แนวทางการแก้ปัญหา

- ปลูกต้นไม้เพื่อป้องกันฝน

แสงแดด

จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทยประมาณเส้น รุ้งที่ 13 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก จากลักษณะการขึ้นและตก ของดวงอาทิตย์ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทราในหน้าร้อน ดวงอาทิตย์จะขึ้นและตกในแนว อ้อมเหนือ ส่วนในหน้าหนาวพระอาทิตย์จะขึ้นและตกในแนวอ้อมใต้ สามารถวิเคราะห์ ได้ดังนี้

ดวงอาทิตย์จะขึ้นมาทางด้านหน้าโครงการทำให้ได้รับแสงมากในตอน เช้าถึงเที่ยง แต่ด้วยลักษณะของอาคารที่มีการทำชายคายื่นออกมาอีกทั้งยังมีเฉลียงทาง เดินตลอดแนวทางด้านหน้าทำให้แสงที่เข้ามาไม่มีผลกระทบต่อตัวอาคารภายใน และ ดวงอาทิตย์จะตกมาทางด้านหลังของโครงการ จึงได้รับผลกระทบของแดดมากจนถึง เวลาประมาณ 15.00 น. หลังจากเวลา 15.00 น. อาคารจะไม่ถูกแสงแดดเพราะมีอาคาร พาณิชยกรรมที่อยู่ด้านหลังโครงการบังไว้ ในทางตรงกันข้ามภายในอาคารจะได้รับแสงจาก ธรรมชาติน้อย

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ปลุกต้นไม้เพื่อป้องกันแสงแดดที่เข้ามากระทบอาคารในช่วงเช้า
2. ติดตั้งระบบไฟฟ้าให้เพียงพอตามความต้องการ

ลม

ลมร้อนจะพัดมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ผ่านแม่น้ำบางปะกง และพัดพาเอาไอเย็นของแม่น้ำ กระทบกับอาคารทางด้านหน้าจึงได้รับผลกระทบไม่มาก

ลมหนาวจะพัดมาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ด้วยมีอาคารพาณิชย์กั้นไว้ทำให้เกิดผลกระทบไม่มาก

ภาพที่ 98

ภาพแสดงรูปแบบของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติระยอง

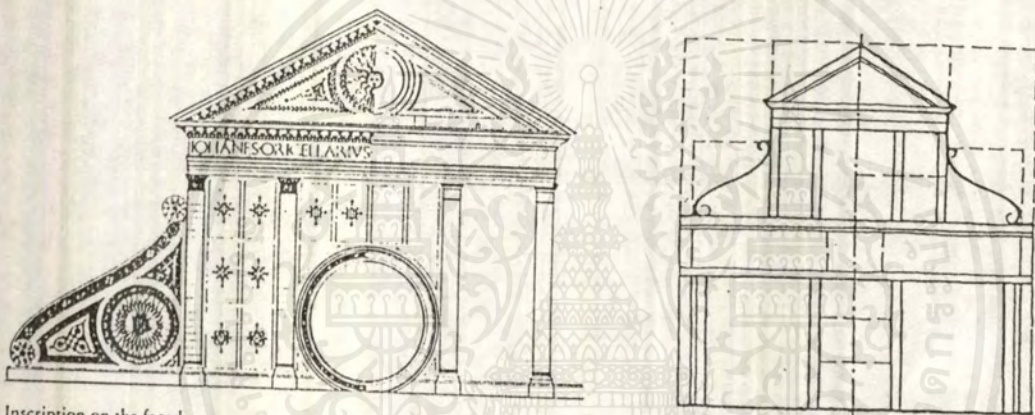
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิเคราะห์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติระยองเป็นอาคารโบราณสถานประเภทกึ่งหินอ่อนในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2520 เดิมอาคารใช้ประโยชน์เป็นศาลากลางจังหวัดระยอง สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2449 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) รูปแบบของอาคารสร้างแบบตะวันตกแบบสมัยนิยมในช่วงเวลานั้น

ภาพที่ 99

ภาพแสดงเอกลักษณ์ของรูปแบบอาคารในสมัยเรอเนซอง

Inscription on the facade of S. Maria Novella, Florence, by Alberti. Commissioned in 1457-1458.

Façade of Santa Maria Novella, Florence, based on the work of Rudolf Wittkower in *Architectural Principles in an Age of Humanism*.

* จากหนังสือ THE ARCHITECTURE OF INFORMATION

รูปแบบของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติระยอง ได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตกในสมัยเรอเนซอง เปรียบเทียบได้จากลักษณะรูปแบบของอาคาร S.-MARIA NOVELLA ที่ประเทศอิตาลีสร้างในปี ค.ศ. 1457 - 1458 ลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมเรอเนซองก็คือ การตกแต่งกระบังหน้าอาคาร โดยคำนึงถึงหลักความสมดุลแบบเท่ากันทั้งสองด้าน ลวดลายปูนปั้นนูนต่ำ ตกแต่งด้วยตัวหนังสือที่กอสอง และมีเส้นโค้งรับทั้งสองข้างของกระบังหน้า

อาคารที่ได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 5 เปรียบเทียบจากอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันคือ ศาลาเทศบาลเมืองชลบุรี, ศาลากลางเมืองอ่างทอง, ศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี และศาลากลางจังหวัดระยอง (อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติระยอง) สามารถสรุปเอกลักษณ์ของอาคารได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดวางผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวในแนวยาว โดยใช้หลักแบบสมดุลสองข้างเท่ากัน ตัวอาคารยกพื้นสูงมีทางเข้าอยู่ตรงกลางโดยมีเฉลียงทางเดินเชื่อมต่อส่วนต่าง ๆ ภายในอาคาร แต่ลักษณะพิเศษของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา คือตัวอาคารมีการชักปีกออกทั้งสองข้างและมีทางเดินเข้าออกถึง 4 ด้าน
2. กระจังหน้าของอาคารด้านบนตกแต่งด้วยลายปูนปั้นนูนต่ำ มีเส้นโค้งมารับทั้งสองข้างของกระจังหน้า
3. ตกแต่งตัวอักษรด้วยปูนปั้นนูนต่ำที่บริเวณคอสอง
4. ด้านหน้าทำซุ้มโค้งสามซุ้ม
5. ลวดลายของผนังและเสาเป็นปูนเซาะร่องตามแบบการเรียงหินที่นิยมในสมัยเรอเนซอง
6. มีการตกแต่งซุ้มประตูด้วยการฉลุไม้ ตกแต่งด้วยค้ำยันทั้ง 2 ข้าง เสาทุกต้นประดับด้วยทวยหุซ้าง ลวดลายภายในเป็นไม้ฉลุลาย
7. เหนือประตูและหน้าต่างทำเป็นช่องระบายอากาศด้วยไม้ฉลุลาย
8. ประตูหน้าต่างเป็นบานเกล็ดไม้ เหนือหน้าต่างจะทำเป็นซุ้มหลังคา

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการ

จากการวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการจากประเภทของผู้ใช้ สามารถแบ่งพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการเพื่อเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการกำหนด

- องค์ประกอบของโครงการ
- ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
- ความต้องการพื้นที่ใช้สอย

4.3.1 วิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ

ประเภทของผู้ใช้โครงการแบ่งออกเป็น

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และพนักงานภายในโครงการ
2. ผู้ใช้บริการ ได้แก่ ประชาชนทั่วไป นักเรียนนักศึกษา นักท่องเที่ยว พระภิกษุ ผู้มาติดต่อได้แก่
 1. เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ
 2. บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน
 3. นักวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

ลักษณะพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

1. ผู้ให้บริการจะเป็นไปตามลักษณะหน้าที่ที่รับผิดชอบที่ทำและงานนอกเหนือจากความรับผิดชอบตามคำสั่งของหัวหน้า
2. ผู้รับบริการจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และลักษณะของความต้องการใช้โครงการ

ตารางที่ 21

ตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติระยอง

ประเภทผู้ใช้โครงการ	เวลา	กิจกรรม
ผู้ให้บริการ		
1. เจ้าหน้าที่และพนักงานภายในโครงการ	ก่อนเวลา 09.00 น. 09.00 - 12.00 น. 12.00 - 13.00 น. 13.00 - 16.00 น. 16.00 น.	มาจากที่จอดรถหรือทางเข้า - ลงเวลาและปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ พักกลางวัน ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ เลิกงาน
ผู้รับบริการ		
1. ผู้เข้าชม - ประชาชนทั่วไป - นักเรียนนักศึกษา	ระหว่าง 09.00-16.00น.	- มาจากที่จอดรถหรือทางเข้า - เข้าสู่โครงการโดยผ่านโถงทางเข้า - เข้ามาใช้บริการในส่วนบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

ประเภทผู้ใช้โครงการ	เวลา	กิจกรรม
<ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ 		<ul style="list-style-type: none"> - ซ้อมบัตรเข้าชม - ฝากของ - เข้าร่วมจัดแสดง - ค้นคว้าภายในห้องสมุด
<p>2. ผู้มาติดต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานราชการ 	ระหว่าง 09.00-16.00น.	<ul style="list-style-type: none"> - มาจากที่จอดรถหรือทางเข้า - เข้าสู่โครงการ โดยผ่านโถงทางเข้า - ติดต่อสอบถาม - เข้าพบเจ้าหน้าที่
<p>3. วัตถุประสงค์แสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำเข้า 	ระหว่าง 09.00-16.00น.	<ul style="list-style-type: none"> - นำส่งที่ลานตรวจรับ - เจ้าหน้าที่ตรวจรับ - แคะหีบห่อ - ตรวจสอบสภาพ - ลงทะเบียนเดินท่ง - ถ่ายรูป - นำเข้าคลัง
<ul style="list-style-type: none"> - การนำออก 	ระหว่าง 09.00-16.00น.	<ul style="list-style-type: none"> - นำออกจากคลัง - ตรวจสอบทะเบียน - ตรวจสอบสภาพ - บรรจุหีบห่อให้นำออกนอกพิพิธภัณฑ์ - เตรียมจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์เวลาในการเข้าชม

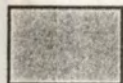
เวลาสำหรับการชมนิทรรศการเพื่อให้ได้เวลาที่เหมาะสม จะต้องศึกษาถึงระยะเวลาในการชมวัตถุแสดงแต่ละชิ้นที่ใช้เวลานานน้อยเท่าใด ช่วงเวลาที่ผู้ชมจะรู้สึกเมื่อยล้าจากการชม และความต้องการที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอิริยาบถ

จากการสำรวจช่วงระยะเวลาที่มีผู้มาใช้บริการภายในพิพิธภัณฑ์ โดยการศึกษจากพิพิธภัณฑ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโครงการ คือพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี สามารถเขียนเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 22

ตารางแสดงปริมาณของผู้เข้ามาใช้บริการเริ่มจากเวลาทำการถึงเวลาปิดทำการ

เวลา \ วัน	09.00น.	10.00น.	11.00น.	12.00น.	13.00น.	14.00น.	15.00น.	16.00น.
พุธ	■	■	■	■	■	■	■	■
พฤหัสบดี	■	■	■	■	■	■	■	■
ศุกร์	■	■	■	■	■	■	■	■
เสาร์	■	■	■	■	■	■	■	■
อาทิตย์	■	■	■	■	■	■	■	■

มีผู้ใช้บริการมาก

มีผู้ใช้บริการปานกลาง

มีผู้ใช้บริการน้อย

จากตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ

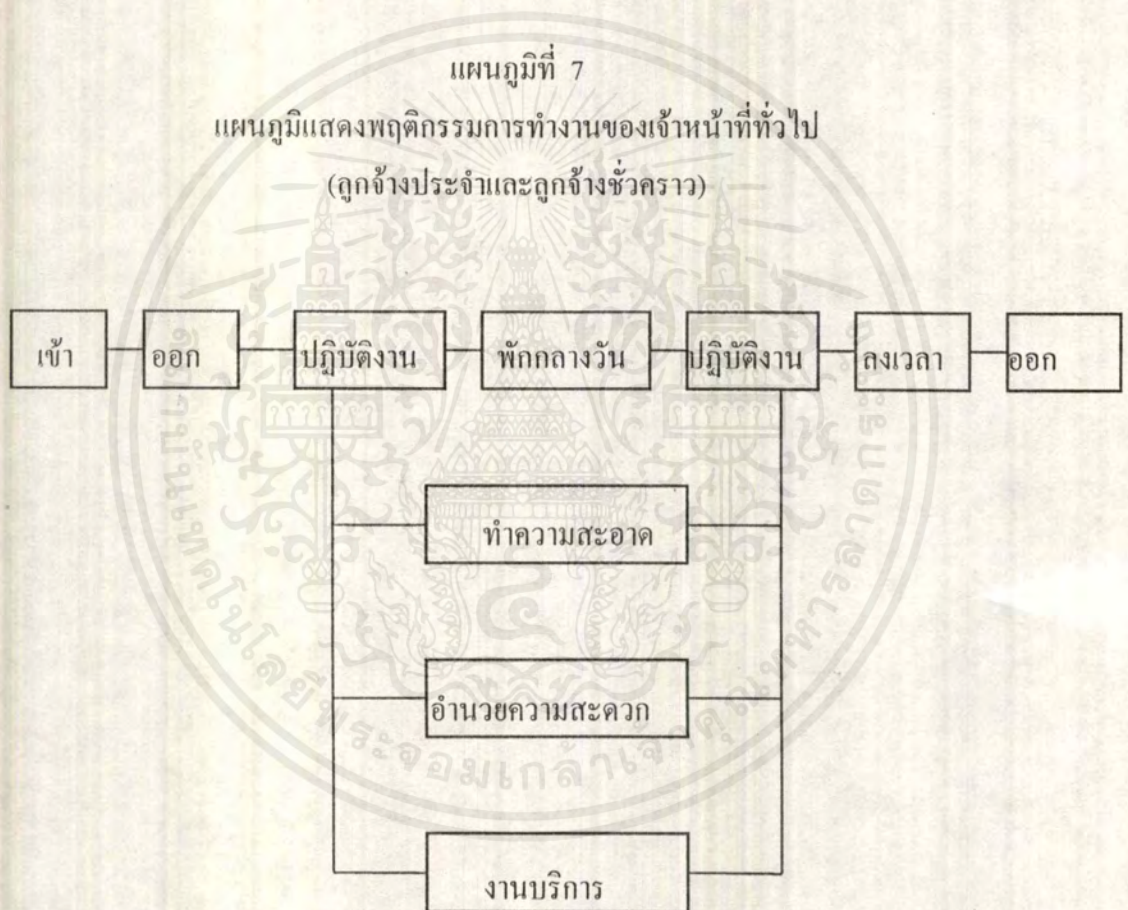
พนักงานหรือเจ้าหน้าที่อาจมาจากรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสาร เป็นต้น โดยจะเข้าสู่โครงการ จากทางเข้าของเจ้าหน้าที่ซึ่งจะแยกคนละส่วนกับผู้ชมเพื่อความสะดวกและเป็นส่วนตัว จากนั้นจึงลงเวลาปฏิบัติงาน แยกย้ายปฏิบัติงานตามหน้าที่ตั้งตั้งแต่เวลา 09.00 น. - 16.00 น. สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

จากตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ

พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่อาจจะมาจากรยนต์ส่วนตัว รถโดยสาร เป็นต้น โดยจะเข้าสู่โครงการ จากทางเข้าของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะแยกคนละส่วนกับผู้ชมเพื่อความ สะดวกและเป็นส่วนตัว จากนั้นจึงลงเวลาปฏิบัติงาน แยกย้ายปฏิบัติงานตามหน้าที่ตั้ง แต่เวลา 09.00 - 16.00 น. สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ทั่วไป (ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว)

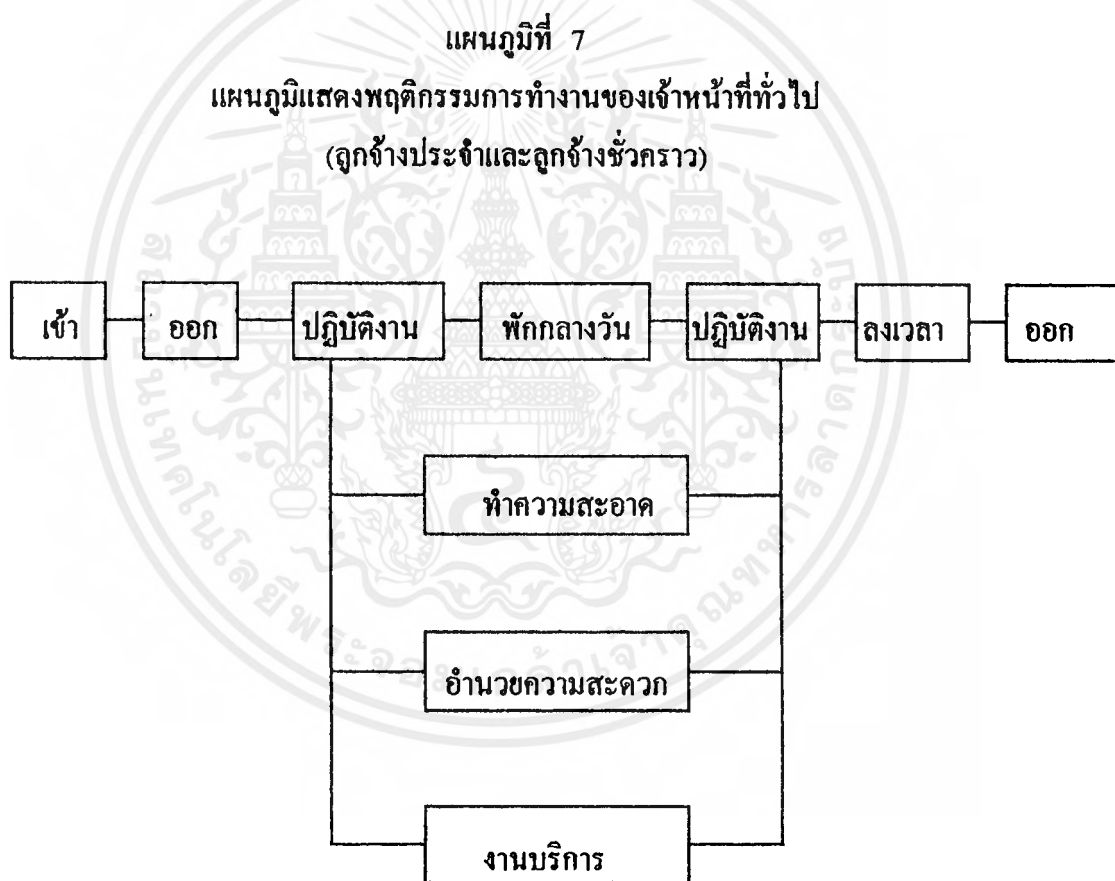

จากตารางแสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมสามารถสรุปได้ดังนี้

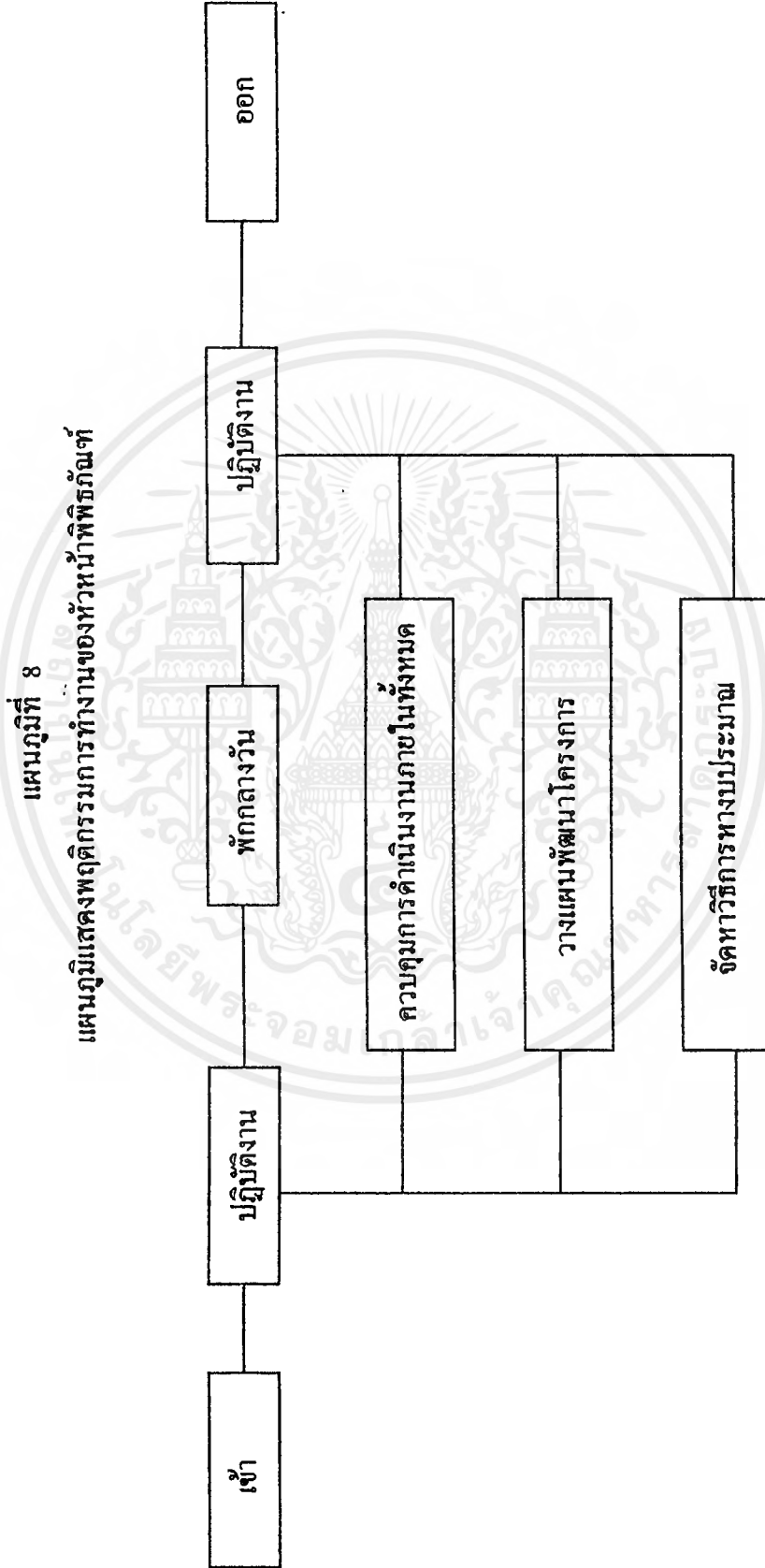
1. ผู้ให้บริการ

พนักงานหรือเจ้าหน้าที่อาจจะมาจากรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสาร เป็นต้น โดยจะเข้าสู่โครงการ จากทางเข้าของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะแยกคนละส่วนกับผู้ชมเพื่อความสะดวกและเป็นส่วนตัว จากนั้นจึงลงเวลาปฏิบัติงาน แยกย้ายปฏิบัติงานตามหน้าที่ตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น. สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ทั่วไป (ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว)

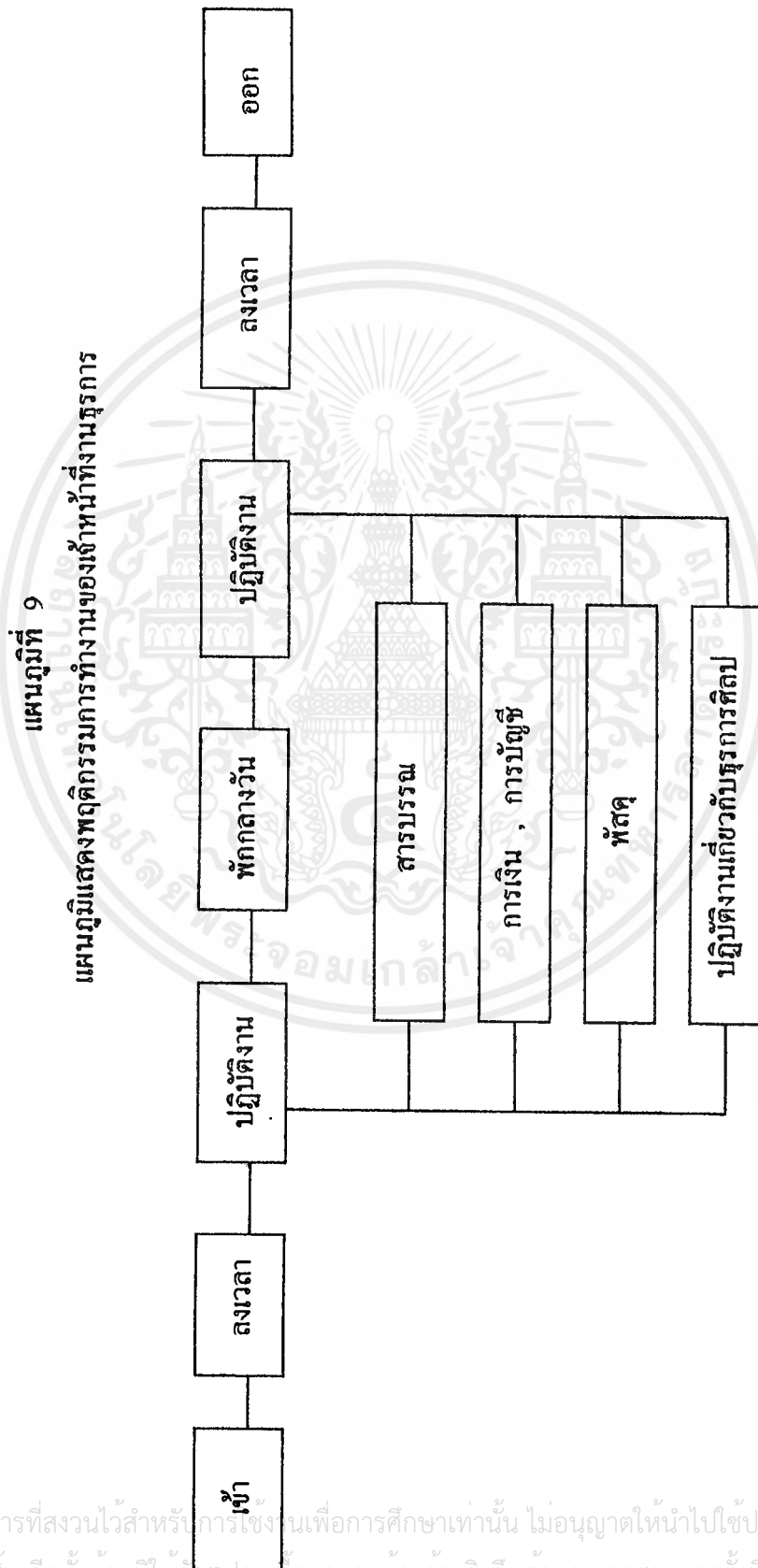

2. หัวหน้าพิพิธภัณฑ์

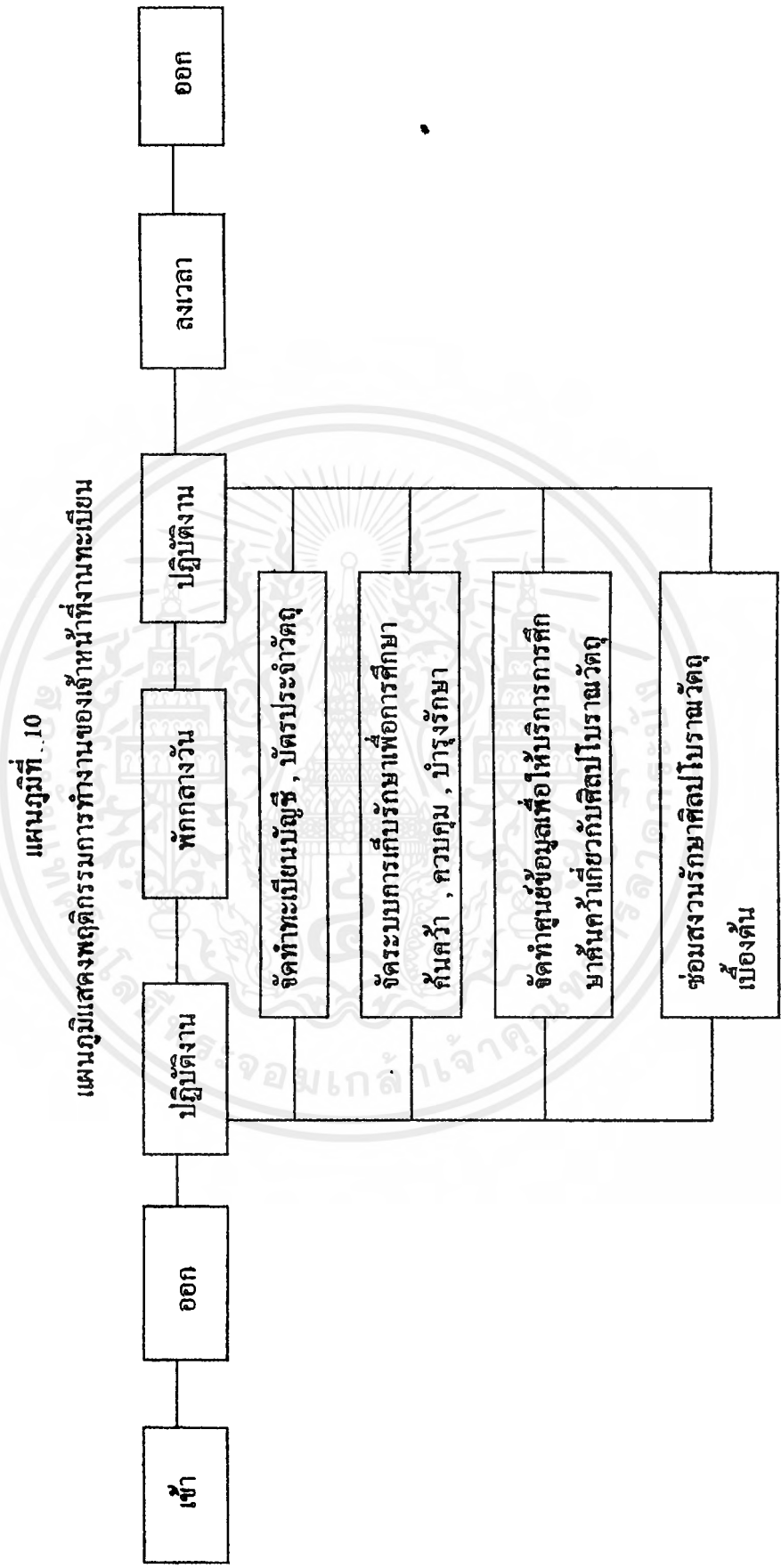

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เจ้าหน้าที่ธุรการ

4. เจ้าหน้าที่งานทะเบียน

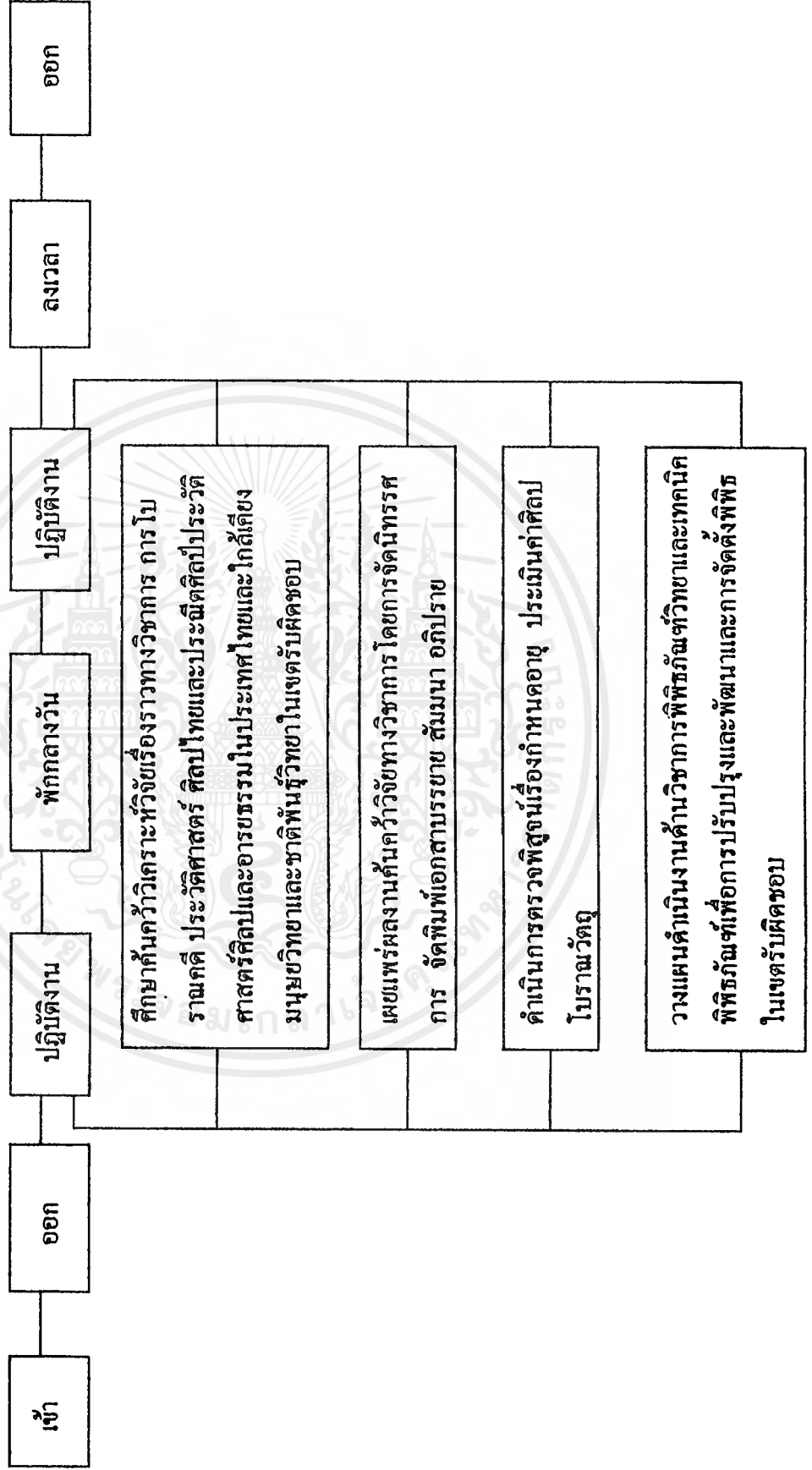

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เจ้าหน้าที่งานวิชาการ (กษกรักษ์)

แผนภูมิที่ 11

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่งานวิชาการ

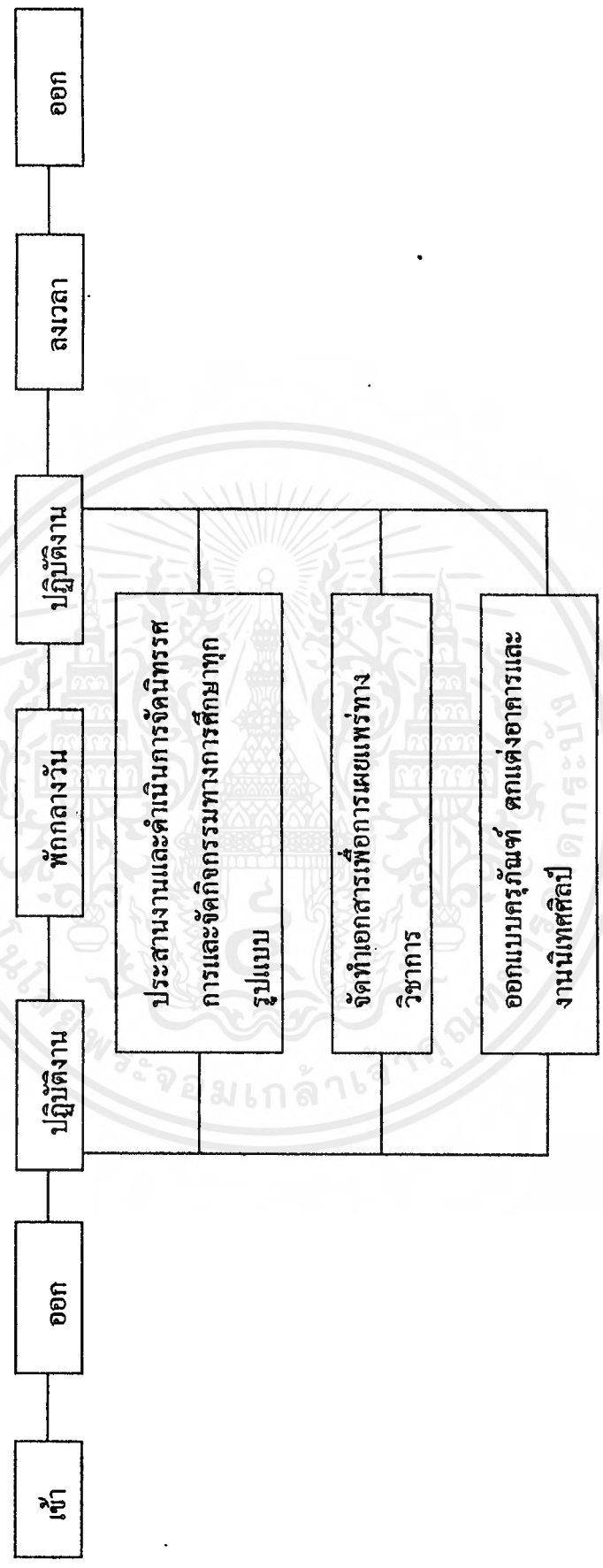

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. เจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษาและประชาสัมพันธ์

แผนภูมิที่ 12

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษาและประชาสัมพันธ์

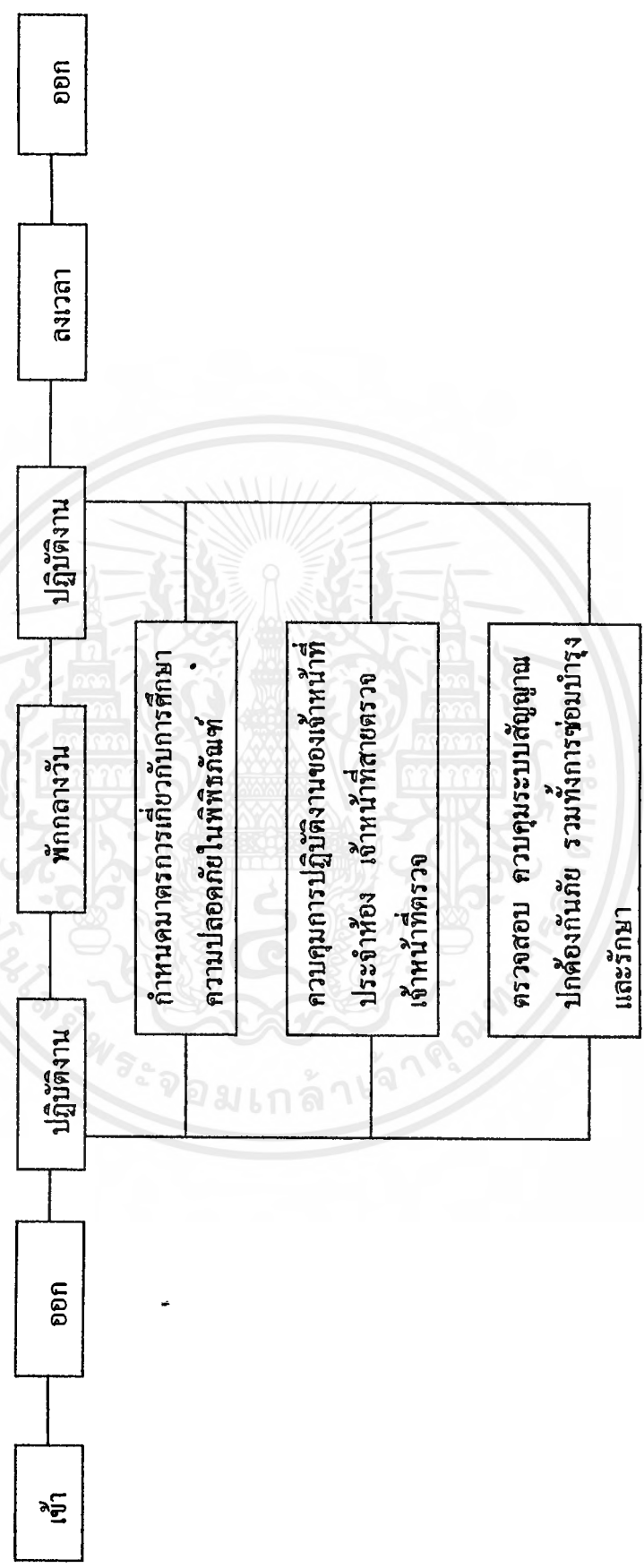

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

แผนภูมิที่ 13

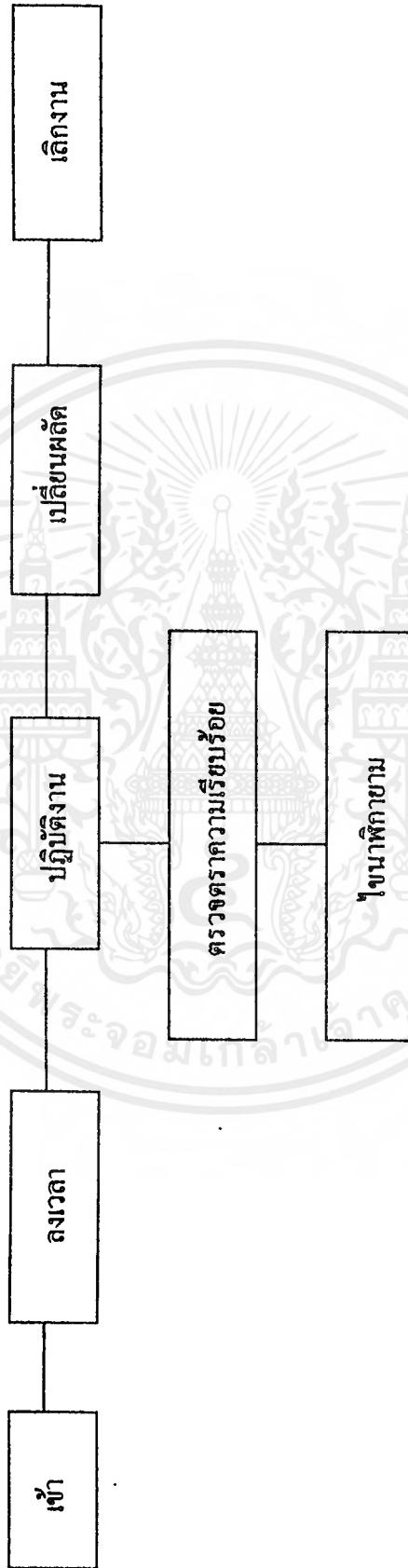
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ขนรับรักษาความปลอดภัย

แผนภูมิที่ 14
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมการทำงานของขนรับรักษาความปลอดภัย

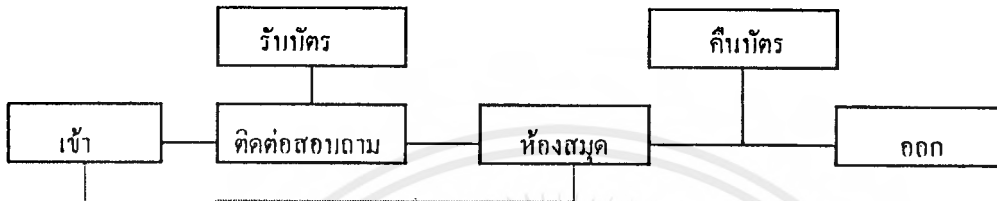

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้มาศึกษาค้นคว้า จะมาใช้บริการเพื่อการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จัดแสดง หรือศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุด โดยมี การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เมื่อทำการศึกษาเสร็จอาจจะเข้าชมนิทรรศการต่อหรือเดินทางกลับ

แผนภูมิที่ 15

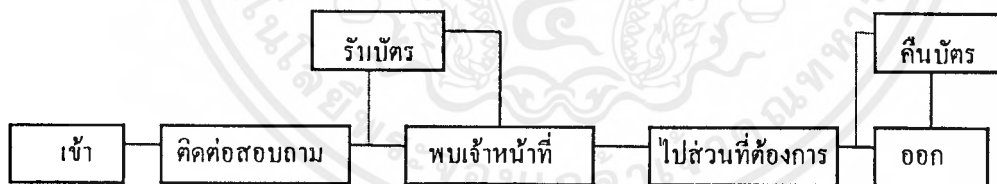
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของผู้มาศึกษาค้นคว้า

- ผู้มาติดต่อ ผู้มาติดต่อกับทางพิพิธภัณฑ์ อาจจะมาติดต่อทางราชการ หรือต้องการมาหาข้อมูลหรือดูอะไรอื่น ๆ เช่น ขอยืมข้อมูล , ขอยืมวัตถุไปจัดแสดง โดยเข้ามาถึงส่วนโถงทางเข้าเพื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ หลังจากนั้นอาจจะมีการแลกบัตรและเข้าพบเจ้าหน้าที่ตามส่วนต่าง ๆ ที่ต้องการ ก่อนออกก็ต้องแลกบัตรคืนและเดินทางกลับ

แผนภูมิที่ 16

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของผู้มาติดต่อ

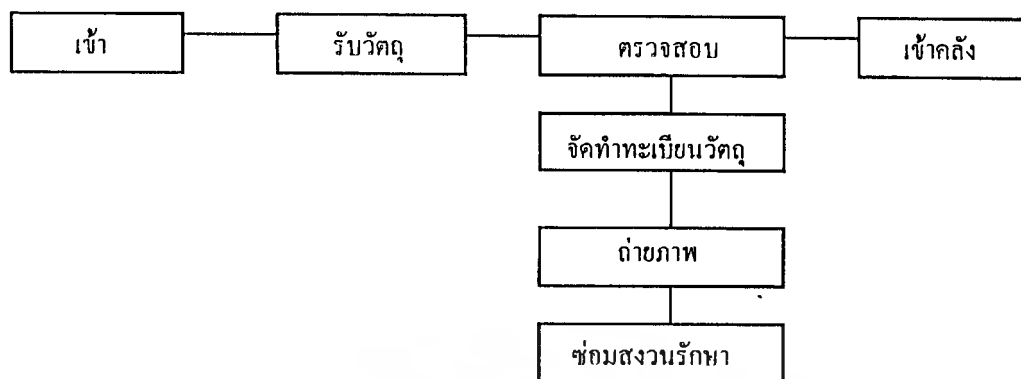

3. วัตถุจัดแสดง พฤติกรรมของวัตถุจัดแสดงมีอยู่ 2 ลักษณะคือ

- วัตถุเข้าคลังฯ โดยวัตถุนั้นจะมาจากภายนอก โดยจะนำเข้ามาเพื่อจัดแสดงหรือนำมาอนุรักษ์ ซ่อมบำรุงรักษา ซึ่งการนำวัตถุเข้าก็จะต้องมีขานรับวัตถุ จากนั้นทำการตรวจสอบสภาพ ถ่ายภาพ จัดทำทะเบียน ซ่อมสงวนรักษา และนำเข้าคลัง

แผนภูมิที่ 17

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของวัตถุเข้าคลัง

- วัตถุที่นำออกนอกคลัง โดยจะนำวัตถุออกในกรณีต่าง ๆ เช่น นำออกไปจัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์อื่น ๆ หรือพิพิธภัณฑ์อื่นขอยืมหรือนำออกไปเผยแพร่ ซึ่งการนำออกก็จะต้องตรวจเช็คทะเบียน บรรจุหีบห่อ แล้วนำออกนอกพิพิธภัณฑ์ ส่วนในการวัตถุเพื่อจัดแสดงก็ต้องตรวจเช็คทะเบียนก่อน แล้วทำการอนุรักษ์ เตรียมการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

แผนภูมิที่ 18

แผนภูมิแสดงพฤติกรรมของการนำวัตถุออกนอกคลัง

4.4 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

องค์ประกอบของโครงการสามารถศึกษาค้นคว้าได้จาก

1. การแบ่งส่วนทำงานและอัตรากำลัง โดยวิเคราะห์ถึงระบบการทำงาน และกิจกรรมของแต่ละหน่วยงานตามข้อมูลเบื้องต้น

2. พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ -ซึ่งสามารถแบ่งตามความต้องการได้ดังนี้

2.1 ความต้องการทางกายภาพ (PHYSICOLOGICAL NEEDS)

2.2 ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (SECURITY NEEDS)

2.3 ความต้องการทางด้านสังคม (SOCIAL NEEDS)

จากการศึกษาประกอบกับการเปรียบเทียบกับโครงการชนิดเดียวกัน ซึ่งสามารถพิจารณาองค์ประกอบหลักของโครงการแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. องค์ประกอบหลัก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นของโครงการ ประกอบด้วย

1.1 ส่วนสำนักงาน

- ส่วนบริหารงานทั่วไป
- ส่วนวิชาการ
- ส่วนช่างเทคนิค ศิลปกรรม

1.2 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1.3 ส่วนห้องสมุดศึกษาค้นคว้า

2. องค์ประกอบเสริม คือ องค์ประกอบที่มาช่วยในการเสริมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยพิจารณาถึงความต้องการของพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ ซึ่งองค์ประกอบเสริม ได้แก่

2.1 ส่วนบริการสาธารณะ

- ที่จอดรถ
- โถงทางเข้า
- ติดต่อสอบถาม
- ฝากของ
- ขายของที่ระลึก
- โทรศัพท์
- ห้องน้ำ - ห้องส้วม

การศึกษาพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ เพื่อที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ในโครงการรวมทั้งการวิเคราะห์พื้นที่ที่ความต้องการมาตรฐานของโครงการ การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบของโครงการ

การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์เพื่อต้องการทราบถึง ความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอยและกิจกรรมเพื่อจัดหาองค์ประกอบในแต่ละส่วนให้เกิดความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับหน้าที่ และกิจกรรมขององค์ประกอบนั้น ๆ ในแต่ละระดับ ซึ่งมีหลักในการพิจารณาคือ

1. พิจารณาจากหน้าที่ใช้สอยหลัก ซึ่งได้แก่ หน้าที่ที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ

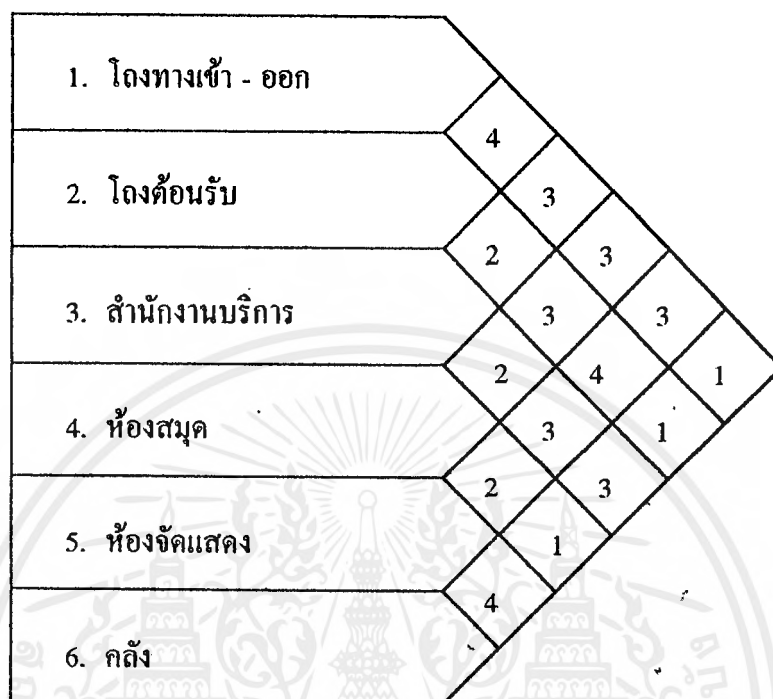
2. พิจารณาจากหน้าที่ใช้สอยรอง ซึ่งได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงานของ
โครงการ

3. พิจารณาจากกิจกรรมที่กระทำหรือพฤติกรรมนั้น ๆ ที่สัมพันธ์กับการ
วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์นั้น จะแสดงค่าโดยใช้ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง
องค์ประกอบชุดเดียวกัน โดยการกำหนดค่าของตัวเลขดังนี้

- 1 แทนค่าความสัมพันธ์น้อยมาก
- 2 แทนค่าความสัมพันธ์น้อย
- 3 แทนค่าความสัมพันธ์ปานกลาง
- 4 แทนค่าความสัมพันธ์มาก

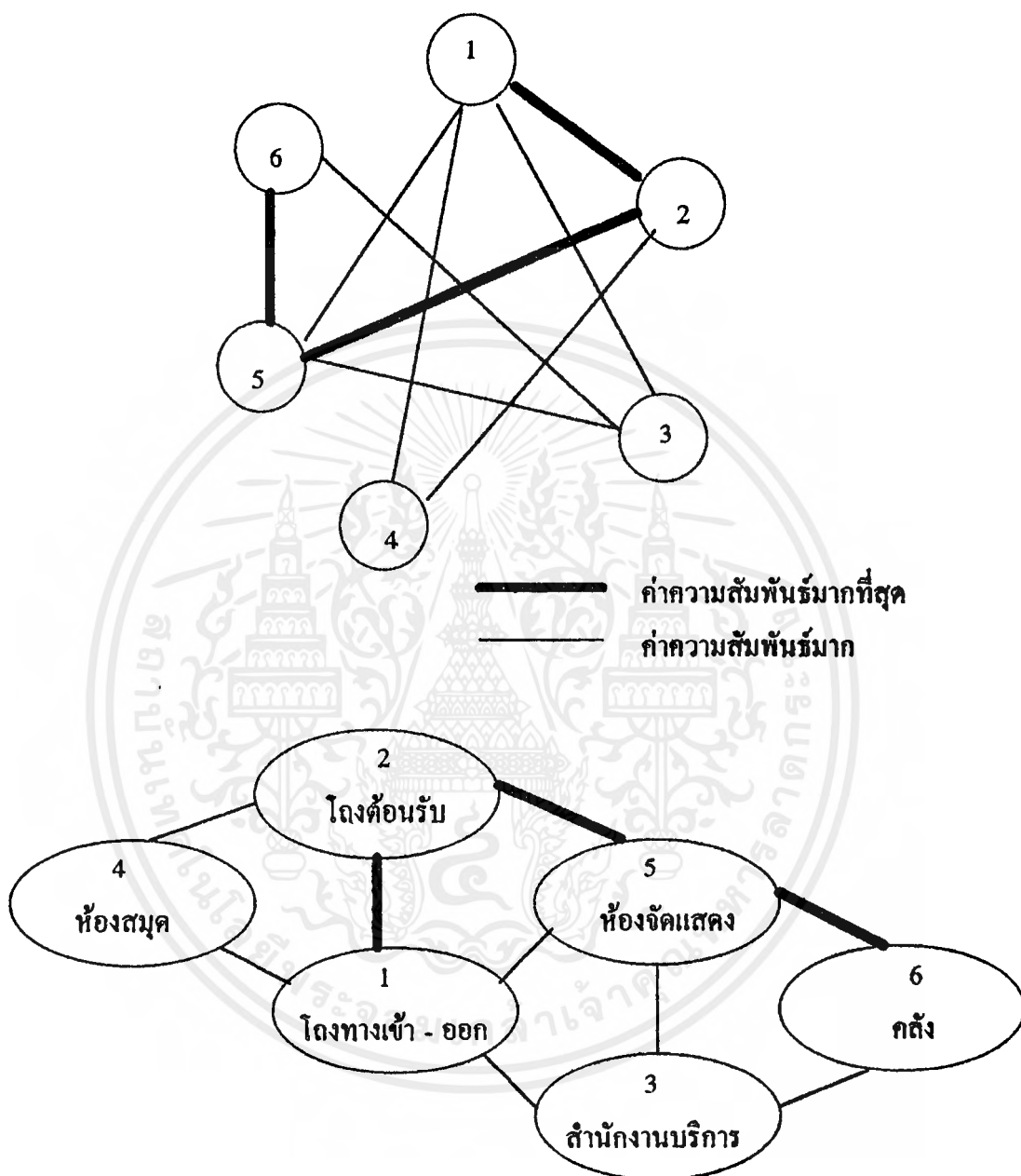

องค์ประกอบของโครงการ

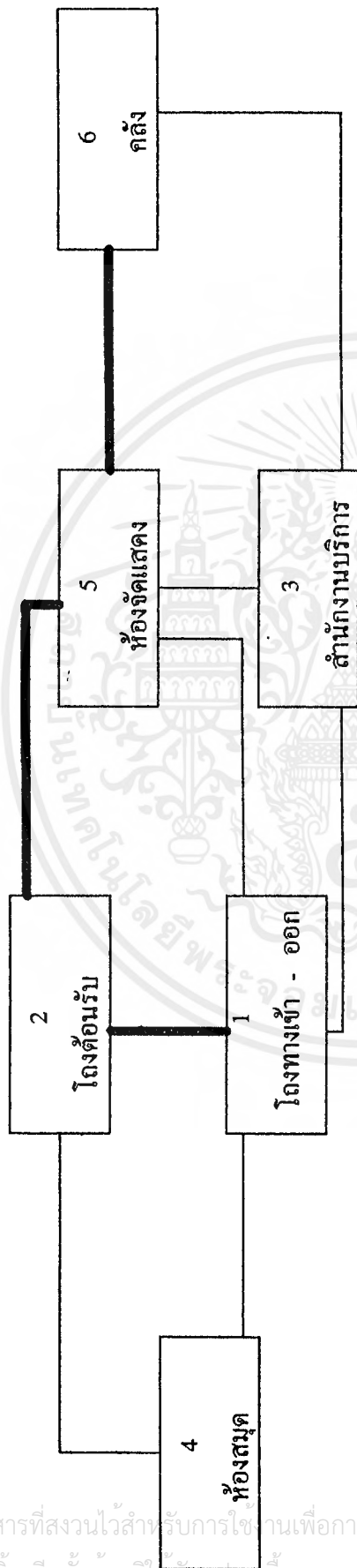
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

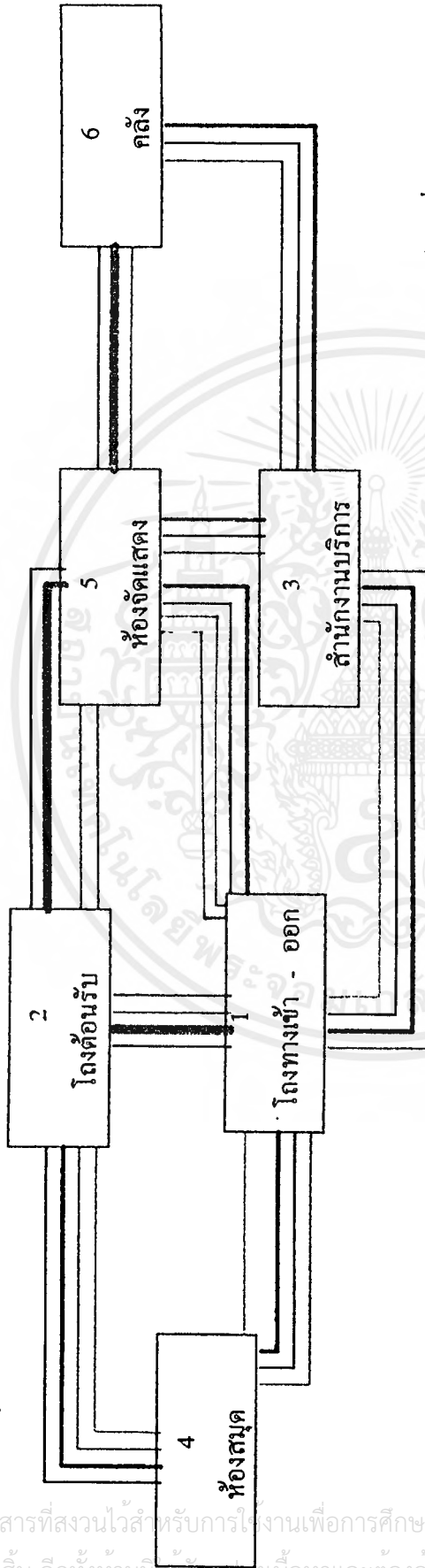
ความสัมพันธของหน้าที่ใช้สอย

ค่าความสัมพันธมากที่สุด

ค่าความสัมพันธมาก

ความสัมพันธ์ของผู้ใช้กับพื้นที่ใช้งาน

สัมพันธ์มากที่สุด

สัมพันธ์มาก

ผู้ใช้บริการ

มาเป็นรายบุคคล

มาเป็นหมู่คณะ

ศึกษาค้นคว้า

ผู้มาติดต่อ

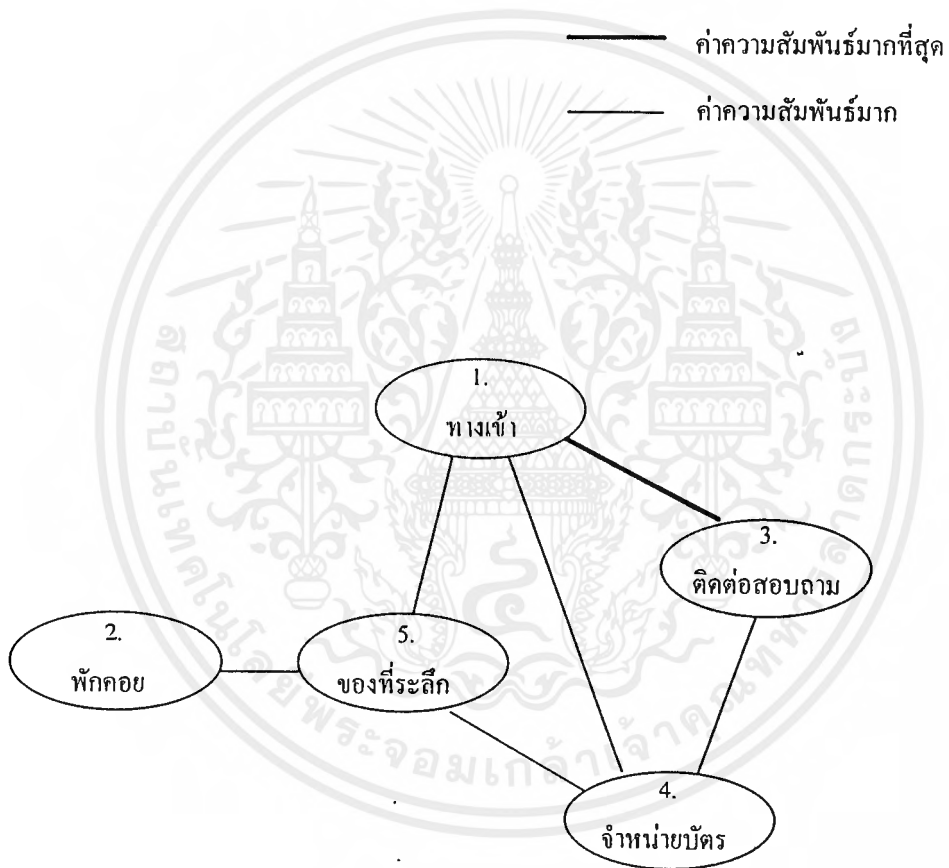
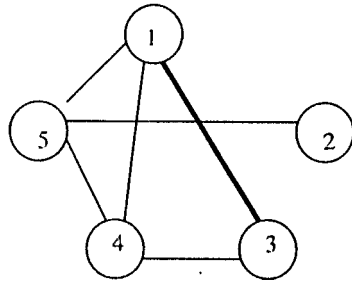
วัตถุเข้า - ออก

โคงต้อนรับ

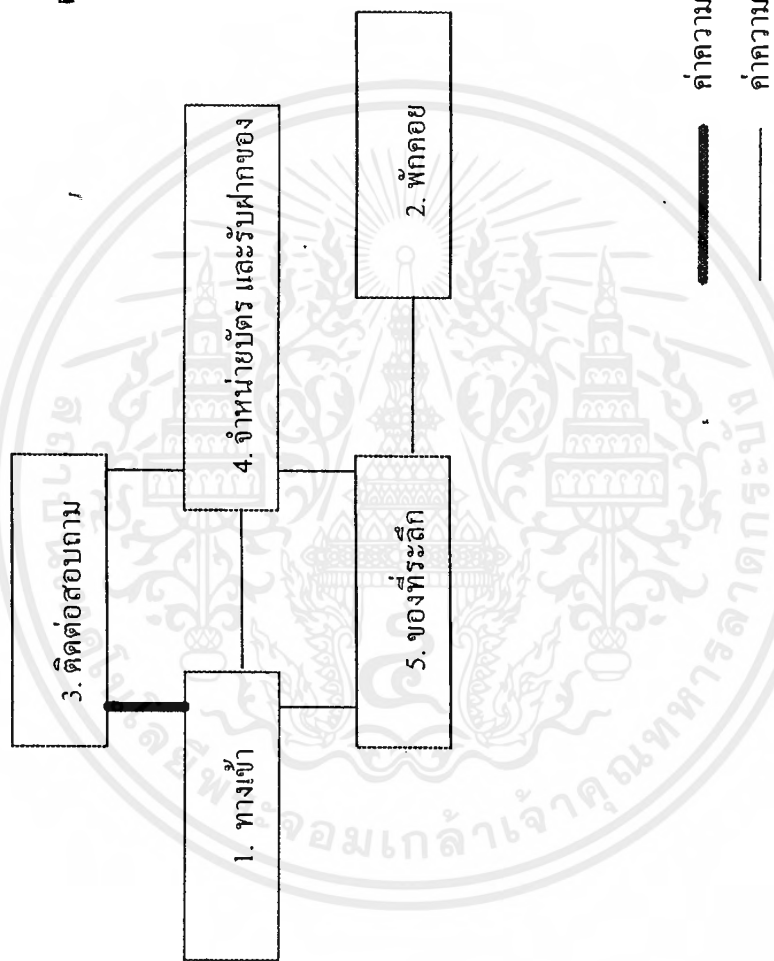
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ

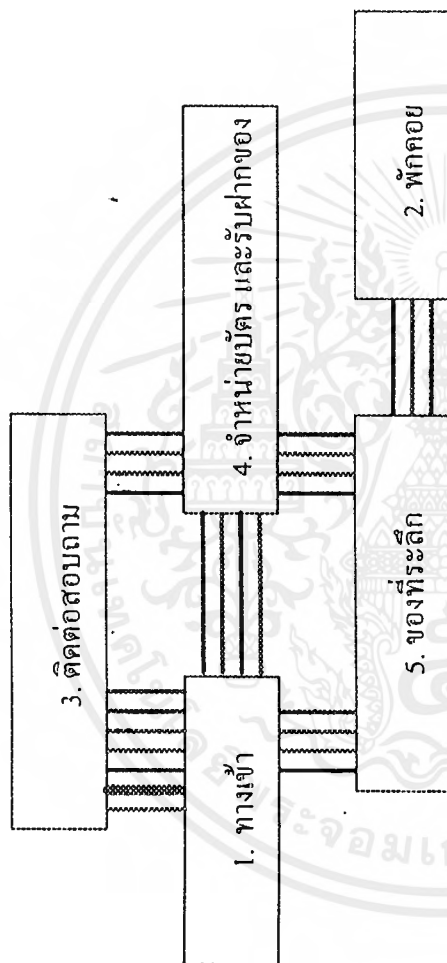
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของผู้ใช้กับพื้นที่ใช้งาน

สัมพันธ์มากที่สุด

สัมพันธ์มาก

ผู้ให้บริการ

มาเป็นรายบุคคล

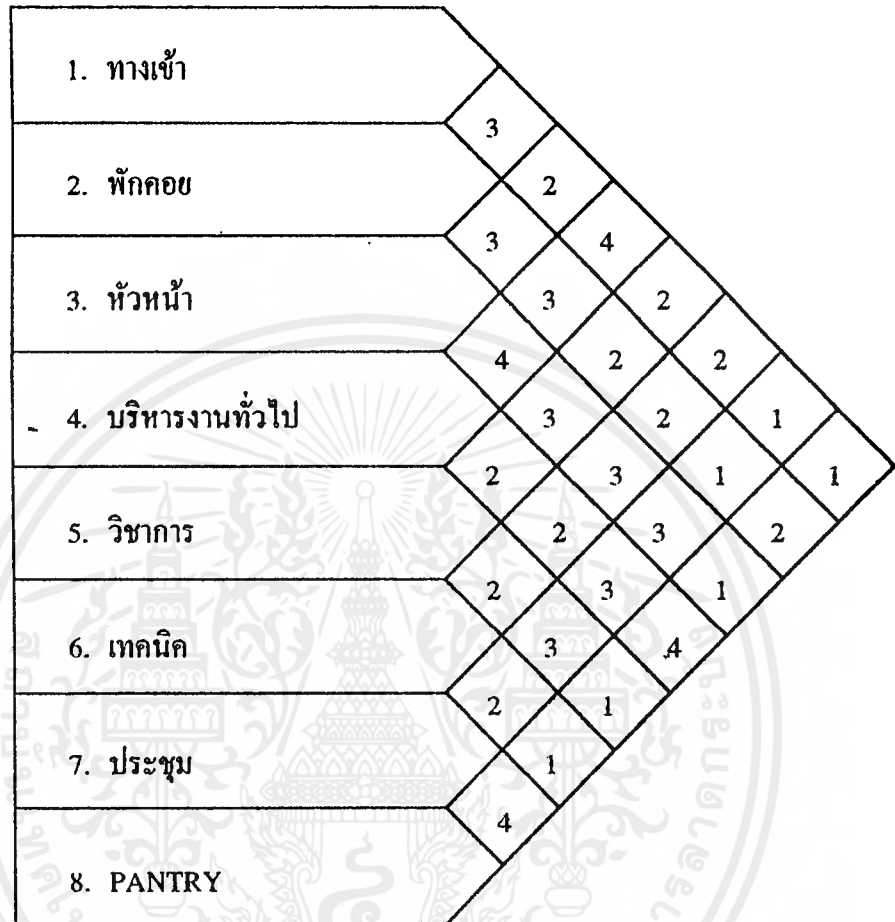
มาเป็นหมู่คณะ

ศึกษาค้นคว้า

ผู้มาติดต่อ

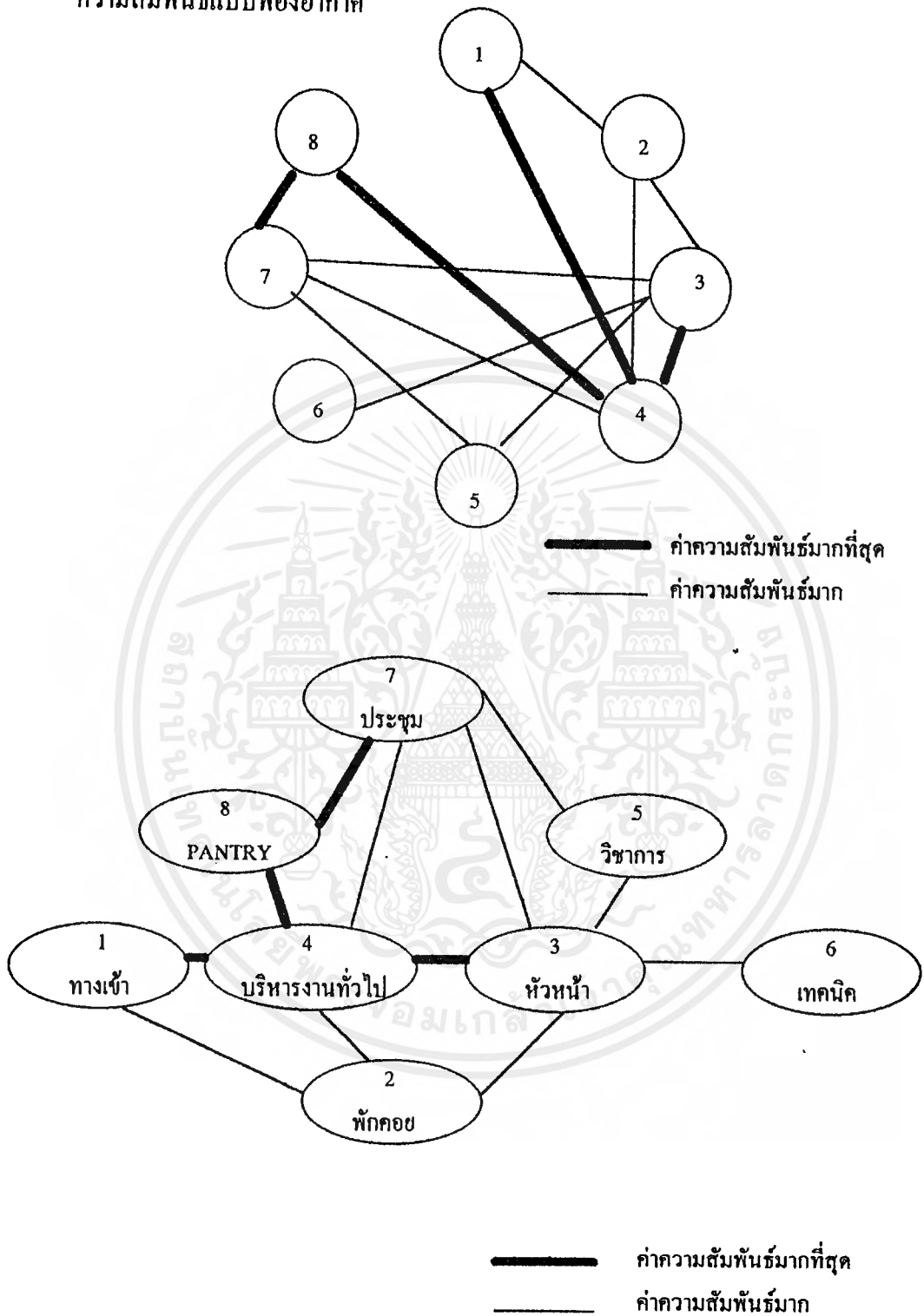
วัตถุประสงค์ - ออก

องค์ประกอบสำนักงาน

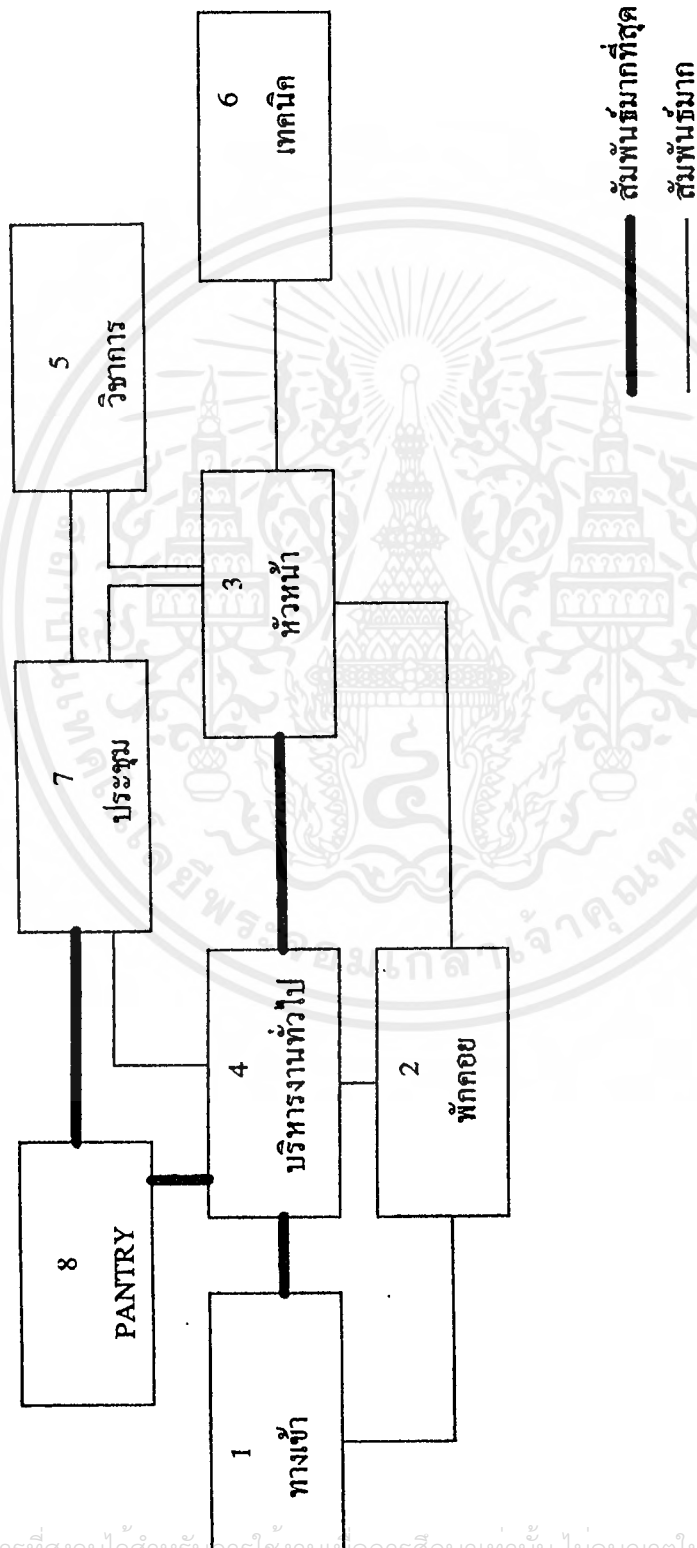
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ

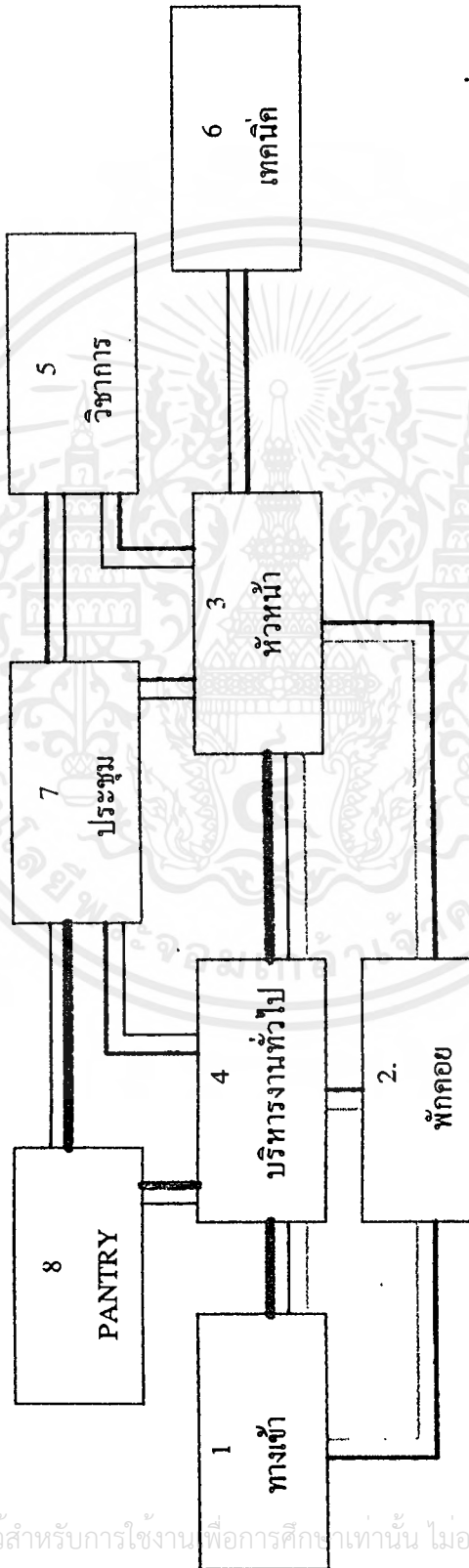

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้งาน

ความสัมพันธ์ของผู้ใช้กับพื้นที่ใช้งาน

สัมพันธ์มากที่สุด

สัมพันธ์มาก

ผู้ให้บริการ

มาเป็นรายบุคคล

มาเป็นหมู่คณะ

ศึกษาค้นคว้า

ผู้มาติดต่อ

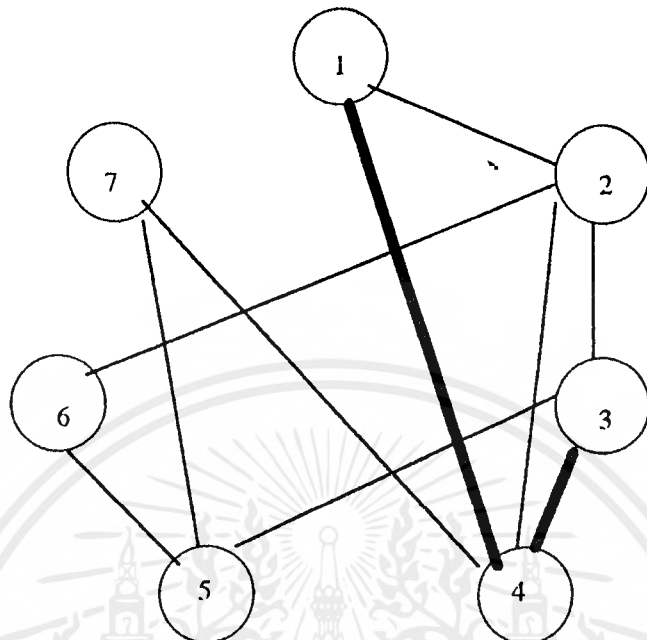
วัตถุประสงค์ - ออก

องค์ประกอบส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

1. ทางเข้า							
2. พักคอย	3						
3. ส่วนทำงานหัวหน้า	3	2					
4. ส่วนงานธุรการและพัสดุ	3	4					
5. ส่วนภัณฑรักษ์นักวิชาการ	4	3	2				
6. ส่วนเจ้าหน้าที่การศึกษาและประชาสัมพันธ์	4	2	2				
7. ส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียนและเก็บเอกสาร	2	3	3	2			
	2	2	2	2			
	3	2	2	2			
	3	3	3	2			
	2	3	3	2			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์แบบฟองอากาศ

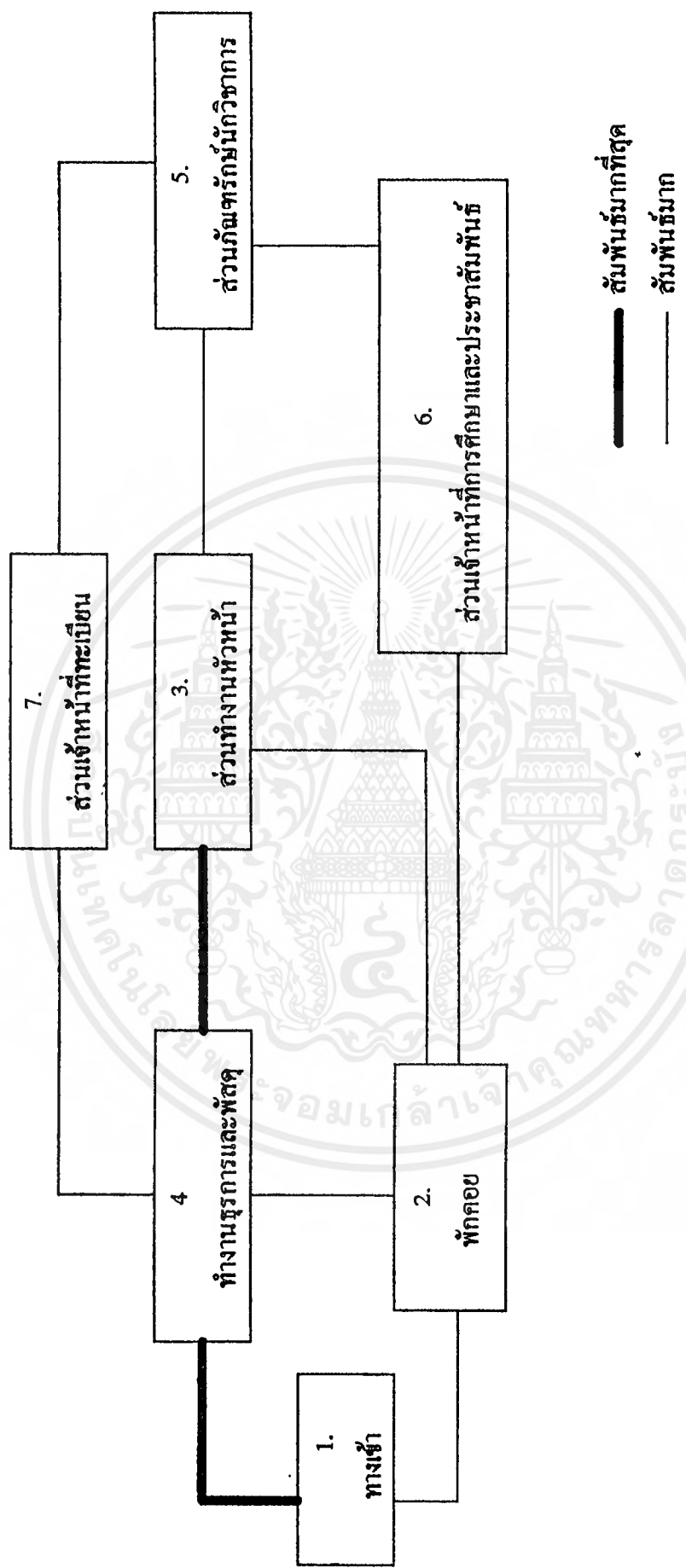

 ค่าความสัมพันธ์มากที่สุด
 ค่าความสัมพันธ์มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

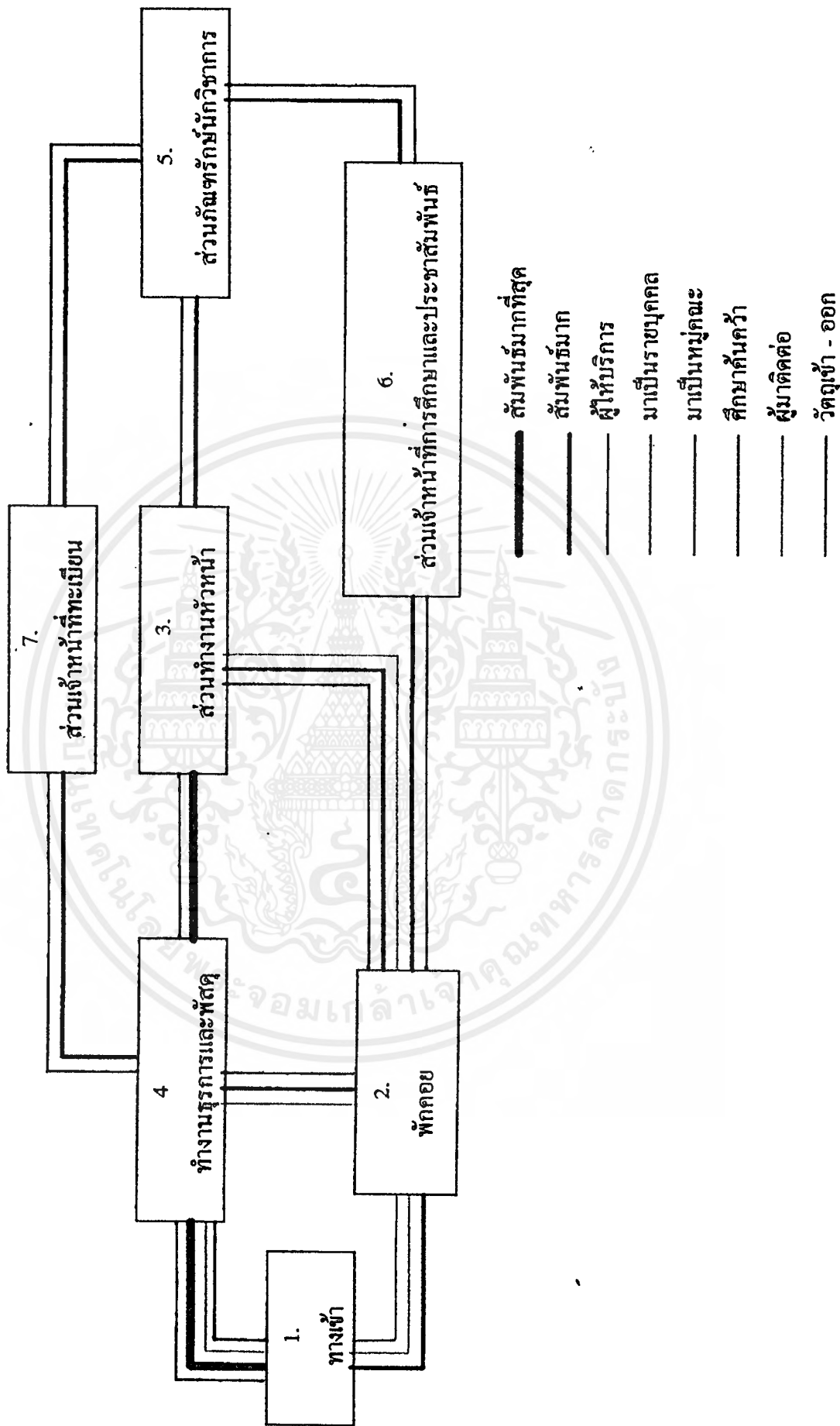
ความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้งาน

— สัมพันธ์มากที่สุด
 — สัมพันธ์น้อย

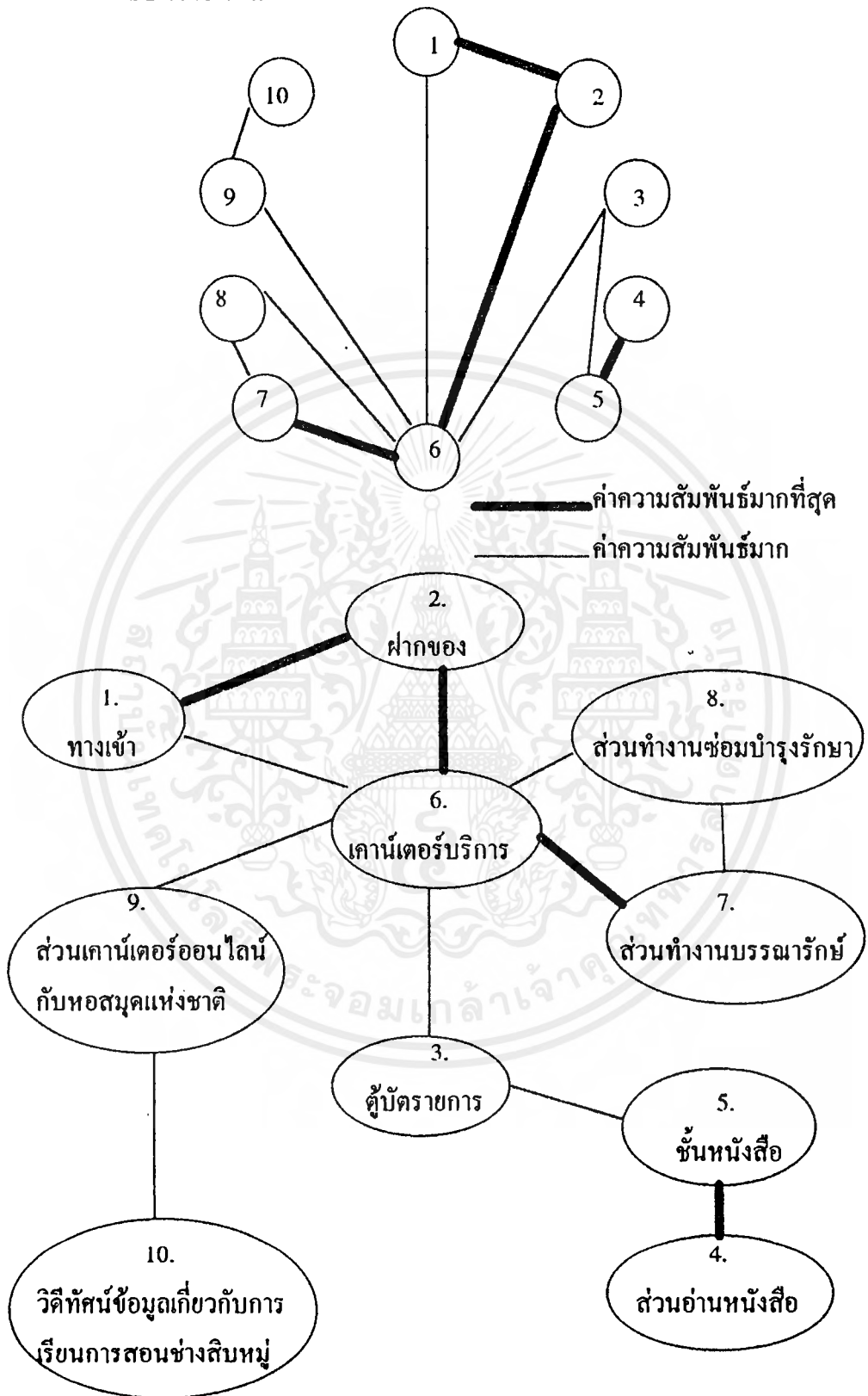
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของผู้ใช้กับพื้นที่ใช้งาน

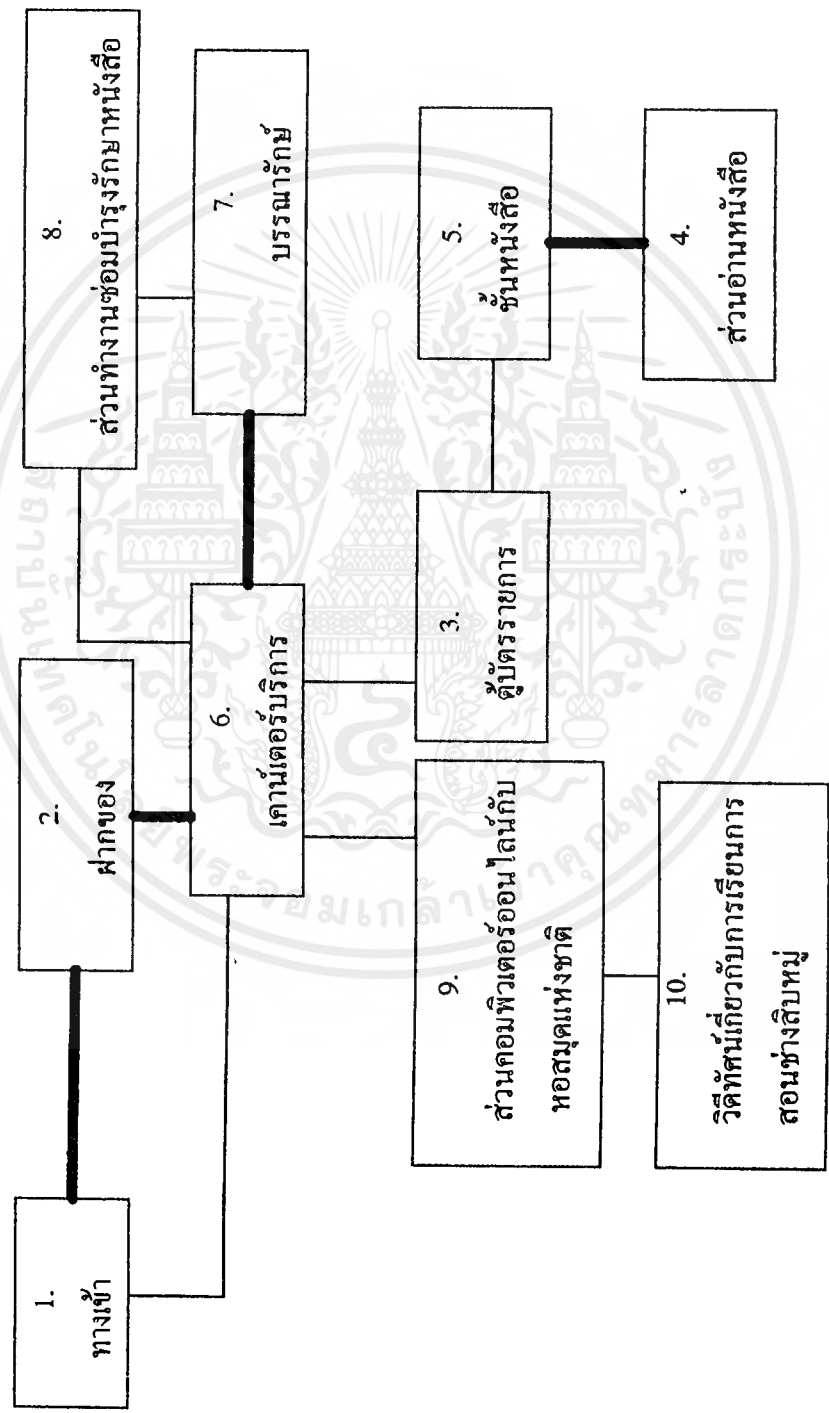
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัมพันธ์แบบฟองอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้งาน

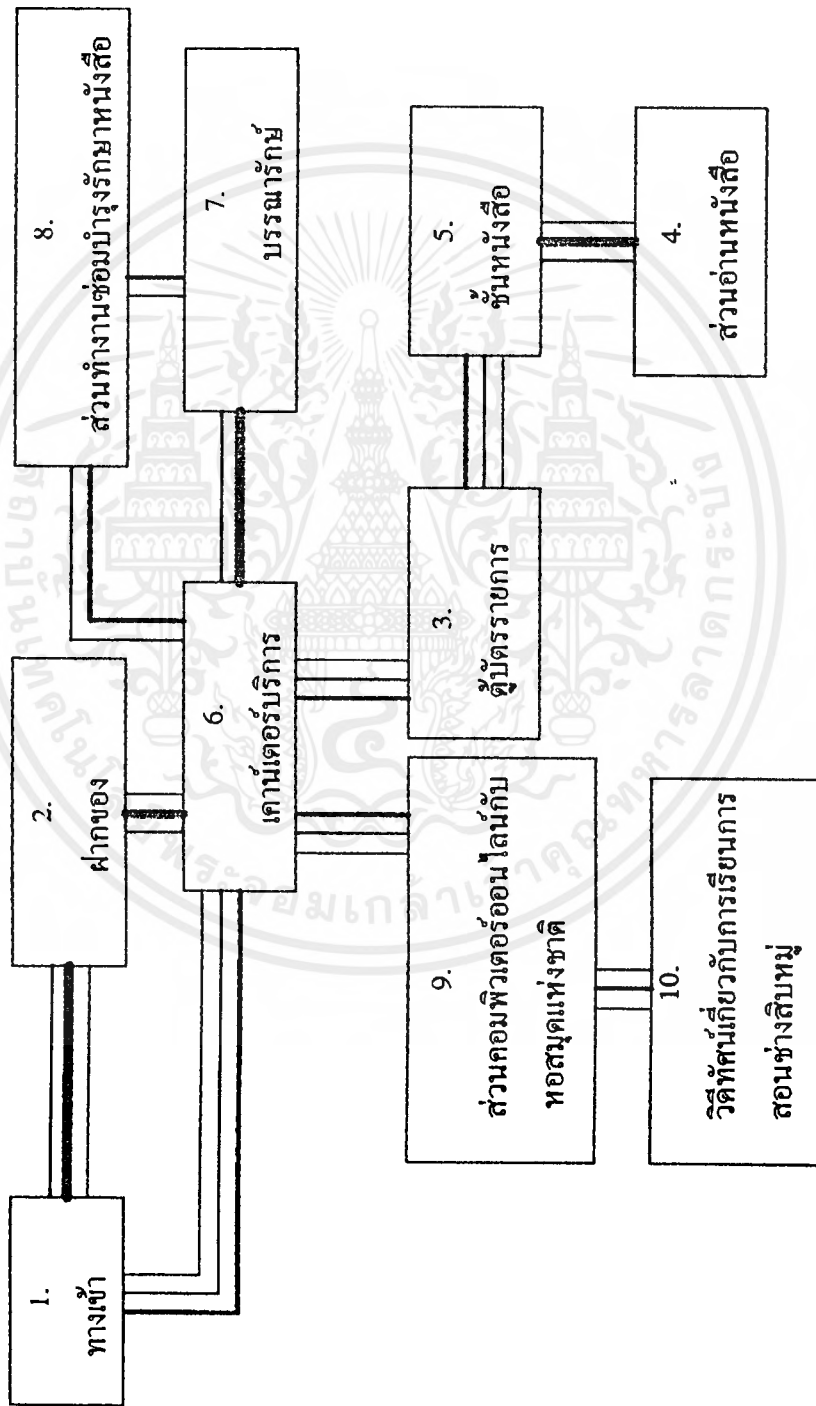

สัมพันธ์มากที่สุด

สัมพันธ์มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธของผู้ใช้กับพื้นที่ใช้งาน

- _____ สัมพันธ์มากที่สุด
- _____ สัมพันธ์มาก
- _____ ผู้ให้บริการ
- _____ มาเป็นรายบุคคล
- _____ มาเป็นหมู่คณะ
- _____ ศึกษาค้นคว้า
- _____ ผู้มาติดต่อ
- _____ วัตถุประสงค์ - ออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 สรุปวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้โครงการและการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมและความต้องการเครื่องใช้สอยเพื่อหาความต้องการใช้พื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ตามองค์ประกอบของโครงการสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

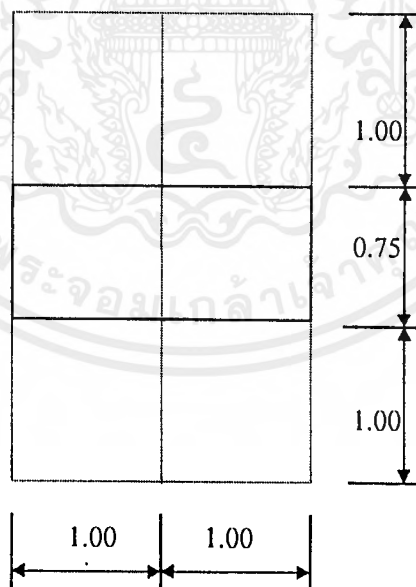
4.5.1 รูปแบบการคำนวณหาพื้นที่ใช้สอย

1. ส่วนโรงบริการสาธารณะ จากลักษณะของผังอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา ที่กำหนดทางเข้าหลักอยู่ทางด้านหน้ากึ่งกลางของอาคาร โดยมีมุขยื่นออกมา จึงได้กำหนดให้เป็นพื้นที่ส่วนโรงบริการสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้อาคาร

การคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยส่วนโรงบริการสาธารณะได้อ้างอิงข้อมูลจากการศึกษาโครงการเปรียบเทียบที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี และการศึกษาข้อมูลจาก ARCHITECH DATA สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนเจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถาม

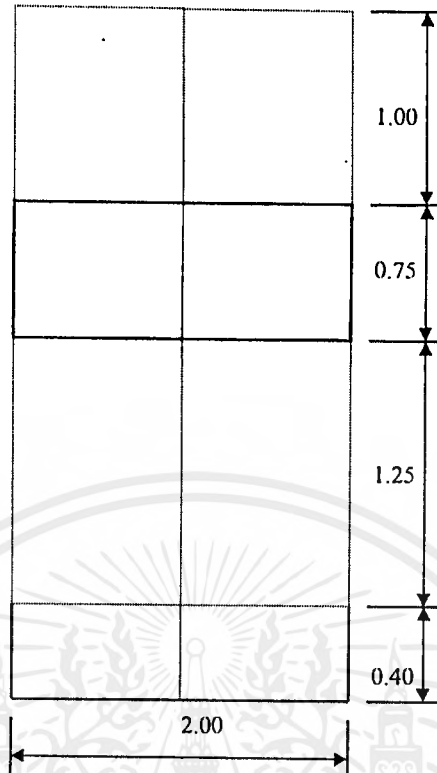
ส่วนติดต่อสอบถาม

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.00 \times 2.75 = 2.75$ ตารางเมตร / หน่วย

รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนเจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถาม 2.75 ตารางเมตร

2. ส่วนเจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตรและฝากของ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.00 \times 3.40 = 3.40$ ตารางเมตร / หน่วย

รวมความต้องการใช้พื้นที่ในส่วนเจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตรและฝากของ 3.40 ตาราง

เมตร

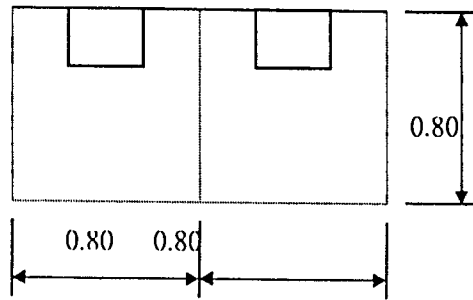
3. ส่วนพักคอย

- ส่วนพักคอย

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.80 \times 1.50 = 1.20$ ตารางเมตร / หน่วย

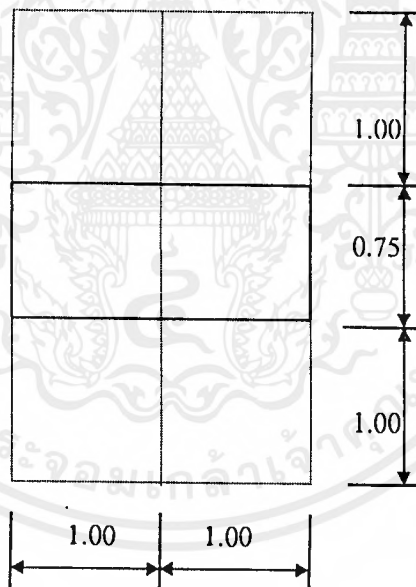
- ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ

ความต้องการพื้นที่ $0.80 \times 0.80 = 0.64$ ตารางเมตร

รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนพักผ่อน คิดเป็น 20 % ของผู้เข้ามาใช้บริการจากโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี และส่วนโทรศัพท์สาธารณะคิดเป็น 8.48 ตารางเมตร

4. ส่วนขายของที่ระลึก

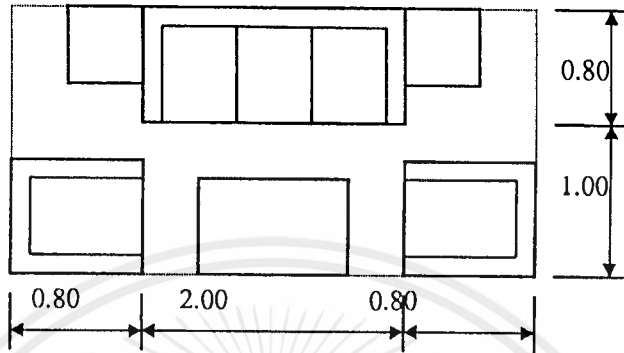
ความต้องการใช้พื้นที่ $1.00 \times 2.75 = 2.75$ ตารางเมตร / หน่วย

รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนขายของที่ระลึกและหนังสือ 2.75 ตารางเมตร

2. ส่วนสำนักงาน เนื่องจากโครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทราเป็นพิพิธภัณฑสถานขนาดเล็ก พื้นที่ในสำนักงานมีจำกัด ในการคิดพื้นที่ใช้งานจึงได้รวมส่วนบริหารและส่วนวิชาการเข้าด้วยกัน ส่วนของช่างเทคนิค ในอนาคตข้างหน้าจะมีการก่อสร้างอาคารเพื่อมารองรับอัตรากำลังในส่วนนี้

การคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยในส่วนสำนักงาน ได้อ้างอิงข้อมูลจากการศึกษาโครงการเปรียบเทียบที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี การศึกษาจาก ARCHITECH DATA และ HUMAN SCALE สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนพักคอย

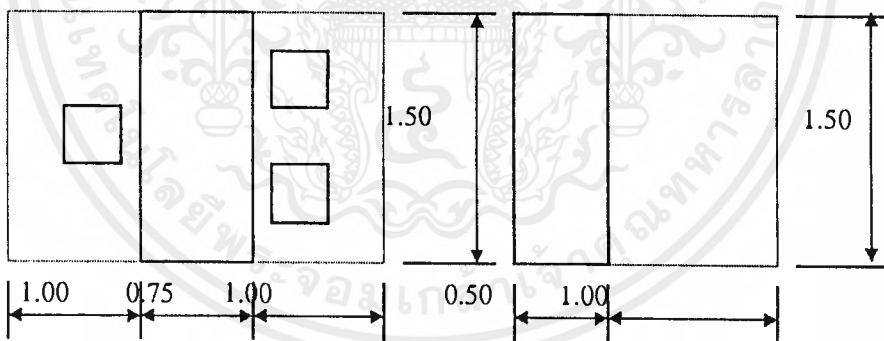

ความต้องการใช้พื้นที่ $3.60 \times 1.80 = 8.28$ ตารางเมตร / หน่วย
รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนพักคอย 8.28 ตารางเมตร

2. ส่วนทำงานหัวหน้า

- โต๊ะหัวหน้า

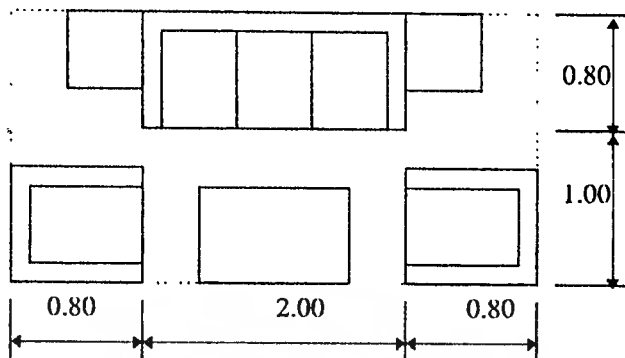
- เก้าอี้เอกสาร

ความต้องการพื้นที่ $2.75 \times 1.50 =$
4.125 ตารางเมตร / หน่วย

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 1.50 =$
2.25 ตารางเมตร / หน่วย

- ชุดรับแขก

ความต้องการใช้พื้นที่ $3.60 \times 1.80 = 8.28$ ตารางเมตร
รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนทำงานห้องหัวหน้า 14.655 ตารางเมตร

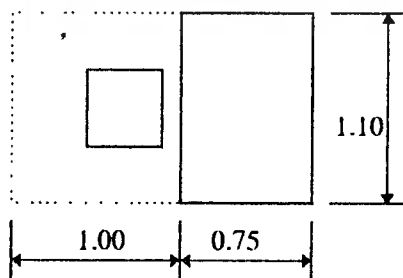
3. ส่วนทำงานธุรการและพัสดุ

- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.75 \times 1.50 = 2.625$ ตารางเมตร / หน่วย

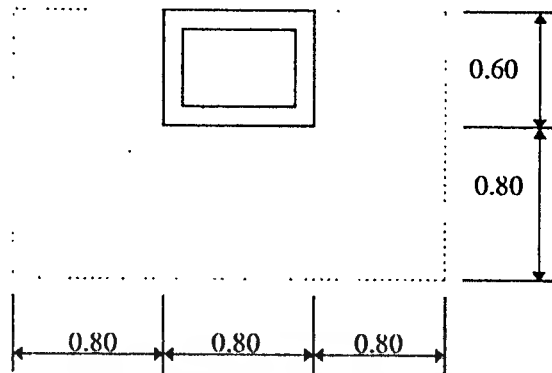
- ส่วนทำงานพิมพ์เอกสาร

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.75 \times 1.10 = 1.925$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนถ้ายเอกสาร

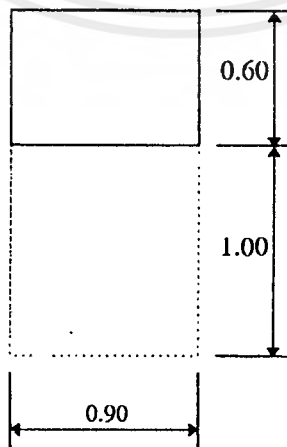
ความต้องการใช้พื้นที่ $2.40 \times 1.40 = 3.36$ ตารางเมตร / หน่วย

- ที่เก็บเอกสาร

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 1.50 = 2.25$ ตารางเมตร / หน่วย

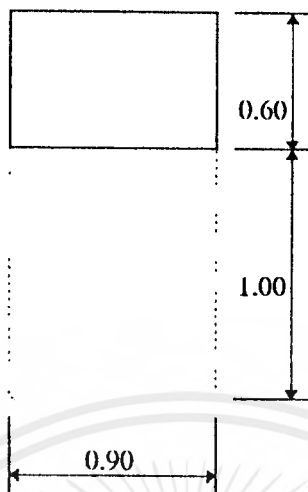
- วัสดุอุปกรณ์

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.60 = 1.44$ ตารางเมตร / หน่วย

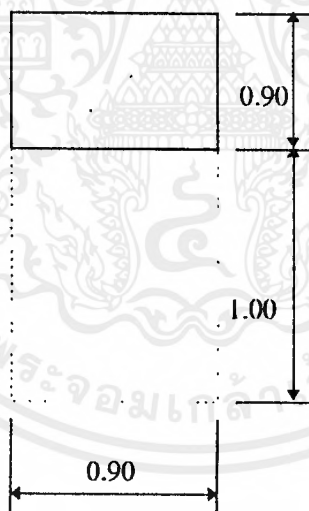
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ที่เก็บเอกสาร

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.60 = 1.44$ ตารางเมตร

- ส่วนเตรียมเครื่องคิด

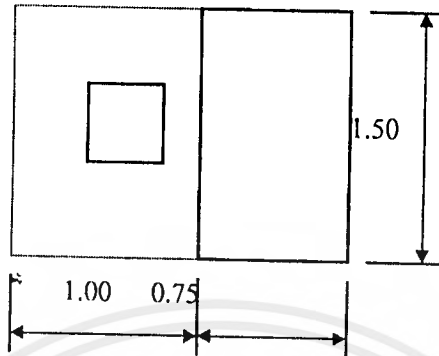

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.60 = 1.44$ ตารางเมตร / หน่วย

รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนงานธุรการและพัสดุ 14.48 ตารางเมตร

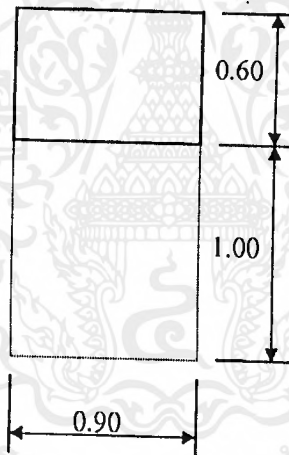
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่วนเจ้าหน้าที่การศึกษาและประชาสัมพันธ์, ส่วนภัณฑารักษ์นักวิชาการ
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่การศึกษาและประชาสัมพันธ์

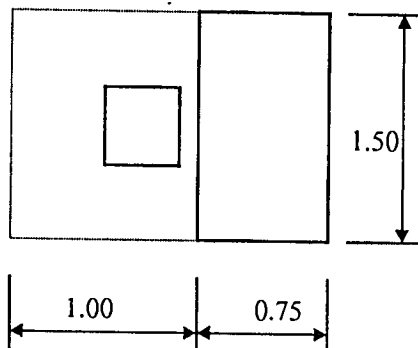
ความต้องการใช้พื้นที่ $1.75 \times 1.50 = 6.25$ ตารางเมตร / หน่วย

- เก็บเอกสาร

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.60 = 1.44$ ตารางเมตร / หน่วย

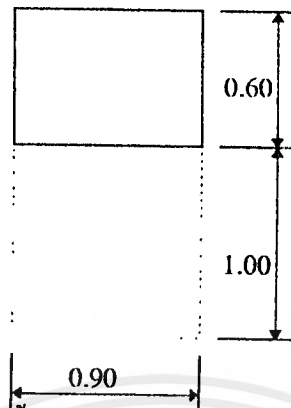
5. ส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียน
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่ทะเบียน

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.76 \times 1.50 = 2.625$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้เห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนเก็บเอกสาร

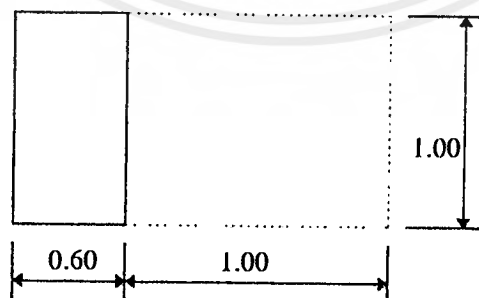

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.60 = 1.44$ ตารางเมตร / หน่วย
รวมความต้องการใช้พื้นที่ส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียน 4.065 ตารางเมตร

3. ส่วนห้องสมุด นอกจากวารสารที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้บริการประชาชนยังได้นำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ด้วยคอมพิวเตอร์ออนไลน์กับหอสมุดแห่งชาติ มุมห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ติดต่อ INTERNET คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนช่างสิบหมู่ พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์ การคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องสมุด ได้อ้างอิงจากการศึกษาโครงการเปรียบเทียบจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี การศึกษาจาก ARCHITECH DATA และ HUMAN SCALE สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนฝากของ

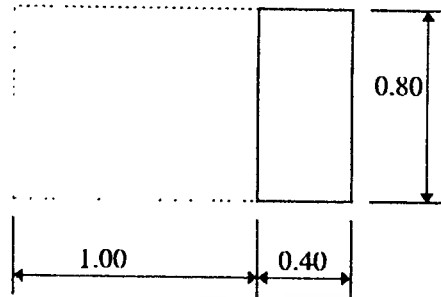
- รับฝากของ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.00 \times 1.60 = 1.60$ ตารางเมตร / หน่วย

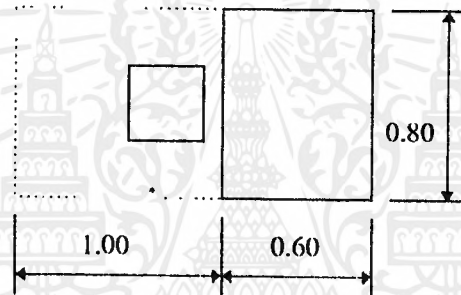
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ตู้บัตรรายการ

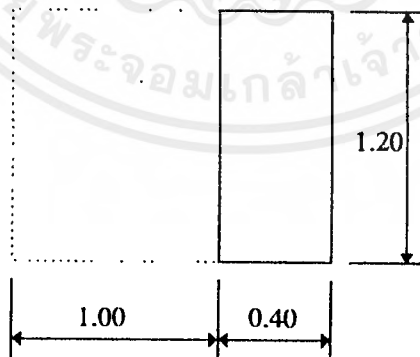
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.80 \times 1.40 = 1.12$ ตารางเมตร / หน่วย

3. ส่วนที่นั้งอ่านหนังสือ

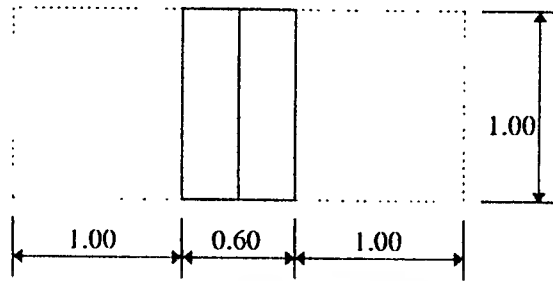
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.80 \times 1.60 = 1.28$ ตารางเมตร / หน่วย

4. ส่วนชั้นหนังสือ

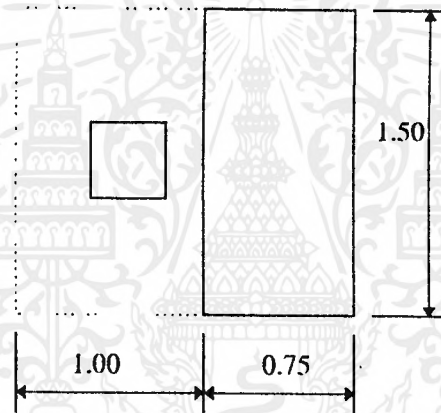
ความต้องการใช้พื้นที่ $1.40 \times 1.20 = 1.68$ ตารางเมตร / หน่วย

5. เคาน์เตอร์บริการ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.00 \times 2.60 = 2.60$ ตารางเมตร / หน่วย

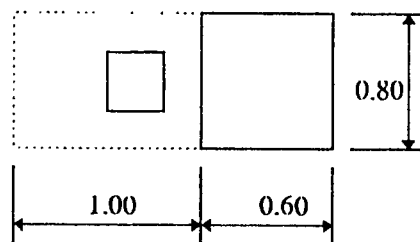
6. ส่วนทำงานบรรณารักษ์และส่วนทำงานซ่อมบำรุงรักษาหนังสือ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.75 \times 1.50 = 2.625$ ตารางเมตร / หน่วย

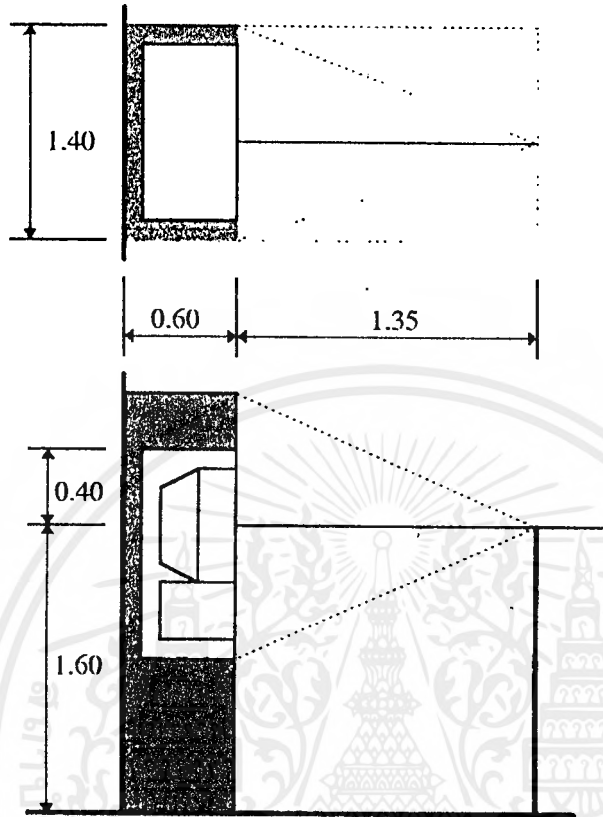
รวมความต้องการใช้พื้นที่ $2.625 \times 2 = 5.25$ ตารางเมตร

7. ส่วนคอมพิวเตอร์ออนไลน์กับหอสมุดแห่งชาติ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.60 \times 0.80 = 1.28$ ตารางเมตร / หน่วย

8. วิถีทัศน์แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนช่างสิบหมู่

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.40 \times 1.95 = 2.73$ ตารางเมตร / หน่วย

4.5.2 การวิเคราะห์การจัดแสดงของโครงการ

โครงการอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็น การอนุรักษ์อาคารศาลาล้างเก่า ซึ่งเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญในอดีตของชาติไทยในยุคสมัยหนึ่ง จึงจัดให้เป็นสถานที่เก็บรักษา จัดแสดง มรดกทางวัฒนธรรม และเป็นศูนย์ข้อมูลด้านวรรณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรรมชาติวิทยา และชาติพันธุ์วิทยาของจังหวัดฉะเชิงเทราโดยความร่วมมือของท้องถิ่น และเพื่อเป็นสถานที่สำหรับการศึกษาและให้บริการข้อมูลแก่ประชาชน โดยแบ่งหัวข้อการจัดแสดงออกเป็น 7 หัวข้อดังนี้

หัวข้อที่ 1 บ้านเมืองของเราแต่เก่าก่อน

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอภาพรวมโดยย่อของประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย ตามหลักฐานที่พบจากงานโบราณคดี เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง และสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงประกอบการเรียนการสอนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอลักษณะทางภูมิศาสตร์ ลักษณะธรณีวิทยาของ จังหวัดฉะเชิงเทรา ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ป่าชายเลนในอดีต - ปัจจุบัน กับ โครงการพระราชดำริศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อน ระบบบวรเกษตรของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน กิ่งอำเภอท่าตะเกียบ

หัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอข้อมูลโดยรวมของจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีกฎ พัฒนาการตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ จากหลักฐานทางโบราณคดีที่มีตำแหน่งใกล้เคียง กัน ต่อเนื่องถึงรัตนโกสินทร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าชาวฉะเชิงเทรา มีบทบาทต่อความ เคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงต่อประวัติศาสตร์ไทยอย่างไร อันจะเป็นส่วนหนึ่งให้ ชาวฉะเชิงเทรา รับทราบและเข้าใจถึงพัฒนาการทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน

หัวข้อที่ 4 ชาติพันธุ์วิทยา

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอความเป็นมาของกลุ่มคนที่แตกต่างกันไปในถิ่น ฐานที่มา ภาษา วัฒนธรรม แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันจวบจนปัจจุบัน ทุกคนทุกกลุ่มเรียก ตนเองว่า “ชาวแปดริ้ว”

หัวข้อที่ 5 ของดีเมืองแปดริ้ว

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำชื่อเสียงให้กับจังหวัดฉะเชิงเทรา ภาพชีวิตของคนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เกี่ยวกับการผลิตขนม

หัวข้อที่ 6 สถานที่สำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และทางธรรม ชาติ ประเพณี และเทศกาลสำคัญภายในจังหวัดฉะเชิงเทรา

หัวข้อที่ 7 ประวัติบุคคลสำคัญ

วัตถุประสงค์ : ต้องการนำเสนอประวัติโดยย่อของบุคคลสำคัญที่ทำชื่อเสียงให้ กับจังหวัดฉะเชิงเทรา

รายละเอียดหัวข้อการจัดแสดง

หัวข้อที่ 1 บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน

1.1 ก่อนประวัติศาสตร์

1.1.1 บ้านเก่า จังหวัดกาญจนบุรี

1.1.2 บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

1.1.3 โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี

1.2 ประวัติศาสตร์

1.2.1 ประวัติศาสตร์

1. ทวาราวดี

2. เมืองพระรถ จังหวัดปราจีนบุรี

3. ดงละคร จังหวัดนครนายก

1.2.2 ศรีวิชัย

1.2.3 ลพบุรี

1.2.4 เชียงแสน

1.2.5 สุโขทัย

1.2.6 อโยธยา

1.2.7 รัตนโกสินทร์

หัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.2 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลน

2.3 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้

2.4 โครงการพระราชดำริศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อนระบบวนเกษตร
ของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม

หัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา

3.1 ชื่อเมืองฉะเชิงเทรา “แปดริ้ว” ความหมาย

3.2 หลักฐานชุมชนก่อนประวัติศาสตร์

3.2.1 โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี

3.2.2 แหล่งโบราณคดีบึงไผ่ดำ จังหวัดฉะเชิงเทรา

3.2.3 แหล่งโบราณคดีโลกพนมราบ (สมัยหินใหม่)

จังหวัดฉะเชิงเทรา

หัวข้อที่ 5 ของศีเมืองแปดริ้ว

- 5.1 หมาก
- 5.2 มะม่วง
- 5.3 ขนมเป็ยะ
- 5.4 ข้าวหอมมะลิ

หัวข้อที่ 6 สถานที่สำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา

- 6.1 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- 6.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
 - 6.2.1 ลำน้ำบางปะกง
 - 6.2.2 ศูนย์ศึกษาพัฒนาการเขาคันทรง
 - 6.2.3 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน กิ่งอำเภอท่าตะโก
- 6.3 ประเพณีและเทศกาลสำคัญ
 - 6.3.1 งานวันมะม่วง
 - 6.3.2 งานนมัสการหลวงพ่อโสธร

หัวข้อที่ 7 ประวัตินุคคลสำคัญ

- 7.1 ประวัตินุคคลสำคัญ
 1. พระยาวิเศษฤๅไชย
 2. กรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์
 3. พระยาศรีสุนทรโวหาร
 4. พระพรหมคุณาภรณ์
 5. ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม
 6. ครูเพลงพวงค์ มุกดา
 7. นายสงว ทรัพย์สำรวย

หัวข้อที่ 1 บ้านเมืองเรแต่เก่าก่อน

ตารางที่ 23 ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
1.1. ก่อนประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีที่สำคัญขนาด 0.60 X 1.00 - แผนภูมิลำดับยุคสมัยในประเทศไทยขนาด 0.20 X 0.25 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
1.1.1 บ้านเก่า จ.กาญจนบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีบ้านเก่าจังหวัดกาญจนบุรีขนาด 0.25 X 0.25 - ภาพถ่ายแสดงหลักฐานโครงกระดูกมนุษย์โบราณขนาด 0.40 X 0.50 - ภาพถ่ายลายเส้นแสดงวัตถุที่ขุดค้นพบขนาด 0.40 X 0.80 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
1.1.2 บ้านเชียง จ.อุดรธานี	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงจังหวัดอุดรธานีขนาด 0.20 X 0.20 - ภาพถ่ายหลักฐานโครงกระดูกที่ขุดค้นพบขนาด 0.30 X 0.30 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	2	1.485 ^๕	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายแสดงสภาพโครงการดูกันในหอดูดูดกัน ขนาด 0.30 X 0.30 - ภาพถ่ายลายเส้นแสดงพิธีกรรมการฝังศพขนาด 0.55 X 0.60 - ป้ายคำบรรยายขนาด 0.20 X 0.25 - ภาพถ่ายจากการบินขบวนของนักโบราณคดี แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการการอยู่อาศัยของคนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยต้น - สมัยปลายขนาด 0.80 X 0.90 - ป้ายคำบรรยายขนาด 0.20 X 0.30 				
	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุจริงภาชนะดินเผาสมัยต้น (5,600 - 3,000ปีมาแล้ว) จำนวน 1 ชิ้น - วัตถุจริงภาชนะดินเผาสมัยกลาง (3,000-2,300 ปีมาแล้ว) จำนวน 1 ชิ้น - วัตถุจริงภาชนะดินเผาสมัยปลาย (2,300 - 1,800 ปีมาแล้ว) จำนวน 1 ชิ้น 	จัดแสดงมองได้ 4 ด้านขนาด 0.70 X 0.70	1	4.41	4.41

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
1.1.3 โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดี โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี ขนาด 0.25 X 0.25 - ทัศนียภาพแสดงแหล่งโบราณคดี โลกพนมดี ขนาด 0.40 X 0.50 - ภาพถ่ายเส้นแสดงหตุมหลัฐานที่ขุดค้นพบและวัตถุที่ขุดค้นพบขนาด 0.50 X 0.80 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
1.2 ประวัติศาสตร์					
1.2.1 ประวัติศาสตร์					
1. ทวาราวดี	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงแนวชายฝั่งทะเลและกำแพงเมืองโบราณคดีสมัยทวาราวดีขนาด 0.20 X 0.25 - แผนที่แสดงชุมชนโบราณสถานในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาขนาด 0.20 X 0.25 - รูปแบบของฐานโบราณสถานเมืองโบราณขนาด 0.30 X 0.30 - รูปแบบเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยมองค์ระฆังคว่ำขนาด 0.20 X 0.20 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	2	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
<p>2. เมื่อพระรถ จ. ปราจีนบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยมองค์ระฆังรูปบาตรคว่ำ บนยอดมีลูกแก้วขนาด 0.15 X 0.20 - รูปธรรมจักรกับกวางหมอบขนาด 0.30 X 0.40 - รูปพระโพธิสัตว์อวโลทีศวรดินเผาขนาด 0.15 X 0.30 - พระพุทธรูปปางนาคปรกศิลาค้นพบที่เมืองฝ้าย อำเภอถ้ำปลาขนาด จังหวัดบุรีรัมย์ ขนาด 0.30 X 0.40 - พระพุทธรูปปางประทานพรขนาด 0.30 X 0.50 - พระพุทธรูปปางนาคปรก จังหวัดปราจีนบุรีขนาด 0.30 X 0.40 - พระพุทธรูปขนาด 0.30 X 0.50 	<p>บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90</p>	<p>1</p>	<p>1.485</p>	<p>1.485</p>

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
3. ดงละคร จ. นครนายก	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายพระพุทธรูปาทู ขนาด 0.35 X 0.40 - ภาพถ่ายเส้นแสดงชั้นส่วนพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร รูปเคารพที่จุดค้นพบขนาด 0.35 X 0.50 - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีจังหวัดนครนายกขนาด 0.25 X 0.25 - ทัศนียภาพบริเวณโบราณสถานวงละครขนาด 0.40 X 0.50 - รูปภาพเศษภาชนะดินเผาตั้งด้วยเชือกทาบขนาด 0.25 X 0.25 - รูปภาพลูกปัดแก้ว ลูกปัดหิน กำไลดินเผาบนกรอบขนาด 0.25 X 0.25 - เศียรพระพุทธรูปกาไหล่ทองคำขนาด 0.30 X 0.35 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
1.2.2 ศรีวิชัย	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่งแหล่งที่พบศิลปะแบบศรีวิชัยขนาด 0.25 X 0.25 - รูปภาพพระบรมธาตุไชยาขนาด 0.30 X 0.35 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
1.2.3 ลพบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - รูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร สลักด้วยหินคันนบที่อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีขนาด 0.15 X 0.30 - รูปพระพิมพ์ดินดิบขนาด 0.10 X 0.15 - รูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรหล่อด้วยสัมฤทธิ์ขนาด 0.50 X 0.60 - รูปภาพแสดงกษัตริย์และดินแดนที่อำเภอพุนนัง จังหวัดสุราษฎร์ธานีขนาด 0.50 X 0.70 	บอร์ดจัดแสดงขนาด	1	0.72	0.72
	<ul style="list-style-type: none"> - รูปถ่ายทับหลังศิลา วัดทองช้าง จังหวัดจันทบุรี ขนาด 0.15 X 0.25 - รูปถ่ายทับหลังศิลา พบที่หน้าพระอุโบสถวัดสุทัศนาราม จังหวัดอุบลราชธานีขนาด 1.5 X 0.25 - รูปปรangk์เขมรเมืองลพบุรี กลางพุทธศตวรรษที่ 15 ขนาด 0.20 X 0.30 - รูปปราสาทบ้านพลวง จังหวัดสุรินทร์ขนาด 0.20 X 0.25 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	2	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
	<ul style="list-style-type: none"> - รูปปราสาทหินพิมาย จังหวัดนครราชสีมา กลางพุทธศตวรรษที่ 17 ขนาด 0.40 X 0.50 - รูปปราสาทเมืองต่ำ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ขนาด 0.20 X 0.25 - รูปปราสาทพนมรุ้ง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ขนาด 0.20 X 0.25 - รูปพระโพธิสัตว์ศรีอริยเมตไตรยขนาด 0.20 X 0.25 - รูปพระพุทธรูปปางทรงเครื่องนาคปรกขนาด 0.20 X 0.30 - รูปพระพุทธรูปขนาดปรกขนาด 0.20 X 0.30 - รูปเศียรพระพุทธรูปทรงเครื่องหรือเทวดาขนาด 0.30 X 0.40 - ใหลูปร่างขนาด 0.20 X 0.25 				
1.2.4 เชียงแสน, เชียงราย	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณสถานในเมืองเชียงแสน ขนาด 0.40 X 0.60 - รูปเจดีย์วัดจอมหมอกขนาด 0.20 X 0.30 ประกอบภาพถ่ายเส้นขนาด 0.15 X 0.25 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.20	2	2.43	2.43

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
	<ul style="list-style-type: none"> - รูปเจดีย์ปราสาทคู่ขนาด 0.20 X 0.30 ประกอบภาพลายเส้นขนาด 0.15 X 0.25 - รูปเจดีย์วัดพระบวชขนาด 0.20 X 0.30 ประกอบภาพลายเส้นขนาด 0.15 X 0.25 - รูปเจดีย์วัดปงสนุกขนาด 0.20 X 0.30 ประกอบภาพลายเส้นขนาด 0.15 X 0.25 - รูปเจดีย์วัดแสนเมืองมาขนาด 0.20 X 0.30 ประกอบภาพลายเส้นขนาด 0.15 X 0.25 - รูปเจดีย์ประธานวัดป่าสักขนาด 0.20 X 0.30 - รูปเจดีย์วัดมุงเมืองขนาด 0.20 X 0.30 - รูปพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาด 0.30 X 0.45 - รูปพระพุทธรูปปางกรอพระบาทขนาด 0.30 X 0.40 - รูปทวารขนาด 0.20 X 0.30 - รูปครุฑขนาด 0.19 X 0.29 ประกอบภาพลายเส้นขนาด 0.20 X 0.20 				

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
<p>1.2.5 สุขทัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปสิงห์ขนาด 0.19 X 0.29 ประกอบด้วยภาพวาดลายเส้นขนาด 0.20 X 0.20 - รูปบรกรรมคชสีห์ประกอบด้วยลายเส้นขนาด 0.20 X 0.30 , 0.20 X 0.20 - แผ่นผังแสดงเมืองเก่าในสมัยสุโขทัยขนาด 0.35 X 0.35 - รูปภาพวัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย ขนาด 0.50 X 0.50 - รูปภาพเจดีย์แบบสุโขทัยแท้ พระเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาด 0.35 X 0.35 - รูปภาพเจดีย์ทรงกลมแบบลังกา พระเจดีย์บนยอดเขาสุวรรณคีรีขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพเจดีย์แบบศรีวิชัย พระเจดีย์รายในวัดเจดีย์เจ็ดแถวขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระพุทธรูปปางมารวิชัยหมวดใหญ่ขนาด 0.30 X 0.50 	<p>บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90</p>	<p>1</p>	<p>3.6</p>	<p>3.6</p>

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
1.2.6 อยุธยา	<ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพพระพุทธรูปราชขนาด 0.30 X 0.50 - รูปภาพเศียรพระพุทธรูปหมวดก้ำแกงเพชรขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระพุทธรูปปูนปั้นระบายสีหมวดเบ็ดเตล็ดหรือหมวดวัดตระกวน ขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพปูนปั้นพระพุทธรูปปางเสด็จลงจากดาวดึงส์ วัดตระพังทองหลวง ขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพเครื่องสังคโลกดินเผาเคลือบขนาด 0.15 X 0.20 - รูปภาพสลักร่องโกศานิชยาคก บนแพตามในอุโมงค์นมศปวัดศรีชุมจังหวัดสุโขทัยขนาด 0.30 X 0.50 	บอร์ด์จัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	0.72	0.72
	<ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพวัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาขนาด 0.35 X 0.35 - ภาพถ่ายเสด็จอุปราชกวีตราขุบูรณะขนาด 0.40 X 0.50 - รูปภาพวัดพระศรีสรรเพชญ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาขนาด 0.40 X 0.50 	บอร์ด์จัดแสดงขนาด 0.10 X 1.20	2	2.43	2.43

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
	<ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขนาด 0.40 X 0.50 - รูปภาพพระเจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขนาด 0.40 X 0.50 - รูปภาพพระพุทธรูปทรงเครื่องน้อยขนาด 0.20 X 0.35 - รูปภาพพระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่ ปางห้ามสมุทร ขนาด 0.20 X 0.35 - จิตรกรรมฝาผนังในกรุพระปรางค์วัดราชนัดดาขนาด 0.20 X 0.30 - ภาพเขียนในสมุดข่อยเรื่อง ไตรภูมิขนาด 0.20X 0.30 - ภาพเขียนฝาผนังในค้ำหันทสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพตู้ลายรดน้ำขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพเครื่องประดับศีรษะขนาด 0.20 X 0.20 - รูปภาพหมอบญวรงค์คินเผาเคลือบขนาด 0.20 X 0.20 				

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
1.2.7 รัตนโกสินทร์	<ul style="list-style-type: none"> - แพนผังแสดงตำแหน่งเกาะรัตนโกสินทร์ ขนาด 0.40 X 0.40 - รูปภาพพระปรางค์วัดระฆังโฆสิตารามขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระปฐมเจดีย์ขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระอุโบสถวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกษ์ ปราสาทในพระบรมมหาราชวังขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระคัมภีรราชูปถัมภ์ขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระที่นั่งรัตนรายขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพพระพุทธรูปปางลีลาปูนปั้นขนาด 0.20 X 0.30 - รูปภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระวิหารวัดสุทัศน์เทพวรารามขนาด 0.20 X 0.35 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.50	1	3.60	3.60

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
	- รูปภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดมหาพฤกษารามขนาด 0.20 X 0.35				
รวมพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1 = 39.105 ตารางเมตร					

หัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
2.1 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงเส้นทางทางทะเลและบทบาทของเมือง ท่าโบราณขนาด 0.30 X 0.50 - แผนที่แสดงลักษณะทางธรณีวิทยาของจังหวัด ฉะเชิงเทราขนาด 0.30 X 0.50 - ภาพถ่ายเส้นแสดงที่ตั้งของจังหวัดฉะเชิงเทรา ขนาด 0.55 X 0.90 - ภาพถ่ายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดฉะเชิง เทราขนาด 0.25 X 0.27 - หุ่นจำลองแสดงถึงลักษณะทางภูมิประเทศของ จังหวัดฉะเชิงเทราขนาด 0.70 X 1.30 	ตู้บอร์ดจัดแสดง ขนาด 1.00 X 1.50	1	5.062	5.062
2.2 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลน	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงตำแหน่งของป่าชายเลนในบริเวณชาย ฝั่งทะเลภาคตะวันออกขนาด 0.35 X 0.50 - ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณปากอ่าวบางปะกงขนาด 0.40 X 0.45 - ภาพถ่ายจากที่อุดมสมบูรณ์ขนาด 0.30 X 0.30 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
2.3 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่งเขตป่าไม้ที่อยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทราขนาด 0.20 X 0.20 - แผนที่แสดงวงศารัศมีพื้นที่ป่าเขาย่างฤๅไนขนาด 0.50 X 0.50 - ภาพถ่ายเส้นทางผ่านป่าเขาย่างฤๅไนตอนบนขนาด 0.30 X 0.30 - ภาพถ่ายบรรยากาศป่าเขาย่างฤๅไนขนาด 0.30 X 0.30 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
2.4 โครงการพระราชดำริศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาน้ำร้อน ระบบวนเกษตรของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาน้ำร้อนขนาด 0.40 X 0.40 - ภาพถ่ายผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม ขนาด 0.30 X 0.55 - ภาพถ่ายแปลงทดลองภายในศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาน้ำร้อนขนาด 0.25 X 0.40 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
รวมพื้นที่ต้องการจัดแสดงส่วนหัวข้อที่ 2 = 9.517 ตารางเมตร					

หัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองระยอง

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
หัวข้อเมืองระยองประวัติศาสตร์ “แปดริ้ว” ควาหมาย	- ภาพถ่ายล่าน้ำกลางปะกงบริเวณแยกคลองท่าลาด ที่มาของตำนาน “แปดริ้ว” ขนาด 0.60 X 0.70 - ป้ายคำบรรยายขนาด 0.35 X 0.50	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
3.2 หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ 3.2.1 โลกพนมดี	- แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งแหล่งโบราณคดี โลกพนมดีขนาด 0.20 X 0.20 - แผนที่แสดงที่ตั้งตำแหน่งแหล่งโบราณคดี โลกพนมดีขนาด 0.25 X 0.30 - แผนที่ตำแหน่งหลุมขุดค้นพบโครงกระดูก ขนาด 0.50 X 0.50 - ภาพถ่ายโครงกระดูกภายในบริเวณที่ขุดค้น ขนาด 0.35 X 0.45 - วัตถุจริงที่ขุดค้นพบ เช่น กำไลหิน ขวานหิน	ตู้จัดแสดงขนาด 0.50 X 1.20	1	2.88	2.88

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
3.2.2 แหล่งโบราณคดีบึงไผ่ดำ	- โครงการอุโมงค์จากหลุมขุดค้นที่แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี	ตู้จัดแสดงขนาด 1.30 X 2.50	1	17.835	17.835
	- แผนที่แสดงแหล่งโบราณคดีในเขตจังหวัดสระบุรี	ตู้จัดแสดงขนาด 0.50 X 1.50	1	3.675	3.675
	- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีบึงไผ่ดำ ขนาด 0.30 X 0.30				
3.3 แหล่งโบราณคดีโคกหัวข้าว	- วัตถุจริงที่ขุดค้นพบจากแหล่งโบราณคดีบึงไผ่ดำ				
	- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีโคกพนมราบ ขนาด 0.30 X 0.30				
	- วัตถุจริงที่ขุดค้นพบจากแหล่งโบราณคดีโคกพนมราบ				
	- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีโคกหัวข้าว ขนาด 0.30 X 0.30				
	- รูปถ่ายลักษณะการก่อสร้างเรียงอิฐของโบราณสถานโคกหัวข้าวขนาด 0.25 X 0.30 ประกอบภาพถ่ายเส้น				

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
3.4 ขุมชนสมัยประวัติศาสตร์ใกล้เคียง 3.4.1 ศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - แผ่นผังแสดงตำแหน่งเมืองศรีมโหสถขนาด 0.30 X 0.30 - ป้ายคำบรรยายขนาด 0.20 X 0.30 - ภาพถ่ายเมืองโบราณศรีศรีมโหสถขนาด 0.40 X 0.40 - ภาพถ่ายบริเวณสระมรกตขนาด 0.30 X 0.35 - ภาพถ่ายโบราณวัตถุที่ขุดค้นพบขนาด 0.35 X 0.40 - ป้ายคำบรรยายขนาด 0.20 X 0.30 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
3.4.2 ดงละคร จังหวัดนครนายก	<ul style="list-style-type: none"> - แผ่นผังแสดงตำแหน่งเมืองดงละคร จังหวัดนครนายกขนาด 0.30 X 0.30 - ภาพถ่ายเส้นแสดงสภาพตัดแหล่งโบราณสถานเมืองดงละคร - ภาพถ่ายเส้นสถาปัตยกรรมขนาด 0.25 X 0.30 - รูปภาพพระพุทธรูปสำริดขนาด 0.35 X 0.35 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90			

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
<p>3.4.3 เมืองพระระงังหัวครกบุรี</p> <p>3.5 หลักฐานสมัยกรุงศรีอยุธยา</p> <p>3.5.1 สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ</p> <p>3.5.2 สมัยพระเจ้าตากสินมหาราช</p>	<p>ลักษณะการจัดแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพเสียรพระพุทธรูปกาไหลทอทองคำชุดกันพบในแหล่งเมืองคงละคร ขนาด 0.30 X 0.35 - แผนที่แสดงตำแหน่งเมืองพระรณขนาด 0.30 X 0.30 - ภาพถ่ายทางด้านทิศตะวันตกแสดงให้เห็นถึงฐานเจดีย์ใหญ่ก่อด้วยอิฐศิลาแดงขนาด 0.30 X 0.35 - ภาพถ่ายคนจีน เคือบี่ข้าวขนาด 0.35 X 0.45 - ภาพถ่ายเส้นแสดงลักษณะของเครื่องปั้นดินเผาขนาด 0.40 X 0.60 - ภาพถ่ายพระยาวิเศษฤาไซขนาด 0.30X 0.35 - ป้ายคำบรรยายจากหัวข้อการปกครองขนาด 0.50 X 0.70 - วัตถุจริง เสื้อผ้าที่ใช้วราภรณ์ของพระยาวิเศษฤาไซ - แผนที่แสดงเส้นทางการเดินทางที่ของสมเด็จพระเจ้าตากสินขนาด 0.50 X 0.50 	<p>วิธีจัดแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90 ตู้จัดแสดงขนาด 0.70 X 1.20 บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90 	<p>จำนวน</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 1 1 	<p>พท./หน่วย (ตรม.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.485 2.31 1.485 	<p>พท.รวม (ตรม.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.485 2.31 1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
3.5.3 สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช 3.6 หลักฐานสมัยธนบุรี	- ภาพวาดแสดงให้เห็นถึงการเดินทัพของพระเจ้าตาก สินขนาด 0.35 X 0.40	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
	- ภาพวาดสมเด็จพระยามหาคัศิริยศึก (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช) และกรมพระราชวังบวรมหาศรสิงหนาทปราบศึก อัญเชิญพระแก้วมรกต และการต้อนรับลาวเวียงจันทน์ มาอยู่ที่ทะเลชิงเกรา	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
3.7 หลักฐานสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ 3.7.1 ศูนย์ถรณ์	- แผนที่แสดงเส้นทางประกอบนิราศเมืองหลวงที่ เกี่ยวกับเมืองทะเลชิงเกราขนาด 0.35 X 0.40 - ภาพเหมือนสุนทรภู่ขนาด 0.40 X 0.40 - นิราศเมืองแกลงที่สุนทรภู่แต่งขนาด 0.30 X 0.50 - ภาพวาดจากนิราศเมืองแกลงแสดงให้เห็นถึงความ อุดมสมบูรณ์ของลำน้ำบางปะกงขนาด 0.60 X 0.90	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.20	1	2.43	2.43

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
3.7.2 สมัยรัชกาลที่ 3 1. สร้างกำแพงเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายกำแพงเมืองขนาด 0.30 X 0.45 - ภาพถ่ายเส้นแสดงภาพตัดของกำแพงเมืองขนาด 0.65 X 0.90 - หุ่นจำลองแสดงภาพตัดและลักษณะของกำแพงเมือง 	ตู้จัดแสดงขนาด 1.00 X 1.50	1	4.95	4.95
2. บุคคลองบางขวาง	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายเส้นการขุดคลองบางขวางโดยได้วางจ้างชาวจีนเป็นผู้ขุดขนาด 0.55 X 0.60 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
3. สร้างวัดเมือง (วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์)	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์ขนาด 0.40 X 0.40 - ภาพพระบรมภิไธยย่อ จปร. บนหน้าบันขนาด 0.20 X 0.20 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
4. กรมพิภพภูอั้งยี่	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายเส้นแสดงลักษณะรูปลักษณะกบฏอั้งยี่ขนาด 0.40 X 0.50 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
3.7.3 สมัยรัชกาลที่ 5 1. การเมืองการปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่ประเทศไทยแสดงเขตมณฑลต่าง ๆ ในสมัยที่มีการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลขนาด 0.40 X 0.50 - ภาพถ่ายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขนาด 0.50 X 0.60 - ภาพถ่ายด้านศาลว่าการรัฐบาลมณฑลปราจีนบุรีขนาด 0.65 X 0.50 - ภาพถ่ายรัชกาลที่ 5 เสด็จเปิดเส้นทางรถไฟสายแปดริ้วขนาด 0.30 X 0.45 - ภาพถ่ายสถานีรถไฟแปดริ้วขนาด 0.30 X 0.45 - ภาพถ่ายตำหนักกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ขนาด 0.30 X 0.30 - ภาพถ่ายพระบรมฉายาลักษณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองฉะเชิงเทราขนาด 0.40 X 0.40 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.80	1	5.13	5.13

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
2. ความเป็นอยู่ของชาวระยองในสมัยรัชกาลที่ 5	<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงที่ตั้งตลาดอำเภอเมืองระยองระยองรัชกาลที่ 5 รศ. 111 (พ.ศ. 2435) ขนาด 0.25 X 0.25 - ภาพถ่ายบรรยากาศเมืองระยองระยองขนาด 0.30 X 0.30 (2 ภาพ) - ภาพถ่ายท้องตลาดในสมัยรัชกาลที่ 5 ขนาด 0.40 X 0.50 - หุ่นจำลองบรรยากาศบริเวณตลาดในอำเภอเมือง 2 ฟังแม่น้ำบางปะกงบริเวณอำเภอโสน (ปัจจุบันคือแม่น้ำบริเวณด้านหน้าวัดหลวงพ้อโสน) ขนาด 0.70 X 1.20 	<ul style="list-style-type: none"> บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90 แผ่นจัดแสดงขนาด 1.00 X 1.50 	1	1.485	1.485
3. วัดหลวงพ้อโสน	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายวัดหลวงพ้อโสนขนาด 0.40 X 0.40 - ภาพถ่ายหลวงพ้อโสนขนาด 0.35 X 0.35 - ภาพถ่ายศาลาแห่งหลวงพ้อโสนขนาด 0.35 X 0.35 - วัตถุจริงพระเครื่องหลวงพ้อโสนชุดที่ 1 - ชุดที่ 4 	<ul style="list-style-type: none"> บอร์ดจัดแสดง แผ่นจัดแสดงขนาด 0.60 X 0.90 	1	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
	- หงส์สำริด	ตู้จัดแสดงขนาด 0.60 X 0.60	1	7.84	7.84
3.8 ฉะเชิงเทราวันนี้	- วัตถุที่ค้นพบสภาพชีวิตของชาวแปดริ้วริมแม่น้ำบางปะกง คำขวัญประจำจังหวัด ตราประจำจังหวัด	ตู้จัดแสดงขนาด 0.80 X 1.20	1	3.24	3.24
รวมพื้นที่ต้องการจัดแสดงหัวข้อที่ 3 = 91.445 ตารางเมตร					

หัวข้อที่ 4 ขาดค้นคว้า

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและภาพต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
4.1 ขาดค้นคว้าในเมืองไทย	- ข้อมูลชาติพันธุ์วิทยาในเมืองไทย	ตู้จัดแสดงขนาด 0.70 X 1.10	1	2.695	2.695
4.2 ขาดค้นคว้าในจังหวัด ฉะเชิงเทรา 4.2.1 ไทย	- แผนที่แสดงชาติพันธุ์วิทยาในจังหวัดฉะเชิงเทรา - รูปถ่ายการแต่งกายของผู้หญิงไทยในยุคก่อนขนาด 0.20 X 0.35 - รูปถ่ายนักโทษที่ซัดบ้านแมด เมืองพนมสารคาม ขนาด 0.30 X 0.30 - รูปถ่ายออฟฟิศโทรเลขเมืองฉะเชิงเทราขนาด 0.30 X 0.30 - รูปถ่ายตลาดที่อำเภอเมืองพนมสารคามขนาด 0.30 X 0.30 - รูปภาพประกอบการประกอบอาชีพขนาด 0.35X0.35	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.50 บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	3.6	3.6
4.2.2 คนจีน	- ภาพถ่ายชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจีนจากปูนเป็นบน เชิงเขาพระอโศกวัดสัมปทวนขนาด 0.25X 0.30	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและปริมาณสื่อการเรียนรู้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
4.2.3 ลาวเวียงจันทร์ , ลาวพวน	- ภาพถ่ายวัดเล่งฮกยี่ขนาด 0.30 X 0.35 - ภาพถ่ายขบวนเชิดสิงโต ถ่ายหน้าวัดฮกเล่งยี่ขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายการแสดงงิ้วขนาด 0.25 X 0.30				
	- แผนที่แสดงเส้นทางอพยพของชาวไทยพวนขนาด 0.20 X 0.25 - ภาพถ่ายเส้นแค้นชีวิตความเป็นอยู่ขนาด 0.30 X 0.40 - ภาพถ่ายเส้นแค้นวัฒนธรรมการละเล่นของชาวลาวเวียงจันทร์ขนาด 0.30 X 0.40 - วัตถุจริงเครื่องใช้ของพนมสสารคาม คือ เขียนหมาก และตะเกียงโบราณ	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
4.2.4 เขมร	- แผนที่แสดงตำแหน่งของชาวเขมรที่อพยพเข้ามาในจังหวัดยะเชิงเทรา หมู่บ้านหัวตำโรง สระสองตอน และคองขนาด 0.25 X 0.30				
		แท่นจัดแสดงขนาด 0.80 X 0.80	1	4.41	4.41
		บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
4.2.5 มอญ	- ภาพถ่ายชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขมรที่อำเภอ แปลงยาวขนาด 0.25 X 0.30	แท่นจัดแสดงขนาด 0.80 X 0.80	1	6.002	6.002
	- ภาพถ่ายการเล่นพื้นบ้านของชาวหัวดำ ไรงขนาด 0.30 X 0.40				
	- วัตถุจริง เครื่องใช้ของชาวเขมรประเภทเดียว ช่าง กระต่ายชุกมะพร้าว				
	- ภาพถ่ายชีวิตความเป็นอยู่ของชาวมอญในเขตอำเภอ พนมสภารคามขนาด 0.25 X 0.30 จำนวน 4 ภาพ	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
รวมพื้นที่ต้องการจัดแสดงหัวข้อที่ 5 = 24.132 ตารางเมตร					

หัวข้อที่ 5 ของตีพิมพ์ฉบับแก้ไข

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
5.1 หมวก	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายต้นหมวกขนาด 0.20 X 0.25 - หมวกแบบต่าง ๆ ในการรับประทานขนาด 0.20 X 0.40 - ภาพชีวิตของชาวแปดริ้วกับการทำสวนหมากขนาด 0.20 X 0.25 - หุ่นจำลองชีวิตของชาวแปดริ้วกับการทำหมาก 	ตู้จัดแสดงขนาด 0.80 X 0.90	1	2.115	2.115
5.2 มะม่วง	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายการทำสวนมะม่วงขนาด 0.30 X 0.40 - มะม่วงเกรด ผลิตภัณฑ์ที่ทำกำไรให้กับจังหวัดขนาด 0.20 X 0.25 จำนวน 4 ภาพ 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
5.3 ขนมเปียะ	<ul style="list-style-type: none"> - ขนมเปียะที่ขึ้นชื่อของจังหวัดราชบุรีขนาด 0.30 X 0.30 - ภาพวิธีการทำขนมเปียะขนาด 0.25 X 0.30 จำนวน 4 ภาพ 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.20	1	2.43	2.43

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
5.4 ข้าวหอมมะลิ	- ภาพชีวิตของชาวนะเริงทรายเกี่ยวกับการทำนาข้าว ขนาด 0.25 X 0.30 จำนวน 5 ภาพ	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
รวมพื้นที่ต้องการจัดแสดงหัวข้อที่ 5 = 7.515 ตารางเมตร					

หัวข้อที่ 6 สถานที่ที่สำคัญ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
6.1 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - รูปภาพวัดโสธรวรารามวิหารขนาด 0.30 X 0.40 - รูปภาพเขาคินอำเภอบางปะกงขนาด 0.30 X 0.40 - รูปภาพป้อมเมืองฉะเชิงเทราขนาด 0.25 X 0.30 - รูปภาพศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทราหลังเก่าขนาด 0.30 X 0.35 และ 0.20 X 0.30 - รูปภาพวัดเล่งฮกยี่ขนาด 0.25 X 0.30 จำนวน 2 ภาพ - รูปภาพศาลหลักเมืองขนาด 0.30 X 0.30 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.70 X 1.50	1	3.75	3.75
6.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายลำน้ำบางปะกงขนาด 0.40 X 0.50 - ภาพถ่ายวัดโสธรวรารามวิหารขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายค่ายทหารศรีโสธรขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายจวนผู้ว่าราชการจังหวัดขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายป้อมเมืองโบราณขนาด 0.25 X 0.30 	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.20 X 1.80	1	5.31	5.31

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

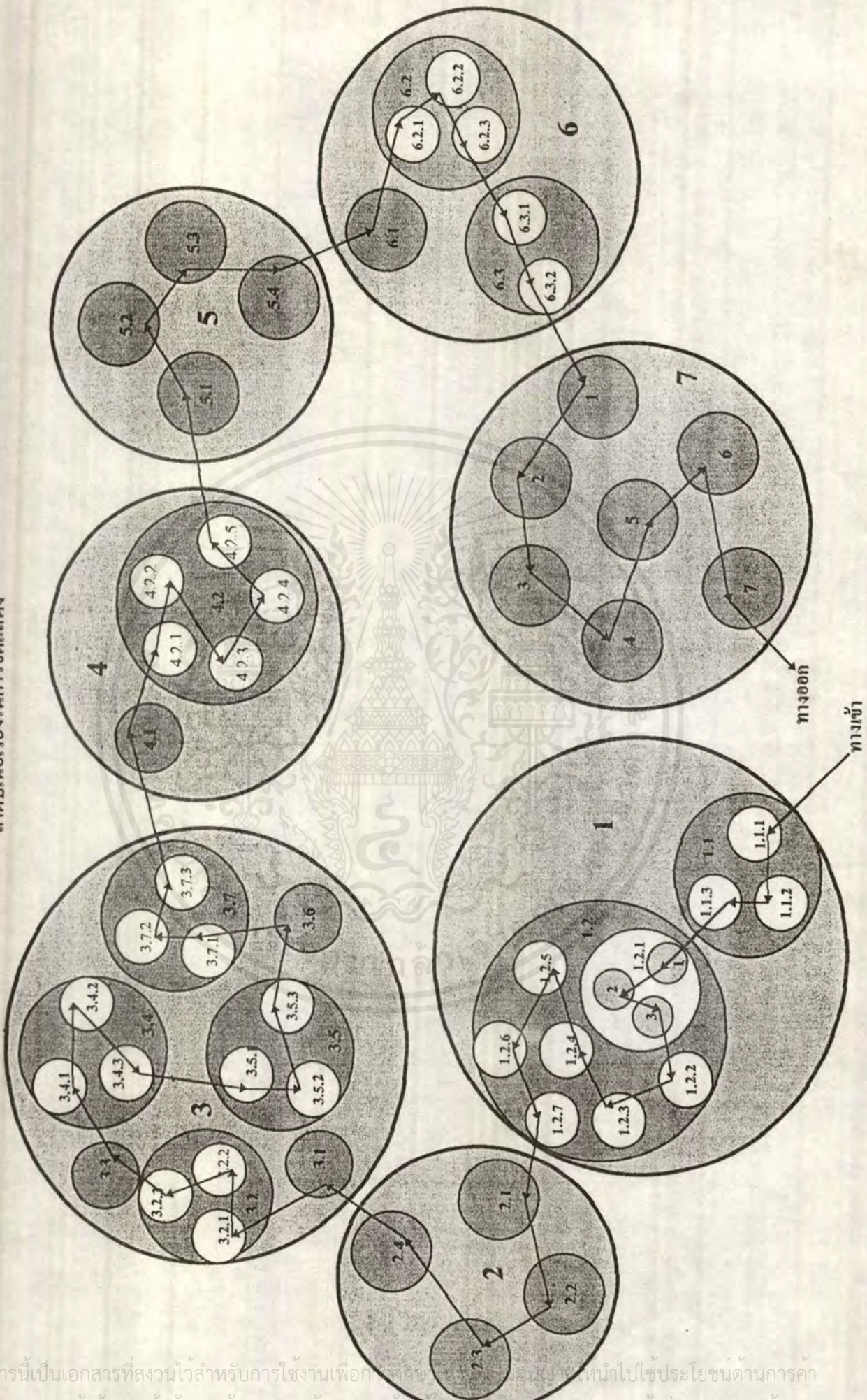
หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
6.2.2 ศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหิน หินซ้อน	- ภาพถ่ายสะพานข้ามแม่น้ำบางปะกงขนาด 0.25 X 0.30 - ขุนชนเมืองริมฝั่งแม่น้ำบางปะกงขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายวัดแหลมไต้ขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายเรือรบแพริมฝั่งแม่น้ำบางปะกงขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายไฮโปสแตทอถึกษณต่นป้อนต์ขนาด 0.25 X 0.30	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 0.90	1	1.485	1.485
6.2.3 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาวงกตไผ่	- ภาพถ่ายศูนย์การศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนขนาด 0.25 X 0.30 จำนวน 2 ภาพ - เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาวงกตไผ่ขนาด 0.30 X 0.40 และ 0.25 X 0.30	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.10 X 1.20	1	2.43	2.43
6.3 ประเพณีและเทศกาลที่สำคัญ	- ภาพถ่ายงานนมัสการหลวงพ่อโสทรขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายงานวันมะม่วงขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายประเพณีการแข่งเรือขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายการรำแก้บนหลวงพ่อโสทรขนาด 0.25 X 0.30 - ภาพถ่ายการละเล่นพื้นบ้านขนาด 0.20 X 0.30				
รวมพื้นที่ต้องการใช้จัดแสดงหัวข้อที่ 6 = 12.975 ตารางเมตร					

หัวข้อที่ 7 ประวัติบุคคลสำคัญ

ตารางที่ 23 (ต่อ) ตารางแสดงรายละเอียดหัวข้อจัดแสดงและความต้องการใช้พื้นที่

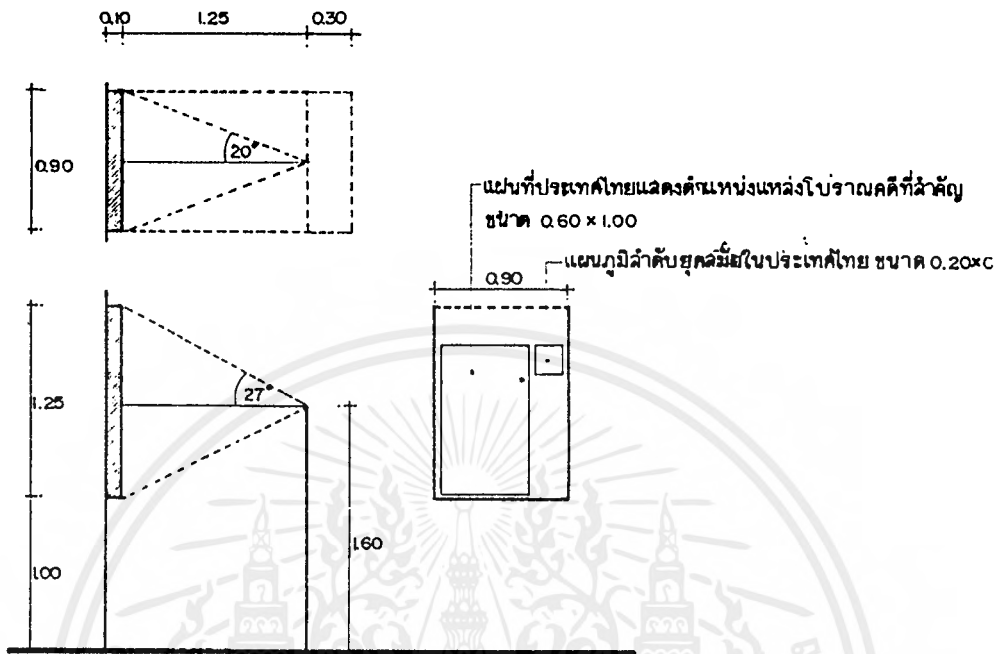
หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง	วิธีจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย (ตรม.)	พท.รวม (ตรม.)
1. พระยาวิเศษฤๅษายาช 2. กรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ 3. พระยาศรีสุนทร ไวหาร 4. พระพรหมคุณาภรณ์ 5. ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม 6. ครูเพลงพยงค์ มุกดา 7. นายสงว ทรัพย์สำรวย	- ภาพถ่ายบุคคลสำคัญขนาด 0.40 X 0.50 หรือมี ป้ายคำบรรยายขนาด 0.30 X 0.40	บอร์ดจัดแสดงขนาด 0.50 X 0.60	7	0.92	0.92
รวมพื้นที่ต้องการจัดแสดงในหัวข้อที่ 7 = 6.72 ตารางเมตร					

ภาพที่ 100
ลำดับเนื้อหาเรื่องในการจัดแสดง

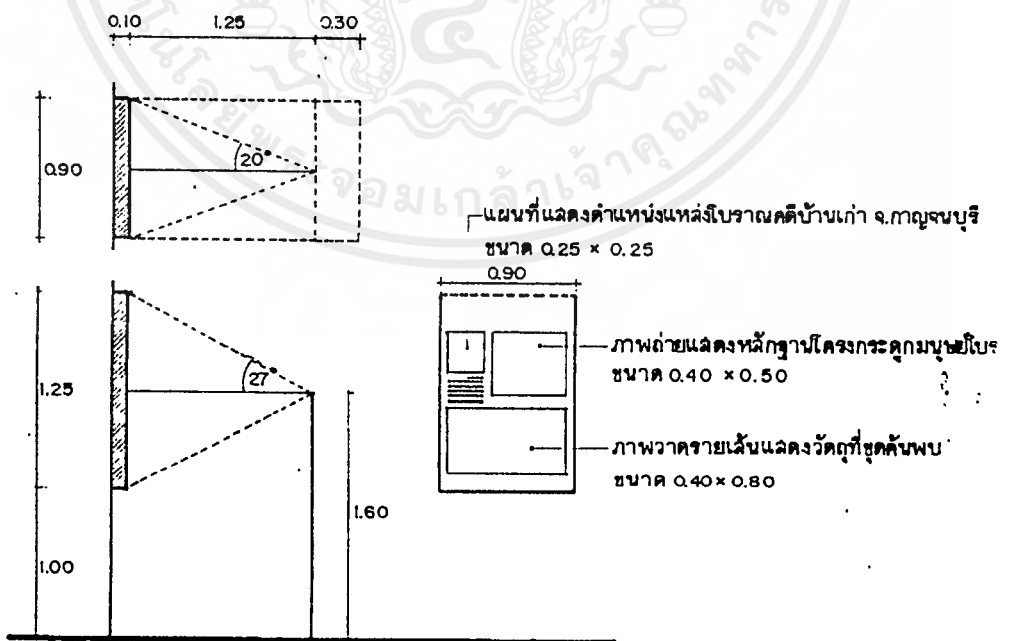
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ก่อนประวัติศาสตร์

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

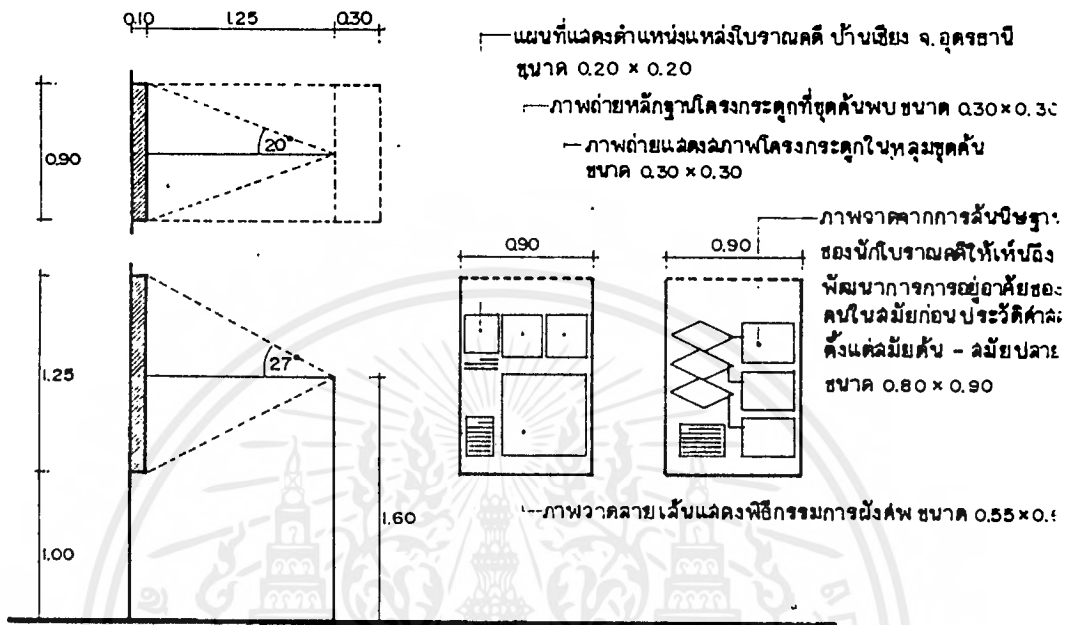
1.1.1 บ้านเก่า จังหวัดกาญจนบุรี

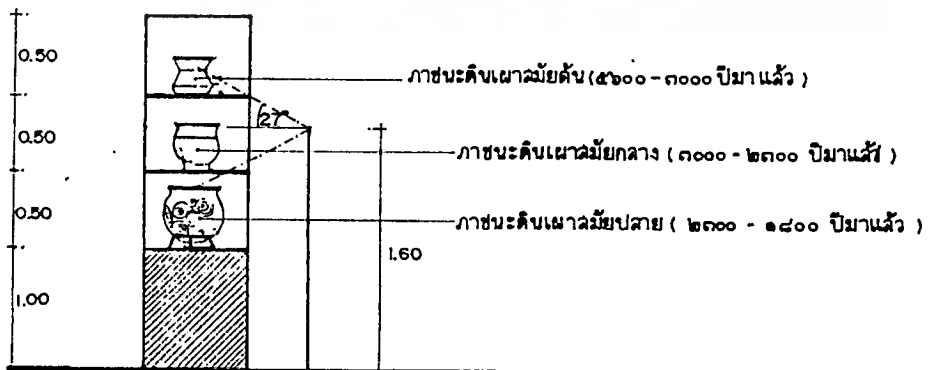
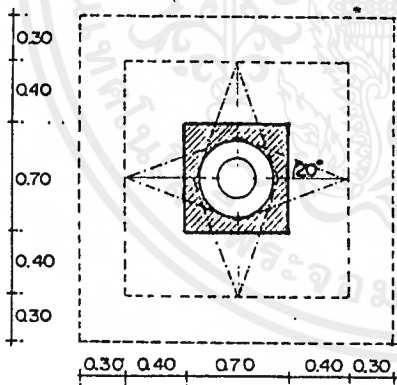
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.2 บ้านเชิง จังหวัดอุตรธานี

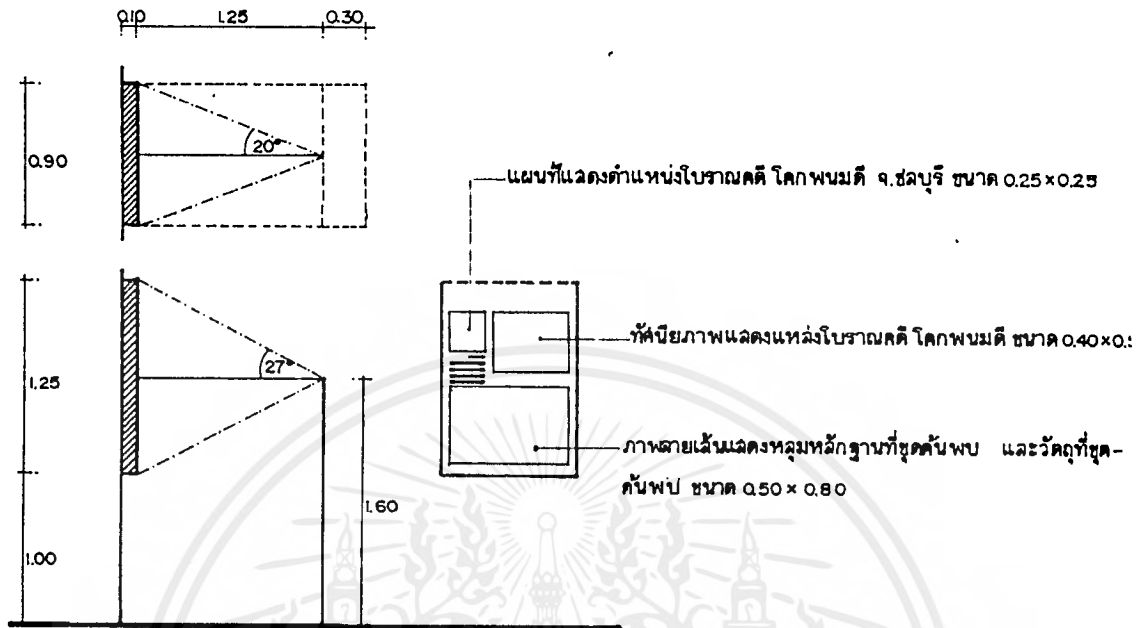
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

ความต้องการใช้พื้นที่ $2.1 \times 2.1 = 4.41$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

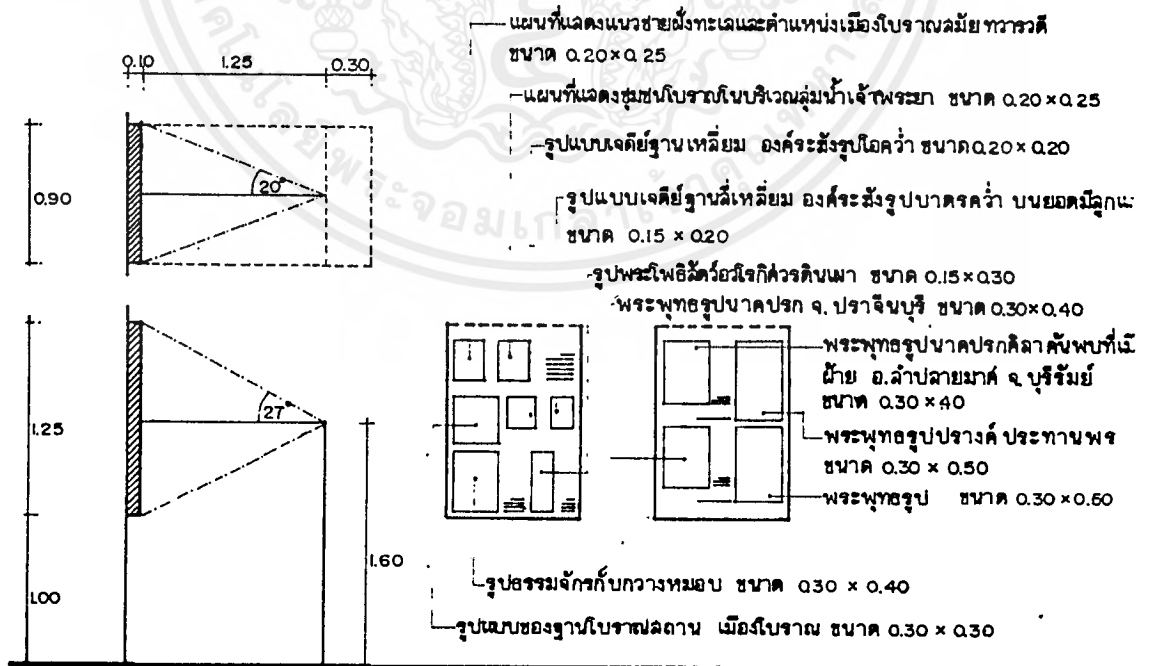
1.1.3 โถกพนมคี จังหวัดชลบุรี

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

1.2.1 ประวัติศาสตร์

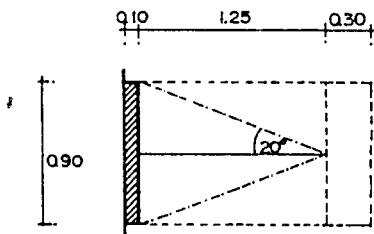
1. ทวารวดี

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

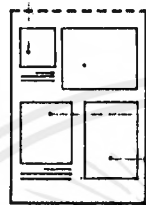
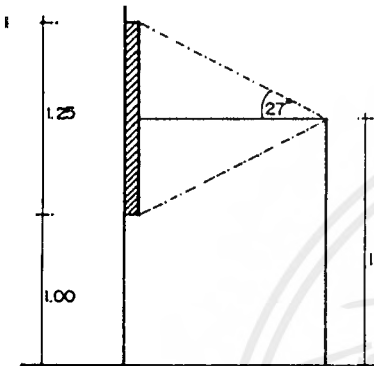
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เมืองพระรถ จังหวัดปราจีนบุรี

— แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดี เมืองพระรถ จ.ปราจีนบุรี ขนาด 0.25 x 0.25

— ภาพถ่ายบริเวณโบราณสถาน ละครเมจกต ค.โลกปิบ อ.โลกปิบ จ.ปราจีนบุรี
ขนาด 0.40 x 0.50

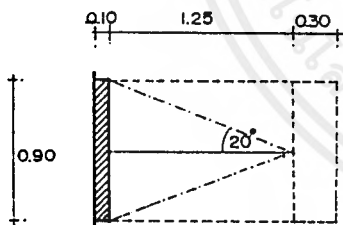

— ภาพถ่ายรอยพระพุทธรูปบาทคู่ ขนาด 0.35 x 0.40

— ภาพลายเส้นแสดงชั้นส่วนพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร, รูปเคารพที่ขุดพบ
ขนาด 0.35 x 0.50

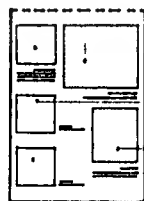
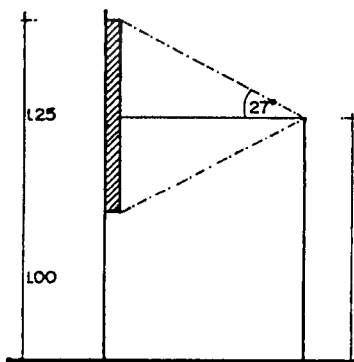
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

3. ดงละคร จังหวัดนครนายก

— แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดี ดงละคร จ.นครนายก ขนาด 0.25 x 0.25

— ที่ศึกษาภาพบริเวณโบราณสถานดงละคร ขนาด 0.40 x 0.50

— รูปภาพเศษภาชนะตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ ขนาด 0.25 x 0.25

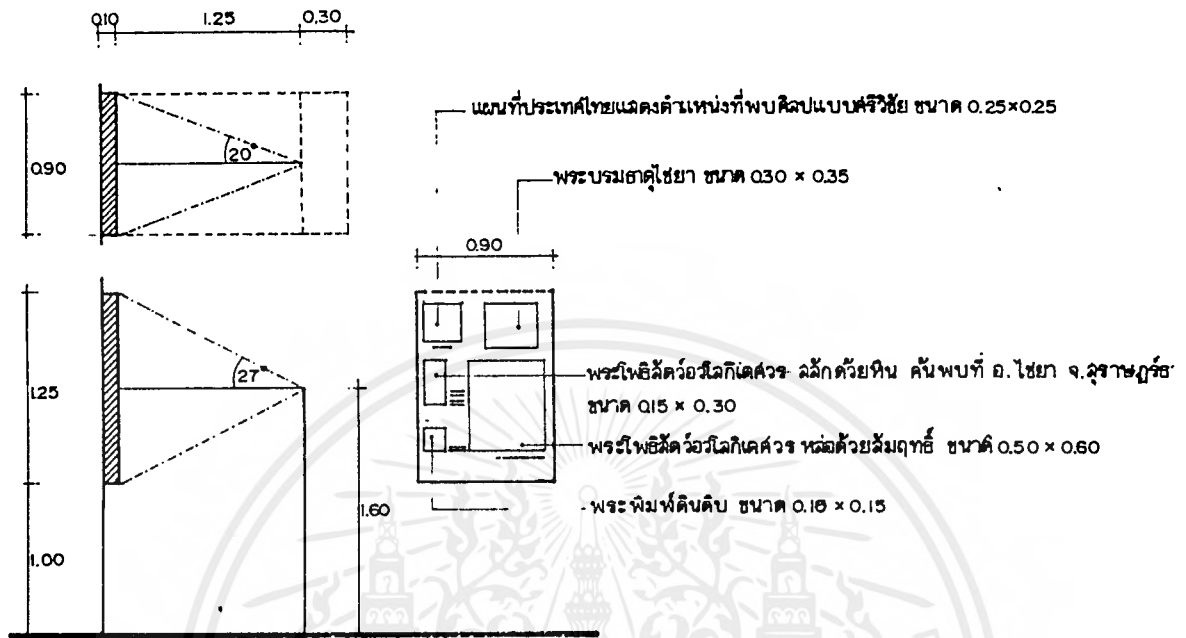
— เศียรพระพุทธรูปกาไหล่ทองคำ ขนาด 0.30 x 0.35

— รูปภาพลูกปัดแก้ว ลูกปัดหิน ตะคันดินเผา:บกรอบขนาด
0.25 x 0.25

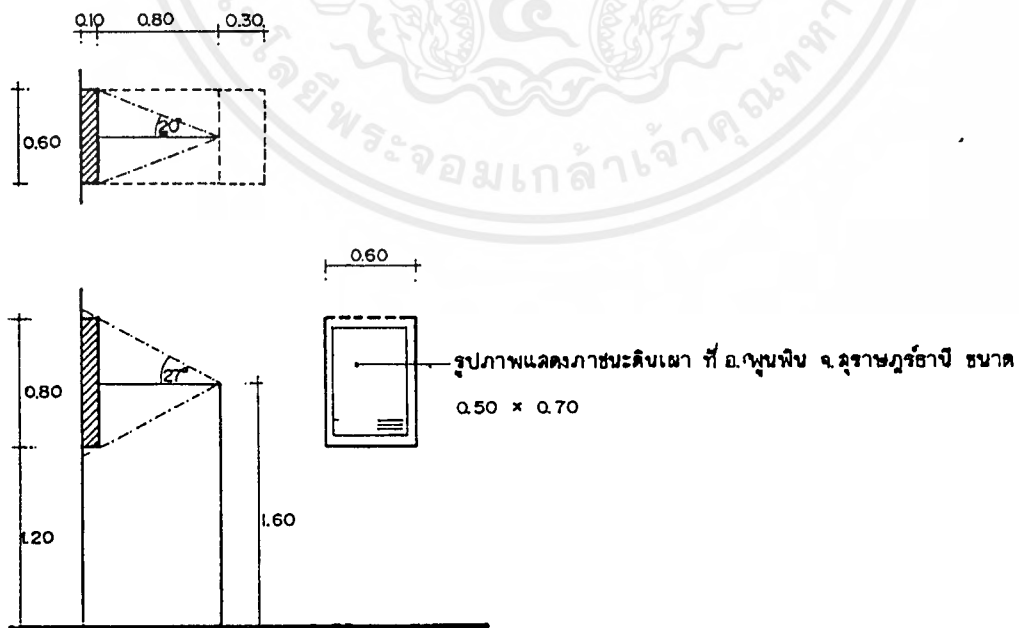
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 ศรีวิชัย

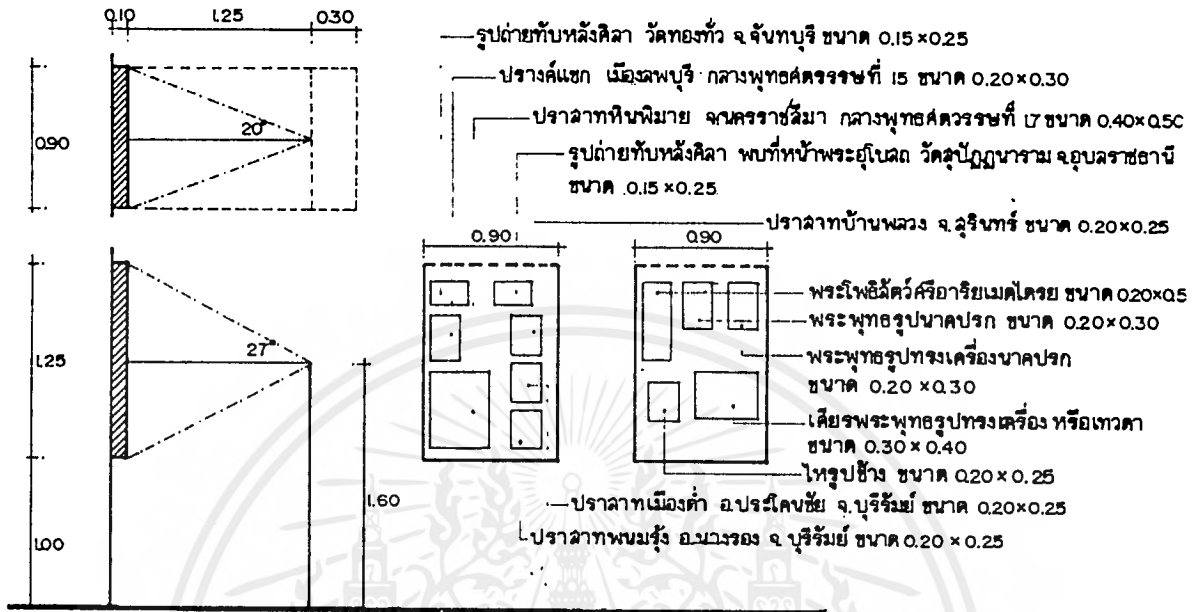
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

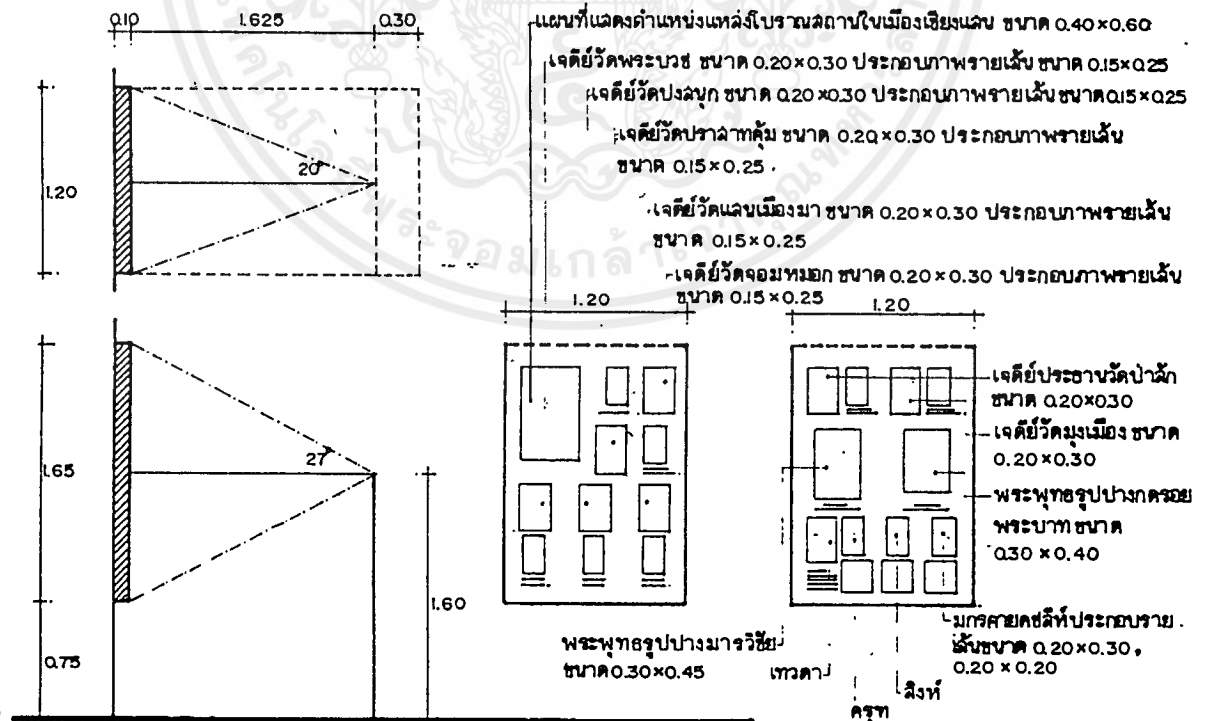
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.60 \times 1.20 = 0.72$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.3 ลพบุรี

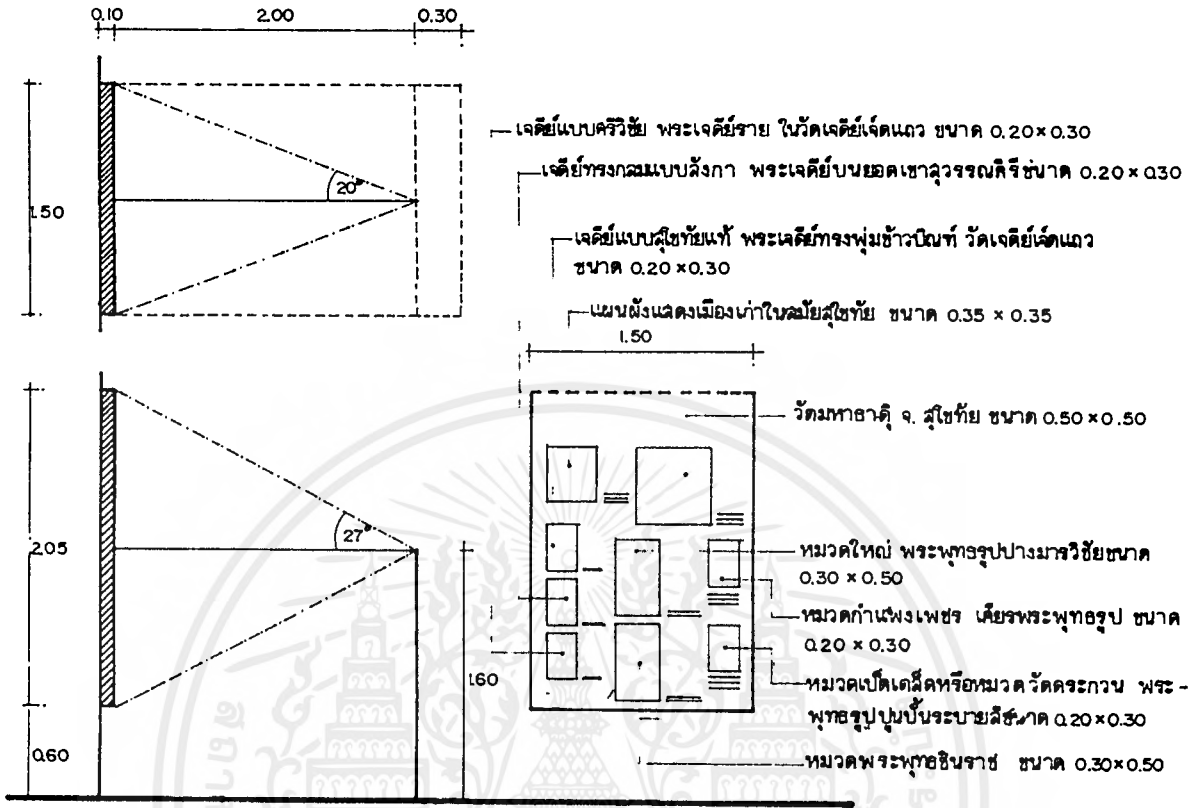
ความต้องการใช้พื้นที่ 0.90 X 1.65 = 1.485 ตารางเมตร / หน่วย

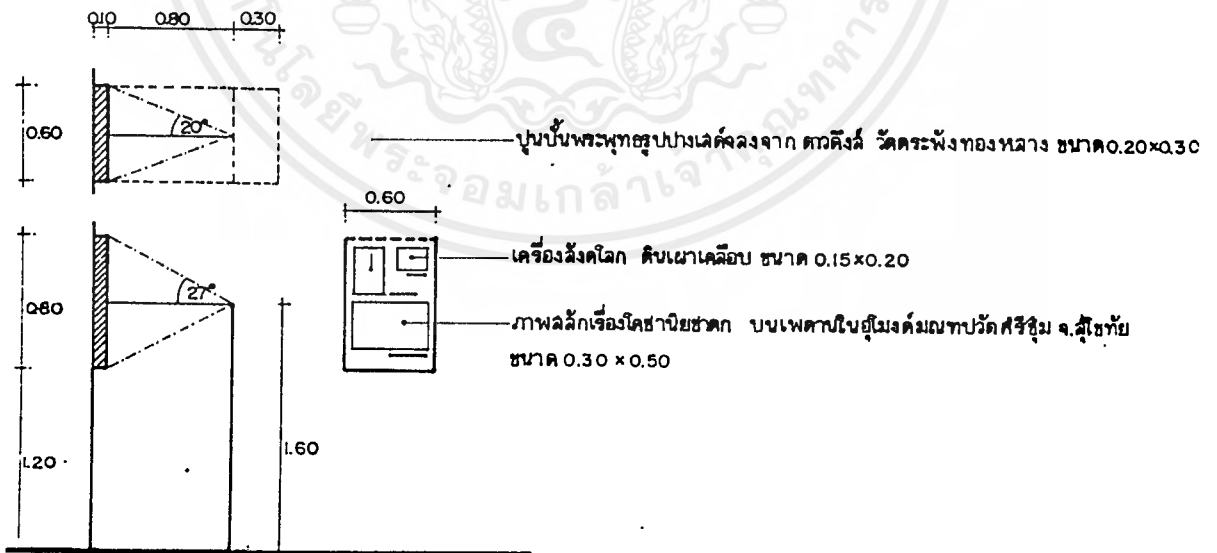
ความต้องการใช้พื้นที่ 1.20 X 2.025 = 2.43 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.5 สุโขทัย

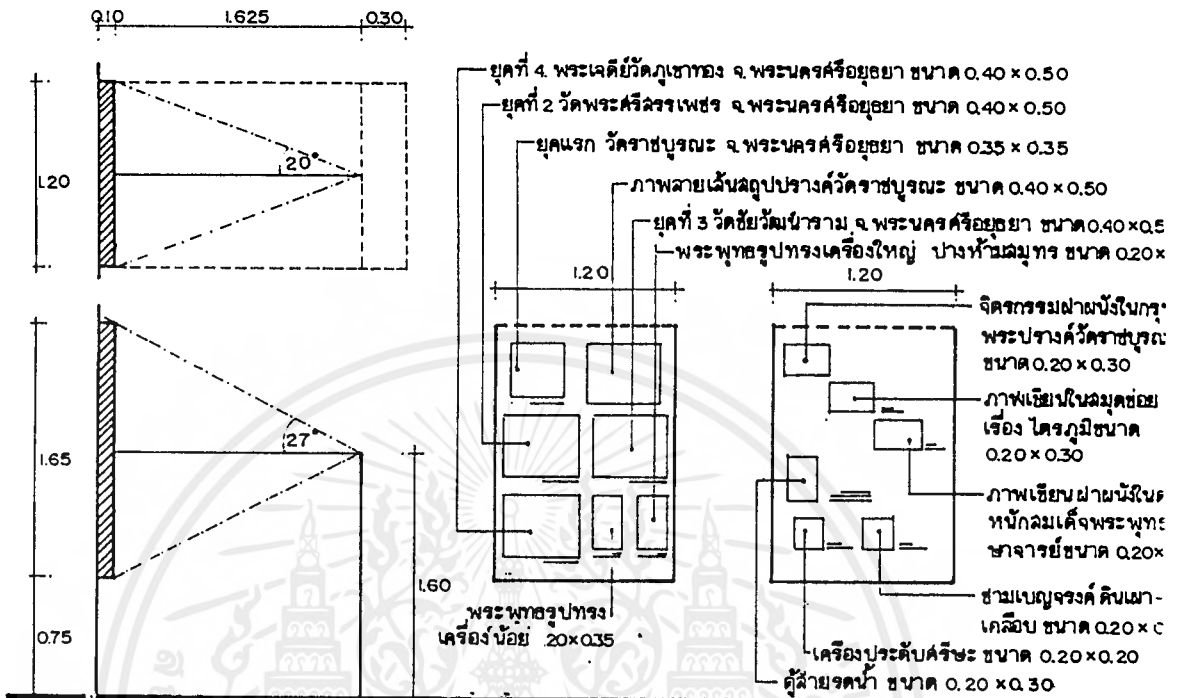
ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 2.40 = 3.6$ ตารางเมตร / หน่วย

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.60 \times 1.20 = 0.72$ ตารางเมตร / หน่วย

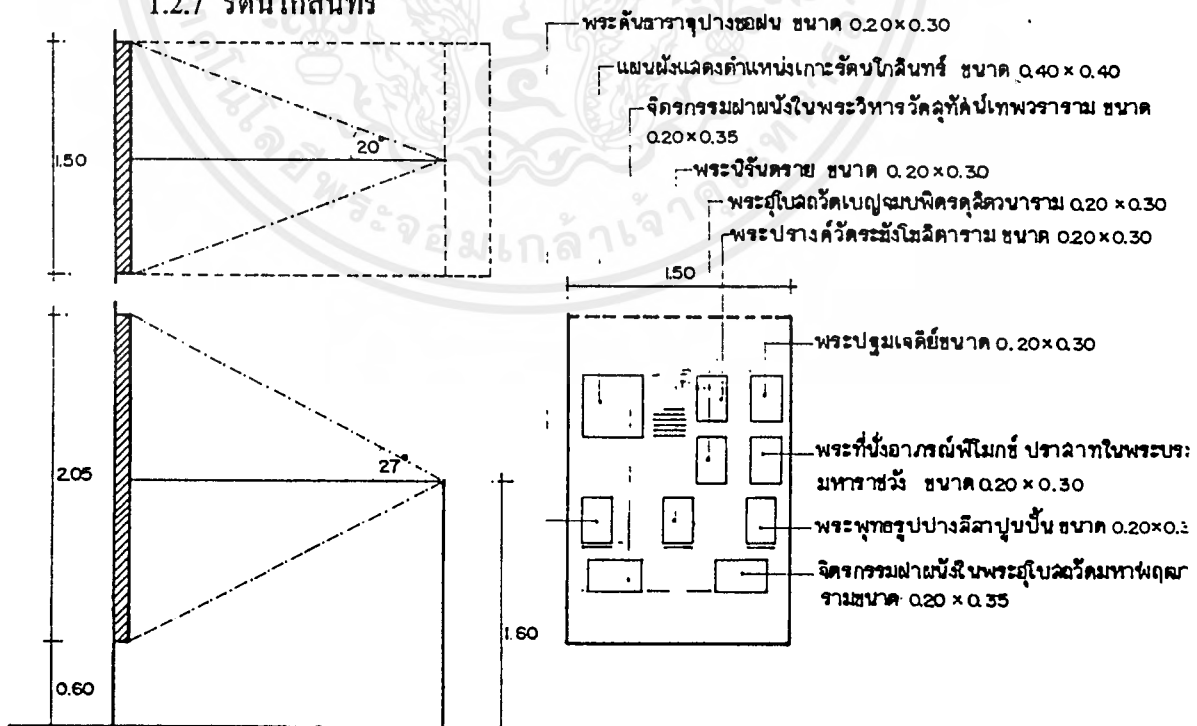
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.6 อูฐยา

ความต้องการใช้พื้นที่ 1.20 X 2.025 = 2.43 ตารางเมตร / หน่วย

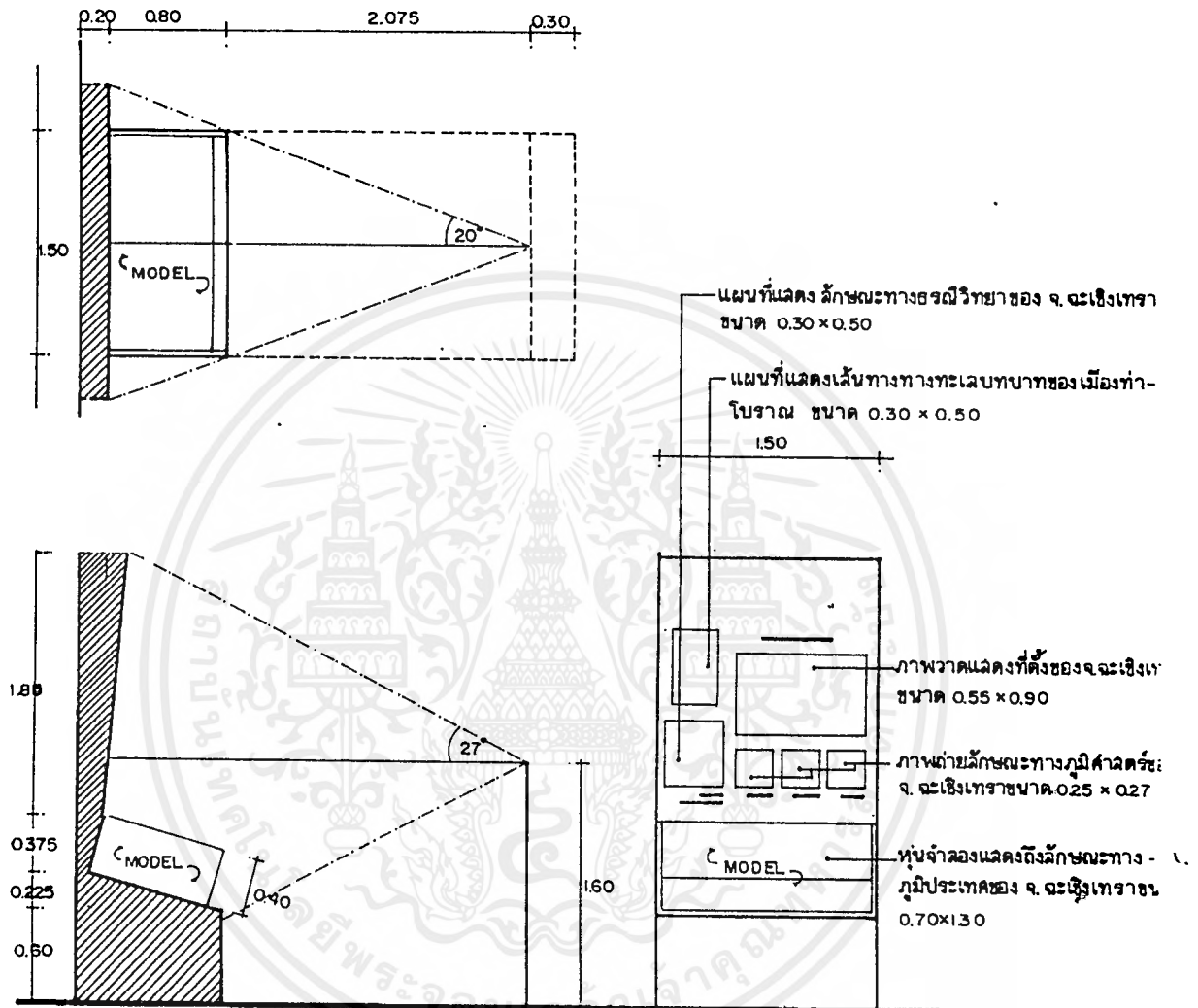
1.2.7 รัตนโกสินทร์

ความต้องการใช้พื้นที่ 1.50 X 2.40 = 3.60 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

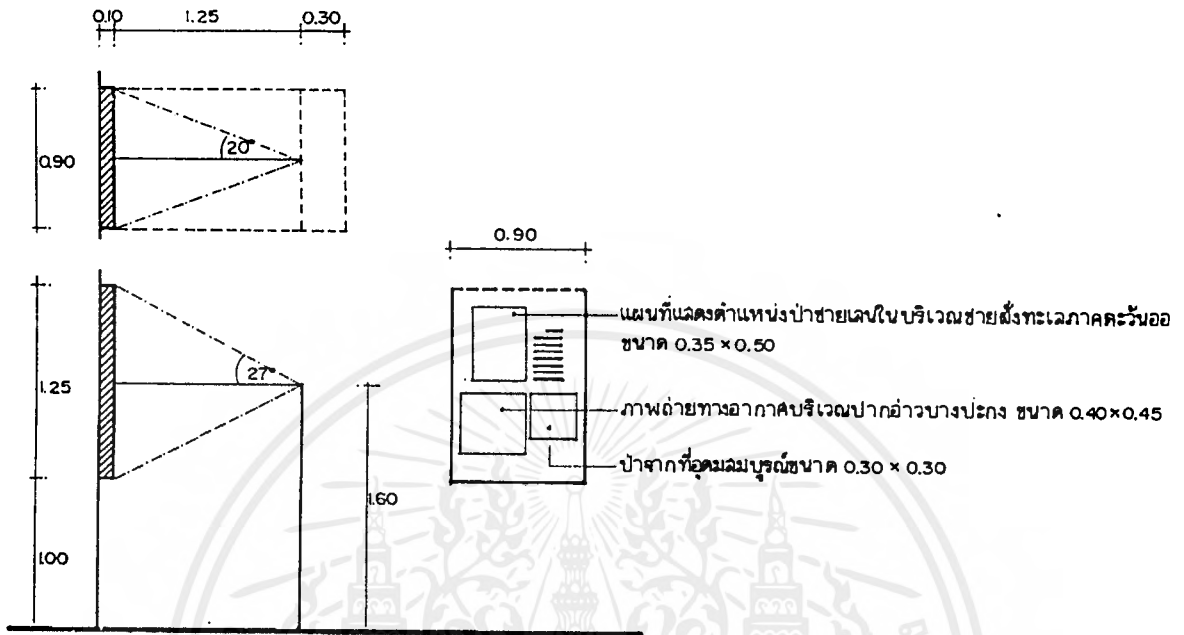
2. ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 3.375 = 5.062$ ตารางเมตร / หน่วย

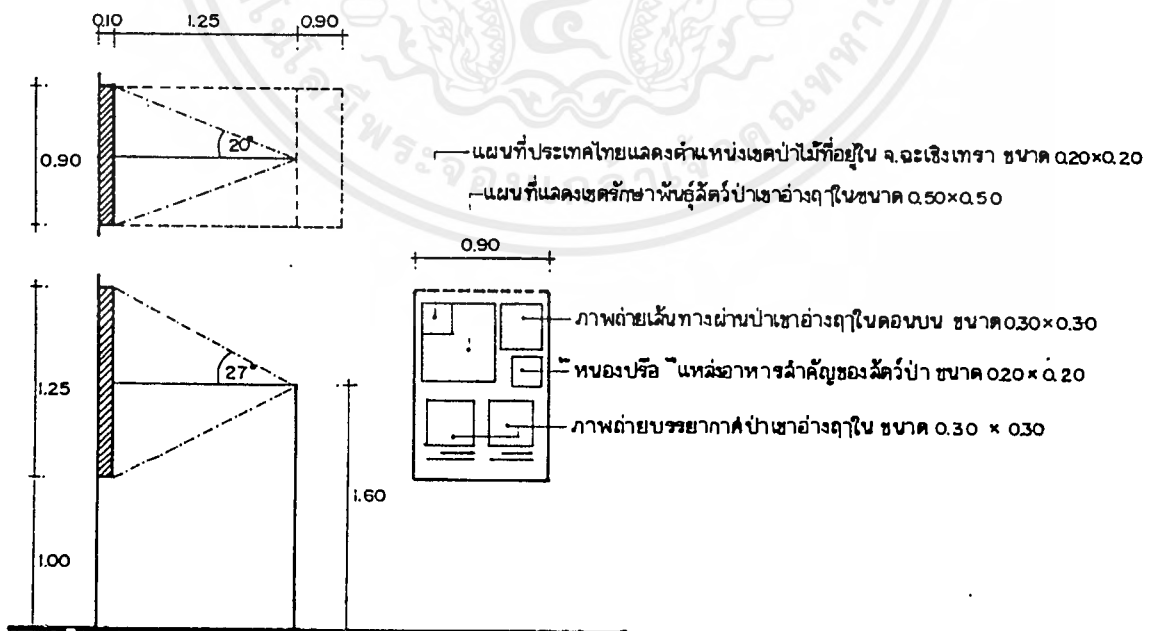
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าชายเลน

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

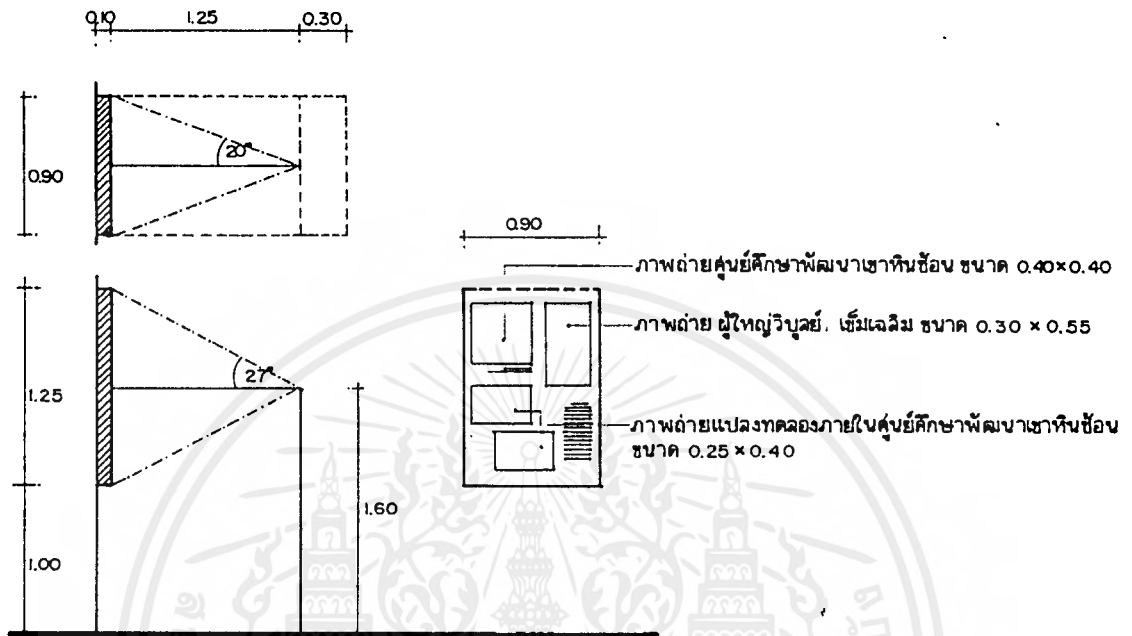
2.3 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

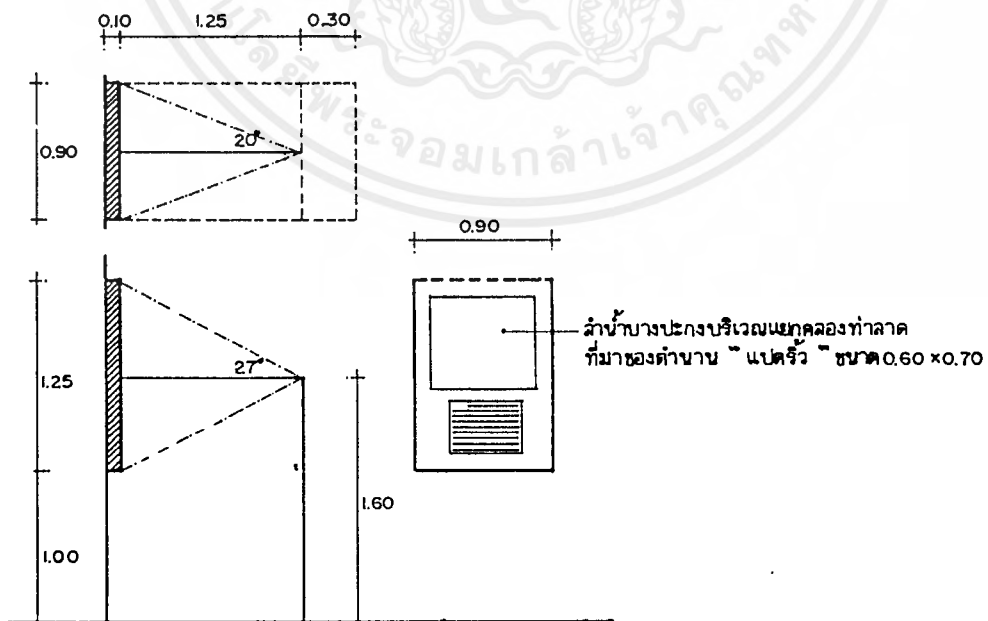
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 โครงการพระราชดำริศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อน ระบบวนเกษตรของ ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

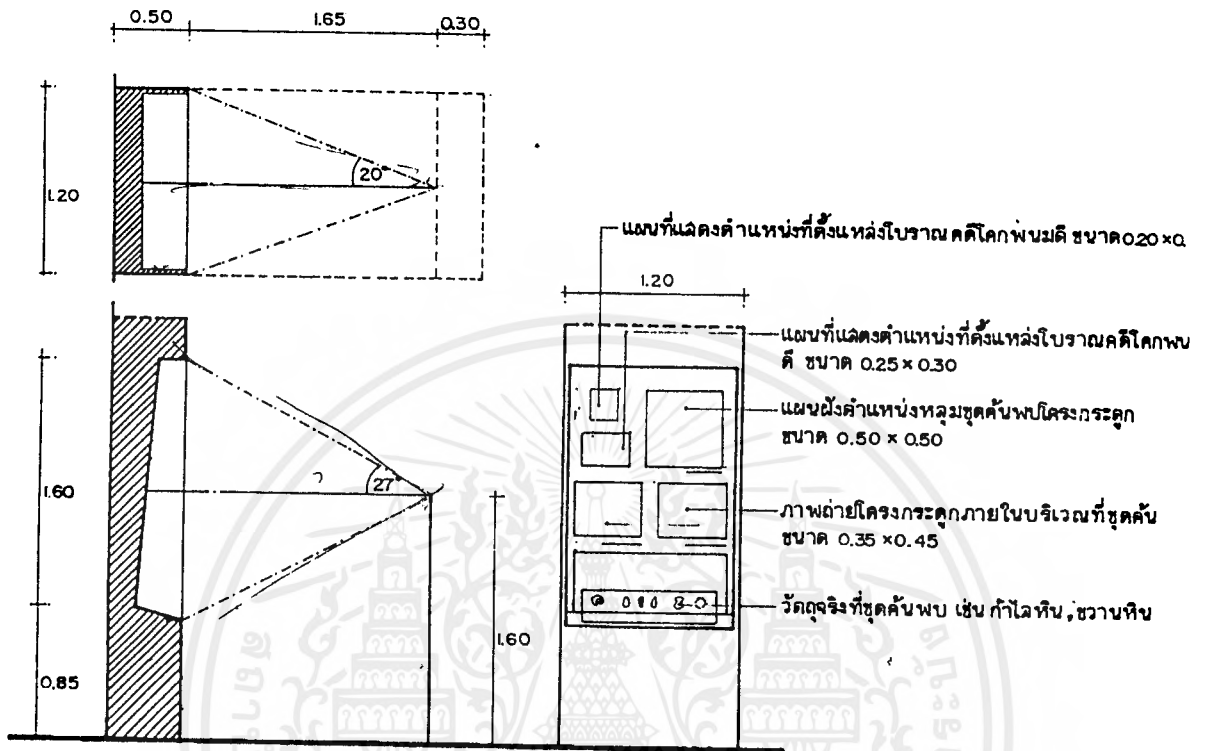
3.1 ชื่อเมืองละเจียงเทรา "แปดริ้ว" ความหมาย

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

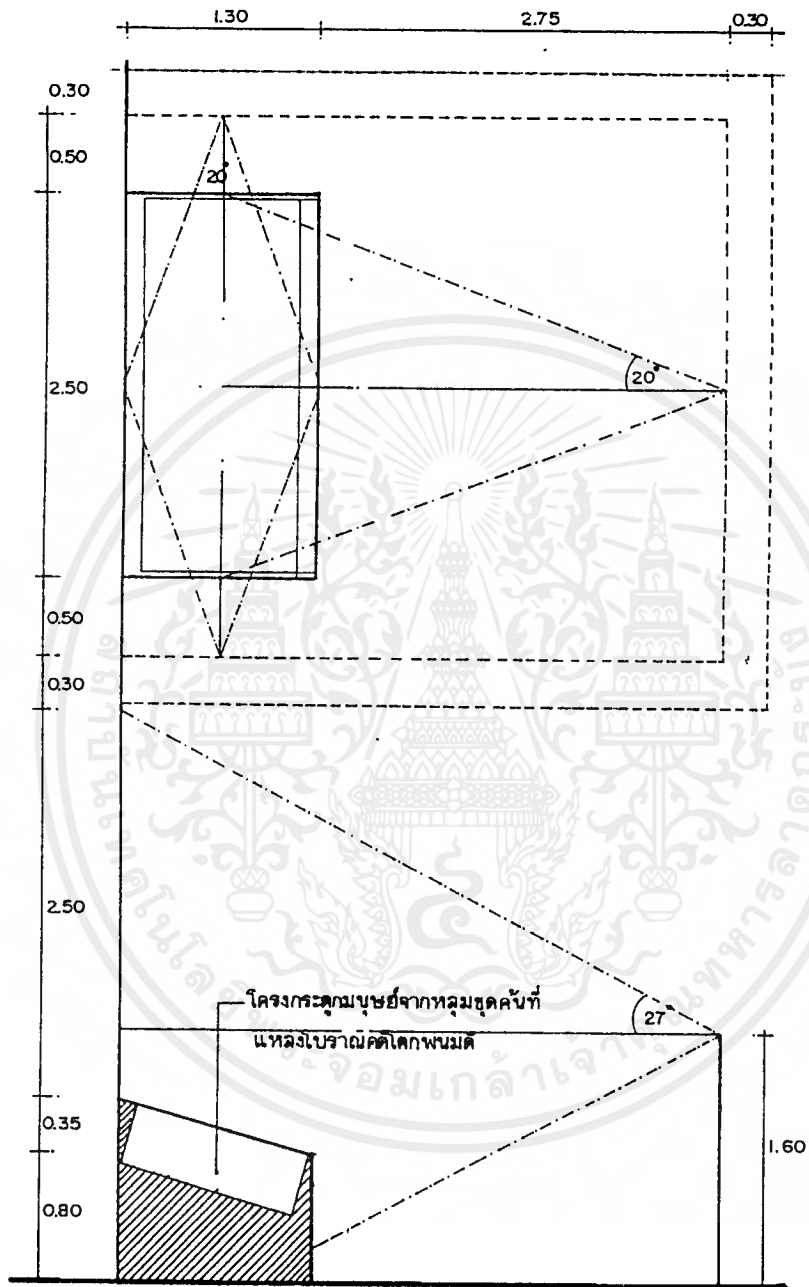
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1 โลกพนมดี จังหวัดชลบุรี

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.20 \times 2.45 = 2.88$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

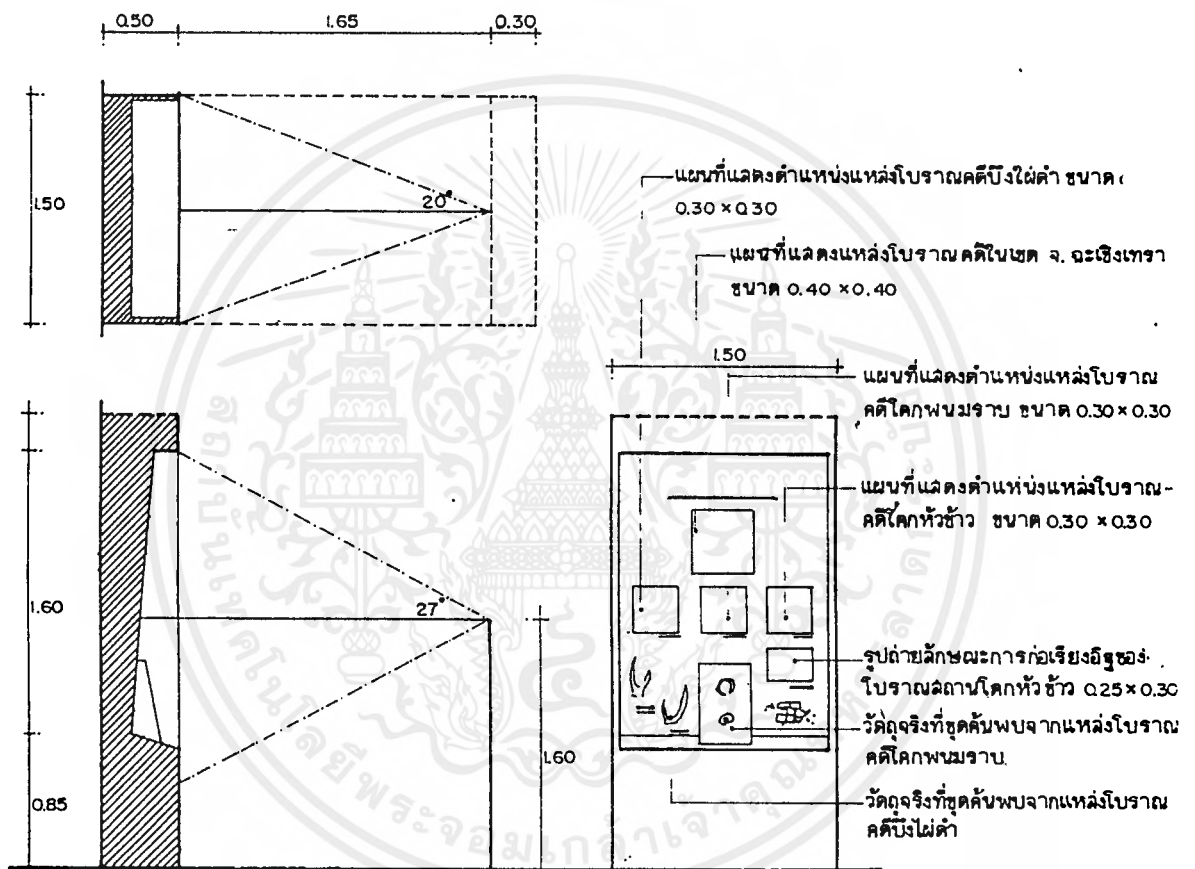
ความต้องการใช้พื้นที่ $4.10 \times 4.35 = 17.835$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 แหล่งโบราณคดีบึงไผ่ดำ

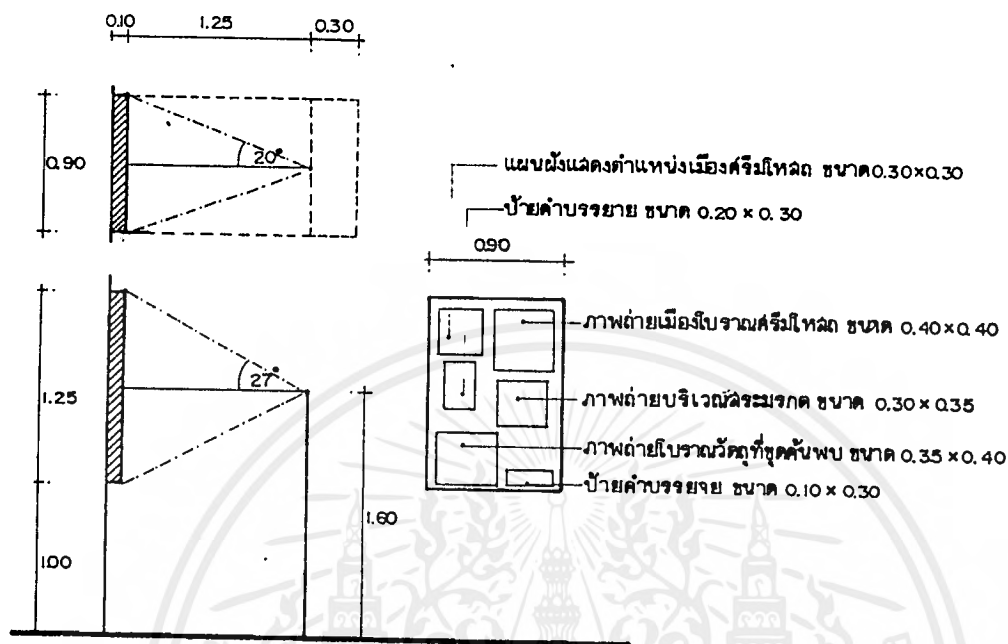
3.2.3 แหล่งโบราณคดีโคกพนมราบ

3.3 แหล่งโบราณคดีโคกหัวข้าว

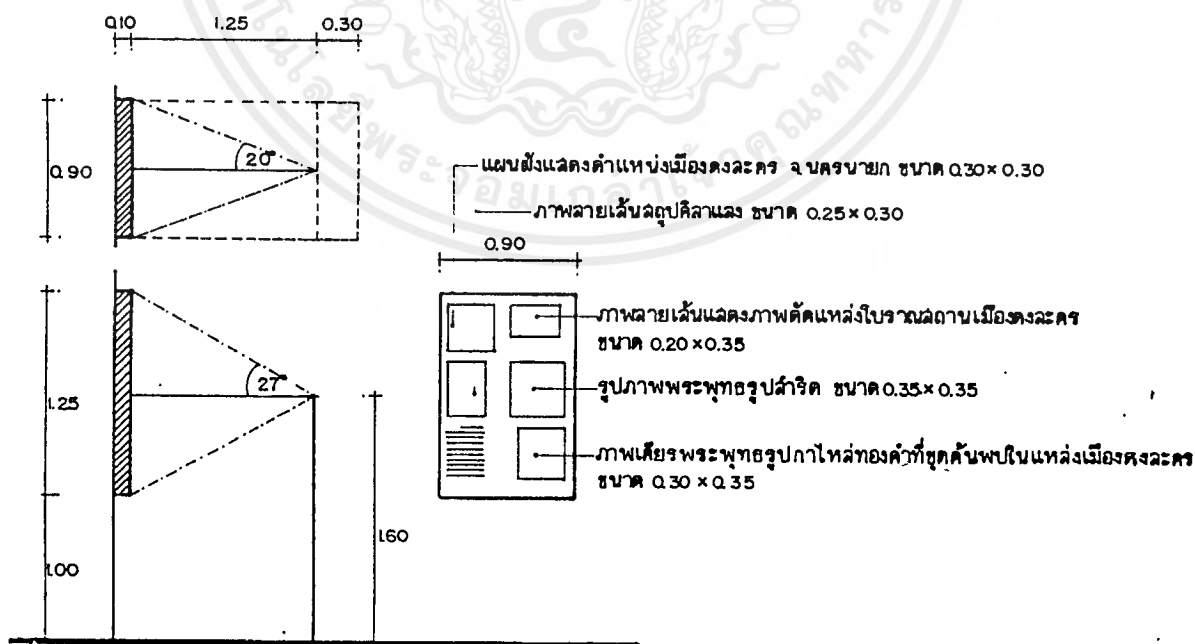
ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 2.45 = 3.675$ ตารางเมตร / หน่วย

3.4.1 ศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

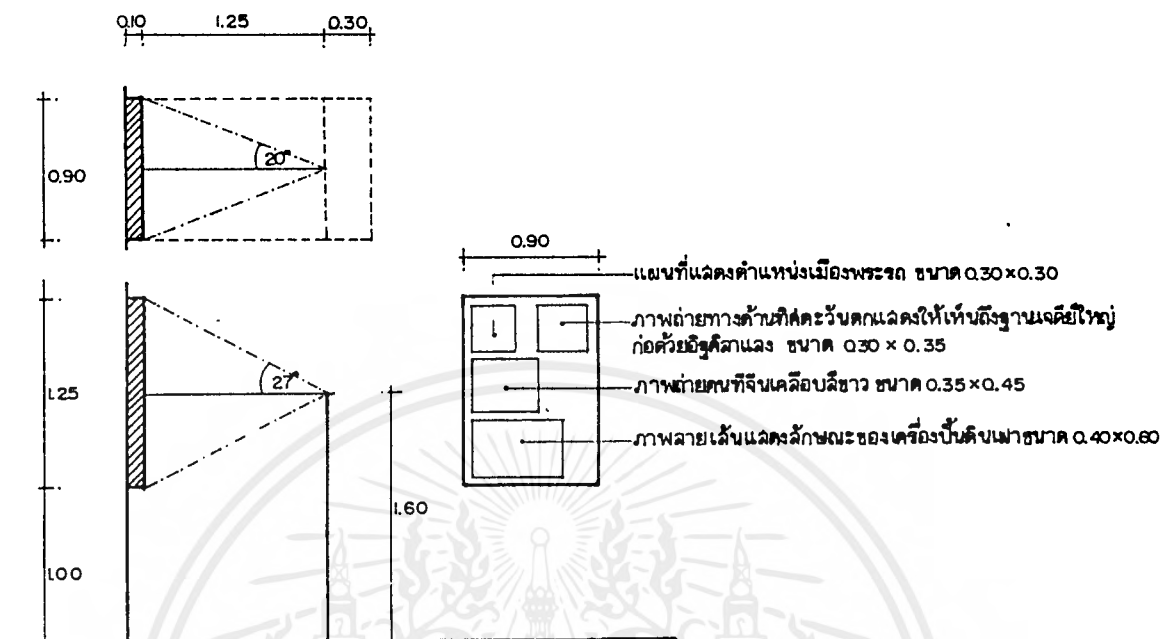
3.4.2 ดงละคร จังหวัดนครนายก

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางหน่วย / หน่วย

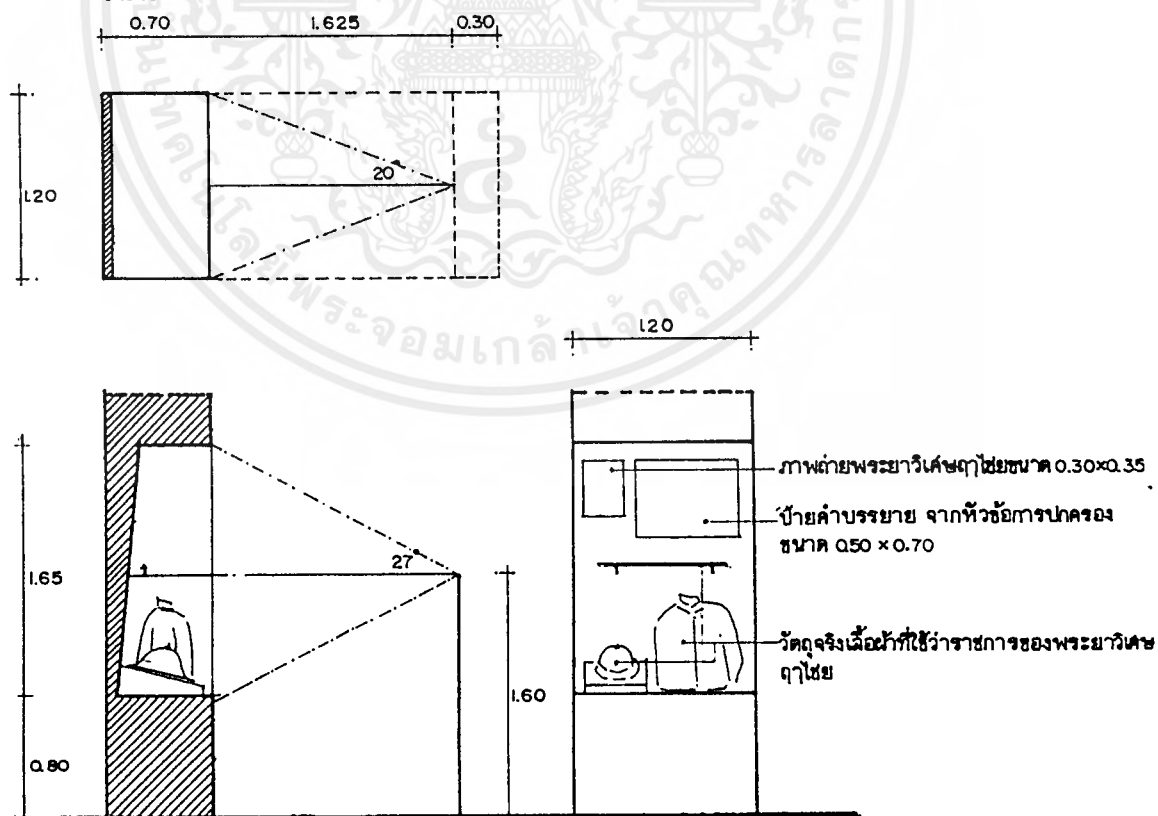
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.3 เมืองพระรถ จังหวัดชลบุรี

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

3.5.1 สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

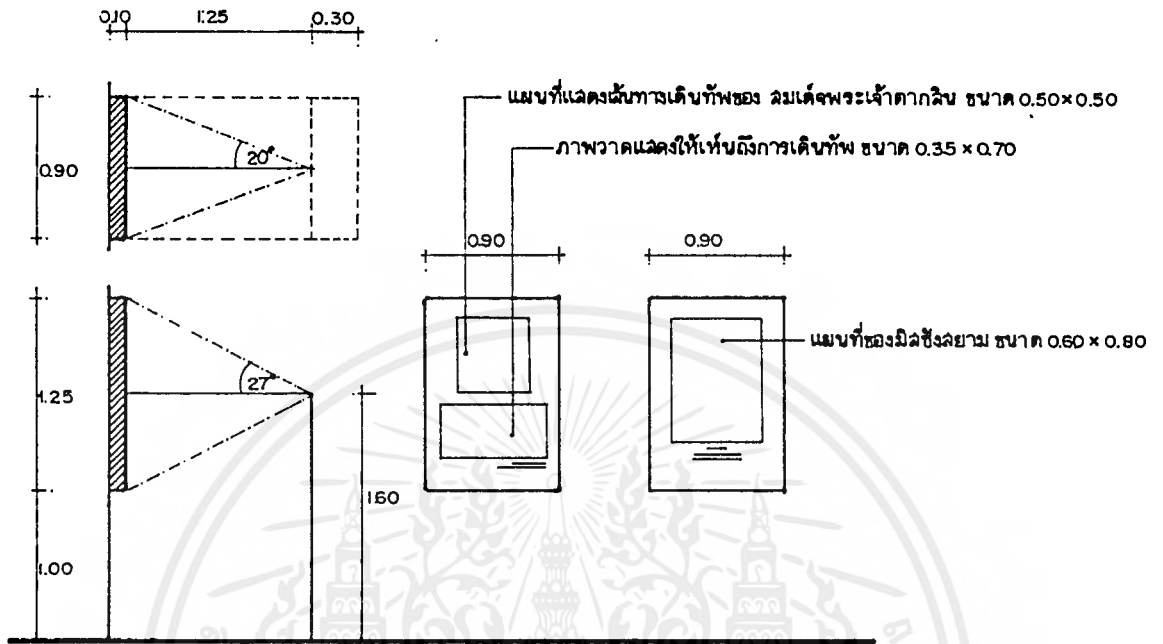

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.20 \times 1.925 = 2.31$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

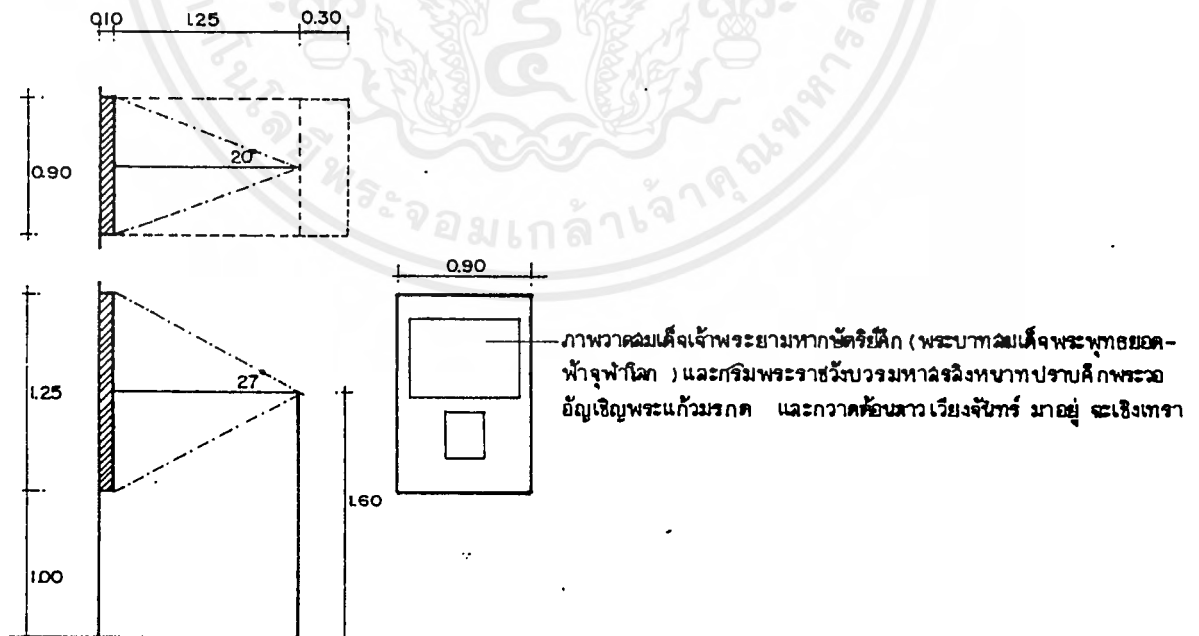
3.5.2 สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน

3.5.3 สมัยสมเด็จพระนารายณ์

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

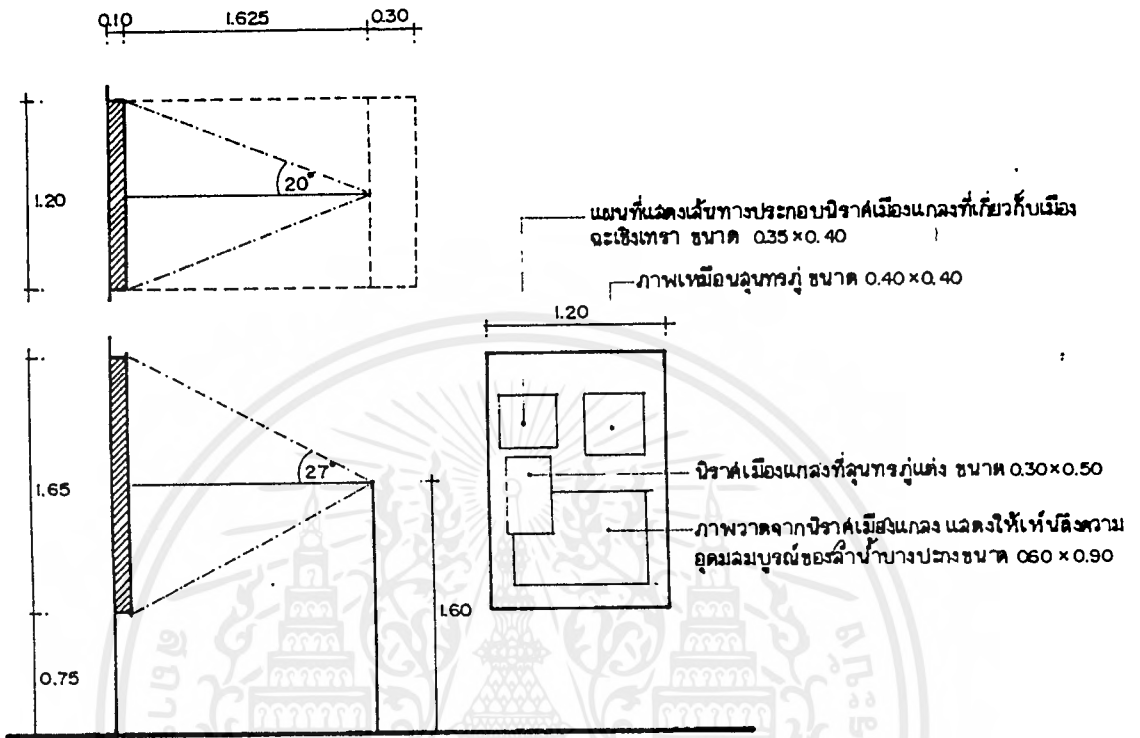
3.6 หลักฐานสมัยธนบุรี

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

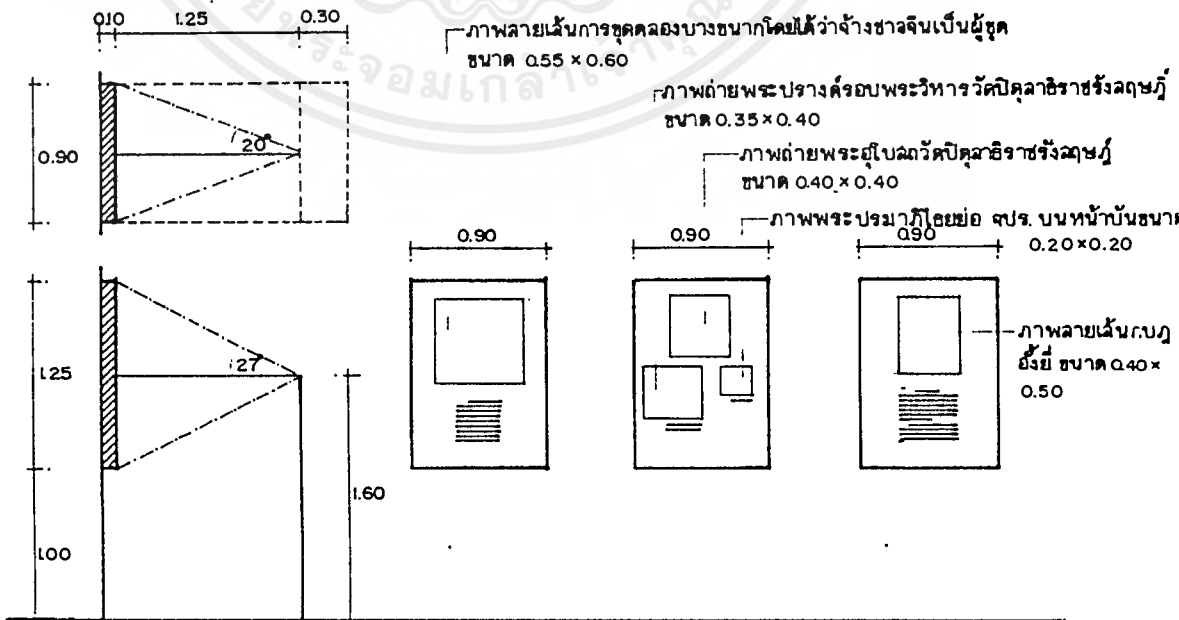
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.7.1 สุนทรภู่

ความต้องการใช้พื้นที่ 1.20 X 2.025 = 2.45 ตารางเมตร / หน่วย

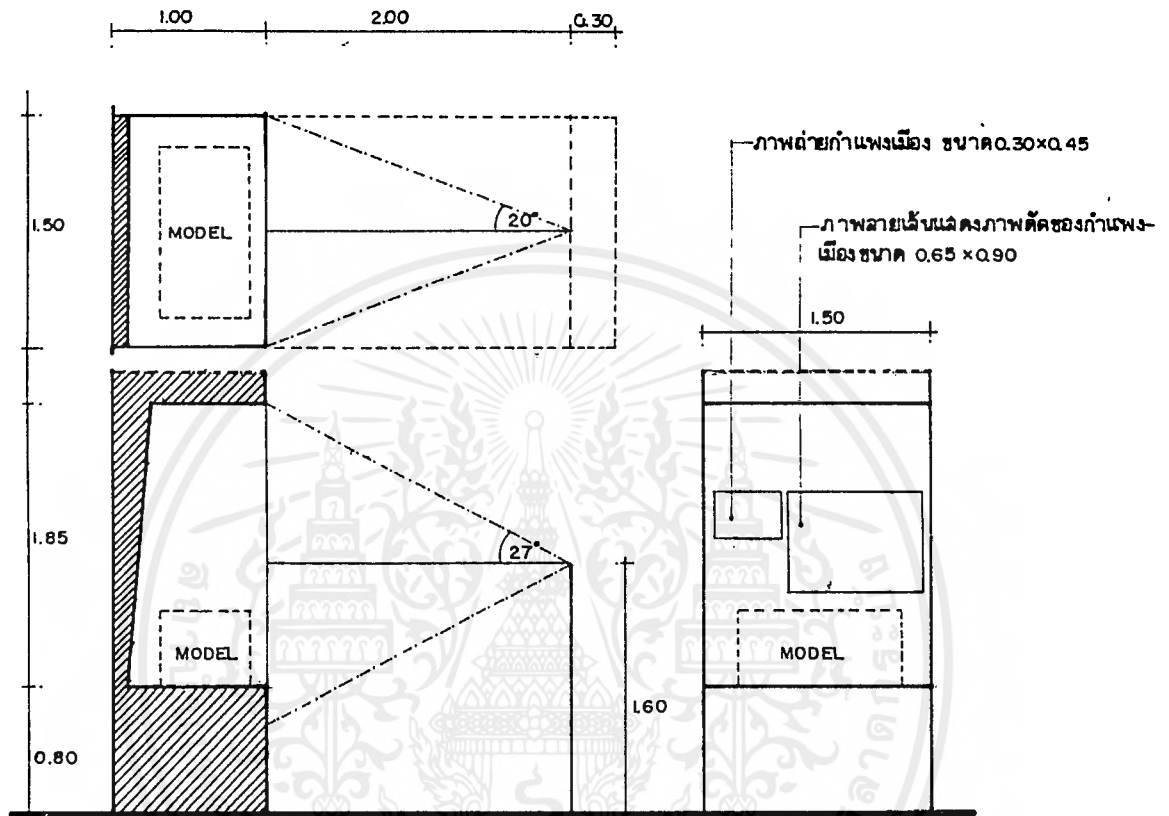
2. บุคคลองบางขนาก
3. สร้างวัดเมือง
4. กรณีกบฏอั้งยี่

ความต้องการใช้พื้นที่ 0.90 X 1.65 = 1.485 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สร้างกำแพงเมือง

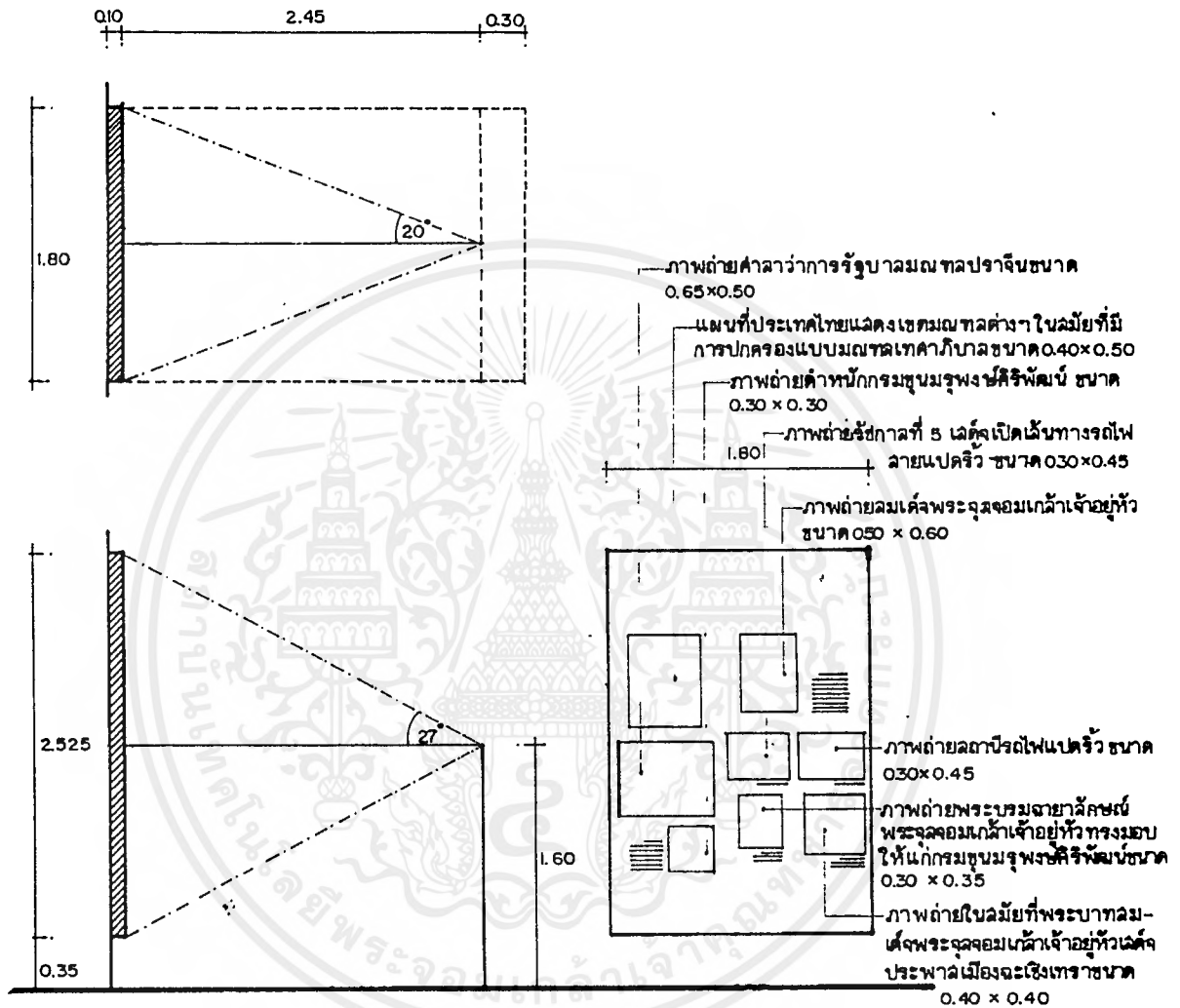

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 2.30 = 4.95$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.7.3 สมัรัชกาลที่ 5

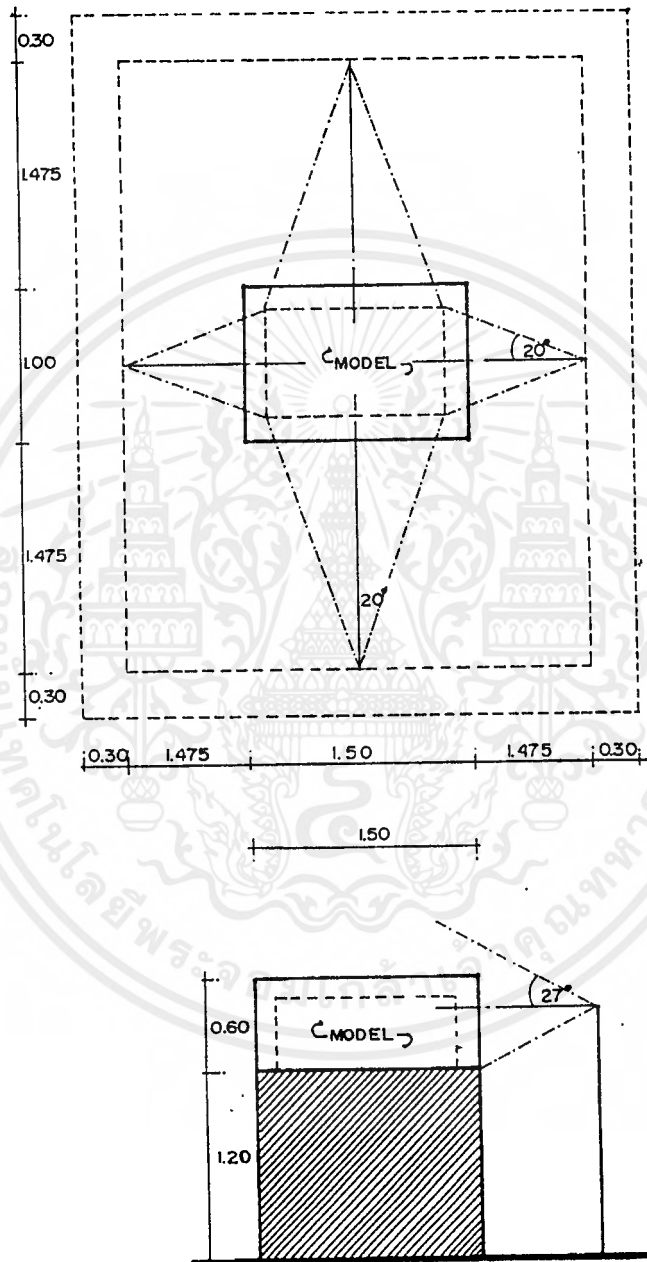
1. การเมืองการปกครอง

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.80 \times 2.85 = 5.13$ ตารางเมตร / หน่วย

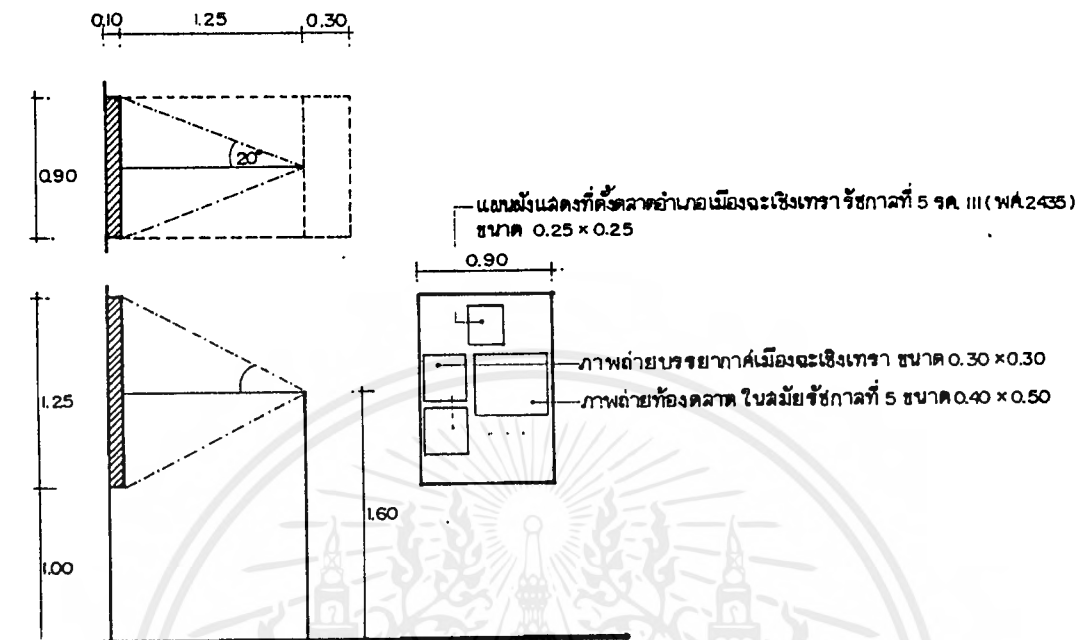
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความเป็นอยู่ของชาวละแวกในสมัยรัชกาลที่ 5

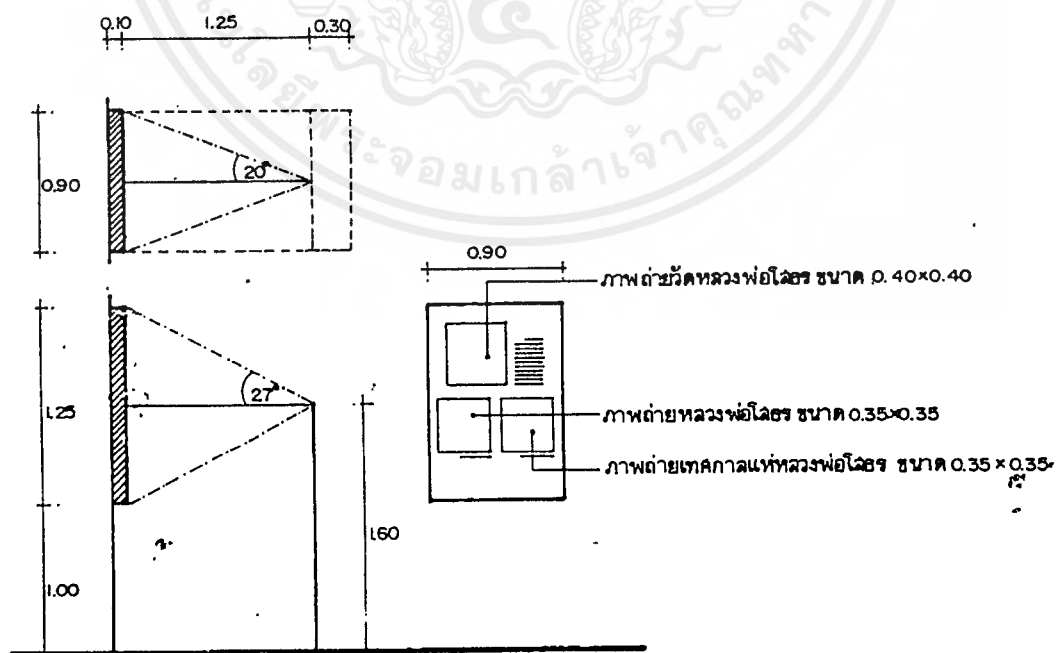
ความต้องการใช้พื้นที่ $4.55 \times 3.7 = 16.835$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

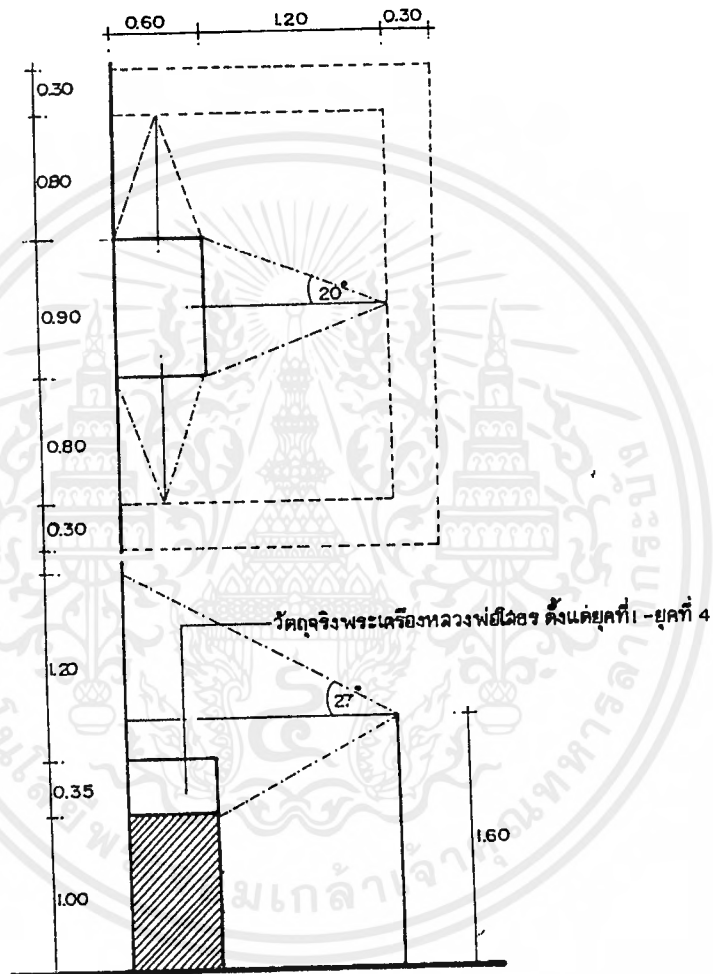
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

3. วัดหลวงพ่อโสธร

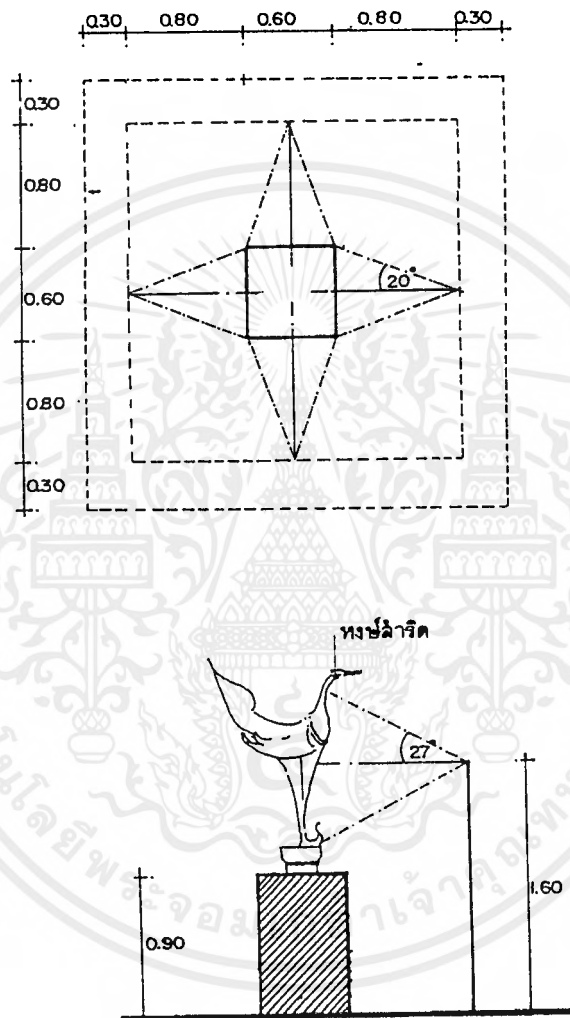
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการใช้พื้นที่ $3.1 \times 2.1 = 6.51$ ตารางเมตร / หน่วย

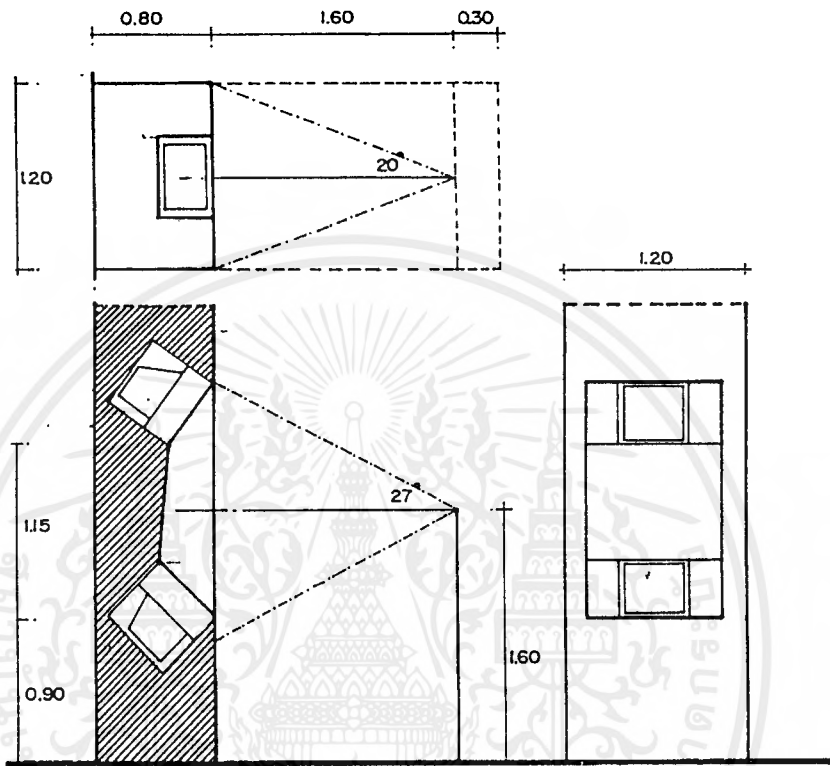
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการใช้พื้นที่ $2.80 \times 2.80 = 7.84$ ตารางเมตร / หน่วย

- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

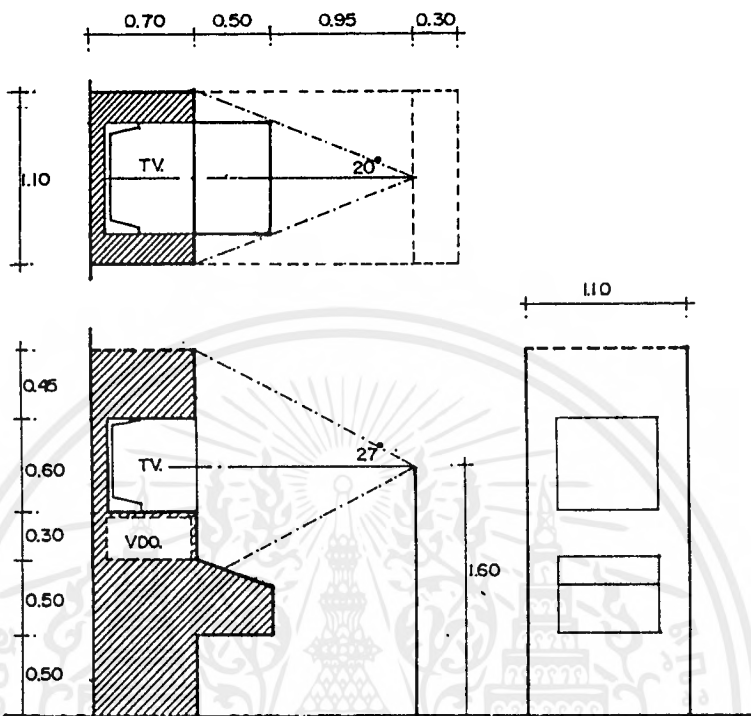
3.8 ฉะเชิงเทราวันนี้

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.20 \times 2.70 = 3.24$ ตารางเมตร / หน่วย

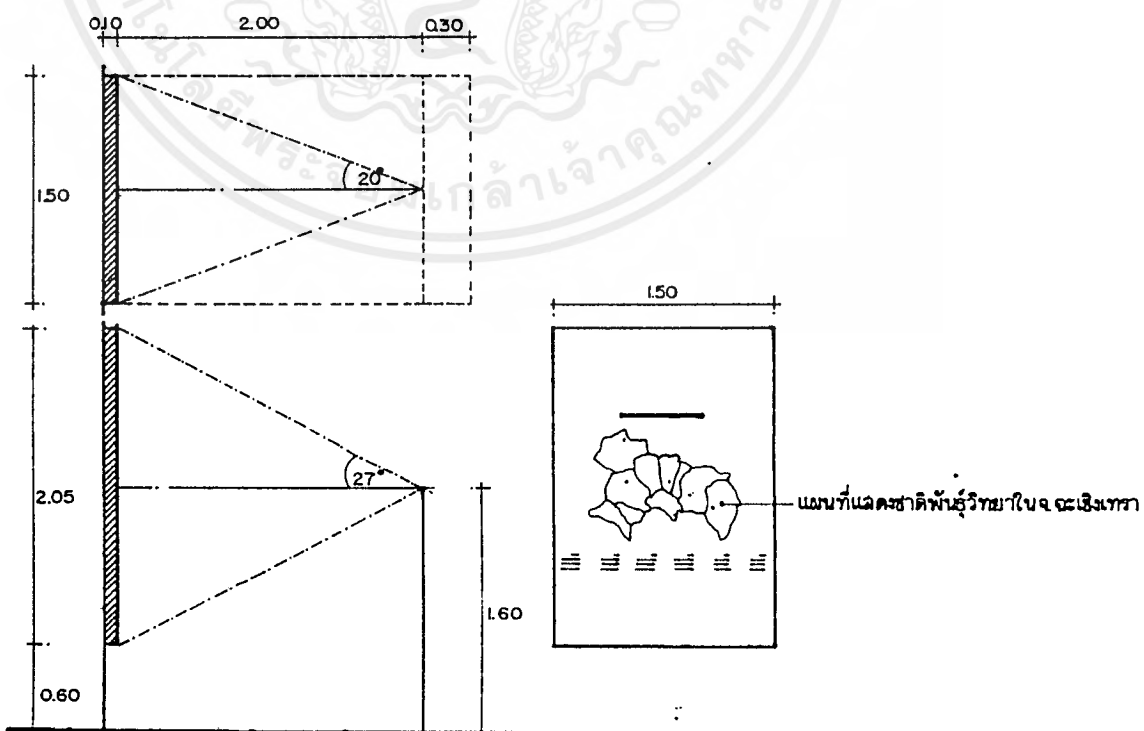
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 ชาติพันธุ์วิทยาเมืองไทย

ความต้องการใช้พื้นที่ 1.10 X 2.45 = 2.695 ตารางเมตร / หน่วย

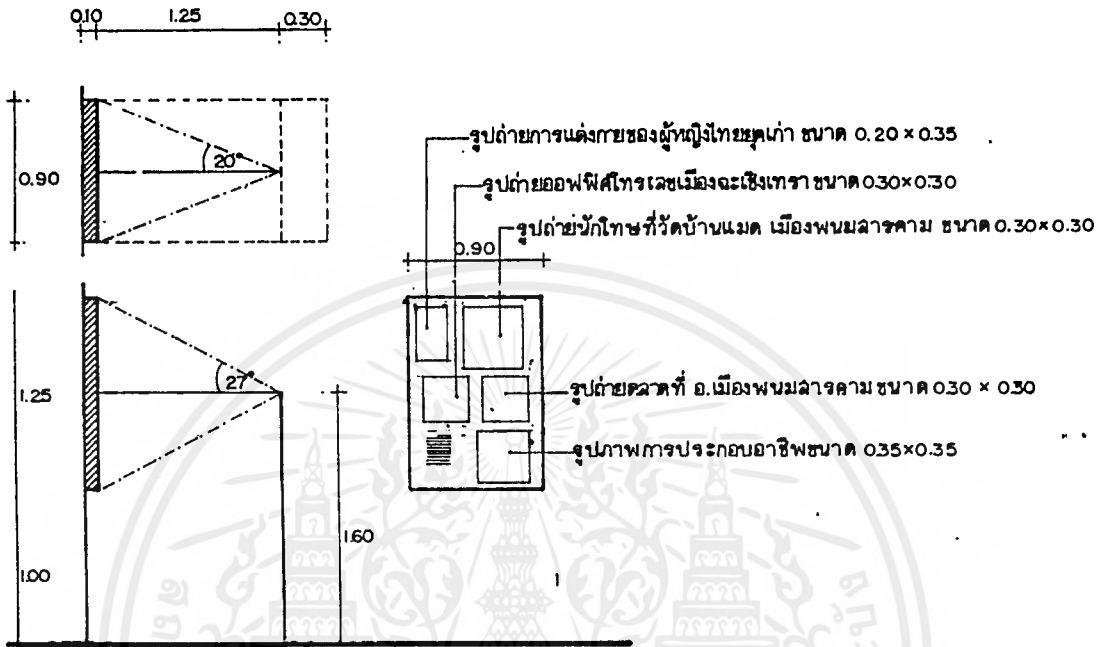
4.2 ชาติพันธุ์วิทยาในจังหวัดละเซิงเทร

ความต้องการใช้พื้นที่ 1.50 X 2.40 = 3.60 ตารางเมตร / หน่วย

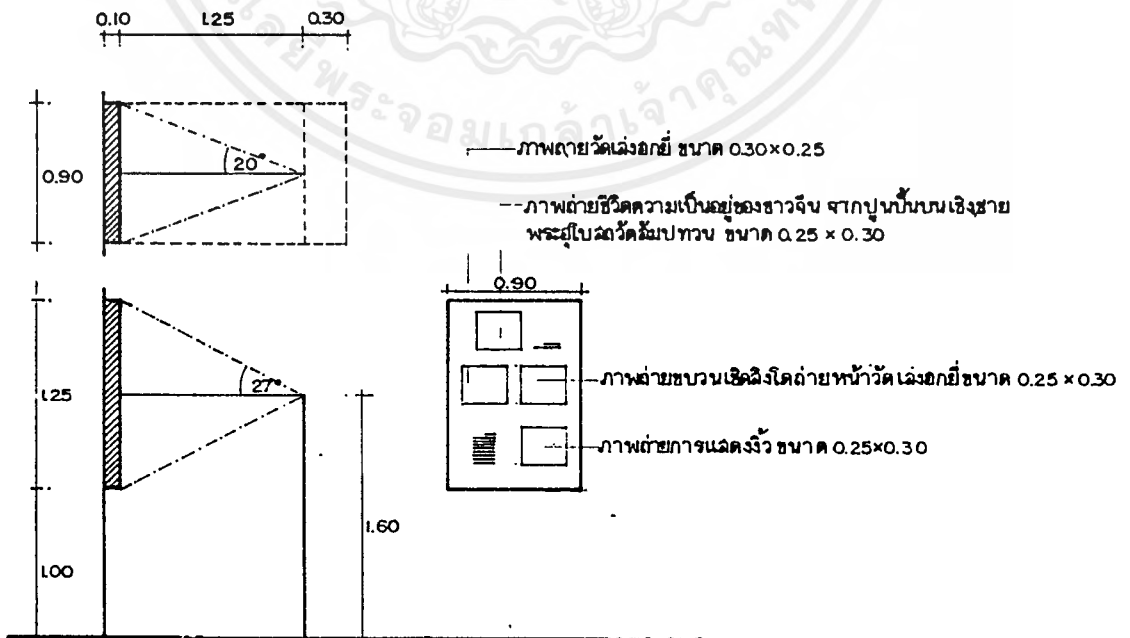
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่เชิงพาณิชย์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.1 ชาวไทย

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

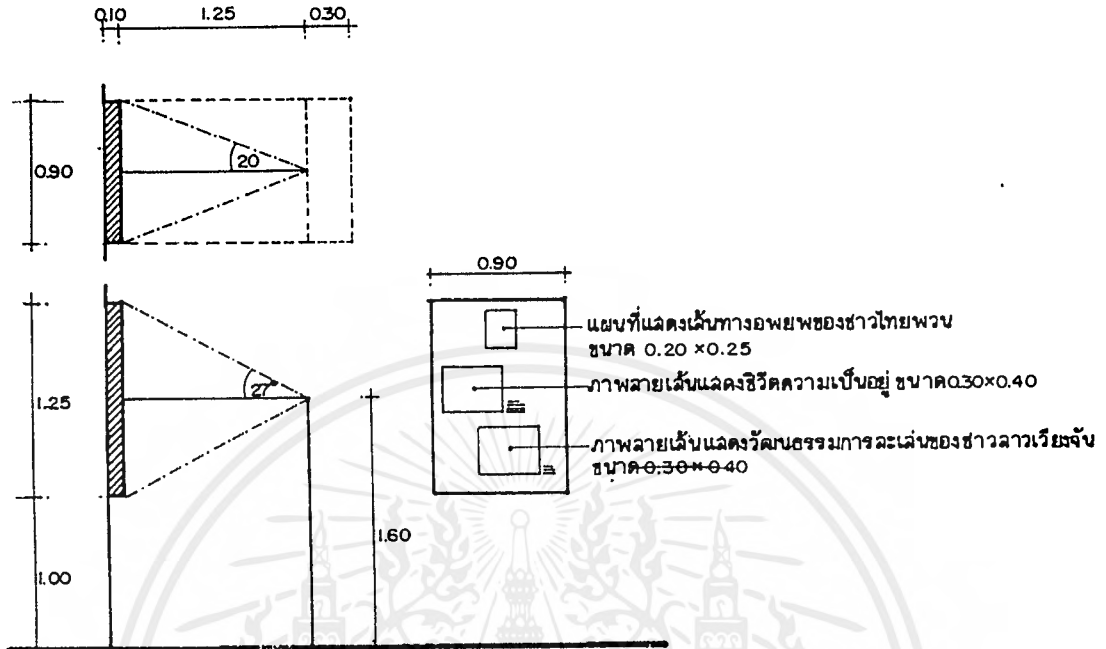
4.2.2 คนจีน

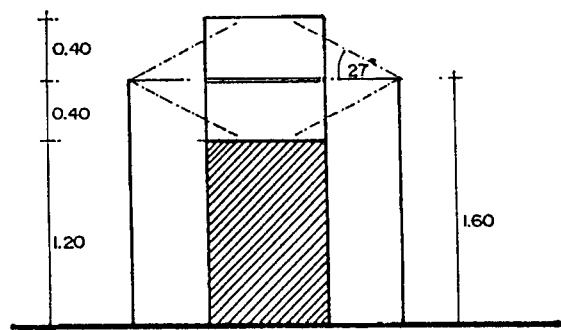
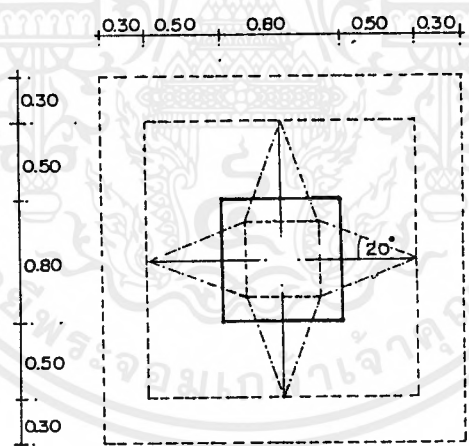
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักผู้ขาดเห็นาเบเซบระเเยชนด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 ลาวเวียงจันทร์, ลาวพวน

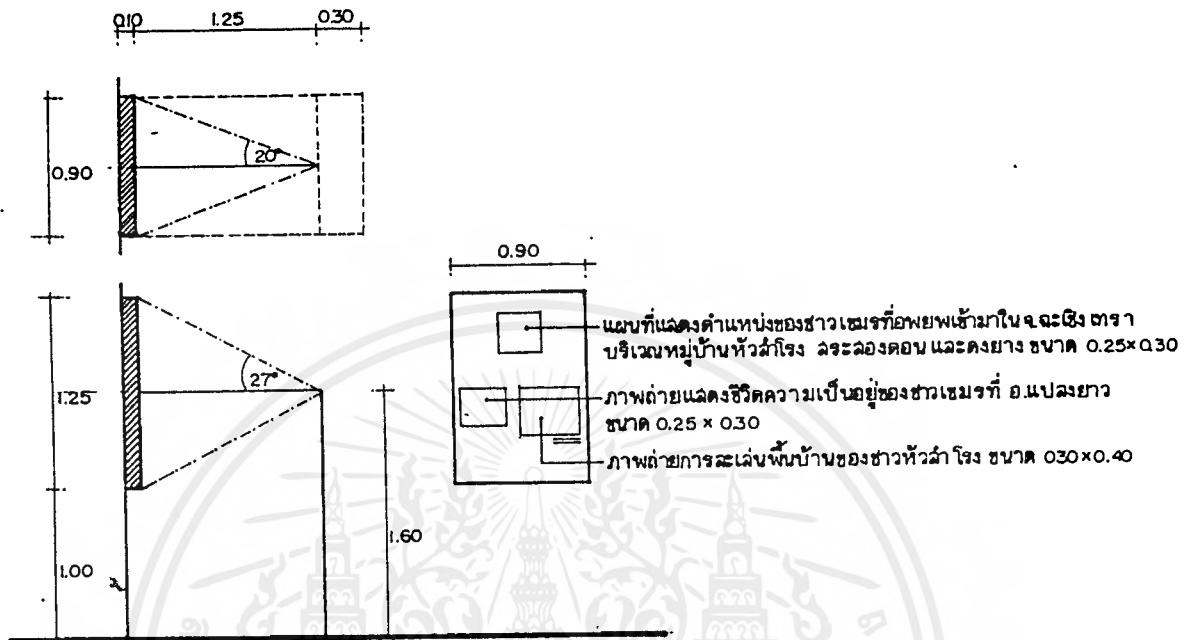
ความต้องการใช้พื้นที่ 0.90 X 1.65 = 1.485 ตารางเมตร / หน่วย

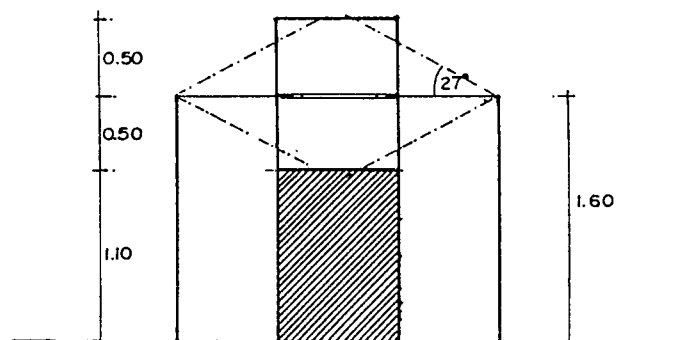
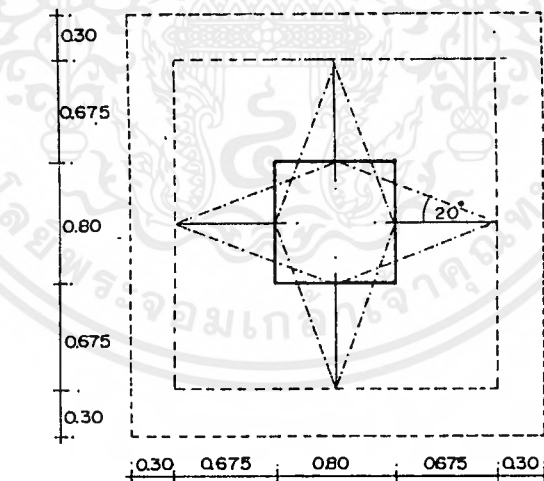
ความต้องการใช้พื้นที่ 2.10 X 2.10 = 4.41 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือนำไปใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.4 เขมร

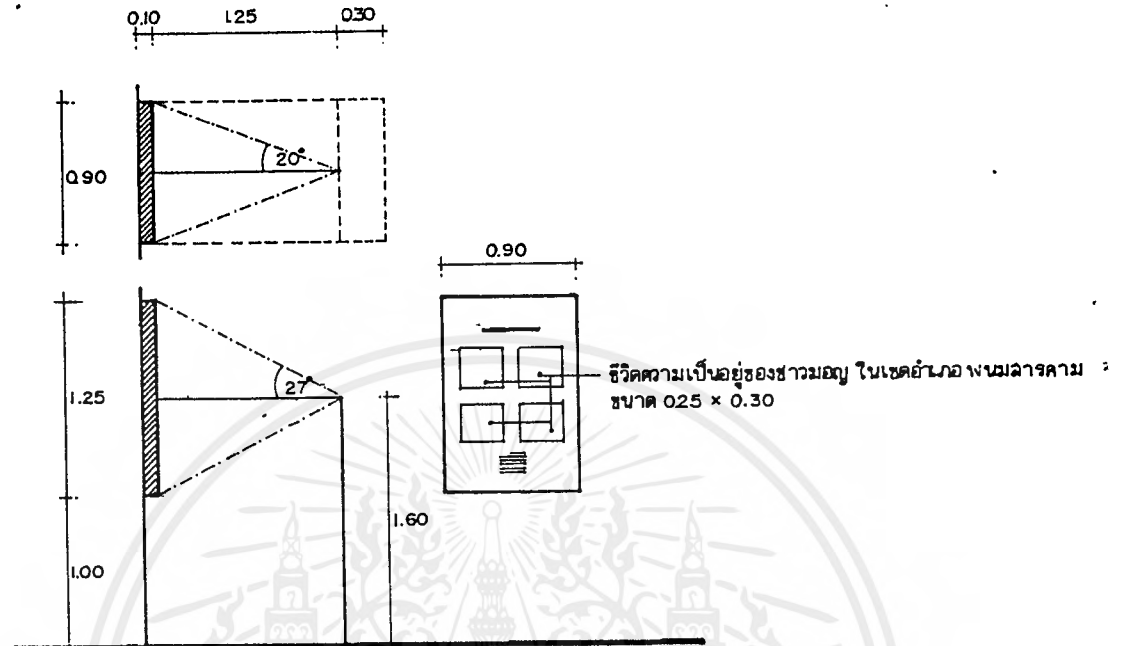
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

ความต้องการใช้พื้นที่ $2.45 \times 2.45 = 6.002$ ตารางเมตร / หน่วย

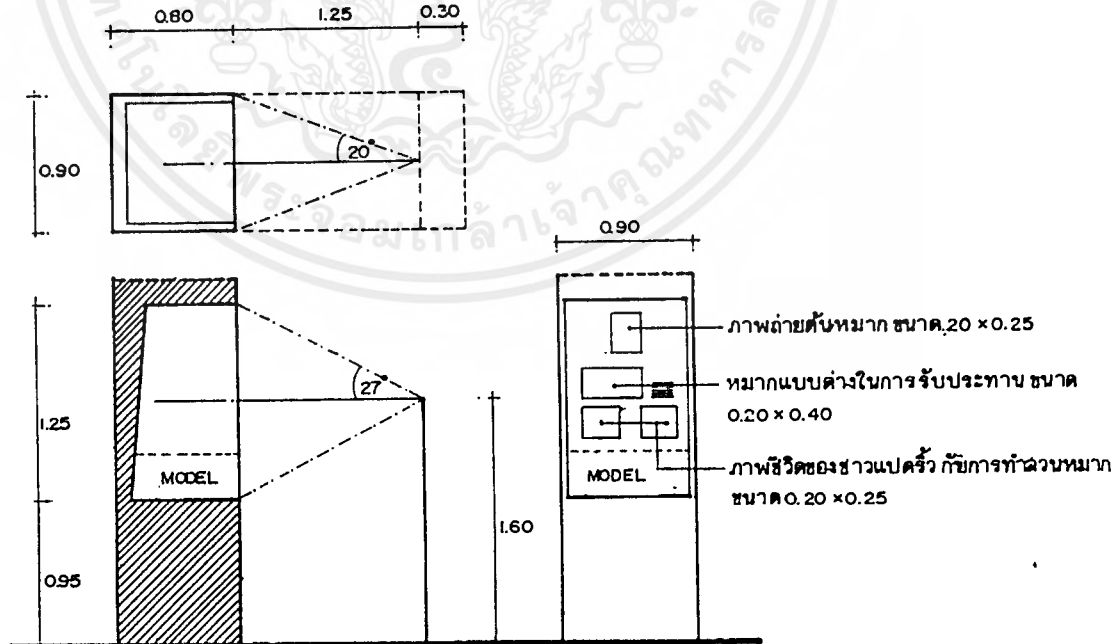
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติเห็นาปะเชประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.25 มอญ

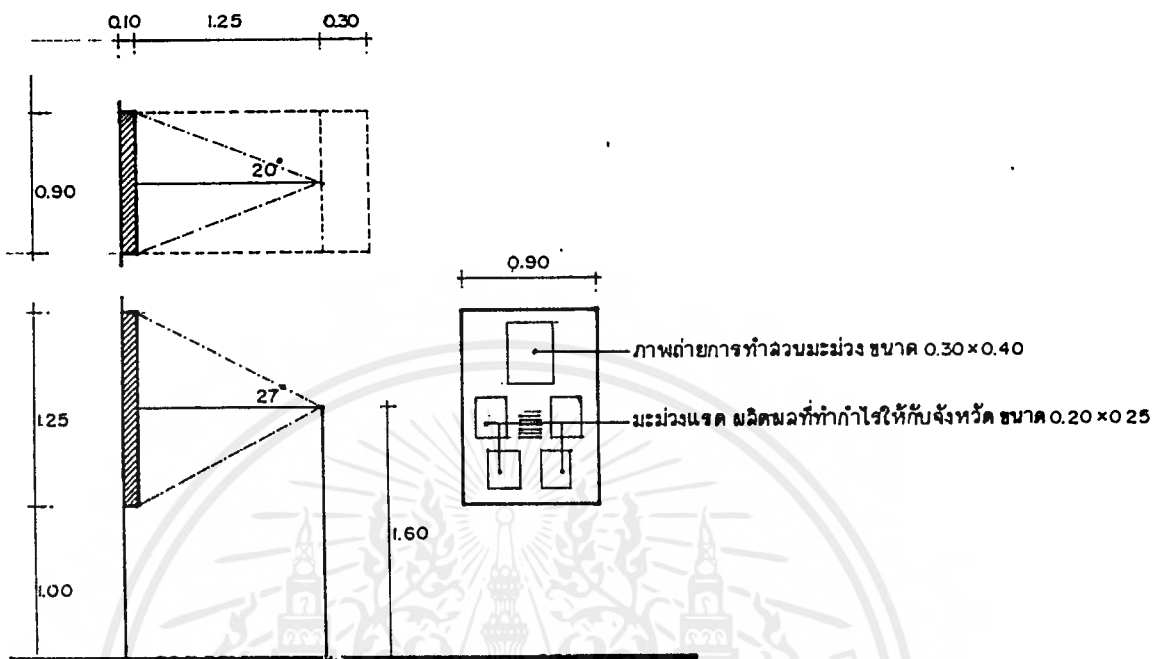
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

5.1 หมาก

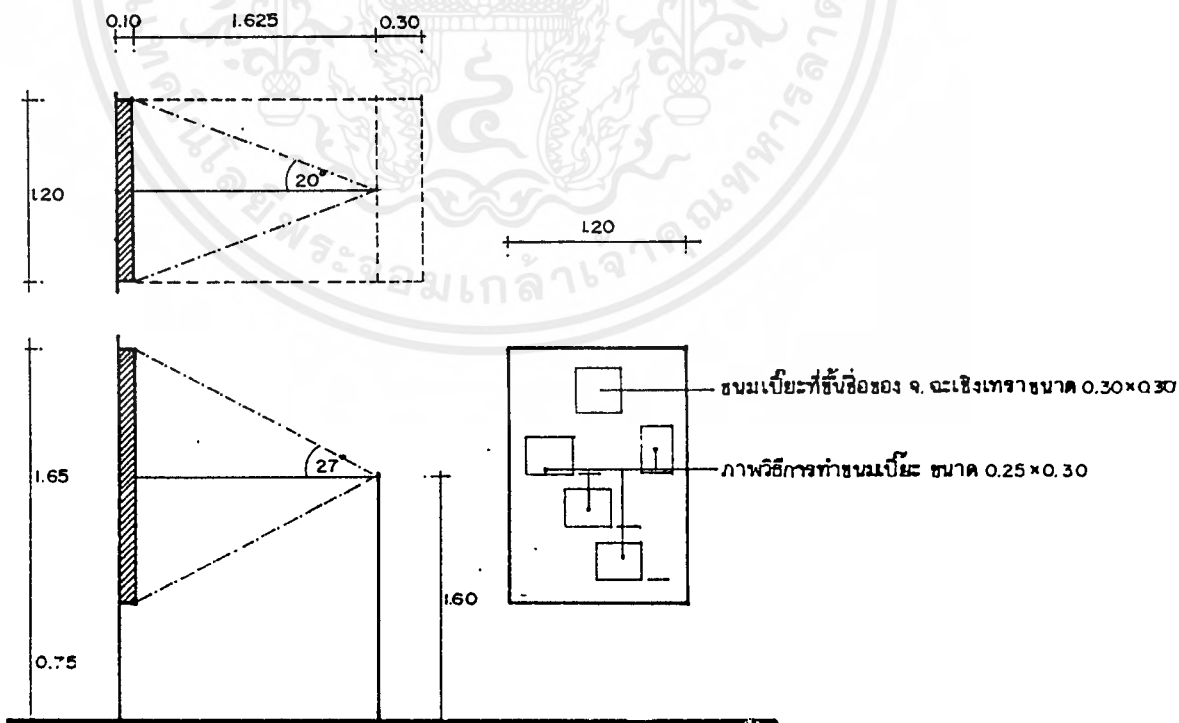
ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 2.35 = 2.115$ ตารางเมตร / หน่วย

5.2 มะม่วง

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

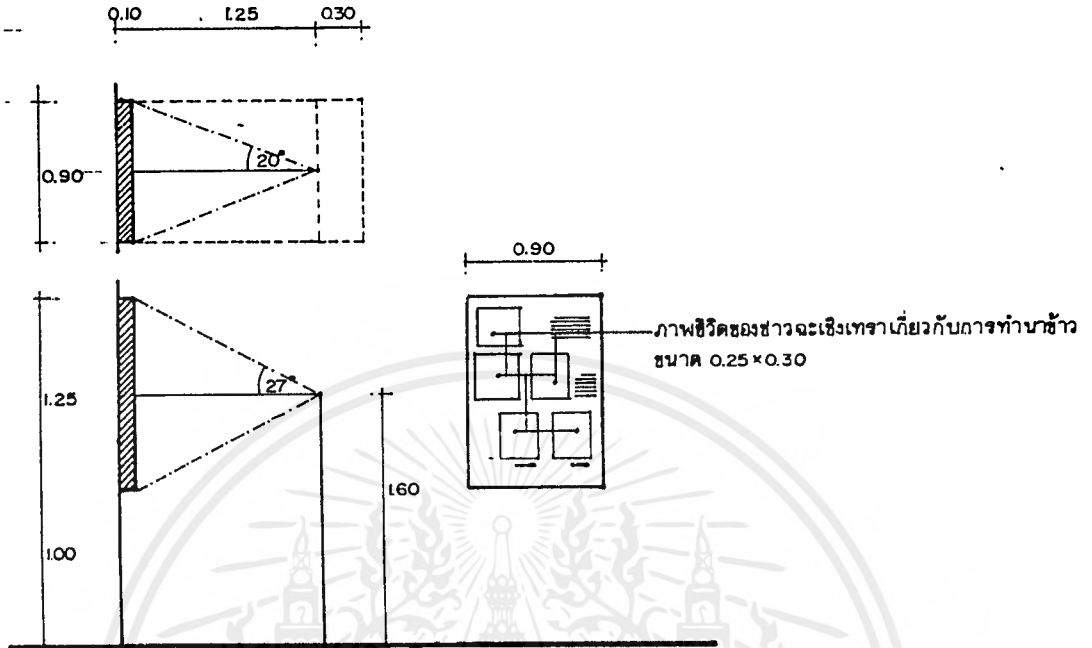
5.3 ขนมเป็ยะ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.20 \times 2.025 = 2.43$ ตารางเมตร / หน่วย

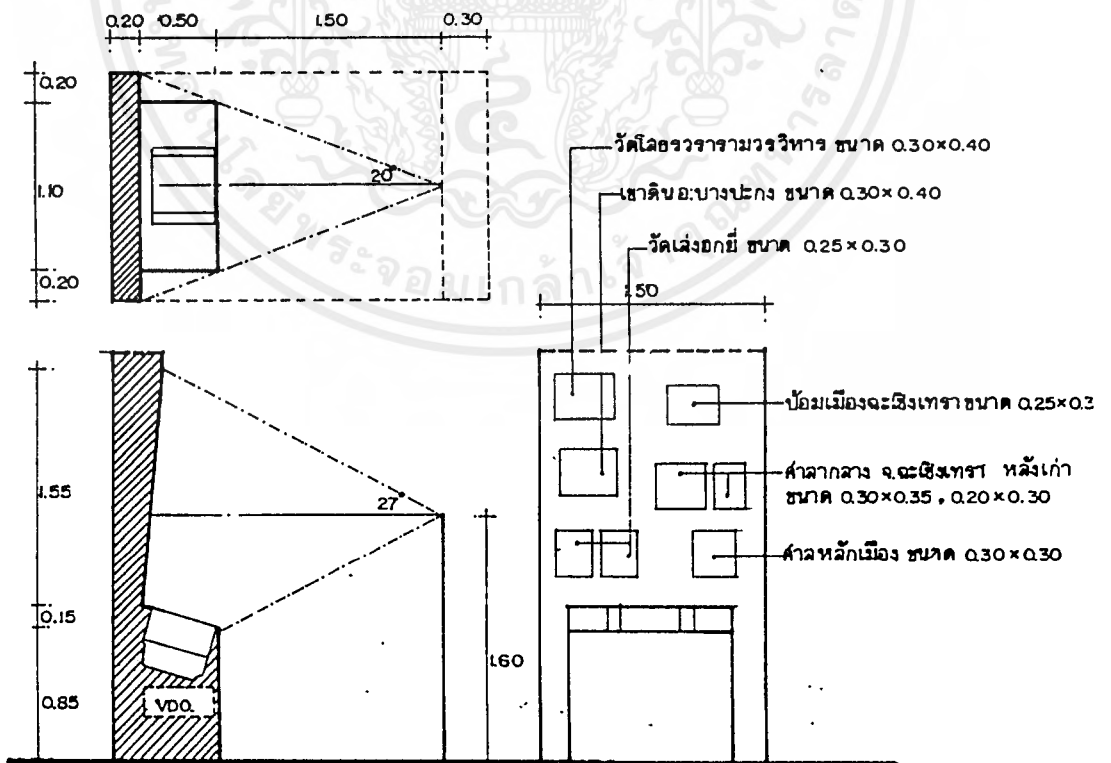
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 ขี้วหอมมะลิ

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

6.1 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

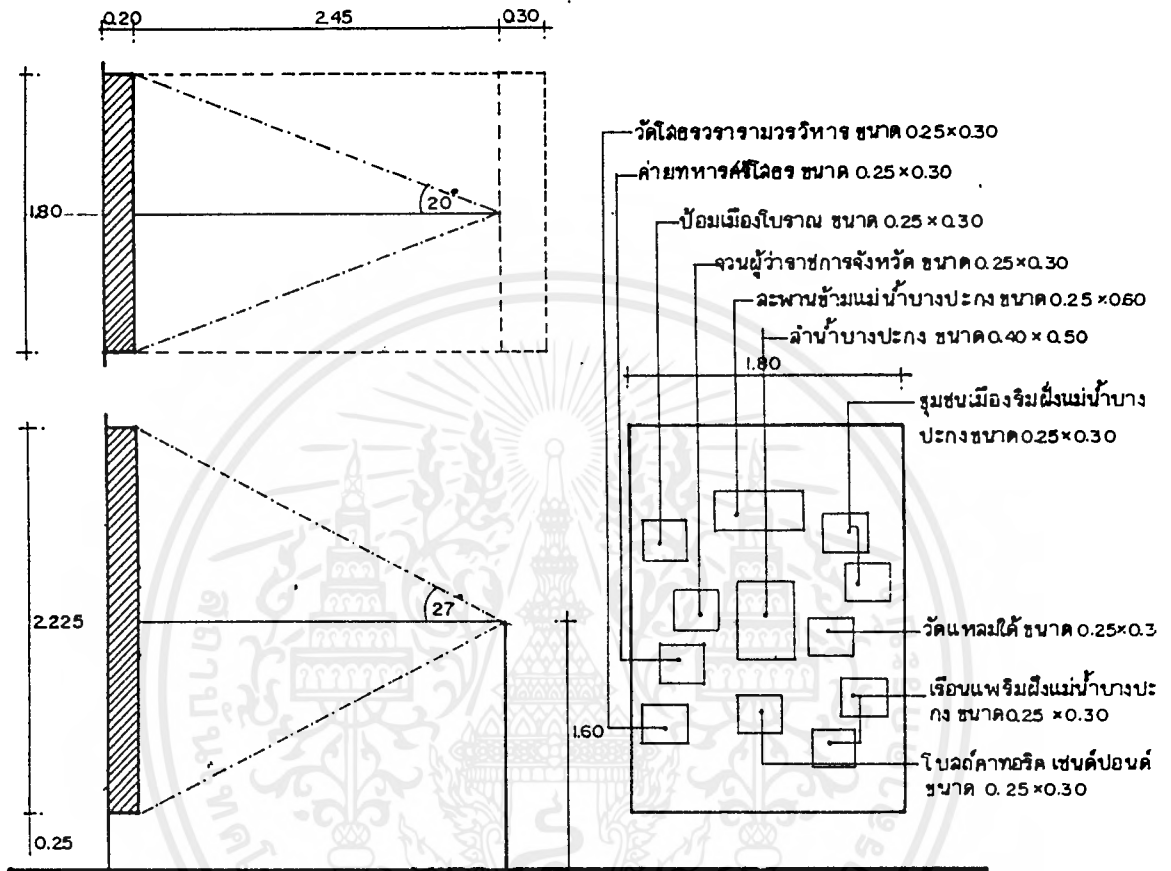

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.50 \times 2.50 = 3.75$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติเห็นาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

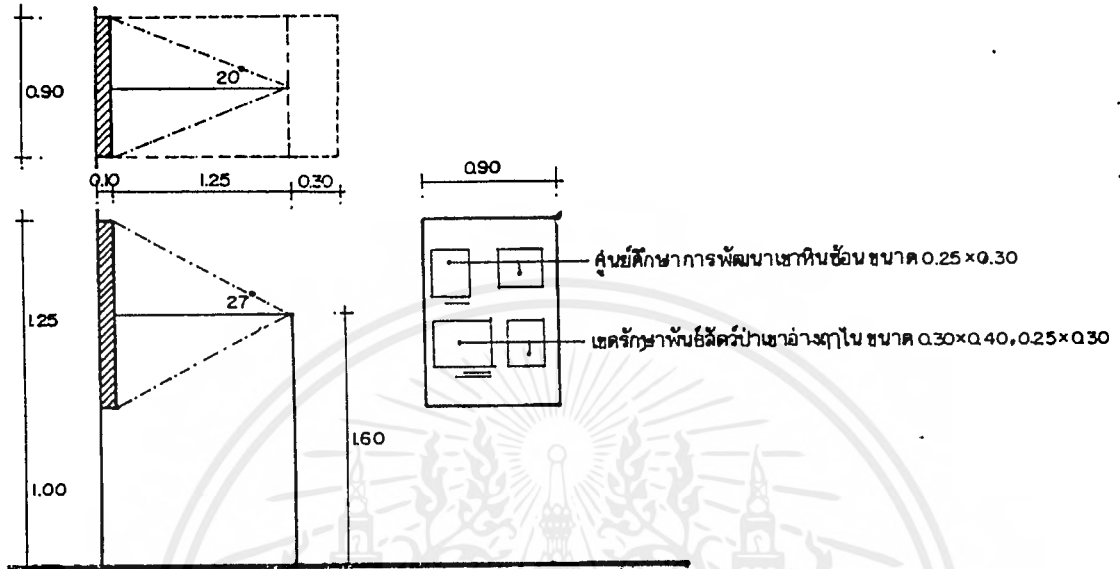
6.2.1 ถ้ำน้ำบางปะกง

ความต้องการใช้พื้นที่ 1.80 X 2.95 = 5.31 ตารางเมตร / หน่วย

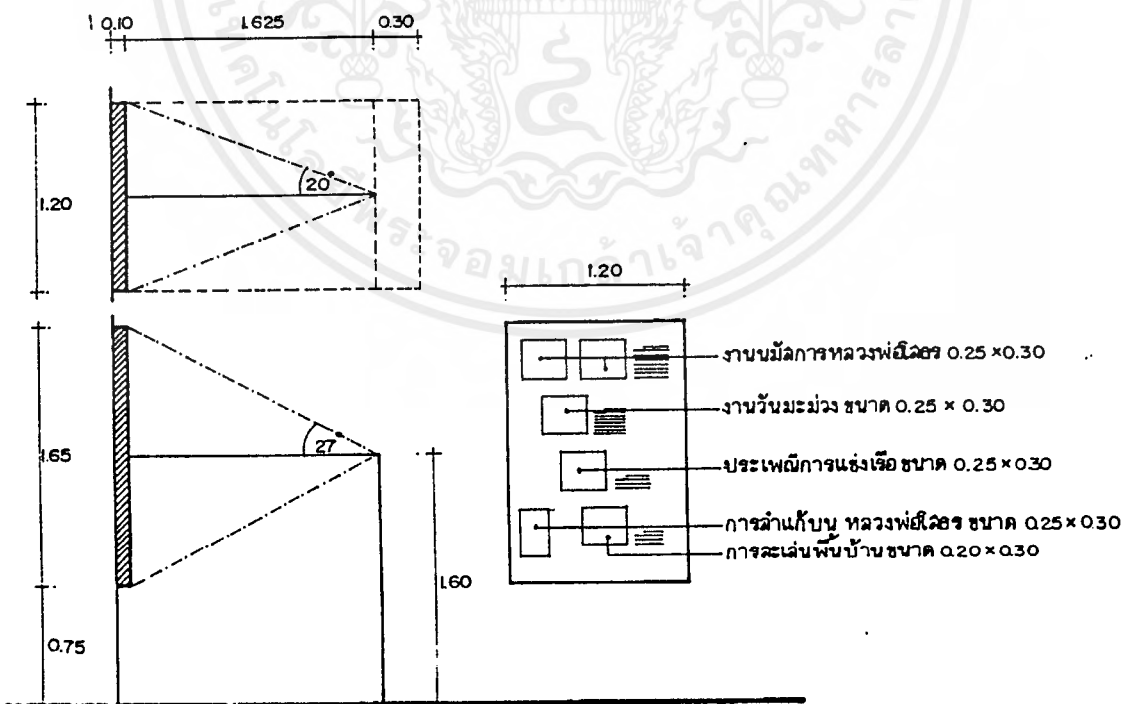
6.2.2 ศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาคินซ็อน

6.2.3 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเข่าอ่างฤาไน

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.90 \times 1.65 = 1.485$ ตารางเมตร / หน่วย

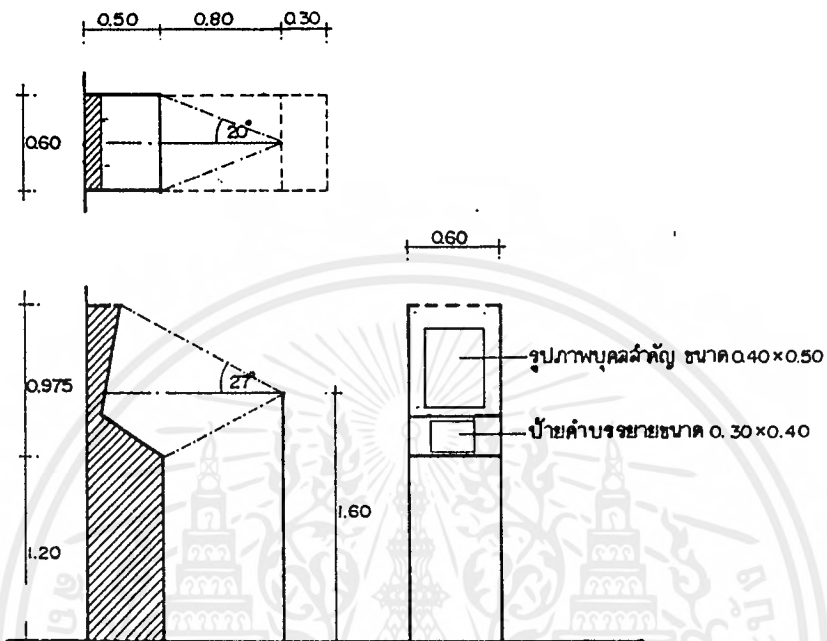
6.3 ประเพณีและเทศกาลที่สำคัญ

ความต้องการใช้พื้นที่ $1.20 \times 2.025 = 2.43$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูญาติหนาเป็เซประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ประวัตินุคคณสำคัญ

ความต้องการใช้พื้นที่ $0.60 \times 1.60 = 0.96$ ตารางเมตร / หน่วย

4.5.8 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้งาน

จากการคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ขององค์ประกอบของโครงการ สามารถวิเคราะห์หาความต้องการพื้นที่ใช้งานในส่วนต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ส่วนโถงบริการสาธารณะ เนื่องจากโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กจึงได้ทำการรวมส่วนของจำหน่ายบัตรและรับฝากของ , ส่วนที่ทำงาน , ขายของที่ระลึกและหนังสือเข้าด้วยกัน ด้วยการพิจารณาถึงความเหมาะสมตามหน้าที่ที่สามารถทำงานร่วมกันได้ ทั้งนี้ได้อ้างอิงข้อมูลจากโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรีและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี

ตารางที่ 24

ตารางแสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนโถงบริการสาธารณะ

องค์ประกอบ	พื้นที่ / หน่วย	จำนวน	พื้นที่รวม
1. ส่วนเจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถาม	2.75	1	2.75
2. ส่วนเจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตรและรับฝากของ	3.40	1	3.40
3. ส่วนทำงานขายของที่ระลึกและหนังสือ	2.75	1	2.75
4. ส่วนพักคอย	1.20	6	7.2
- ส่วนโทรศัพท์	0.64	2	1.28
รวม			17.38

* หมายเหตุ ส่วนพักคอยคิดจาก 20 % ของผู้เข้าชมจากโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี

รวมพื้นที่ใช้งานส่วนโถงทางเข้า	17.38	ตารางเมตร
ทางสัญจร 50%	8.69	ตารางเมตร
รวมพื้นที่วิเคราะห์	26.07	ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ เนื่องจากพื้นที่ส่วนสำนักงานมีจำนวนจำกัด และในอนาคตข้างหน้าจะมีการก่อสร้างอาคารเพื่อมารองรับส่วนสำนักงาน การวิเคราะห์พื้นที่ส่วนสำนักงานจึงรวมเอาส่วนบริหารและส่วนวิชาการเข้าไว้ด้วยกัน จากการวิเคราะห์พฤติกรรมในส่วนสำนักงานเห็นสมควรให้ส่วนบริหารงานอยู่ทางด้านหน้า และจัดส่วนวิชาการอยู่ทางด้านหลัง และเนื่องจากบุคคลากรที่มีจำนวนจำกัด จึงได้ทำการรวมหน้าที่ของงานธุรการและพัสดุไว้ด้วยกันโดยพิจารณาถึงหน้าที่สามารถทำงานรวมกันได้

ทั้งนี้ได้อ้างอิงข้อมูลจากโครงการเปรียบเทียบ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี

ตารางที่ 25

ตารางแสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

องค์ประกอบ	พื้นที่ / หน่วย	จำนวน	พื้นที่รวม
1. ส่วนพักคอย	8.28	1	8.28
2. ส่วนทำงานหัวหน้า	14.655	1	14.655
3. ส่วนทำงานธุรการและพัสดุ	13.04	1	13.04
- ส่วนเตรียมเครื่องดื่ม	1.44	1	1.44
4. ส่วนภัณฑารักษ์นักวิชาการ	4.065	1	4.065
5. ส่วนเจ้าหน้าที่การศึกษาและ ประชาสัมพันธ์	4.065	1	4.065
6. ส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียน	5.505	1	5.505
รวม			51.05

รวมพื้นที่ใช้งานส่วนสำนักงาน	51.05	ตารางเมตร
ทางสัญจร 20 %	10.21	ตารางเมตร
พื้นที่วิเคราะห์	61.26	ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่วนห้องสมุด จากความต้องการของเจ้าของโครงการ เพื่อให้
บริการประชาชน และการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ สามารถวิเคราะห์พื้นที่
ในส่วนห้องสมุด

ทั้งนี้ได้อ้างอิงข้อมูลจากโครงการเปรียบเทียบที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ปราจีนบุรี

ตารางที่ 26

ตารางแสดงการวิเคราะห์สรุปพื้นที่ส่วนห้องสมุด

องค์ประกอบ	พื้นที่ / หน่วย	จำนวน	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
1. ส่วนเคาน์เตอร์บริการ	2.60	1	2.60	ส่วนที่นั่งอ่าน
2. ส่วนทำงานบรรณารักษ์	2.625	1	2.625	หนังสือคิดเป็น
3. ส่วนทำงานซ่อมบำรุง และรักษาหนังสือ	4.065	1	4.065	20% จากกรณี ศึกษาห้องสมุด
4. ส่วนฝากของ	1.60	1	1.60	ที่พิพิธภัณฑ์
5. ส่วนตู้บัตรรายการ	1.12	1	1.12	สถานแห่งชาติ
6. ส่วนที่นั่งอ่านหนังสือ	1.28	4	5.12	ปราจีนบุรี
7. ส่วนชั้นวางหนังสือ	1.68	2	3.36	
8. ส่วนคอมพิวเตอร์ออนไลน์ กับหอสมุดแห่งชาติ	1.28	2	2.56	
9. ส่วนวิทัศน์แสดงข้อมูล เกี่ยวกับการเรียนการสอน ช่างสิบหมู่	2.73	1	2.73	
รวม			24.1	

พื้นที่ใช้สอยส่วนห้องสมุด	24.1	ตารางเมตร
ทางสัญจร 30 %	7.23	ตารางเมตร
รวมพื้นที่วิเคราะห์	31.33	ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในส่วนจัดแสดง

ตารางที่ 27

ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนจัดแสดง

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	ทางสัญจร	พื้นที่รวม
1. บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน	39.105	19.5525	58.6575
2. ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยาของ จังหวัดฉะเชิงเทรา	9.517	4.7585	14.2755
3. ประวัติศาสตร์ของเมือง ฉะเชิงเทรา	91.445	45.7225	137.1675
4. ชาติพันธุ์วิทยา	24.132	12.066	36.198
5. ของดีเมืองแปดริ้ว	7.515	3.7575	11.2725
6. สถานที่สำคัญ	12.975	6.4875	19.4625
7. ประวัตินุคคลสำคัญ	6.72	3.36	10.08
รวม	191.409	95.7045	287.1135

รวมพื้นที่การใช้งานในส่วนจัดแสดง 191.409 ตารางเมตร

พื้นที่สัญจร 50 % 94.7045 ตารางเมตร

รวมพื้นที่วิเคราะห์ 287.1135 ตารางเมตร

* รวมความต้องการพื้นที่ใช้งานในแต่ละส่วนดังนี้

1. ส่วนโถงบริการสาธารณะ 26.07 ตารางเมตร

2. ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ 61.26 ตารางเมตร

3. ส่วนห้องสมุด 31.33 ตารางเมตร

4. ส่วนจัดแสดง 287.1135 ตารางเมตร

* รวมความต้องการพื้นที่ใช้งานในทุกส่วน 405.7735 ตารางเมตร

พื้นที่ทั้งหมดของโครงการ 576.77 ตารางเมตร

พื้นที่เหลือ 170.9965 ตารางเมตร

สรุปพื้นที่โครงการเพียงพอ พื้นที่เหลือนำไปเฉลี่ยคืนตามสัดส่วน เพื่อใช้
สำหรับการกำหนดขอบเขตพื้นที่ใช้สอย

ตารางที่ 28

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ตามสัดส่วนในองค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1. ส่วนโรงบริการสาธารณะ	26.07	10.9861	37.0561
2. ส่วนสำนักงานบริหารและ วิชาการ	61.26	25.8155	87.0755
3. ส่วนห้องสมุด	31.33	13.2027	44.5327
4. ส่วนจัดแสดง	287.1135	120.9922	408.1057
รวม	405.7735	170.9965	576.77

1. ส่วนโรงบริการสาธารณะจากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 37.0561 แบ่งตามองค์ประกอบของส่วนโรงได้ดังนี้

ตารางที่ 29

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ในส่วนโรงสาธารณะ

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1. ส่วนเจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถาม	4.125	1.7383	5.8633
2. ส่วนเจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร และรับฝากของ	5.1	2.1492	7.2492
3. ส่วนทำงานขายของที่ระลึก และหนังสือ	4.125	1.7383	5.8633
4. ส่วนพักคอย	10.8	4.5512	15.3512
- ส่วนโทรศัพท์	1.92	0.8091	2.7291
รวม	26.07	10.9861	37.0561

2. ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ จากการเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 87.0755 แบ่งตามองค์ประกอบของส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการได้ดังนี้

ตารางที่ 30

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1. พักคอย	9.936	4.1871	14.1231
2. ส่วนทำงานหัวหน้า	17.586	7.4109	24.9969
3. ส่วนงานธุรการและพัสดุ	15.648	6.5942	22.2422
- ส่วนเตรียมเครื่องดืม	1.728	0.7282	2.4562
4. ส่วนภัณฑาคารักษ์นักวิชาการ	4.878	2.0556	6.9336
5. ส่วนเจ้าหน้าที่การศึกษาและ ประชาสัมพันธ์	4.878	2.0556	6.9336
6. ส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียน	6.606	2.7839	9.3899
รวม	61.26	25.8155	87.0755

3. ส่วนห้องสมุดจากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 44.5327 แบ่งตามองค์ประกอบ
ของส่วนห้องสมุดได้ดังนี้

ตารางที่ 31

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนห้องสมุด

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1. เคา์เตอร์บริการ	3.38	1.4244	4.8044
2. ส่วนงานบรรณารักษ์	3.4125	1.4381	4.8506
3. ส่วนงานซ่อมบำรุงรักษา หนังสือ	5.2845	2.2269	7.5114
4. ส่วนฝากของ	2.08	0.8765	2.9565
5. ตู้บัตรรายการ	1.456	0.6136	2.0696
6. ส่วนที่นั่งอ่านหนังสือ	6.656	2.8049	9.4609
7. ชั้นวางหนังสือ	2.184	0.9203	3.1043
8. คอมพิวเตอร์ออนไลน์กับ หอสมุดแห่งชาติ	3.328	1.4024	4.7304

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนห้องสมุด

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
9. ส่วนวิดิทัศน์แสดงข้อมูล เกี่ยวกับการเรียนการสอน ช่างสิบหมู่	3.549	1.4956	5.0446
รวม	31.33	13.2027	44.5327

4. ส่วนจัดแสดงการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 408.1057 แบ่งตามองค์ประกอบของ
ส่วนจัดแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 32

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ในองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดง

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1. บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน	58.6575	24.7188	83.3763
2. ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา	14.2755	6.0158	20.2913
3. ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิง เทรา	137.1675	57.8036	194.9711
4.ชาติพันธุ์วิทยา	36.198	15.2542	51.4522
5. ของดีเมืองแปดริ้ว	11.2725	4.7503	16.028
6. สถานที่สำคัญ	19.4625	8.0217	27.6642
7. ประวัตินุคคลสำคัญ	10.08	4.2478	14.3278
รวม	287.1135	120.9922	408.1057

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์พื้นที่การจัดแสดง

หัวข้อที่ 1 บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 83.3763 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 33

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1.1 ก่อนประวัติศาสตร์	15.525	6.5424	22.0674
1.2 ประวัติศาสตร์	43.1325	18.1764	61.3089
รวม	58.6575	24.7188	83.3763

หัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 20.913 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 34

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 2

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
2.1 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา	7.593	3.1997	10.7927
2.2 ความอุดมสมบูรณ์ของป่า ชายเลน	2.2275	0.9387	3.1662
2.3 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้	2.2275	0.9387	3.1662
2.4 โครงการศูนย์ศึกษาพัฒนา เขานินช้อน	2.2275	0.9387	3.162
รวม	14.2755	6.0158	20.2913

หัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา จากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 194.9711 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 3 ได้ดังนี้

ตารางที่ 35

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่การจัดแสดงหัวข้อที่ 3

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
3.1 ชื่อเมืองละเซิงเทรา	2.2275	0.9387	3.1662
3.2 หลักฐานชุมชนสมัยประวัติศาสตร์	36.585	15.4172	52.0022
3.3 แหล่งโบราณคดีโคกหัวข้าว			
3.4 ชุมชนสมัยประวัติศาสตร์	6.6675	2.8097	9.4772
3.5 หลักฐานสมัยกรุงศรีอยุธยา	7.92	3.3376	11.2576
3.6 หลักฐานสมัยกรุงธนบุรี	2.2275	0.9387	3.1662
3.7 หลักฐานสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	76.68	32.3136	108.9936
3.8 ละเซิงเทราในปัจจุบัน	4.86	2.0481	6.9081
รวม	137.1675	57.8036	194.9711

หัวข้อที่ 4 ชาติพันธุ์วิทยา จากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 51.4522 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 4 ได้ดังนี้

ตารางที่ 36

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่แสดงหัวข้อที่ 4

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
4.1 ชาติพันธุ์วิทยาในเมืองไทย	4.0425	1.7036	5.7461
4.2 ชาติพันธุ์วิทยาในจังหวัดละเซิงเทรา	32.1555	13.5506	45.7061
รวม	36.198	15.2542	51.4522

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 5 ของมติเมืองแปดริ้ว จากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 16.028 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 5 ได้ดังนี้

ตารางที่ 37

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 5

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
5.1 หมากรุก	3.1725	1.3369	4.5094
5.2 มะม่วง	2.2275	0.9387	3.1662
5.3 ขนมห้อย	3.645	1.5360	5.1810
5.4 ข้าวหอมมะลิ	2.2275	0.9387	3.1662
รวม	11.2725	4.7503	16.0228

หัวข้อที่ 6 สถานที่สำคัญจากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 27.6642 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 6 ได้ดังนี้

ตารางที่ 38

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 6

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
6.1 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	5.625	2.3704	7.9954
6.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	10.1925	4.2952	14.4877
6.3 ประเพณีและเทศกาลสำคัญ	3.645	1.5361	5.1811
รวม	19.4625	8.2017	27.6642

หัวข้อที่ 7 ประวัตินุทกกลสำคัญ จากการแบ่งพื้นที่เท่ากับ 14.3278 แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อที่ 7 ได้ดังนี้

ตารางที่ 39

ตารางแสดงการวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 7

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
7.1 ประวัติบุคคลสำคัญ	10.08	4.2478	14.3278
รวม	10.08	4.2478	14.3278

4.6 การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการ

4.6.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการแบ่งพื้นที่แบบต่าง ๆ ที่จะใช้ในโครงการ

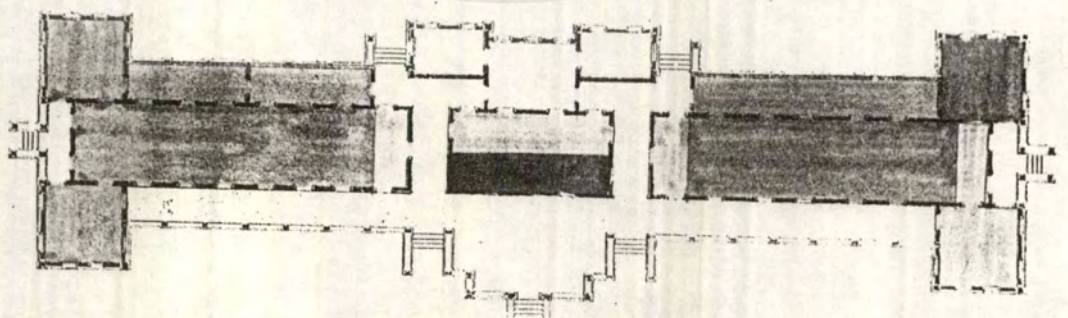
โครงการอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา เป็นโครงการจริงที่ปรับปรุงมาจากศาลากลางจังหวัด การจัดแบ่งพื้นที่ที่ใช้งานในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการสามารถจัดแบ่งได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการเป็นหลักสำคัญ

เพื่อหาความเป็นไปได้ในการแบ่งพื้นที่ใช้งานให้ตรงกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการมากที่สุด สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ (ทั้งนี้อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฉะเชิงเทราเป็นอาคารแบบโบราณ การจัดแบ่งพื้นที่จะต้องไม่เป็นการทำลายโครงสร้างเดิมของอาคารและไม่ทำให้รูปแบบของอาคารเปลี่ยนแปลงไป)

รูปแบบการวิเคราะห์ผังอาคารเพื่อหาพื้นที่ใช้งานแบบที่ 1

ภาพที่ 101

ภาพแสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 1

■ ส่วนโถงบริการสาธารณะ ■ ส่วนสำนักงานบริหาร และวิชาการ ■ ส่วนห้องสมุด ■ ส่วนจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการบริการสาธารณะอยู่ติดกับทางเข้าหลัก และสำนักงาน ปีกขวาของอาคารทางด้านทิศตะวันออกเป็นห้องสมุด พื้นที่ที่เหลือเป็นส่วนจัดแสดง

ข้อดี

1. โครงการบริการสาธารณะอยู่ติดกับส่วนสำนักงานทำให้เกิดความสะดวกในการติดต่อ
2. ส่วนสำนักงานอยู่ใกล้กับทางเข้ารอง

ปัญหา

1. ความไม่ต่อเนื่องของเนื้อเรื่องจัดแสดง
2. ความไม่ต่อเนื่องของพื้นที่ส่วนสำนักงาน

การแก้ปัญหา

1. ย้ายสำนักงาน ไปอยู่ฝั่งใดฝั่งหนึ่งของอาคาร

แบบที่ 2

ภาพที่ 102

ภาพแสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 2

■ ส่วนโครงการบริการสาธารณะ ■ ส่วนสำนักงานบริหาร และวิชาการ ■ ส่วนห้องสมุด ■ ส่วนจัดแสดง

โครงการบริการสาธารณะอยู่ติดกับทางเข้าหลัก ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอาคารเป็นส่วนสำนักงานและห้องสมุด พื้นที่ที่เหลือเป็นส่วนจัดแสดง

ข้อดี

1. ส่วนสำนักงานสามารถติดต่อกับส่วนห้องสมุดได้สะดวก

ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในทางสัญจรภายในอาคาร กรุณาอย่าให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

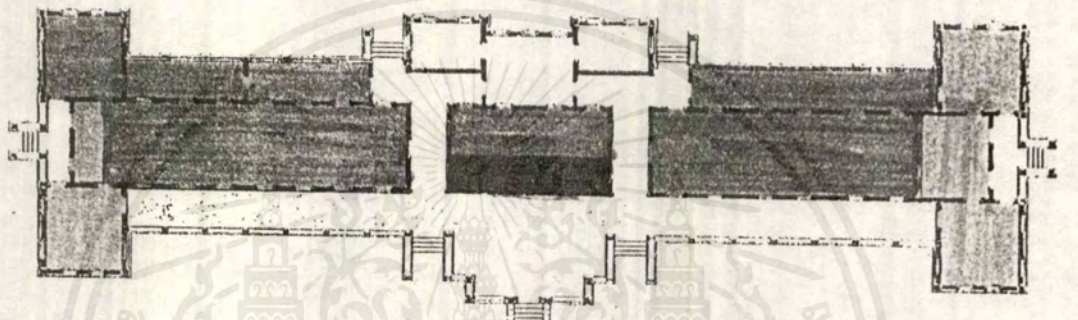
การแก้ปัญหา

1. จัดวางพื้นที่ในส่วนห้องสมุดและสำนักงานใหม่เพื่อให้เกิดความสะดวกมากขึ้น

แบบที่ 3

ภาพที่ 103

ภาพแสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 3

ส่วนโถงบริการสาธารณะ
 ส่วนสำนักงานบริหาร และวิชาการ
 ส่วนห้องสมุด
 ส่วนจัดแสดง

โถงบริการสาธารณะอยู่ติดกับทางเข้าหลัก ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนสำนักงาน ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ทางด้านหน้าของอาคารเป็นห้องสมุด นอกนั้นเป็นส่วนจัดแสดง

ข้อดี

1. แยกเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน

ปัญหา

1. การปฏิสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ระหว่างส่วนทำได้ไม่สะดวก

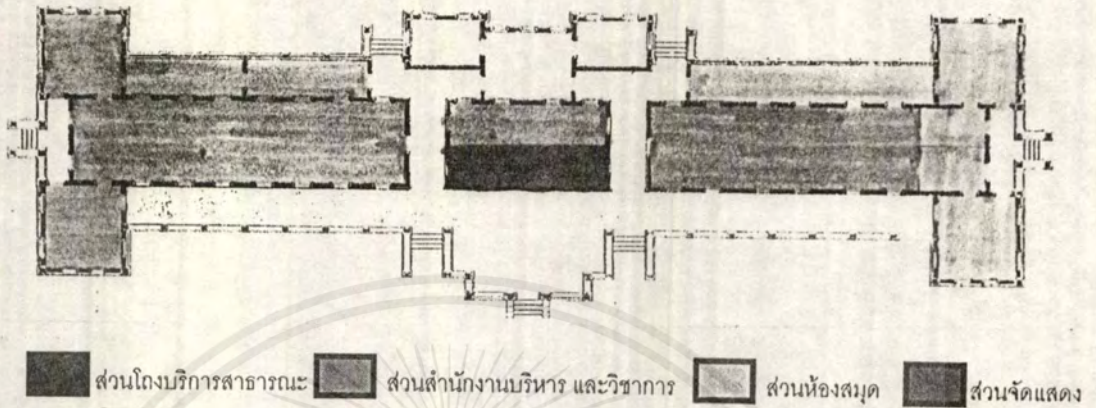
การแก้ปัญหา

1. จัดวางพื้นที่ส่วนห้องสมุดให้อยู่ใกล้กับส่วนสำนักงานเพื่อให้เกิดความสะดวกในการดูแลรักษา

แบบที่ 4

ภาพที่ 104

ภาพแสดงการวิเคราะห์การแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 4

โถงบริการสาธารณะอยู่ติดกับทางเข้าหลัก ปีกขวาด้านหน้าอาคาร ทางด้านทิศตะวันออกเป็นส่วนห้องสมุด ทางด้านหลังเป็นส่วนสำนักงาน พื้นที่เหลือเป็นส่วนจัดแสดง

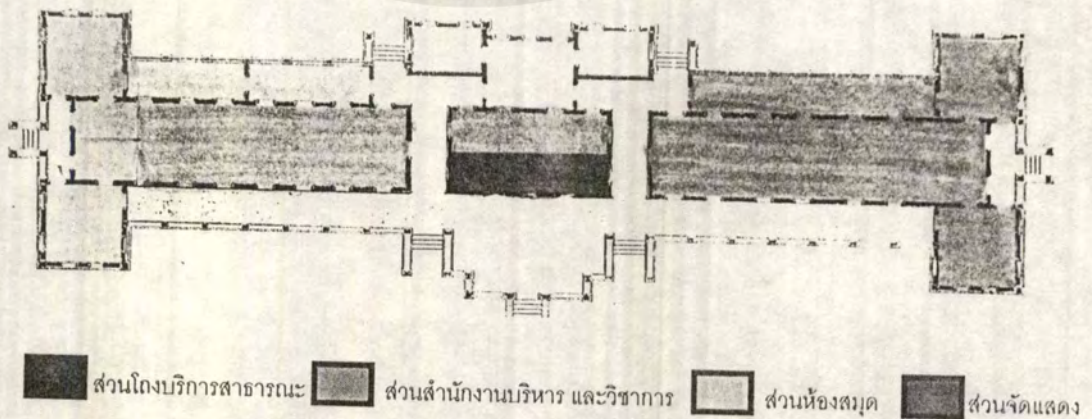
ข้อดี

1. ส่วนสำนักงานอยู่ใกล้กับทางเข้าหลักและทางเข้ารอง
2. ส่วนห้องสมุดมีทางเข้ารองสำหรับเจ้าหน้าที่

แบบที่ 5

ภาพที่ 105

ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้งานภายในโครงการรูปแบบที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โถงบริเวณสาธารณะอยู่ติดกับทางเข้าหลัก ปีกซ้ายด้านหน้าอาคารทาง
ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือเป็นส่วนห้องสมุด ทางด้านหลังเป็นส่วนสำนักงาน พื้นที่
เหลือเป็นส่วนจัดแสดง

ข้อดี

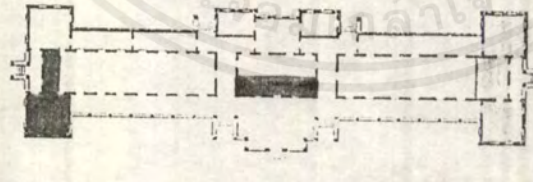
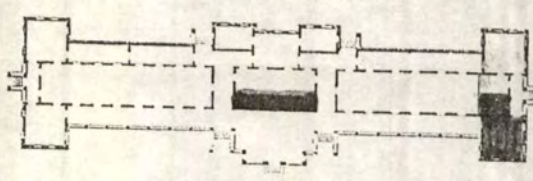

1. ส่วนสำนักงานอยู่ใกล้กับทางเข้าหลักและทางเข้ารอง
2. ส่วนห้องสมุดมีทางเข้ารองสำหรับเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์รูปแบบการแบ่งพื้นที่แบบต่าง ๆ ที่จะใช้ในโครงการสามารถสรุปเป็น
ตารางได้ดังนี้

ตารางที่ ตารางแสดงการวิเคราะห์รูปแบบการแบ่งพื้นที่แบบต่าง ๆ ภายในโครงการ

รูปแบบ	สัมพันธของโครงการกับทางเข้า	การติดต่อสัมพันธ์ภายในส่วน	ความต่อเนื่องของเรื่องจัดแสดง	ความเป็นสัดส่วนในองค์ประกอบโครงการ	ความสะดวกในการติดต่องานภายในส่วนสำนักงาน	การควบคุมดูแลระหว่างส่วน	ความสะดวกเข้าหน้าที่สำนักงานกับการใช้ห้องน้ำ	ความสำคัญของห้องสมุดกับส่วนจัดแสดง
แบบที่ 1 	-	-	-	-	-	-	-	-
แบบที่ 2 	-	-	-	-	-	-	-	-
แบบที่ 3 	-	-	-	-	-	-	-	-
แบบที่ 4 	-	-	-	-	-	-	-	-
แบบที่ 5 	-	-	-	-	-	-	-	-

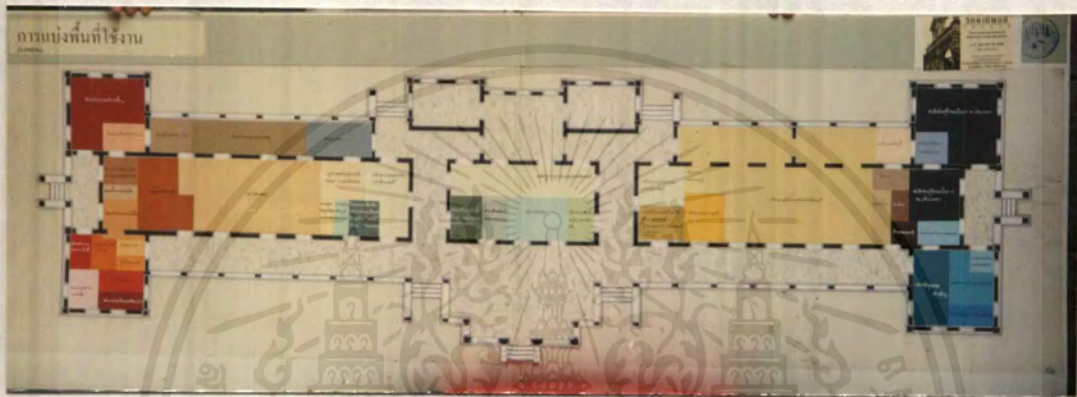
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.2 สรุปการแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการ

จากตารางที่ 40 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการแบ่งพื้นที่แบบต่างๆภายในโครงการจะเห็นว่ารูปแบบการแบ่งพื้นที่แบบที่ 5 มีความเหมาะสมตามข้อคำนึงในทุกๆข้อมากกว่ารูปแบบการแบ่งพื้นที่แบบที่ 1 - 4 ดังนั้นจึงเลือกรูปแบบที่ 5 เพื่อนำมาใช้ในการแบ่งพื้นที่ใช้งาน

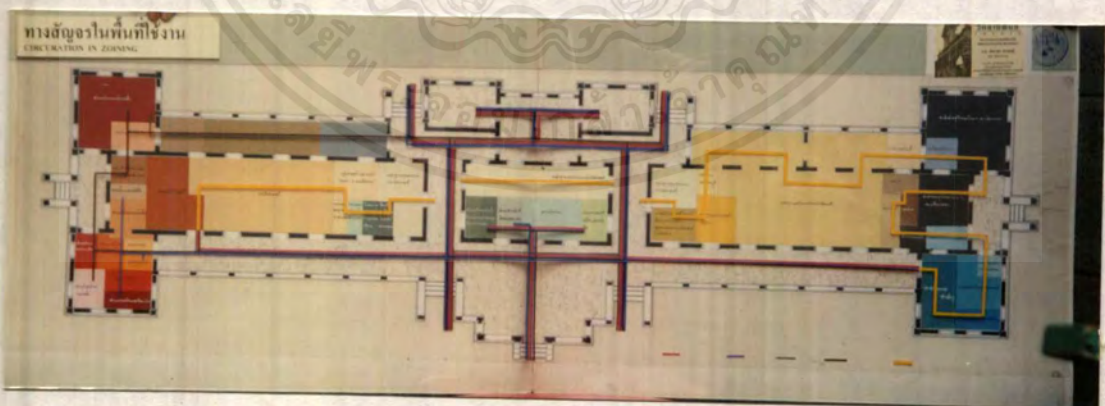
ภาพที่ 106

แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้งานภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 107

ภาพแสดงทางสัญจรในพื้นที่ใช้งานภายในโครงการอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปแนวทางการออกแบบ

5.1 สรุปเพื่อหาแนวความคิดในการออกแบบ

บทสรุป

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจะเชิงเทรา จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถานประจำโบราณสถาน (SITE MUSEUM) โดยใช้อาคารศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา ใหม้ปรับปรุงใหม่ตามรูปแบบเดิม เสริมโครงสร้างภายในให้มีความแข็งแรง ถ

อนุรักษ์ให้เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการ เรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาของมนุษย์ในอดีต โดยมุ่งเน้นที่ จ. ฉะเชิงเทรา ให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปยุคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในจังหวัด แหล่งอารยธรรม ธรรมชาติวิทยา ความเป็นมาของกลุ่มชนจากอดีตถึงปัจจุบัน อีกทั้งเป็นสถานที่รวบรวมข้อมูลด้านวรรณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะ ให้กับนักโบราณคดี และนักวิชาการและผู้ทีสนใจให้เกิดความสำนึกห่วงแทนสมบัติอันทรงคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจ ณ สถานที่แห่งนี้

สิ่งที่นำมาพิจารณาาร่วมเพื่อสรุปเป็นแนวความคิดในการออกแบบ

1. เอกลักษณะของ จ. ฉะเชิงเทรา
2. การใช้อาคาร โบราณสถานปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์
3. ความต้องการด้านเทคโนโลยี
4. ความต้องการด้านความรู้สึก
5. ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยและ SPACE ภายในที่เกิดขึ้น

1. เอกลักษณะของ จ. ฉะเชิงเทรา

เนื่องจากอดีต จ. ฉะเชิงเทราเคยเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ การค้าและการเมืองในรูปแบบของเมืองหน้าด่าน จึงเป็นจังหวัดที่มีผู้คนหลายเชื้อชาติเข้ามาอยู่อาศัย ศิลปะ วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นจึงมีการผสมผสานกัน ทำให้มีเอกลักษณ์ที่ไม่ชัดเจน จึงไม่สามารถนำมาประกอบเป็นแนวความคิดในการออกแบบได้

2. การใช้อาคารโบราณสถานปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์

เนื่องจากการอนุรักษ์อาคารเก่า นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าด้านประวัติศาสตร์ โดยการจัดพื้นที่ภายในใหม่ ต้องไม่เป็นการทำลายเอกลักษณ์ของอาคาร แต่ต้องสร้างความสัมพันธ์กับอาคาร โดยพิจารณาจากช่วงประตูหน้าต่างมีมาก อาคารใช้ผนังรับน้ำหนัก ไม่สามารถทุบผนังได้ การติดตั้งระบบปรับอากาศทำได้โดยจะต้องทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การติดตั้งกระจก แสงธรรมชาติที่เข้ามาภายในอาคารมีน้อย จึงต้องมีการพิจารณาใช้แสงประดิษฐ์ตามความเหมาะสม

3. ความต้องการด้านเทคโนโลยี

ในการจัดแสดง เรื่องราวและวัตถุจัดแสดง ภายในพิพิธภัณฑ์จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อให้เกิดความรู้ที่สนุกสนาน และความสะดวกสบายในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ เช่น การติดตั้งระบบมัลติมีเดีย การติดตั้งระบบไฟ การรักษาความปลอดภัย เพราะฉะนั้นในการออกแบบจึงต้องคำนึงถึง การติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อให้เกิดความสะดวกความน่าสนใจในการเข้าชม

4. ความต้องการด้านความรู้ลึก

เนื่องจากโครงการเป็นการนำอาคารเก่าอนุรักษ์ให้เป็นที่ให้บริการทางด้านการศึกษา ค้นคว้า โดยจัดให้เป็นพิพิธภัณฑ์ ความรู้ลึกที่ผู้ใช้บริการอยากได้รับจากโครงการ เมื่อเข้ามาภายในคือความประทับใจในสถานที่ที่ใช้อาคาร โบราณสถานอนุรักษ์ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ การเดินชมให้ความเพลิดเพลิน โดยพยายามให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และได้รับความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องหลังจากการชม

5. ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยและ SPACE ภายในที่เกิดขึ้น

เนื่องจากโครงการเป็นการนำอาคารเก่าปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์ จากลักษณะของโครงการเป็นอาคารชั้นเดียว ดังนั้นในการใช้พื้นที่ในแต่ละส่วนจึงค่อนข้างจำกัดและคับแคบ ดังนั้นในการออกแบบตกแต่งจึงต้องเข้าไปแก้ไขพื้นที่ว่างภายในให้ตอบสนองความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย ในส่วนต่าง ๆ โดยแยกออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ดังนี้

5.1 ส่วนโถงบริการสาธารณะ

ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย

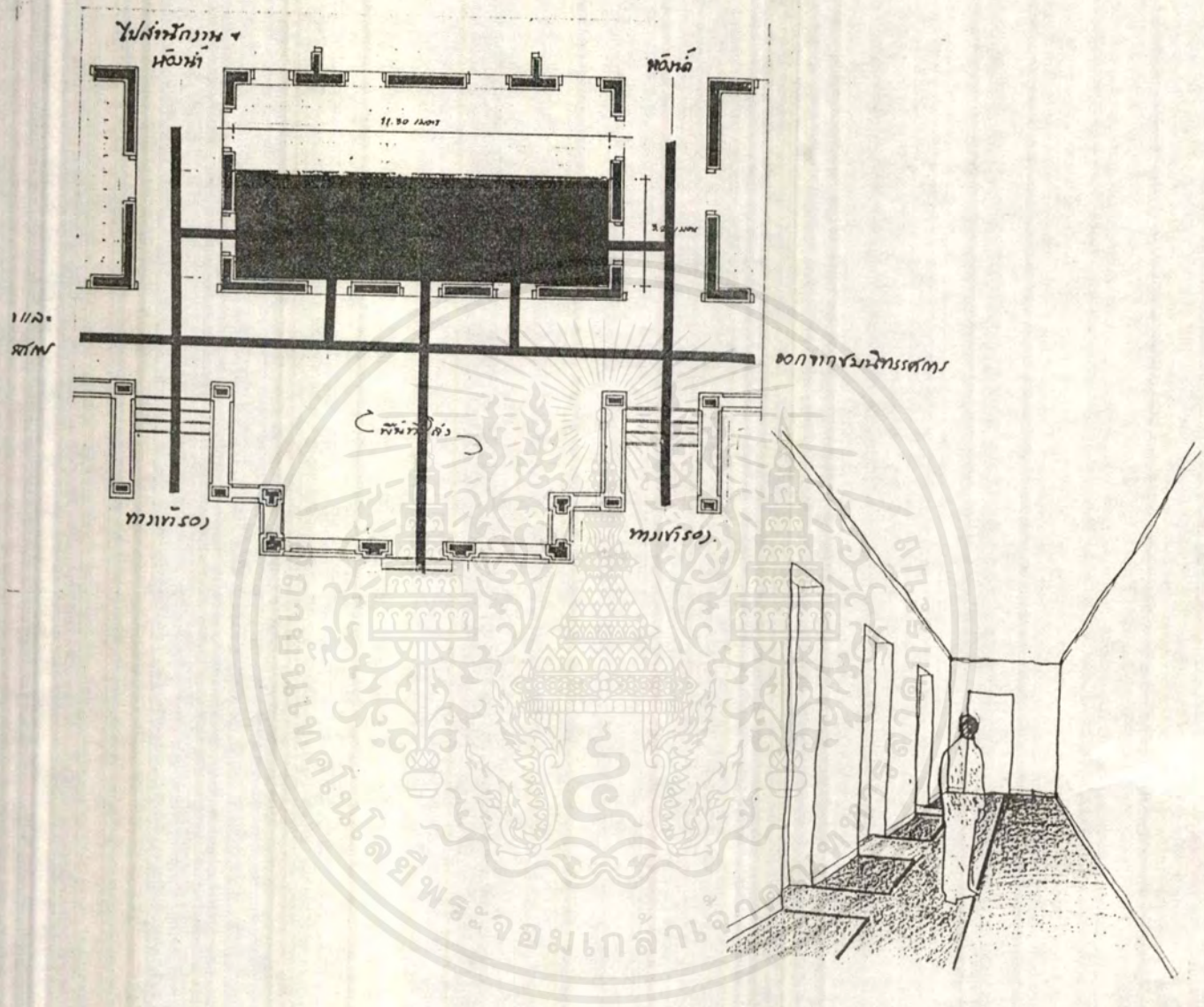
ส่วนโถงบริการสาธารณะเป็นส่วนเชื่อมต่อบรรยากาศภายนอกและภายใน เป็นส่วนแรกที่คุณเข้ามาใช้บริการจะพบเป็นจุดแรก เพราะฉะนั้น จึงต้องสื่อถึงความเป็นอาคารอนุรักษ์และสร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้ยังเป็นจุดที่อำนวยความสะดวกในการเข้าใช้บริการภายในและควบคุมทางสัญจรของผู้ใช้บริการ ก่อนที่จะเข้าสู่บริการอื่น ๆ ประกอบไปด้วย ส่วนติดต่อสอบถาม จำหน่ายบัตรและรับฝากของ ที่นั่งพักคอย ชายของที่ระลึกและหนังสือ

โดยในการออกแบบจะต้องคำนึงถึงการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน สามารถอำนวยความสะดวกของผู้ใช้โครงการให้สามารถเข้าใจได้ง่าย

พื้นที่ว่างภายในที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 108

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ

- ขนาด : 3.25 × 11.30 × 4.00 เมตร
- ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร ความกว้าง 4.00 เมตร
- ด้านที่ 1 ผนังเบา กับส่วนหนา 0.10 เซนติเมตร
- ด้านที่ 2,4 ผนังเรียบเจาะประตู 1 ช่องความสูง 3.00 เมตร
- ด้านที่ 3 ผนังเรียบเจาะประตู 3 ช่องความสูง 3.00 เมตร
- พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึก คับแคบ และสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ส่วนจัดนิทรรศการ

ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย

เป็นส่วนที่ใช้พื้นที่มากที่สุด แต่เนื่องจากลักษณะของผังอาคารแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนและอำนวยความสะดวกในการเข้าชม โดยมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดี เกิดความรักและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน โดยการจัดแสดงจะต้องเน้นวัตถุจัดแสดงให้มีคุณค่า และมีความต่อเนื่องในการเข้าชมเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชมให้เกิดความรู้สึกรักภูมิใจ อยากที่จะรักษาสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน โดยการจัดแสดงได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 หัวข้อคือ

5.2.1 บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน

5.2.2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จ. ฉะเชิงเทรา

5.2.3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา

5.2.4 ชาติพันธุ์วิทยา

5.2.5 ของดีเมืองแปดริ้ว

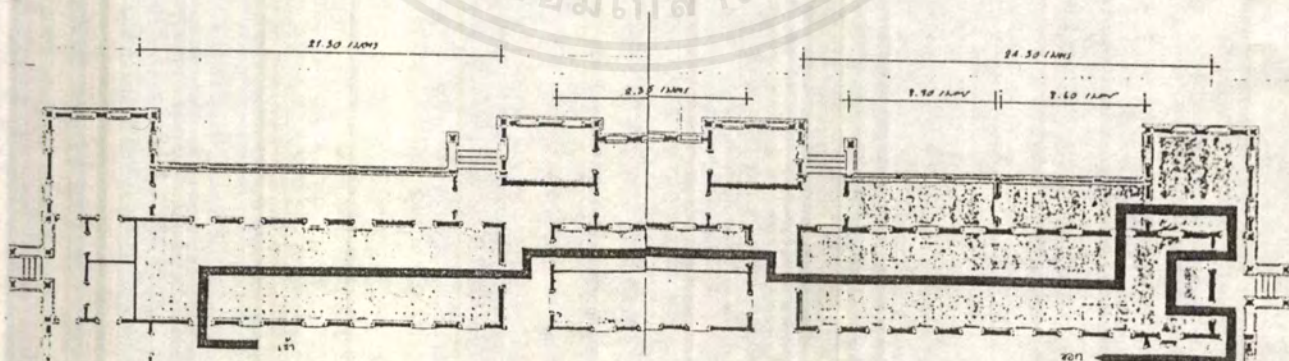
5.2.6 สถานที่สำคัญ จ. ฉะเชิงเทรา

5.2.7 ประวัตินุคคลสำคัญ

โดยในการออกแบบต้องคำนึงถึง การกำหนดทิศทางอาคารเข้าชมนิทรรศการที่ชัดเจน สามารถอำนวยความสะดวกของผู้ใช้โครงการ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย พื้นที่ว่างภายในที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 109

แสดงผังรวมส่วนจัดนิทรรศการ

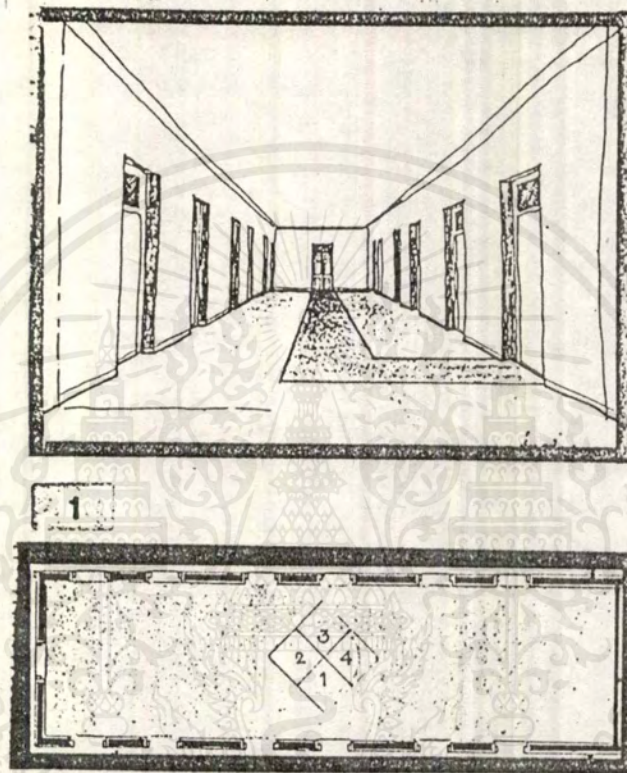

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1

ภาพที่ 110

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 1)

ขนาด : 5.70 × 21.30 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40
เซนติเมตร ความสูง 4.00 เมตรด้านที่ 1,3 ผังเรียบเจาะช่องประตู 6 ช่อง ประตูสูง 3.00
เมตรด้านที่ 2 ผังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00
เมตรด้านที่ 4 ผังเบาหนา 0.10 เซนติเมตร ความสูงจากพื้น
จรดเพดาน

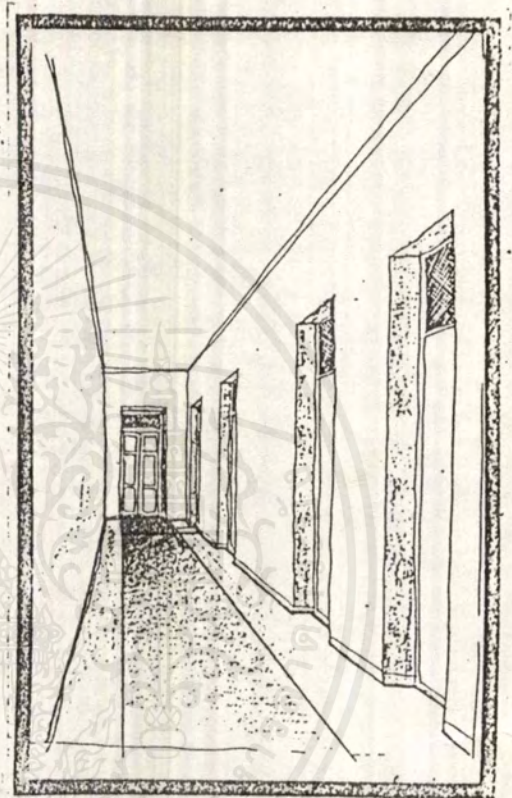
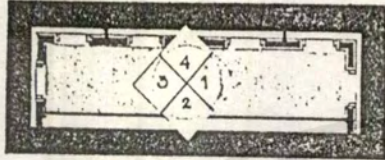
พื้นที่ว่าง : ไม้ความรู้สึกลึก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2

ภาพที่ 111

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 2)

2

ขนาด : 2.35 × 11.30 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1,3 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

ด้านที่ 2 ผนังเบาหนา 0.10 เซนติเมตร ความสูงจาก พื้นจรดเพดาน

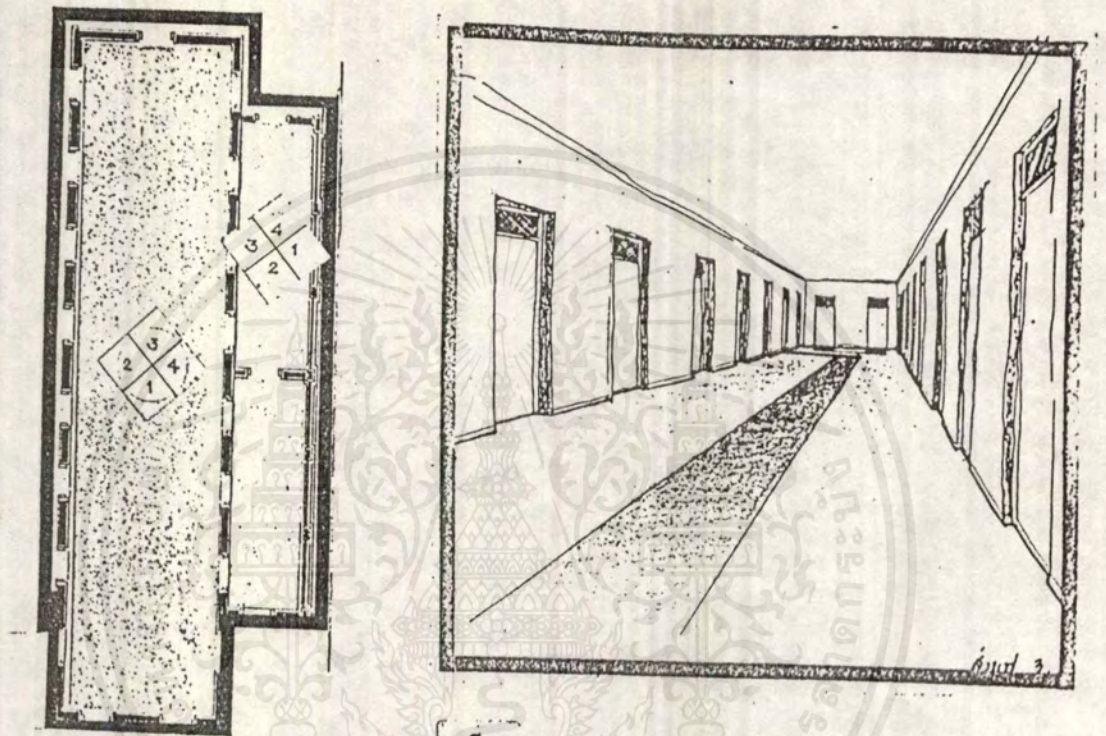
ด้านที่ 4 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 4 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกเหมือนทางผ่าน กับแคบและสูง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ยืมหนังสือไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3

ภาพที่ 112

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 3)

3

ขนาด : 5.70 × 24.50 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างรับน้ำหนักหนา 0.40
เซนติเมตร ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1 ผังเรียบเจาะช่องประตู 2 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

ด้านที่ 2,4 ผังเรียบเจาะช่องประตู 8 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

ด้านที่ 3 ผังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

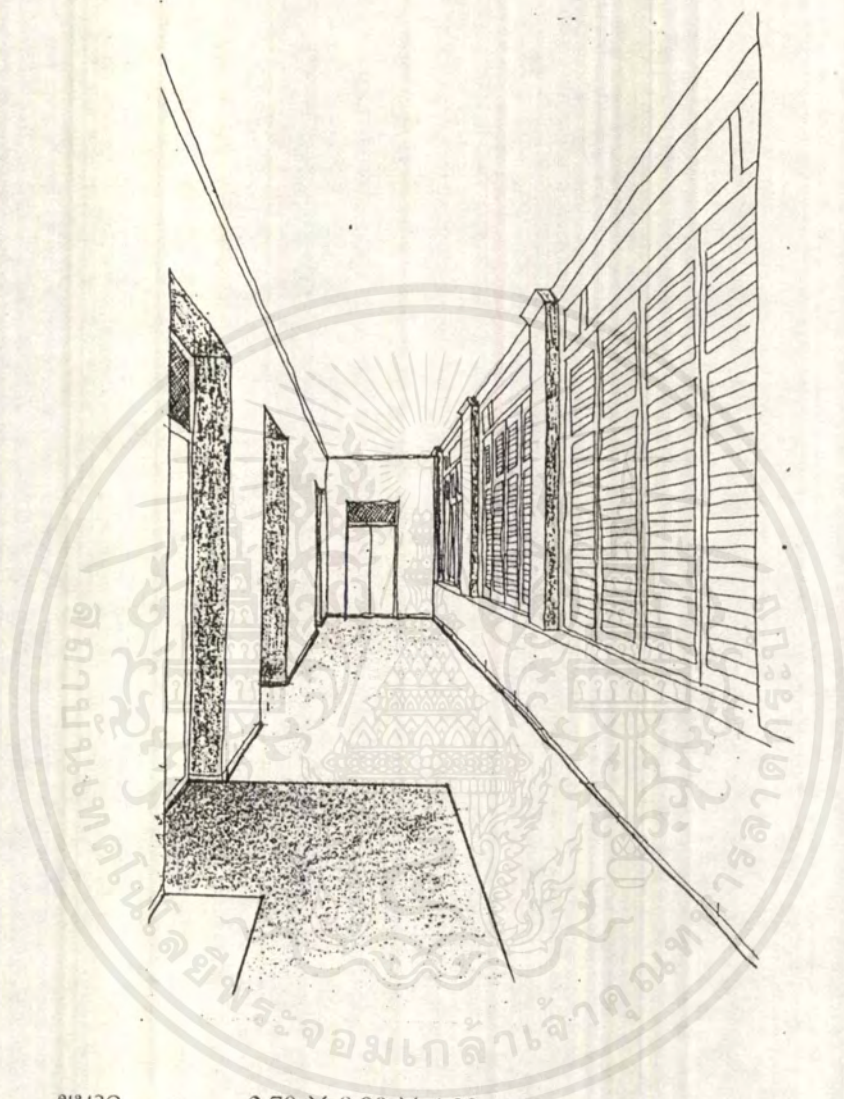
พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4

ภาพที่ 113

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 4)

ขนาด : $2.70 \times 8.90 \times 4.00$ เมตรลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40
เซนติเมตร ความสูง 4.00 เมตรด้านที่ 1 ผนังต่างกว้าง 2.50 เมตร สูง 2.50 เมตร สูงจาก
พื้น 0.90 เซนติเมตร จำนวน 3 บานด้านที่ 2,4 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00
เมตรด้านที่ 3 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 3 ช่อง ประตูสูง 3.00
เมตร

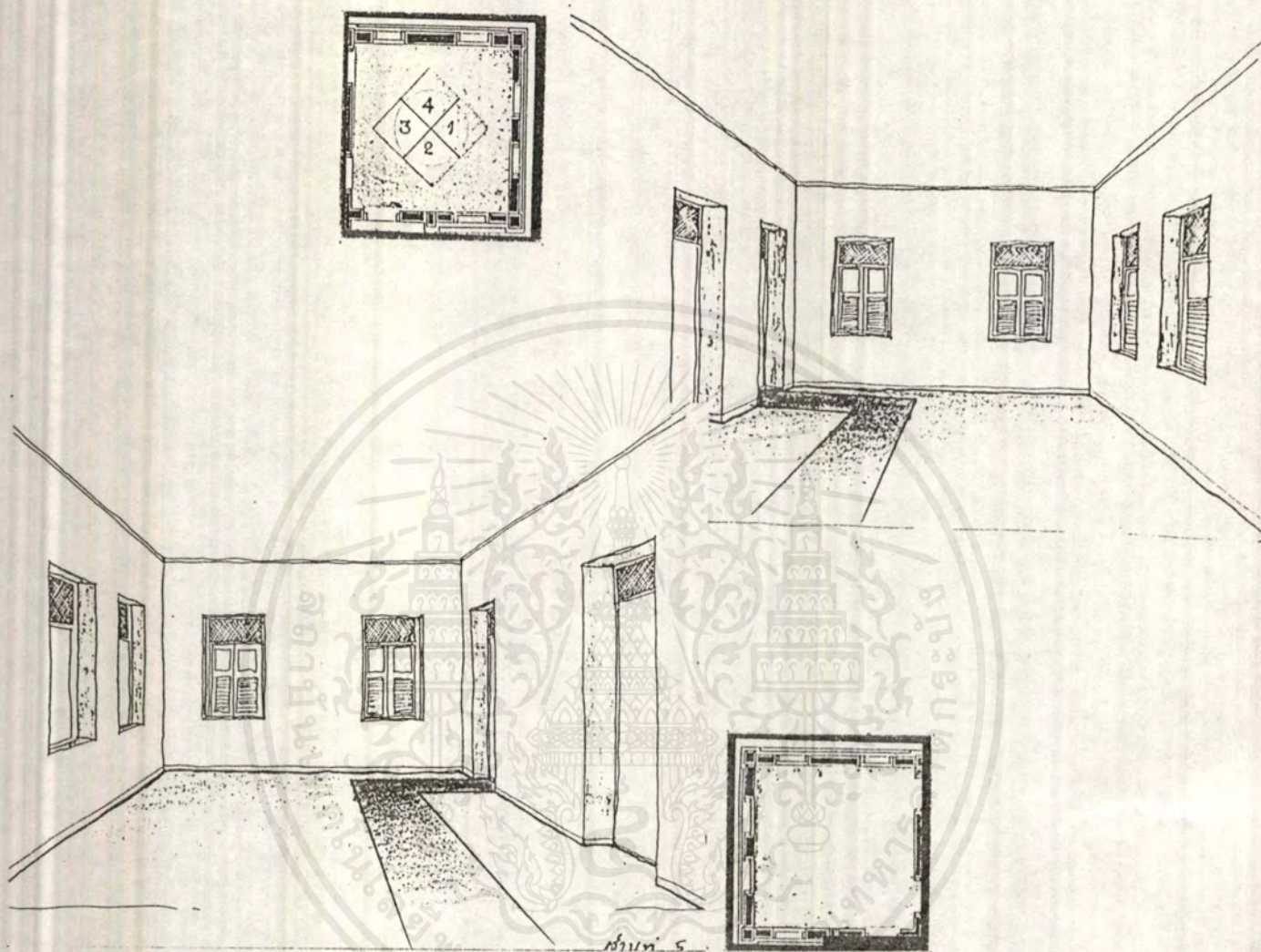
พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้เกี่ยวกับแถบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการแข่งขันประกวดสถาปัตย์เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 5

ภาพที่ 114

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดแสดง (ส่วนที่ 5)

ขนาด : 5.70 × 6.00 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังถึปารู ปลั๊กถึลัฒมศึนศึ้า โครงสร้างคณึงรับน้ำหนัถึคณึนา 0.40 เซนติเมตร
ความสูง 4.00 เมตรด้านที่ 1,4 คณึงเรืยบเจาะช่องหน้าถึต่าง 2 ช่อง หน้าถึต่างกว้าง 1.25
เมตร ความสูง 2.10 เมตร สูงจากพื้น 0.90 เซนติเมตร

ด้านที่ 2 คณึงเรืยบเจาะช่องประตุ 2 ช่อง ประตุสูง 3.00 เมตร

ด้านที่ 3 คณึงเรืยบเจาะช่องประตุ 1 ช่อง ประตุสูง 3.00 เมตร
และหน้าถึต่าง 1 ช่อง ความกว้าง 1.25 เมตร ความสูง
2.10 เมตร สูงจากพื้น 0.90 เซนติเมตร

พื้นที่ว่าง : ให้อัความเรืลึลัถึ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ส่วนห้องสมุด

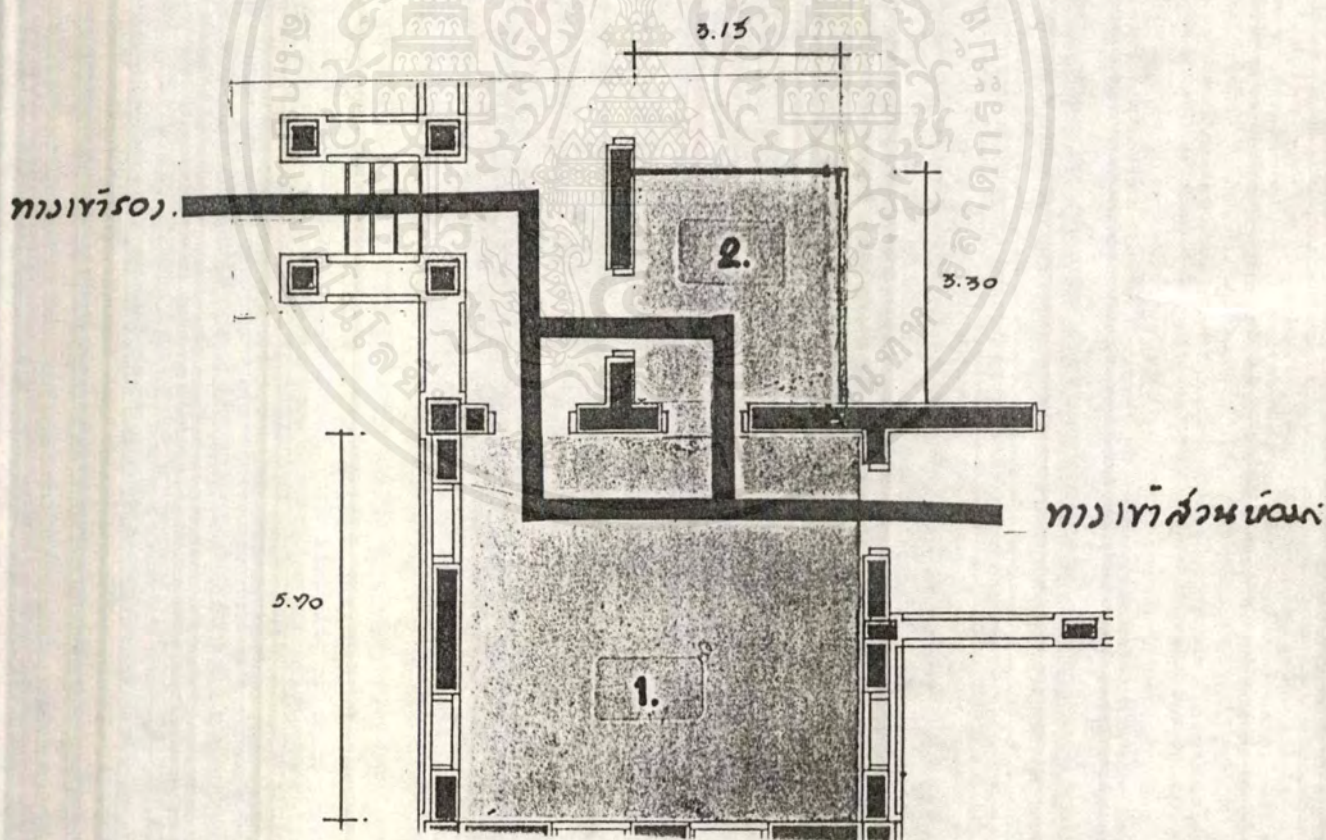
ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย

เป็นส่วนหนึ่งของเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาและให้บริการด้านเอกสาร หนังสือ ข้อมูลในการค้นคว้าแก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ มีบริการด้านคอมพิวเตอร์ออนไลน์กับ หอสมุดแห่งชาติท่าสากร และวิดิทัศน์แสดงการเรียนการสอนช่วงสัปดาห์ เพื่อส่งเสริมการบริการทางการศึกษานอกระบบให้มีประสิทธิภาพ และทันต่อการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว และทันสมัยปัจจุบัน ในการออกแบบจึงต้องมีการจัดแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน และมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เกิดสมาธิในการศึกษาค้นคว้ามากที่สุด

พื้นที่ว่างภายในที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 115

แสดงผังรวมส่วนห้องสมุด

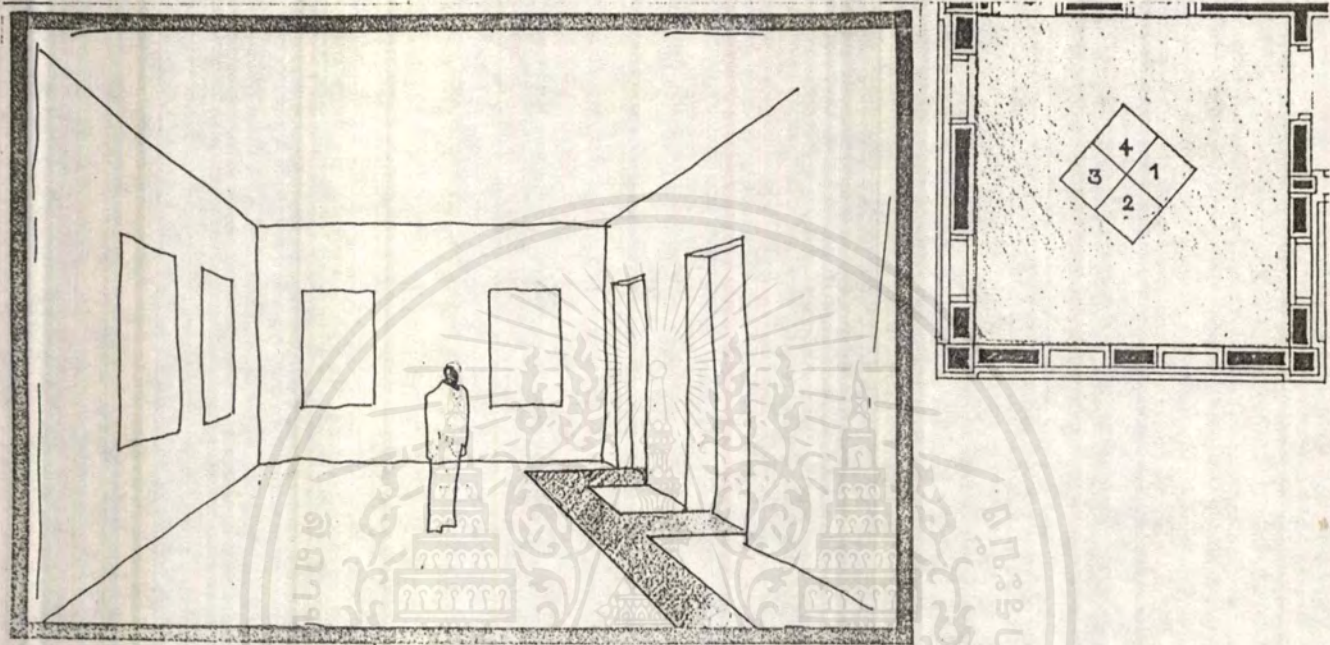

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1

ภาพที่ 116

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนห้องสมุด (ส่วนที่ 1)

ขนาด : 5.70 × 6.00 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร

ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร
และหน้าต่าง 1 บาน กว้าง 1.25 เมตร สูง 2.10 เมตร
ความสูงจากพื้น 0.90 เซนติเมตร

ด้านที่ 2,3 ผนังเรียบเจาะช่องหน้าต่าง 2 บาน กว้าง 1.25 เมตร
ความสูง 2.10 เมตร สูงจากพื้น 0.90 เซนติเมตร

ด้านที่ 4 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 2 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

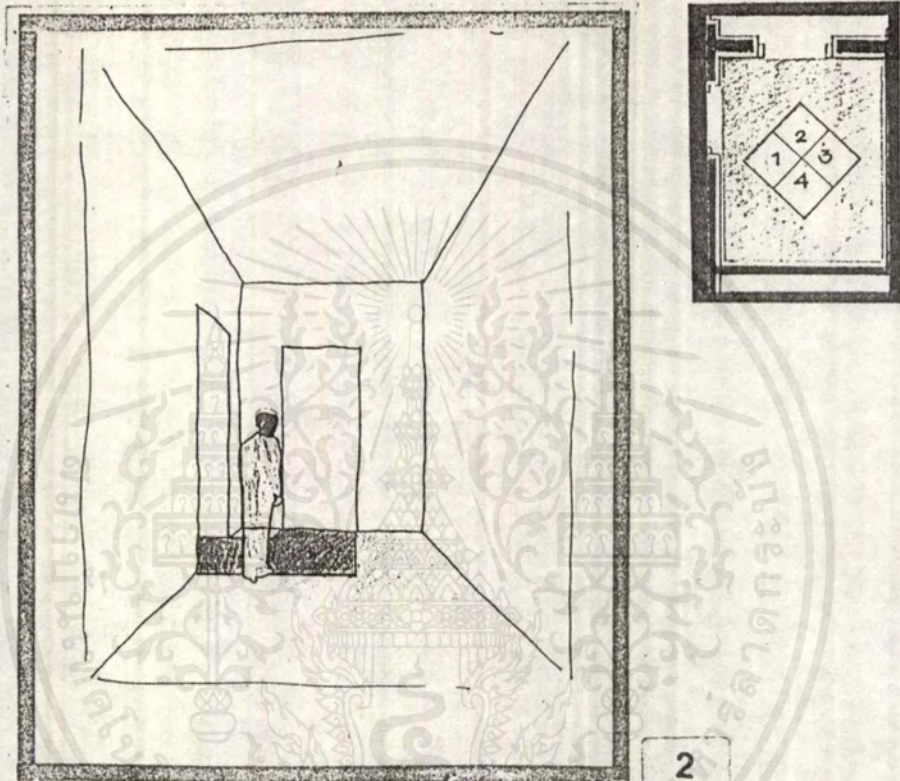
พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกโล่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2

ภาพที่ 117

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในห้องสมุด (ส่วนที่ 2)

ขนาด : 3.13 × 3.30 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร
ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1,2 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

ด้านที่ 3,4 ผนังเบา หนา 0.10 เซนติเมตร

พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกกับแถบ สูง

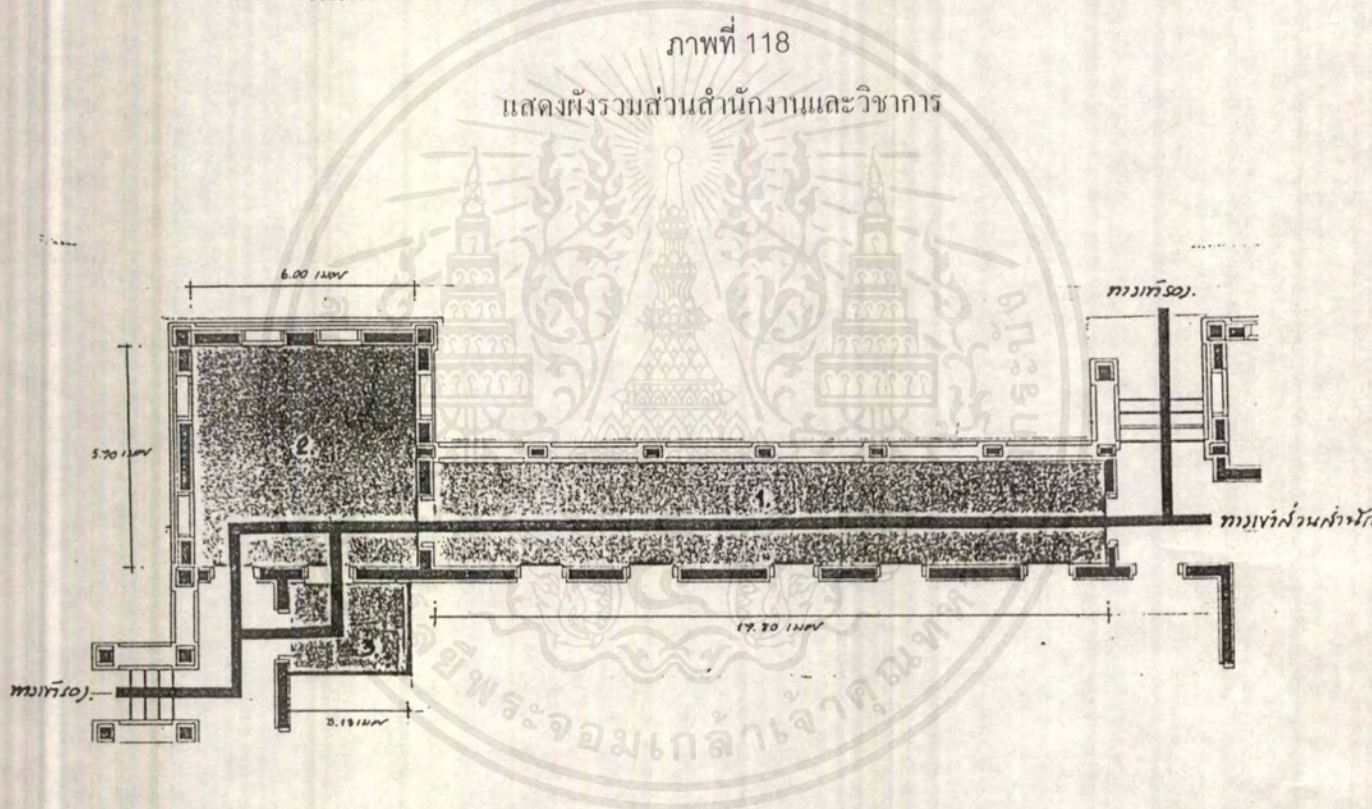
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย

เป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ภายในโครงการประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่การศึกษาและประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่งานวิชาการ และ หัวหน้าพิพิธภัณฑ์ เพราะฉะนั้นในการออกแบบจึงต้องการความเป็นสัดส่วนในการทำงาน มีความสะดวกในการควบคุมและประสานงาน มีบรรยากาศที่ทำให้เกิดสมาธิในการปฏิบัติงาน และให้ความรู้สึกผ่อนคลาย

พื้นที่ว่างภายในที่เกิดขึ้น

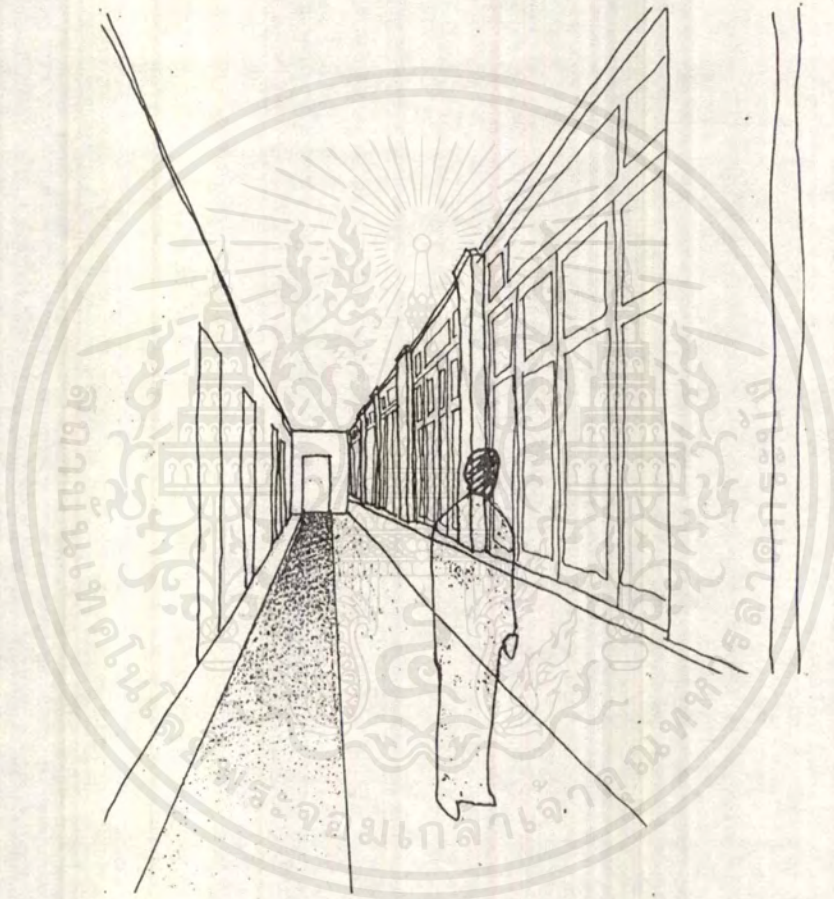
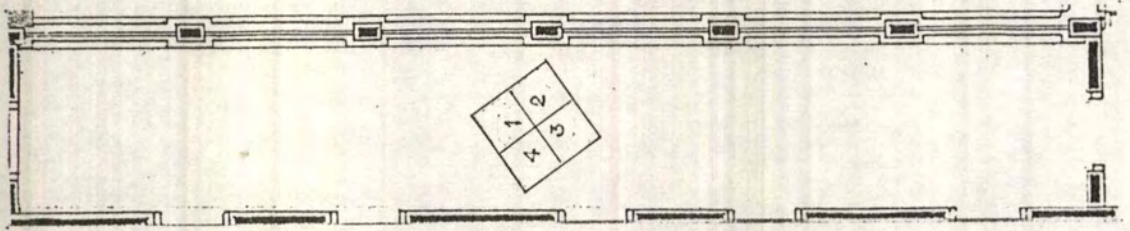

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1

ภาพที่ 119

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงาน ๑ (ส่วนที่ 1)

ขนาด : 2.70 × 17.80 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร
ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1,3 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

ด้านที่ 2 หน้าต่างกว้าง 2.50 เมตร สูง 2.50 เมตร ความสูงจาก
พื้น 0.90 เซนติเมตร จำนวน 6 บาน

ด้านที่ 4 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 5 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

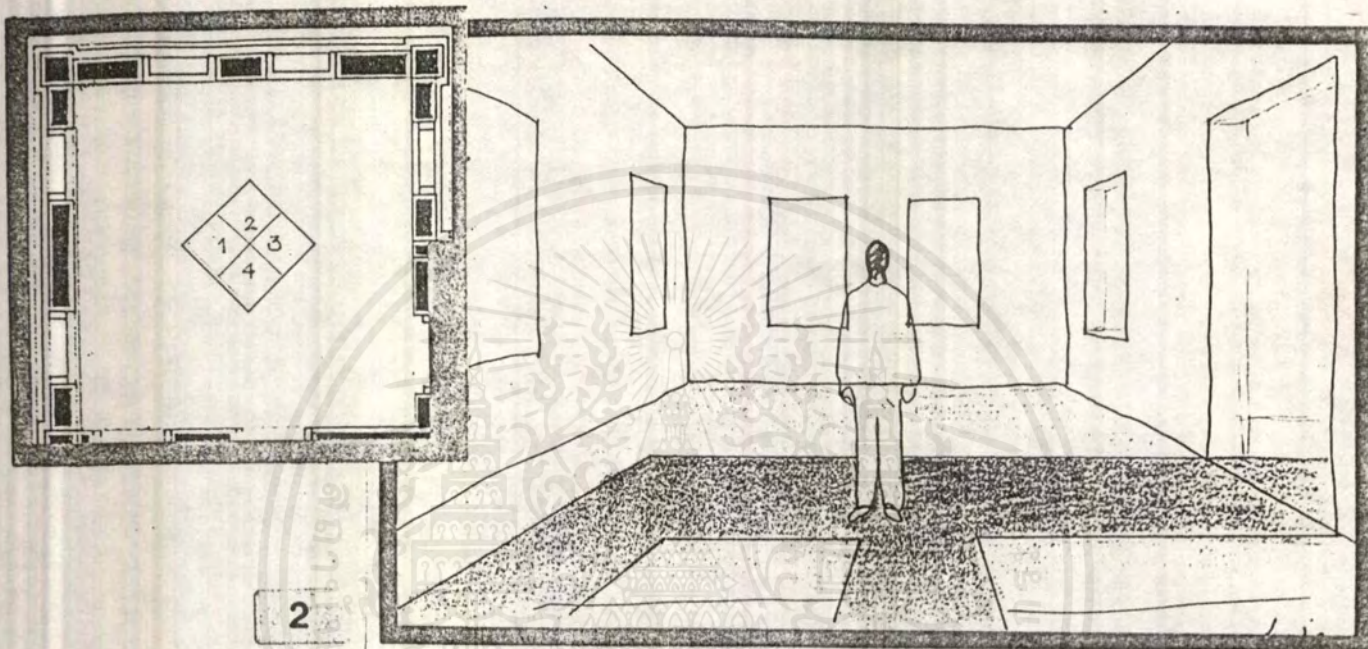
พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกเหมือนทางเดิน คับแคบและสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2

ภาพที่ 120

แสดงผังและพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงาน ๑ (ส่วนที่ 2)

ขนาด : 5.70 × 6.00 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร
ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1,2 ผนังเรียบเจาะช่องหน้าต่าง 2 บาน หน้าต่างกว้าง 1.25 เมตร ความสูง 2.10 เมตร สูงจากพื้น 0.90 เซนติเมตร

ด้านที่ 3 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร และหน้าต่าง 1 บาน ความกว้าง 1.25 เมตร สูง 2.10 เมตร อยู่สูงจากพื้น 0.90 เซนติเมตร

ด้านที่ 4 ผนังเรียบเจาะช่องประตู 2 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

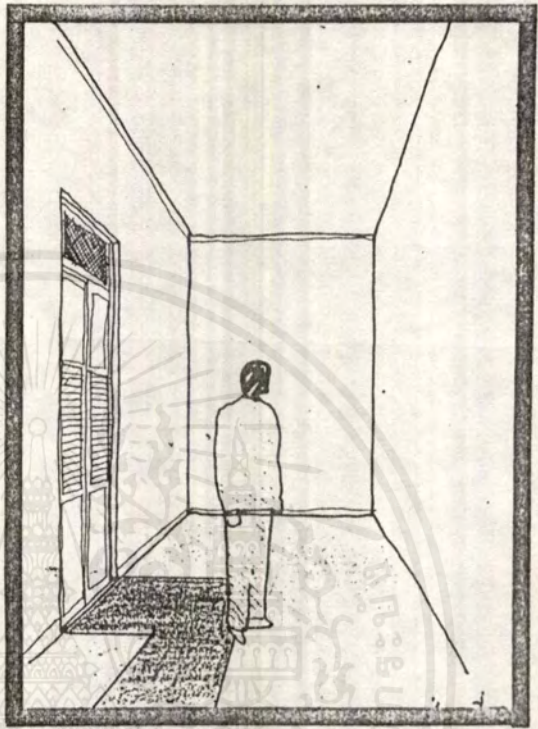
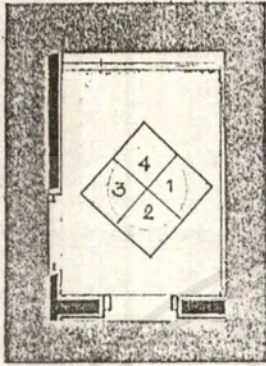
พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกโล่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3

ภาพที่ 121

แสดงผังและพื้นที่ภายในส่วนสำนักงาน ๑ (ส่วนที่ 3)

ขนาด : 2.30 × 3.13 × 4.00 เมตร

ลักษณะ : ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โครงสร้างผนังรับน้ำหนักหนา 0.40 เซนติเมตร
ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 1,4 ผนังเบา กั้นส่วนหนา 0.10 เซนติเมตร ความสูง 4.00 เมตร

ด้านที่ 2,3 ผนังเรียบ เจาะช่องประตู 1 ช่อง ประตูสูง 3.00 เมตร

พื้นที่ว่าง : ให้ความรู้สึกเล็ก คับแคบ ทึบตัน สูง

จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกลักษณ์ของ จ. ฉะเชิงเทรา การนำอาคารโบราณสถานปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์ ความต้องการด้านเทคโนโลยี ด้านความรู้สึก ด้านประโยชน์ใช้สอยและพื้นที่ว่างภายในที่เกิดขึ้น สามารถสรุปเป็นแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทราดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 แนวความคิดในการออกแบบโดยรวมของโครงการ

แนวความคิดในการออกแบบคือการผสมผสานและปรับประยุกต์โครงสร้างและวัสดุใหม่กับโครงสร้างเก่า สานองตัวประโยชน์ใช้สอยใหม่ เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่แปลกตา โดยยังคงไว้ซึ่งคุณค่าและเรื่องราวความเป็นมาของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 122

แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ฉะเชิงเทรา

5.3 สรุปแนวทางการออกแบบในส่วนต่าง ๆ

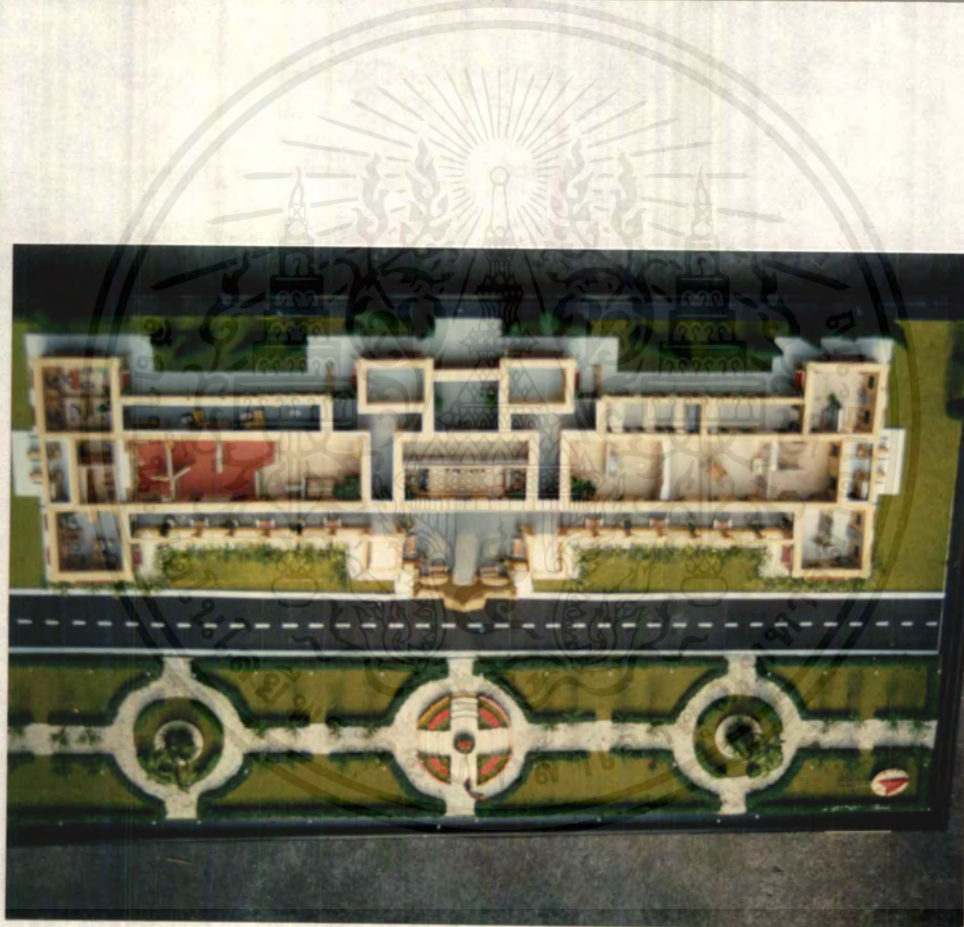
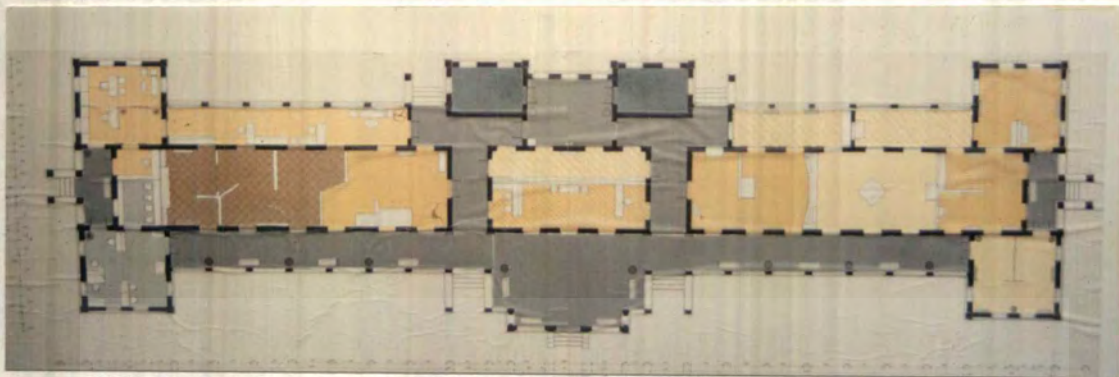
สามารถแบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 5.3.1 ส่วนโถงบริการสาธารณะ
- 5.3.2 ส่วนจัดนิทรรศการ
- 5.3.3 ส่วนห้องสมุด
- 5.3.4 ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 123

แสดงการจัดวางผังภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 123 (ต่อ)

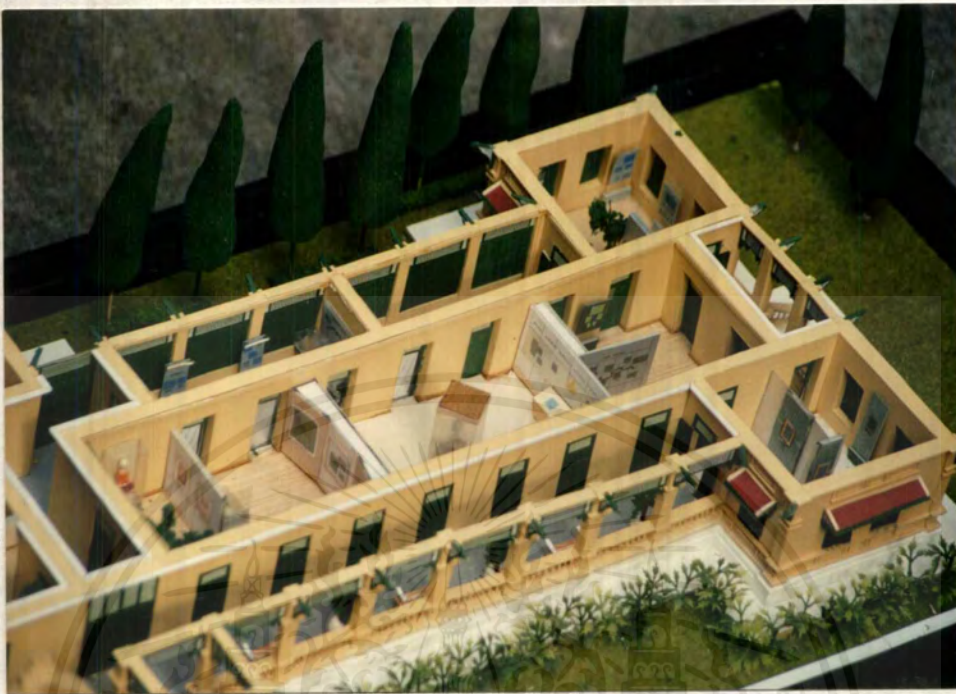
แสดงการจัดวางผังภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

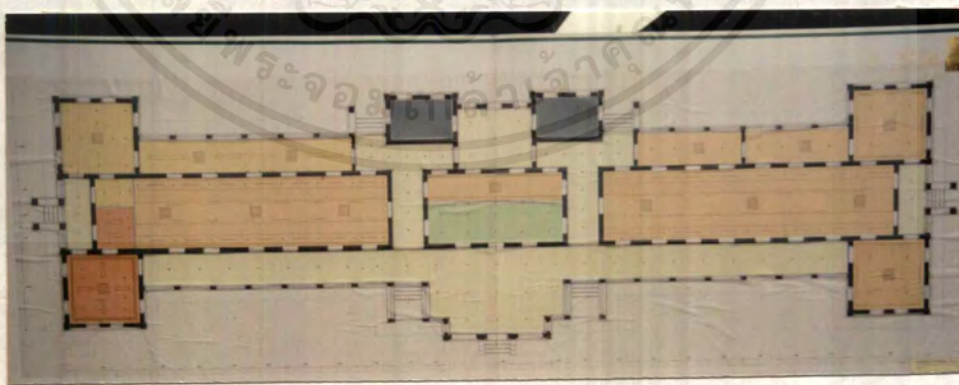
ภาพที่ 123 (ต่อ)

แสดงการจัดวางผังภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 124

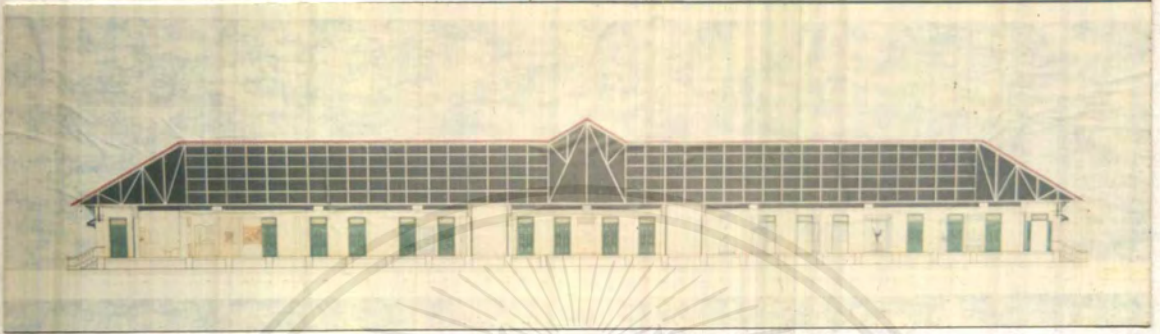
แสดงการจัดผังฝ้าเพดานและการกำหนดตำแหน่งไฟภายในโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

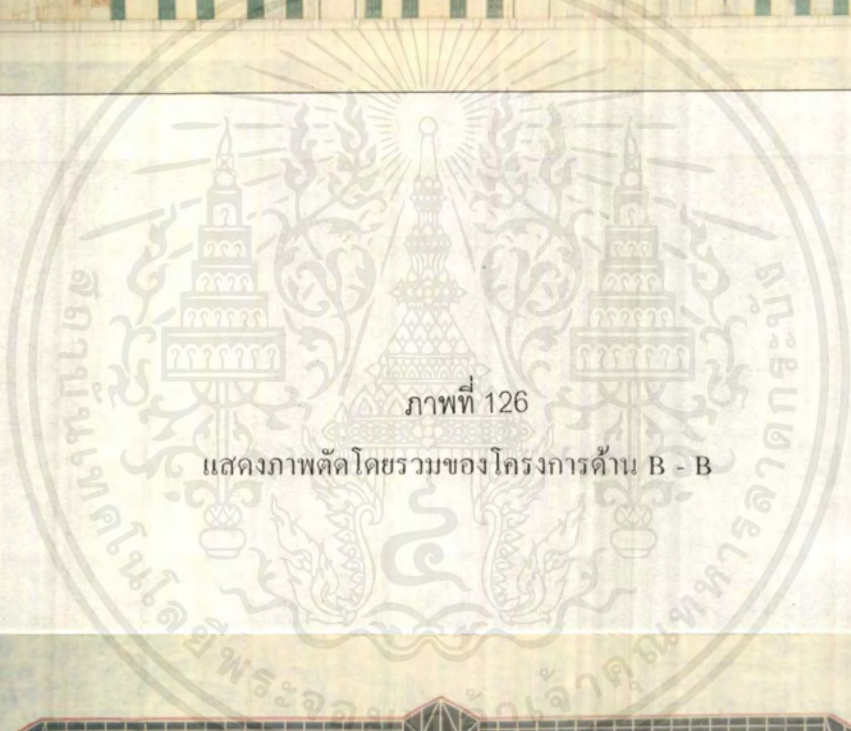
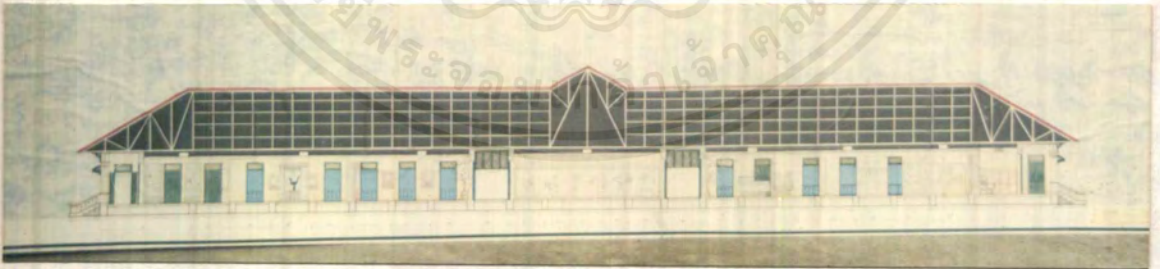
ภาพที่ 125

แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน A - A

ภาพที่ 126

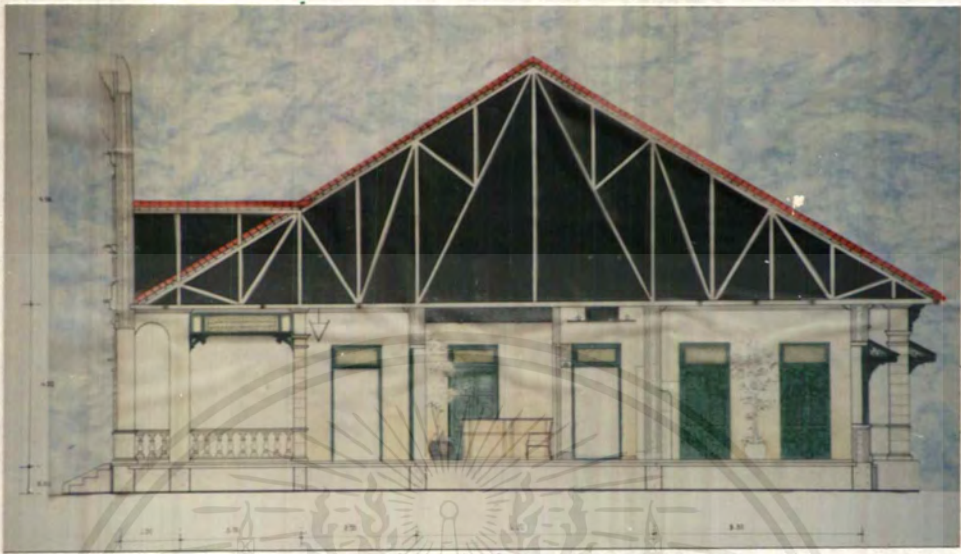
แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน B - B

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

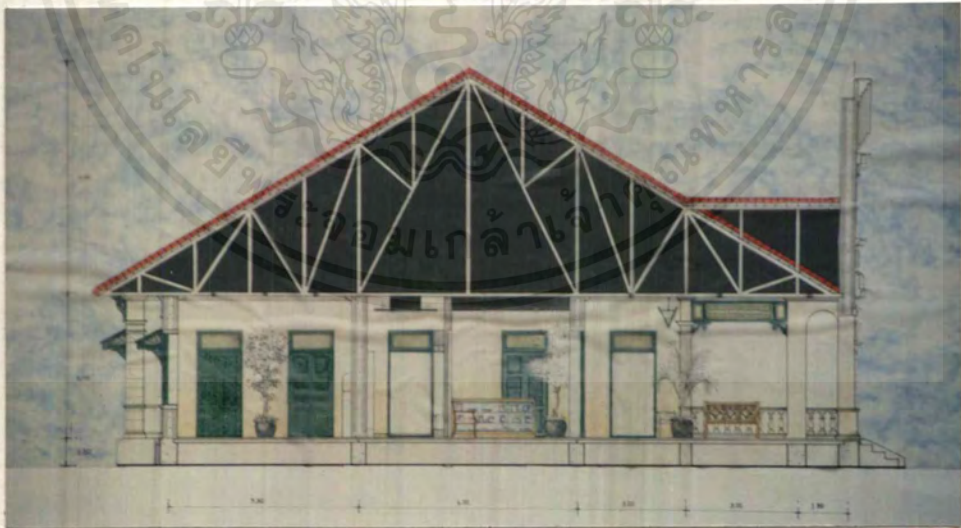
ภาพที่ 127

แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน C - C

ภาพที่ 128

แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน D - D

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

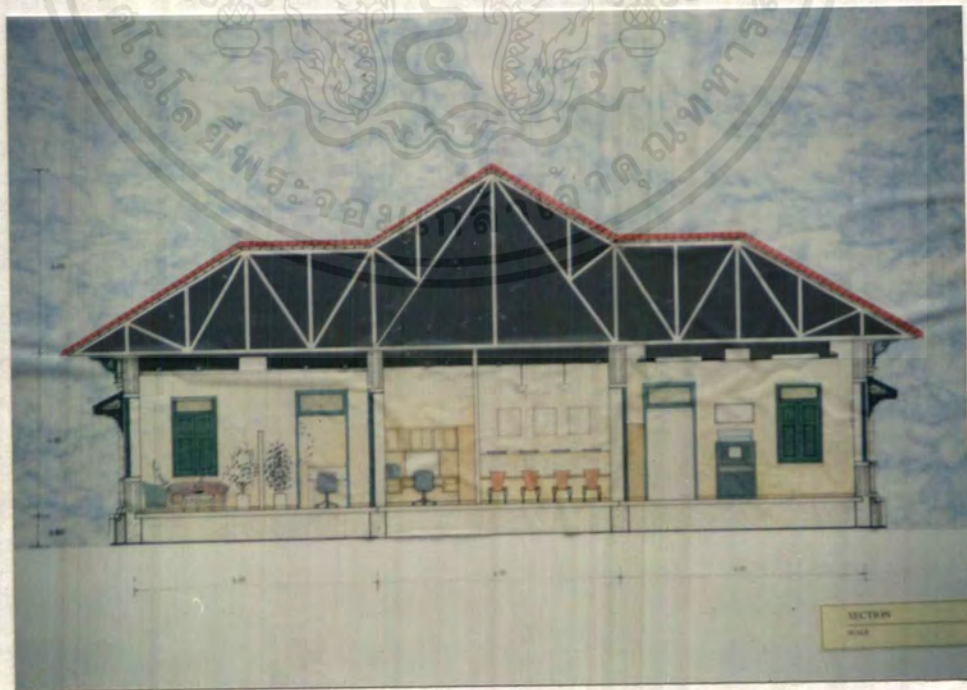
ภาพที่ 129

แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน E - E

ภาพที่ 130

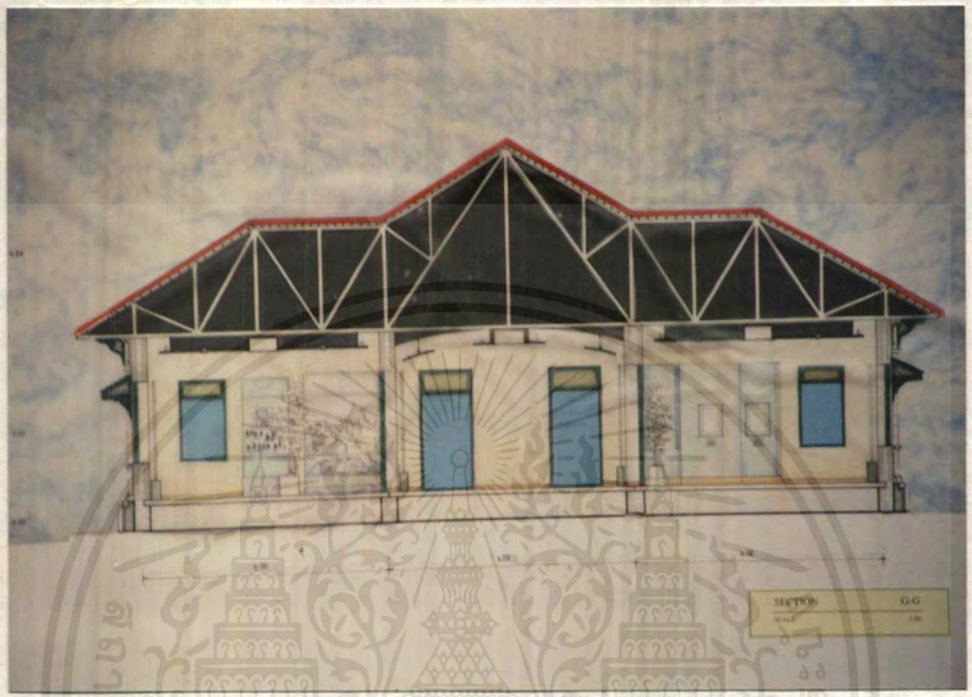
แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน F - F

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

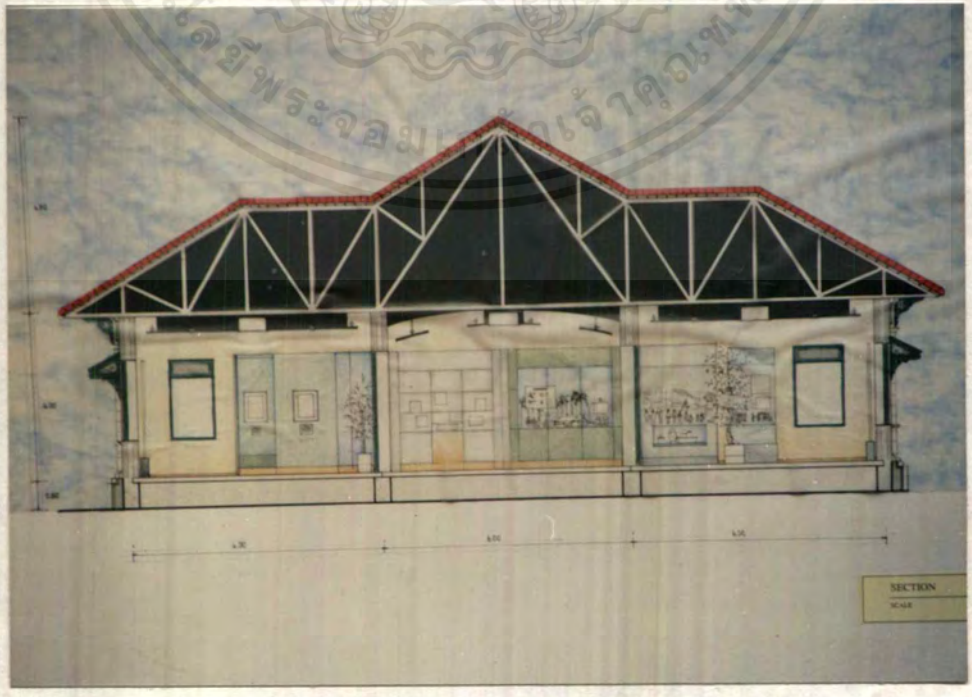
ภาพที่ 131

แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน G - G

ภาพที่ 132

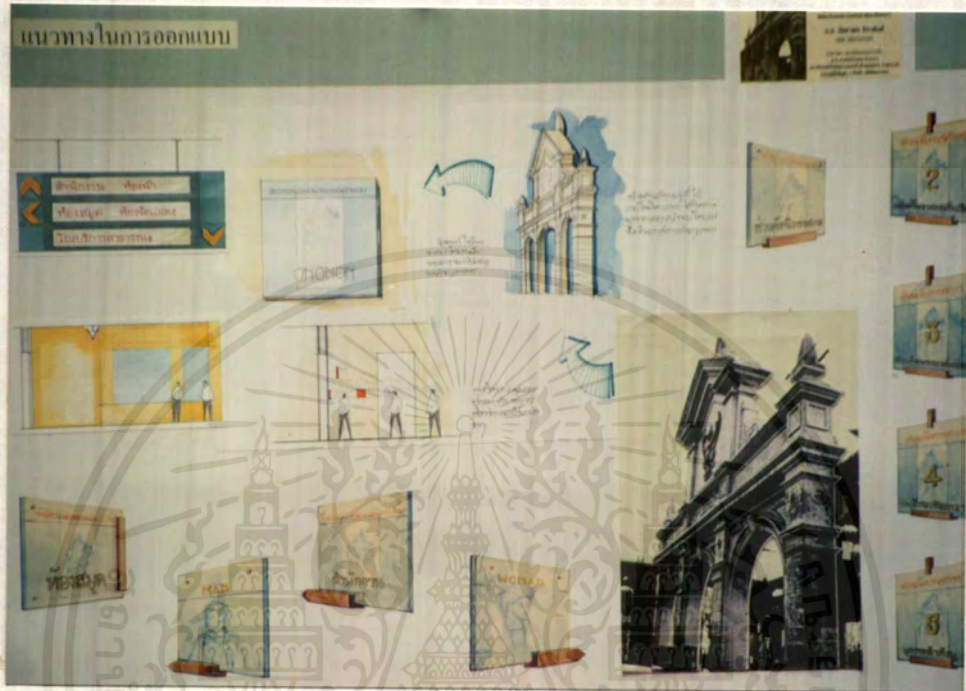
แสดงภาพตัดโดยรวมของโครงการด้าน H - H

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่วารณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 133

แสดงรูปแบบการใช้สัญลักษณ์ในส่วนต่าง ๆ ภายในโครงการ

5.3.1 ส่วนโถงบริการสาธารณะ

ลักษณะการใช้และประเภทของผู้ใช้

ส่วนโถงบริการสาธารณะ เป็นส่วนแก่ที่ผู้เข้าใช้บริการจะพบเพื่อติดต่อเกี่ยวกับการซื้อบัตรเข้าชมหรือติดต่อกับส่วนอื่น ๆ โดยมีส่วนรับฝากของ ขาของที่ระลึกและหนังสือ ที่นั่งพักคอยให้บริการแก่ผู้ให้บริการ

ความต้องการ

1. เก้าอี้นั่งพักคอย
2. เคาน์เตอร์ติดต่อและจำหน่ายบัตร
3. ตู้รับฝากของ
4. ตู้ขายของที่ระลึกและหนังสือ

เวลาบริการ

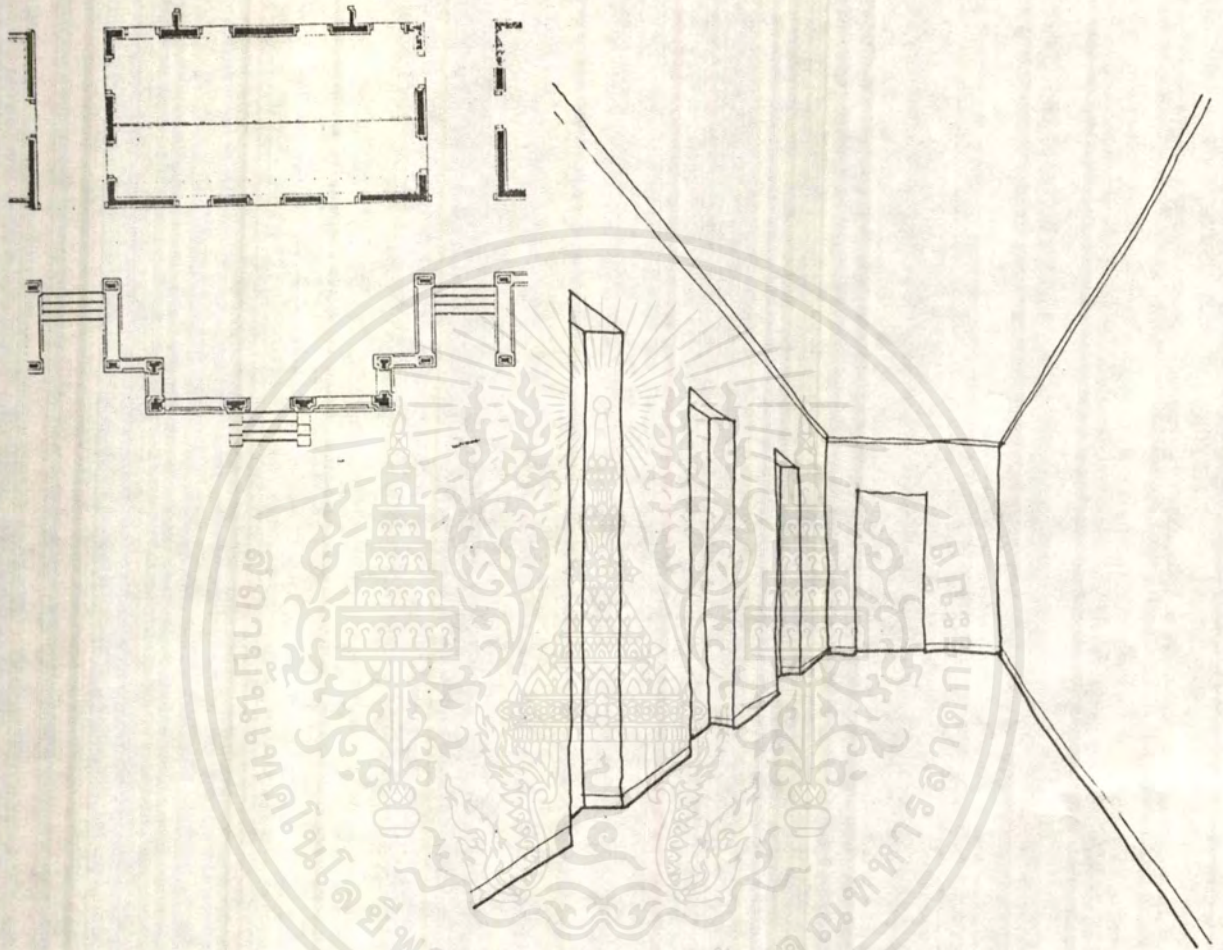
ให้บริการตั้งแต่วันพุธ - วันอาทิตย์ เวลา 9.00 - 16.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้.

พื้นที่ว่าง

ภาพที่ 134

แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ

การวิเคราะห์จัดวางผังเพื่อนำไปสู่แนวความคิดในการออกแบบส่วนโถงบริการ
สาธารณะ

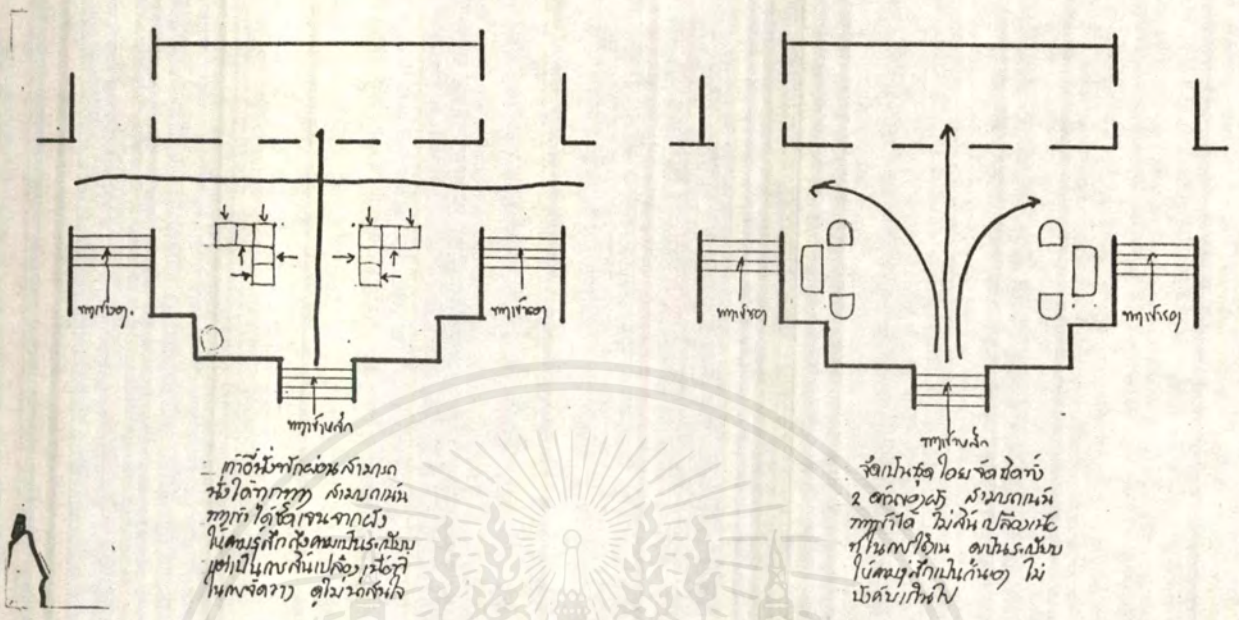
ในการจัดวางผังได้คำนึงถึงทางสัญจร และพฤติกรรมของผู้ใช้บริการเป็นหลัก
เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเข้าใช้บริการ

จากลักษณะผังของอาคารบริเวณส่วนให้บริการสาธารณะจะมีมุขยื่นออกไปเป็น
ทางเข้าหลัก ทำให้เกิดพื้นที่ว่างบริเวณด้านหน้าซึ่งใช้เป็นทางสัญจรหลัก ที่เชื่อมต่อไปยัง
ส่วนต่าง ๆ ภายในโครงการ จากการศึกษาและวิเคราะห์ปรากฏว่าเกิดพื้นที่ว่างบริเวณ
ด้านข้างทั้ง 2 ข้าง จึงได้พิจารณาจัดวางพื้นที่นั่งพักผ่อนลงในบริเวณที่ว่างนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 135

แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ว่างด้านหน้าส่วน โถงบริการสาธารณะ

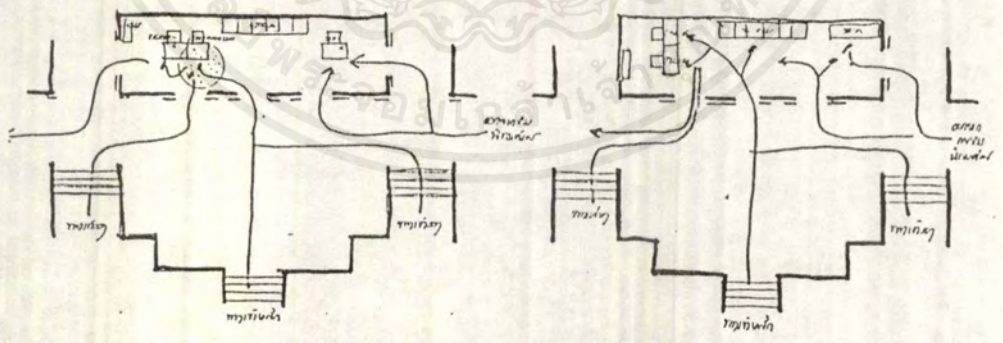
การขึ้นที่จุดต่าง ๆ ล้อมรอบ
ซึ่งได้จากทาง ล้อมรอบถนน
ทางที่ ได้ชี้แจงจากผัง
ในชั้นแรกก็ คือ ถนนที่ เรียบ
อยู่เป็นในถนนที่ เรียบ
ในทางยาว ดูไม่กว้างถึง

จึงไม่เรื้อด โอมจัดชิดข้าง
2 ตอนโดยมี ล้อมรอบถนน
ทางที่ ได้ ไม่สิ้นเปลือง
พื้นที่ในชั้นที่ เรียบ
ในชั้นแรกก็ เรียบ
ในชั้นแรกก็ เรียบ

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานในพื้นที่ส่วน โถงบริการสาธารณะทำให้ทราบว่าการเปิดพื้นที่ว่างทางสัญจรทั้ง 3 ด้าน ทำให้เสียพื้นที่และความเป็นสัดส่วนในการปฏิบัติงาน

ภาพที่ 136

แสดงการวิเคราะห์อิทธิพลของการกำหนดเปิด - ปิดประตูของอาคารที่มีผลต่อทางสัญจร

การขึ้นที่จุดต่าง ๆ ล้อมรอบ
ซึ่งได้จากทาง ล้อมรอบถนน
ทางที่ ได้ชี้แจงจากผัง
ในชั้นแรกก็ คือ ถนนที่ เรียบ
อยู่เป็นในถนนที่ เรียบ
ในทางยาว ดูไม่กว้างถึง

จึงไม่เรื้อด โอมจัดชิดข้าง
2 ตอนโดยมี ล้อมรอบถนน
ทางที่ ได้ ไม่สิ้นเปลือง
พื้นที่ในชั้นที่ เรียบ
ในชั้นแรกก็ เรียบ
ในชั้นแรกก็ เรียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและข้อมูลอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์งานออกแบบเพื่อนำไปสู่แนวความคิดในการออกแบบ (DESIGN ANALYSIS TO CONCEPT OF DESIGN)

จากพื้นที่ว่างภายในส่วนโถงบริการสาธารณะที่ให้ความรู้สึกกับแคบและสูง แนวทางแก้ไขปัญหาในการลดความคับแคบของห้องทำได้โดยการเลือกใช้พื้นที่ที่เป็นเส้นขวาง เพื่อเพิ่มความกว้างของห้อง การเลือกใช้ค่าของสีอ่อน การใช้ไฟส่องที่ผนัง การประดับรูปภาพ ช่วยให้ห้องดูกว้างขึ้น

แนวความคิดในการออกแบบ

จากรูปแบบภายนอกบริเวณส่วนโถงบริการสาธารณะ เป็นเอกลักษณ์ของอาคารโบราณสถานในส่วนทางเข้าหลักของพิพิธภัณฑ์ เพื่อให้ได้บรรยากาศที่สอดคล้องกับลักษณะอาคารภายนอก การออกแบบตกแต่งภายในจึงเลือกใช้รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่มีลักษณะร่วมสมัยกับอาคาร เพื่อเชื่อมความรู้สึกระหว่างลักษณะอาคารภายนอกกับพื้นที่ว่างภายใน (และโทนสีที่กลมกลืนกับอาคาร) โดยคำนึงถึงพฤติกรรมและความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก

ภาพที่ 137

แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบส่วนโถงบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

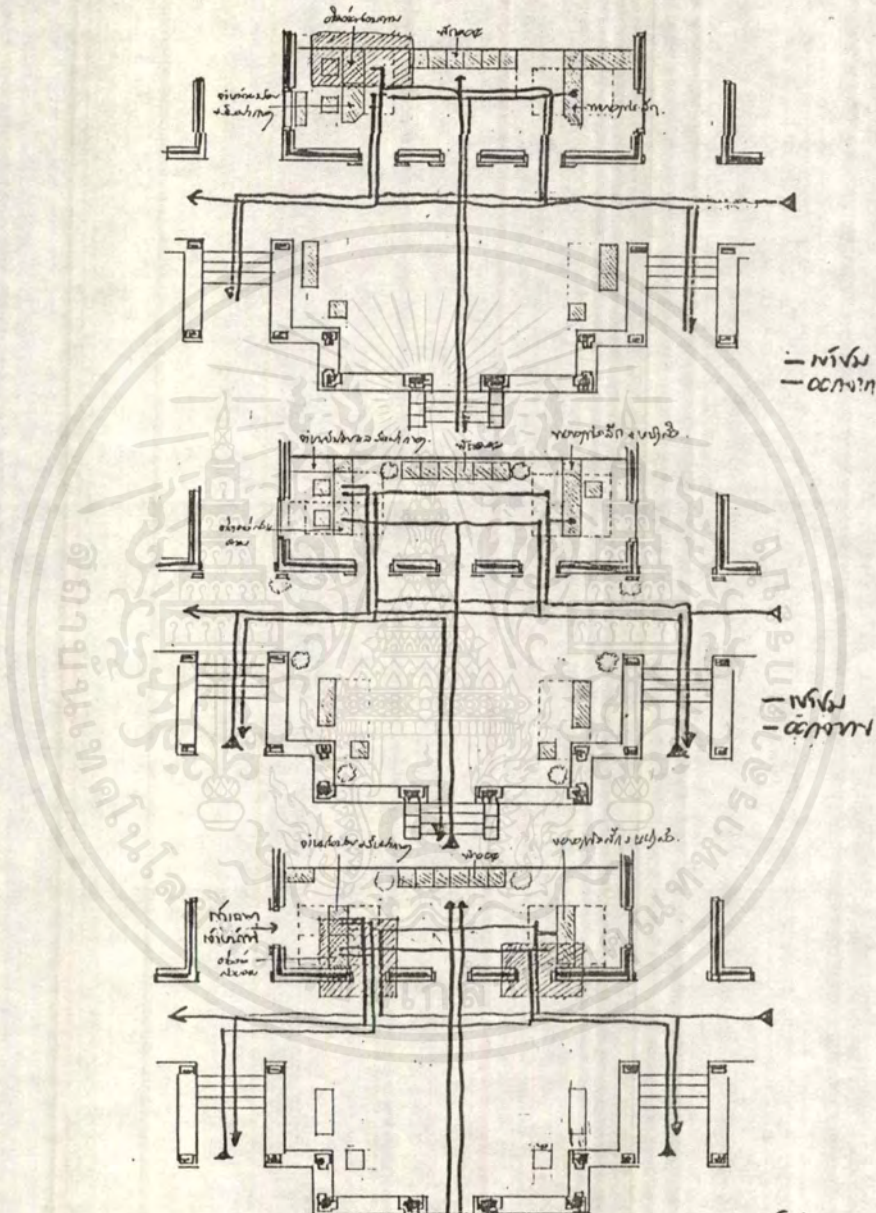
แนวทางการออกแบบ

การวิเคราะห์งานออกแบบ

- การวิเคราะห์การจัดวางผังในส่วนโถงบริการสาธารณะ

ภาพที่ 138

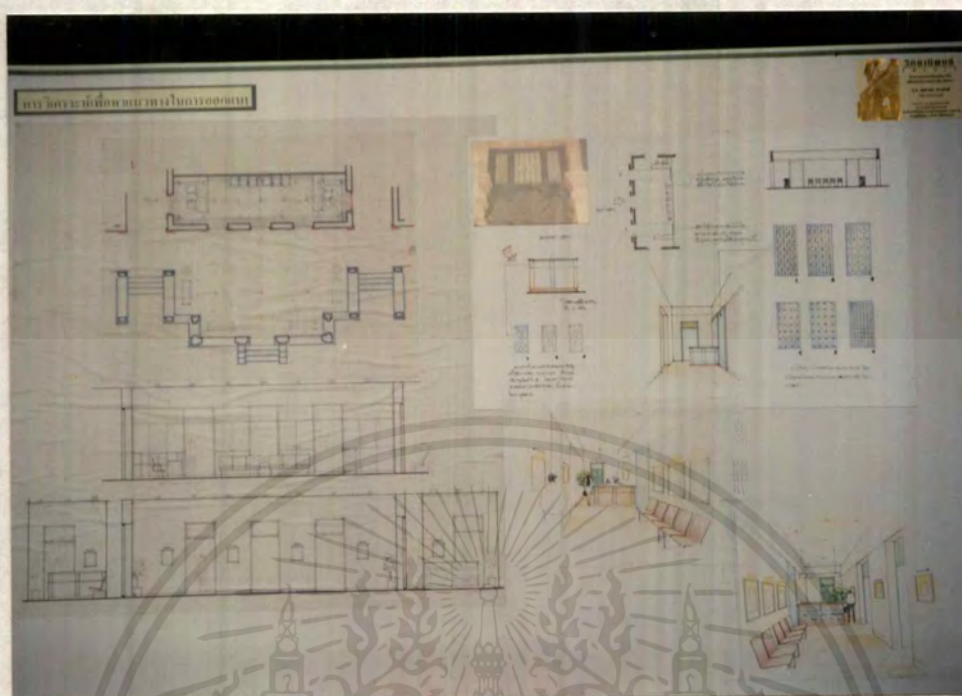
แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังในส่วนโถงบริการสาธารณะ

จากการวิเคราะห์การจัดผังในส่วนโถงบริการสาธารณะ จะเห็นว่าการจัดวางผังที่มีความสะดวกในการเข้าใช้บริการที่เป็นไปได้ตามพฤติกรรมมากที่สุดคือรูปแบบที่ 2 โดยจัดวางผังบริเวณฝั่งจัดพิมพ์ด้านในเพื่อให้มีพื้นที่ทางสัญจรมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์การจัด PATTERN ผังการเลือกใช้วัสดุและลวดลายประดับตกแต่ง

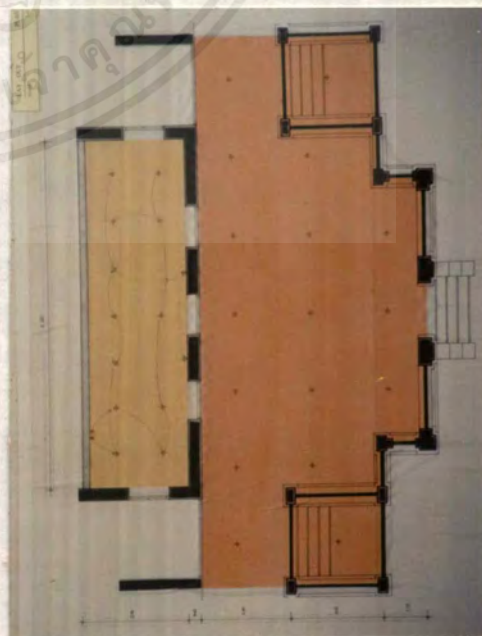
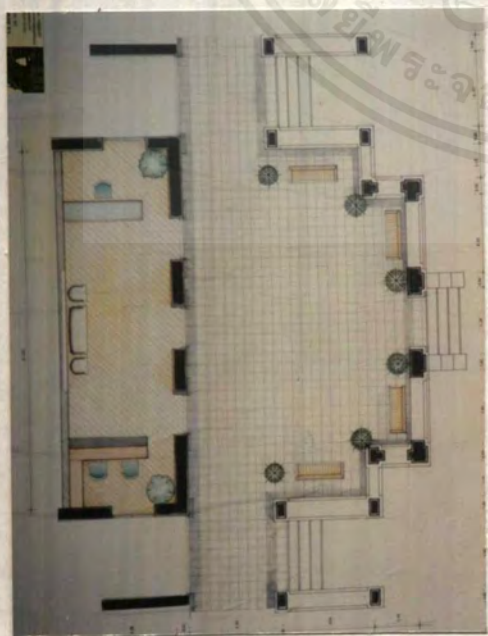

การจัดวางผังเฟอร์นิเจอร์ในส่วนโถงบริการสาธารณะ

ในการจัดวางผังได้คำนึงถึงทางสัญจรและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการเป็นหลัก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเข้าใช้บริการ

ภาพที่ 139

แสดงการจัดวางผังภายในส่วนโถงบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากทางเข้าหลักของโครงการ ที่เป็นมุขยื่นออกมาก่อนเข้าสู่ภายในส่วนโรงบริการ
สาธารณะได้จัดเก้าอี้นั่งพักก่อนที่ให้ความรู้สึกสบาย เพื่อนั่งชมความงามของอาคาร
โบราณสถาน โดยพิจารณาเปิดประตูทั้ง 3 ประตูทางด้านหน้าเพื่ออำนวยความสะดวกใน
การให้บริการ เมื่อเข้าสู่ภายในจะพบกับส่วนเจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถามทางด้านซ้ายมือซึ่ง
อยู่ติดกับเจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตรและรับฝากของทางด้านใน ทางด้านขวามือจัดเป็นส่วน
ขายของที่ระลึกและหนังสือ โดยมีที่นั่งพักคอยจัดไว้ตรงกลาง จากลักษณะ PLAN จะให้
ความรู้สึกถึงการต้อนรับเชื้อเชิญ

การใช้วัสดุในการออกแบบ

พื้น : ในส่วนโรงบริการสาธารณะ เนื่องจากเป็นอาคาร โบราณสถานที่มีคุณค่า
ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนมรดกที่มีคุณค่าของ
ท้องถิ่น จึงเลือกใช้พื้นไม้สักทำสีธรรมชาติ เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยของ
อาคาร โดยวางเป็นลายขวางเพื่อเพิ่มมิติให้ห้องดูกว้างขึ้น และช่วยทอน
ความยาวของห้องให้ลดลง

เพดานไฟ : เพดานใช้แผ่นยิปซัมบอร์ดฉาบเรียบทาสีเดียวกับผนังอาคารและ
ใช้ไฟ DOWN LIGHT ที่ให้แสงแบบอบอุ่นเพื่อให้เข้ากับ CONCEPT

ภาพที่ 140

แสดงภาพด้านภายในส่วนโรงบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะ

ในการออกแบบ PATTERN ผนัง ได้วิเคราะห์ในตำแหน่งที่อยู่ตรงกับประตู โดยเลือกใช้กระจกเงาพื้นทรายเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับภายนอกของอาคารและช่วยในภายในห้องดูกว้างขึ้น เป็นสัดส่วน โดยลวดลายที่นำมาใช้ได้ประยุกต์มาจากลายบนแผงคอสองของอาคารเพื่อให้เกิดความกลมกลืนกับอาคาร และเน้นผนังส่วนของที่นั่งพักผ่อน เพื่อให้ดูสว่างเหมาะสมกับอาคาร โดยเลือกใช้สีปูนที่ให้ความรู้สึกถึงความเป็นไทย และมีการประดับตกแต่งด้วยรูปภาพตามผนังและใช้ไฟสอดไปที่ผนังเพื่อเพิ่มมิติให้ภายในห้องดูกว้างขึ้น ผนังบัวพื้นและเพดานโดยรอบของห้อง

การเลือกใช้รูปแบบที่เรียบง่ายของเคา์นเตอร์ติดต่อสอบถาม เจ้าหน้าที่และรับฝากของโดยวัสดุที่ใช้ทำ TOP เป็นหินแกรนิตสีดำ ตัวตู้โครงไม้กรุไม้แคชสีอ่อน และรูปแบบ PATTERN ที่ประยุกต์มาจากแผงคอสองเป็นเงินคูลายและเดินเส้นทองเหลืองเพื่อให้ดูมีคุณค่าและสว่าง การเลือกใช้เก้าอี้นั่งพักคอยที่มีรูปแบบร่วมสมัยกับอาคาร เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับอาคารภายนอก

ภาพที่ 141

แสดงทัศนียภาพภายในส่วนโถงบริการสาธารณะของพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 142

แสดงทัศนียภาพภายในส่วนโถงบริการสาธารณะของพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 143

แสดงวัสดุที่ใช้ภายในส่วนโถงบริการสาธารณะของพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.2 ส่วนจัดนิทรรศการ

ลักษณะการใช้และประเภทผู้ใช้

เป็นส่วนที่จัดแสดงเรื่องราวต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในการจัดแสดงได้แบ่งเนื้อเรื่องออกเป็น 7 หัวข้อคือ

1. บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน
2. ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จ. ฉะเชิงเทรา
3. ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา
4. ชาติพันธุ์วิทยา
5. ของดีเมืองแปดริ้ว
6. สถานที่สำคัญของ จ. ฉะเชิงเทรา
7. ประวัตินุกลมลสำคัญ

เปิดบริการแก่บุคคลทั่วไปทั้งชาวไทยและต่างชาติ มุ่งเน้นให้เป็นสถานที่ให้การศึกษานอกโรงเรียนแก่นักเรียนและนักศึกษา

ความต้องการในการบริการ

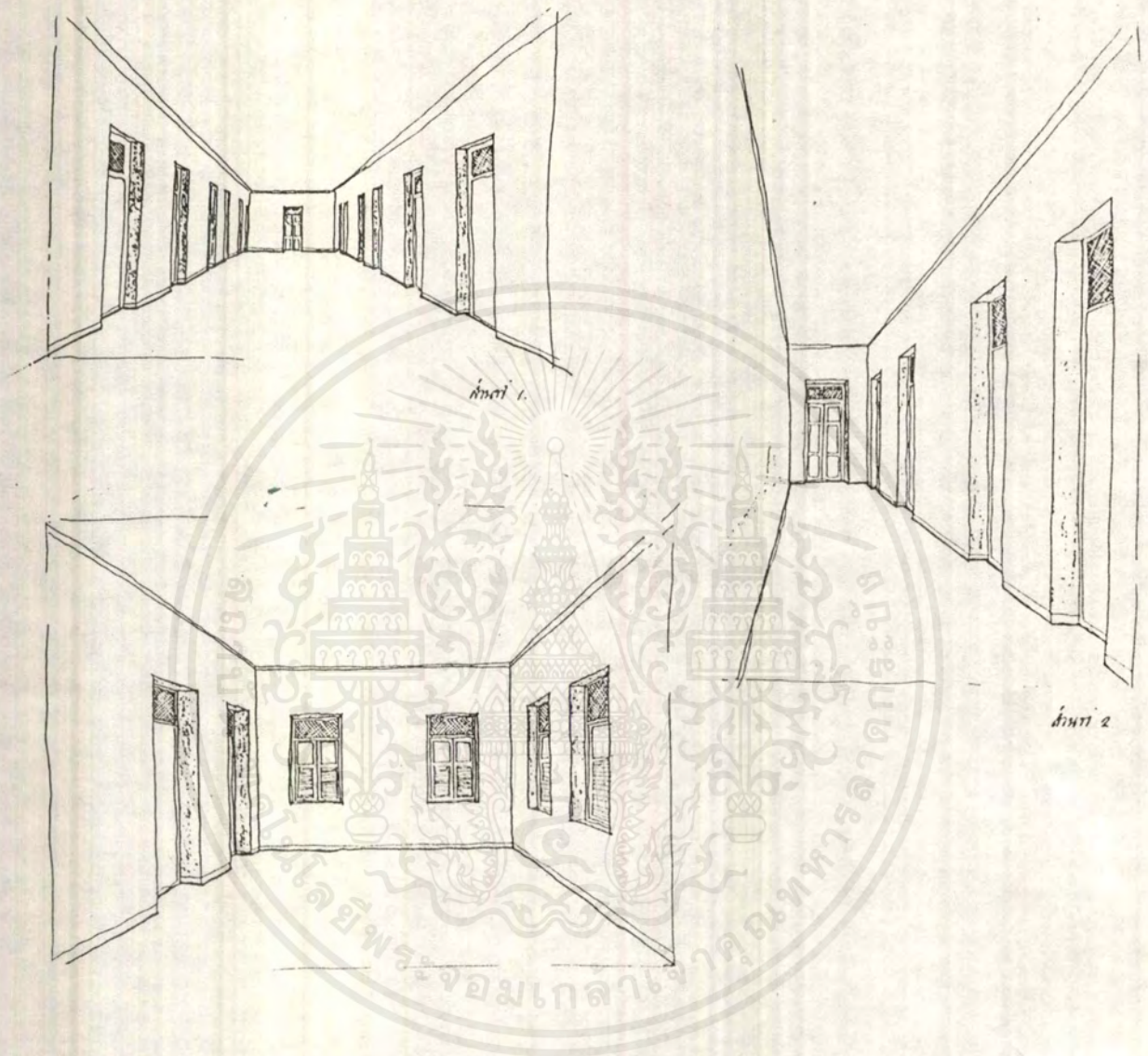
1. การนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับที่ดึงดูดความสนใจให้เข้าชม โดยพยายามให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วมในการจัดแสดงมากที่สุด
2. การนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ต้องให้ความรู้และเข้าใจง่าย
3. เน้นวัตถุจัดแสดงให้มีคุณค่าเหมาะสมกับวัตถุจัดแสดงนั้น ๆ ซึ่งวัตถุจัดแสดงส่วนใหญ่เป็นรูปภาพ

เวลาให้บริการ

เปิดให้บริการตั้งแต่วันพุธ - วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น.

พื้นที่ว่างภายใน

แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนจัดนิทรรศการ

แนวความคิดในการออกแบบส่วนจัดนิทรรศการ

แนวความคิดในการออกแบบส่วนพิพิธภัณฑ์คือการประยุกต์โครงสร้างใหม่และวัสดุใหม่เข้ากับโครงสร้างเก่า โดยการผสมผสานองค์ประกอบของสิ่งที่น่าสนใจจัดแสดง และวัสดุใหม่ด้วยเทคนิคต่าง ๆ กัน เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่แปลกใหม่ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 145

แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบส่วนจัดนิทรรศการ

แนวทางการออกแบบ

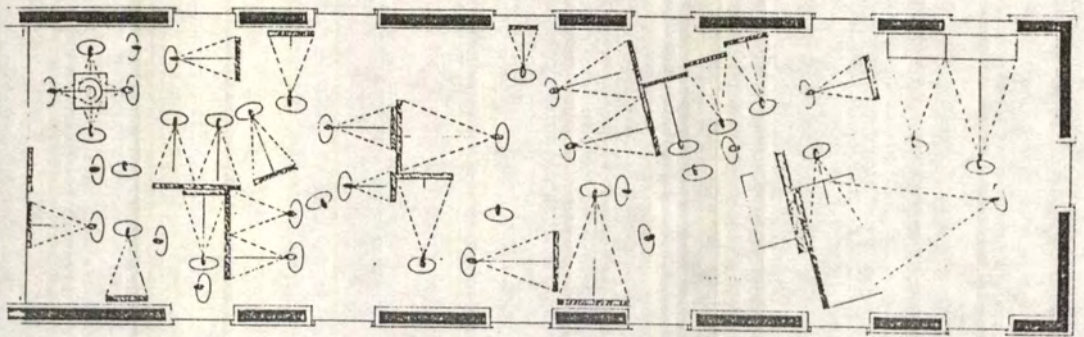
การวิเคราะห์การจัดวางผัง

จากลำดับเนื้อเรื่องในการจัดแสดงที่เป็นไปตามข้อกำหนดของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ โดยได้เรียงลำดับหัวข้อจัดแสดงตามยุคสมัยตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ในการจัดวางผังจึงคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องตามลำดับยุคสมัย โดยได้มีการจัดวางในลักษณะของการสร้างจุดสนใจแก่ผู้เข้าชมเมื่อเดินไปถึงจุดหนึ่งจะมีจุดดึงดูดสายตาเป็นระยะเพื่อให้เกิดการติดตามไปยังหัวข้อต่อไป

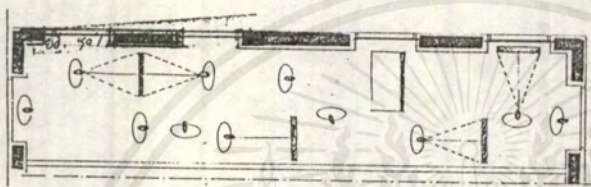
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 146

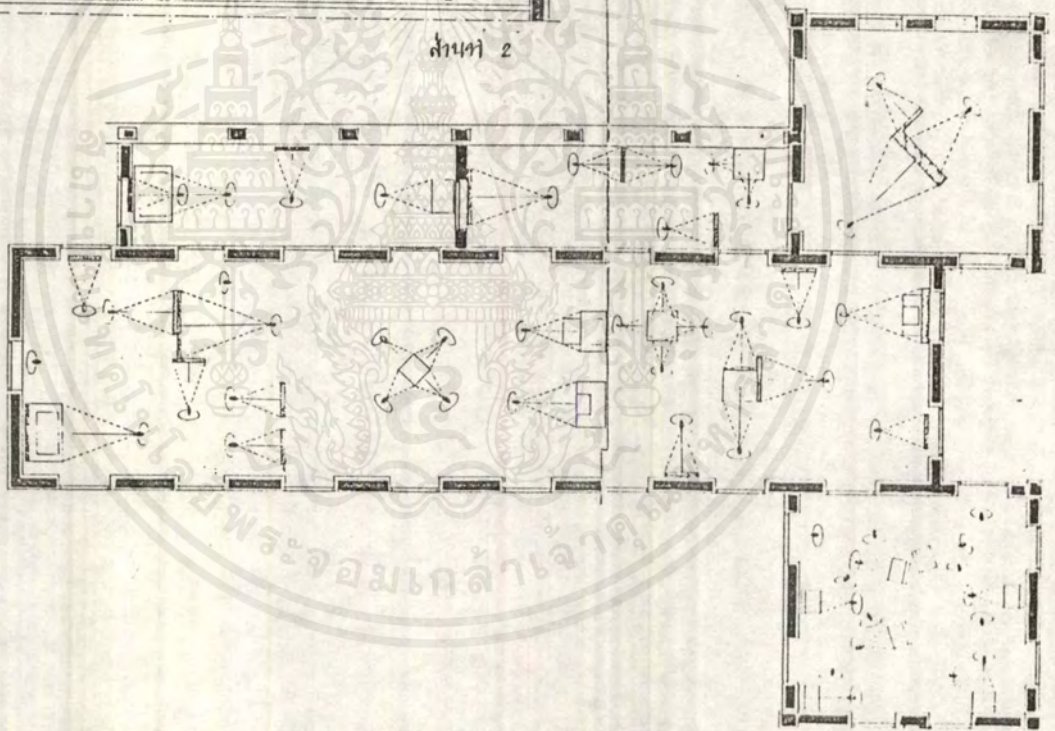
แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังตามความต้องการใช้พื้นที่ภายในส่วนจัดนิทรรศการ

ส่วนที่ 1

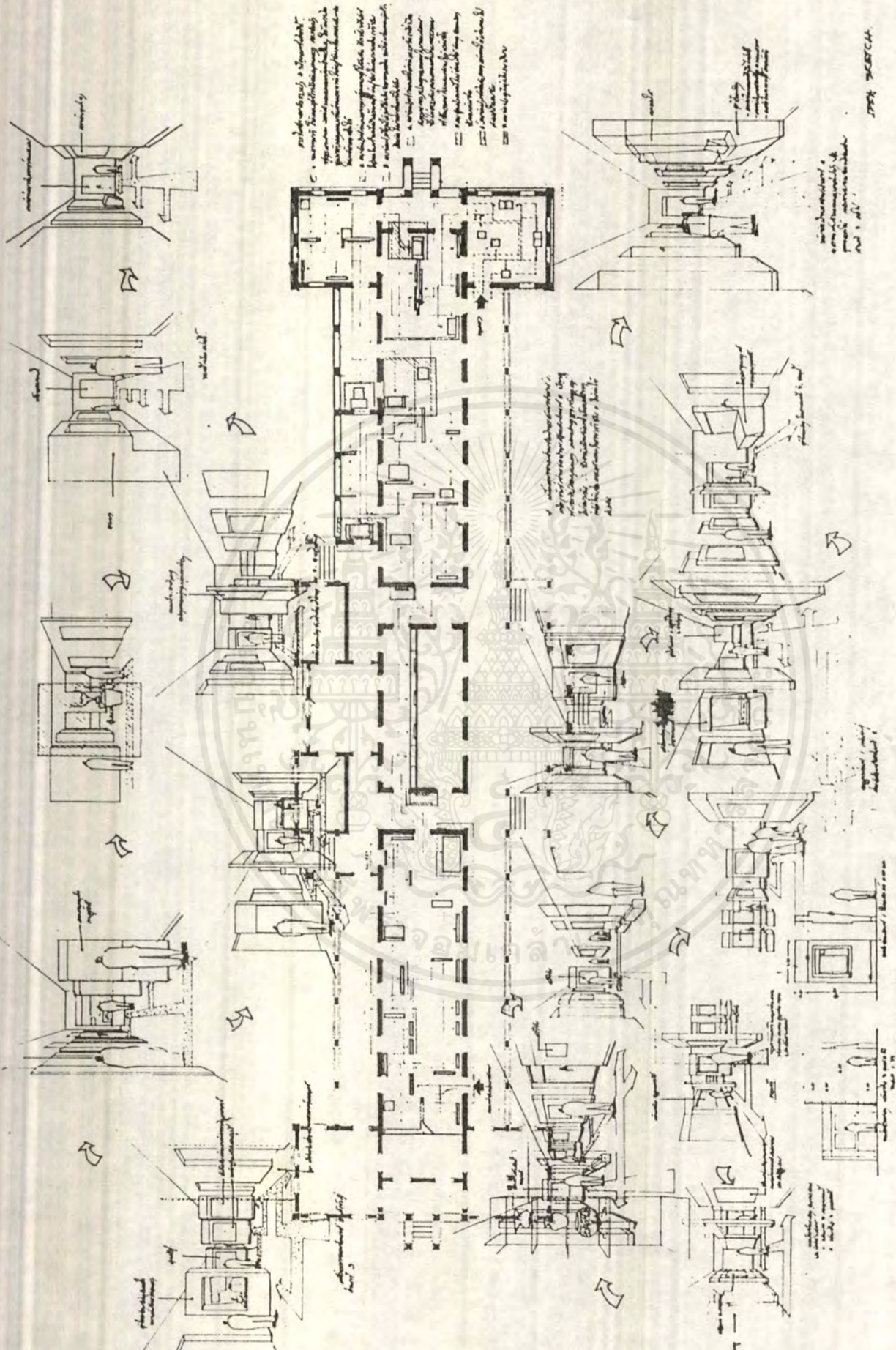
ส่วนที่ 2

ส่วนที่ 3, 4, 5

เมื่อได้มุมมองที่ดี ที่เป็นไปตามลำดับหัวข้อจัดแสดง จึงได้ทำการวิเคราะห์การจัดวางผังทางสัญจรและรูปแบบการจัดแสดง เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ โดยให้มีรูปแบบที่เรียบง่าย เกิดความเพลิดเพลินในการชม

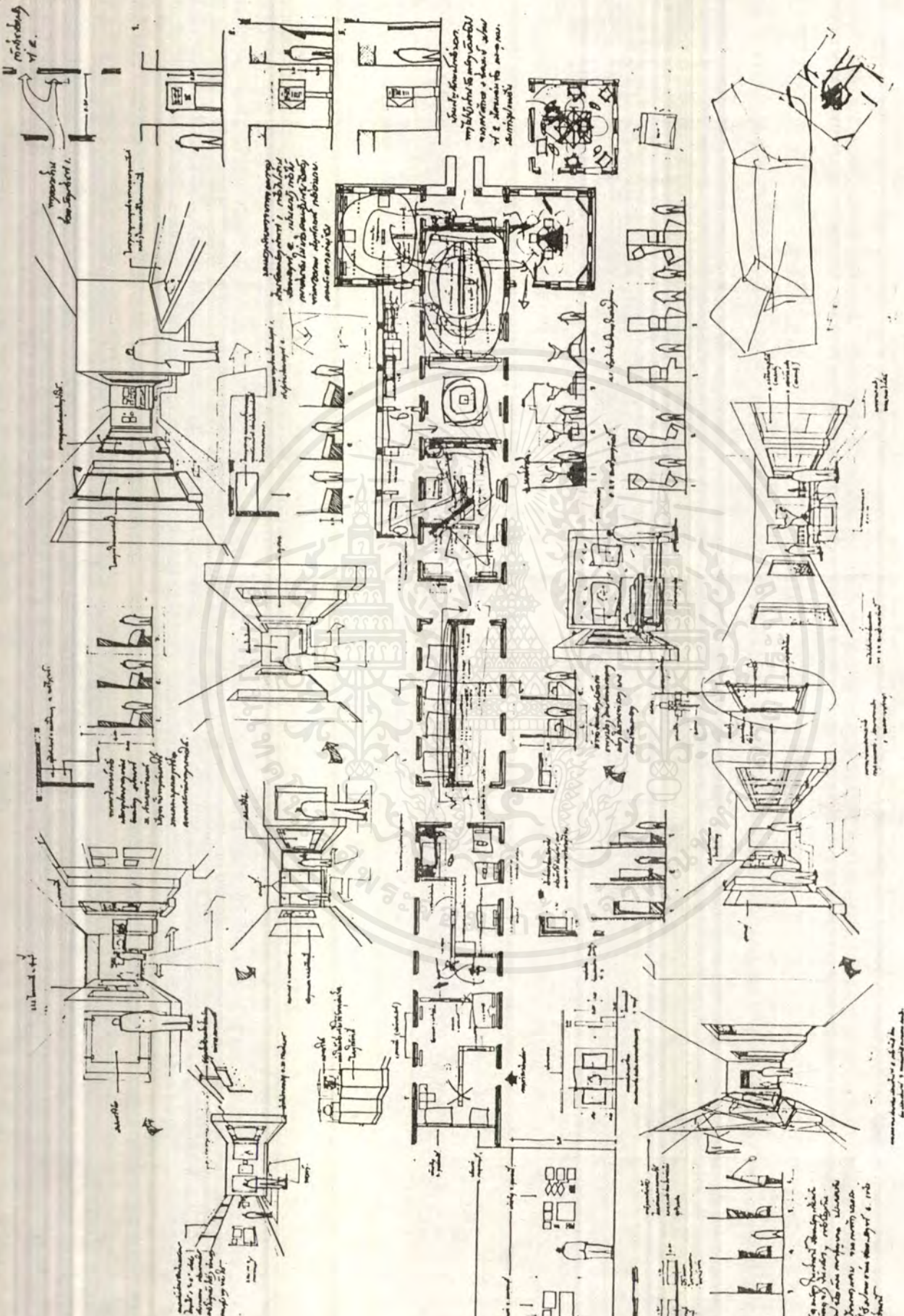
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 147

แสดงวิเคราะห์การจัดวางผัง ทางสัญจรและรูปแบบการแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

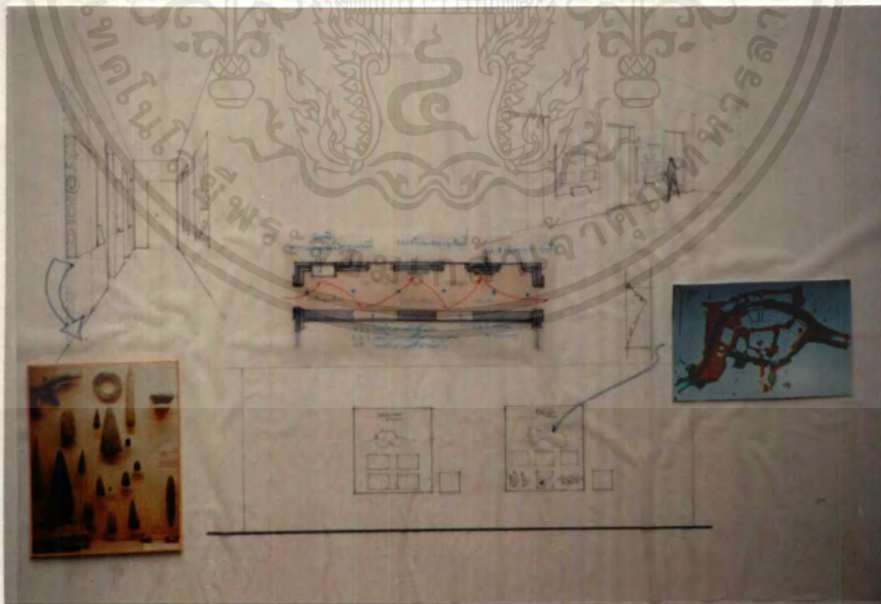
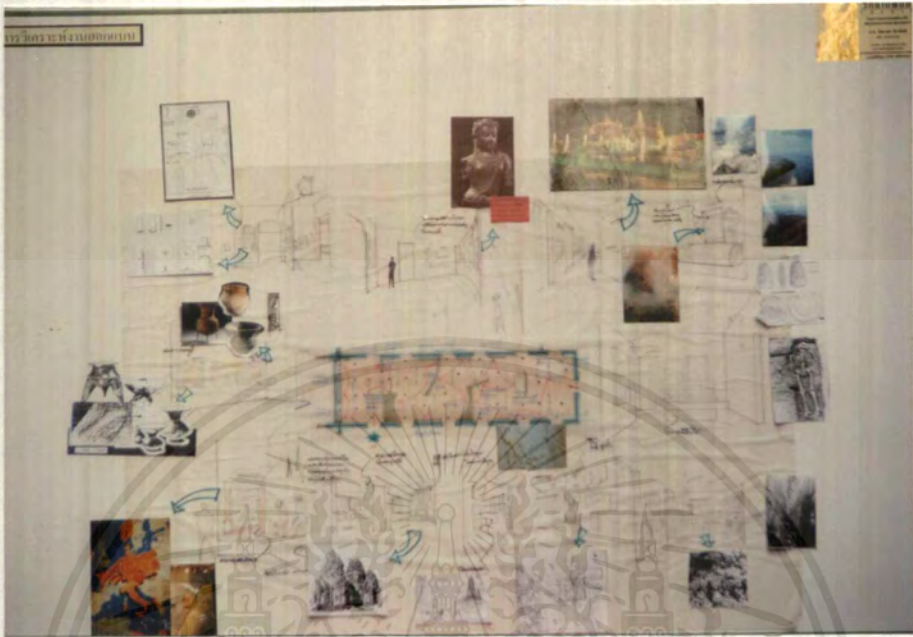
ภาพที่ 147 (ต่อ)

แสดงวิเคราะห์ทางผังเมือง ทางสัญจรและรูปแบบการแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 148

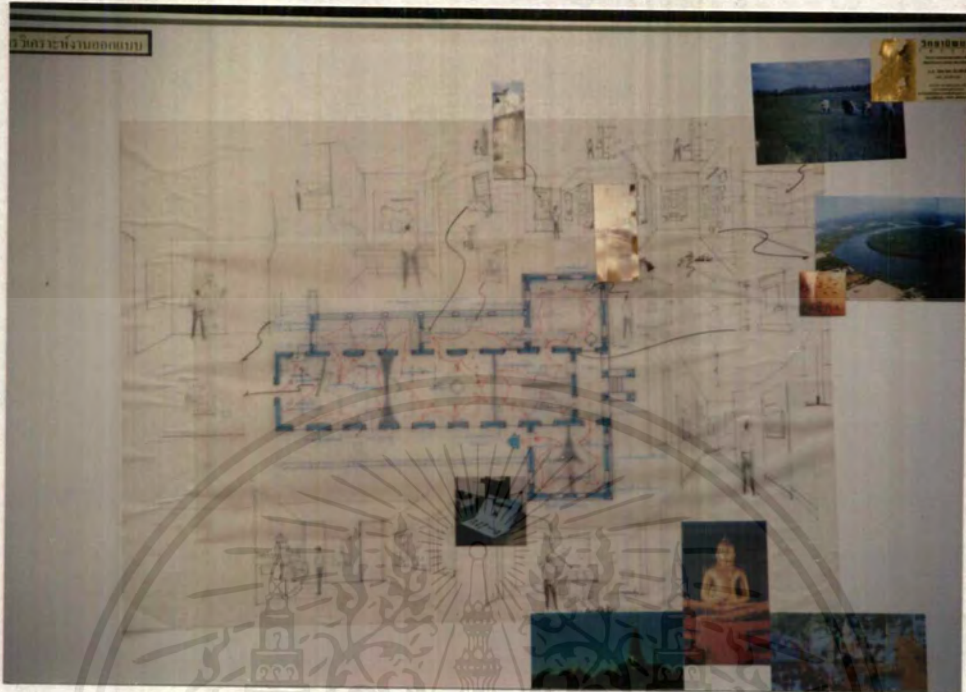
แสดงการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

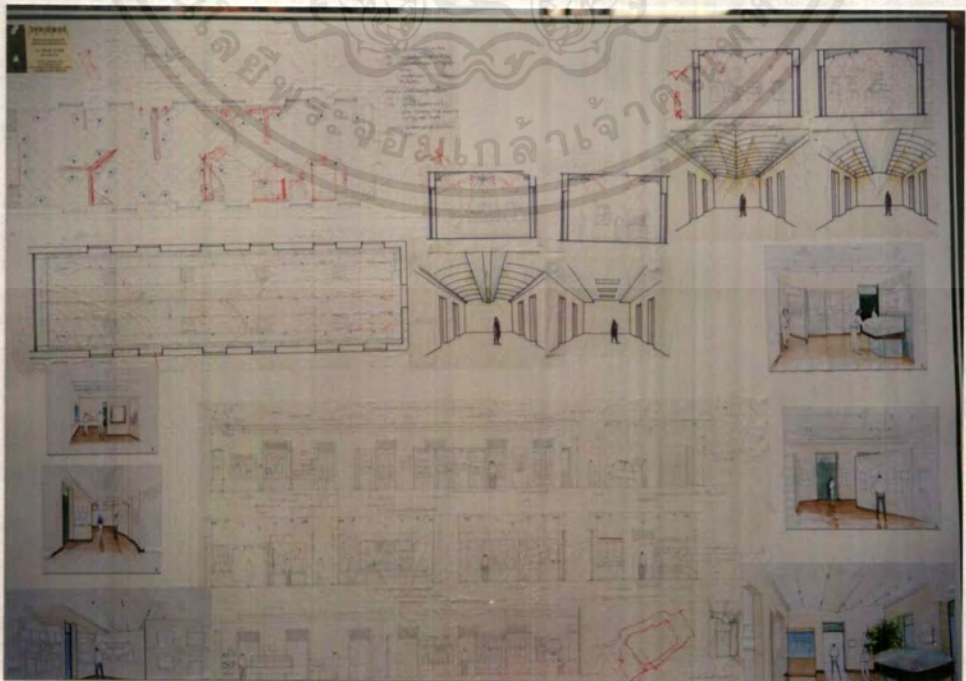
ภาพที่ 148 (ต่อ)

แสดงการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบ

ภาพที่ 149

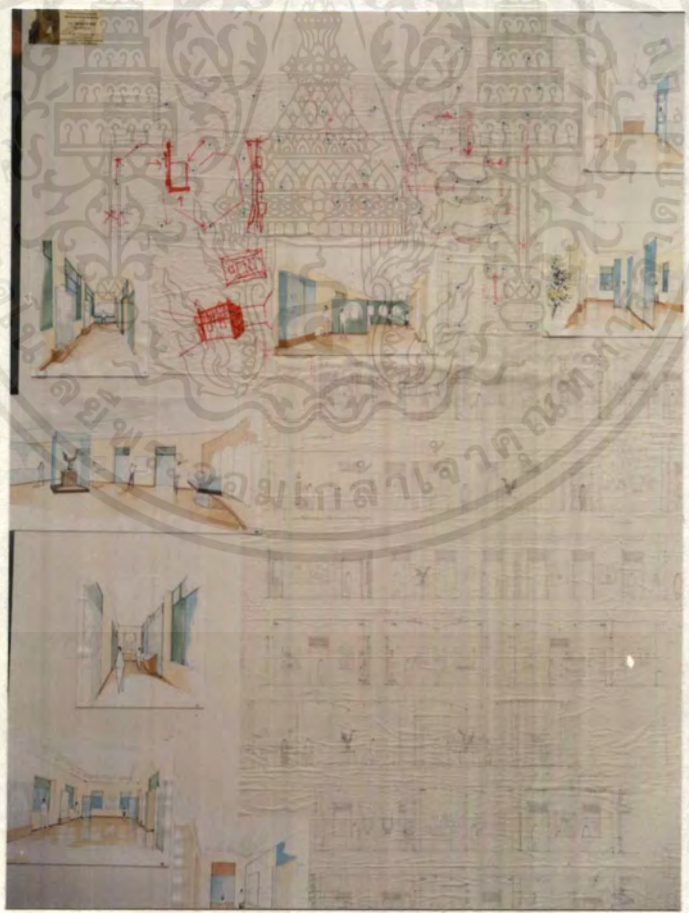
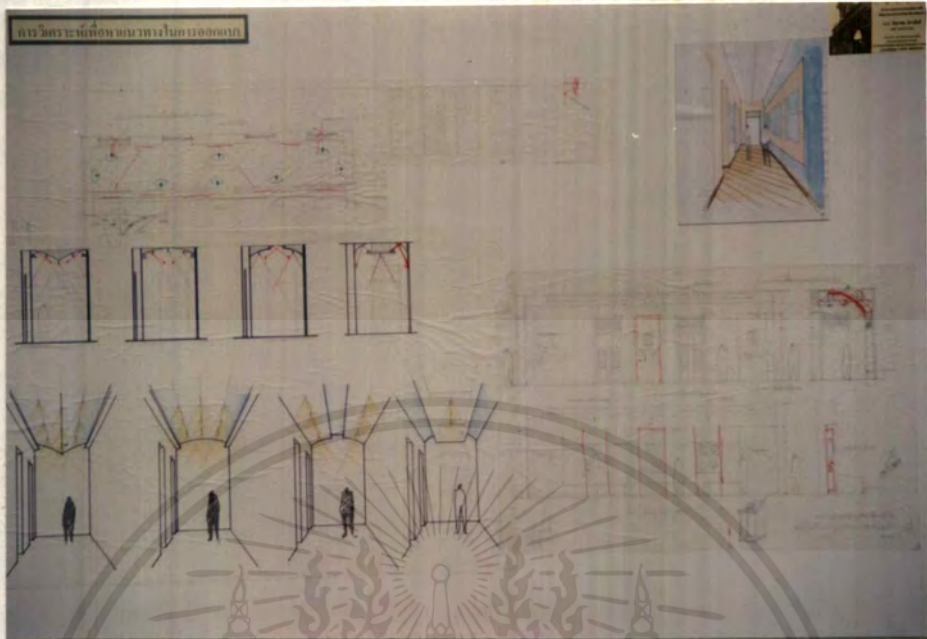
แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการจัดแสดง, การเลือกใช้สี และวัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 149 (ต่อ)

แสดงการวิเคราะห์รูปแบบการจัดแสดง, การเลือกใช้สี และวัสดุ

เมื่อทำการวิเคราะห์จนได้รูปแบบและลักษณะที่ตรงตาม CONCEPT ที่คำนึงถึงมุมมองที่ดี ความ
 ต่อเนื่องขอเรื่องราวที่ดี ทางสัญจรที่ดีแล้ว จึงได้ทำการออกแบบเพื่อส่งเสริมวัตถุจัดแสดงให้ดูมีคุณ
 เอกสาค่าได้โดยการผสมผสานองค์ประกอบของสิ่งที่น่าสนใจจัดแสดง และวัสดุใหม่ด้วยเทคนิคต่างๆ เพื่อให้
 ไม่ว่าจะเกิดบรรยากาศที่แปลกใหม่ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการออกแบบ

หัวข้อที่ 1 บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน

แนวทางในการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 1 ที่ต้องการนำเสนอภาพรวมโดยย่อของประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย ตามหลักฐานที่พบจากงานโบราณคดี เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงประกอบการเรียนการสอนได้ แนวทางในการออกแบบจึงดึงเอาเรื่องราวการจัดแสดงมาเป็นแนวทางการออกแบบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เช่นการสร้างบรรยากาศโดยใช้สีหรือการใช้พื้นผิววัสดุมาประกอบการออกแบบ

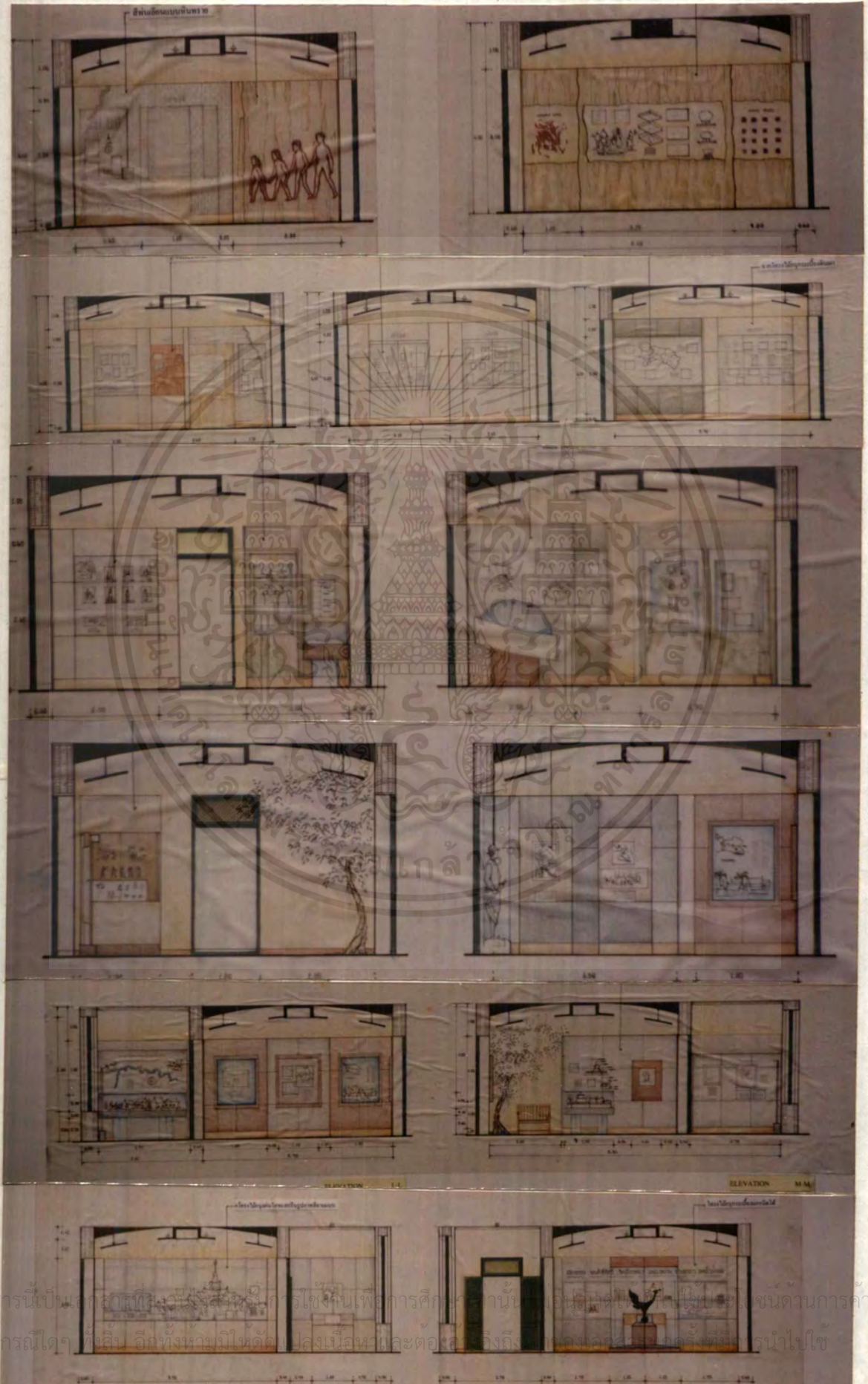
พื้น : ใช้พื้นกระเบื้องดินเผา

ผนัง : ในหัวข้อที่ 1.1 ก่อนประวัติศาสตร์ ใช้สีผนังที่ให้ความรู้สึกเหมือนผนังถ้ำ โดยเขียนภาพลายเส้นกราฟฟิกแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของมนุษย์เริ่มจากยุคสมัยปัจจุบันลงไปถึงมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เพื่อให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้และจินตนาการตามในหัวข้อ 1.2 ประวัติศาสตร์เริ่มตั้งแต่ทวารวดี ถึงรัตนโกสินทร์ วัสดุที่ใช้โดยรวมเป็นกระเบื้องดินเผาสีขาว นวลผสมกับวัสดุที่เป็นโลหะใช้เทคนิคสกรีนภาพสีลงบนแผ่นโลหะ และการจัดองค์ประกอบของเรื่องราว เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและการเรียนรู้ที่รวดเร็ว

เพดาน : เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดี พิจารณาเลือกใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ เพราะเป็นแสงที่ไม่มีเงาและให้ค่าของสีที่มีความถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายในดูนุ่มนวลสบายตา

ภาพที่ 150

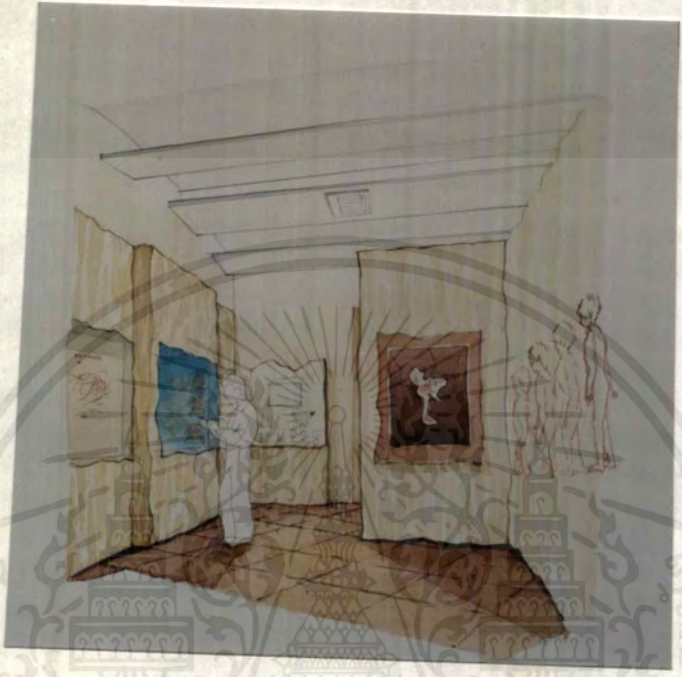
แสดงภาพด้านภายในส่วนจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การใช้งานเพื่อการศึกษา การทำนิตยสาร นิตยสารออนไลน์ หรือในรูปอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ถือว่าผิดกฎหมาย

ภาพที่ 151

แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 1 บ้านเมืองเราแต่เก่าก่อน

หัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จ. ฉะเชิงเทรา

แนวทางในการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 2 ต้องการนำเสนอลักษณะภูมิศาสตร์ ลักษณะธรณีวิทยา จ. ฉะเชิงเทรา ความสมบูรณ์ของป่าไม้ ป่าชายเลน ในอดีต - ปัจจุบัน กับโครงการพระราชดำริศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อน ระบบวนเกษตรของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน กิ่ง อ. ท่าตะเกียบ แนวทางในการออกแบบจึงนำเทคนิคของการใช้องค์ประกอบเพื่อบรรยายให้เรื่องราว โดยการใช้ภาพถ่ายขนาดใหญ่มาเป็นฉากหลัง และการจัดองค์ประกอบของรูปภาพมาใช้ในการออกแบบ

พื้น : ใช้พื้นไม้สักเดิมของโครงการที่ให้ความรู้สึกดูเป็นธรรมชาติ

ผนัง : วัสดุที่ใช้เป็นลามิเนตสีเขียวบัวพื้นไม้สีธรรมชาติ ผสมกับแผ่นโลหะ สกรีนรูปภาพภูมิประเทศภายใน จ. ประกอบกับ แผ่นที่สกรีนภาพสี

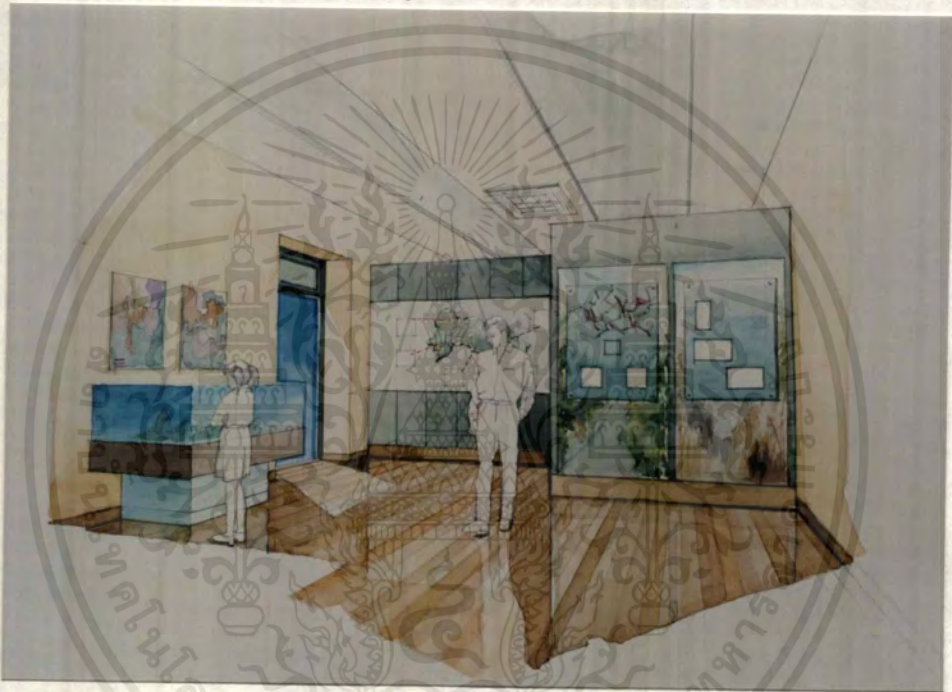
แสดงลักษณะภูมิประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพดาน :เลือกใช้วัสดุที่ใช่ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดีพิจารณาเลือก
ใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ เพราะเป็นแสงที่ไม่มีเงาและให้ค่าของสีที่มีความ
ถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่งกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายใน
ดูนุ่มนวลสบายตา

ภาพที่ 152

แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 2 ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยา จ. ฉะเชิงเทรา

หัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา

แนวทางการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 3 ที่ต้องการนำเสนอข้อมูลโดยรวมของ จ.
ฉะเชิงเทราที่มีพัฒนาการตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ จากหลักฐานทางโบราณคดีที่มี
ตำแหน่งใกล้เคียงกัน ต่อเนื่องถึงรัตนโกสินทร์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าชาวฉะเชิงเทรา มีบท
บาทต่อความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของประวัติศาสตร์ไทยอย่างไร แนวทาง
การออกแบบจึงเป็นการสร้างบรรยากาศโดยใช้สี การจัดองค์ประกอบของรูปภาพ จาก
หลักและการใช้ GRAPHIC ART ตกแต่งประกอบการจัดแสดงเพื่อนำให้วัตถุจัดแสดง
มีความเด่นชัดและน่าสนใจ

แต่จากลักษณะของผังอาคาร ได้ถูกแบ่งส่วนด้วยทางสัญจร จึงทำการออกแบบ
ป้ายบอกทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการชม และเกิดความต่อเนื่องของเนื้อเรื่องจัด

แสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พื้น** : ในหัวข้อที่ 3.1 - 3.2.1 วัสดุพื้นไม้เดิมของโครงการ ที่ให้ความรู้สึกดูเป็นธรรมชาติ
- ผนัง** : โดยรวมใช้ผนังของอาคารสีครีมและการใช้ผนังของฉากเป็นแผ่นโลหะ ด้านสกรีนรูปภาพประกอบการใช้สีพื้นดูจัดแสดงและแทนจัดแสดงโครงการดูที่ให้ความรู้สึกคล้อยไปกับหัวข้อจัดแสดง
- เพดาน** : เลือกวัสดุที่ใช้ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดี พิจารณาเลือกใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์เป็นแสงที่ไม่มีเงา และให้ค่าของสีที่มีความถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายในดูนุ่มนวลสบายตา

- พื้น** : ในหัวข้อที่ 3.2.2 - 3.4.3 ใช้พรมสีครีมลายขวาง เพราะช่วยเก็บเสียงได้ดี
- ผนัง** : ออกแบบดูจัดแสดงยาวตลอดผนังบัวพื้นสีน้ำตาลเข้ม กรูกระจกใสภายในบุผ้าฝ้ายสีไข่ไก่ ประกอบการจัดองค์ประกอบของวัตถุจัดแสดงเพื่อให้อุบัติเกิดความรู้สึกน่าสนใจ แปลกตา
- เพดาน** : DROP ฝ้าลงมาติดเครื่องปรับอากาศที่มีระบบจ่ายลมออก 4 ทิศทาง เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดี พิจารณาเลือก ใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์เป็นแสงที่ไม่มีเงา และให้ค่าของสีที่มีความถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายในดู นุ่มนวลสบายตา

- พื้น** : ในหัวข้อที่ 3.5 หลักฐานสมัยกรุงศรีอยุธยา - 3.7.2 สมัยรัชกาลที่ 3 ใช้พื้นไม้เดิมของโครงการ เพราะมีความทนทานแข็งแรง
- ผนัง** : โดยรวมใช้กระเบื้องหินแกรนิตใต้ผสมกับลามิเนตและแผ่นโลหะสกรีนภาพ
- เพดาน** : เลือกวัสดุที่ใช้ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดี พิจารณาเลือกใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์เป็นแสงที่ไม่มีเงาและให้ค่าของสีที่มีความถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายในดูนุ่มนวลสบายตา

- พื้น : ในหัวข้อที่ 3.7.3 สมัยรัชกาลที่ 5 ปูพรมสีครีมลายขวาง เพราะสามารถ
เก็บเสียงได้ดี
- ผนัง : ส่วนที่เป็นแท่นจัดแสดงฐานหินแกรนิตได้ และลามิเนตผสมกับแผ่น
โลหะสกรีนภาพ
- เพดาน : DROP ฝ้าด้วยแผ่นยิปซัมบอร์จอบเรียบทาสีขาวเดินบัวเพดานโดยรอบ
ห้อง ฝ้าไฟ DOWN LIGHT ให้แสงแบบ DAY LIGHT

- พื้น : ในหัวข้อที่ 3.7.3 สมัยรัชกาลที่ 5 ข้อ 3 วัดหลวงพ่อโสธร ปูพรมสีครีม
- ผนัง : โดยรวมใช้ผนังสีเหลืองครีม ส่วนผนังที่ทำเป็นฉากกันเป็นลามิเนตผสม
กับแผ่นโลหะมีการสกรีนรูปภาพ
- เพดาน : เลือกใช้วัสดุที่ใช่ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดีพิจารณาเลือก
ใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ เพราะเป็นแสงที่ไม่เงาและให้ค่าของสีที่มีความ
ถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายใน
ดูนุ่มนวล สบายตา

ภาพที่ 153

แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 3 ประวัติศาสตร์เมืองฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 ชาติพันธุ์วิทยา

แนวทางในการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 4 ที่ต้องการนำเสนอความเป็นมาของกลุ่มคนที่แตกต่างกันไป ตามถิ่นฐานที่มา ภาษา วัฒนธรรม แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกัน จวบจนปัจจุบัน ทุกคนทุกกลุ่ม เรียกตนเองว่าชาวแปดริ้ว แนวทางการออกแบบ จึงนำเทคนิคของการใช้องค์ประกอบของการฟิวคและสีมาใช้ในการออกแบบ

พื้น : ปูพรมและไม้

ผนัง : ใช้ผนังรวมของอาคารดีเทลิ่งครีม วัสดุที่ใช้ทำฉากเป็นหินแกรนิตและแผ่นลามิเนต

เพดาน : DROP ฝ้าแผ่นยิบซัมบอร์ดฉาบเรียบซ่อนไฟฟลูออเรสเซนต์ โดยใช้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดานเพื่อให้บรรยากาศภายในนุ่มนวลสบายตา

ภาพที่ 154

ทัศนียภาพหัวข้อที่ 4 ชาติพันธุ์วิทยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 5 ของดีเมืองแปดริ้ว

แนวทางในการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 5 ที่ต้องการนำเสนอให้เห็นผลผลิตที่ทำชื่อเสียงให้กับ จ. ฉะเชิงเทรา และภาพชีวิตของคนใน จ. ฉะเชิงเทราที่เกี่ยวกับการผลิตขนม แนวทางในการออกแบบ จึงนำเทคนิคของการใช้องค์ประกอบเพื่อบรรยายให้เรื่องราว โดยใช้ GRAPHIC ART ตกแต่งประกอบการจัดแสดง

พื้น : ไม้สักคู่เป็นธรรมชาติ

ผนัง : ใช้ผนังสีเหลืองครีมของอาคารประกอบกับการใช้หินแกรนิตใต้และลามิเนตผสมกับวัสดุที่ทันสมัยประเภทโลหะ

เพดาน : เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดี พิจารณาเลือกใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ เพราะเป็นแสงที่ไม่มีเงาและให้ค่าของสีที่มีความถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายในดูนุ่มนวล สบายตา

หัวข้อที่ 6 สถานที่สำคัญของ จ. ฉะเชิงเทรา

แนวทางในการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 6 ที่ต้องการนำเสนอ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทางธรรมชาติ ประเพณี และเทศกาลสำคัญใน จ. ฉะเชิงเทรา แนวทางในการออกแบบ จึงนำเทคนิคของการใช้องค์ประกอบเพื่อบรรยายให้เรื่องราว โดยใช้ GRAPHIC ART ตกแต่งประกอบการจัดแสดง

พื้น : ใช้พื้นไม้ ที่คู่เป็นธรรมชาติ

ผนัง : ใช้ผนังรวมของอาคารเป็นสีเหลืองครีมและทำฉากโดยใช้หินแกรนิตใต้ที่มีความแข็งแรงทนทาน ประกอบกับใช้วัสดุประเภทโลหะและกระจก เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

เพดาน : เลือกใช้วัสดุที่ใช้ทำโคมไฟที่มีคุณสมบัติสะท้อนแสงได้ดี พิจารณาเลือกใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ เพราะเป็นแสงที่ไม่มีเงาและให้ค่าของสีที่มีความถูกต้อง โดยให้แสงทางอ้อมส่องกระทบเพดาน เพื่อให้บรรยากาศภายในดูนุ่มนวลสบายตา

ภาพที่ 155
แสดงทัศนียภาพหัวข้อที่ 5, 6

หัวข้อที่ 7 ประวัติบุคคลสำคัญ

แนวทางในการออกแบบ

เนื่องจากวัตถุประสงค์ในหัวข้อที่ 7 ที่ต้องการนำเสนอประวัติโดยย่อของบุคคลสำคัญที่ทำชื่อเสียงให้กับ จ. จะเข็ญตรา แนวทางในการออกแบบ จึงเป็นการเน้นไปที่รูปภาพของบุคคลสำคัญ ด้วยการใช้องค์ประกอบของการจัดแสดงด้วยสีของฉากหลัง และการจัดไฟประกอบในการออกแบบ

พื้น : ฟูพรมสีครีม

ผนัง : ใช้นั่งรวมๆ ของอาคารเป็นสีเหลืองครีมประกอบกับการทำฉากหลัง โดยให้แผ่นลามิเนตสลับกับกระจกเพื่อให้ดูโปร่ง

เพดาน : DROP ฝ้าด้วยแผ่นยิปซัมบอร์ดฉาบเรียบทาสีขาว เพื่อช่วยในการสะท้อนแสง โดยใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ ส่องกระทบทางอ้อมเพื่อให้แสงภายในมีบรรยากาศที่นุ่มนวล สบายตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 156

แสดงทัศนียภาพ หัวข้อที่ 7 ประวัติบุคคลสำคัญ

ภาพที่ 157

แสดงวัสดุที่ใช้ในส่วนจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 157
แสดงวัสดุที่ใช้ในส่วนจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.3 ส่วนห้องสมุด

ลักษณะการใช้และประเภทผู้ใช้

เป็นส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา และให้บริการในการค้นคว้าแก่นักศึกษาทั่วไปที่สนใจ มีบริการตู้รับฝากของทางด้านหน้า และตู้บัตรรายการเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า มีบริการด้าน COMPUTER ออนไลน์กับหอสมุดแห่งชาติท่าवासกรี เพื่อการให้บริการทางด้านข้อมูลข่าวสารที่มีความสะดวกรวดเร็ว และวิทัศน์แสดงการเรียนการสอน ข้างลิบหมู่สำหรับผู้สนใจ

ความต้องการในการบริการ

1. เคารนเตอร์บริการ
2. ตู้รับฝากของ
3. ตู้บัตรรายการ
4. โต๊ะทำงานของเจ้าหน้าที่
5. โต๊ะบริการคนควาควยคอมพิวเตอร์
6. ตู้วิทัศน์แสดงการเรียนการสอนข้างลิบหมู่
7. ชั้นวางหนังสือ
8. ที่นั่งอ่านหนังสือ 4 ที่นั่ง

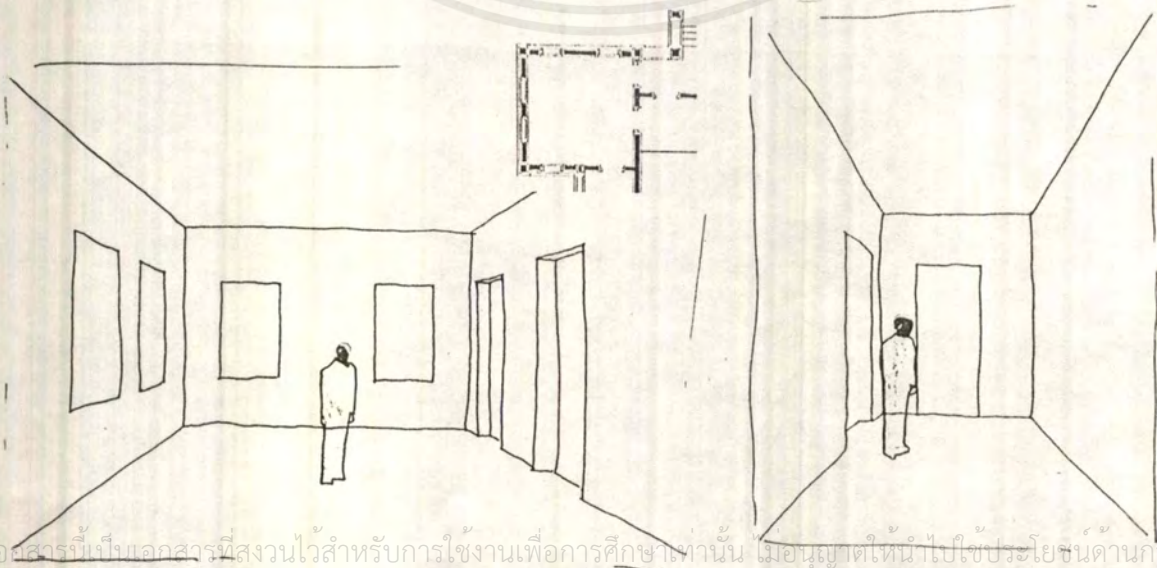
เวลาให้บริการ

เปิดบริการตั้งแต่วันพุธ - วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น.

พื้นที่ว่างภายใน

ภาพที่ 158

แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลง *SPARC* และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มี *SPARC* 2

แนวความคิดในการออกแบบห้องสมุด

เป็นส่วนที่ให้บริการทางวิชาการ ในการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมไทยแก่นักศึกษาทั่วไปที่สนใจ แนวความคิดในการออกแบบจึงนำบรรยากาศของ GALLERY มาประยุกต์ใช้กับความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยของห้องสมุด โดยนำผลงานศิลปะเกี่ยวกับช่างสิบหมู่มาประดับตกแต่ง การเลือกรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่เรียบง่ายที่มีความสะดวกในการใช้งาน การเลือกใช้สีโทนเย็น เพื่อให้เกิดความรู้สึกสบายและผ่อนคลาย

ภาพที่ 159

แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในส่วนห้องสมุด

แนวทางการออกแบบ

การวิเคราะห์งานออกแบบ

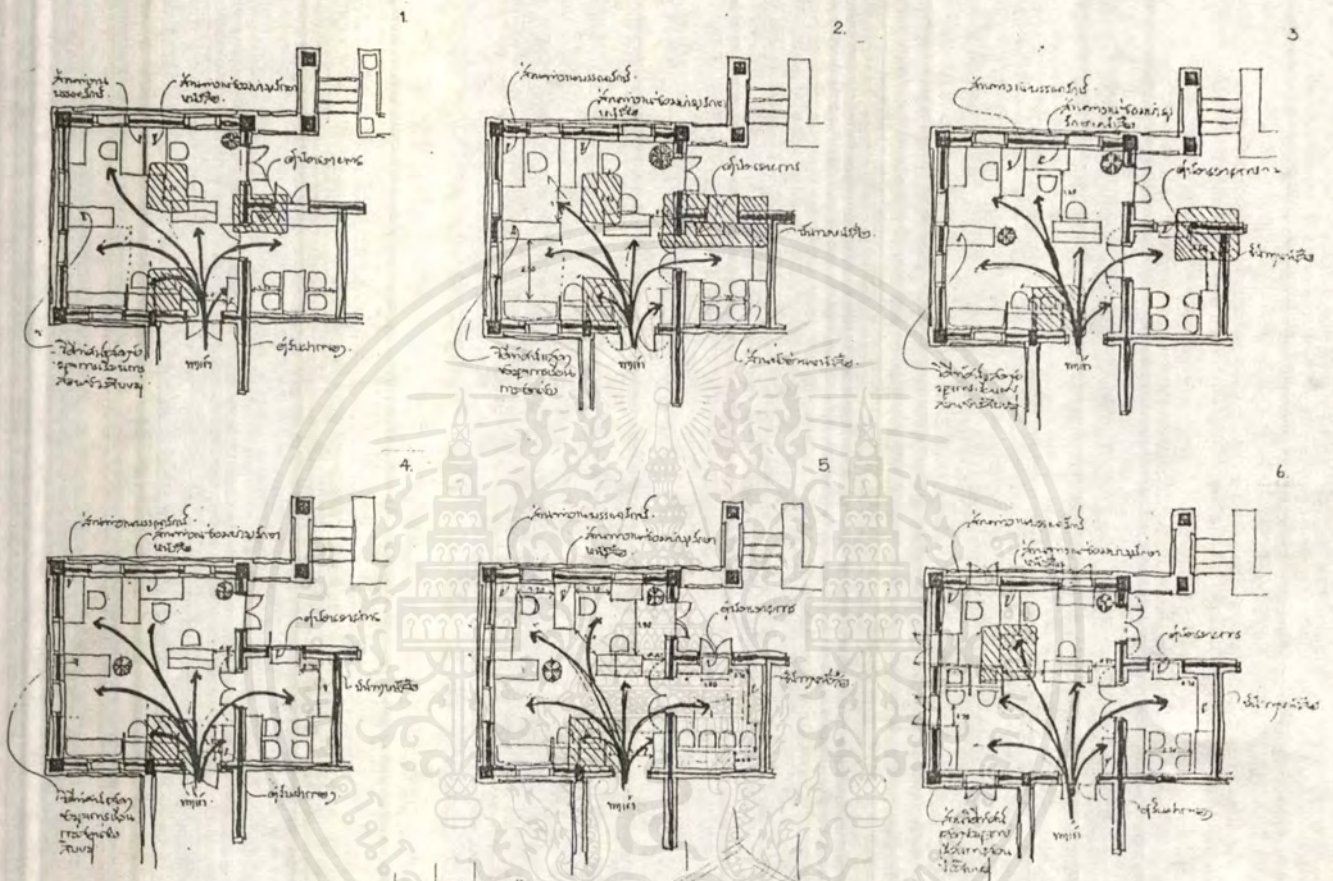
- การวิเคราะห์การจัดวางผัง

จากภาพที่ แสดงการวิเคราะห์ทางสัญจรในพื้นที่ใช้งาน ส่วนห้องสมุดจะสังเกตเห็นว่าในการจัดวางผังเฟอร์นิเจอร์ได้ถูกกำหนดด้วยทางสัญจรภายใน การวิเคราะห์การจัดวางผังจึงทำให้เกิดความสะดวกสบายในการใช้งานมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 160

แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังภายในส่วนห้องสมุด

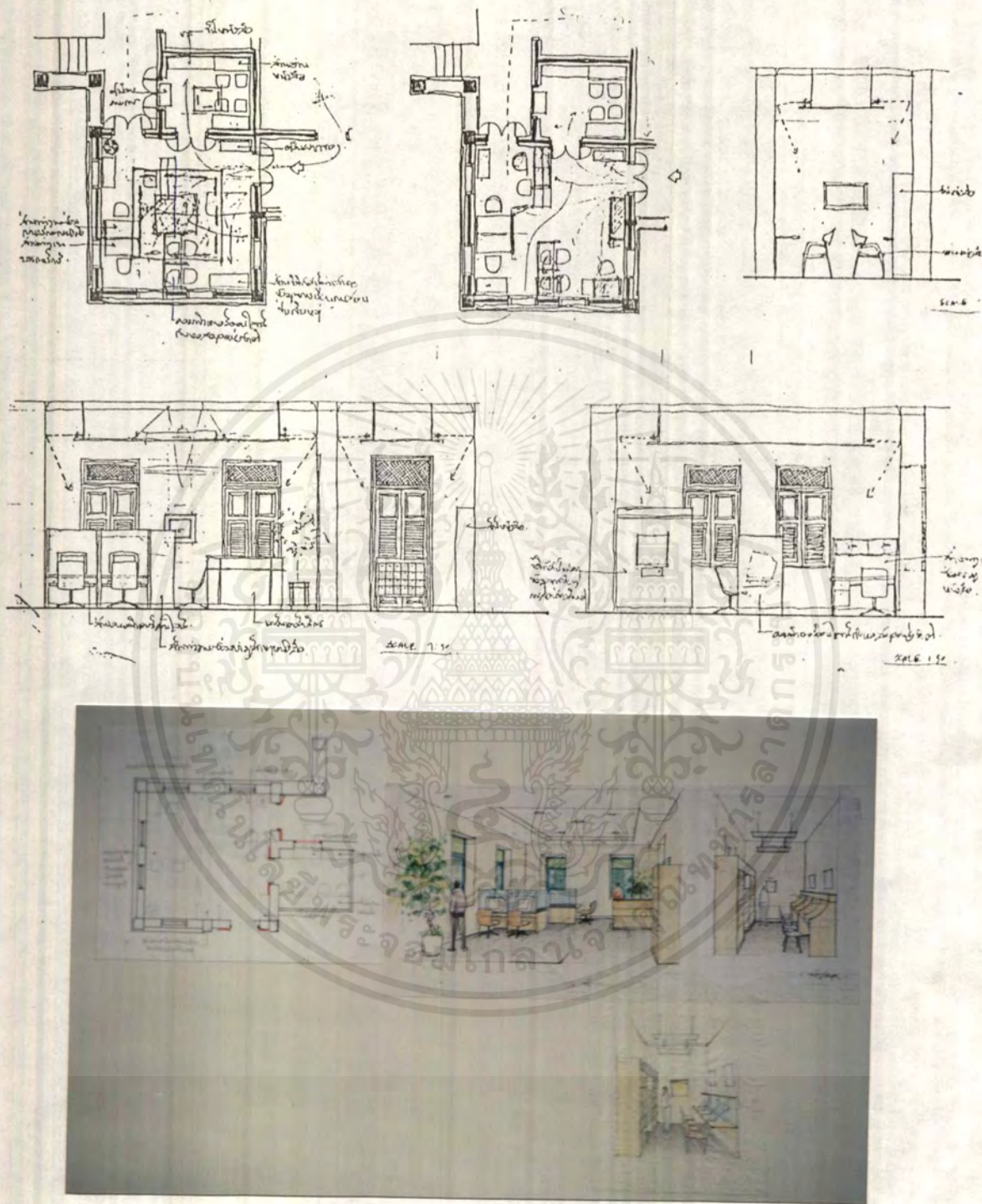
- การวิเคราะห์การเพื่อหาแนวทางในการออกแบบ

เมื่อได้ผังที่มีความสะดวกสบายในการใช้งานแล้ว จึงได้ทำการออกแบบเพื่อให้ได้บรรยากาศที่สบาย ผ่อนคลายด้วยสีโทนเย็น การเลือกใช้รูปแบบที่เรียบง่ายของอาคารนิตยสารธุรกิจ โต๊ะทำงาน โดยคำนึงถึงความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยและความสะดวกในการใช้งาน การประดับตกแต่งผนังอาคารด้วยรูปภาพที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนรู้ แสดงถึงความ เป็นห้องสมุดที่ให้บริการค้นคว้าทางด้านศิลปวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 161

แสดงการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในงานออกแบบ

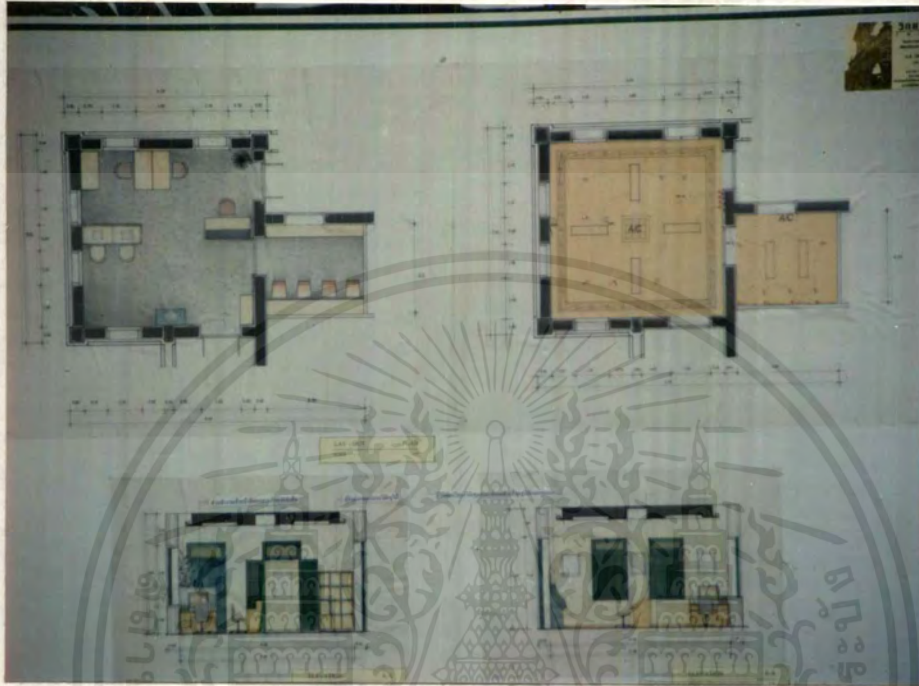

การจัดวางผังเฟอร์นิเจอร์ในส่วนห้องสมุด

ในการจัดวางผังได้คำนึงถึงทางสัญจรและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการเป็นหลัก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเข้าใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 162
แสดงการจัดวางผังภายในห้องสมุด

เมื่อเข้าสู่ภายในจะพบ COUNTER บริการและตู้รับฝากของห้องเล็กทางด้านขวามือจัดให้เป็นส่วนที่กั้นค้ำจากหนังสือ ประกอบไปด้วยตู้บัตรรายการ ตู้หนังสือและที่นั่งอ่านหนังสือ ทางด้านซ้ายเป็นส่วนที่ให้บริการค้ำค้ำด้วยคอมพิวเตอร์ซึ่งต้องการ การควบคุมจากเจ้าหน้าที่เป็นพิเศษ ประกอบไปด้วยตู้วิทัศน์แสดงการเรียนการสอนข้างสิบหมู่และคอมพิวเตอร์ออนไลน์กับห้องสมุดแห่งชาติ ส่วนทางด้านหลัง COUNTER ทั้งหมดเป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ และซ่อมบำรุงรักษาหนังสือ

การใช้วัสดุในการออกแบบ

พื้น : เนื่องจากภายในห้องสมุดมีการบริการด้านคอมพิวเตอร์ออนไลน์กับห้องสมุดท้าวาศกรีซึ่งต้องมีการดูแลรักษาเป็นพิเศษ จึงปูพรมที่พื้นอีกทั้งให้ความรู้สึกสบาย และช่วยดูดซับเสียงได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพดาน, ไฟ : ส่วนที่ 1 DROP ฝ้า ในส่วนกลางห้องโดยใช้อลูมิเนียมบอร์ด เป็นวัสดุกรุฝ้าที่สามารถดูดซับและป้องกันเสียงสะท้อน ใช้ไฟหลอด ฟลูออเรสเซนต์เป็นไฟให้แสงสว่างทั้งห้อง เนื่องจากให้แสงที่ใกล้เคียงธรรมชาติ สบายตา และการกระจายของแสงสม่ำเสมอทั่วห้อง

ส่วนที่ 2 ฝ้าเรียบโดยใช้อลูมิเนียมบอร์ดเป็นวัสดุกรุฝ้า และใช้ไฟแชน ฟลูออเรสเซนต์เลือกใช้โคมไฟที่ให้แสงแบบทางอ้อมที่ให้แสงสว่างทั่ว ทั้งห้อง และมีแสงที่นุ่มนวลสบายตา

ผนัง : ผนังโดยรอบห้องฉาบเรียบทาสีเดินบัวพื้นไม้สักทำสี และบัวเพดาน ไม้ ทำสีขาวโดยรอบห้องมีการประดับตกแต่งผนังด้วยรูปภาพที่เกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อให้ได้บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

รูปแบบเฟอร์นิเจอร์และวัสดุ : เลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีรูปแบบเรียบง่าย ทันสมัย เพื่อให้เข้ากับความต้องการในการใช้งานเกิดความสะอาดสบาย

1. เคาร์นเตอร์บริการ TOP หินแกรนิตสีดำตัวตู้โครงไม้กรุไม้แอสซีออน เพื่อให้ภายในห้องดูสว่าง
2. ตู้รับฝากของ ไม้แอสซีออนทำเป็นช่อง ๆ
3. ตู้วิดิทัศน์ โครงไม้กรุลามิเนตสีเขียวนอมเทาและสีเทา และทำเส้นคาดด้วยอลูมิเนียม
4. โต๊ะคอมพิวเตอร์ออนไลน์และโต๊ะทำงานเจ้าหน้าที่ โครงไม้กรุไม้แอสซีออน เดินเส้นคาดด้วยอลูมิเนียม ติดกระจกหลายผ้่าเพื่อบังสายตาและให้เกิดความ เป็นส่วนตัวในการใช้งาน
5. เก้าอี้ถูกล้อเพื่อความสะดวกในการทำงานบุผ้านู
6. ชั้นวางหนังสือและตู้บัตรรายการ โครงไม้กรุไม้แอสซีออนสูงเท่าของประตูบาน
7. ที่นั่งอ่านหนังสือ TOP โต๊ะชิดกับผนังเบาขาดลอดห้องใช้กระจกหลายผ้่ากัน เพื่อให้เกิดความเป็นสัดส่วน และใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ติดผนัง เพื่อให้แสง เวลาคนควา
8. เก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือ เลือกรูปแบบที่เรียบง่ายดูทันสมัย

ภาพที่ 163
แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องสมุด (1)

ภาพที่ 164
แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องสมุด (2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 165
แสดงวัสดุที่ใช้ภายในส่วนห้องสมุด

5.3.4 ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

ลักษณะการใช้และประเภทผู้ใช้

เป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ภายในซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมศิลปากร สำหรับผู้ที่เข้ามาติดต่อภายในส่วนสำนักงานซึ่งส่วนใหญ่ เป็นบุคคลจากภายนอก เช่น เข้ามายืมหนังสือเพื่อขอเข้าชมพิพิธภัณฑ์ ส่งพัสดุหรือติดต่อเจ้าหน้าที่ส่วนต่าง ๆ หรือขอเข้าพบหัวหน้าพิพิธภัณฑ์ ซึ่งจะต้องติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่ธุรการ โดยมีการจัดชุดรับแขกไว้เพื่ออำนวยความสะดวกและพูดคุยธุระ สำหรับแขกของหัวหน้าพิพิธภัณฑ์จะเชิญไปนั่งภายในห้องหัวหน้าที่จัดเตรียมชุดรับแขกไว้เพื่อต้อนรับ ซึ่งจะต้องเดินผ่านส่วนทำงาน ของเจ้าหน้าที่ธุรการ และเจ้าหน้าที่ที่ทะเบียน

ความต้องการในการบริการ

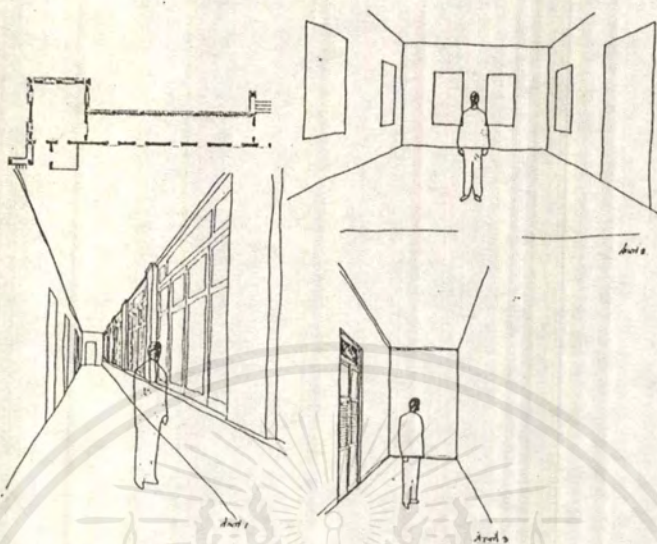
1. ที่นั่งพักคอยสำหรับผู้มาติดต่อ
2. โต๊ะและเก้าอี้ทำงานของเจ้าหน้าที่
3. ตู้เก็บเอกสารและพัสดุ
4. ชุดรับแขกของหัวหน้าพิพิธภัณฑ์
5. เวลาให้บริการ
6. เปิดบริการตั้งแต่วันพุธ - วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 7.30 - 16.00 น.

พื้นที่ว่างภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 166

แสดงพื้นที่ว่างภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

แนวความคิดในการออกแบบสวนสำนักงานบริหารและวิชาการ

เป็นส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ภายในซึ่งเป็นข้าราชการ แนวความคิดในการออกแบบ มุ่งเน้นให้เกิดความเป็นส่วนร่วมในการทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ เกิดความสะดวกในการควบคุมและประสานงาน และให้มีบรรยากาศที่สดชื่นผ่อนคลายในการปฏิบัติงาน โดยเลือกใช้สีโทนเย็น รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่เรียบง่ายที่คำนึงถึงความสะดวกในการใช้งาน

ภาพที่ 167

แสดงภาพประกอบแนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

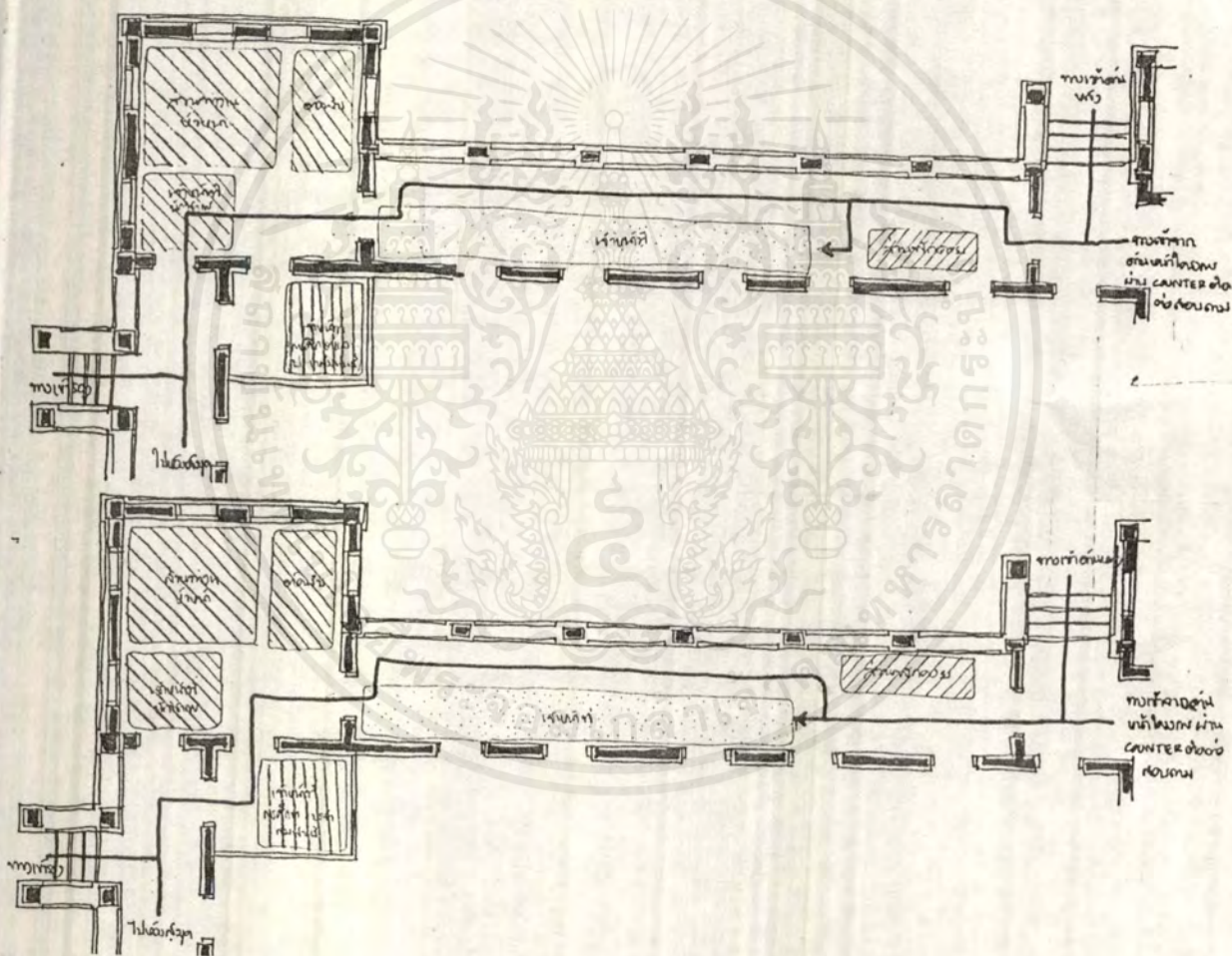
แนวทางการออกแบบ

การวิเคราะห์การจัดวางผัง

จากผังอาคารส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ ตามพฤติกรรมการใช้งานจากการวิเคราะห์การจัดวางผังทำให้ทราบว่า การจัดวางผังที่ชิดไปด้านใด ด้านหนึ่งทำให้เกิดความเป็นสัดส่วนและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การพิจารณาเปิดหรือปิดประตู ทางเข้าออกเป็นตัวกำหนดทางสัญจรภายในและการจัดวางตำแหน่งของครุภัณฑ์

ภาพที่ 168

แสดงการวิเคราะห์ทางสัญจรภายในที่มีอิทธิพลต่อการจัดวางผังส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

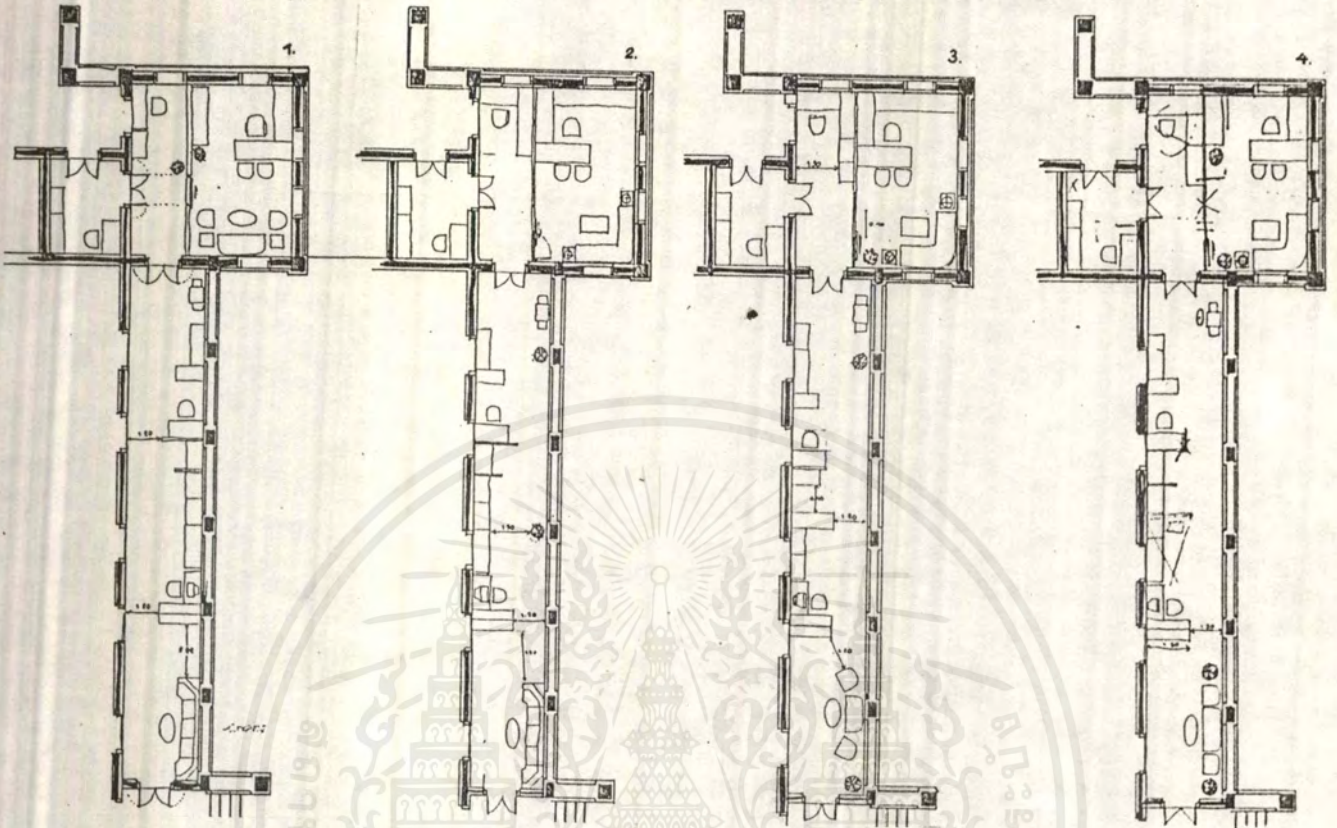

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานในพื้นที่ส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการทำให้ทราบว่าส่วนของเจ้าหน้าที่ธุรการจะเป็นตัวกำหนดทางสัญจรและควรอยู่ตรงกับประตูทางเข้าเพื่อความสะดวกในการติดต่อ การกำหนดตำแหน่งของเก้าอี้ต้อนรับที่ชิดผนังช่วยเพิ่มทางสัญจรให้มากขึ้น การเลือกรูปแบบครุภัณฑ์เป็นส่วนช่วยจัดระเบียบส่วนการทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

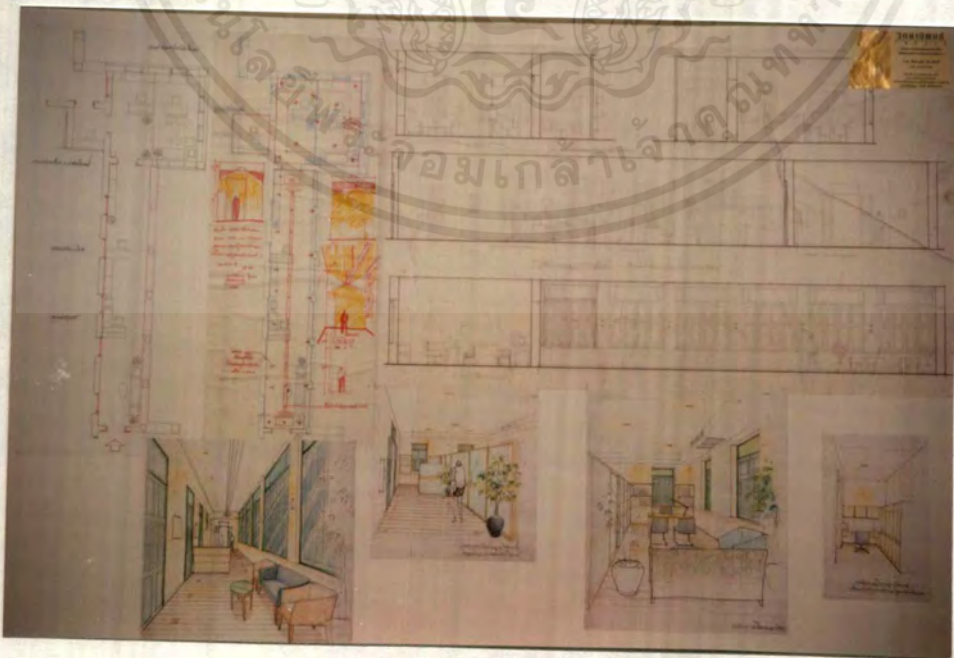
ภาพที่ 169

แสดงการวิเคราะห์การจัดวางผังในรูปแบบต่าง ๆ ภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

ภาพที่ 170

แสดงการวิเคราะห์การเลือกรูปแบบครุภัณฑ์และสีที่ใช้ภายในสำนักงานบริหารและวิชาการ

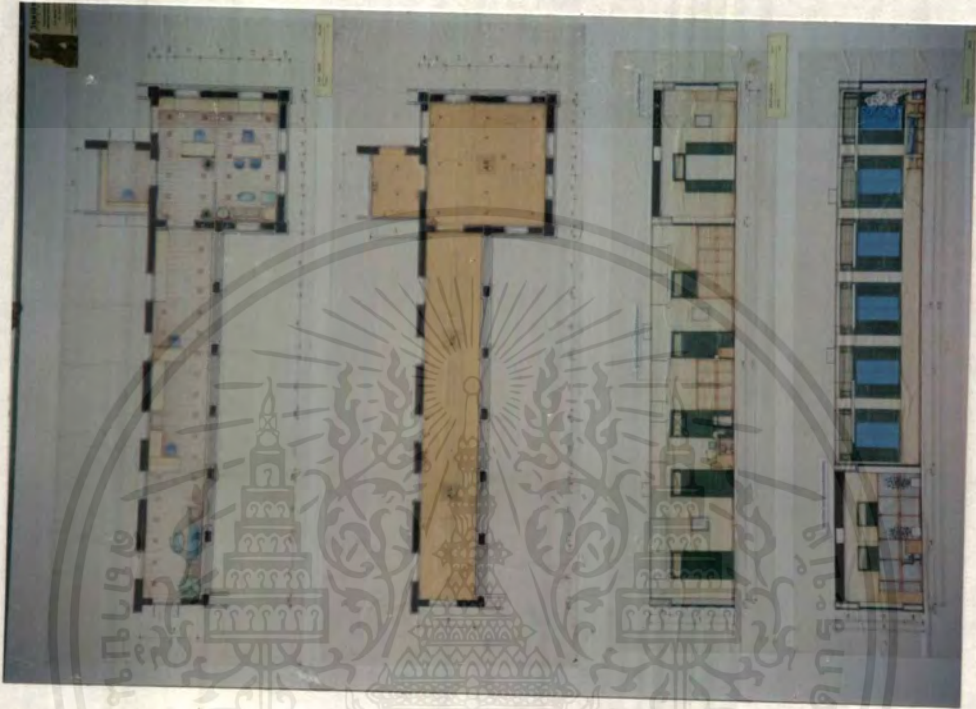

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางผังเฟอร์นิเจอร์ในส่วนห้องสมุด

ภาพที่ 171

แสดงการจัดวางผังภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

ในการจัดวางผังได้คำนึงถึงทางสัญจรและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการเป็นหลัก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้งาน เมื่อเข้าสู่ภายในส่วนที่ 1 จะพบกับ COUNTER บริการซึ่งเป็นส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่ธุรการ ด้านหน้าจัดเป็นชุดเก้าอี้ต้อนรับสำหรับผู้ที่มาติดต่องานราชการ ถัดจากส่วนเจ้าหน้าที่ธุรการจะเป็นส่วนเจ้าหน้าที่ทะเบียน เข้าสู่ส่วนที่ 2 จะเป็นเจ้าหน้าที่รักษารักขณ์วิชาการ และหัวหน้าพิพิธภัณฑฯซึ่งจัดให้อยู่เป็นสัดส่วนเพื่อความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ โดยมีชุดรับแขกไว้สำหรับต้อนรับแขกของหัวหน้าพิพิธภัณฑฯ เข้าสู่ส่วนที่ 3 เป็นส่วนการทำงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถติดต่อประสานงานภายในส่วนห้องสมุดได้สะดวกรวดเร็ว

การใช้วัสดุในการออกแบบ

พื้น : เนื่องจากลักษณะของผังส่วนสำนักงานส่วนที่ 1 มีปัญหาในเรื่องของความแคบและความยาวของห้อง การเลือกพื้นจึงใช้พรม โดยเลือกลายขวาง เพื่อช่วยเพิ่มความกว้างและทอนความยาวของห้องได้ ส่วนที่ 2 จากลักษณะผังได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ภายในห้องหัวหน้าพิพิธภัณฑฯ จึงเลือกปูพรมลายขวางเพื่อเพิ่มความกว้างของห้อง ส่วนข้างนอกปูพรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้จัดทำเห็นใจเรื่องลิขสิทธิ์ด้านการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบเดียวกัน โดยเลือกสายเป็นจุดเพื่อช่วยเบรกสายตา ส่วนที่ 3 ปูพรม
สีเรียบ ๆ เพื่อช่วยให้ภายในห้องดูกว้างขึ้น

เพดาน,ไฟ : ส่วนที่ 1 ผ้ายับยับบอร์คทาสิ แฉวนไฟฟลูออเรสเซนต์เสมอขอบ
หน้าต่างบนให้แสงแบบกึ่งทางอ้อมที่มีค่าใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติ
ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้ดีโดยจัด DOWN LIGHT สาด
ไปที่ผนังเพื่อเพิ่มมิติความกว้างของห้อง และติดไฟกึ่งที่เสาด้านหน้าต่าง
เพื่อให้เกิดจังหวะของแสงที่สวยงาม

ส่วนที่ 2 DROP ผ้าในส่วนกลางห้อง โดยใช้แผ่นยับยับบอร์ค ติดไฟ
DONW LIGHT ที่ให้แสงแบบ DAY LIGHT เพื่อความสวยงาม

ส่วนที่ 3 ผ้าเรียบใช้แผ่นยับยับบอร์คทาสิ

ผนัง :ผนังโดยรอบห้องฉาบเรียบทาสิ เดินบัวพื้นไม้สักทำสิ และบัวเพดานไม้
ทำสิโดยรอบห้อง มีการประดับตกแต่งผนังด้วยโคมไฟและรูปภาพที่
เกี่ยวกับศิลปะภายในจ.จะเชิงเทรา และผนังกันส่วนโครงไม้ติดกระเบื้อง
รูปแบบเฟอร์นิเจอร์และวัสดุ : เลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่เรียบง่ายทันสมัยที่คำนึงถึง

ความสะดวกในการใช้งาน

1. ชุดเก้าอี้ต้อนรับ เลือกรูปแบบเก้าอี้ที่ดูบางเบา โครงไม้บุผ้าสีเขียวน้ำเงิน
และสีส้มอมเหลืองที่มีความกลมกลืนกับสีอาคาร
2. เคาร์นเตอร์ติดต่อโครงไม้กรุไม้อัดสักทำสิธรรมชาติ TOP ติดกระเบื้องลายผ้า
3. โต๊ะเจ้าหน้าที่ โครงไม้กรุไม้อัดสักทำสิธรรมชาติ
4. ตู้เก็บเอกสาร โครงไม้กรุไม้อัดสัก คาดทิวไม้สีเข้ม
5. เก้าอี้เจ้าหน้าที่ทั่วไปล้อเลื่อนบุผ้าบุสีเทาอมฟ้า
6. ชุดรับแขกหัวหน้าพิพิธภัณฑ์ เลือกรูปแบบเรียบ ๆ บางเบา ดูภูมิฐานด้วยลวด
ลายผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 172

แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานส่วนที่ 1

ภาพที่ 173

แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานส่วนที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 174

แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานส่วนที่ 2

ภาพที่ 175

แสดงวัสดุที่ใช้ภายในส่วนสำนักงานบริหารและวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ฉะเชิงเทรา

CHACHOENGSAO

ฉะเชิงเทราตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของไทย มีพื้นที่ประมาณ 5479, 4 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,395 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.8 ของพื้นที่ภาคตะวันออก มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 2 รองจากจังหวัดจันทบุรี อาณาเขตของจังหวัดแผ่ไปจนจรดนครนายกและปราจีนบุรีทางทิศเหนือ ชลบุรีและจันทบุรีทางทิศใต้ ปราจีนบุรีทางทิศตะวันตก และกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการและปทุมธานีทางทิศตะวันตก

ฉะเชิงเทราเป็นเมืองที่ใกล้ชายฝั่งทะเล มีส่วนที่ติดกับชายฝั่งยาวถึง 12 กิโลเมตรที่อำเภอบางปะกงตลอดแนวชายฝั่งคือป่าชายเลน ที่ยังคงสภาพอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ติดทะเลทำให้เมืองนี้ได้รับอิทธิพลจากลมบกและลมทะเลอย่างเต็มที่ และด้วยมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันตกเฉียงใต้ ฉะเชิงเทราจึงชุ่มชื้นด้วยฝนที่ตกต้องตามฤดูกาล

แหล่งที่ตั้งตามถนนสายหลักที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินรวม 4 สาย คือ หมายเลข 34 , 304 , 314 และ 331 พื้นที่ของจังหวัดสามารถแบ่งสภาพการพัฒนาทางกายภาพของพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. เป็นพื้นที่ทางทิศตะวันตก และทิศใต้ของจังหวัด ติดต่อกันกับกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และจังหวัดชลบุรี มีสภาพเป็นที่ราบลุ่ม ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองบางปะกง บ้านโพธิ์ และอำเภอบางน้ำเปรี้ยวซึ่งทิศตะวันออก พื้นที่ส่วนนี้มีแนวโน้มจะกลายเป็นย่านอุตสาหกรรม ชุมชนเมือง การบริการและที่อยู่อาศัย และอยู่ใกล้สนามบินนานาชาติแห่งที่ 2 (สนามบินหนองงูเห่า)

2. เป็นพื้นที่ 2 ฝั่งแม่น้ำบางปะกง (พื้นที่ตอนกลางของจังหวัด) อยู่ในเขตอำเภอเมืองบางส่วน บางคล้า กิ่งอำเภอคลองเขื่อน บ้านโพธิ์ซีกตะวันออก อำเภอบางน้ำเปรี้ยวซีกตะวันออก อำเภอพนมสารคาม อำเภอราชสาสน์ และอำเภอแปลงยาว ส่วนใหญ่ทำการเกษตรกรรมปลูกข้าว ผลไม้ เลี้ยงสัตว์ และพืชไร่ ขณะนี้กรมชลประทานเข้ามาดำเนินการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำบางปะกงในท้องที่อำเภอเมืองซึ่งจะแล้วเสร็จในปี 2542

3. เป็นที่พื้นที่ราบลุ่มเขา มีป่าไม้ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และแหล่งต้นน้ำลำธาร

“ละเซิงเทรา” กับ “แปดริ้ว”

“ละเซิงเทรา” กับ “แปดริ้ว” คือสองชื่อที่เรียกขานเมือง “ละเซิงเทรา” เป็นชื่อที่ใช้ในทางราชการ “แปดริ้ว” เป็นภาษาท้องถิ่นที่ชาวบ้านใช้เรียกกันมาช้านาน ซึ่งทั้งสองชื่อต่างก็มีเรื่องราวเล่าขานถึงความเป็นมาอย่างหลากหลายและมีสีสัน

ชื่อ “ละเซิงเทรา” มีต้นเค้าหนึ่งมาจากหนังสือชุมนุมพระนิพนธ์ภาคปกิณกะภาค 1 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความพาดพิงถึงเมืองละเซิงเทราว่า “ชื่อบ้านเมืองเหล่านี้เป็นชื่อไทยบ้าง ชื่อเขมรบ้าง เป็นสองชื่อทั้งไทยบ้างและเขมรบ้าง อย่างเมืองละเซิงเทราเป็นชื่อเขมร แปดริ้วเป็นชื่อไทย” นักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีบางท่านจึงมีความเห็นว่า “ละเซิงเทรา” น่าจะเพี้ยนมาจากคำเขมรว่า “สตรง์ตรง” หรือว่า “ถ่ทิ่งเทรา” ซึ่งแปลว่า “คลองลึก” ความเห็นนี้คงอาศัยเหตุผลทางภูมิศาสตร์ด้วยเพราะเมืองละเซิงเทราตั้งอยู่สองฝั่งแม่น้ำบางปะกง เมื่อครั้งที่ขอมยังมีอำนาจปกครองแผ่นดินไทยอยู่นั้น เมืองนี้เป็นเมืองหนึ่งที่อยู่ในอำนาจปกครองของขอมมาก่อน เป็นไปได้ว่าชาวเมืองสมัยโบราณอาจเรียกแม่น้ำบางปะกงว่า “คลองลึก” หรือ “คลองใหญ่” ตามลักษณะที่มองเห็น และด้วยอิทธิพลเขมรจึงได้เรียกชื่อแม่น้ำเป็นภาษาเขมรว่า “สตรง์ตรง” หรือ “ถ่ทิ่งเทรา” ครั้นเรียกกันไปนาน ๆ เสียงก็เพี้ยนกลายเป็น “ละเซิงเทรา” เมืองที่อยู่ฝั่งน้ำก็พลอยได้ชื่อว่า “ละเซิงเทรา” ไปด้วย อย่างไรก็ตามคนจำนวนมากที่มีความเห็นต่างออกไปว่าชื่อ “ละเซิงเทรา” น่าจะเพี้ยนจาก “แสงเทรา” หรือ “แซงเซา” หรือ “แสงเซา” อันเป็นชื่อเมืองที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชเสด็จไปตีก็ได้ ตามที่พระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐกล่าวไว้มากกว่า เพราะการออกเสียงใกล้เคียงกันมาก ยิ่งเมื่อประกอบกับความคิดว่าเมือง

ตั้งขึ้นในตอนต้นของกรุงศรีอยุธยาอันเป็นเวลาที่ยี่สิบเรียงนามต่าง ๆ น่าจะเป็นคำไทยหมดแล้ว โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับเมืองอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันอย่าง นนทบุรี นครไชยศรีและสาครบุรี ซึ่งล้วนแต่มีเชื้อสายไทยอิทธิพลอินเดีย ยิ่งทำให้น่าเชื่อว่าเมืองนี้ไม่ใช่คำเขมร หากแต่เป็นคำไทยที่เพี้ยนมาจากชื่อเมืองในพงศาวดารนี้เอง

ส่วนความเป็นมาของชื่อ “แปดริ้ว” ก็มีตำนานมาหลายกระแส บ้างก็ว่าเมืองนี้แต่ไหนแต่ไรมาเป็นเมืองอยู่ช้ำชอน้ำ ในลำน้ำอูคมสมบูรณ์ด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด โดยเฉพาะปลาช่อนซึ่งเป็นปลาน้ำจืดที่มีชุกชุมและขนาดใหญ่กว่าในท้องถื่นอื่น ๆ จนเมื่อนำมาแล่นเนื้อเพื่อตากทำปลาแห้ง สามารถแล่นออกได้ถึง “แปดริ้ว” เมืองนี้จึงได้ชื่อว่าเมือง “แปดริ้ว” ตามขนาดอันใหญ่โตของปลาช่อนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเมือง

นอกจากนี้ยังมีนิทานพื้นบ้านซึ่งมีเนื้อเรื่องค่อนข้างผาดโผนคือเรื่อง “พระรถ - เมรี” ซึ่งเป็นนิทานเรื่องหนึ่งในปัญญาสชาดว่า ชกษได้ฆ่านางสิบสองแล้วลากศพไปยังทำน้ำ ในบริเวณที่เป็นคลอง “ท่าลาด” แล้วฆ่าเหล่าศพออกเป็นริ้ว ๆ รวมแปดริ้ว แล้วทิ้งลอยไปตามน้ำท่าลาด ริ้วเนื้อริ้วหนังของนางสิบสองลอยมาออกข้างแม่น้ำบางปะกงไปจนถึงฉะเชิงเทรา เมืองนี้จึงได้ชื่อว่า “แปดริ้ว”

ฉะเชิงเทราในอดีต

เมืองฉะเชิงเทราถือกำเนิดขึ้นเมื่อใด ไม่มีผู้ใดยืนยันได้แน่ชัด แต่จากที่ตั้งของเมือง นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าริมฝั่งแม่น้ำบางปะกงแห่งนี้ เมื่อหลายพันปีก่อน น่าจะเป็นแหล่งอารยธรรมสำคัญแห่งหนึ่งเช่นเดียวกับที่ราบลุ่มแม่น้ำอื่น ๆ ซึ่งเป็นแหล่งพักพิงอาศัยของผู้คนมาแต่โบราณ และมีการขุดค้นพบ โครงกระดูกและเครื่องประดับมีค่าอายุกว่า 5,000 ปี ณ แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งเชื่อว่าอยู่ในเขตการปกครองของเมืองฉะเชิงเทรามาก่อน จึงเกิดเป็นหลักฐานว่า ผู้ที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ในครั้งนั้น น่าจะเป็นมนุษย์โบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มีความเจริญรุ่งเรือง และจากการศึกษาของนักภูมิศาสตร์ ในช่วงระหว่าง 7,000 ปีถึง 2,000 ปีก่อนคริสตกาลนั้น ระดับชายฝั่งยังอยู่ลึกเข้าไปกว่าปัจจุบันนี้มาก และชุมชนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ทั้งหลายน่าจะอยู่ตั้งรกรากอยู่ใกล้เคียงกันตามชายฝั่งทะเลแถบนี้ จึงมีความเป็นไปได้ว่าเจ้าของอารยธรรมที่โคกพนมดีอาจจะเป็นบรรพชนของผู้สร้างอารยธรรมขุดสำริดอันเลื่องชื่อที่บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานีก็ได้

เมื่อล่วงเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ แหล่งอารยธรรมลุ่มแม่น้ำบางปะกงจะมีหลักฐานชัดเจนขึ้น แต่บ้านเมืองในยุคต้นพุทธกาลนี้ก็ยังมีได้รวมเป็นลักษณะ “อาณาจักร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มีราชธานี ณ ที่ใดที่หนึ่ง เป็นศูนย์กลางการปกครอง คงเป็นเพียงการรวมกลุ่มขึ้นเป็น “แคว้น” หรือ “นครรัฐ” เล็ก ๆ กระนั้นบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจได้เริ่มขึ้นแล้ว หากพิจารณาจากสภาพภูมิศาสตร์ ชุมชนศูนย์กลางของอารยธรรมลุ่มแม่น้ำบางปะกงนั้น น่าจะเป็นทางออกสู่ทะเลซึ่งสามารถติดต่อซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้าและวัฒนธรรม กับดินแดนโพ้นทะเล และในขณะเดียวกัน ก็สามารถนำพาสินค้าและวัฒนธรรมเหล่านั้นไปยังดินแดนภายในแผ่นดินใหญ่ ซึ่งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และที่ราบต่ำในกัมพูชาอันถือได้ว่าเป็นบ่อเกิดอารยธรรมสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสะดวก หลักฐานทางโบราณคดีที่ค้นพบได้ในบริเวณนั้น ไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรมหรือประติมากรรม ล้วนแสดงว่าชุมชนแห่งนี้มีอายุต่อเนื่องสืบมาหลายพันปี และมีมนุษย์อาศัยสืบเนื่องมาไม่ขาดสายตั้งแต่ยุคบรรพกาล

“ละเซิงเทรา” ได้ปรากฏอย่างเป็นเรื่องราวครั้งแรกในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991 - 2031) ละเซิงเทราได้รับบทบาทสำคัญในการปกครองในฐานะหัวเมืองชั้นในหรือเมืองจัตวาที่อยู่ใกล้ราชธานีของประเทศไทย เช่นเดียวกับราชบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี นครไชยศรี สุพรรณบุรี ชลบุรี

ในรัชสมัยของพระสมเด็จพระนเรศวรมหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา บทบาทของเมืองแห่งนี้ในฐานะเพื่อนร่วมทุกข์สุขของพี่น้องชาวไทยเริ่มเห็นชัดขึ้นเป็นรูปธรรมเป็นครั้งแรก ด้วยเหตุที่ละเซิงเทราตั้งอยู่ใกล้ชายแดนเขมรแต่ไหนแต่ไรมา เขมรมักถือโอกาสเข้าตีไทยโดยยกทัพมากวาดต้อนผู้คนอยู่เนือง ๆ ในเวลาที่ไทยเพลี่ยงพล้ำในการศึกกับพม่า ในปีพ.ศ. 2126 สมเด็จพระนเรศวรมหาราชจึงได้ทรงเกณฑ์ผู้คนนับหมื่นเสด็จกรีธาทัพไปตีเมืองละแวกเพื่อแก้แค้นเขมร การศึกครั้งนั้นเป็นครั้งใหญ่ที่มีการวางแผนการรบอย่างรอบคอบ และละเซิงเทราได้กลายเป็นขุมกำลังและแหล่งเสบียงสำคัญที่มีหน้าที่แจกจ่ายเสบียงให้แก่กองทัพหลวง

ไม่ถึงสองร้อยปีให้หลัง ละเซิงเทราก็มีบทบาททางการเมืองอย่างสำคัญในประวัติศาสตร์ชาติไทยอีกครั้งหนึ่ง ในปี พ.ศ. 2310 ซึ่งเป็นปีที่กรุงศรีอยุธยาแตกพ่ายแก่พม่า พระยากำแพงเพชรผู้ซึ่งในภายหลังได้ขึ้นครองราชย์เป็นสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้ขุมนุมคนประมาณพันเศษ เดินทางจากกรุงศรีอยุธยาที่ล่มแล้ว หมายจะไปช่องสุไ่กำลังที่เมืองจันทบุรีเพื่อกอบกู้ชาติไทย ทัพไทยถูกทหารพม่าติดตามมาดักที่บริเวณปากน้ำเจ้าโล้ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองละเซิงเทรา ในขณะนั้นจึงเกิดปะทะขึ้นแต่ด้วยชัยภูมิของเมืองอันเหมาะแก่การทำสงครามกองโจร พระยากำแพงเพชรจึงสามารถตีทัพ

พม่าแตกพ่ายไป และเดินทางต่อไปจนถึงที่หมาย และภายหลังจากที่ศึกปรือทหารจนมีกำลังกล้าแข็งแล้ว ก็ได้นำกำลังโดยใช้เมืองฉะเชิงเทราเป็นเส้นทางหนึ่งในการเดินทัพเข้าโจมตีพม่าที่เมืองธนบุรี แล้วขึ้นไปตีค่ายโพธิ์สามต้นเป็นค่ายใหญ่ของพม่าที่อยู่ชยาทำการกอบกู้เอกราชให้กับชาติไทยได้เป็นผลสำเร็จ

โฉมหน้าใหม่ของเมืองนี้เริ่มชัดเจนขึ้นในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เพราะเป็นเวลาที่ฉะเชิงเทราได้รับบทบาทในฐานะ “เมืองหน้าด่าน” ที่สำคัญแห่งหนึ่งของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองฉะเชิงเทราเกิดอีกหิมหมายจะแข่งขันอำนาจในการปกครองเขมรและสถาปนาภคินทรีย์เขมรจากไทย จนเกิดลูกกลมกลายเป็นสงคราม “อานามสยามยุทธ” ระหว่างไทยกับญวนซึ่งจับคู่เวียนกันเนิ่นนานถึง 14 ปี (พ.ศ. 2376 - 2390) หลังจากสงครามญวนดำเนินไปได้ราว 1 ปี คือในปีพ.ศ. 2377 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายที่ว่าการเมืองฉะเชิงเทราจากเดิมซึ่งตั้งอยู่ที่ปากน้ำเจ้าโล้ มาสร้างกำแพงเมืองใหม่ที่บ้านท่าไช แขวงเมืองฉะเชิงเทรา ซัดกับลำน้ำบางปะกงซึ่งเป็นเสมือนกำแพงธรรมชาติที่ป้องกันศัตรูได้อย่างดี หมายให้ช่วยรักษาเมืองหลวงให้พ้นภัยจากข้าศึก กำแพงเมืองนี้นอกจากจะเป็นปราการในการป้องกันเมืองหลวงแล้ว ยังกลายเป็นศูนย์อำนาจรัฐแห่งใหม่ และเป็นเครื่องแสดงอาณาเขตของเมืองด้วย ต่อมาเมื่อเกิดการสร้างบ้านแปลงเมืองใหม่ภายในกำแพงความเป็น “เมือง” ที่มีอาณาเขตแน่นอนของฉะเชิงเทราจึงได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์

“สมัยใหม่” ของฉะเชิงเทราเริ่มต้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งราชวงศ์จักรี เมืองไทยได้เปิดรับอารยธรรมตะวันตกและเริ่มค้นชีวิตความเป็นอยู่ รับสถานการณ์โลก มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมนานัปการเพื่อนานาชาติเห็นว่า ไทยเป็นประเทศที่มีอารยธรรมประเทศหนึ่ง เมื่อลูถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อิทธิพลของมหาอำนาจตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ยิ่งกว้างขวาง กิจการภายในของไทยถูกคุกคามและแทรกแซงเป็นอีกครั้งที่ไทยพบกับภัยทางการเมืองในรูปแบบใหม่ที่รุนแรง

ด้วยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยได้หันมาใช้นโยบาย “การเมือง” นำหน้า “การทหาร” และในขณะเดียวกันก็เร่งพัฒนาบ้านเมืองให้ทันสมัย ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน นำการปกครองระบบ “เทศาภิบาล” มาใช้โดยรวบรวมเมืองต่าง ๆ ขึ้นเป็น “มณฑล” โดยยึดเอาลำน้ำเป็นหลัก ฉะเชิงเทราที่เข้าร่วมมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าครั้งยิ่งใหญ่ด้วย โดย

ได้รวมเข้าเป็นหนึ่งในมณฑลปราจีนบุรีในปี พ.ศ. 2435 ร่วมกับเมืองปราจีนบุรี นครนายก พนมสารคาม มีลำน้ำบางปะกงเป็นลำน้ำสายหลักและมีการวางผังเมืองอย่างเป็นระบบระเบียบเป็นครั้งแรก และฉะเชิงเทราจึงกลายเป็นที่ว่าการมณฑลแห่งนี้ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา “มณฑลปราจีน” ในครั้งนั้นคือสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาติในยุคของการล่าอาณานิคมอย่างแท้จริง ฉะเชิงเทราซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ว่าการมณฑลก็ได้กลายเป็นต้นฉบับของการปกครองที่ก้าวหน้าและมั่นคง ให้มณฑลอื่น ๆ ได้ถือเป็นแบบอย่าง

จวบจนอย่างเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2475 เมื่อการปกครองระบบ “เทศาภิบาล” ยุติลงและเริ่มการใช้พระราชบัญญัติว่าด้วย “ระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476” อำนาจปกครองจึงเริ่มกระจายสู่ส่วนภูมิภาค คำว่า “เมือง” ได้เปลี่ยนเป็น “จังหวัด” มี “ผู้ว่าราชการจังหวัด” เป็นผู้ดูแลกิจการของบ้านเมือง และในปี พ.ศ. 2495 ซึ่งเป็นปีที่มีการตั้งภาคครั้งสุดท้ายของไทย ฉะเชิงเทราก็ได้รับเลือกเป็นสถานที่ตั้งภาค มีเขตความรับผิดชอบ 8 จังหวัด

ปัจจุบันฉะเชิงเทรามีทั้งหมด 10 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอคือ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา , บางคล้า , บางน้ำเปรี้ยว , บางปะกง , บ้านโพธิ์ , พนมสารคาม , สยามชัยเขต , แพลงยาว , ราชสาสน์ , ท่าตะเกียบและกิ่งอำเภอกลองเชื่อน

ตารางแสดงการปกครองของแต่ละอำเภอและกิ่งอำเภอภายในจังหวัดฉะเชิงเทรา

	เขตการปกครอง		พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)
	ตำบล	หมู่บ้าน	
อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	19	184	232,500
อำเภอบางคล้า	9	56	142,438
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	10	146	311,625
อำเภอบางปะกง	11	106	232,500
อำเภอบ้านโพธิ์	17	73	135,625
อำเภอพนมสารคาม	8	84	357,500
อำเภอสนามชัยเขต	4	46	1,041,250
อำเภอแปลงยาว	4	47	148,125

ตารางแสดงการปกครองของแต่ละอำเภอและกิ่งอำเภอภายในจังหวัดฉะเชิงเทรา (ต่อ)

	เขตการปกครอง		พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)
	ตำบล	หมู่บ้าน	
อำเภอราชสาสน์	3	30	84,313
อำเภอท่าตะเกียบ	2	17	659,188
กิ่งอำเภอคลองเขื่อน	5	30	79,563
รวม	92	819	3,424,625

* ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี 2539

การเลี้ยงชีพ
เกษตรกรกรม

ภูมิประเทศอันประกอบด้วยที่ราบลุ่มแม่น้ำ ภูเขาและที่ราบลูกฟูก แบ่งพื้นที่การเกษตรกรรมของฉะเชิงเทราออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ราบสองฟากฝั่งแม่น้ำบางปะกง ซึ่งใช้เพาะปลูกข้าว ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทานทางตะวันตกของจังหวัด บริเวณอำเภอเมือง อำเภอบางคล้า อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบ้านโพธิ์ และอำเภอบางปะกง ส่วนบริเวณที่ราบลูกฟูกใช้เป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่และหญ้าเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะในเขตอำเภอพนมสารคามและอำเภอแปลงยาว เกษตรกรรมยังคงเป็นอาชีพหลักและมีบทบาทต่อฐานะความเป็นอยู่ของชาวแปดริ้วมาก เพราะสามารถทำรายได้สูงกว่า 14,000 ล้านบาทในแต่ละปี และประชากรส่วนใหญ่คือร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมดก็ยังคงทำเกษตรกรรม

ฉะเชิงเทรามีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้นกว่า 2 ล้านไร่ และเป็นพื้นที่นาครึ่งหนึ่ง ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้หลักให้แก่แปดริ้ว คือ ประมาณร้อยละ 35 ของรายได้ทั้งจังหวัด ผลผลิตก็อยู่ในเกณฑ์สูงคือ 427 กิโลกรัมต่อไร่ ระบบชลประทานได้ผลค่อนข้างดี ทำให้เกษตรกรชาวแปดริ้วสามารถผลิตข้าวในปีและข้างนาปรังได้ถึง 5 ครั้งใน

วัดโสธรวรารามวรวิหารเป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา เป็นที่ประดิษฐาน หลวงพ่อโสธร พระพุทธรูปอันเป็นที่เคารพสักการะของชาวแปดริ้วและคนต่างบ้านต่าง เมืองมาแต่อดีตกาล ตั้งอยู่บนถนนสายมรุพงษ์ห่างจากตลาดกลางเมืองประมาณ 3 กิโลเมตร

วัดนี้แต่เดิมเป็นวัดราษฎร์ สร้างขึ้นตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ตามประวัตินั้น แต่แรกมีชื่อว่า “วัดหงส์” เพราะมี “เสาหงส์” อยู่ในวัด เป็นเสาสูงมียอดเป็นหงส์อยู่บน ปลายเสา ต่อมาหงส์บนยอดเสาดตกลงมาเหลือแต่เสา และมีผู้เอารังขึ้นไปแขวนแทนจึง ได้ชื่อว่า “วัดเสาธง” ครั้นเมื่อเสาธงหักเป็สองท่อน จึงเรียกชื่อใหม่ว่า “วัดเสาธงทอง” ส่วนชื่อวัดโสธรอันมีความหมายว่า “บริสุทธิ์และศักดิ์สิทธิ์” นั้นเรียกตามพระขนาม ของพระพุทธโสธรหรือหลวงพ่อโสธร ซึ่งได้มาประดิษฐานในวัดนี้ในภายหลัง วัดโส ธรได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชยกขึ้นเป็นพระ อารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหารมีนามว่า “วัดโสธรวรารามวรวิหาร” เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2501

พระพุทธโสธรหรือหลวงพ่อโสธรเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ปางสมาธิ หน้าตัก กว้าง 1.65 เมตร สูง 1.48 เมตร ฝีมือช่างล้านนา ต้นนิยฐานว่าได้มาประดิษฐานอยู่ที่วัดนี้ ประมาณปี พ.ศ. 2313 อันเป็นสมัยต้นกรุงธนบุรี ตามประวัติเล่าว่า แต่เดิมเป็นพระพุทธรูปหล่อทองสำริด ปางสมาธิ หน้าตักกว้างศอกเศษ แต่พระสงฆ์ในวัดเกรงว่าจะมีผู้มา ลักขโมยไปจึงได้เอาปูนพอกเสริมหุ้มองค์เดิมไว้ จนมีลักษณะดังที่เห็นปัจจุบัน

ส่วนตำนานของพระพุทธโสธร เล่าสืบต่อกันมาว่า ในสมัยโบราณทางภาคเหนือ ของไยมีเศรษฐีพี่น้อง 3 คน มีจิตใจเป็นกุศล จึงได้เชิญพราหมณ์มาทำพิธีหล่อพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ตามวันเกิด และอัญเชิญเทพเบื้องบนมาสถิตในองค์พระ ในเวลาต่อมาพม่า ได้ยกทัพมาตีหลายครั้งหลายหน เผาบ้านเผาเมืองตลอดจนวัดวาอาราม องค์พระสามพี่น้องจึงได้แสดงปาฏิหาริย์เสด็จลงแม่น้ำปิงและล่องมาทางทิศใต้

พระพุทธรูปองค์ใหญ่ซึ่งเป็นองค์ที่ลอยไปตามแม่น้ำเจ้าพระยา ในยุคที่แม่น้ำแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม ชาวบ้านในแถบนั้นได้ร่วมกันอาราธนาขึ้นประดิษฐานที่วัดแหลมและเรียกว่า “หลวงพ่อบ้านแหลม” มาจนทุกวันนี้ พระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งลอยน้ำไปสุดที่วัดบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ชาวบ้านได้อาราธนาขึ้นประดิษฐานที่วัดบางพลี และเรียกว่า “หลวงพ่อบางพลี” เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านในแถบนั้น ส่วนพระพุทธรูปองค์สุดท้ายลอยไปตามแม่น้ำบางปะกงและผุดขึ้นให้เห็นที่หน้าวัดโสธร ชาวบ้านจำนวนมากจึงอัญเชิญขึ้นฝั่งแล้วนำมาประดิษฐานที่วัดแห่งนี้

1. การพัฒนาชนบทไปสู่สังคมเมือง

1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ด้านพัฒนาโครงข่ายถนน จัดทำระบบสารสนเทศด้านพัฒนาถนนเพื่อให้เป็นโครงข่ายเส้นทางคมนาคมวงแหวนโดยรอบ

- ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ จัดทำโครงการก่อสร้างเขื่อนกั้นน้ำที่บางปะกงและอ่างเก็บน้ำคลองสียัดเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

1.2 การพัฒนามลภาวะและสิ่งแวดล้อม

- จัดทำศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย บริเวณเขาแก้วไม้
อำเภอนาทะเกษ

- จัดวางแผนแก้ปัญหาน้ำเสียของชุมชนโดยจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชน เทศบาล สุขาภิบาลที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาเมืองในอนาคต

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2.1 ส่งเสริมความรู้การศึกษา

2.2 การพัฒนาแรงงาน จัดให้มีศูนย์พัฒนาแรงงานจังหวัด

2.3 การบริการสาธารณสุข

3. การสร้างและกระจายรายได้ ทั้งสังคมเมืองและสังคมชนบท

4. การพัฒนาการท่องเที่ยว

5. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

6. การปรับปรุงการบริหารภาครัฐ

7. การพัฒนาสังคม

แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

อำเภอมะขาม

วัดโสธรวรารามวรวิหาร ตำบลหน้าเมือง

ระยะหลัง ๆ ชาวแปดริ้วได้หันมาเลี้ยงกุ้งกุลาดำอย่างเข้มข้นในท้องที่อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์และอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา คือกว่า 75,000 ไร่ มีผลผลิตสูงกว่า 14,000 ตัน และทำรายได้ให้กับจังหวัดถึงกว่า 2,000 ล้านบาทต่อปี

อุตสาหกรรม

เริ่มสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เริ่มมีการผลิตเพื่อส่งออก ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเริ่มเป็นรูปเป็นร่าง ระบบการค้าแบบผูกขาดยกเลิกไป ข้าวและน้ำตาลทรายจากอ้อยกลายเป็นสินค้าออกสำคัญของไทย การแปรรูปสินค้าเกษตรกรรมที่ใช้เครื่องจักรจากต่างประเทศ เกิดขึ้นในรูปของโรงสีข้าวและโรงหีบอ้อย ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตของแปดริ้วให้ทันกับความต้องการของตลาดต่างประเทศ สัมปทานทำเหมืองแร่เหล็กที่อำเภอบางคล้า ซึ่งมีขึ้นเป็นครั้งแรกในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว

ผลผลิตหลักดั้งเดิมของจังหวัดยังกำหนดประเภทของอุตสาหกรรมอยู่มาก โครงการส่วนใหญ่ของเมืองกว่า 250 โรงงาน เป็นโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ประเภทโรงสีข้าวและโรงงานแป้งมัน นอกเหนือไปจากนั้นก็คืออุตสาหกรรมประเภทปณเม็ด อาหารสัตว์ เส้นไหม และการหีบน้ำมันจกถั่วและมะพร้าว แม้แต่อุตสาหกรรมการสับไม้ยูคาลิปตัส การผลิตไม้อัด การผลิตแผ่นปาร์ติเคิลบอร์ดและการทำเฟอร์นิเจอร์

นอกจากนี้การพัฒนาแหล่งน้ำและโครงข่ายระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน นำพาเอาอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่คือ อุตสาหกรรมส่งออกซึ่งใช้เทคโนโลยีสูง อัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยของโรงงานอุตสาหกรรมสูงถึงร้อยละ 16 ต่อปี และมากที่สุดที่อำเภอบางปะกง ซึ่งมีอัตราการเพิ่มสูงถึงร้อยละ 22 ฉะเชิงเทราในวันนี้มีนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่ในจังหวัดแล้วถึง 3 แห่งคือ นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ นิคมอุตสาหกรรมบางปะกง นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้

การพัฒนาภายในจังหวัดฉะเชิงเทรา

แผนพุทธศาสตร์การพัฒนาจำกัด (2538 - 2547)

ให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเมืองสนับสนุน การบริการ ที่อยู่อาศัย และการบริหารราชการ เพื่อรองรับการกระจายกิจกรรมของกรุงเทพมหานคร และพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ควบคู่เป็นศูนย์กลางคลังขนส่งสินค้าที่เชื่อมระหว่างภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รอบ 2 ปี นอกจากข้าวซึ่งเป็นธัญญาพืชหลักแล้ว พืชเศรษฐกิจสำคัญอื่น ๆ ของแปดริ้ว ก็ยังมีมันสำปะหลัง มะม่วง หอม มะพร้าว อ้อย ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ขางพารา มะม่วงหิมพานต์ สัตว์ประรดสำหรับส่งโรงงาน และบุคลากรพิเศษ โดยเฉพาะมันสำปะหลัง นั้นมีผลผลิตเป็นอันดับสองรองจากราชบุรี และมะม่วงหิมพานต์มีผลผลิตเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ

ตารางแสดงสถิติการเพาะปลูกจำแนกตามประเภทพืช จังหวัดฉะเชิงเทรา ปี 2537

ที่	ประเภทพืช	จำนวน (ไร่)	ผลผลิต กก. / ไร่	ราคามูลค่า ผลผลิตรวม
1.	ข้าวนปี	913,406	574	1,672.50 ล้านบาท
2.	ข้าวนาปรัง	306,221	787	674.80 ล้านบาท
3.	มะม่วง	103,811	1,105	2,177.82 ล้านบาท
4.	มะพร้าวอ่อน	8,456	881	12.09 ล้านบาท
5.	หอม	12,995	2,390	584.82 ล้านบาท
6.	มันสำปะหลัง	309,425	2,270	493.19 ล้านบาท
7.	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	22,908	529	21.219 ล้านบาท
8.	อ้อยโรงงาน	102,321	7,735	395.73 ล้านบาท
9.	สัตว์ประรด	20,795	9,546	327.54 ล้านบาท
10.	ถั่วเหลือง	33,312	281	74.07 ล้านบาท
11.	ขางพารา	17,664	290	179.29 ล้านบาท

* ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา

การเลี้ยงสัตว์ ชาวแปดริ้วเลี้ยงสุกรเกือบ 6 ล้านตัว มากเป็นอันดับสองของประเทศรองจากรวม และผลิตไข่ไก่ได้มากที่สุด ถือเป็นครึ่งหนึ่งของผลผลิตทั้งประเทศ ทำรายได้ให้จังหวัดว่า 4,000 ล้านบาทต่อปี แปดริ้วมีไก่ไข่ทั้งหมดเกือบ 9 ล้านตัว กิจกรรมสำคัญที่ทำความรู้ไปกับการเลี้ยงสัตว์ก็คือ การประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม ปลาที่นิยมเลี้ยงคือ ปลาสลิด ปลาช่อน ปลาดุก ปลาตะเพียน และปลานิล ใน

กำแพงเมืองเก่า ตำบลหน้าเมือง

กำแพงเมืองเก่าเป็นของคูบ้านคูเมือง ความเป็นมาของกำแพงเมืองย้อนกลับไปถึงต้นรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะนั้นกำลังจับเกี่ยวทำสงครามกับพม่าเพื่อรักษาอำนาจในการปกครองเมืองเขมร ไทยและญวนได้สู้รบกันยืดเยื้อยาวนานถึง 14 ปี (พ.ศ. 2376 - 2370) จนอาจกล่าวได้ว่า “สงครามอาณามสยามพุทธ”

ด้วยลำน้ำบางปะกงเป็นแม่น้ำสายหลัก และเป็นชัยภูมิธรรมชาติอย่างดีในการป้องกันข้าศึกศัตรู ในปีมะเมีย พ.ศ. 2377 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้โปรดเกล้าฯ ให้กรมหลวงวรวงศ์วรเศรษฐีเป็นแม่กองสร้างกำแพงพร้อมป้อมปราการรักษาปากน้ำแห่งนี้ เพื่อให้เมืองระยองตรงเป็นเมืองเชิงขัณฑ์กันพระนครทางทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาให้ปลอดภัยจากข้าศึกกำแพงมีลักษณะก่ออิฐถือปูนหนา 1 เมตรสูง 3 เมตร ยาว 3 เส้น ทางด้านเหนือ 3 เส้น ทางด้านใต้ 6 เส้น 10 วา ทางทิศตะวันออก และ 6 เส้น 10 วาทางด้านทิศตะวันตก มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 19 ไร่ 2 งาน ด้านข้างและด้านหลังห่างจากกำแพงเมืองไปประมาณ 100 เมตร มีคูน้ำเป็นกำแพงอีกชั้นหนึ่ง

ศาลหลักเมือง ตำบลหน้าเมือง

ในกำแพงเมืองเก่าเป็นที่ประดิษฐานของศาลหลักเมืองและเสาศลหลักเมืองอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นของหมู่บ้านคูเมืองซึ่งช่วยคุ้มครองปกป้องรักษาเมืองแปะครีวให้พ้นจากภัยอันตรายทั้งปวงมาแต่อดีตกาล ศาลหลักเมืองนั้นมีมาตั้งแต่ครั้งสร้างเมืองแปะครีวล่วงมาถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสาศลหลักเมืองชำรุดผุขาดไปมาก จึงได้สร้างเสาศลขึ้นใหม่ด้วยไม้มะค่า และจัดให้มีงานบำเพ็ญกุศลและสมโภชน์ในการขกเสาศลในวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2438

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์หรือวัดเมือง ตำบลหน้าเมือง

วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์หรือวัดเมืองโบราณ ที่สร้างขึ้นเมื่อเกิดการสร้างบ้านแปลงเมืองใหม่ของละแวกเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2377 เมื่อมีการสร้างกำแพงเมือง ชาวแปดริ้วที่เลื่อมใสศรัทธาในพุทธศาสนาได้สร้างวัดนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ เนื่องจากวัดนี้ตั้งอยู่ในเมือง ชาวบ้านจึงเรียกกันโดยทั่วไปว่า “วัดเมือง” ต่อมาภายหลังเมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสละแวกเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2451 จึงได้พระราชทานนามวัดว่า “วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์” ซึ่งมีความหมายว่า “วัดที่ลู่ของพระเจ้าแผ่นดินทรงสร้าง”

วัดนี้ถือได้ว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งในยุคนั้น เพราะนอกจากจะได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมากว้าง 17 เมตร ยาว 29.50 เมตรแล้ว ยังเกิดจากศิลปะที่องค์พระปรางค์ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับพระปรางค์อัญไคราะห์ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในกรุงเทพมหานครมาก จึงน่าจะเชื่อว่าจะได้ช่างฝีมือจากเมืองหลวง

วัดพัทธมาอินทราราม (วัดเจดีย์) ตำบลบ้านใหม่

วัดพัทธมาอินทราราม (วัดเจดีย์) เป็นวัดที่เก่าแก่อีกแห่งหนึ่งของแปดริ้ว มีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ 4 ตารางวา ประกอบด้วยวิหารพระพุทธรูปเจดีย์ใหญ่ 1 องค์ และเจดีย์เล็กอีก 2 องค์ ความสำคัญของวัดนี้คือเป็นที่ค้นพบแผ่นเงินจารึกข้อความอันเป็นร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญยิ่ง

แผ่นเงินที่พบทำด้วยเนื้อเงินบริสุทธิ์น้ำหนัก 3 บาท 2 สลึงหรือปริมาณ 53 กรัม ห่อบน รูปร่างเกือบเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าคือกว้างด้านหนึ่ง 8 เซนติเมตร อีกด้านหนึ่ง 7.5 เซนติเมตรและยาว 27.5 เซนติเมตร มีข้อความจารึกถึงประวัติของ “นายช้าง” และ “นายเสื่อ” สองพี่น้องมีต้นตระกูลเก่าแก่ยาวนานมาก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยา มีความเจริญรุ่งเรือง

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว “นายเสื่อ” ได้เป็นปลัดเมืองละแวกเชิงเทรา ส่วน “นายช้าง” ได้เป็นพระยาวิเศษฤาไชย เจ้าเมืองละแวกเชิงเทราในปีพ.ศ. 2416 ซึ่งเป็นเวลาใกล้เคียงกับที่ “นายช้าง” ได้สร้างพระอุโบสถที่วัดโสธรนั้น “นายเสื่อ” และ “นางอินทร์” ภรรยาได้สร้างเจดีย์องค์ใหญ่ขึ้นที่ตำบลบ้านใหม่แห่งนี้ เมื่อการสร้างวัดแล้วเสร็จลงในปี พ.ศ. 2424 วัดได้รับนามว่า “วัดพัทธมาอินทราราม”

ศาลากลางจังหวัดหลังเก่าหรือศาลารัฐบาลมณฑลปราจีนบุรี เป็นบันทึกการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ และเป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่อรักษาเอกราชของไทย ในยุคจักรวรรดินิยม จนมีผู้ขนานนามว่า “อนุสาวรีย์แห่งเสรีภาพ” ของฉะเชิงเทรา

สงครามเย็นจากยุคล่าอาณานิคมซึ่งเริ่มต้นขึ้นในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ ได้รุดถึงขีดสุดในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยจึงเร่งปรับปรุงบ้านเมืองให้ทันสมัย ในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับคนไทยที่กำลังหวาดหวั่นต่อการคุกคามของมหาอำนาจ

“มณฑลปราจีน” จึงถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2435 ตามระบบเทศาภิบาล ซึ่งเป็นการปกครองแบบใหม่ จากการรวมตัวของเมืองฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายกและพนมสารคาม เมื่อมณฑลปราจีนขยายเขตการปกครองออกไปและเมืองฉะเชิงเทราได้เป็นศูนย์กลางอำนาจรัฐและเป็นที่ตั้งของที่ว่าการมณฑล จึงได้ก่อสร้างศาลารัฐบาลมณฑลปราจีนขึ้นเป็นที่ทำการในปี พ.ศ. 2449

ศาลารัฐบาลแห่งนี้ยังมีบทบาทในการบริหารบ้านเมืองฉะเชิงเทราอย่างสม่ำเสมอ
แม้เมื่อไทยยกเลิกระบบเทศาภิบาล ศาลารัฐบาลแห่งนี้ได้ใช้เป็นศาลากลางจังหวัด และ
สุดท้ายในปี พ.ศ. 2506 ได้เป็นที่ตั้งสำนักงานเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จนถึงปี พ.ศ. 2518
เมื่อเทศบาลฯ ได้ย้ายไปใช้ที่ทำการใหม่ จึงได้ให้เอกชนเข้ามาเช่าช่วงที่ดินแห่งนี้

นำเสียดายอย่างหนึ่งที่ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2517 สมบัติอันทรงค่าของชาติ
แห่งนี้ได้ถูกเพลิงไหม้จนหมดสิ้น โดยไม่เหลือร่องรอยของอาคารเดิม

วัดจีนประชาศโอมสร (วัดเล่งฮกยี่) ตำบลบ้านใหม่

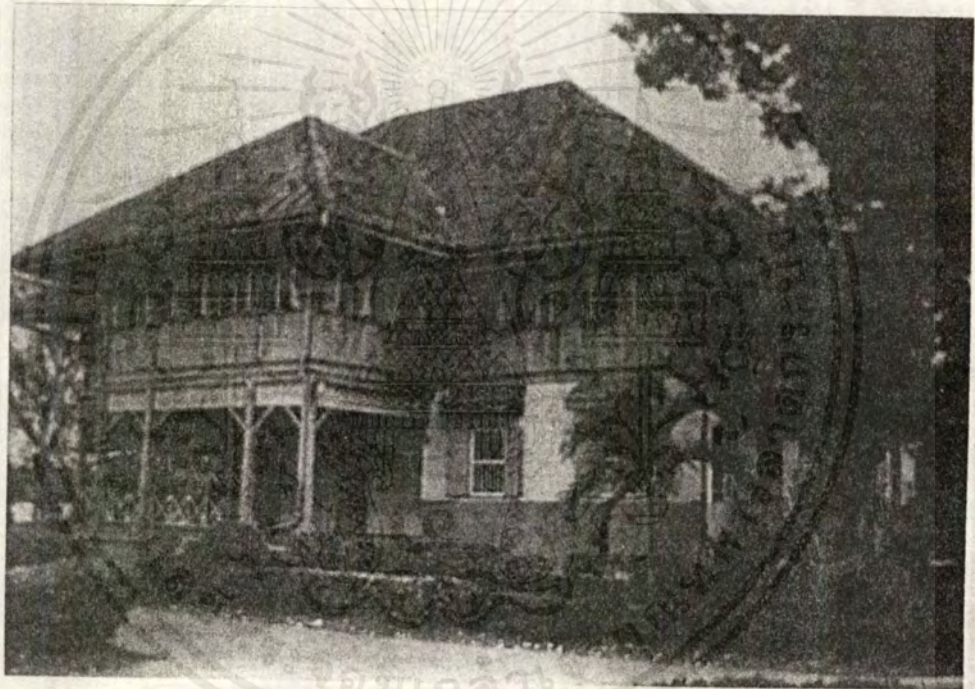
มีชื่อเดิมว่า “เล่งฮกยี่” เป็นวัดในศาสนาพุทธผ่านมหายาน ผู้สร้างคือหลวงจีนชก
เฮ็ง ซึ่งเป็นศิษย์ของวัดมังกรกมลาวาสหรือวัดเล่งน่ยฮี่ในกรุงเทพมหานคร รูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปัตยกรรมในการก่อสร้างจึงคล้ายคลึงกัน ชื่อวัดเล่งฮกยี่ได้เปลี่ยนเป็น “วัดจีนประชา
สโฆสรว” เพื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จเยือนเมืองแปดริ้ว

ที่ทรงเข้าอุโบสถของวัดคือท้าวจตุโลกบาล ทำเป็นรูปนายทหารและเทวรูปจีน
ขนาดใหญ่ยื่นรักษาปากประตูอย่างสง่างาม ส่วนภายในอุโบสถซึ่งมีพระพุทธรูปแบบจีน
ลัทธินิกายอื่นอีก 2 องค์คือ พระยูไล้และพระโอนิโทฮุด และพระเอ็บซือฮุด ซึ่งเชื่อว่า
สามารถนำบัดรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ที่แปลกน่าทึ่งคือทั้ง 3 องค์ล้วนสร้างขึ้นจากกระชาย
นำมาจากเมืองเซียงไฮ้ ประเทศจีน พร้อม ๆ กับรูป 18 อรหันต์ที่ประดิษฐานอยู่ด้านข้าง
พระอุโบสถ ส่วนบริเวณค้ำมาถ์ของวัดเป็นที่ตั้งของสถานสงเคราะห์คนชรา

คำบอกกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์

คำบอกกรมหมื่นมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ซึ่งปัจจุบันคือจวนผู้ว่าราชการจังหวัด เป็น
โบราณสถานแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ไม่แพ้ศาลากลางจังหวัดหลังเก่า
เคยเป็นที่ประทับพักแรมของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในคราวที่
เสด็จประพาสทะเลเชิงเทราถึง 2 ครั้ง พระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ท่านซึ่งได้พระราช
ทานไว้ตั้งแต่เสด็จประทับครั้งแรกพร้อมลายพระหัตถ์มีความว่า “ให้ไว้สำหรับเรือน
เทศาภิบาลมณฑลปราจีน (เมืองฉะเชิงเทรา) เป็นที่ระลึกในการที่ได้มาอยู่ในที่นี้ ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสุขสบายมาก ตั้งแต่วันที่ 24 ถึงวันที่ 29 มกราคม ร.ศ. 40 126" (พ.ศ. 2450) ยังอยู่
เป็นคู่ตึกมาจนถึงทุกวันนี้

อำเภอหางดง

วัดโพธิ์บางดง เขตเทศบาลเมือง

วัดโพธิ์บางดงเกิดขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย เมื่อกรุงศรีอยุธยาพ่ายแพ้แก่พม่า
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงนำพลตีฝ่าข้าศึกมุ่งหน้าไปจันทบุรี เมื่อข้ามคลองท่า
ลาดมาถึงบริเวณปากน้ำเข้าได้ อำเภอหางดงแห่งนี้ ก็ทรงหยุดพักได้ค้นโพธิ์แห่งหนึ่ง
ซึ่งภายหลังจากที่ได้ทำกรอบกู่เอกราชได้แล้ว ทรงสร้างวัดขึ้นที่บริเวณนี้แล้วให้ชื่อว่า
“วัดโพธิ์” ปัจจุบันสิ่งเดิมที่เหลือให้เห็นคือมณฑปทรงจตุรมุข ก่ออิฐฉาบปูน หลังคา
ทรงจั่วซึ่งอยู่ในสภาพที่ชำรุด

สิ่งหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของวัดคือ ฝูงค้างคาว แม่ไก่สีดำขนาดใหญ่นับแสนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอสามปลื้ม

วัดสามปลื้ม

สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2479 ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง ด้านหน้าของวัดได้เล่าขานเกี่ยวกับความเป็นมาของหลวงพ่อบุญรอดโสธรว่า เมื่อพระพุทธรูปทั้งสามลอยน้ำลงมาจากทางเหนือมาถึงเมืองแปะครีว ก็ได้หยุดขึ้นและแสดงอภินิหารลอยทวนน้ำให้ชาวบ้านได้เห็น บริเวณนี้จึงได้ชื่อว่า “สามพระทวน” ซึ่งภายหลังได้เพี้ยนเป็น “สามปลื้ม”

วัดสามปลื้มมีชื่อด้านความสวยงามของอุโบสถ ซึ่งสร้างด้วยหินอ่อนมีวดลายงานปูนปั้นที่ประดับอยู่โดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานปูนปั้นที่เชิงชายรอบอุโบสถซึ่งเล่าเรื่องวิถีชีวิตของชาวแปะครีว

วัฒนธรรมและประเพณี

แห่หลวงพ่อบุญรอด

วันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี ชาวแปะครีวจะอัญเชิญหลวงพ่อบุญรอดมาแห่รอบเมืององค์หลวงพ่อบุญรอดจะประดิษฐานบนรถขนาดใหญ่ พร้อมกับน้ำมันตี่ที่จะคอยประพรมประชาชนเมื่อเข้าไปนมัสการองค์หลวงพ่อบุญรอด

นอกจากการแห่ทางบกแล้ว ยังมีการแห่ทางเรือเพื่อให้ผู้คนที่บ้านเรือนริมน้ำได้มีโอกาสนมัสการหลวงพ่อบุญรอดด้วยเช่นกัน ในวันที่ 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี จะอัญเชิญหลวงพ่อบุญรอดประดิษฐานในเรือขนาดใหญ่ที่เรียกชื่อว่า “เรือกระแซง” ประดับประดาไปด้วยธงทิวสีทันสวยงาม

ละครแก้บน

เป็นสิ่งที่คู่กับวัดโสธรมาช้านาน เมื่อผู้ที่มาบนบานสานกล่าวต่อหลวงพ่อบุญรอดสมปรารถนาแล้วก็จะมาแก้บน การแก้บนที่ขึ้นชื่อคือละครแก้บน การรำแต่ละชุดใช้เวลาประมาณ 5 - 10 นาที มีนางรำชุดละ 4 คน เป็นพระและนางอย่างละคู่ เนื้อเรื่องมักคัดตอนมาจากวรรณคดี เช่น แก้วหน้าม้า รามเกียรติ์ สังข์ทอง เป็นต้น

แข่งเรือ

ในช่วงออกพรรษาถึงเทศกาลทอดกฐิน ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม คนหนุ่มสาวและคนเฒ่าคนแก่ตามหมู่บ้านจะร่วมแรงร่วมใจตกแต่งเรือแข่งออกกฐินไปทอดตามวัดวาอารามต่าง ๆ ที่นครสวรรค์ เมื่อทอดกฐินเสร็จเรียบร้อยแล้วจะมีการแข่งเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลง ลงท้ายด้วยการแข่งขัน ประเภทของเรือเร็วที่นิยมกันมากที่สุดคือเรือยาว ซึ่งจัด
ประเพณีการแข่งขันเรือในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 จัดขึ้นบริเวณหน้าวัดโสธร

แห่ขงตะขาบ

เจ้าวรมัญที่ตั้งรกรากอยู่ใกล้วัดพิมพาวาส ในเขตอำเภอบางปะกง จะมีการแห่ขง
ตะขาบในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ตั้งแต่วันที่ 12 - 14 เมษายนของทุกปี

ในการแห่ขงตะขาบ มีประเพณีที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับหัตถกรรมพื้นบ้าน คือ
การทำขงกระดาษอันได้รับความรู้ถ่ายทอดมาจากบิดามารดา ข่งทำขงจะต้องมีความรู้
และทราบรายละเอียดของขงเป็นอย่างดี เช่น ตัวตะขาบ 1 ตัวมีนม 9 ราวนม นมละ 14
ข่ง และนมตะขาบจะต้องเป็นนมคู่ ตะขาบตัวเมียมี 1 ปาก ส่วนตัวผู้มี 2 ปาก เมื่อทำ
เสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องนำแป้ง หวี กระจก ผม 1 ปอยและผ้าเช็ดหน้าแขวนไว้ที่ปาก
ตะขาบ การถวายนมตะขาบจะถวายครั้งละ 2 - 3 ตัว

การแห่ขงตะขาบนิยมทางบกมากกว่าทางน้ำ เมื่อถึงวัดจะชิงขงไว้กับเสาในศาลา
วัด แล้วพระก็จะนำสายสิญจน์มาวางรอบขง การถวายนมเริ่มด้วยการกล่าวบทนมัสการ
คุณพระศรีรัตนตรัย ตามด้วยการสงน้ำพระพุทธรูปแลพระสงฆ์ หลังจากนั้นชาวบ้าน
ก็จะขึ้นไปแก่งตะขาบขึ้นไปชักบนเสาหงส์ เชื่อกันว่าทุกครั้งที่ยกตะขาบส่วยเพราะ
แรงลม จะทำให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วขึ้นสวรรค์

ช่วงรำ

ช่วงรำเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่ขึ้นชื่อของหัวลำโรง ซึ่งเป็นหมู่บ้านในเขตอำเภอ
แปลงยาว ชาวบ้านท้องถิ่นนั้นเป็นคนเชื้อสายเขมรที่บรรพบุรุษมาตั้งรกรากอยู่ในประ
เทศไทยประมาณ 100 ปีที่แล้ว เวลาอันยาวนานทำให้เขากลายเป็นคนไทย และรับ
การละเล่นพื้นบ้านของชาวฉะเชิงเทราไว้ในสายเลือด การละเล่นพื้นบ้านที่ขึ้นชื่อของ
ชาวหัวลำโรงคือ การละเล่นในระหว่างสงกรานต์มี “ช่วงรำ” เป็นหลัก อื่น ๆ ก็มีชักเย่อ
สะบ้า และการสวดคฤหัสถ์ เป็นต้น

หลังจากทำบุญบนศาลาวัดประจำหมู่บ้าน คือวัดหัวลำโรง ชาวบ้านจะพากันไปที่
ลานวัด ยึดโคนต้นไม้ใหญ่ อาศัยร่มเงาเพื่อเล่นช่วงรำ วิธีเล่น ผู้เล่นจะชื่อกันเป็นคู่ ๆ
ยืนล้อมวงประมาณ 5 - 6 คู่ ผู้เล่นบางคนอายุเกือบ 70 ยังแข็งแรงว่องไว ชื่อกเขาได้
หรือดำแพก็ให้ชี่ไหว พอชื่อกขึ้นดังหลักได้แล้วก็เริ่มโยนลูกช่วงให้กัน เมื่อคู่ใดรับ

พลาดทุกคนจะลงจากคอ และเริ่มต้นร้องเพลงระบำแก้กัน คู่ที่รับลูกช่วงไม่ได้จะออกมา ร้องเพลงระบำอน คนที่เหลือคบบมือ ให้จังหวะเป็นลูกคู่ การร้องเพลงแก้กันนั้นร้องแก้จนกว่าจะจบหรือว่าจบเพลงหนึ่ง จึงเริ่มเล่นเพลงต่อไป ต่อมากคนที่ถูกชื่อก็จะมาเป็นคนชื่้าง แล้วก็โยนลูกต่อ ๆ ไป

ตักบาตรน้ำผึ้ง

โดยทั่วไปพุทธศาสนิกชนจะคุ้นเคยกับการตักบาตรข้างสาร อาหารแห้งหรือด้วยข้าวสุก และกับข้าวชนิดต่าง ๆ แต่ที่ละแวกเมืองเวียงเทรามีการตักบาตรที่แปลกคือ การตักบาตรน้ำผึ้งแก่พระภิกษุและสามเณรของชาวรามัญที่วัดพิมพาวาส อำเภอบางปะกง มูลเหตุของการถวายน้ำผึ้งสืบเนื่องมาจากสมัยพุทธกาลซึ่งพระพุทธเจ้าอนุญาตให้ภิกษุสามเณรรับน้ำผึ้งและน้ำอ้อยเป็นยาได้

ชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่อยู่ริมคลอง ลงเรือมาขังวัดพิมพาวาส การตักบาตรน้ำผึ้งมักจัดกันที่ศาลาวัด ขณะที่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นั้น ชาวบ้านจะนำน้ำผึ้งมาใส่บาตรและใส่น้ำตาลในจานที่วางคู่กับบาตร ส่วนอาหารคาวหวานนำไปใส่ภาชนะที่วางไว้อีกด้านหนึ่งของศาลา อาหารพิเศษที่นำมาใส่บาตรนอกเหนือไปจากน้ำผึ้งและน้ำตาลแล้ว ยังมีข้าวต้มมัดสำหรับพระจิมน้ำผึ้งด้วย

วันมะม่วง

มะม่วงเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของฉะเชิงเทรา มีมะม่วงกว่า 200 ชนิด รับประทานได้ทั้งสุกและดิบ ตลอดจนแปรรูป เช่น มะม่วงคอง น้ำมะม่วง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ทางจังหวัดจึงจัดงาน “วันมะม่วง” ในเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี บริเวณวัดโสธรวรวิหาร และหน้าที่ว่าการอำเภอบางคล้า

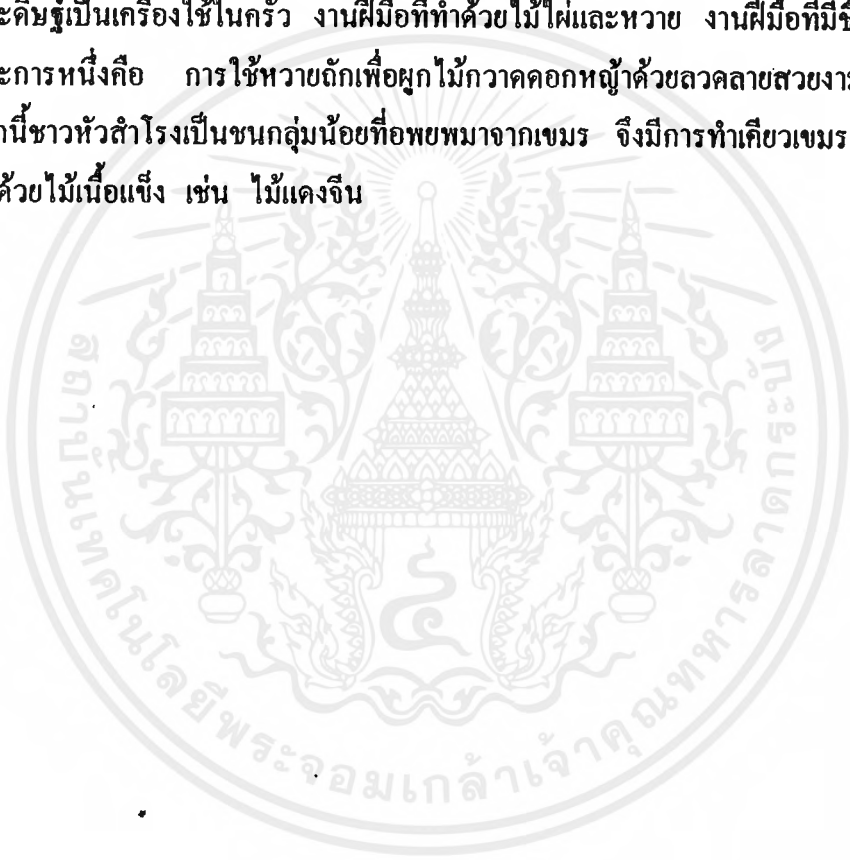
บุญข้าวหลามที่พนมสารคาม

“การทำบุญข้าวหลาม” เป็นประเพณีดั้งเดิมของชนพื้นเมืองเชื้อสายลาว ซึ่งเป็นประเพณีทำบุญถวายข้าวหลาม ขนมัน (ข้าวปุ้น) และน้ำยาป่า (น้ำยาที่ไม่ใส่กะทิแต่ใส่ปลาร้า) แก่พระภิกษุสงฆ์ ในวัดหนองบัวและวัดหนองแหน เหตุที่เลือกข้าวหลามเป็นอาหารพิเศษเพราะเดือนสิงหาคมเป็นเวลาที่ย่างหลามสุก ชาวลาวเวียงเริ่มเตรียมทำบุญข้าวหลามตั้งแต่ 14 ค่ำ เช้าวันขึ้น 15 ค่ำ ชาวบ้านจะทำน้ำยาป่าและข้าวหลามไปทำบุญที่วัด สำหรับที่วัดหนองแหนมีประเพณีที่แปลกไปจากวัดหนองบัว คือ เมื่อคราวทำ

บุญใหญ่จะมีคน 3 คน คนหนึ่งตีฉิ่ง อีกคนตีฆ้อง และตีกลองหลวงซึ่งเป็นกลองใหญ่ ในขณะที่พระฉันอาหารเช้า

หัตถกรรมพื้นบ้านที่หัวลำโพง

งานหัตถกรรมที่หัวลำโพง อำเภอแปลงยาว เป็นงานฝีมือที่สะท้อนถึงความผูกพันที่เกี่ยวข้องกับความศรัทธาในศาสนา ประเพณี และความเชื่อ ที่สืบทอดมาจากโบราณ งานหัตถกรรมของชาวบ้านมีหลายประเภท เช่น การนำกะลามะพร้าวมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ในครัว งานฝีมือที่ทำด้วยไม้ไผ่และหวาย งานฝีมือที่มีชื่อเสียงอีกประการหนึ่งคือ การใช้หวายถักเพื่อผูกไม้กวาดดอกหญ้าด้วยลวดลายสวยงาม นอกจากนี้ชาวหัวลำโพงเป็นชนกลุ่มน้อยที่อพยพมาจากเขมร จึงมีการทำเคียวเขมร ที่มีด้ามทำด้วยไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้แดงจีน

ความสุขสบายมาก ตั้งแต่วันที่ 24 ถึงวันที่ 29 มกราคม ร.ศ. 40 126” (พ.ศ. 2450) ยังอยู่
เป็นคู่ตําหนักมาจนถึงทุกวันนี้

อำเภอบางคล้า

วัดโพธิ์บางคล้า เขตเทศบาลเมือง

วัดโพธิ์บางคล้าเกิดขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย เมื่อกรุงศรีอยุธยาพ่ายแพ้แก่พม่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงนำพลตีฝ่าข้าศึกมุ่งหน้าไปจันทบุรี เมื่อข้ามคลองท่าลาดมาถึงบริเวณปากน้ำเจ้าได้ อำเภอบางคล้าแห่งนี้ ก็ทรงหยุดพักได้ต้นโพธิ์แห่งหนึ่ง ซึ่งภายหลังจากที่ได้ทำการกอบกู้เอกราชได้แล้ว ทรงสร้างวัดขึ้นที่บริเวณนี้แล้วให้ชื่อว่า “วัดโพธิ์” ปัจจุบันสิ่งเดิมที่เหลือให้เห็นคือมณฑปทรงจตุรมุข ก่ออิฐฉาบปูน หลังคาทรงจั่วซึ่งอยู่ในสภาพที่ชำรุด

สิ่งหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของวัดคือ ฝูงค้างคาว แม่ไก่สีคําขนาดใหญ่นับแสนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำเภอสามปลื้มนอก

วัดสามปลื้มนอก

สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2479 ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง ตำนานของวัดได้เล่าขานเกี่ยวกับความเป็นมาของหลวงพ่อบุญรอดว่า เมื่อพระพุทธรูปทั้งสามลอยน้ำลงมาจากทางเหนือมาถึงเมืองแปะครีว ก็ได้ผุดขึ้นและแสดงอภินิหารลอยทวนน้ำให้ชาวบ้านได้เห็น บริเวณนี้จึงได้ชื่อว่า “สามพระทวน” ซึ่งภายหลังได้เพี้ยนเป็น “สามปลื้ม”

วัดสามปลื้มมีชื่อด้านความสวยงามของอุโบสถ ซึ่งสร้างด้วยหินอ่อนมีวดลายงานปูนปั้นที่ประดับอยู่โดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานปูนปั้นที่เชิงชายรอบอุโบสถซึ่งเล่าเรื่องวิถีชีวิตของชาวแปะครีว

วัดนทรธรรมและประเพณี

แห่หลวงพ่อบุญรอด

วันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี ชาวแปะครีวจะอัญเชิญหลวงพ่อบุญรอดมาแห่รอบเมืององค์หลวงพ่อบุญรอดจะประดิษฐานบนรถขนาดใหญ่ พร้อมกับน้ำมันที่ตะกอยประพรมประชาชนเมื่อเข้าไปนมัสการองค์หลวงพ่อบุญรอด

นอกจากการแห่ทางบกแล้ว ยังมีการแห่ทางเรือเพื่อให้ผู้คนที่ตั้งบ้านเรือนริมน้ำได้มีโอกาสนมัสการหลวงพ่อบุญรอดด้วยเช่นกัน ในวันที่ 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี จะอัญเชิญหลวงพ่อบุญรอดประดิษฐานในเรือขนาดใหญ่ที่เรียกว่า “เรือกระแซง” ประดับประดาไปด้วยธงทิวสีอันสวยงาม

ละครแก้บน

เป็นสิ่งที่คู่กับวัดโสธรมาช้านาน เมื่อผู้ที่มีมาบนบานสานกล่าวต่อหลวงพ่อบุญรอดปรารถนาแล้วก็จะมาแก้บน การแก้บนที่ขึ้นชื่อคือละครแก้บน การรำแต่ละชุดใช้เวลาประมาณ 5 - 10 นาที มีนางรำชุดละ 4 คน เป็นพระและนางอย่างละคู่ เนื้อเรื่องมักคัดตอนมาจากวรรณคดี เช่น แก้วหน้าม้า รามเกียรติ์ สังข์ทอง เป็นต้น

แข่งเรือ

ในช่วงออกพรรษาถึงเทศกาลทอดกฐิน ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม คนหนุ่มสาวและคนเฒ่าคนแก่ตามหมู่บ้านจะร่วมแรงร่วมใจตกแต่งเรือตั้งองค์กฐินไปทอดตามวัดวาอารามต่าง ๆ ที่นครสวรรค์ เมื่อทอดกฐินเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะมีการเล่นเรือ

พลาดทุกคนจะลงจากคอ และเริ่มต้นร้องเพลงระบำแก้กัน คู่ที่รับลูกช่วงไม่ได้จะออกมา ร้องเพลงระบำอื่น คนที่เหลืือตบมือ ให้จังหวะเป็นลูกคู่ การร้องเพลงแก้กันนั้นร้องแก้จนกว่าจะจบหรือว่าจบเพลงหนึ่ง จึงเริ่มเล่นเพลงต่อไป ต่อมากคนที่ถูกช้คอก็จะมาเป็นคนช้บ้าง แล้วก็โยนลูกต่อ ๆ ไป

ตักบาตรน้ำผึ้ง

โดยทั่วไปพุทธศาสนิกชนจะคุ้นเคยกับการตักบาตรข้างสาร อาหารแห้งหรือด้วยข้าวสุก และกับข้าวชนิดต่าง ๆ แต่ที่จะเชิงเทรามีการตักบาตรที่แปลกคือ การตักบาตรน้ำผึ้งแก่พระภิกษุและสามเณรของชาวรามัญที่วัดพิมพาวาส อำเภอบางปะกง มูลเหตุของการถวายน้ำผึ้งสืบเนื่องมาจากสมัยพุทธกาลซึ่งพระพุทธเจ้าอนุญาตให้ภิกษุสามเณรรับน้ำผึ้งและน้ำอ้อยเป็นยาได้

ชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่อยู่ชุกริมคลอง ลงเรือมาขังวัดพิมพาวาส การตักบาตรน้ำผึ้งมักจัดกันที่ศาลาวัด ขณะที่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์นั้น ชาวบ้านจะนำน้ำผึ้งมาใส่บาตรและใส่น้ำตาลในจานที่วางคู่กับบาตร ส่วนอาหารคาวหวานนำไปใส่ภาชนะที่วางไว้อีกด้านหนึ่งของศาลา อาหารพิเศษที่นำมาใส่บาตรนอกเหนือไปจากน้ำผึ้งและน้ำตาลแล้ว ยังมีข้าวต้มมัดสำหรับพระจิมน้ำผึ้งด้วย

วันมะม่วง

มะม่วงเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของฉะเชิงเทรา มีมะม่วงกว่า 200 ชนิด รับประทานได้ทั้งสุกและดิบ ตลอดจนแปรรูป เช่น มะม่วงคอง น้ำมะม่วง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ทางจังหวัดจึงจัดงาน “วันมะม่วง” ในเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี บริเวณวัดโสธรวรวิหาร และหน้าที่ว่าการอำเภอบางคล้า

บุญข้าวหลามที่พนมสารคาม

“การทำบุญข้าวหลาม” เป็นประเพณีดั้งเดิมของชนพื้นเมืองเชื้อสายลาว ซึ่งเป็นประเพณีทำบุญถวายข้าวหลาม ขนมันจัน (ข้าวปุ้น) และน้ำยาป่า (น้ำยาที่ไม่ใส่กะทิแต่ใส่ปลาร้า) แก่พระภิกษุสงฆ์ ในวัดหนองบัวและวัดหนองแวน เหตุที่เลือกข้าวหลามเป็นอาหารพิเศษเพราะเดือนสิงหาคมเป็นเวลาที่ข้างหลามสุก ชาวลาวเวียงเริ่มเตรียมทำบุญข้าวหลามตั้งแต่ 14 ค่ำ เช้าวันขึ้น 15 ค่ำ ชาวบ้านจะทำน้ำยาป่าและข้าวหลามไปทำบุญที่วัด สำหรับที่วัดหนองแวนมีประเพณีที่แปลกไปจากวัดหนองบัว คือ เมื่อคราวทำ

บุญใหญ่จะมีคน 3 คน คนหนึ่งตีฉิ่ง อีกคนตีฆ้อง และตีกลองหลวงซึ่งเป็นกลองใหญ่ ในขณะที่พระฉันอาหารเช้า

หัตถกรรมพื้นบ้านที่หัวลำโพง

งานหัตถกรรมที่หัวลำโพง อำเภอแปลงยาว เป็นงานฝีมือที่สะท้อนถึงความผูกพันที่เกี่ยวข้องกับความศรัทธาในศาสนา ประเพณี และความเชื่อ ที่สืบทอดมาจากโบราณ งานหัตถกรรมของชาวบ้านมีหลายประเภท เช่น การนำกะลามะพร้าวมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ในครัว งานฝีมือที่ทำด้วยไม้ไผ่และหวาย งานฝีมือที่มีชื่อเสียงอีกประการหนึ่งคือ การใช้หวายถักเพื่อผูกไม้กวาดดอกหญ้าด้วยลวดลายสวยงาม นอกจากนี้ชาวหัวลำโพงเป็นชนกลุ่มน้อยที่อพยพมาจากเขมร จึงมีการทำเกี้ยวเขมร ที่มีค้ำมทำด้วยไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้แดงจีน

บรรณานุกรม

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในประเทศไทย กรมศิลปากร
2. เทคนิคการพิพิธภัณฑ์ นิคม มุสิกะ คามะ
3. พิพิธภัณฑ์วิทยา ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์
4. ARCHITECTS DATA
5. อาษา 2540 เกชา ชีระโกเมน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ-นามสกุล นางสาวอัชชาพร ธีราศักดิ์
วัน/เดือน/ปีเกิด 1 เมษายน 2517
ประวัติการศึกษา ระดับประถมศึกษาที่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
ระดับมัธยมศึกษาที่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
ระดับม ปวช. ที่โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะ
ระดับ ปวส. ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง
ระดับปริญญาตรีที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
ที่อยู่ปัจจุบัน 25/25 ซ.เฉลิมพระเกียรติ 27 ถ.สุขุมวิท 103 ต.หนองบอน
อ.พระโขนง จ. ก.ท.ม. 10260

บรรณานุกรม

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในประเทศไทย กรมศิลปากร
2. เทคนิคการพิพิธภัณฑ์ นิคม มุสิกยะ คามะ
3. พิพิธภัณฑ์วิทยา ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์
4. ARCHITECTS DATA
5. อาษา 2540 เกชา ชีระโกเมน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ-นามสกุล นางสาวอชชาพร ธีรศักดิ์
วัน/เดือน/ปีเกิด 1 เมษายน 2517
ประวัติการศึกษา ระดับประถมศึกษาที่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
ระดับมัธยมศึกษาที่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
ระดับม ปวช. ที่โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะ
ระดับ ปวศ. ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง
ระดับปริญญาตรีที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
ที่อยู่ปัจจุบัน 25/25 ซ.เฉลิมพระเกียรติ 27 ถ.สุขุมวิท 103 ต.หนองบอน
อ.พระโขนง จ. ก.ท.ม. 10260